MAKTABA TUL MADINAH

ఇస్ కితాబ్ మె ముతఅద్దద్ అహ్కామ్ వోహ్ హై
జిన్ కా సీఖ్నా ఇస్లామి బహ్నోంకె లిఏ ఫర్జ్ హై

Islami Bahnonki Namaz (Telugu)

ఇస్లామి బహ్నోంకీ నమాజ్

(హనఫీ)

షైఖే తరీఖత్, అమీరె అహ్లె సున్నత్, బానియే దా'వతె ఇస్లామి, హజ్రత్ అల్లామా మౌలానా అబూ బిలాల్

ముహమ్మద్ ఇల్యాస్ అత్తార్ ఖాదిరి రజవి دامت برکاتہم العالیہ

వుజూ కా తరీఖే	గుస్ల్ కా తరీఖే	తయమ్ముమ్ కా తరీఖే
జవాబే అజాన్ కా తరీఖే	నమాజ్ కా తరీఖే	ఖజా నమాజోంకా తరీఖే
నవాఫిల్ కా బయాన్	ఇస్తిన్జా కా తరీఖే	హైజ్ వ నిఫాస్ కా బయాన్
జనానీ బీమారియోంకె ఘరేలూ ఇలాజ్	కప్డే పాక్ కర్నె కా తరీఖే	ఇస్లామి బహ్నోంకె 23 మదని బహారే(

www.dawateislami.net

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ ط

اَمَّا بَعۡدُ! فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ط بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ط

కితాబ్ పఢ్నే కీ దుఆ

అజ్: షేఖే తరీఖత్, అమీరె అహలె సున్నత్, బానియే దా'వతే ఇస్లామి, హజరతే అల్లామా మౌలానా అబూ బిలాల్ ముహమ్మద్ ఇల్యాస్ అత్తార్ ఖాదిరి రజవి دَامَتۡ بَرَکَاتُہُمُ الۡعَالِیَہ

దీనీ కితాబ్ యా ఇస్లామీ సబఖ్ పఢ్‌నే సె పహ్‌లే జేల్ మె దీ హుయీ **దుఆ** పఢ్ లీజియే اِنۡ شَآءَ اللّٰہ జో కుఛ్ పఢేంగే యాద్ రహేగా.

దుఆ యే హై:

اَللّٰھُمَّ افۡتَحۡ عَلَیۡنَا حِکۡمَتَکَ وَانۡشُرۡ
عَلَیۡنَا رَحۡمَتَکَ یَا ذَاالۡجَلَالِ وَالۡاِکۡرَام

తర్జమా : అయ్ **అల్లాహ్** హమ్ పర్ **ఇల్మో హిక్మత్** కె దర్వాజే ఖోల్ దే ఔర్ హమ్ పర్ అప్నీ **రహ్మత్** నాజిల్ ఫర్మా! అయ్ **అజ్మత్** ఔర్ **బుజుర్గీ** వాలే.

(مُستَطرَف ج ١ ص ٤٠ دار الفکر بیروت)

(అవ్వల్ ఆఖిర్ ఏక్ బార్ దురూద్ షరీఫ్ పఢ్ లీజియే)

తాలిబే గమే మదీనా
వ బఖీ' వ మగ్‌ఫిరత్
వ బే హిసాబ్
జన్నతుల్ ఫిర్‌దౌస్
మే ఆఖా కా పడోస్

13 షవ్వాలుల్ ముకర్రమ్ 1428 హి.

ఇస్లామి బహ్‌నోంకీ నమాజ్

యేహ్ రిసాలా (ఇస్లామి బహ్‌నోంకీ నమాజ్)

షేఖే తరీఖత్, అమీరె అహలె సున్నత్, బానియే దా'వతే ఇస్లామి, హజరతే అల్లామా మౌలానా అబూ బిలాల్ ముహమ్మద్ ఇల్యాస్ అత్తార్ ఖాదిరి రజవి دَامَتۡ بَرَکَاتُہُمُ الۡعَالِیَہ నె **ఉర్దూ జబాన్** మె తహ్‌రీర్ ఫర్మాయీ హై.

మజ్‌లిసే తరాజిమ్ (దా'వతే ఇస్లామి) నె ఇస్ **రిసాలే** కో **తెలుగు రస్ముల్ ఖత్** మె తర్‌తీబ్ దేకర్ పేష్ కియా హై ఔర్ **మక్తబతుల్ మదీనా** సె షాఏత్ కర్వాయా హై. ఇస్ **రిసాలే** మె అగర్ కిసీ జగహ్ కమీ బేషీ యా గలతీ పాయే తో **మజ్‌లిసే తరాజిమ్** కో (బ జరీఏ మక్తూబ్, E-mail యా Whats App) ముత్తలా ఫర్మాకర్ సవాబ్ కమాఇయే.

రాబితా : మజ్‌లిసే తరాజిమ్ (దా'వతే ఇస్లామి)

మదని మర్కజ్ సయ్యద్ షా దివానె మస్తాన్ వలి దర్గాహ్ కె పాస్, ఓల్డ్ మార్కెట్, **తాడిపత్రి,** అనంతపూర్ జిలా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్. ఫోన్: **9966057223** E-mail : telugutarajim@gmail.com

యాద్ దాష్త్

దౌరానే ముతా-లఆ జరూరతన్ అండర్ లైన్ కీజియె, ఇషారాత్ లిఖ్ కర్ సఫహా నంబర్ నోట్ కర్ లీజియే. إِنْ شَاءَ الله ఇల్మ్ మే తరఖ్ఖీ హోగి.

ఉనవాన్	సఫహా	ఉనవాన్	సఫహా

ఇస్ కితాబ్ మే ము-తఅద్దద్ అహ్‌కామ్ వోహ్ హై(
జిన్ కా సీఖ్‌నా ఇస్లామీ బహ్‌నోంకే లియే ఫర్జ్ హై(

ఇస్లామీ బహ్‌నోంకీ నమాజ్
(హనఫీ)

ముఅల్లిఫ్

షేఖే తరీఖత్, అమీరె అహ్‌లె సున్నత్, బానియే దా'వతే
ఇస్లామీ హజ్‌రత్ అల్లామా మౌలానా అబూ బిలాల్
ముహమ్మద్ ఇల్యాస్ అత్తార్ ఖాదిరి రజవి دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ

నాషిర్ :

మక్తబతుల్ మదీనా, హైదరాబాద్ (హింద్)

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

నామ్ కితాబ్ : ఇస్లామీ బహ్నోంకీ నమాజ్ (హనఫ़ి)

నామ్ కితాబ్ : షైఖే తరీఖత్ అమీరె అహ్లె సున్నత్ బానియే దా'వతే ఇస్లామి హజ్రత్ అల్లామా మౌలానా అబూ బిలాల్ ముహమ్మద్ ఇల్యాస్ అత్తార్ ఖాదిరీ రజవి دَامَتْ بَرَکَاتُہُمُ الْعَالِیَہ

సినె తబాఅత్ : రబీఉల్ ఆఖిర్ 1437 సి.హి.

నాషిర్ : మక్తబతుల్ మదీనా, హైదరాబాద్

ఖియామత్ కె రోజ్ హస్రత్

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: సబ్ సె జియాదా హస్రత్ ఖియామత్ కె దిన్ ఉస్ కో హోగీ జిసే దున్యా మే ఇల్మ్ హాసిల్ కర్నే కా మౌఖా మిలా మగర్ ఉస్ నె హాసిల్ న కియా ఔర్ ఉస్ షఖ్స్ కో హోగి జిస్ నె ఇల్మ్ హాసిల్ కియా ఔర్ దూస్రో(నే తో ఉస్ సె సున్ కర్ నఫ్అ ఉటాయా లేకిన్ ఇస్ నే న ఉటాయా (యా'ని ఉస్ ఇల్మ్ పర్ అమల్ న కియా)

కితాబ్ కె ఖరీదార్ ముతవజ్జెహ్ హో(

కితాబ్ కీ తబాఅత్ మే నుమాయా(ఖరాబీ హో యా సఫహాత్ కమ్ హో యా బైండింగ్ మె ఆగే పీఛే హో గయే హో(తో **మక్తబతుల్ మదీనా** సె రజూ ఫర్మాఇయే.

ఫేహ్రిస్త్

ఉన్వాన్	సఫేహా	ఉన్వాన్	సఫేహా
కుఛ్ ఫర్జ్ ఉలూమ్ కె బారే మె...	10	పాక్ ఔర్ నాపాక్ రతూబత్	35
కితాబ్ పఢ్నే కీ 16 నియ్యతే(	13	ఛాలా ఔర్ ఫుడియా	36
వుజూ కా తరీఖా	14	కైసే కబ్ వుజూ టూట్తా హై ?	36
దురూద్ షరీఫ్ కీ పజీలత్	14	దూధ్ పీతే బచ్చే కా పేషాబ్ ఔర్ ఖై	37
అగ్లే పిఛ్లే గునాహ్ ముఆఫ్ కర్వానే కా నుస్ఖా	14	వుజూ మె షక్ ఆనే కె 5 అహ్కామ్	37
గునాహ్ ఝడ్నే కీ హికాయత్	15	పాన్ ఖానే వాలియా(ముతవజ్జేహ్ హో(	37
ఖబ్ర్ మే ఆగ్ బడక్ ఉఠీ	16	సోనే సె వుజూ టూట్నే ఔర్ నా టూట్నే కా బయాన్	38
బా-వుజూ రహ్నే కె 15 మదని ఫూల్	17	సోనే కె వోహ్ 10 అందాజ్ జిన్సే వుజూ	40
ఇస్లామీ బహ్నోంకె వుజూ కా తరీఖా(హనఫీ)	18	నహీ(టూట్తా	
వుజూ కె బా'ద్ యేహ్ దుఆ పఢ్లీజియే	21	సోనే కె వోహ్ 10 అందాజ్ జిన్సే వుజూ టూట్ జాతా హై	41
జన్నత్ కె ఆఠో దర్వాజే ఖుల్ జాతే హై(	21	హస్నే కె అహ్కామ్	42
వుజూ కె బా'ద్ సూరఏ ఖద్ర్ పఢ్నే కె ఫజాఇల్	22	సాత్ ముతఫర్రిఖాత్	43
నజర్ కభీ కమ్జోర్ న హో	22	గుస్ల్ కా వుజూ కాఫీ హై	44
తసవ్వుఫ్ కా అజీమ్ మదని నుస్ఖా	22	జిన్ కా వుజూ న రహ్తా హో ఉన్	
వుజూ కె చార్ ఫరాఇజ్	23	కే లియే 9 అహ్కామ్	44
ధోనే కీ తా'రీఫ్	24	వుజూ కె బారే మె 20 నియ్యతే(	48
వుజూ కీ 13 సున్నతే(	24	**గుస్ల్ కా తరీఖా**	50
వుజూ కె 29 ముస్తహబ్బాత్	25	దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్	50
వుజూ కె 15 మక్రూహాత్	27	ఫర్జ్ గుస్ల్ మే ఎహ్తియాత్ కీ తాకీద్	50
ధూప్ కె గర్మ్ పానీ కీ వజాహత్	28	ఖబ్ర్ కా బిల్లా	51
ముస్త'మల్ పానీ కె ముతఅల్లిఖ్ 27 మదనీ ఫూల్	29	గుస్లే జనాబత్ మే తాఖీర్ కబ్ హరామ్ హై	51
జఖ్మ్ వగైరా సె ఖూన్ నికల్నే కె 5 అహ్కామ్	33	జనాబత్ కీ హాలత్ మే సోనే కె అహ్కామ్	52
థూక్ మె ఖూన్ సె కబ్ వుజూ టూటేగా	34	గుస్ల్ కా తరీఖా (హనఫీ)	53
ఖూన్ వాలే ముహ్ కీ కుల్లీ కీ ఎహ్తియాతే(	34	గుస్ల్ కె తీన్ ఫరాఇజ్	54
ఇన్జెక్షన్ లగానే సె వుజూ టూటేగా యా నహీ(?	35	ఇస్లామీ బహ్నోంకే లియే గుస్ల్ కీ 23	
దుఖ్తీ ఆంఖ్ కె ఆంసూ	35	ఎహ్తియాతే(	55

జఖ్మ్ కీ పట్టీ	57	అజాన్ కా జవాబ్ దేనే వాలా జన్నతీ హో గయా	77
గుస్ల్ ఫర్జ్ హోనే కె 5 అస్‌బాబ్	58	అజాన్ కా జవాబ్ ఇస్ తరహ్ దీజియే	78
వోహ్ సూరతే(జిన్ మే గుస్ల్ ఫర్జ్ నహీ(	58	జవాబే అజాన్ కె 8 మదని ఫూల్	80
బహ్తె పానీ మె గుస్ల్ కా తరీఖా	58	ఖిబ్లా రుఖ్ బైఠ్‌నే సె బీనాఈ తేజ్ హోతీ హై	81
ఫవ్వారా జారీ పానీ కె హుక్మ్ మే హై	59		
ఫవ్వారే కీ ఎహ్‌తియాతే(	60	**నమాజ్ కా తరీఖా**	82
గుస్ల్ కె 5 సున్నతే(	60	దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్	82
గుస్ల్ కె 24 ముస్తహబ్ మవాఖే	60	ఖియామత్ కా సబ్‌సే పహ్‌లా సువాల్	83
ఏక్ గుస్ల్ మే ముఖ్తలిఫ్ నియ్యతే(	61	నమాజీ కే లియే నూర్	83
గుస్ల్ సే నజ్‌లా బఢ్ జాతా హో తో?	62	కౌన్, కిస్ కె సాథ్ ఉఠేగా!	84
బాల్టీ సె నహాతే వఖ్త్ ఎహ్‌తియాత్	62	షదీద్ జఖ్మీ హాలత్ మే నమాజే	85
బాల్ కీ గిరహ్	62	హజారో(సాల్ అజాబే నార్ కా హఖ్‌దార్	85
బే వుజూ దీనీ కితాబే(ఛూనా	62	నమాజ్ పర్ నూర్ యా తారీకీ కె అస్బాబ్	86
నా పాకీ కీ హాలత్ మే దురూద్ పఢ్నా	63	బురే ఖాతిమే కా ఏక్ సబబ్	87
ఉంగ్లీ మే(ink)కీ తహ్ జమీ హుఈ హో తో?	63	నమాజ్ కా చోర్	87
బచ్చీ కబ్ బాలిగా హోతీ హై?	63	చోర్ కీ దో ఖిస్మే	88
వస్వసోంకా ఏక్ సబబ్	64	ఇస్లామీ బహ్‌నోంకీ నమాజ్ కా తరీఖా(హనఫీ)	89
ఇత్తిబా ఏ సున్నత్ కీ బర్కత్ సె మగ్‌ఫిరత్ కీ బిషారత్ మిలీ	65	ముతవజ్జెహ్ హో(!	95
		నమాజ్ కీ 6 షరాఇత్	95
తహ్బంద్ బాంధ్ కర్ నహానే కీ ఎహ్తియాతే(	66	3 అవ్ఖాతే మక్‌రూహ్	98
తయమ్ముమ్ కె ఫరాఇజ్	68	నమాజే అస్ర్ కె దౌరాన్ మక్రూహ్ వఖ్త్ ఆ జాయే తో?	98
తయమ్ముమ్ కె ఫరాఇజ్	68		
తయమ్ముమ్ కీ 10 సున్నతే(	69	నమాజ్ కె 7 ఫరాఇజ్	101
తయమ్ముమ్ కా తరీఖా (హనఫీ)	69	హురూఫ్ కీ సహీహ్ అదాఎగీ జరూరీ హై	104
తయమ్ముమ్ కె 26 మదని ఫూల్	71	ఖబర్దార్ ! ఖబర్దార్ ! ఖబర్దార్ !	105
జవాబే అజాన్ కా తరీఖా	76	మద్రసతుల్ మదీనా	106
మోతియోంకా తాజ్	76	కార్‌పేట్ కె నుఖ్సానాత్	107
అజాన్ కె జవాబ్ కీ ఫజీలత్	76	కార్‌పేట్ పాక్ కర్నే కా తరీఖా	108

25 వాజిబాత్	109	నమాజ్ మే కంకరియా(హటానా	125
తక్బీరే తహ్రీమా కీ 6 సున్నతే(	112	ఉంగ్లియా(చట్ఖానా	126
ఖియామ్ కీ 11 సున్నతే(	112	కమర్ పర్ హాథ్ రఖ్నా	127
రుకూ కీ 4 సున్నతే(	113	ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ దేఖ్నా	127
ఖౌమా కీ 3 సున్నతే(	114	నమాజీ కీ తరఫ్ దేఖ్నా	128
సజ్దే కీ 18 సున్నతే(	114	నమాజ్ ఔర్ తసావీర్	129
జల్సే కి 4 సున్నతే(	115	నమాజ్ కె 30 మక్రూహాతే తన్జీహీ	130
దూస్రీ రక్అత్ కే లిఏ ఉఠ్నే కీ 2 సున్నతే(	115	జొహర్ కె ఆఖిరీ దో నఫ్లే కే భీ క్యా కహ్నే	132
ఖా'దా కీ 8 సున్నతే(	115		
సలామ్ ఫేర్నే కీ 3 సున్నతే(	116	నమాజే విత్ర్ కె 12 మదని ఫూల్	133
సున్నతే(బా'దియా కీ 3 సున్నతే(	116	దుఆఏ ఖునూత్	134
నమాజ్ కె తఖ్రీబన్ 14 ముస్తహబ్బాత్	117	విత్ర్ కా సలామ్ ఫేర్నే కె బా'ద్ కీ ఏక్ సున్నత్	135
సయ్యిదునా ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ కా అమల్	118		
గర్ద్ ఆలూద్ పేషానీ కీ ఫజీలత్	118	సజ్ద ఏ సహూ కె 14 మదనీ ఫూల్	135
నమాజ్ తోడ్నే వాలీ 29 బాతే(	119	హికాయత్	137
నమాజ్ మే రోనా	120	సజ్ద ఏ సహూ కా తరీఖా	138
నమాజ్ మే ఖాస్నా	120	సజ్ద ఏ తిలావత్ ఔర్ షైతాన్ కీ షామత్	138
దౌరానే నమాజ్ దేఖ్ కర్ పఢ్నా	121	اِنْ شَآءَ اللّٰه మురాద్ పూరీ హో	138
అమలే కసీర్ కీ తా'రీఫ్	121	సజ్ద ఏ తిలావత్ కె 11 మదనీ ఫూల్	139
దౌరానే నమాజ్ లిబాస్ పహన్నా	122	సజ్ద ఏ తిలావత్ కా తరీఖా	141
నమాజ్ మే కుఛ్ నిగల్నా	122	సజ్ద ఏ షుక్ర్ కా బయాన్	141
దౌరానే నమాజ్ ఖిబ్లే సె ఇన్హిరాఫ్	123	నమాజీ కె ఆగే సె గుజర్నా సఖ్త్ గునాహ్ హై	142
నమాజ్ మే సాంప్ మార్నా	123		
నమాజ్ మే ఖుజానా	123	నమాజీ కె ఆగే సె గుజర్నే కె బారే మే 15 అహ్కామ్	142
అల్లాహు అక్బర్ కహ్నే మే గల్తియా(	124		
నమాజ్ కె 26 మక్రూహాతే తహ్రీమా	124	తరావీహ్ కె 17 మదనీ ఫూల్	145
కంధో(పర్ చాదర్ లట్కానా	125	నమాజే పంజ్గానా కీ తఫ్సీల్	148
తబ్ఈ హాజత్ కీ షిద్దత్	125	నమాజ్ కె బా'ద్ పఢే జానే వాలే అవ్రాద్	149

మిన్‌టో(మె చార్ ఖత్మే ఖుర్‌ఆనే పాక్‌కా సవాబ్	152	ఉమ్ర్ భర్ కీ నమాజే(దోబారా పఢ్‌నా	164
షతాన్ సె మహ్‌ఫూజ్ రహ్నే కా అమల్	152	ఖజా కా లఫ్జ్ కహ్‌నా భూల్ గయా తో కోయీ హరజ్ నహీ(	164
ఖజా నమాజోంకా తరీఖా	153	నవాఫిల్ కీ జగహ్ ఖజా ఏ ఉమ్రీ పఢియే	165
దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్	153	ఫజ్ర్ వ అస్ర్ కె బా'ద్ నవాఫిల్ నహీ(పఢ్ సక్తే	165
జహన్నమ్ కీ ఖౌఫ్‌నాక్ వాదీ	154	జోహర్ కీ చార్ సున్నతే(రహ్ జాఏ(తో క్యా కరే?	165
పహాడ్ గర్మీ సె పిఘల్ జాయే(	154	క్యా మగ్‌రిబ్ కా వఖ్త్ థోడా సా హోతా హై?	166
ఏక్ నమాజ్ ఖజా కర్నే వాలా భీ ఫాసిఖ్ హై	154	తరావీహ్ కీ ఖజా కా క్యా హుక్మ్ హై?	167
సర్ కుచల్నే కీ సజా	155	నమాజ్ కా ఫిద్‌యా	167
ఖబ్ర్ మే ఆగ్ కే షో'లే	155	మహ్‌రూమా కె ఫిద్‌యే కా ఏక్ మస్లా	169
అగర్ నమాజ్ పఢ్‌నా భూల్ జాఏ తో...?	156	100 కోడోంకా హీలా	170
మజ్‌బూరీ మే అదా కా సవాబ్ మిలేగా యా నహీ(?	157	గాయ్ కె గోష్త్ కా తోహ్‌ఫా	172
రాత్ కె ఆఖిరీ హిస్సే మే సోనా కైసా	157	జకాత్ కా షర్ఈ హీలా	172
రాత్ దేర్ తక్ జాగ్‌నా	158	100 అఫ్‌రాద్ కో బరాబర్ బరాబర్ సవాబ్ మిలే	173
అదా, ఖజా ఔర్ ఇఆదా కీ తా'రీఫాత్	159	ఫకీర్ కీ తా'రీఫ్	174
తౌబా కె తీన్ రుక్న్ హై(	160	మిస్‌కీన్ కీ తా'రాఫ్	174
సోతే కో నమాజ్ కే లియే జగానా కబ్ వాజిబ్ హై	160	తరహ్ తరహ్ కె ఫిద్‌యే ఔర్ కఫ్ఫారే	175
జల్ద్ సే జల్ద్ ఖజా కర్ లీజియే	161	ఇన్ ఫిద్‌యోంకీ అదాఏగీ కీ సూరతే(	175
ఛుప్ కర్ ఖజా కీజియే	161	**నవాఫిల్ కా బయాన్**	176
జుముఅతుల్ వదా మే ఖజా ఏ ఉమ్రీ !	161	దరూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్	176
ఉమ్ర్ భర్ కీ ఖజా కా హిసాబ్	162	అల్లాహ్ కా ప్యారా బన్నే కా నుస్ఖా	176
ఖజా కర్నే మే తర్‌తీబ్	162	సలాతుల్లైల్	177
ఖజాఏ ఉమ్రీ కా తరీఖా (హనఫీ)	162	తహజ్జుద్ ఔర్ రాత్ మే నమాజ్ పఢ్‌నే క సవాబ్	177
నమాజే అస్ర్ కీ ఖజా	163	తహజ్జుద్ గుజార్ కే లియే జన్నత్ కె ఆలీషాన్ బాలాఖానే	178
జమాన ఏ ఇర్తిదాద్ కీ నమాజే(	163		
బచ్చే కీ పైదాఇష్ కె వఖ్త్ నమాజ్	164		
మరీజా కో నమాజ్ కబ్ ముఆఫ్ హై ?	164		

నేక్ బందో(ఔర్ బందియోంకీ 8 హికాయాత్	179	భీ క్యా కహ్నే	200
(1) సారీ రాత్ నమాజ్ పఢ్తే రహ్తే	179	**ఇస్తిన్జా కా తరీఖా (హనఫీ)**	201
(2) షహద్ కీ మఖ్ఖీ కీ భిన్-భినాహట్		దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్	201
కీ సీ ఆవాజ్ !	179	ఇస్తిన్జా కా తరీఖా	202
(3) మై జన్నత్ కైసే మాంగూ(!	180	ఆబే జమ్జమ్ సె ఇస్తిన్జా కర్నా కైసా?	205
(4) తుమ్హారా బాప్ నాగహానీ అజాబ్ సె డర్తా హై?	181	ఇస్తిన్జా ఖానే కా రుఖ్ దురుస్త్ రఖియే	205
(5) ఇబాదత్ కే లిఏ జగానే కా అజీబ్ అందాజ్	181	ఇస్తిన్జా కె బా'ద్ ఖదమ్ ధో లీజియే	206
(6) రోతే రోతే నాబీనా హో జానే వాలీ ఖాతూన్	182	బిల్ మే పేషాబ్ కర్నా	206
(7) మౌత్ కీ యాద్ మే ఘుకీ రహ్నే వాలీ ఖాతూన్	183	జిన్ నె షహీద్ కర్ దియా	206
(8) గిర్యా వ జారీ కర్నే వాలా ఖాందాన్	184	హమ్మామ్ మే పేషాబ్ కర్నా	207
నమాజే ఇష్రాఖ్	185	ఇస్తిన్జా కె ఢేలోంకె అహ్కామ్	208
నమాజే చాష్త్ కీ ఫజీలత్	186	మిట్టీ కా ఢేలా ఔర్ సైన్సీ తహ్ఖీఖ్	210
సలాతుత్తస్బీహ్	186	బుడ్ఢే కాఫిర్ డాక్టర్ కా ఇన్కిషాఫ్	210
సలాతుత్తస్బీహ్ పఢ్నే కా తరీఖా	187	రఫ్ఏ హాజత్ కే లియే బైఠ్నే కా తరీఖా	211
ఇస్తిఖారా	188	బాయే(పావూ(పర్ వజ్న్ డాల్నే కీ హిక్మత్	212
నమాజే ఇస్తిఖారా మే కౌన్ సీ సూరతే(పఢే(	189	కుర్సీ నుమా కమోడ్	212
సలాతుల్ అవ్వాబీన్ కీ ఫజీలత్	190	పర్దే కీ జగహ్ కా కెన్సర్	212
నమాజే అవ్వాబీన్ కా తరీఖా	191	టాయ్లెట్ పేపర్ సె పైదా హోనే వాలే అమ్రాజ్	213
తహియ్యతుల్ వుజూ	191	టాయ్లెట్ పేపర్ ఔర్ గుర్దోంకె అమ్రాజ్	213
సలాతుల్ అస్రార్	192	సఖ్త్ జమీన్ పర్ ఖజాఏ	
సలాతుల్ హాజాత్	193	హాజత్ కె నుఖ్సానాత్	214
నాబీనా కో ఆంఖే మిల్ గయీ	195	ఆఖా صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم దూర్ తష్రీఫ్ లే జాతే	215
గహన్ కీ నమాజ్	197	ఖజాఏ హాజత్ సె ఖబ్ల్ చల్నే కె ఫవాఇద్	215
గహన్ కీ నమాజ్ పఢ్నే కా తరీఖా	197	బైతుల్ ఖలా జానే కీ 47 నియ్యతే(	216
నమాజే తౌబా	198	అవామీ ఇస్తినజా ఖానే మే జాతే	
ఇషా కె బా'ద్ దో నఫ్లే కా సవాబ్	199	హుయే యేహ్ నియ్యతే(భీ కీజియే	218
సున్నతే అస్ర్ కె బారే మే దో ఫరామీనే ముస్తఫా	199	**హైజ్ వ నిఫాస్ కా బయాన్**	219
జొహర్ కె ఆఖిరీ దో నఫ్లే కె		దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్	219

హైజ్ కిసే కహ్తే హై?	220	హసీన్ ఔర్ అఖ్లే మన్ద్ ఔలాద్ కే లియే	242
ఇస్తిహాజ్ కిసే కహ్తే హై?	221	అయ్యామే హమ్ల్ కే లియే బెహ్తరీన్ అమల్	242
హైజ్ కె రంగ్	221	హమ్ల్ మే తాఖీర్	242
హైజ్ కి హిక్మత్	222	అగర్ పేట్ మే బచ్చా టేఢా హోగయా తో..	242
హైజ్ కి ముద్దత్	222	సఫేద్ పానీ	243
కైసే మా'లూమ్ హో కి ఇస్తిహాజ్ హై	222	హమ్ల్ కీ హిఫాజత్ కె 7 ఇలాజ్	243
హైజ్ కి కమ్ అజ్ కమ్ ఔర్ ఇన్తిహాఈ ఉమ్ర్	223	లీకోరియా కా ఇలాజ్	245
దో హైజ్ కె దర్మియాన్ కమ్ అజ్ కమ్ ఫాసిలా	223	ఇర్కున్నిసా కె దో ఇలాజ్	245
అహమ్ మస్అలా	224	**కప్డే పాక్ కర్నే కా తరీఖా**	246
నిఫాస్ కా బయాన్	224	దరూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్	246
నిఫాస్ కీ జరూరీ వజాహత్	224	నజాసత్ కీ అఖ్సామ్	246
నిఫాస్ కె ముతఅల్లిఖ్ కుఛ్ జరూరీ మసాఇల్	225	నజాసతే గలీజా	246
హమ్ల్ సాకిత్ హో జాయే తో	226	దూధ్ పీతే బచ్చోంకా పేషాబ్ నాపాక్ హై	248
చంద్ గలత్ ఫేహ్మియోంకా ఇలాజ్	226	నజాసతే గలీజా కా హుక్మ్	248
ఇస్తిహాజ్ కె అహ్కామ్	227	దిర్హమ్ కి మిఖ్దార్ కీ వజాహత్	249
హైజ్ వ నిఫాస్ కె 21 అహ్కామ్	227	నజాసతే ఖఫీఫా	250
హైజ్ ఔర్ నిఫాస్ కె ముతఅల్లిఖ్		నజాసతే ఖఫీఫా కా హుక్మ్	250
ఆఠ్ మదని ఫూల్	233	జుగాలీ కా హుక్మ్	250
జనానీ బీమారియోంకె ఘరేలూ ఇలాజ్	236	పిత్తే కా హుక్మ్	251
బీమారియోంసె హిఫాజత్ కే లియే...	237	జాన్వరోంకీ ఖై	251
హైజ్ కీ ఖరాబీ కె నుఖ్సానాత్	237	దూధ్ యా పానీమే నజాసత్ పఢ్ జాఏతో?	252
హైజ్ కీ ఖరాబీ ఔర్ డరావ్నే ఖ్వాబ్	237	దీవార్, జమీన్, దరఖ్త్ వగైరా	
కస్రతే హైజ్ కె దో ఇలాజ్	238	కైసే పాక్ హో(?	252
మాహవారీ కీ ఖరాబియోంకె తీన్ ఇలాజ్	238	ఖూన్ ఆలూద్ జమీన్ పాక్ కర్నే కా తరీఖా	253
హైజ్ బంద్ హోనే కె 6 ఇలాజ్	238	గోబర్ సె లీపీ హుఈ జమీన్	254
హైజ్ కె దర్ద్ కా ఇలాజ్	239	జిన్ పరిందోంకీ బీట్ పాక్ హై	254
"బాంఝ్‌పన్" కె 5 ఇలాజ్	239	మఛ్‌లీ కా ఖూన్ పాక్ హై	254
హామిలా కీ తక్లీఫ్ కె 6 ఇలాజ్	241	పేషాబ్ కీ బారీక్ ఛీంటే(	255

గోష్త్ మే బచా హువా ఖూన్	255	చమ్డా కైసే పాక్ హో	263
జాన్వరోంకీ సూఖీ హడ్డియా(	255	బక్రే కీ ఖాల్ పర్ బైఠ్నే సె	
హరామ్ జాన్వర్ కా దూధ్	255	ఆజిజీ పైదా హోతీ హై	263
చూహే కీ మేంగనీ	255	గాఢీ నజాసత్ వాలా కప్డా కిస్ తరహ్ ధోఏ	263
గలాజత్ పర్ బైఠ్నే వాలీ మఖ్ఖియా(	256	అగర్ నజాసత్ కా రంగ్ కప్డే పర్	
బారిష్ కె పానీ కె అహ్కామ్	256	బాఖీ రహ్ జాయే తో?	264
గలియో(మే ఖడాహువా బారిష్ కా పానీ	257	పత్లీ నజాసత్ వాలా కప్డా పాక్ కర్నే	
సడక్ పర్ ఛిడ్కె జానే వాలే పానీ కే ఛీంటే	258	కె ముతఅల్లిఖ్ 6 మదని ఫూల్	264
ఢేలోంసె పాకీ లేనే కె బా'ద్ ఆనే వాలా పసీనా	258	బహ్తే నల్ కె నీచే ధోనే మే	
కుత్తా బదన్ సె ఛూ జాయే	258	నిఛోడ్నా షర్త్ నహీ(	266
కుత్తా ఆటే మే మూహ్ డాల్ దే తో?	258	బహ్తే పానీ మే పాక్ కర్నే మే నిఛోడ్నా షర్త్ నహీ(	266
కుత్తా బర్తన్ మే మూహ్ డాల్ దే తో?	259	పాక్ నాపాక్ కప్డే సాథ్ ధోనే కా మస్అలా	266
బిల్లీ పానీ మే మూహ్ డాల్ దే తో?	259	నాపాక్ కప్డే పాక్ కర్నే కా ఆసాన్ తరీఖా	267
తీన్ మదని మున్నియోంకీ మౌత్ కా		వాషింగ్ మషీన్ మే కప్డే పాక్ కర్నే కా తరీఖా	268
అలమ్ నాక్ వాఖిఆ	259	నల్ కె నీచే కప్డే పాక్ కర్నే కా తరీఖా	268
జాన్వరోంకా పసీనా	260	కార్పేట్ పాక్ కర్నే కా తరీఖా	269
గధే కా పసీనా పాక్ హై	260	నాపాక్ మెహందీ సె రంగా హువా హాథ్ కైసే పాక్ హో?	270
ఖూన్ వాలే మూహ్ సె పానీ పీనా	260	నాపాక్ తేల్ వాలా కప్డా ధోనే కా మస్అలా	270
ఔరత్ కె పర్దే కీ జగహ్ కీ రతూబత్	261	అగర్ కప్డే కా థోడా సా హిస్సా నాపాక్ హో జాఏ	270
సడా హువా గోష్త్	261	దూధ్ సె కప్డా ధోనా కైసా?	271
ఖూన్ కీ షీషీ	261	మనీ వాలే కప్డే పాక్ కర్నే కె 6 అహ్కామ్	271
మయ్యిత్ కె మూహ్ కా పానీ	261	రూఈ పాక్ కర్నే కా తరీఖా	272
నాపాక్ బిఛోనా	261	బర్తన్ పాక్ కర్నే కా తరీఖా	272
గీలీ రుమాలీ	262	ఛురీ చాకూ వగైరా పాక్ కర్నే కా తరీఖా	273
ఇన్సానీ ఖాల్ కా టుక్డా	262	ఆయీనా పాక్ కర్నే కా తారీఖా	273
ఉప్లా (సూఖా హువా గోబర్)	262	జూతే పాక్ కర్నే కా తరీఖా	273
తవే పర్ నాపాక్ పానీ ఛిడక్ దియా తో?	262	కాఫిరోంకె ఇస్తి'మాల్ షుదా స్వెటర్ వగైరా	274
హరామ్ జాన్వర్ కా గోష్త్ ఔర్	263	**ఇస్లామీ బహ్నోంకీ 23 మదని బహారే(**	275

కుఛ్ ఫర్జ్ ఉలూమ్ కె బారే మె.....

మెరే ఆఖా ఆ'లా హజ్రత్, ఇమామె అహ్లె సున్నత్, మౌలానా షాహ్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్ عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ఫర్మాతే హై: ఇల్మే దీన్ సీఖ్నా ఇస్ ఖదర్ కి మజ్హబే హఖ్ సె ఆగాహ్, వుజూ గుస్ల్ **నమాజ్** రోజే వగైరా జేరూరియ్యాత్ కె అహ్కామ్ సె ముత్తలా హో. తాజిర్ తిజారత్, ముజారే (కిసాన్) జెరాఅత్, అజీర్ (మజ్దూర్, ములాజిమ్) ఇజారే, గరజ్ హర్ షఖ్స్ జిస్ హాలత్ మే హై ఉస్ కె ముతఅల్లిఖ్ అహ్కామే షరీఅత్ సె వాఖిఫ్ హో, ఫర్జ్ ఐన్ హై జబ్ తక్ యేహ్ హాసిల్ న కరే జుగరాఫియా, తారీఖ్ వగైరా మె వఖ్త్ జాయే కర్నా జాఇజ్ నహీ(. జో ఫర్జ్ ఛోడ్ కర్ నఫ్ల్ మే మష్గూల్ హో హదీసో(మె ఉస్ కీ సఖ్త్ బురాయీ ఆయీ ఔర్ ఉస్ కా వోహ్ నేక్ కామ్ మర్దూద్ ఖరార్ పాయా న కి ఫర్జ్ ఛోడ్ కర్ ఫుజూలియ్యాత్ మె వఖ్త్ గవానా. (ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:23, స:647,,648)

అఫ్సోస్! ఆజ్ హమారీ గాలిబ్ అక్సరియ్యత్ సిర్ఫ్ వ సిర్ఫ్ దున్యవీ ఉలూమ్ కె హుసూల్ మే మష్గూల్ హై, అగర్ కిసీ కో కుఛ్ మజ్హబీ జౌఖ్ మిలీ భీ తో అక్సర్ ఉస్ కా ధ్యాన్ ముస్తహబ్ ఉలూమ్ హీ కీ తరఫ్ గయా. అఫ్సోస్! సద్ కరోడ్ అఫ్సోస్ ! ఫర్జ్ ఉలూమ్ కీ జానిబ్ ముసల్మానోంకీ తవజ్జోహ్ న హోనే కె బరాబర్ హై, ఔర్ హాలత్ యేహ్ హై కి నమాజియో(కీ భీ భారీ తా'దాద్ నమాజ్ కె జేరూరీ మసాఇల్ సె నా ఆష్నా హై. హాలాంకి ఇన్ మసాఇల్ కో సీఖ్నా ఫర్జ్ ఔర్ నా జాన్నా సఖ్త్

గునాహ్ హై. **మేరే ఆఖా ఆ'లా హజ్రత్** عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ رَبِّ الۡعِزَّة ఫర్మాతే హై(: "నమాజ్ కె జరూరీ మసాఇల్ న జాన్నా ఫిస్ఖ్ హై." (అయ్‌జన్, జి:6, స:523) **اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ** عَزَّوَجَلَّ కితాబే ముస్తతాబ్ **"ఇస్లామీ బహ్నోంకీ నమాజ్ (హనఫీ)"** ఉన్ బే షుమార్ అహ్కామ్ పర్ ముహీత్ హై జిన్ కా సీఖ్నా ఇస్లామీ బహ్నోంకే లియే ఫర్జ్ హై. లిహాజా ఇస్లామీ బహ్నే(ఇస్ కో సిర్ఫ్ ఏక్ బార్ నహీ బార్ బార్ పఢే(, లిఖే హుయే మసాఇల్ కో యాద్ కరే(, అచ్ఛీ అచ్ఛీ నియ్యతోంకె సాథ్ దూస్రీ ఇస్లామీ బహ్నోంకో భీ పఢ్ కర్ సునాయే(అగర్ కోయీ మస్అలా కిసీ సున్నే వాలీ కో సమఝ్ మే నా ఆయే తో మహజ్ అప్నీ అట్కల్ సె వజాహత్ కర్నే కె బజాయే ఉలమాయే అహ్లె సున్నత్ సె మా'లూమాత్ హాసిల్ కరే. ఇస్ కా తరీఖా బయాన్ కర్తే **హుయే సదరుష్షరీఅహ్, బదరుత్తరీఖహ్, హజ్రతే అల్లామా మౌలానా ముఫ్తీ ముహమ్మద్ అమ్జద్ అలీ ఆ'జమీ** عَلَيۡهِ رَحۡمَةُ اللهِ الۡقَوِى **బహారే షరీఅత్** హిస్సా **7** సఫహా **89** (మత్బూఆ మక్తబ యే రజవియ్యా) సతర్ **12** పర్ ఫర్మాతే హై: **ఔరత్** కో మస్అలా పూఛ్నే కీ జరూరత్ హో తో అగర్ షోహర్ ఆలిమ్ హో తో ఉస్ సె పూఛ్ లే ఔర్ ఆలిమ్ నహీ(తో ఉస్ సె కహే వోహ్ పూఛ్ ఆయే ఔర్ ఇన్ సూరతో(మె ఉసే ఖుద్ ఆలిమ్ కె యహా(జానే కీ ఇజాజత్ నహీ(ఔర్ యేహ్ సూరతే(న హో(తో జా సక్తీ హై. (ఆలంగీరీ జి:1, స:341)

అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ **దా'వతే ఇస్లామీ** కీ **"మజ్లిసే ఇఫ్తా"** ఔర్ మజ్లిసే **"అల్ మదీనతుల్ ఇల్మియ్యా"** కె **ఉలమా ఏ కిరామ్** كَثَّرَهُمُ اللهُ السَّلَام కో అజ్రే అజీం అతా ఫర్మాయే కి ఉన్హో(నె కితాబే హాజా కె మున్-దరజాత్ కీ బడీ అరఖ్ రేజీ కె సాథ్ తఫ్తీష్(ఛాన్బీన్) ఫర్మాయీ ఔర్ బా'జ్ మకామాత్

పర్ అహమ్ రివాయత్ వ జుజ్ఇయ్యాత్ కా ఇజాఫా కర్ కె ఇస్ కీ ఇఫాదియ్యత్ దోబాలా కర్ దీ ! బిలా ఖౌఫే లౌమతే లాఇమ్ ఇస్ హఖీఖత్ కా ఏ'తిరాఫ్ కర్తా హూంకి యేహ్ కితాబ్ ఇన్హీ(కీ ఖుసూసీ రహ్నుమాఈ ఔర్ ఫైజానే నజర్ కా సమర్ హై. **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ ఇస్ కితాబ్ కె ముఅల్లిఫ్, ఇస్ కా ముతాలా కర్నే వాలియో(ఔర్ వాలో((కి ఇస్లామీ భాఇయోంకేలియే భీ ఇస్ మే కాఫ్ఫీ కార్ఆమద్ మదని ఫూల్ హై) కా హాఫిజా ఖూబ్ ఖవీ కరే కి ఇన్ కో సహీహ్ మసాఇల్ యాద్ రహే(ఔర్ అమల్ కర్నే ఔర్ దూస్రో(తక్ పహుంచానే కీ సఆదత్ నసీబ్ హో. **అల్లాహ్ షకూర్** عَزَّوَجَلَّ **సగే మదీనా** عُفِیَ عَنْهُ కీ ఇస్ నాచీజ్ సఇ్య కో మష్కూర్ ఫర్మాయే ఔర్ ఇఖ్లాస్ కీ లా జవాల్ దౌలత్ సె మాలా మాల్ కరే.

మేరా హర్ అమల్ తేరే వాసితే హో — కర్ ఇఖ్లాస్ అయ్సా అతా యా ఇలాహీ

దుఆయే అత్తార్ : యా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ**!** జో ఇస్ కితాబ్ కో అప్నే అజీజోంకె **ఈసాలే సవాబ్** కే లియే నీజ్ దీగర్ అచ్ఛీ అచ్ఛీ నియ్యతోంకె సాథ్ షాదీ గమీ కీ తఖ్రీబాత్ వ ఇజ్తిమాఆత్ వగైరా మే తఖ్సీమ్ కర్వాయే, మహల్లే మే ఘర్ ఘర్ పహుంచాయే ఉస్ కా ఔర్ ఉస్ కె తుఫైల్ మేరా భీ దోనో జహా(మే బేడా పార్ కర్ దే.

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہ تعالٰی علیہ واٰلہٖ وسلّم

తాలిబే గమే మదీనా
వ బఖీ' వ మగ్ఫిరత్
వ బే హిసాబ్
జన్నతుల్ ఫిర్దౌస్
మే ఆఖా కా పడోస్

27 రజబుల్ మురజ్జబ్ 1429 సి.హి.
29-7-2008

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ
اَمَّا بَعۡدُ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ؕ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ؕ

“ఆవో నమాజ్ సీఖ్‌తే హై(” కె సొలహ్ హురూఫ్

కీ నిస్బత్ సె యేహ్ కితాబ్ పఢ్ నే కీ 16 నియ్యతే(

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم **: نِیَّۃُ الۡمُؤۡمِنِ خَیۡرٌ مِّنۡ عَمَلِہٖ** యా'ని **“ముసల్మాన్ కీ నియ్యత్ ఉస్ కే అమల్ సె బెహ్తర్ హై.”**

దో మదని ఫూల్ : (1) బిగైర్ అచ్ఛీ నియ్యత్ కె కిసీ భీ అమలే ఖైర్ కా సవాబ్ నహీ(మిల్‌తా **(2)** జిత్‌నీ అచ్ఛీ నియ్యతే(జియాదా, ఉత్నా సవాబ్ భీ జియాదా. **(1)** ఇఖ్‌లాస్ కె సాథ్ మసాఇల్ సీఖ్ కర్ రిజాయే **ఇలాహీ** عَزَّوَجَلَّ కీ హఖ్‌దార్ బనూంగీ. **(2)** హత్తల్ వస్అ ఇస్ కా బా వుజూ ఔర్ **(3)** ఖిబ్లా రూ ముతాలా కరూంగీ. **(4)** ఇస్ కె ముతాలయే కె జరీఏ ఫర్జ్ ఉలూమ్ సీఖూంగీ **(5)** అప్నా వుజూ, గుస్ల్ ఔర్ నమాజ్ వగైరా దురుస్త్ కరూంగీ. **(6)** జో మస్అలా సమఝ్ మే నహీ(ఆయేగా ఉస్ కే లియే **ఆయతే కరీమా** فَسۡـَٔلُوۡۤا اَہۡلَ الذِّکۡرِ اِنۡ کُنۡتُمۡ لَا تَعۡلَمُوۡنَ ﴿ۙ۴۳﴾ **తర్జమ ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్: “తో అయ్ లోగో ఇల్మ్ వాలోంసె పూఛే అగర్ తుంహే ఇల్మ్ నహీ(”** (పా:4, అన్‌నహ్ల్:43) పర్ అమల్ కర్తే హుయే ఉలమా సె రుజూ కరూంగీ. **(7)** (అప్నే జాతీ నుస్ఖే పర్) ఇందజ్ జరూరత్ ఖాస్ ఖాస్ మఖామాత్ అండర్ లైన్ కరూంగీ. **(8)** (జాతీ నుస్ఖే కె)యాద్ దాష్త్ వాలే సఫహే పర్ జరూరీ నికాత్ లిఖూంగీ. **(9)** జిస్ మస్అలే మే దుష్వారీ హోగీ ఉస్‌కో బార్ బార్ పఢూంగీ. **(10)** జిందగీ భర్ అమల్ కర్తీ రహూంగీ. **(11)** జో ఇస్లామీ బహ్నే(నహీ(జాన్‌తీ ఉన్‌హే(సిఖాఊంగీ **(12)** జో ఇల్మ్ మే బరాబర్ హోగీ ఉస్ సె మసాఇల్ మే తక్‌రార్ కరూంగీ **(13)**దూస్రీ ఇస్లామీ బహ్నో(కో యేహ్ కితాబ్ పఢ్ నే కీ తర్గీబ్ దిలాఊంగీ. **(14)** (కమ్ అజ్ కమ్ 12 అదద్ యా హస్బే తౌఫీఖ్)యేహ్ కితాబ్ ఖరీద్ కర్ దూస్రోంకో తోహ్ఫతన్ దూంగీ. **(15)** ఇస్ కితాబ్ కె ముతాల యే కా సవాబ్ సారీ ఉమ్మత్ కో ఈసాల్ కరూంగీ **(16)** కితాబత్ వగైరా మే షర్ఈ గలతి మిలీ తో నాషిరీన్ కో లిఖ్ కర్ ముత్తలా కరూంగీ. (జబానీ కహ్‌నా యా కహల్‌వానా ఖాస్ ముఫీద్ నహీ(హోతా)

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ
اَمَّا بَعۡدُ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ؕ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ؕ

వుజూ కా తరీఖా(హనఫీ)

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కె **మహ్బూబ్, దానాయే గుయూబ్, మునజ్జెహున్ అనిల్ ఉయూబ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఇర్షాదే ముష్కబార్ హై : "జిస్‌నె ముఝ్ పర్ **సౌ**[100] మర్తబా **దురూదే పాక్** పఢా **అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్ కీ దోనో(ఆంఖోంకె దర్మియాన్ లిఖ్ దేతా హై కి యేహ్ నిఫాఖ్ ఔర్ జహన్నమ్ కీ ఆగ్ సె ఆజాద్ హై ఔర్ ఉసే బరోజే ఖియామత్ షుహదా కె సాథ్ రఖేగా." (مَجۡمَعُ الزَّوَائِد، ج۱۰ص۲۵۳ حدیث ۱۷۲۹۸)

صَلُّوا عَلَی الۡحَبِیۡب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

అగ్‌లే పిఛ్‌లే గునాహ్ ముఆఫ్ కర్వానే కా నుస్‌ఖా

హజ్రతే సయ్యిదునా హుమరాన్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ సె రివాయత్ హై కి హజ్రతే సయ్యిదునా **ఉస్మానే గనీ** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ నె వుజూ కే లియే పానీ మంగ్‌వాయా జబ్ కి ఆప్ ఏక్ సర్ద్ రాత్ మె నమాజ్ కే లియే బాహర్ జానా చాహతే థే, మై నె ఉన్ కే లియే పానీ లే కర్ హాజిర్ హువా తో **ఆప్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ నె అప్నా చెహ్‌రా ఔర్ దోనో(హాథ్ ధోయే. (యేహ్ దేఖ్ కర్) మై నె అర్జ్ కీ : "**అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ ఆప్ కో కిఫాయత్ కరే రాత్ తో

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

బహుత్ ఠండీ హై." తో **ఆప్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ నె ఫర్మాయా : మైనె **నబియ్యే కరీమ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కో ఫర్మాతే హుయే సునా కి" జో బందా **కామిల్ వుజూ** కర్తా హై ఉస్ కె **అగ్లే పిఛ్లే గునాహ్ ముఆఫ్** కర్ దియే జాయేంగె."

(اَلتَّرغِیب وَالتَّرہِیب لِلْمُنذِرِیّ ج ۱ ص ۹۳ حدیث ۱۱)

గునాహ్ ఝడ్ నే కీ హికాయత్

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ عَزَّوَجَلَّ **వుజూ** కర్నే వాలే కే గునహ్ ఝడ్తే హై, ఇస్ జిమ్న్ మే ఏక్ ఈమాన్ అఫ్రోజ్ హికాయత్ నఖ్ల్ కర్తే హుఏ **హజరతే** అబ్దుల్ వహ్హాబ్ ష'రానీ قُدِّسَ سِرُّہُ النُّورانی **ఫర్మాతే** హై: ఏక్ మర్తబా **సయ్యిదునా ఇమామే ఆజమ్ అబూ హనీఫా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ **జామా' మస్జిద్ కూఫా** కే వుజూ ఖానే మె తష్రీఫ్ లే గయే తో ఏక్ నౌజవాన్ కో ***వుజూ*** బనాతే హుఏ దేఖా, ఉస్ సే **వుజూ** (మే ఇస్తి'మాల్ షుదా పానీ)కె ఖత్రే టపక్ రహే థే. ఆప్ నె ఇర్షాద్ ఫర్మాయా: ***అయ్ బేటే! మా బాప్ కీ నా ఫర్మానీ*** సే తోబా కర్‌లే. ఉస్ నె ఫౌరన్ అర్జ్ కీ: మైనే తోబా కీ.ఏక్ ఔర్ షఖ్స్ సే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా: **అయ్ మేరే భాఈ!** తూ **జినా సే తోబా కర్ లే.** ఉస్ నే అర్జ్ కీ మైనె తోబా కీ. ఏక్ ఔర్ షఖ్స్ కే వుజూ కె ఖత్రాత్ టపక్తే దేఖే తో ఉసే ఫర్మాయా: ***షరాబ్ నోషీ ఔర్ గానే బాజే సున్ నే*** సె తోబా కర్ లే . ఉస్ నే అర్జ్ కీ: మైనె తోబా కీ. **సయ్యిదునా ఇమామే అజమ్ అబూ హనీఫా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ పర్ కష్ఫ్ కే బాఇస్ చూంకే లోగోంకె ఉయూబ్ జాహిర్ హోజాతే థే లిహాజా **ఆప్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ నే

ఫ़ర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ ఏక్ బార్ దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ దస్ రహ్మతే(భేజ్తా హై. -(ముస్లిమ్)

బార్గాహే **ఖుదా వన్దీ** عَزَّوَجَلَّ మే ఇస్ కష్ఫ్ కే ఖత్మ్ హో జానే కి దుఆ మాంగీ: **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ నే దుఆ ఖుబూల్ ఫ़ర్మాలీ జిస్ సె **ఆప్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ **కో వుజూ** కర్నే వాలోంకె గునాహ్ ఝడ్తే నజ़ర్ ఆనా బంద్ హోగయే. (اَلمِیزانُ الکُبریٰ ج۱ ص۱۳۰)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఖబ్ర్ మే ఆగ్ భడక్ ఉఠీ !

హజ़్రతే సయ్యిదునా అమ్ర్ బిన్ షురహ్బీల్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె రివాయత్ హై కి ఏక్ షఖ్స్ ఇంతిఖాల్ కర్ గయా జిస్ కో లోగ్ ముత్తఖీ ఔర్ పర్హేజ़్ గార్ సమఝ్తే థే. జబ్ ఉసే ఖబ్ర్ మే దఫ్నే కియా గయాతో ఫిరిష్తో(నె ఫ़ర్మాయా : "హమ్ తుఝ్ కో **అల్లాహ్ తఆలా** కె అజ़ాబ్ కె **100** కోడే మారేంగె." ఉస్ నె పూఛా: "క్యూ మారోగే? మై తో తఖ్వా వ పర్హేజ़ే గారీ కో ఇఖ్తియార్ కియా హువా థా." తో ఫిరిష్తో(నె ఫ़ర్మాయా: "చలో పచాస్ కోడే హీ మార్ దేంగే." ఇస్ పర్ వోహ్ షఖ్స్ బరాబర్ బహస్ కర్తా రహా యహా(తక్ కి వోహ్ ఫిరిష్తే ఏక్ కోడే పర్ ఆ గయే ఔర్ ఉన్హో నె **అజ़ాబే ఇలాహీ కా ఏక్ కోడా మారా జిస్ సె తమామ్ ఖబ్ర్ మే ఆగ్ భడక్ ఉఠీ**. ఉస్ నె పూఛా కి తుమ్ నె ముఝే కోడా క్యూ(మారా? ఫిరిష్తో(నె జవాబ్ దియా : "తూనే ఏక్ దిన్ జాన్ బూఝ్ కర్ **బే వుజూ నమాజ़్** పఢీ థీ. ఔర్ ఏక్ మర్తబా ఎక్ మజ़్లూమ్ తేరే పాస్ ఫ़రియాద్ లే కర్ ఆయా మగర్ తూనే ఉస్ కీ మదద్ న కీ."

(شرح الصّدور ص۱۶۵، حِلیۃُ الاولیاء ج۴ ص۱۵۷ رقم ۵۱۰۱)

ఇస్లామీ బహ్నో(! బే వుజూ నమాజ़ే పఢ్నా సఖ్త్ **జుర్అత్** కీ బాత్

హై. **ఫుఖహా ఏ కిరామ్** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام యహా(తక్ ఫర్మాతే హై : బిలా ఉజ్ర్ జాన్ బూఝ్ కర్ జాఇజ్ సమఝ్ కర్ యా ఇస్తిహ్జాహన్ (యా'ని మజాఖ్ ఉడాతే హుయే) **బిగైర్ వుజూ కె నమాజ్ పఢ్నా కుఫ్ర్** హై.

(منح الروض الازهر للقاری ص٤٦٨)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"బా వుజూ రహ్నా సవాబ్ హై" కె పంద్రహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె 15 మదని ఫూల్

(1) నమాజ్ (2) సజ్దయే తిలావత్ ఔర్ **(3)** ఖుర్ఆనే అజీమ్ ఛూనే కే లియే వుజూ కర్నా ఫర్జ్ హై.(نُورُ الْاِیضَاح ص١٨) **(4)** తవాఫే బైతుల్లాహ్ షరీఫ్ కేలియే వుజూ కర్నా వాజిబ్ హై (అయ్జన్) **(5)** గుస్లే జనాబత్ సె పహ్లే ఔర్ **(6)**జనాబత్ సె నాపాక్ హోనే వాలీ కో ఖానే, పీనే ఔర్ సోనే కే లియే ఔర్ **(7) హుజూరే పుర్ నూర్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కె రౌజయే ముబారకా కీ జియారత్ ఔర్ **(8)** వుఖూఫే అరఫా ఔర్ **(9)** సఫా వ మర్వహ్ కె దర్మియాన్ సఅయా కే లియే వుజూ కర్నా సున్నత్ హై. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స,24) **(10)** సోనే కే లియే ఔర్ **(11)** నీంద్ సె బేదార్ హోనే పర్ **(12)** జిమా సె పహ్లే ఔర్ **(13)** జబ్ గుస్సా ఆ జాయే ఉస్ వఖ్త్ ఔర్ **(14)** జబానీ ఖుర్ఆనే అజీమ్ పఢ్నే కే లియే ఔర్ **(15)** దీనీ కుతుబ్ ఛూనే కే లియే వుజూ కర్నా ముస్తహబ్ హై.

(اَیضاً،نُورُ الْاِیضَاح ص١٩)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

ఇస్లామి బహ్నోంకె వుజూ కా తరీఖా (హనఫీ)

కా'బతుల్లాహ్ షరీఫ్ కీ తరఫ్ ముహ్ కర్కె ఊంచీ జగహ్ బైఠ్నా ముస్తహబ్ హై. వుజూ కే లియే నియ్యత్ కర్నా సున్నత్ హై, నియ్యత్ నా హో తబ్ భీ వుజూ హో జాయేగా మగర్ సవాబ్ నహీ మిలేగా. నియ్యత్ దిల్ కే ఇరాదే కో కెహ్తే హై, దిల్ మే నియ్యత్ హోతే హుఏ జబాన్ సే భీ కహ్ లేనా అఫ్జల్ హై లిహాజా జబాన్ సే ఇస్ తరహ్ నియ్యత్ కీజియే కె మై **హుక్మే ఇలాహీ عَزَّوَجَلَّ బజాలానే ఔర్ పాకీ హాసిల్ కర్నే కే లియే వుజూ కర్ రహీ హూ(.** **బిస్మిల్లాహ్** కహ్ లీజియే కె యేభీ సున్నత్ హై. బల్కే بِسۡمِ اللّٰهِ وَالۡحَمۡدُ لِلّٰه కహ్ లీజియే కే జబ్ తక్ బా వుజూ రహేంగే ఫిరిష్తే నేకియా(లిఖ్తే రహేంగే. (مَجۡمَعُ الزَّوَائِد، ج۱ص۵۱۳ حدیث ۱۱۱۲) **అబ్ దోనో హాథ్** తీన్ తీన్ బార్ పహుంచో తక్ ధోఏ (నల్ బంద్ కర్కే) దోనో హాతోంకి ఉంగ్లియోంకా ఖిలాల్ భీ కీజిఏ. కమ్ అజ్ కమ్ తీన్ తీన్ బార్ దాఏ(బాఏ(ఊపర్ నీచే కె దాంతోమె మిస్వాక్ కీజిఏ ఔర్ హర్ బార్ మిస్వాక్ కో ధో లీజిఏ. హుజ్జతుల్ ఇస్లామ్ హజ్రతే సయ్యిదునా ఇమామ్ **ముహమ్మద్ బిన్ ముహమ్మద్ బిన్ ముహమ్మద్ గజాలి** عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡوَالِی ఫేర్మాతే హై: "**మిస్వాక్** కర్తే వఖ్త్ నమాజ్ మే ఖురానే మజీద్ కీ ఖిరాఅత్ ఔర్ **జిక్రుల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె లిఏ **ముహ్ పాక్ కర్నే కీ నియ్యత్ కర్ నీ చాహియే.**" (اِحیاءُ الۡعُلوم ج۱ ص۱۸۲) అబ్ సీధే హాద్ కే తీన్ చుల్లూ పానీ సే (హర్బార్ నల్ బంద్ కర్కే) ఇస్ తరహ్ **తీన్ కుల్లియా(** కీజిఏ కె హర్ బార్ ముహ్ కె హర్ పుర్జే పర్ పానీ బహ్ జాఏ అగర్ రోజహ్ నా హోతో **గర్ గరహ్** భీ కర్ లీజిఏ. ఫిర్ సీధేహీ హాథ్ కె తీన్ చుల్లూ (అబ్ హర్ బార్ ఆధా చుల్లూ పానీ కాఫీ హై) సే (హర్ బార్ నల్ బంద్ కర్కే) తీన్ **బార్ నాక్ మె** నర్మ్ గోష్త్ తక్ పానీ చఢాఏ ఔర్ అగర్ రోజహ్ నా హోతో నాక్ కీ జడ్ తక్ పానీ పహుంచాఇఏ, అబ్(నల్ బంద్ కర్కే) ఉల్టే హాథ్ సే నాక్ సాఫ్ కర్ లిజియే ఔర్ ఛోటీ ఉంగ్లీ నాక్ కె

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

సురాఖో(మె డాలియే. **తీన్ బార్ సారా చెహ్రా** ఇస్ తరహ్ ధోఇయే కె జహా(సె ఆదతన్ సర్ కె బాల్ ఉగ్‌నా షురూ హోతే హై వహా సె లేకర్ ఠోడీ కె నీచే తక్ ఔర్ ఏక్ కాన్ కీ లౌ సే దూస్‌రే కాన్ కీ లౌ తక్ హర్ జగహ్ పానీ బహ్ జాయే. అగర్ **దాఢీ** హై ఔర్ ఏహ్‌రామ్ బాంధే హుఏ నహీ హై తో (నల్ బంద్ కర్నే కె బా'ద్) ఇస్ తరహ్ **ఖిలాల్** కీజిఏ కెహ్ ఉంగ్లియోంకో గలే కీ తరఫ్ సే దాఖిల్ కర్కే సామ్‌నే కీ తరఫ్ నికాలిఏ. ఫిర్ పహ్‌లే **సీధా హాథ్** ఉంగ్లియోంకీ సిరే సె ధోనా షురూ కర్కే కొహ్‌నియో(సమేత్ తీన్ బార్ ధోఏ. ఇసీ తరహ్ ఫిర్ ఉల్‌టా హాథ్ ధోలీజిఏ. దోనో హాథ్ ఆధే బాజూ తక్ ధోనా ముస్‌తహబ్ హై. **అక్సర్ ఇస్లామి బహ్నే చుల్లూ మే పానీ లేకర్ పహుంచేసె తీన్ బార్ ఛోడ్ దేతేహై(కెహ్ కొహ్‌నీ తక్ బహ్‌తా చలా జాతాహై, ఇస్ తరహ్ కర్ నే సే కొహ్నీ ఔర్ కలాఈ కీ కర్వటోంపర్ పానీ నహ్ పహుంచ్‌నే కా అందేషహ్ హై, లిహాజా బయాన్ కర్‌దహ్ తరీఖే పర్ హాథ్ ధోఇఏ. అబ్ చుల్లూ భర్ కర్ కొహ్నీ తక్ పానీ బహానేకీ హాజత్ నహీ బల్‌కిహ్** (బిగైర్ ఇజాజతే సహీహా ఐసా కర్నా) **యేహ్ పానీకా ఇస్రాఫ్ హై.** అబ్ (నల్ బంద్ కర్కే) సర్ కా మసహ్ ఇస్ తరహ్ కీజిఏ కె దోనో అంగూఠో(ఔర్ **కల్మే** కి ఉంగ్లియో(కో ఛోడ్ కర్ దోనో హాథ్ కీ తీన్ తీన్ ఉంగ్లియోంకె సిరే ఏక్ దూస్‌రేసె మిలా లీజిఏ ఔర్ పేషానీ కే బాల్ యా

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్నే జఫా కీ -(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

ఖాల్ పర్ రఖ్ కర్ జేరాసా దబా కర్ ఖీన్చ్తే హుఏ గుద్దీ తక్ ఇస్ తరహ్ లే జాఇఏ కె ఇస్ దౌరాన్ ఉన్ ఉంగ్లియోంకా కోయీ హిస్సా బాలో(సె జుదా నా రహే మగర్ హథేలియా(సర్ సే జుదా రహే, సిర్ఫ్ ఉన్ బాలోంపర్ మసాహ్ కీజియే జో సర్ కె ఊపర్ హై(. ఫిర్ గుద్దీసె హథేలియా(ఖీన్చ్ తేహుఏ పేషానీ తక్ లేఆఏ, **కల్మే**కి ఉంగ్లియా(ఔర్ అంగూతే ఇస్ దౌరాన్ సర్పర్ బిల్కుల్ మస్ నహీ హోనే చాహిఏ ఉంగ్లియోంసే కానోంకీ అంద్రూనీ సతహ్ కా ఔర్ అంగూఠోంసె కానోంకీ బాహరీ సతహ్కా మసహ్ కీజిఏ ఔర్ ఛుంగ్లియా((యా'నీ ఛోటీ ఉంగ్లియా( ) కానోంకె సురాఖో మె దాఖిల్ కీజిఏ ఔర్ ఉంగ్లియోంకీ పుష్త్ సే గర్దన్ కే పిఛ్లే హిస్సేకా మసహ్ కీజిఏ, బా'జ్ ఇస్లామి బహ్నే(గలేకా ఔర్ ధులే హుఏ హాథోంకీ కొహ్నియో(ఔర్ కలాఇయోంకా మసహ్ కర్తీ హై(యేహ్ సున్నత్ నహీ హై. ***సర్ కా మసహ్ కర్నేసే ఖేబ్లే నల్ అఛ్ఛీ తరహ్ బంద్ కర్నేకి ఆదత్ బనాలీజిఏ*** బిలావజహ్ నల్ ఖులా ఛోడ్దేనా యా అధూరా బంద్ కర్నా కెహ్ పానీ టపక్తా రహే గునాహ్ హై. పహ్లే సీధా ఫిర్ ఉల్తా పావు(హర్బార్ ఉంగ్లియోంసే షురూ' కర్కే టఖ్నోంకె ఊపర్తక్ బల్కే ముస్తహబ్ హై కెహ్ ఆధీ పిండ్లీ తక్ తీన్ తీన్ బార్ ధో లీజిఏ. దోనో పావోంకీ ఉంగ్లియోంకా ఖిలాల్ కర్నా సున్నత్ హై. (ఖిలాల్ కె దౌరాన్ నల్ బంద్ రఖిఏ) ఇస్కా ముస్తహబ్ తరీఖా యే హైకె ఉల్టే హాథ్కీ ఛుంగ్లియో(ఛోటీ ఉంగ్లీ) సె సీధే పావోంకీ ఛుంగ్లియా కా ఖిలాల్ షురూ' కర్కే అంగూతే పర్ ఖత్మ్ కీజిఏ ఔర్ ఉల్టే హీ హాథ్ కీ ఛుంగ్లియా సె ఉల్టే పావోంకీ అంగూతే సే షురూ' కర్కే ఛుంగ్లియా పర్ ఖత్మ్ కర్ లీజిఏ. -(ఆమ్మయే కుతుబ్)

హుజ్జతుల్ ఇస్లామ్ హజరతే సయ్యిదునా ఇమామ్ ముహమ్మద్ బిన్ ముహమ్మద్ బిన్ ముహమ్మద్ గజాలీ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْوَالِی ఫర్మాతే హై(: హర్ ఉజ్వ్ ధోతే వఖ్త్ యే ఉమ్మీద్ కర్తే రహే(కె మేరే ఇస్ ఉజ్వ్ కె గునాహ్ నికల్ రహే హై(. (ఎహ్యాఉల్ ఉలూమ్ జి:1, స:183,ములఖ్ఖసన్)

వుజూ కర్నే కే బా'ద్ యే పఢ్ లీజియే : (అవ్వల్ వ ఆఖిర్ దురూద్ షరీఫ్)

اَللّٰھُمَّ اجْعَلْنِیْ مِنَ التَّوَّابِیْنَ وَاجْعَلْنِیْ مِنَ الْمُتَطَھِّرِیْنَ۔

(ترمذی ج۱ص۱۲۱حدیث۵۵)

తర్జమహ్: అయ్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ**!** ముఝే కసరత్ సే తోబా కర్ నే వాలో మె బనాదే ఔర్ ముఝే పాకీజహ్ రహ్నే వాలో(మె షామిల్ కర్దే.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

జన్నత్ కె ఆఠో(దర్వాజే ఖుల్ జాతే హై(

హదీసే పాక్ మె హై: జిస్ నే అచ్ఛీ తరహ్ వుజూ కియా ఔర్ ఫిర్ ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ నిగాహ్ ఉఠాఈ ఔర్ **కలిమ-ఏ-షహాదత్** (”اَشْھَدُ اَنْ لَّآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَحْدَہٗ لَا شَرِیْکَ لَہٗ وَاَشْھَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُہٗ وَرَسُوْلُہٗ“) పఢా ఉస్ కె లియే **జన్నత్** కె **ఆఠో(దర్వాజే ఖోల్ దియే జాతే హై(** జిస్సే చాహే అందర్ దాఖిల్ హో. (صَحِیح مُسلِم،ص۱۴۴۔۱۴۵ حدیث ۲۳۴)

జో వుజూ కర్నే కే బా'ద్ యే కలిమాత్ పఢే:

سُبْحٰنَکَ اللّٰھُمَّ وَبِحَمْدِکَ اَشْھَدُ اَنْ لَّآ اِلٰہَ اِلَّا اَنْتَ، اَسْتَغْفِرُکَ وَاَتُوْبُ اِلَیْکَ۔

తర్జమహ్: అయ్ అల్లాహ్! తూ పాక్ హై ఔర్ తేరే లియే హీ తమామ్ ఖూబియా(హై మై గవాహీ దేతా(దేతీ) హూ(కె తేరే సివా కోఈ మా'బూద్ నహీ, మై తుఝ్ సే బఖ్షిష్ చాహ్తా(చాహ్తీ) హూ(ఔర్

తేరీ బార్గాహ్ మె తోబా కర్తా(కర్తీ) హూ(. తో ఉస్ పర్ ముహ్ర్ లగా కర్ అర్ష్ కే నీచే రఖ్ దియా జాయేగా ఔర్ ఖియామత్ కె దిన్ ఉస్ పఢ్ నే వాలే (వాలీ) కో దే దియా జాయేగా. (شُعَبُ الْاِیمان ج۳ ص۲۱ رقم ۲۷۵٤)

వుజూ కే బా'ద్ సూర-ఏ-ఖద్ర్ పఢ్నే కే ఫజాఇల్

హదీసే పాక్ మె హై: జో వుజూ కె బా'ద్ **ఏక్** మర్తబా సూరతుల్ ఖద్ర్ పఢే తో వోహ్ **సిద్దీఖీన్** మే సే హై ఔర్ జో దో[2] మర్తబా పఢే తో షుహదా మే షుమార్ కియా జాయే ఔర్ జో తీన్[3] మర్తాబా పఢే గా తో **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ మైదానే మహ్షర్ మే ఉసే అప్నే **అంబియా** కె సాథ్ రఖే గా.

(کنزالعُمّال ج۹ص۱۳۲رقم ۲٦۰۸۵،اَلحاوی لِلفتاوی لِلسُّیوطی ج۱ ص ٤۰۲-٤۰۳)

నజర్ కభీ కమ్జోర్ నా హో

జో వుజూ కె బా'ద్ ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ దేఖ్ కర్ సూరహ్ اِنَّآ اَنۡزَلۡنٰـهُ పఢ్ లియా కరే اِنْ شَآءَاللہعَزَّوَجَلَّ ఉస్ కీ నజర్ కభీ కమ్జోర్ నా హోగీ. (مَسائلُ القُراٰن ص۲۹۱)

తసవ్వుఫ్ కా అజీమ మదనీ నుస్ఖా

హుజ్జతుల్ ఇస్లామ్ హజ్రతే సయ్యిదునా ఇమామ్ అబూ హామిద్ ముహమ్మద్ బిన్ ముహమ్మద్ బిన్ ముహమ్మద్ గజాలీ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْوَالِی ఫర్మాతే హై: వుజూ సె ఫురాగత్ కె బా'ద్ జబ్ ఆప్ నమాజ్ కీ తరఫ్ ముతవజ్జెహ్ హో(ఉస్ వఖ్త్ యే తసవ్వుర్ కీజియే కె జిన్ జాహిరీ ఆ'జా పర్ లోగోంకీ నజర్ పడ్తీ హై వోహ్ తో బజాహిర్ తాహిర్ (యా'నీ పాక్) హో చుకే మగర్ దిల్ కో పాక్ కియే బిగైర్ బార్గాహే **ఇలాహీ** عَزَّوَجَلَّ మె మునాజాత్ కర్నా హయా కె ఖిలాఫ్ హై క్యూంకె **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ దిలోంకో భీ దేఖ్నే

వాలా హై. మజీద్ ఫేర్మాతే హై: జాహిరీ వుజూ కర్ లేనే వాలే కో యే బాత్ యాద్ రఖ్నీ చాహియే కె దిల్ కీ తహారత్ (యా'నీ సఫాఈ) తోబహ్ కర్నే ఔర్ గునాహోంకో ఛోడ్ నే ఔర్ ఉమ్‌దహ్ అఖ్‌లాఖ్ అప్నానే సె హోతీ హై. జో షఖ్స్ దిల్ కో గునాహోంకె ఆలూద్ గియోంసె పాక్ నహీ కర్తా ఫఖత్ జాహిరీ తహారత్ (యా'నీ సఫాఈ) ఔర్ జైబో జీనత్ పర్ ఇక్‌తిఫా' కర్తా హై ఉస్ కీ మిసాల్ ఉస్ షఖ్స్ కీ సీ హై జో బాద్‌షాహ్ కో మద్ఊ కర్తా హై ఔర్ అప్నే ఘర్ కో బాహర్ సె ఖూబ్ చమ్‌కాతా హై ఔర్ రంగో రోగన్ కర్తా హై మగర్ మకాన్ కె అంద్రోనీ హిస్సే కె సఫాఈ పర్ కోఈ తవజ్జోహ్ నహీ దేతా. అబ్ అయ్‌సీ సూరత్ మె జబ్ బాద్‌షాహ్ ఉస్ కె మకాన్ కె అందర్ ఆకర్ గందగియా(దేఖేగా తో వోహ్ నారాజ్ హోగా యా రాజీ యే హర్ జీ షఊర్ ఖుద్ సమఝ్ సక్తా హై.

(اِحْیَاءُ الْعُلُوْم ج ۱ ص ۱۸۵ مُلَخَّصاً)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

లఫ్జే "అల్లాహ్" కె చార్ 4 హురూఫ్ కి నిస్బత్ సె వుజూ కె చార్ ఫరాఇజ్

(1) చెహ్‌రా ధోనా : యా'ని చెహ్‌రే కా లంబాయీ మె పేషానీ జహ(సె బాల్ ఉమూమన్ ఉగ్‌తే హై(వహా(సె లేకర్ ఠుడ్డీ కె నీచే తక్ ఔర్ చౌడాఈ మే ఏక్ కాన్ కీ లౌ సె లే కర్ దూస్రే కాన్ కీ లౌ తక్ ఏక్ మర్తబా ధోనా.

(2) కొహ్‌నియో(సమేత్ దోనో(హాథ్ ధోనా : యా'ని దోనో(హాథోంకా కొహ్‌నియో(సమేత్ ఇస్ తరహ్ ధోనా కి ఉంగ్లియోంకె నాఖునోంసె లేకర్ కొహ్‌నియో(సమేత్ ఇస్ తరహ్ ధోనా కి ఉంగ్లియోంకె నుఖునోంసె లేకర్ కొహ్‌నియో(సమేత్ ఏక్ బాల్ భీ ఖుష్క్ నా రహే.

ఫ్రమానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ సౌ రహ్మతే(నాజీల్ ఫ్రమాతా హై. -(తిబ్రానీ)

(3)ఛౌథాఈ సర్ కా మసహ్ కర్నా: యా'ని హాథ్ తర్ కర్‌కె సర్‌కె చౌథాఈ బాలోంపర్ మసహ్ కర్నా.

(4)టఖ్నో సమేత్ దోనో పా(వ్ ధోనా : యా'ని దోనో(పావోంకో టఖ్నో(సమేత్ ఇస్ తరహ్ ధోనా కి కోయీ జగహ్ ఖుష్క్ నా రహే.

(عالمگیری ،ج۱ص۳،۴،۵،بہارِشریعت حصہ۲ص۱۰)

మదని ఫూల్ : ఇన్ చారో(ఫర్జో(మే సె అగర్ ఏక్ ఫర్జ్ భీ రహ్ గయా తో **వుజూ నా హోగా** ఔర్ జబ్ వుజూ నా హోగా తో **నమాజ్ భీ నా హోగీ.**

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ధోనే కీ తా'రీఫ్

కిసీ ఉజ్వ్ ధోనే కే యే మా'నా హై(కె ఉస్ ఉజ్వ్ కే హర్ హిస్సే పర్ కమ్ అజ్ కమ్ దో[2] ఖత్‌రే పానీ బహ్ జాయే. సిర్ఫ్ భీగ్ జానే యా పానీ కో తేల్ కీ తరహ్ చుపడ్ లేనే యా ఏక్ ఖత్రా బహ్ జానే కో ధోనా నహీ కహేంగే నా ఇస్ తరహ్ వుజూ యా గుస్ల్ అదా హోగా.

(فتاوٰی رضویہ ج۱ص۲۱۸،بہارِشریعت حصہ۲ص۱۰)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

"యా రహ్మతుల్లిల్ ఆలమీన్" కె తేరహ్[13] హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే వుజూ కీ 13 సున్నతే(

"వుజూ కా తరీఖా" (హనఫీ) మె బా'జ్ సున్నతే ఔర్ ముస్తహబ్బాత్ కా బయాన్ హో చుకా హై ఉస్ కీ మజీద్ వజాహత్ ములాహజా ఫ్రమాఇయే:

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జీక్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్‌జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్తీబ్)

(1) నియ్యత్ కర్నా (2) بِسۡمِ اللّٰہ పఢ్‌నా. అగర్ వుజూ సె ఖబ్ల్ بِسۡمِ اللّٰہِ وَ الۡحَمۡدُ لِلّٰہ కహ్ లే(తో జబ్ తక్ బావుజూ రహేంగే ఫేరిష్తే నేకియా లిఖ్తే రహేంగే (3) దోనో(హాథ్ పహుంచో(తక్ తీన్ బార్ ధోనా (4) తీన్ బార్ **మిస్వాక్** కర్నా (5) తీన్ చుల్లూ సె తీన్ బార్ కుల్లీ కర్నా (6) రోజేహ్ నా హోతో గర్‌గరహ్ కర్నా (7) తీన్ చుల్లూ సె తీన్ బార్ నాక్ మె పానీ చఢానా (8) హాథ్ ఔర్ (9) పావోంకి ఉంగ్లియోంకా ఖిలాల్ కర్నా (10) పూరే సర్ కా ఏక్ హీ బార్ మస్హ కర్నా (11) కానో(కా మస్హే కర్నా (12)ఫేరాఇజ్ మె తర్‌తీబ్ ఖాఇమ్ రఖ్నా (యా'నీ ఫర్జ్ ఆ'జా మె పహ్లే మూహ్ ఫిర్ హాథ్ కుహ్‌నియో(సమేత్ ధోనా ఫిర్ సర్ కా మస్హ కర్నా ఔర్ ఫిర్ పావో(ధోనా) ఔర్ (13) పైదర్ పై వుజూ కర్నా యా'నీ ఏక్ ఉజ్వ్ సూఖ్‌నే నా పాయే కె దూస్‌రా ఉజ్వ్ ధోలేనా.

(బహారే షరీఅత్ హి:2, స:14, 18 ములఖ్ఖసన్)

" యా రసూలల్లాహ్ తెరే దర్ కీ ఫజావోంకో సలామ్ " కె ఉన్తీస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే వుజూ కె 29 ముస్తహబ్బాత్

(1)ఖిబ్లహ్ రూ (2) ఊంచీ జగహ్ (3)బైఠ్‌నా (4)పానీ బహాతే వఖ్త్ ఆ'జా పర్ హాథ్ ఫేర్నా (5) ఇత్మినాన్ సె వుజూ కర్నా (6) ఆ'జా-ఎ వుజూ పర్ పహ్లే పానీ చుపడ్ లేనా ఖుసూసన్ సర్దియో మె (7) వుజూ కర్నే మె బిగైర్ జేరూరత్ కిసీ సే మదద్ నా లేనా (8) సీధే హాథ్ సె కుల్లీ కర్నా (9)సీధే హాథ్ సే నాక్‌మే పానీ చఢానా (10)ఉల్టే హాథ్ సె నాక్ సాఫ్ కర్నా(11)ఉల్టే హాథ్ కీ ఛుంగ్లియా(నాక్‌మె డాల్నా (12)ఉంగ్లియోంకీ పుష్త్

సె గర్దన్ కీ పుష్త్ కా మస్హ కర్నా **(13)** కానో(కా మస్హ కర్తే వఖ్త్ భిగీ హుఈ ఛంగ్లియా(కానోంకె సురాఖో(మె దాఖిల్ కర్నా **(14)** అంగూఠీ కో హర్కత్ దేనా జబ్ కే ఢీలీ హో ఔర్ యే యఖీన్ హో కె ఇస్ కే నీచే పానీ బహ్ గయా హై అగర్ సఖ్త్ హో తో హర్కత్ దేకర్ అంగూఠీ కె నీచే పానీ బహానా ఫర్జ్ హై **(15)** మా'జూరె షర్ఈ (ఇస్ కే తఫ్సీలీ అహ్కామ్ ఇస్ రిసాలే కె సఫ్హా **32 తా 35** పర్ ములాహజా ఫేర్మాలిజియే) నా హో తో నమాజ్ కా వఖ్త్ షురూ' హోనే సె పహ్లే హీ వుజూ కర్ లేనా **(16)** జో కామిల్ తౌర్ పర్ వుజూ కర్తా హై యా'నీ జిస్ కీ కోఈ జగహ్ పానీ బహ్నే సే నా రహ్ జాతీ హో ఉస్కా కూఁ (యా'నీ నాక్ కీ తరఫ్ ఆంఖోంకె కోనే) టఖ్నో(, ఏడియో(, తల్వో(, కూన్చో((ఏడియోంకె ఊపర్ మోటె పఠ్ఠే) ఘాయో((యా'నీ ఉంగ్లియోంకె దర్మియాన్ వాలీ జగహో(), ఔర్ కోహ్నీయో(కా ఖుసూసియ్యత్ కే సాథ్ ఖయాల్ రఖ్నా ఔర్ బే ఖయాలీ కర్నే వాలో(కేలియే తో ఫర్జ్ హై కె ఇన్ జగహోంకా ఖాస్ ఖయాల్ రఖ్ఖే(కె అక్సర్ దేఖా గయా హై కె యే జగ్హే(ఖుష్క్ రహ్ జాతీ హై ఔర్ యే బే ఖయాలీ హీకా నతీజా హై ఏసీ బే ఖయాలీ హరామ్ హై ఔర్ ఖయాల్ రఖ్నా ఫర్జ్ **(17)** వుజూ కా లోటా ఉల్టీ తరఫ్ రఖియే అగర్ తష్త్ యా పతీలీ వగైరహ్ సె వుజూ కరే(తో సీధీ జానిబ్ రఖియే **(18)**చెహ్రా ధోతే వఖ్త్ పేషానీ పర్ ఇస్ తరహ్ ఫైలా కర్ పానీ డాల్నా కే ఊపర్ కా కుఛ్ హిస్సా భీ ధుల్ జాయే. **(19)** చెహ్రే ఔర్ **(20)** హాథ్ పావోంకీ రోష్నీ వసీ' కర్నా యా'నీ జిత్నీ జగహ్ పానీ బహానా ఫర్జ్ హై ఉస్ కే అత్రాఫ్ మె కుఛ్ బఢానా మసలన్ హాథ్ కుహ్నీ సె ఊపర్ ఆధే బాజూ తక్ ఔర్ పావో(టఖ్నోంసే ఊపర్ ఆధీ

పిండ్‌లీ తక్ ధోనా **(21)** దోనో(హాథోంసె మూహ్ ధోనా **(22)**హాథ్ పావో(ధోనే మె ఉంగ్లియోంసె షురూ’ కర్నా **(23)** హర్ ఉజ్వ్ ధోనే కే బా’ద్ ఉస్ పర్ హాథ్ ఫేర్ కర్ బూందే(టప్‌కా దేనా తాకే బదన్ యా కప్‌డే పర్ నా టప్‌కే(ఖుసూసన్ జబ్‌కే మస్జిద్ మే జానాహో కె ఫర్షే మస్జిద్ పర్ పానీ కె ఖత్‌రే గిరానా మక్రూహె తహ్‌రీమీ హై. **(24)** హర్ ఉజ్వ్ కే ధోతే వఖ్త్ ఔర్ మస్హ కర్తే వఖ్త్ నియ్యతే వుజూ కా హాజిర్ రహ్‌నా **(25)** ఇబ్‌తిదా’ మె بِسْمِ اللّٰه కె సాథ్ సాథ్ దురూద్ షరీఫ్ ఔర్ **కలిమ-ఎ-షహాదత్** పఢ్‌లేనా **(26) ఆ’జాయే వుజూ బిలా జరూరత్ నా పోంచే(అగర్ పోంచ్‌నా హో** తబ్ భీ బిలా జరూరత్ బిల్‌కుల్ ఖుష్క్ నా కరే(కుఛ్ తరీ బాఖీ రఖే(కె బరోజే ఖియామత్ నేకియోంకె పల్‌డే మె రఖీ జాయేగీ. **(27)** వుజూ కె బా’ద్ హాథ్ నా ఝట్ కే(కె షైతాన్ కా ఫన్‌కా హై. **(28)** బా’దే వుజూ మియానీ (యా’నీ పాజామా కా వోహ్ హిస్సా జో పేషాబ్‌గాహ్ కే ఖరీబ్ హోతా హై) పర్ పానీ ఛిడక్‌నా. (పానీ ఛిడక్‌తే వఖ్త్ మియానీ కో కుర్తే కె దామన్ మె ఛుపాయే రఖ్నా మునాసిబ్ హై నీజ్ వుజూ కర్తే వఖ్త్ భీ బల్కే హర్ వఖ్త్ మియానీ కో కుర్తే కె దామన్ యా చాదర్ వగైరహ్ కె జరిఏ ఛుపాఏ రఖ్నా హయా కే ఖరీబ్ హై) **(29)** అగర్ మక్రూ వఖ్త్ నా హోతో దో[2] రక్‌అత్ నఫ్ల్ అదా కర్నా జిసే **తహియ్యతుల్ వుజూ** కెహ్‌తే హై.

(బహారే షరీఅత్ హి:2, స:18, 22)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

“బావుజూ రహ్నా సున్నత్ హై” కె పంద్రహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే వుజూ కె 15 మక్రూహాత్

(1) వుజూ కేలియే నాపాక్ జగహ్ పర్ బైఠ్‌నా **(2)** నాపాక్ జగహ్ వుజూ కా పానీ గిరానా **(3)** ఆ’జాయే వుజూ సె లోటే వగైరహ్ మె ఖత్రే

టప్కానా (మూహ్ ధోతే వఖ్త్ భరే హుయే చుల్లూ మె ఉమూమన్ చెహ్రే సె పానీ కె ఖతేరే గిర్తే హై ఉస్ కా ఖయాల్ రఖియే) **(4)**ఖిబ్లహ్ కి తరఫ్ థూక్ యా బల్గమ్ డాల్నా య్యా కుల్లీ కర్నా **(5)** జియాదహ్ పానీ ఖర్చ్ కర్నా. (సద్రుష్షరీఅహ్ ముఫ్తీ ముహమ్మద్ అంజద్ అలీ ఆ'జ్మి عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی "బహారే షరీఅత్" ముఖర్రజహ్ జిల్ద్ అవ్వల్ సఫ్హా **302** తా **303** పర్ ఫర్మాతే హై(: నాక్ మె పానీ డాల్తే వఖ్త్ ఆధా చుల్లూ కాఫీ హై తో అబ్ పూరా చుల్లూ లేనా ఇస్రాఫ్ హై) **(6)** ఇత్నా కమ్ పానీ ఖర్చ్ కర్నా కె సున్నత్ అదా నాహో (టూంటీ నా ఇత్నీ జియాదహ్ ఖోలే(కె పానీ హాజత్ సె జియాదహ్ గిరే నా ఇత్నీ కమ్ ఖోలే(కె సున్నత్ భీ అదా నా హో బల్కే ముతవస్సిత్ హో) **(7)** మూహ్ పర్ పానీ మర్నా **(8)** మూప్ పర్ పానీ డాల్తే వఖ్త్ ఫూన్క్నా **(9)** ఏక్ హాథ్ సె మూహ్ ధోనా కె రిఫాజ్ ఔర్ హునూద్ కా షిఆర్ హై **(10)** గలే కా మసహ్ కర్నా **(11)** ఉల్టే హాథ్ సే కుల్లీ కర్నా యా నాక్ మే పానీ చఢానా **(12)** సీధే హాథ్ సే నాక్ సాఫ్ కర్నా **(13)** తీన్ జదీద్ పానియోంసె తీన్ బార్ సర్ కా మసహ్ కర్నా **(14)** ధూప్ కే గర్మ్ పానీ సే వుజూ కర్నా **(15)** హోన్ట్ యా ఆంఖే(జోర్ సె బంద్ కర్నా ఔర్ అగర్ కుఛ్ సూఖా రహ్ గయా తో వుజూ హీ నా హోగా. **వుజూ కీ హర్ సున్నత్ కా తర్క్ మకూహ్ హై ఇసీ తరహ్ హర్ మకూహ్ కా తర్క్ సున్నత్.**

(బహారే షరీఅత్ హి:2, స:22,23)

ధూప్ కె గర్మ్ పానీ కి వజాహత్

సద్రుష్షరీఅహ్ బద్రుత్ తరీఖహ్ హజరతే అల్లామా మౌలానా ముఫ్తీ ముహమ్మద్ అంజద్ అలీ ఆ'జ్మి عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِی **"బహారే షరీఅత్"** ముఖర్రజహ్ హిస్సా 2 **సఫ్హా 23** కె హాషియే పర్ లిఖ్తే హై: " జో పానీ ధూప్ సె గర్మ్ హో గయా ఉస్ సే వుజూ కర్నా ముత్లఖన్ మక్రూహ్ నహీ

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ కసరత్ సే దురూదే పాక్ పఢో బేషక్ తుమ్హారా ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా తుమ్హారే గునాహోంకే లియే మగ్ఫిరత్ హై. -(జామె' సగీర్)

బల్కే ఉస్ మె చంద్ ఖుయూద్ హై, జిన్ కా జిక్ర్ పానీ కె బాబ్ మె ఆయేగా ఔర్ ఉస్ సె వుజూ కీ కరాహత్ తన్జీహీ హై తహ్రీమీ నహీ." పానీ కె బాబ్ మె **సఫ్హా 334** పర్ లిఖ్తే హై: " జో పానీ గర్మ్ ముల్క్ మే గర్మ్ మౌసమ్ మె సోనే చాందీ కె సివా ఔర్ ధాత్ కె బర్తన్ మె ధూప్ మె గర్మ్ హో గయా, తో జబ్ తక్ గర్మ్ హై ఉస్ సే వుజూ ఔర్ గుస్ల్ నా చాహియే, నా ఉస్ కో పీనా చాహియే బల్కే బదన్ కో కిసీ తరహ్ పహుంచానా నా చాహియే, యహా(తక్ కె అగర్ ఉస్ సె కప్డా భీగ్ జాయే తో జబ్ తక్ ఠండా నా హోలే ఉస్ కె పహన్నె సె బచే(కె ఉస్ పానీ కె ఇస్తి'మాల్ మే అందేషా బరస్ (యా'నీ బదన్ పర్ సుఫేద్ దాగ్ కా అందేషా) హై, ఫిర్ భీ అగర్ వుజూ యా గుస్ల్ కర్లియా తో హో జాయేగా."

(బహారే షరీఅత్ హి:2, స:23, 56)

ముస్తా'మల్ పానీ సె వుజూ ఔర్ గుస్ల్ నహీ(హోతా కె సత్తాఇస్ హురూఫ్ కి నిస్బత్ సె ముస్తా'మల్ పానీ కె ముతఅల్లిఖ్ 27 మదని ఫూల్

(1) జో పానీ వుజూ యా గుస్ల్ కర్నే మే బదన్ సె గిరా వోహ్ పాక్ హై మగర్ చూంకి అబ్ ముస్తా'మల్ (యా'ని ఇస్తి'మాల్ షుదా) హో చుకా హై లిహాజా ఇస్ సె వుజూ ఔర్ గుస్ల్ జాఇజ్ నహీ(. **(2)** యూ(హీ అగర్ బే వుజూ షఖ్స్ కా హాథ్ యా ఉంగ్లి యా పోరా యా నాఖున్ యా బదన్ కా కోయీ టుక్డా జో వుజూ మే ధోయా జాతా హో బ ఖస్ద్ (యా'ని జాన్ బూఝ్ కర్) యా బిలా ఖస్ద్ (యా'ని బే ఖయాలీ మే) దహ్ దర్ దహ్ (10×10) సె కమ్ పానీ మే బే ధోయే హుయే పడ్ జాయే తో పానీ వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కె లాఇఖ్ నా రహా. **(3)** ఇసీ తరహ్ జిస్ షఖ్స్ పర్ నహానా ఫర్జ్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

హై ఉస్ కె జిస్మ్ కా కోయీ బే ధులా హువా హిస్సా దహ్ దర్ దహ్ సె కమ్ పానీ సె ఛూ జాయే తో వోహ్ పానీ వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కె కామ్ కా నా రహా. **(4)** అగర్ ధులా హువా హాథ్ యా బదన్ కా కోయీ హిస్సా పడ్ జాయేతో హరజ్ నహీ(. **(5)** హాఏజా (యా'ని హైజ్ వాలీ) హైజ్ సె యా నిఫాస్ వాలీ నిఫాస్ సె పాక్ తో హో చుకీ హో మగర్ అభీ గుస్ల్ న కియా హో తొ ఉస్ కె జిస్మ్ కా కోయీ ఉజ్వ్ యా హిస్సా ధోనే సె ఖబ్ల్ అగర్ దహ్ దర్ దహ్ (10××10) సె కమ్ పానీ మే పడా తో వోహ్ పానీ ముస్తా'మల్ (యా'ని ఇస్తి'మాల్ షుదా) హో జాయేగా. **(6)** జో పానీ కమ్ అజ్ కమ్ దహ్ దర్ దహ్ హో వోహ్ బహ్తే పానీ ఔర్ దహ్ దర్ దహ్ సె కమ్ హో వోహ్ ఠహ్రే పానీ కె హుక్మ్ మే హోతా హై. **(7)** ఉమూమన్ హమ్మామ్ కె టబ్, ఘరేలూ ఇస్తి'మాల్ కె డోల్, బాల్టీ పతీలే, లోటే వగైరా దహ్ దర్ దహ్ సె కమ్ హోతే హై(ఇన్ మే భరా హువా పానీ ఠహ్రే పానీ కె హుక్మ్ మే హోతా హై. **(8)** ఆజాయే వుజూ మే సె అగర్ కోయీ ఉజ్వ్ ధో లియా థా ఔర్ ఇస్ కె బా'ద్ వుజూ టూట్నే వాలా కోయీ అమల్ న హువా థా తో వోహ్ ధులా హువా హిస్సా ఠహ్రే పానీ మె డాల్నే సె పానీ ముస్తా'మాల్ న హోగా. **(9)** జిస్ షఖ్స్ పర్ గుస్ల్ ఫర్జ్ నహీ(ఉస్ నె అగర్ కోహ్నీ సమేత్ హాథ్ ధో లియా తో పూరా హాథ్ హత్తా కి కోహ్నీ కె బా'ద్ వాలా హిస్సా భీ ఠహ్రే పానీ మే డాల్నే సె పానీ ముస్తా'మల్ న హోగా. **(10)** బా-వుజూ నె యా జిస్ కా హాథ్ ధులా హువా హై ఉస్ నె అగర్ ఫిర్ ధోనే కీ నియ్యత్ సె డాలా ఔర్ యేహ్ ధోనా సవాబ్ కా కామ్ హో మసలన్ ఖానా ఖానే యా వుజూ కీ నియ్యత్ సె ఠహ్రే పానీ మే డాలా తో ముస్తా'మల్ హో జాయేగా. **(11)** హైజ్ యా నిఫాస్ వాలీ కా జబ్ తక్ హైజ్ యా నిఫాస్ బాఖీ హై ఠహ్రే పానీ మే బే ధులా హాథ్ యా బదన్ కా

కోయీ హిస్సా డాలేగీ పానీ ముస్త’మల్ నహీ(హోగా హా(అగర్ యేహ్ భీ సవాబ్ కీ నియ్యత్ సె డాలేగీ తో ముస్త’మల్ హో జాయేగా. మసలన్ ఇస్ కే లియే ముస్తహబ్ హై కి పాంచో(నమాజోంకె అవ్‌ఖాత్ మే ఔర్ అగర్ ఇష్‌రాఖ్, చాష్త్ వ తహజ్జుద్ కీ ఆదత్ రఖ్‌తీ హో తో ఇన్ వఖ్తో(మే బా-వుజూ కుఛ్ దేర్ జిక్రో దురూద్ కర్ లియా కరే తాకి ఇబాదత్ కీ ఆదత్ బాఖీ రహే తో అబ్ ఇన్ కే లియే బ నియ్యతే వుజూ బే ధులా హాథ్ రహ్‌రే పానీ మే డాలేగీ తో పానీ ముస్త’మల్ హో జాయేగా. **(12)** పానీ కా గిలాస్, లోటా యా బాల్టీ వగైరా ఉఠాతే వఖ్త్ ఎహ్‌తియాత్ జరూరీ హై తాకి బే ధులీ ఉంగ్లియా(పానీ మే న పడే **(13)**దౌరానే వుజూ అగర్ హువా యా’ని వుజూ టూట్‌నే వాలా కోయీ అమల్ హువా తో జో ఆ’జా పహ్‌లే ధో చుకే థే వోహ్ బే ధులే హో గయే యహా(తక్ కి అగర్ చుల్లూ మే పానీ థా తో వోహ్ భీ ముస్త’మల్ హో గయా. **(14)**అగర్ దౌరానే గుస్ల్ వుజూ టూట్‌నే వాలా అమల్ హువా తో సిర్ఫ్ ఆ’జాయే వుజూ బే ధులే హుయే జో జో ఆ’జాయే గుస్ల్ ధుల్ చుకే హై(వోహ్ బే ధులే న హుయే. **(15)** నా బాలిగ్ యా నా బాలిగా కా పాక్ బదన్ అగర్చే రహ్‌రే పానీ మే మసలన్ పానీ కీ బాల్టీ యా టబ్ మే ముకమ్మల్ డూబ్ జాయే తబ్ భీ పానీ ముస్త’మల్ న హువా. **(16)** సమఝ్‌దార్ బచ్చీ యా సమఝ్‌దార్ బచ్చా అగర్ సవాబ్ కీ నియ్యత్ సె మసలన్ వుజూ కీ నియ్యత్ సె రహ్‌రే పానీ మె హాథ్ కీ ఉంగ్లీ యా ఉస్ కా నాఖున్ భీ అగర్ డాలేగా తో ముస్త’మల్ హో జాయేగా. **(17)** గుస్లే మయ్యిత్ కా పానీ ముస్త’మల్ హై జబ్ కి ఉస్ మే కోయీ నజాసత్ న హో **(18)** అగర్ బ జరూరత్ రహ్‌రే పానీ మే హాథ్ డాలా తో పానీ ముస్త’మల్ న హువా మసలన్ దేగ్ యా బడే మట్‌కే యా

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ్స్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. –(తిబ్రానీ)

బడే పీపే(DRUM) మె పానీ హై ఇసే ఝుకా కర్ నహీ(నికాల్ సక్తే నా హీ కోయీ ఛోటా బర్తన్ హై కి ఉస్ సె నికాల్ లే(తో అయ్‌సీ మజ్‌బూరీ కి సూరత్ మే బ–ఖ్‌ద్రే జేరూరత్ బే ధులా పానీ మే డాల్ కర్ ఉస్ సె పానీ నికాల్ సక్తే హై(. **(19)** అచ్ఛే పానీ మే అగర్ ముస్తా'మల్ పానీ మిల్ జాయే ఔర్ అగర్ అఛ్ఛా పానీ జేయాదా హై తో సబ్ అఛ్ఛా హో గయా మసలన్ వుజూ యా గుస్ల్ కె దౌరాన్ లోటే యా ఘడే మే ఖత్‌రే టపక్‌తే తో అగర్ అఛ్ఛా పానీ జేయాదా హై తో యేహ్ వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కె కామ్ కా హై వర్నా సారా హీ పానీ బేకార్ హోగయా. **(20)** పానీ మే బే ధులా హాథ్ పడ్ గయా యా కిసీ తరహ్ ముస్తా'మల్ హోగయా ఔర్ చాహే(కి యేహ్ కామ్ కా హోజాయే తో జిత్‌నా ముస్తా'మల్ పానీ హై ఉస్ సె జేయాదా మిఖ్‌దార్ మె అఛ్ఛా పానీ ఉస్ మే మిలా లీజియే, సబ్ కామ్ కా హో జాయేగా నీజ్. **(21)** ఏక్ తరీఖా యేహ్ భీ హై కి ఉస్ మే ఏక్ తరఫ్ సె పానీ డాలే(కి దూస్రీ తరఫ్ బహ్ జాయే సబ్ కామ్ కా హో జాయేగా **(22)** ముస్తా'మల్ పానీ పాక్ హోతా హై అగర్ ఇస్ సె నాపాక్ బదన్ యా కప్‌డే వగైరా ధోయేంగే తో పాక్ హోజాయేంగే. **(23)** ముస్తా'మల్ పానీ పాక్ హై ఇస్ కా పీనా యా ఇస్ సె రోటీ ఖానే కే లియే ఆటా గూంధ్‌నా మక్‌రూహే తన్‌జేహీ హై. **(24)** హోంటోంకా వోహ్ హిస్సా జో ఆదతన్ బంద్ కర్నే కె బా'ద్ జాహిర్ రహ్‌తా హై వుజూ మే ఇస్ కా ధోనా ఫర్జ్ హై లిహాజా కటోరే యా గిలాస్ సె పానీ పీతే వఖ్త్ ఎహ్‌తియాత్ కీజియే కి హోంటోంకా మజ్‌కూరా హిస్సా జరా సా భీ పానీ మే పడేగా పానీ ముస్తా'మల్ హో జాయేగా. **(25)** అగర్ బా వుజూ హై యా కుల్లీ కర్ చుకా హై యా హోంటోంకా వోహ్ హిస్సా ధో చుకా హై ఔర్ ఇస్ కె బా'ద్ వుజూ తోడ్‌నే వాలా కోయీ అమల్ వాఖే నహీ(హువా తో అబ్ పఢ్‌నే సె పానీ

ముస్తా'మల్ న హోగా. **(26)** దూధ్, కాఫీ, చాయ్, ఫలోంకె రస్ వగైరా మష్రూబాత్ మే బే ధులా హాథ్ వగైరా పడ్నే సె యేహ్ ముస్తా'మల్ నహీ(హోతే ఔర్ ఇన్ సె తో వైసే భీ వుజూ యా గుస్ల్ నహీ(హోతా. **(27)** పానీ పీతే హుయే మూంఛోంకె బే ధులే బాల్ గిలాస్ కె పానీ మే లగే తో పానీ ముస్తా'మల్ హో గయా ఇస్ కా పీనా మక్రూహ్ హై. అగర్ బావుజూ థా యా మూంఛే' ధులీ హుయీ థీ(తో షర్అన్ హరజ్ నహీ(.

(ముస్తా'మల్ పానీ కె బారే మే తఫ్సీలీ మా'లూమాత్ కే లియే ఫతావా రజవియ్యా జిల్ద్ 2 సఫహా **37** తా **248**, బహారే షరీఅత్ హిస్సా **2** సఫహా **55** తా **56** ఔర్ ఫతావా అంజదియ్యా జి:**1** సఫహా **14** తా **15** ములాహజా ఫర్మాఇయే)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

"సబ్ర్ కర్" కె పాన్చ్ హురూఫ్ కి నిస్బత్ సే జఖ్మ్ వగెరహ్ సె ఖూన్ నికల్నే కె 5 అహ్కామ్

(1)ఖూన్, పీప్ యా జర్ద్ పానీ కహీ(సె నికల్ కర్ బహా ఔర్ ఉస్ కే బహ్నే మె అయ్సీ జగహ్ పహుంచ్నే కి సలాహియ్యత్ థీ జిస్కా వుజూ యా గుస్ల్ మె ధోనా ఫర్జ్ హై తో వుజూ జాతా రహా.(బహారే షరీఅత్ హిస్సా 2, స:26) **(2)** ఖూన్ అగర్ చమ్కా యా ఉభరా ఔర్ బహా నహీ జైసే సూఈ కి నోక్ యా చాఖూ కా కనారహ్ లగ్ జాతా హై ఔర్ ఖూన్ ఉభర్ యా చమక్ జాతా హై యా ఖిలాల్ కియా యా మిస్వాక్ కీ యా ఉంగ్లీ సె దాన్త్ మాంఝే యా దాన్త్ సె కోఈ చీజ్ మసలన్ సేబ్ వగైరహ్ కాటా ఉస్ పర్ ఖూన్ కా అసర్ జాహిర్ హువా యా నాక్ మే ఉంగ్లీ డాలీ, ఇస్ పర్ ఖూన్ కీ సుర్ఖీ ఆగయీ మగర్ వోహ్ ఖూన్ బహ్నే కె ఖాబిల్ నాథా **వుజూ నహీ టూటా.**(అయ్జన్)**(3)** అగర్ బహా మగర్ బహ్ కర్ అయ్సీ జగహ్ నహీ

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

ఆయా జిస్ కా గుస్ల్ యా వుజూ మె ధోనా ఫర్జ్ హో మసలన్ ఆంఖ్ మే దానా థా ఔర్ టూట్ కర్ అందర్ హీ ఫైల్ గయా బాహర్ నహీ నిక్‌లా యా పీప్ యా ఖూన్ కాన్ కె సురాఖోంకె అందర్ హీ రహా బాహర్ నా నిక్‌లా తో ఇన్ సూరతో(మె వుజూ నా టూటా. (అయ్‌జన్,27)**(4)**జఖ్మ్ బేషక్ బడా హై రుతూబత్ చమక్ రహీ హై మగర్ జబ్ తక్ బహేగీ నహీ, వుజూ నహీ టూటేగా. (అయ్‌జన్) **(5)** జఖ్మ్ కా ఖూన్ బార్ బార్ పోంచ్‌తే రహే కె బహ్‌నే కి నౌబత్ నా ఆఈ తో గౌర్ కర్ లిజియే కె అగర్ ఉత్‌నా ఖూన్ పోంచ్‌లియా హై కె అగర్ నా పోంచ్‌తే తో బహ్ జాతా తో వుజూ టూట్ గయా, నహీ తో నహీ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

థూక్ మే ఖూన్ సె కబ్ వుజూ టూటేగా

మూహ్ సె ఖూన్ నిక్‌లా అగర్ థూక్ పర్ గాలిబ్ హై తో వుజూ టూట్ జాయేగా వర్నా నహీ, గలబే కీ షనాఖ్త్ యేహ్ హై కి అగర్ థూక్ కా రన్గ్ సుర్ఖ్ హో జాయే తో ఖూన్ గాలిబ్ సమ్‌ఝా జాయేగా ఔర్ వుజూ టూట్ జాయేగా, యేహ్ **సుర్ఖ్** థూక్ నాపాక్ భీ హై. అగర్ థూక్ జర్ద్ హో తో ఖూన్ పర్ **థూక్** గాలిబ్ మానా జాయేగా లిహాజా నా వుజూ టూటేగా నా యేహ్ జర్ద్ థూక్ నాపాక్. (బహారే షరీఅత్ హి.2, స:27)

ఖూన్ వాలే మూహ్ కీ కుల్లీ కీ ఎహ్‌తియాతే(

మూహ్ సె ఇత్నా ఖూన్ నిక్‌లా కి థూక్ సుర్ఖ్ హో గయా ఔర్ లోటే యా గిలాస్ సె మూహ్ లగా కర్ కుల్లీ కే లియే పానీ లియా తో లోటా, గిలాస్ ఔర్ కుల్ పానీ నజిస్ హోగయా లిహాజా అయ్‌సే మౌఖే పర్ చుల్లూ

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్నే జఫా కీ –(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

మే పానీ లేకర్ ఎహ్‌తియాత్ సె కుల్లీ కీజియే ఔర్ యేహ్ భీ ఎహ్‌తియత్ ఫర్మాఇయే కి ఛీంటే ఉడ్ కర్ ఆప్ కె కప్డో(వగైరా పర్ నా పడే(.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ఇన్‌జెక్షన్ లగానే సే వుజూ టూటేగా యా నహీ?

(1)గోష్త్ మే ఇన్‌జెక్షన్ లగానే మె సిర్ఫ్ ఇసీ సూరత్ మే వుజూ టూటేగా జబ్ కే బహ్‌నే కి మిఖ్‌దార్ మె ఖూన్ నిక్‌లే. **(2)** జబ్ కె నస్ కా ఇన్‌జెక్షన్ లగాకర్ పహ్‌లే ఊపర్ కీ తరఫ్ ఖూన్ ఖీన్చ్‌తే హై జోకె బహ్‌నే కి మిఖ్‌దార్ మె హోతా హై లిహాజా వుజూ టూట్ జాతా హై. **(3)** ఇసీ తరహ్ గ్లూకోజ్ వగైరహ్ కీ డ్రిప్ నస్ మె లగ్‌వానే సె వుజూ టూట్ జాయేగా క్యూంకె బహ్‌నే కి మిఖ్‌దార్ మె ఖూన్ నికల్ కర్ నల్‌కీ మె ఆజాతా హై. హా(బహ్‌నే కి మిఖ్‌దార్ మె ఖూన్ నల్‌కీ మె నా ఆయే తో వుజూ నహీ టూటేగా.

దుఖ్‌తీ ఆంఖ్ కే ఆంసూ(

(1) **దుఖ్‌తీ** ఆంఖ్ సె జో ఆంసూ(బహే వోహ్ నాపాక్ హై ఔర్ వుజూ భీ తోడ్ దేగా.(బహారే షరీఅత్ హి.2, స:32) అఫ్‌సోస్ **అక్సర్ ఇస్లామీ బహ్‌నే(** ఇస్ మస్అలే సె నా వాఖిఫ్ హోతీ(హై(ఔర్ **దుఖ్తీ ఆంఖ్** సే బవజ్‌హె మర్జ్ బహ్‌నే వాలే ఆంసూ(కో ఔర్ ఆంసు వోంకి మానిన్ద్ సమఝ్ కర్ ఆస్తీన్ యా కుర్తే కె దామన్ వగైరహ్ సె పోంఛ్ కర్ కప్డే నాపాక్ కర్ డాల్‌తీ హై(. **(2)** నాబీనా కీ ఆంఖ్ సే జో రతూబత్ బవజ్‌హే మరజ్ నికల్‌తీ హై వోహ్ నాపాక్ హై ఔర్ ఉస్ సే వుజూ భీ టూట్ జాతా హై. యేహ్ యాద్ రహే కి **ఖౌఫే ఖుదా** عَزَّوَجَلَّ యా ఇష్ఖే

ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم మే యా వైసే హీ ఆంసూ నికలే(తో వుజూ నహీ(టూట్‌తా.

పాక్ ఔర్ నాపాక్ రతూబత్

జో రతూబత్ ఇన్‌సానీ బదన్ సే నిక్‌లే ఔర్ వుజూ నా తోడే వోహ్ నాపాక్ నహీ. మసలన్ ఖూన్ యా పీప్ బహ్ కర్ నా నిక్‌లే యా థోడీ ఖై, కె మూహ్ భర్ నా హో పాక్ హై. (బహారే షరీఅత్ హి:2,స:31)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఛాలా ఔర్ ఫుడ్‌యా

(1) ఛాలా నోచ్ డాలా అగర్ ఉస్ కా పానీ బహ్ గయా తో వుజూ టూట్ గయా వర్‌నా నహీ.(అయ్‌జన్, స:27) **(2)** ఫుటర్‌యా బిల్ కుల్ అఛ్ఛీ హోగి ఉస్ కీ ముర్దహ్ ఖాల్ బాఖీ హై జిస్ మె ఊపర్ మూహ్ ఔర్ అందర్ ఖలా హై అగర్ ఉస్ మే పానీ భర్ గయా ఔర్ దబాకర్ నికాలా తో నా వూజూ జాయే నా వోహ్ పానీ నాపాక్. హా(అగర్ ఉస్‌కే అందర్ కుఛ్ తరీ ఖూన్ వగైరహ్ బాఖీ హై తో వూజూ భీ జాతా రహేగా ఔర్ వోహ్ పానీ భీ నాపాక్ హై.(ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:1, స:355,356) **(3)** ఖారిష్ యా ఫుడియో(మె అగర్ బహ్‌నే వాలీ రతూబత్ నా హో సిర్ఫ్ చిప్‌క్ హో ఔర్ కప్‌డా ఉస్ సే బార్ బార్ ఛూకర్ చాహే కిత్‌నా హీ సన్ జాయే పాక్ హై. (బహారే షరీఅత్ హి:2,స:32) **(4)** నాక్ సాఫ్ కీ ఉస్ మే సె జమా హువా ఖూన్ నిక్‌లా వుజూ నా టూటా, అన్‌సబ్ (యా'ని జియాదా మునాసిబ్) యేహ్ హై కి వుజూ కరే.

(ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:1, స:281)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఖై సే వుజూ కబ్ టూట్‌తా హై ?

మూహ్ భర్ ఖై ఖానే, పానీ యా సఫ్రా (యా'ని పీలే రంగ్ కా కడ్వా పానీ) కి వుజూ తోడ్ దేతీ హై. జో ఖై తకల్లుఫ్ కె బిగైర్ న రోకీ జా సకే ఉసే మూహ్ భర్ కహ్తే హై(. మూహ్ భర్ ఖై పేషాబ్ కీ తరహ్ నాపాక్ హోతీ హై ఉస్ కె ఛీంటోంసె అప్నే కప్డే ఔర్ బదన్ కో బచానా జరూరీ హై. (బహారే షరీఅత్ హి.2, స:28, 112 వగైరా)

దూధ్ పీతే బచ్చే కా పేషాబ్ ఔర్ ఖై

(1) ఏక్ దిన్ కె దూధ్ పీతే బచ్చే కా పేషాబ్ భీ ఇసీ తరహ్ నాపాక్ హై జిస్ తరహ్ ఆమ్ లోగోంకా. (అయ్‌జన్, స:112) **(2)** దూధ్ పీతే బచ్చే నె దూధ్ డాల్ దియా ఔర్ వోహ్ మూహ్ భర్ హై తో (యేహ్ భీ పేషాబ్ హీ కీ తరహ్) నాపాక్ హై హా(అగర్ యేహ్ మే'దే తక్ నహీ(పహుంచా సిర్ఫ్ సీనే తక్ పహుంచ్ కర్ పలట్ ఆయా తో పాక్ హై. (అయ్‌జన్, స:32)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

వుజూ మె షక్ ఆనే కె 5 అహ్‌కామ్

(1) అగర్ దౌరానే వుజూ కిసీ ఉజ్వ్ కె ధోనే మె షక్ వాఖె' హో ఔర్ అగర్ యే జిందగీ కా పహ్‌లా వాఖిఅహ్ హై తో ఇస్ కో ధో లీజియే ఔర్ అగర్ అక్సర్ షక్ పడా కర్తా హై తో ఇస్‌కీ తరఫ్ తవజ్జుహ్ నా దీజియే ఇస్ తరహ్ అగర్ బా'దే వుజూ భీ షక్ పడీ తో ఇస్ కా కుఛ్ ఖయాల్ మత్

కీజియే.(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:32) **(2)** ఆప్ బా వుజూ థే అబ్ షక్ ఆనే లగా కె పతా నహీ(వుజూ హై యా నహీ(, అయిసీ సూరత్ మే ఆప్ బా వుజూ హై క్యూంకె సిర్ఫ్ షక్ సే వుజూ నహీ(టూట్‌తా. (అయ్‌జన్, స:33) వస్‌వసే కి సూరత్ మె ఎహ్‌తియాతన్ వుజూ కర్నా ఎహ్‌తియాత్ నహీ ఇత్తిబా-ఎ షైతాన్ హై.(అయ్‌జన్) **(4)**యఖీనన్ ఆప్ ఉస్ వఖ్త్ తక్ బా వుజూ హై(జబ్ తక్ వుజూ టూట్‌నే కా అయిసా యఖీన్ నా హో జాయే కె ఖసమ్ ఖా సకే(. **(5)** యేహ యాద్ హై కి కోయీ ఉజ్వ్ ధోనే సె రహ గయా హై మగర్ యేహ యాద్ నహీ కౌన్‌సా ఉజ్వ్ థా తో బాయా((యా'నీ ఉల్టా) పా(వ్ ధో లిజియే. (దుర్రే ముఖ్‌తార్, జి:1, స:310)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

పాన్ ఖానే వాలే ముతవజ్జే హో(

మెరే ఆఖా ఆలా హజరత్, ఇమామె అహ్లె సున్నత్, వలియ్యే నే'మత్, అజీముల్ బరకత్, అజీముల్ మర్తబత్, పర్వాన-ఎ షమ్-ఎ రిసాలత్, ముజద్దిదే దీనో మిల్లత్, హామి-యే సున్నత్, మాహి-యే బిద్అత్, అలిమే షరీఅత్, పీరే తరీఖత్, బాఇసే ఖైరో బరకత్, హజరతే అల్లామా మౌలానా అల్‌హాజ్ అల్ హాఫిజ్ అల్ ఖారి అష్షాహ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్ عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن ఫర్మాతే హై: పానో(కె కసరత్ సె ఆదీ ఖుసూసన్ జబ్ కే దాన్‌తో(మె ఫజా (గ్యాప్) హో తజ్‌రిబే సె జాన్‌తే హై ఛాలియా కె బారీక్ రేజే ఔర్ పాన్ కే బహుత్ ఛోటేఛోటే టుక్‌డే ఇస్ తరహ మూహ కె అత్‌రాఫ్ వ అక్‌నాఫ్ మె జాగీర్ హోతే హై (యా'నీ మూహ కె కోనో(ఔర్ దాన్‌తో(కె ఖాన్‌చో(మె ఘుస్ జాతే హై) కె తీన్ బల్కే కభీ దస్ బారహ కుల్లియా(భీ

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ సౌ రహ్మతే(నాజిల్ ఫేర్మాతా హై. -(తిబ్రానీ)

ఉన్‌కే తస్ఫీయఏ తామ్(యా'నీ ముకమ్మల్ సఫాఈ) కో కాఫీ నహీ హోతీ(, నా ఖిలాల్ ఉన్‌హే(నికాల్ సక్తా హై నా మిస్వాక్, సివా కుల్లియోంకె కె పానీ మనాఫేజే (యా'నీ సురాఖో() మె దాఖిల్ హోతా ఔర్ జుమ్‌బీషే(దేనే (యా'నీ హిలానే) సె జమే హుఏ బారీక్ జర్రోంకో బ తద్‌రీజ్ ఛుడా ఛుడా కర్ లాతా హై, ఉన్‌కీ భీ కోయీ తహ్‌దీద్ (హద్ బందీ) నహీ హో సక్తీ ఔర్ యే కామిల్ తస్ఫీయహ్ (యా'నీ ముకమ్మల్ సఫాయీ) భీ బహుత్ ముఅక్కద్ (యా'నీ ఇస్‌కీ సఖ్త్ తాకీద్) హై ముతఅద్దద్ అహాదీస్ మె ఇర్షాద్ హువా కె : "జబ్ బందహ్ నమాజ్ కో ఖడా హోతా హై ఫేరిష్తహ్ ఉస్కే మూహ్ పర్ అప్నా మూహ్ రఖ్తా హై యే జో పఢ్‌తా హై ఇస్ కే మూహ్ సె నికల్ కర్ ఫేరిష్తే కె మూహ్ మె జాతాహై ఉస్ వఖ్త్ అగర్ ఖానే కి కోయీ షై ఉస్ కీ దాన్‌తో(మె హోతీ హై మలాఇకా కో ఉస్ సే అయ్‌సీ సఖ్త్ ఈజా హోతీ హై కె ఔర్ షై సె నహీ హోతీ."

హుజూరె అక్రమ్, నూరే ముజస్సమ్, షాహే బనీ ఆదమ్, రసూలె ముహ్‌తషమ్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఫేర్మాయా: జబ్ తుమ్ మే సె కోఈ రాత్ కో నమాజ్ కేలియే ఖడా హోతో చాహియే కె మిస్వాక్ కర్లే క్యూంకె జబ్ వోహ్ అప్నీ నమాజ్ మె ఖిరాఅత్ కర్తా హై తో ఫేరిష్తహ్ అప్నా మూహ్ ఇస్ కె మూహ్ పర్ రఖ్ లేతాహై ఔర్ జో చీజ్ ఇస్‌కె మూహ్ సె నికల్తీ హై వోహ్ ఫేరిష్తే కె మూహ్ మె దాఖిల్ హోజాతీ హై. (షుఐబుల్ ఈమాన్ జి:2, స: 381, రఖమ్: 2117) ఔర్ తబ్రానీ నె కబీర్ మె : **హజరతే సయ్యిదునా అబూ అయ్యూబ్ అన్సారీ** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنۡهُ సె **రివాయత్** కీ హై కె దోనో ఫేరిష్తోంపర్ ఇస్ సే జియాదహ్ కోయీ చీజ్ గిరా(నహీ కె వోహ్ అప్నే సాథీ కో నమాజ్ పఢ్‌తా దేఖే ఔర్ ఉస్ కే దాన్‌తో(మె ఖానే కె

రేజే ఫసే హో(. (ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:1, స:624,625)
(اَلْمُعْجَمُ الْکَبِیرج٤ص١٧٧حدیث٤٠٦١)

సోనే సె వుజూ టూట్‌నే నా టూట్ నే కా బయాన్

నీన్ద్ సే వుజూ టూట్‌నే కి దో షర్తే(హై : **(1)** దోనో(సురీన్ అఛ్ఛీ తరహ్ జమే హుయే నా హో(. **(2)** అయిసీ హాలత్ పర్ సోయా జో గాఫిల్ హోకర్ సోనే మే రుకావట్ నా హో. జబ్ దోనో(షర్తే(జమా' హో యా'నీ సురీన్ బీ అఛ్ఛీ తరహ్ జమే హుయే నా హో(నీజ్ అయిసీ హాలత్ మె సోయా హో జో గాఫిల్ హో కర్ సోనే మె రుకావట్ నా హో తో అయిసీ నీన్ద్ సె వుజూ టూట్ జాతా హై. అగర్ ఏక్ షర్త్ పాయీ జాయే ఔర్ దూస్రీ నా పాయీ జాయే తో వుజూ నహీ(టూటేగా.

సోనే కె వోహ్ దస్[10] అందాజ్ జిన్ సె వుజూ నహీ(టూట్‌తా

(1) ఇస్ తరహ్ బైఠ్‌నా కె దోనో(సురీన్ జమీన్ పర్ హో ఔర్ దోనో(పావో(ఏక్ తరఫ్ ఫైలాయే హో(. (కుర్సీ, రేల్ ఔర్ బస్ కీ సీట్ పర్ బైఠ్ నే కా భీ యహీ హుక్మ్ హై) **(2)** ఇస్ తరహ్ బైఠ్‌నా కె దోనో(సురీన్ జమీన్ పర్ హో(ఔర్ పిండ్లియోంకో దోనో(హాథోంకె హల్ఖే మె లేలే(ఖ్వాహ్ హాథ్ జమీన్ వగైరహ్ పర్ యా సర్ ఘుట్నోంపర్ రఖ్ లే. **(3)** చార్ జానూ యా'నీ పాల్తీ (చౌకడీ) మార్ కర్ బైఠే(ఖ్వాహ్ జమీన్ యా తఖ్త్ యా చార్ పాఈ వగైరహ్ పర్ హో. **(4)** దో జానూ సీధీ బైఠీ హో **(5)** ఘోడే యా ఖచ్చర్ వగైరహ్ పర్ జీన్ రఖ్ కర్ సువార్ హో. **(6)**నంగి పీఠ్ పర్ సువార్ హో మగర్ జాన్వర్ చఢాఈ పర్ చఢ్ రహా హో యా రాస్తా హమ్‌వార్ హో. **(7)** తకియే సె టేక్ లగా కర్ ఇస్ తరహ్ బైఠ్ నా హో కె సురీన్ జమే

హుయే హో(అగర్‌చే తకియా హటానే సె యేహ్ గిర్ పడే. **(8)** ఖడా హో **(9)** రుకూ' కీ హాలథ్ మే హో **(10)** సున్నత్ కే ముతాబిఖ్ జిస్ తరహ్ మర్ద్ సజ్దహ్ కర్తా హై ఇస్ తరహ్ సజ్దహ్ కరే కె పేట్ రానో(ఔర్ బాజూ పహ్‌లువోంసె జుదా హో(. మజ్‌కూరహ్ సూరతే(నమాజ్ మె వాఖే' హో(యా ఇలావహ్ నమాజ్, వుజూ నహీ(టూటేగా ఔర్ నమాజ్ భీ ఫాసిద్ నా హోగీ అగర్చే ఖస్దన్ సోయే, అల్‌బత్తహ్ జో రుక్న్ బిల్ కుల్ సోతే హుయే అదా కియా ఉస్ కా ఇఆదహ్ (యా'నీ దుబారహ్ అదా కర్నా) జరూరీ హై ఔర్ జాగ్ తే హుఏ షురూ' కియా ఫిర్ నీంద్ ఆగయీ తో జో హిస్సా జాగ్‌తే అదా కియా వోహ్ అదా హోగయా బఖియ్యా అదా కర్నా హోగా.

సోనే కె వోహ్ దస్[10] అందాజ్ జిన్ సె వుజూ టూట్ జాతా

(1)ఉక్‌డూ(యా'నీ పావోంకె తల్వోంకె బల్ ఇస్ తరహ్ బైఠ్‌నా హో కె దోనో(ఖడే రహే(. **(2)** చిత్ యా'నీ పీఠ్ కే బల్ లేటీ హో **(3)** పట్ యా'నీ పేట్ కె బల్ లేటీ హో. **(4)** దాయే(యా బాయే(కర్‌వట్ లేటీ హో **(5)** ఏక్ కుహ్‌నీ పర్ టేక్ లగా కర్ సోజాయే. **(6)** బైఠ్ కర్ ఇస్ తరహ్ సోయీ కె ఏక్ కర్‌వట్ ఝుకీ హో జిస్ కీ వజహ్ సే ఏక్ యా దోనో(సురీన్ ఉఠే హుయే హో(**(7)** నంగీ పీఠ్ పర్ సువార్ హో ఔర్ జాన్వర్ పస్తీ (యా'నీ నిచాన్) కీ జానిబ్ ఉతర్ రహా హో **(8)** పేట్ రానో(పర్ రఖ్ కర్ దోజానో(ఇస్ తరహ్ బైఠే సోయీ కె దోనో సురీన్ జమే నా రహే(. **(9)** చార్ జానూ యా'నీ చౌక్‌డీ మార్ కర్ ఇస్ తరహ్ బైఠీ కె సర్ రానో(యా పిండ్లియోంపర్ రఖ్ఖా హో. **(10)** జిస్ తరహ్ ఔరత్ సజ్దహ్ కర్తీ హై ఉస్ తరహ్ సజ్దే కె అందాజ్ పర్ సోయీ కె పేట్ రానో(ఔర్

బాజూ పహ్లువోంసె మిలే హుయే హో(యా కలాఇయా(బిఛీ హుఈ హో(. మజ్కూరహ్ సూరత్(నమాజ్ మె హో(యా నమాజ్ కె ఇలావహ్ వుజూ టూట్ జాయేగా. ఫిర్ అగర్ ఇన్ సూరతో(మె ఖస్దన్ సోయా తో నమాజ్ ఫాసిద్ హోగయీ ఔర్ నమాజ్ ఉసీ జగహ్ సే పఢ్ సక్తా హై జహా(నీంద్ ఆయీ థీ. షరాఇత్ నా మాలూమ్ హో(తో నయే సిరే సె పఢ్ లే.

(మాఖుజ్ అజ్ ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:1, స:365 తా 367)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

హస్నే కె అహ్కామ్

(1) రుకూఅ్ వ సుజూద్ వాలీ నమాజ్ మె బాలిగ్ నె ఖహ్ఖహా లగా దియా యా'నీ ఇత్నీ ఆవాజ్ సె హసా కె ఆస్ పాస్ వాలో(నె సునా తో వుజూ భీ గయా ఔర్ నమాజ్ భీ గయీ, అగర్ ఇత్నీ ఆవాజ్ సే హసా కె సిర్ఫ్ సునా తో నమాజ్ గయీ వుజూ బాఖీ హై, ముస్కురానే సె నా నమాజ్ జాయేగీ నా వుజూ. (مَرَاقِی الْفَلَاح مَع حاشیة الطحطاوی ص ۹۱) ముస్కురానే మె ఆవాజ్ బిల్కుల్ నహీ హోతీ సిర్ఫ్ దాన్త్ జాహిర్ హోతే హై. **(2)** బాలిగ్ నె నమాజే జనాజహ్ మె ఖహ్ఖహా లగాయా తో నమాజ్ టూట్ గయీ వుజూ బాఖీ హై. (అయ్జన్ స:92) **(3)** నమాజ్ కే ఇలావహ్ ఖహ్ఖహా లగానేసె వుజూ నహీ జాతా మగర్ దుబారహ్ కర్ లేనా ముస్తహబ్ హై. (مَرَاقِی الْفَلَاح ص ۸٤) హమారే **మీఠే మీఠే ఆఖా** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె కభీభీ ఖహ్ఖహా నహీలగాయా లిహాజా హమే భీ కోషిష్ కర్నీ చాహియే కె సున్నత్ భీ జిందహ్ హో

ఔర్ హమ్ జోర్ జోర్ సే నా హసే(. **ఫ़ర్మానే ముస్తఫ़ా** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: **اَلْقَهْقَهَةُ مِنَ الشَّيْطٰنِ وَالتَّبَسُّمُ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى** యానీ ఖ़హ్ఖ़హా షైతాన్ కీ తరఫ़ సే హై ఔర్ ముస్కురానా **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కీ తరఫ़ సే హై.

(اَلْمُعْجَمُ الصَّغِير لِلطَّبَرَانِیّ ج۲ص۱۰٤)

సాత్[7] ముతఫ़ర్రిఖ़ాత్

(1)పేషాబ్, పాఖ़ానా, మనీ, కీడా యా పత్థ్రీ మర్ద్ యా ఔరత్ కె ఆగే సె నిక్‌లే తో వుజూ జాతా రహేగా. (عالمگیری ج۱ص۹) **(2)** మర్ద్ యా ఔరత్ కె పీఛే సె మా'మూలీసి హవా భీ ఖ़ారిజ్ హుఈ వుజూ టూట్ గయా. మర్ద్ యా ఔరత్ కె ఆగే సె హవా ఖ़ారిజ్ హుఈ వుజూ నహీఁ టూటేగా. (ایضاً، بہارشریعت حصہ۲ص۲٦) **(3)** బేహోష్ హో జానే సె వుజూ టూట్ జాతా హై. (عالمگیری ج۱ص۱۲) **(4)** బా'జ़ే లోగ్ కహ్‌తే హైఁ కె ఖ़िన్‌జీర్ కా నామ్ లేనే సె వుజూ టూట్ జాతా హై యే గలత్ హై. **(5)** దౌరానే వుజూ అగర్ రీహ్ ఖ़ారిజ్ హో యా కిసీ సబబ్ సే వుజూ టూట్ జాయే తో నయే సిరే సె వుజూ కర్‌లీజియే, పహ్‌లే ధులే హుయే ఆ'జ़ా బేధులే హో గయే. (ماخوذ از: فتاوٰی رضویه مُخَرَّجه ج۱ص۲۰۰) **(6)** ఖ़ుర్‌ఆనే పాక్ యా ఉస్ కీ కిసీ ఆయత్ యా కిసీ భీ జ़బాన్ మె ఖ़ుర్‌ఆనే పాక్ కా తర్జమహ్ హో ఉస్‌కో బే వుజూ ఛూనా హరామ్ హై. **(7)** ఆయత్ కో బే ఛూయే దేఖ్ కర్ యా జ़బానీ బే వుజూ పఢ్ నే మె హరజ్ నహీఁ.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ కసరత్ సే దురూదే పాక్ పఢో బేషక్ తుమ్హారా ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా తుమ్హారే గునాహోంకే లియే మగ్ఫిరత్ హై. -(జామె' సగీర్)

గుస్ల్ కా వుజూ కాఫీ హై

గుస్ల్ కేలియే జో వుజూ కియాథా వోహీ కాఫీ హై ఖ్వాహ్ బరహ్నహ్ నహాయే(. అబ్ గుస్ల్ కే బా'ద్ దుబారహ్ గుస్ల్ కర్నా జెరూరీ నహీ బల్కే అగర్ వుజూ నా భీ కియా హోతో గుస్ల్ కర్ లేనే సె ఆ'జాయే వుజూ పర్ భీ పానీ బహ్ జాతా హై లిహాజా వుజూ భీ హోగయా, కప్డే తబ్దీల్ కర్నే యా అప్నా యా కిసీ దూస్రే కా సిత్ర్ దేఖ్నే సే భి వుజూ నహీ జాతా.

జిన్ కా వుజూ నా రహ్తా హో ఉన్ కేలియే 9 అహ్కామ్

(1) ఖత్రా ఆనే, పీఛే సె రీహ్ ఖారిజ్ హోనే, జఖ్మ్ బహ్నే, **దుఖ్తీ ఆంఖ్ సె బ వజహే మరజ్ ఆంసూ(బహ్నే,** కాన్, నాఫ్, పిస్తాన్ సె పానీ నికల్నే, ఫోడే యా నాసూర్ సె రతూబత్ బహ్నే ఔర్ దస్త్ ఆనే సె వుజూ టూట్ జాతా హై. అగర్ కిసీ కో ఇస్ తరహ్ కా మరజ్ ముసల్సల్ జారీ రహే ఔర్ షురూ' సె ఆఖిర్ తక్ పూరా ఏక్ వఖ్త్ గుజర్ గయా కె వుజూ కె సాథ్ నమాజె ఫర్జ్ ఆదా నా కర్ సకా వోహ్ షర్అన్ మా'జూర్ హై, ఏక్ వుజూ సె ఉస్ వఖ్త్ మె జిత్నీ నమాజే చాహే పఢే. ఉస్ కా వుజూ ఉస్ మరజ్ సే నహీ టూటేగా. (బహారే షరీఅత్ హి. 2, స:107, دُرِّمُختار، رَدُّالمُحتار ج۱ص ۵۵۳) ఇస్ మస్అలే కో మజీద్ ఆసాన్ లఫ్జో(మె సమ్ఝానేకి కోషిష్ కర్తా హూ. ఇస్ ఖిస్మ్ కే మరీజ్ ఔర్ మరీజా అప్నే మా'జూరే షర్ఈ హోనే నా హోనే కీ జాన్చ్ ఇస్ తరహ్ కరే(కె కోఈ సీ భీ ఫర్జ్ నమాజోంకె దర్మియానీ వఖ్త్ మే కోషిష్ కరే(కె వుజూ కర్కే తహారత్ కే సాథ్ కమ్ అజ్ కమ్

ఫర్జ్ రక్అతే(అదా కీ జా సకే(. పూరే వఖ్త్ కే దౌరాన్ బార్ బార్ కోషిష్ కె బావుజూద్ అగర్ ఇత్నీ ముహ్‌లత్ నహీ మిల్‌పాతీ, వోహ్ ఇస్‌తరహ్ కె కభీ తో దౌరానే వుజూ ఉజ్ర్ లాహిఖ్ హోజాతా హై ఔర్ కభీ వుజూ ముకమ్మల్ కర్ లేనే కే బా'ద్ నమాజ్ అదా కర్తే హుఏ, హత్తా కె ఆఖిరీ వఖ్త్ ఆగయా తో అబ్ ఉన్ హే ఇజాజత్ హై కె వుజూ కర్కే నమాజ్ అదా కరే(నమాజ్ హో జాయేగీ. అబ్ చాహే దౌరానే అదాయెగీ నమాజ్, బీమారీ కె బాఇస్ నజాసత్ బదన్ సె ఖారిజ్ హీ క్యూ నా హో రహీ హో. ఫుఖహా-ఎ-కిరామ్ رَحِمَہُمُ اللہُ السَّلام ఫర్మాతే హై: కిసీ షఖ్స్ కీ నక్సీర్ ఫూట్ గయీ యా ఉస్ కా జఖ్మ్ బహ్ నిక్‌లా తో వోహ్ ఆఖిరీ వఖ్త్ కా ఇన్తిజార్ కరే అగర్ ఖూన్ మున్‌ఖతా' నాహో (బల్కే ముసల్‌సల్ యా వఖ్‌ఫే వఖ్‌ఫే సె జారీ రహే) తో వఖ్త్ నికల్నే సె పహ్‌లే వుజూ కర్ కే నమాజ్ అదా కరే. (اَلْبَحْرُ الرَّائِق ج ۱ ص ۳۷۳-۳۷۴) **(2)** ఫర్జ్ నమాజ్ కా వఖ్త్ జానే సె మా'జూర్ కా వుజూ టూట్ జాతా హై జైసే కిసీ నె అస్ర్ కె వఖ్త్ వుజూ కియా థా తో సూరజ్ గురూబ్ హోతే హీ వుజూ జాతా రహా ఔర్ అగర్ కిసీ నె ఆఫ్‌తాబ్ నికల్నే కె బా'ద్ వుజూ కియా తో జబ్ తక్ జోహ్ర్ కా వఖ్త్ ఖత్మ్ నా హో వుజూ నా జాయేగా కె అభీ తక్ కిసీ ఫర్జ్ నమాజ్ కా వఖ్త్ నహీ గయా. ఫర్జ్ నమాజ్ కా వఖ్త్ జాతే హీ మా'జూర్ కా వుజూ జాతా రహ్తా హై ఔర్ యే హుక్మ్ ఇస్ సూరత్ మే హోగా జబ్ మా'జూర్ కా ఉజ్ర్ దౌరానే వుజూ యా బా'దే వుజూ జాహిర్ హో, అగర్ అయిసా నా హో ఔర్ దూస్‌రా కోయీ హదస్ (యా'నీ వుజూ తోడ్‌నే వాలా ముఆమలా) బీ లాహిఖ్ నా హో తో ఫర్జ్ కా వఖ్త్ జానే సె వుజూ నహీ(టూటేగా.

(بہارِشریعت ج ا ص ۳۸٦، دُرِّمُختار، رَدُّالْمُحتار ج ۱ ص ۵۵۵)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ ఏక్ బార్ దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ దస్ రహ్మతే(భేజ్‌తా హై. -(ముస్లిమ్)

(3)జబ్ ఉజ్రే సాబిత్ హోగయా తో జబ్ తక్ నమాజే కె ఏక్ పూరే వఖ్తే మె ఏక్ బార్ భీ వోహ్ చీజే పాయీ జాయే మా'జూర్ హీ రహేగా. మసలన్ కిసీ కో సారా వఖ్త్ ఖతేరహ్ ఆతా రహా ఔర్ ఇత్నీ ముహ్లత్ హీ నా మిలీ కె వుజూ కర్ కే ఫర్జ్ అదా కర్ లే తో మా'జూర్ హోగయా అబ్ దూస్రే ఔఖాత్ మె ఇత్‌నా మౌఖా' మిల్ జాతా హై కె వుజూ కర్‌కే నమాజే పఢ్‌లే మగర్ ఏక్ ఆధ్ దఫ్అహ్ ఖత్రహ్ ఆజాతా హై తో అబ్ భీ మా'జూర్ హై. హా(అగర్ పూరా ఏక్ వఖ్తే అయిసా గుజేర్ గయా కె ఏక్ బార్ భీ ఖత్రహ్ నా ఆయా తో మా'జూర్ నా రహా ఫిర్ జబ్ కభీ పహ్‌లీ హాలత్ ఆయీ (యా'నీ సారా వఖ్తే ముసల్‌సల్ మరజే హువా) తో ఫిర్ మా'జూర్ హోగయా. (బహారే షరీఅత్ హి.2, స:107)

(4) మా'జూర్ కా వుజూ ఉస్ చీజే సే నహీ(జాతా జిస్ కె సబబ్ మా'జూర్ హై హా(అగర్ దూస్రీ కోయీ చీజే వుజూ తోడ్‌నే వాలీ పాయీ గయీ తో వుజూ జాతా రహా మసలన్ జిస్ కో రీహ్ ఖారిజ్ హోనే కా మరజే హై ఖత్రహ్ నికల్నే సె ఉస్ కా వుజూ టూట్ జాయేగా. ఔర్ జిస్ కో ఖత్రే కా మరజే హై ఉస్ కా రీహ్ ఖారిజ్ హోనే సె వుజూ జాతా రహేగా. (అయ్‌జన్, స:108)

(5)మా'జూర్ నె కిసీ హదస్ (యా'నీ వుజూ తోడ్‌నే వాలే అమల్) కె బా'ద్ వుజూ కియా ఔర్ వుజూ కర్తే వఖ్తే వోహ్ చీజే నహీ హై జిస్ కె సబబ్ ముజూర్ హై ఫిర్ వుజూ కే బా'ద్ వోహ్ ఉజ్రే వాలీ చీజే పాయీ గయీ తో వుజూ టూట్ గయా (యే హుక్మ్ ఇస్ సూరత్ మె హోగా జబ్ మా'జూర్ నె అప్నే ఉజ్రే కె బజాయే కిసీ దూస్రే సబబ్ కీ వజహ్ సే వుజూ కియా హో అగర్ అప్నే ఉజ్రే కీ వజహ్ సే వుజూ కియా తో బా'దే వుజూ ఉజ్రే పాయే జానే కె సూరత్ మె వుజూ నా టూటేగా) మసలన్ జిస్ కో ఖత్రహ్ ఆతా థా ఉస్ కీ రీహ్ ఖారిజ్ హుఈ ఔర్ ఉస్ నే వుజూ కియా ఔర్ వుజూ కర్తే వఖ్తే ఖత్రహ్ బంద్ థా ఔర్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ్స్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. –(తిబ్రానీ)

కర్నేకె బా'ద్ ఖత్రహ్ ఆయా తో వుజూ టూట్ గయా. హా(అగర్ వుజూ కె దర్మియాన్ ఖత్రహ్ జారీథా తో నా గయా.

(బహారే షరీఅత్ హి.2, స:109, ۵۵۷ دُرِّمُختار، رَدُّالمُحتار ج۱ص)

(6) మా'జూర్ కె ఏక్ నథ్నే సె ఖూన్ ఆ రహా థా వుజూ కె బా'ద్ దూస్రే నథ్నే సె ఆయా వుజూ జాతా రహా, యా ఏక్ జెఖ్మ్ బహ్ రహా థా అబ్ దూస్రా బహా యహా(తక్ కి చేచక్కె ఏక్ దానే సె పానీ ఆ రహా థా అబ్ దూస్రే దానే సె ఆయా వుజూ టూట్ గయా (అయ్జన్, స:558)

(7) మా'జూర్ కో అయిసా ఉజ్ర్ హో కె జిస్ కె సబబ్ కప్డే నాపాక్ హో జాతేహై తో అగర్ ఏక్ దిర్హమ్ సె జెయాదహ్ నాపాక్ హోగయే ఔర్ జాన్తీ హై కె ఇత్నా మౌఖా' హై కె ఉసే ధోకర్ పాక్ కప్డోంసె నమాజ్ పఢ్ లూంగీ తో పాక్ కర్ కే నమాజ్ పఢ్నా ఫర్జ్ హై ఔర్ అగర్ జాన్తీ హై కె నమాజ్ పఢ్తే పఢ్తే ఫిర్ ఇత్నా హీ నాపాక్ హో జాయేగా తో అబ్ ధోనా జెరూరీ నహీ(. ఇసీ సే పఢే అగర్చే ముసల్లా భీ ఆలూదహ్ హో జాయే తబ్ భీ ఉస్ కీ నమాజ్ హో జాయేగీ.

(బహారే షరీఅత్ హి.2, స:109)

(8)అగర్ కప్డా వగైరా రఖ్ కర్(యా'ని సూరాఖ్ మె రూఈ డాల్ కర్) ఇత్నీ దేర్ తక్ ఖూన్ రోక్ సక్తీ హై కి వుజూ కర్కే ఫర్జ్ పఢ్ లే తో ఉజ్ర్ సాబిత్ న హోగా. (యా'ని యేహ్ మా'జూర్ నహీ(క్యూంకి యేహ్ ఉజ్ర్ దూర్ కర్నే పర్ ఖుద్రత్ రఖ్తీ హై) (అయ్జన్, స:107)

(9) అగర్ కిసీ తర్కీబ్ సె ఉజ్ర్ జాతా రహే యా ఉస్ మే కమీ హో జాయే తో ఉస్ తర్కీబ్ కా కర్నా ఫర్జ్ హై, మసలన్ ఖడే హోకర్ పఢ్నే సె ఖూన్ బహ్తా హై ఔర్ బైఠ్ కర్ పఢే తో న బహేగా తో బైఠ్ కర్ పఢ్నా ఫర్జ్ హై.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:109, ۵۵۸ دُرِّمُختار، رَدُّالمُحتار ج۱ص)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

(మా'జూర్ కె వుజూ కె తఫ్సీలీ మసాఇల్ ఫతావా రజవియ్యాహ్ ముఖర్రజహ్ జిల్ద్ 4 సఫ్హా 367 తా 375, బహారే షరీఅత్ హి:2 సఫ్హా 107 తా 109 సె మా'లూమ్ కర్ లిజియే)

ఇస్లామి బహ్నో(! జహా(జహా(ముమ్కిన్ హో వహా(**అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కి రిజా కే లియే అచ్ఛీ అచ్ఛీ నియ్యతే(కర్ లేనీ చాహియే, జిత్నీ అచ్ఛీ నియ్యతే(జియాదా ఉత్నా సవాబ్ భీ జియాదా ఔర్ అచ్ఛీ నియ్యత్ కె సవాబ్ కీ తో క్యా బాత్ హై! **మీఠే మీఠే ఆఖా, మక్కీ మదని ముస్తఫా** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫర్మానే జన్నత్ నిషాన్ హై :

اَلنِّيَّةُ الْحَسَنَةُ تُدْخِلُ صَاحِبَهَا الْجَنَّةَ (اَلْجَامِعُ الصَّغِير لِلسُّيُوطِیّ، ص۵۵۷ حديث ۹۳۲۶)

తర్జమా : **"అచ్ఛీ నియ్యత్ ఇన్సాన్ కో జన్నత్ వమే దాఖిల్ కరేగీ."**

వుజూ కీ నియ్యత్ నహీ(హోగీ తబ్ భీ ఫిఖ్హే హనఫీ కె ముతాబిఖ్ వుజూ హో జాయేగా మగర్ సవాబ్ నహీ(మిలేగా. ఉమూమన్ వుజూ కీ తయ్యారీ కర్నే వాలీ కె జేహ్న మే హోతా హై కి మై వుజూ కర్నే వాలీ హూ(యేహీ నియ్యత్ కాఫీ హై. తాహమ్ మౌఖా కి మునాసబత్ సె మజీద్ నియ్యతే(భీ కీ జా సక్తీ హై(:

"హర్ వఖ్త్ బా-వుజూ రహ్నా సవాబ్ హై" కె బీస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె వుజూ కె బారే మే 20 నియ్యతే(

(1) **బే వుజూఈ** దూర్ కరూంగీ **(2)** జో బా వుజూ హో వోహ్ దోబారా వుజూ కర్తే వఖ్త్ యూ(నియ్యత్ కరే : సవాబ్ కే లియే వుజూ పర్ వుజూ కరూంగీ. **(3)** بِسْمِ اللّٰهِ وَالْحَمْدُلِلّٰه కహూంగీ. **(4)** ఫరాఇజ్ వ **(5)** సునన్ ఔర్ **(6)** ముస్తహబ్బాత్ కా ఖయాల్ రఖూంగీ **(7)** పానీ కా

ఫే‌ర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖ్రియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

ఇస్రాఫ్ నహీ(కరూంగీ **(8)** మక్రూహాత్ సె బచూంగీ **(9)** మిస్వాక్ కరూంగీ **(10)** హర్ ఉజ్వ్ ధోతే వఖ్త్ దురూద్ షరీఫ్ ఔర్ **(11)** **یاقادِر** పఢూంగీ (వుజూ మే హర్ ఉజ్వ్ ధోనే కె దౌరాన్ **یاقادِر** పఢ్నే వాలీ కో **اِن شاءَ اللّٰہ** దుష్మన్ ఇగ్వా నహీ(కర్ సకేంగే) **(12)** ఫరాతగ్ కె బా'ద్ ఆ'జాయే వుజూ పర్ తరీ బాఖీ రహ్నే దూంగీ **(13,14)** వుజూ కె బా'ద్ దో దుఆయే(పఢూంగీ. **(الف) اَللّٰھُمَّ اجْعَلْنِیْ مِنَ التَّوَّابِیْنَ وَاجْعَلْنِیْ مِنَ الْمُتَطَھِّرِیْنَ**

(ب) سُبْحٰنَکَ اللّٰھُمَّ وَ بِحَمْدِکَ اَشْھَدُ اَنْ لَّا اِلٰہَ اِلَّا اَنْتَ اَسْتَغْفِرُکَ وَ اَتُوْبُ اِلَیْکَ

(15 తా 17) ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ దేఖ్ కర్ **కలిమ ఏ షహాదత్** ఔర్ **సూర-తుల్ ఖ్రద్ర్** పఢూంగీ **(18)** (మక్రూహ్ వఖ్త్ న హువా తో) **తహియ్యతుల్ వుజూ** అదా కరూంగీ. **(19)** హర్ ఉజ్వ్ ధోతే వఖ్త్ గునాహ్ ఝడ్నే కీ ఉమ్మీద్ కరూంగీ **(20)** బాతినీ వుజూ భీ కరూంగీ (యా'ని జిస్ తరహ్ పానీ సె జాహిరీ ఆ'జా కా మైల్ కుచైల్ దూర్ కియా హై ఇసీ తరహ్ తౌబా కె పానీ సె గునాహోంకీ గందగీ ధో కర్ ఆఇందా గునాహోంసె బచ్నే కా అహద్ కరూంగీ.)

యా రబ్బల్ ముస్తఫా ! హమే ఇస్రాఫ్ సె బచ్తే హుయే షర్ఈ వుజూ కె సాథ్ హర్ వఖ్త్ బా వుజూ రహ్నే నసీబ్ ఫర్మా..

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہ علیہ واٰلہٖ وسلّم

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

గుస్ల్ కా తరీఖ़ా (హనఫీ)

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

ఖాతముల్ ముర్సలీన్, రహ్మతుల్లిల్ ఆలమీన్, షఫీఉల్ ముజ్నిబీన్, అనీసుల్ గరీబీన్, సిరాజుస్సాలికీన్, మహ్బూబె రబ్బుల్ ఆలమీన్, జనాబే సాదిఖ़ో అమీన్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ఫర్మానే దిల్ నషీన్ హై: జబ్ జుమే'రాత్ కా దిన్ ఆతా హై **అల్లాహ్ తఆలా** ఫిరిష్తోంకో భేజ్‌తా హై జిన్ కె పాస్ **చాందీ** కె కాగజ్ ఔర్ **సోనే** కె ఖలమ్ హోతే హై(వోహ్ లిఖ్‌తే హై(, కౌన్ యౌమే జుమే'రాత్ ఔర్ షబే జుమా యా'ని జుమే'రాత్ ఔర్ జుమా కీ దర్మియానీ షబ్) ముఝ్ పర్ కసరత్ సె దురూదే పాక్ పఢ్‌తా హై. (కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్ జి:1 స:250 హ:2174)

ఫర్జ़ే గుస్ల్ మే ఎహ్‌తియాత్ కీ తాకీద్

రసూలుల్లాహ్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ఫర్మాతే హై(: "జో షఖ్స్ గుస్లే జనాబత్ మే ఏక్ బాల్ కీ జగహ్ బే ధోయే ఛోడ్ దేగా ఉస్‌కె సాథ్ ఆగ్ సె అయ్‌సా అయ్‌సా కియా జాయేగా." (యా'ని అజాబ్ దియా జాయేగా) (సునను అబీ దావూద్ జి:1 స:117, హ:249)

ఖబ్ర్ కా బిల్లా

హజ్రతే సయ్యిదునా అబాన్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బజలీ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْوَالِي ఫర్మాతే హైం : హమారా ఏక్ పడోసీ మర్ గయా తో హమ్ కఫన్ వ దఫన్ మే షరీక్ హుయే. జబ్ **ఖబ్ర్** ఖోదీ గయీ తో ఉస్ మే **బిల్లే** కీ మిస్ల్ ఏక్ జాన్వర్ థా, హమ్ నె ఉస్ కో మారా మగర్ వోహ్ న హటా. చునాంచె **దూస్రీ** ఖబ్ర్ ఖోదీ గయీతో ఉస్మే భీ వోహీ **బిల్లా** మౌజూద్ థా. ఉస్ కె సాథ్ భీ వోహీ కియా గయా జో పహ్లే కె సాథ్ కియా గయా థా లేకిన్ వోహ్ అప్నీ జగహ్ సె న హిలా. ఇస్ కె బా'ద్ **తీస్రీ** ఖబ్ర్ ఖోదీ గయీ తో ఉస్ మే భీ యేహీ ముఆమలా హువా, ఆఖిర్ లోగోం నె మష్వరా దియా కి అబ్ ఇస్ కో ఇసీ ఖబ్ర్ మే **దఫ్న్** కర్ దో, జబ్ ఉస్ కో దఫ్న్ కర్ దియా గయా తో ఖబ్ర్ మే సె **ఏక్ ఖౌఫ్నాక్ ఆవాజ్** సునీ గయీ. తో హమ్ ఉస్ షఖ్స్ కీ బేవా కె పాస్ గయే ఔర్ ఉస్ సె మర్నే వాలే కె బారే మే దర్యాఫ్త్ కియా కి ఉస్ కా అమల్ క్యా థా? బేవా నె బతాయా : **"వోహ్ గుస్లే జనాబత్ (యా'ని ఫర్జ్ గుస్ల్) నహీం కర్తా థా."**

గుస్లే జనాబత్ మే తాఖీర్ కబ్ హరామ్ హై

ఇస్లామీ బహ్నోం ! దేఖా ఆప్ నె ! వోహ్ బద్ నసీబ్ జనాబత్ కర్తా హీ నహీం థా. గుస్లే జనాబత్ మే దేర్ కర్ దేనా గునాహ్ నహీం అల్బత్తా ఇత్నీ తాఖీర్ హరామ్ హై కి నమాజ్ కా వఖ్త్ నికల్ జాయే. చునాంచె **బహారే షరీఅత్** మే హై : "జిస్ పర్ గుస్ల్ వాజిబ్ హై వోహ్ అగర్ ఇత్నీ దేర్ కర్ చుకీ కి నమాజ్ కా ఆఖిర్ వఖ్త్ ఆ గయా తో అబ్ ఫౌరన్ నహానా ఫర్జ్ హై, అబ్ తాఖీర్ కరేగీ తో గునహ్గార్ హోగీ." (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:47, 48)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

జనాబత్ కీ హాలత్ మే సోనే కె అహ్కామ్

హజ్రతే సయ్యిదునా అబూ సలమహ్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ కహ్తే హై(, ఉమ్ముల్ మో'మినీన్ **హజ్రతే సయ్యిదతునా ఆఇషా సిద్దీఖా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا సె పూఛా, క్యా **నబియ్యే రహ్మత్, షఫీ ఎ ఉమ్మత్, షహన్షాహే నబువ్వత్, తాజ్దారే రిసాలత్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : జనాబత్ కీ హాలత్ మే సోతే థే? ఉన్హో(నె బతాయా : "హా(ఔర్ వుజూ ఫర్మా లేతే థే." (సహీహుల్ బుఖారీ జి:1, స:117, హ:286) **హజ్రతే సయ్యిదునా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا నె బయాన్ కియా కి అమీరుల్ మో'మినీన్ హజ్రతే సయ్యిదునా **ఉమర్ ఫారూఖే ఆ'జమ్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ నె **రసూలే అక్రమ్, నూరే ముజస్సమ్, షాహేబనీ ఆదమ్, నబియ్యే ముహ్తషమ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم సె తజ్కిరా కియా: రాత్ మే కభీ జనాబత్ హో జాతీ హై (తో క్యా కియా జాయే?) **రసూలుల్లాహ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె ఫర్మాయా : వుజూ కర్ కె ఉజ్వే ఖాస్ కో ధో కర్ సో జాయా కరో. (అయ్జన్ స:118, హ: 29)

షారెహే బుఖారీ హజ్రతే అల్లామా ముఫ్తీ ముహమ్మద్ షరీఫుల్ హఖ్ అమ్జదీ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی మజ్కూరా అహాదీసే ముబారకా కె తహత్ ఫర్మాతే హై(: జునుబీ హోనే (యా'ని గుస్ల్ ఫర్జ్ హోనే) కె బా'ద్ అగర్ సోనా చాహే తో ముస్తహబ్ హై కి వుజూ కరే, ఫౌరన్ గుస్ల్ కర్నా వాజిబ్ నహీ(అల్బత్తా ఇత్నీ తాఖీర్ న కరే కి నమాజ్ కా వఖ్త్ జాయే. యేహీ ఇస్ హదీస్ కా మహ్మల్[1] హై. **హజ్రతే అలీ** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె అబూ దావూద్ వ నసాఈ వగైరా మే మర్వీ హై కి

مدینہ

1. యా'ని ఇస్ హదీస్ సె మురాద్ యేహీ హై.

ఫేర్మాయా: ఉస్ ఘర్ మే ఫేరిష్తే నహీ(జాతే జిస్మే తస్వీర్ యా కుత్తా యా జునుబీ (యా'ని బే గుస్లా) హో. (సునను అబీ దావూద్, జి:1, స:9, హ:227) ఇస్ హదీస్ సె మురాద్ యేహీ హై కి ఇత్నీ దేర్ తక్ గుస్ల్ న కరే కి నమాజ్ కా వఖ్త్ నికల్ జాఏ ఔర్ వోహ్ జునుబీ(యా'ని బే గుస్లా) రహ్నే కా ఆదీ హో ఔర్ యేహీ మత్లబ్ బుజుర్గోంకె ఇస్ ఇర్షాద్ కా హై కి హాలతే జనాబత్ మే ఖానే పీనే సె రిజ్ఖ్ మే తంగీ హోతీ హై. (నుజ్హతుల్ ఖారీ జి:1, స:770–771)

గుస్ల్ కా తరీఖే (హనఫీ)

బిగైర్ జబాన్ హిలాయె దిల్ మె ఇస్ తరహ్ నియ్యత్ కీజియె కి మై పాకీ హాసిల్ కర్నె కేలియె గుస్ల్ కర్తీ హూ(. పహలే దోనో హాథ్ పహుంచో తక్ తీన్ తీన్ బార్ ధోఈయె, ఫిర్ ఇస్తిన్జే కీ జగహ్ ధోఈఎ ఖ్వాహ్ నజాసత్ హో యా న హో, ఫిర్ జిస్మ్ పర్ అగర్ కహీ నజాసత్ హో తో ఉస్ కో దూర్ కీజియె ఫిర్ నమాజ్ కా సా వుజూ కీజియె అగర్ పావ్ రఖ్నే కి జగహ్ పర్ పానీ జమ్అ హై తో పావో(న ధోఈయె, ఔర్ అగర్ సఖ్త్ జమీన్ హై జైసా కి ఆజ్ కల్ ఉమూమన్ గుస్ల్ ఖానో(కి హోతీ హై యా చౌకీ వగైరా పర్ గుస్ల్ కర్ రహీ హై(తో పావో(భీ ధో లీజియే, ఫిర్ బదన్ పర్ తేల్ కీ తరహ్ పానీ చుపడ్ లీజియే, ఖుసూసన్ సర్దియో(మె (ఇస్ దౌరన్ సాబున్ భీ లగా సక్తే హై) ఫిర్ తీన్ 3 బార్ సీధే కంధే పర్ పానీ బహాఇయే, ఫిర్ తీన్ బార్ ఉల్టే కంధే పర్, ఫిర్ సర్ పర్ ఔర్ తమామ్ బదన్ పర్ తీన్ బార్, ఫిర్ గుస్ల్ కీ జగహ్ సే అలగ్ హో జాయియే, అగర్ వుజూ కర్నే మే పావో(నా ధోయే థే తో అబ్ ధో లీజియే. బహారే షరీఅత్ హి:2, సఫహా: 42 పర్ హై : "స్త్ర్ ఖులా హో తో ఖిబ్లే కో మూహ్ కర్నా న చాహియే, ఔర్ తహ్బంద్

బాంధే హో తో హరజ్ నహీ(." తమామ్ బదన్ పర్ హాథ్ ఫేర్ కర్ మల్ కర్ నహాయియే. అయ్‌సి జగహ్ నహానా చాహియే జహా(కిసీ కీ నజర్ నా పడే. దౌరానే గుస్ల్ కిసీ ఖిస్మ్ కీ గుఫ్తగూ మత్ కీజియే, కోయీ దుఆ భీ న పఢియే, నహానే కె బా'ద్ తవలియే వగైరా సే బదన్ పోంఛ్నే మె హరజ్ నహీ. నహానే కె బా'ద్ ఫౌరన్ కప్‌డే పహన్ లీజియే. అగర్ మక్రూహ్ వఖ్త్ న హో తో దో రకఅత్ నఫ్ల్ అదా కర్‌నా ముస్తహబ్ హై. (ఆమ్మ ఏ కుతుబే ఫిఖ్‌హే హనఫీ)

గుస్ల్ కే తీన్ ఫేరాఇజ్

(1) కుల్లీ కర్‌నా (2) నాక్ మె పానీ చఢానా (3) తమామ్ జాహిరి బదన్ పర్ పానీ బహానా.

(1) కుల్లీ కర్‌నా

మూహ్ మె థోడా సా పానీ లేకర్ పచ్ కర్ కే డాల్ దేనే కా నామ్ కుల్లీ నహీ బల్కి మూహ్ కే హర్ పుర్‌జే, గోషే, హోంట్ సే హల్ఖ్ కీ జడ్ తక్ హర్ జగహ్ పానీ బహ్ జాయే. ఇసీ తరహ్ దాఢోంకే పీఛే గాలోంకీ తహ్ మె, దాంతోంకీ ఖిఢ్‌కియో(ఔర్ జడో(ఔర్ జబాన్ కీ హర్ కర్‌వట్ పర్ బల్కి హల్ఖ్ కే కనారే తక్ పానీ బహే. రోజా నా హో తో గర్-గరా భీ కర్ లీజియే కి **సున్నత్** హై. దాంతో(మె ఛాలియా కే దానే యా బోటీ కే రేషే వగైరా హో(తో ఉన్ కో ఛుడానా జరూరీ హై. హా(అగర్ ఛుడానే మె జరర్ (యా'నీ నుఖ్సాన్) కా అందేషా హో తో ముఆఫ్ హై, గుస్ల్ సే ఖబ్ల్ దాంతో(మె రేషే వగైరా మహ్‌సూస్ నా హుయే ఔర్ రహ్ గయె నమాజ్ భీ పఢ్‌లీ బా'ద్ మె మాలూమ్ హోనే

పర్ ఛుడా కర్ పానీ బహానా ఫర్జ్ హై, పహ్‌లే జో నమాజే పఢీ థీ హో గయీ. జో హిల్‌తా దాంత్ మసాలే సే జమాయా గయా యా తార్ సే బాంధా గయా ఔర్ తార్ యా మసాలే కే నీచే పానీ నా పహుంచ్‌తా హో తో ముఆఫ్ హై. (బహారే షరీఅత్, హి.2, స.38, ఫతావా రజవియ్యా, జి.1, స.439,440)

(2) నాక్ మె పానీ చఢానా

జల్దీ జల్దీ నాక్ కీ నోక్ పర్ పానీ లగా లేనే సె కామ్ నహీ(చలేగా బల్కి జహా తక్ నర్మ్ జగహ్ హై యా'నీ సఖ్త్ హడ్డీ కే షురూ' తక్ ధుల్‌నా లాజిమీ హై. ఔర్ యేహ్ యూ(హో సకేగా కి పానీకో సూంఘ్ కర్ ఊపర్ ఖీంచియే. యేహ్ ఖయాల్ రఖియే కె బాల్ బరాబర్ భీ జగహ్ ధుల్‌నే సె నా రహ్ జాయే వర్‌నా గుస్ల్ నా హోగా. నాక్ కే అందర్ అగర్ రీన్ఠ్ సూఖ్ గయీ హై తో ఉస్ కా ఛుడానా ఫర్జ్ హై, నాక్ కే బాలోంకా ధోనా భీ ఫర్జ్ హై. (అయ్‌జన్ అయ్‌జన్ స. 442,443)

(3) తమామ్ జాహిర్ బదన్ పర్ పానీ బహానా.

సర్ కే బాలోంసే లేకర్ పావోంకే తల్వో(తక్ జిస్మ్ కే హర్ పుర్జే ఔర్ హర్ హర్ రోంగటే పర్ పానీ బహ్ జానా జరూరీ హై, జిస్మ్ కీ బా'జ్ జగహే(అయ్‌సీ హై(కి అగర్ ఎహ్‌తియాత్ నా కీ తో వోహ్ సూఖీ రహ్ జాయేంగీ ఔర్ గుస్ల్ నా హోగా. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స.39)

"صَلَوات اللّٰہِ علیکَ یا رسولَ اللّٰہ" కీ తేఈస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే మర్ద్ వ ఔరత్ దోనో(కేలియే గుస్ల్ కీ 23 ఎహ్‌తియాతే(

(1)అగర్ ఇస్లామి బహన్ కే సర్ కే బాల్ గుంధే హుయె హో(

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ఉస్ షఖ్స్ కీ నాక్ ఖాక్ ఆలూద్ హో జిస్ కే పాస్ మెరా జిక్ర్ హువా ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా ఫఢే. –(హాకిమ్)

తో సిర్ఫ్ జడ్ తర్ కర్ లేనా జరూరీ హై ఖోల్‌నా జరూరీ నహీ. హా(అగర్ చోటీ ఇతనీ సఖ్త్ గుంధీ హుయీ హో కె బే ఖోలే జడే(తర్ న హోంగీ తో ఖోల్‌నా జరూరీ హై. **(2)** అగర్ కానో మె బాలీ యా నాక్ మె నథ్ కా ఛేద్ (సూరాఖ్) హో ఔర్ వోహ్ బంద్ నా హో తో ఉస్ మె పానీ బహానా ఫర్జ్ హై. వుజూ మె(సిర్ఫ్ నాక్ కే నథ్ కే ఛేద్ మె ఔర్ గుస్ల్ మె(అగర్ కాన్ ఔర్ నాక్ దోనో(మె(ఛేద్ హో(తో దోనో(మె పానీ బహాయె(. **(3)** భవో(, ఉన్ కే నీచే కీ ఖాల్ కా ధోనా జరూరీ హై. **(4)** కాన్ కా హర్ పుర్జే ఔర్ ఉస్ కే సూరాఖ్ కా మూహ్ ధోయే(. **(5)** కానోంకే పీఛే కే బాల్ హటా కర్ పానీ బహాయే(. **(6)**ఠోడీ ఔర్ గలే కా జోడ్ కె మూహ్ ఉఠాయే బిగైర్ నా ధులేగా. **(7)** హాథోంకో అచ్ఛీ తరహ్ ఉఠా కర్ బగలే(ధోయె(. **(8)** బాజూ కా హర్ పహలూ ధోయే(. **(9)** పీఠ్ కా హర్ జర్రా ధోఇయే. **(10)** పేట్ కీ బల్టే(ఉఠా కర్ ధోయే(. **(11)** నాఫ్ మె భీ పానీ డాలే(అగర్ పానీ బహనే మె(షక్ హో తో నాఫ్ మె(ఉంగలీ డాల్ కర్ ధోఇయే(. **(12)** జిస్మ్ కా హర్ రోంగటా జడ్ సే నోక్ తక్ ధోయే(. **(13)** రాన్ ఔర్ పేడూ (నాఫ్ సె నీచే కె హిస్సే) కా జోడ్ ధోఇయే(. **(14)** జబ్ బైఠ్ కర్ నహాయే(తో రాన్ ఔర్ పిండలీ కె జోడ్ పర్‌భీ పానీ బహానా యాద్ రఖియే **(15)**దోనో(సురీన్ కే మిల్నే కి జగహ్ కా ఖయాల్ రఖియే, ఖుసూసన్ జబ్ ఖడే హో కర్ నహాయే(. **(16)** రానోంకీ గోలాఈ ఔర్ **(17)** పిండిలియోంకి కర్వటో(పర్ పానీ బహాఇయే(**(18)** ఢల్‌కీ హుయీ పిస్తాన్ కో ఉఠా కర్ పానీ బహాఇయే **(19)** పిస్తాన్ ఔర్ పేట్ కె జోడ్ కీ లకీర్ ధోఇయే **(20)** ఫర్జే ఖారిజ్ (యా'ని ఔరత్ కీ షర్మ్‌గాహ్ కె బాహర్ కె హిస్సే) కా హర్ గోషా హర్ టుక్‌డా ఊపర్ నీచే ఖూబ్ ఎహ్‌తియాత్ సె ధోఇయే. **(21)**

ఫేర్జే దాఖిల్ (యా'ని షర్మ్‌గాహ్ కె అందరూనీ హిస్సే) మె ఉంగ్లీ డాల్ కర్ ధోనా ఫేర్జ్ నహీం ముస్తహబ్ హై. **(22)** అగర్ హైజ్ యా నిఫాస్ సె ఫారిగ్ హోకర్ గుస్ల్ కరే(తో కిసీ పురానే కప్డే సె ఫేర్జే దాఖిల్ కె అందర్ సె ఖూన్ కా అసర్ సాఫ్ కర్ లేనా ముస్తహబ్ హై (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:39,40) **(23)** అగర్ నేల్ పాలిష్ నాఖునోంపర్ లగీ హుయీ హై తో ఉస్ కా బీ ఛుడానా ఫేర్జ్ హై వర్నా వుజూ వ గుస్ల్ నహీం హోగా, హాం మెహందీ కె రంగ్ మే హరజ్ నహీం.

జేఖ్మ్ కీ పట్టీ

జేఖ్మ్ పర్ పట్టీ వగైరా బంధీ హో ఔర్ ఉసే ఖోల్‌నే మెం నుక్సాన్ యా హరజ్ హో తో పట్టీ పర్ హీ మస్హ కర్ లేనా కాఫీ హై నీజ్ కిసీ జగహ్ మరజ్ యా దర్ద్ కీ వజహ్ సే పానీ బహానా నుక్సాన్ దేహ్ హో తో ఉస్ పూరే ఉజ్వ్ పర్ మస్హ్ కర్ లీజియే. పట్టీ జేరూరత్ సే జేయాదా జగహ్ కో ఘేరే హుయే నహీం హోనీ చాహియే వర్నా మసహ్ కాఫీ నా హోగా. అగర్ జేరూరత్ సే జేయాదా జగహ్ ఘేరే బిగైర్ పట్టీ బాంధ్‌నా ముమ్కిన్ నా హో మస్‌లన్ బాజూ పర్ జేఖ్మ్ హై మగర్ పట్టీ బాజూవోంకి గోలాయీ మెం బాంధీ హై జిస్ కే సబబ్ బాజూ కా అచ్ఛా హిస్సా భీ పట్టీ కే అందర్ ఛుపా హువా హై, తో అగర్ ఖోల్నా ముమ్కిన్ హో తో ఖోల్‌కర్ ఉస్ హిస్సే కో ధోనా ఫేర్జ్ హై. అగర్ నా ముమ్కిన్ హై యా ఖోల్‌నా తో ముమ్కిన్ హై మగర్ ఫిర్ వైసీ నా బాంధ్ సకేగీ ఔర్ యూం జేఖ్మ్ వగైరా కో నుఖ్సాన్ పహుంచ్‌నే కా అందేషా హై తో సారీ పట్టీ పర్ మస్హ్ కర్ లేనా కాఫీ హై, బదన్ కా వోహ్ అచ్ఛా హిస్సా భీ ధోనే సే ముఆఫ్ హో జాయేగా.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:40)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ పఢో అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ తుమ్ పర్ రహ్మత్ భేజేగా. -(ఇబ్నె అదీ)

గుస్ల్ ఫర్జ్ హోనే కే 5 అస్బాబ్

(1) మనీ కా అప్నీ జగహ్ సే షహ్వత్ కే సాథ్ జుదా హో కర్ మఖ్రజ్ సే నికల్నా **(2)** ఎహ్తిలామ్ యా'నీ సోతె మె(మనీ కా నికల్ జానా **(3)** హష్ఫా యా'ని సరే జేకర్ (సుపారీ) కా ఔరత్ కె ఆగే యా పీఛే యా మర్ద్ కె పీఛే దాఖిల్ హో జానా ఖ్వాహ్ షహ్వత్ హో యా న హో, ఇన్జాల్ హో యా న హో, దోనో(పర్ గుస్ల్ ఫర్జ్ హై. బషర్తే కి దోనో(ముకల్లఫ్ హో(ఔర్ అగర్ ఏక్ బాలిగ్ హై తో ఉస్ బాలిగ్ పర్ ఫర్జ్ హై ఔర్ నా బాలిగ్ పర్ అగర్చే గుస్ల్ ఫర్జ్ నహీ(మగర్ గుస్ల్ కా హుక్మ్ దియా జాయేగా. **(4)** హైజ్ సే ఫారిగ్ హోనా **(5)** నిఫాస్ (యా'నీ బచ్చా జన్నే పర్ జో ఖూన్ ఆతా హై ఉస్) సే ఫారిగ్ హోనా.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:43,45,46, ముల్తఖతన్)

వోహ్ సూరతే(జిన్ మే గుస్ల్ ఫర్జ్ నహీ(

(1) మనీ షహ్వత్ కె సాథ్ అప్నీ జగహ్ సె జుదా న హుయీ బల్కి బోఝ్ ఉఠానే యా బులందీ సె గిర్నే యా పుజ్లా ఖారిజ్ కర్నే కే లియే జోర్ లగానే కీ సూరత్ మే ఖారిజ్ హుయీ తో గుస్ల్ ఫర్జ్ నహీ(. వుజూ బహర్ హాలా టూట్ జాయేగా. **(2)** అగర్ మనీ పత్లీ పడ్ గయీ ఔర్ పేషాబ్ కె వఖ్త్ యా వైసే హీ బిలా షహ్వత్ ఇస్ కె ఖత్రే నికల్ ఆయే గుస్ల్ ఫర్జ్ న హువా వుజూ టూట్ జాయేగా. **(3)** అగర్ ఎహ్తిలామ్ హోనా యాద్ హై మగర్ ఇస్ కా కోయీ అసర్ కప్డే వగైరా పర్ నహీ(తో గుస్ల్ ఫర్జ్ నహీ(. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:43)

బహ్తే పానీ మే గుస్ల్ కా తరీఖా

అగర్ బహ్తే పానీ మస్లన్ దరీయా, యా నహర్ మె(నహాయా

తో థోడీ దేర్ ఉస్ మె(రహ్నే సె తీన్ బార్ ధోనే, తర్తీబ్ ఔర్ వుజూ యేహ్ సబ్ సున్నతే(అదా హో గయీ. ఇస్ కీ భీ జేరూరత్ నహీ(కి ఆ'జా కో తీన్ బార్ హరకత్ దే. అగర్ తాలాబ్ వగైరా ఠహరే పానీ మె(నహాయా తో ఆ'జా కో తీన్ బార్ హరకత్ దేనే యా జగహ్ బదల్నే సే తస్లీస్ యా'నీ తీన్ బార్ ధోనే కీ సున్నత్ అదా హో జాయేగీ. బర్సాత్ మె (యా నల్ యా ఫేవ్వారే కే నీచే) ఖడా హోనా బహతే పానీ మె(ఖడే హోనే కే హుక్మ్ మే హై. బహతే పానీ మె(వుజూ కియా తో వోహీ థోడీ దేర్ ఉస్ మె(ఉజ్వే కో రహనే దేనా ఔర్ ఠహ్రే పానీ మె(హరకత్ దేనా తీన్ బార్ ధోనే కే ఖాయిమ్ మఖామ్ హై. (బాహారే షరీఅత్, హి:2,, స.42, దు(రే ముఖ్తార్ వ రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:1, స:320-321) వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కీ ఇన్ తమామ్ సూరతో(మె(కుల్లీ కర్నా ఔర్ నాక్ మె(పానీ చఢానా హోగా. గుస్ల్ మే కుల్లీ కర్నా ఔర్ నాక్ మె పానీ చఢానా ఫర్జ్ హై జబ్ కి వుజూ మే సున్నతే ముఅక్కదా హై.

ఫేవ్వారా జారీ పానీ కే హుక్మ్ మే హై

ఫేతావా అహలె సున్నత్ (గైర్ మత్బూఆ) మె హై: ఫేవ్వారే (యా నల్) కే నీచే గుస్ల్ కర్నా జారీ పానీ మె గుస్ల్ కర్నే కె హుక్మ్ మె హై లిహాజా ఇస్ కే నీచే గుస్ల్ కర్తే హుయే వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కర్తే వఖ్త్ కీ ముద్దత్ (యా'ని థోడీ దేర్) తక్ ఠహరీ తో తస్లీస్ కీ సున్నత్ అదా హో జాయెగీ. చునాంచే **"దు(రే ముఖ్తార్"** మే హై:" అగర్ జారీ పానీ యా బడే హౌజే యా బారీష్ మె వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కర్నే కే వఖ్త్ కీ ముద్దత్ తక్ ఠహరీ తో ఉస్ నే పూరీ సున్నత్ అదా కీ. (دُرِّمُختار ج۱ ص۳۲۰)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫేరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

యాద్ రహే! గుస్ల్ యా వుజూ మె కుల్లీ కర్నా ఔర్ నాక్ మె పానీ చఢానా హై.

ఫేవ్వారే కి ఎహ్తియాతె(

అగర్ ఆప్ కే హమ్మామ్ మె ఫేవ్వారా(SHOWER)హో తో ఉస్ కా రుఖ్ దేఖ్ లీజియే కి ఉస్ కి తరఫ్ మూహ్ కర్ కే నంగే నహానే మె మూహ్ యా పీఠ్ ఖిబ్లా షరీఫ్ కీ తరఫ్ న హో. ఇస్తిన్జా ఖానే మే భీ ఇస్కీ జియాదా ఎహ్తియాత్ ఫేర్మాఇయే. ఖిబ్లే కి తరఫ్ మూహ్ యా పీఠ్ హోనే కా మా'నా యేహ్ హై కీ 45 దర్జే కే జావియే కే అందర్ హో. లిహాజా అయ్‌సీ తర్కీబ్ బనాఇయే కి 45 డిగ్రీ కే జావియే(యా'ని యాంగిల్) కే బాహర్ హో జాయే.

"మదీనా" కె పాంచ్ 5 హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె గుస్ల్ కె 5 సున్నత్ మవాఖే

(1) జుముఆ (2) ఈదుల్ ఫిత్ర్ **(3)** బఖేర్ ఈద్ **(4)**అరఫా కె దిన్ (యా'ని 9 జుల్ హిజ్జతుల్ హరామ్) ఔర్ **(5)** ఎహ్రామ్ బాంధ్తే వఖ్త్ నహానా సున్నత్ హై. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:46, దుర్రే ముఖ్తార్ జి:1, స:339,341)

"ముస్తహబ్ పర్ అమల్ కర్నా బాఇసే సవాబ్" కె చౌబీస్ హురూఫ్ కి నిస్బత్ సె గుస్ల్ కె 24 ముస్తహబ్ మవాఖే

(1) వుఖూఫే అరఫాత్ **(2)**వుఖూఫే ముజ్దలిఫా (3)హాజేరి-ఏ హరమ్ **(4)** హాజేరి-ఏ **సర్కారే ఆ'జమ్**صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم **(5)** తవాఫ్

(6)దాఖిలే మినా **(7)** జమ్‌రో(పర్ కంకరియా(మార్‌నే కే లీయే తీనో(దిన్ **(8)** షబే బరాఅత్ **(9)** షబే ఖదర్ **(10)** అరఫే కీ రాత్ (యా'ని 9 జుల్ హిజ్జతిల్ హరామ్ కె గురూబే ఆఫ్‌తాబ్ తా 10 కీ సుబ్హ్) **(11)** మజ్‌లిసే మీలాద్ షరీఫ్ **(12)** దీగర్ మజాలిసే ఖైర్ కేలియే **(13)** ముర్దా నహ్‌లానే కే బా'ద్ **(14)** మజ్‌నూన్ (యా'నీ పాగల్) కో జూనూన్ (పాగల్ పన్) జానే కే బా'ద్ **(15)** గషీ సే ఇఫాఖా(యా'ని బేహోషీ ఖత్మ్ హోనే కే బా'ద్ **(16)** నషా జాతే రహనే కే బా'ద్ **(17)** గునాహ్ సే తోబా కర్‌నే **(18)** నయే కప్‌డే పహన్నే కేలీయే **(19)**సఫర్ సే ఆనే వాలే కేలియే. **(20)** ఇస్తిహాజా[1] కా ఖూన్ బంద్ హోనే కే బా'ద్ **(21)** నమాజే కుసూఫ్ (సూరజ్ గ్రహన్) వ ఖుసూఫ్ (చాంద్ గ్రహన్) **(22)** నమాజే ఇస్తిస్ఖా(తలబే బారిష్) ఔర్ **(23)** ఖౌఫ్ వ తారీకీ ఔర్ సఖ్త్ ఆంధీ కేలియే **(24)** బదన్ పర్ నజాసత్ లగీ ఔర్ యేహ్ మా'లూమ్ నా హువా కి కిస్ జగహ్ లగీ హై. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:46,47, తన్‌వీరుల్ అబ్‌సార్ జి:1, స:341-342)దుర్రే ముఖ్‌తార్ జి:1, స:339,341)

ఏక్ గుస్ల్ మే ముఖ్‌తలిఫ్ నియ్యతే(

జిస్ పర్ చంద్ గుస్ల్ హో(ఎహ్‌తిలామ్ భీ హువా, ఈద్ భీ హై ఔర్ జుముఆ కా దిన్ భీ, తో తీనోంకీ నియ్యత్ కర్ కె ఏక్ గుస్ల్ కర్ లియా, సబ్ అదా హో గయే ఔర్ సబ్ కా సవాబ్ మిలేగా.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:47)

مــــــــــــــــــــــــــــــــدینــه

1: యా'ని ఔరత్ కో మరజ్ కీ వజహ్ సె ఆనే వాలా ఖూన్.

ఫ़ర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ్స్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. -(తిబ్రానీ)

గుస్ల్ సె నజ़్లా పఢ్ జాతా హో తో?

జ़ుకామ్ యా ఆషోబే చష్మ్ వగైరా హో ఔర్ యేహ్ గుమానే సహీహ్ హో కి సర్ సే నహానే మె మరజ़్ బఢ్ జాయేగా యా దీగర్ అమ్‌రాజ़్ పైదా హో జాయెంగే తో కుల్లీ కీజియె, నాక్ మె పానీ చఢాఇయే ఔర్ గర్దన్ సే నహాఇయే. ఔర్ సర్ కే హర్ హిస్సే పర్ భీగా హువా హాథ్ ఫేర్ లీజియే గుస్ల్ హో జాయేగా. బా'దె సిహ్హత్ సర్ ధో డాలియే పూరా గుస్ల్ నయే సిరే సే కర్‌నా జ़రూరీ నహీ(.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:40)

బాల్టీ సే నహాతే వఖ్త్ ఎహ్‌తియాత్

అగర్ బాల్టీ కే జ़రీఏ గుస్ల్ కరే(తో ఎహ్‌తియాతన్ ఉసే తిపాయీ (STOOL) వగైరా పర్ రఖ్ లీజియే తాకి బాల్టీ మె ఛీంటే(నా ఆయే(. నీజ़ గుస్ల్ మె ఇస్తి'మాల్ కర్‌నే కా మగ్ భీ ఫర్ష్ పర్ నా రఖియే.

బాల్ కీ గిరహ్

బాల్ మే గిరహ్ పడ్ జాయె తో గుస్ల్ మే ఖోల్ కర్ పానీ బహానా జ़రూరీ నహీ(. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:40)

బే వుజ़ూ దీనీ కితాబే(ఛూనా

బే వుజ़ూ యా వోహ్ జిస్ పర్ గుస్ల్ ఫర్జ़ హో ఉన్ కో ఫిఖ్‌హ్, తఫ్సీర్ వ హదీస్ కీ కితాబోంకా ఛూనా మక్రూహ్ హై. ఔర్ అగర్ ఇన్ కో కిసీ కప్డే సే ఛువా అగర్‌చే ఇస్ కో పహనే యా ఓఢే హుయె హో తో ముజ़ాయఖ़ా నహీ. మగర్ ఆయతే ఖ़ుర్‌ఆనీ యా ఇస్ కే తర్జమె పర్ ఇన్ కితాబో(మే భీ హాథ్ రఖ్‌నా హరామ్ హై.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:40)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్బఖ్త్ హోగయా. –(ఇబ్నే సున్నీ)

నాపాకీ కి హాలత్ మె దురూద్ షరీఫ్ పఢ్నా

జిన్ పర్ గుస్ల్ ఫర్జ్ హో ఉన్ కో దురూద్ షరీఫ్ ఔర్ దుఆయె(పఢ్నే మె హరజ్ నహీ. మగర్ బేహ్తర్ యేహ్ హై కి వుజూ యా కుల్లీ కర్ కే పఢే(. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స.49) అజాన్ కా జవాబ్ దేనా ఉన్ కోజాఇజ్ హై. (ఫతావా ఆలంగీరీ జి:1, స:38)

ఉంగలీ మె సియాహీ INK కీ తహ్ జమీ హుయీ హో తో?

పకానే వాలే కే నాఖున్ మె ఆటా, లిఖ్నే వాలే కే నాఖున్ వగైరా పర్ సియాహీ **(INK)** కా జిర్మ్, ఆమ్ ఇస్లామి బహ్నోంకే లియే మఖ్ఖీ, మచ్ఛర్ కీ బీట్ లగీ హుయీ రహ్గయీ ఔర్ తవజ్జుహ్ నా రహీ తో గుస్ల్ హో జాయేగా. హా(మాలూమ్ హో జానే కె బా'ద్ జుదా కర్నా ఔర్ ఉస్ జగహ్ కా ధోనా జరూరీ హై పహ్లే జో నమాజ్ పఢీ వోహ్ హో గయీ. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స.41, ములఖ్ఖసన్)

బచ్చీ కబ్ బాలిగ్ హోతీ హై?

లడ్కీ నౌవ్ బరస్ ఔర్ **లడ్కా** బారహ్ సాల్ సే కమ్ ఉమ్ర్ తక్ హర్గిజ్ బాలిగా వ బాలిగ్ నా హోంగే ఔర్ లడ్కా లడ్కీ దోనో((హిజ్రీ సిన్ కే ఎ'తిబార్ సే) **15** బరస్ కీ కామిల్ ఉమ్ర్ మె జరూర్ షరఅన్ బాలిగ్ వ బాలిగా హై, అగర్చే **ఆసారే బులూగ్**(యా'నీ బాలిగ్ హోనే కీ అలామతే() జాహిర్ నా హో(. ఇన్ ఉమ్రోంకె అందర్ అగర్ ఆసార్ పాయె జాయే(, యా'నీ ఖ్వాహ్ లడ్కె ఖ్వాహ్ లఢ్కీ కో సోతే ఖ్వాహ్ జాగ్తే మె ఇనజాల్ హో (యా'నీ మనీ నికలే) ...యా... లడ్కీ

కో హైజ్ ఆయే... యా జిమాత్ సే లడ్కా (కిసీ లడ్కీ కో) **హామిలా** కర్‌దే..యా..(జిమాత్ కి వజహ్ సే) లడ్కీ కో **హమ్ల్** రహ్ జాయె తో యఖీనన్ బాలిగ్ వ బాలిగా హై. ఔర్ అగర్ ఆసార్ న హో(, మగర్ వోహ్ ఖుద్ కహే(కి హమ్ బాలిగ్ వ బాలిగా హై ఔర్ జాహిర్ హాల్ ఉన్ కే ఖౌల్ కీ తక్‌జీబ్ నా కర్‌తా (యా'నీ ఝుట్‌లాతా నా) హో తో భీ బాలిగ్ వ బాలిగా సమఝే జాయెంగే ఔర్ తమామ్ అహ్కామ్ బులూగ్ కె నిఫాజ్ పాయెంగే ఔర్ (లడ్కె కే) దాఢీ మూంఛ్ నికల్‌నా యా లడ్కీ కే పిస్తాన్ (యా'నీ ఛాతీ) మె ఉభార్ పైదా హోనా కుఛ్ మో'తబర్ నహీ. (ఫతావా రజవియ్యా జి:19, స:630)

వస్‌వసోంకా ఏక్ సబబ్

గుస్ల్ ఖానే మె పేషాబ్ కర్‌నే సే వస్‌వసే పైదా హోతే హై. **హజరతే సయ్యిదునా అబ్దులాహ్ బిన్ ముగఫ్ఫల్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ సే రివాయత్ హై కి **రసూలే కరీమ్, రఊఫుర్రహీమ్** عَلَيْهِ اَفْضَلُ الصَّلٰوةِ وَالتَّسْلِيْم నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా: కోయీ షఖ్స్ గుస్ల్ ఖానే మె పేషాబ్ న కరే, జిస్మే ఫిర్ వోహ్ నహాయే యా వుజూ కరే క్యూంకి అక్సర్ వస్‌వసే ఇసీ సె హోతే హై(." (సునను అబీ దావూద్, జి:1, స:44, హ:27) అగర్ హమ్మామ్ కీ ఢల్‌వాన్ బెహ్‌తర్ హై ఔర్ ఇత్మినాన్ హై కి పేషాబ్ కర్నే కె బా'ద్ పానీ బహ్నే సె అఛ్ఛీ తరహ్ ఫర్ష్ పాక్ హో జాయేగా తో హరజ్ నహీ(. ఫిర్ భీ బెహ్తర్ యేహ్ హై కి వహా(పేషాబ్ న కరే.

(మిర్‌ఆత్ జి:1, స:266 ములఖ్ఖసన్)

ఇత్తిబాయే సున్నత్ కీ బర్కత్ సె మగ్ఫేరత్ కీ బిషారత్ మిలీ

బరహ్నా నహానా నహీ(చునాంచె ఇస్ జిమ్న్ మే ఏక్ ఈమాన్ అఫ్రోజ్ హికాయత్ ములాహజా ఫర్మాఇయే: **హజ్రతే సయ్యిదునా ఇమామ్ అహ్మద్ బిన్ హంబల్** رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه ఫేర్మాతే హై(కి ఏక్ మర్తబా మై(లోగోంకె సాథ్ థా. ఇస్ దౌరాన్ హమారే బాజ్ రుఫఖా గుస్ల్ కే లియే కప్డే ఉతార్ కర్ పానీ మే ఉతర్ గయే లేకిన్ ముఝే **సర్కారే దో ఆలమ్, నూరె ముజస్సమ్, షాహే బనీ ఆదమ్, రసూలే ముహ్తషమ్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కీ వోహ్ హదీసె పాక్ యాద్ థీ జిస్ మే **ఆప్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఫేర్మాయా హై కి "జో అల్లాహ్ తఆలా ఔర్ ఉస్ కె **రసూల్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم పర్ ఈమాన్ రఖ్తా హో ఉసే చాహియే కి బరహ్నా హమ్మామ్ మే దాఖిల్ న హో బల్కి తహ్బంద్ బాంధే." లిహాజా మై నె ఇస్ హదీసె ముబారకా పర్ అమల్ కియా. రాత్ కో జబ్ సోయా తో మై నె ఖ్వాబ్ మే దేఖా కి **ఏక్ హాతిఫే గైబీ** ముఝే నిదా కర్కె కహ్ రహా హై : **అయ్ అహ్మద్ ! తుఝే బిషారత్ హో కి సున్నత్ పర్ అమల్ కర్నే కి వజహ్ సె తుంహారీ మగ్ఫేరత్ ఫేర్మా దీ హై ఔర్ తుంహే(లోగోంకా ఇమామ్ వ పేష్వా భీ బనా దియా హై.** హజ్రతే సయ్యిదునా **ఇమామ్ అహ్మద్** رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه, ఫేర్మాతే హై(కి మై నె ఉస్ హాతిఫే గైబీ సె దర్యాఫ్త్ కియా కి ఆప్

కౌన్ హై(? తో ఆవాజ़ ఆయీ : మై **జిబ్రీల్** (عَلَیۡہِ السَّلَام) హూ(.

అల్లాహ్ రబ్బుల్ ఇజ్జత్ عَزَّوَجَلَّ కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కె సద్ఖ़ే హమారీ మగ్ఫ़ిరత్ హో.

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہ تعالٰی علیہ واٰلہٖ وسلَّم

తహ్బన్ద్ బాంధ్ కర్ నహానే కీ ఎహ్తియాతే(

షారెహే బుఖారీ హజ़రతే అల్లామా ముఫ్తీ షరీఫుల్ హఖ़్ అంజదీ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡقَوِی ఫ़ేర్మాతే హై(: తన్హాయీ మే బరహ్నా నహానా జాఇజ़ హై మగర్ అఫ్ జ़ేల్ యేహ్ హై కి బరహ్నా న నహాయే. **తహ్బన్ద్** బాంధ్ కర్ (యా పాజామా యా షల్వార్ పహన్ కర్) నహానే మే ఖుసూసియ్యత్ సె దో బాతోంకా ఖయాల్ రఖే, అవ్వల్ జో తహ్బన్ద్ (యా పాజామా వగైరా) బాంధ్ కర్ నహాయే వోహ్ (తహ్బన్ద్ వగైరా) పాక్ హో ఉస్ మే నజాసత్ న హో. **దూస్రే** యేహ్ కి రాన్ వగైరా జిస్మ్ కె కిసీ హిస్సే పర్ నజాసత్ లగీ హో తో ఉసే పహ్లే ధో లే వర్నా జనాబత్ తో దూర్ హో జాయేగీ (యా'ని ఫ़ర్జ़ గుస్ల్ తో అదా హో జాయేగా) మగర్ బదన్ యా తహ్బన్ద్ కీ నజాసత్ క్యా దూర్ హోగీ ఫైల్ కర్ దూస్రీ జగహోంపర్ భీ లగ్ జాయేగీ. ఇస్ సె అవామ్ తో అవామ్, ఖవాస్ తక్ గాఫిల్ హై(. (నుజ़్హతుల్ ఖారీ, జి:1, స:761) హా(ఇత్నా పానీ బహాయా కి అగర్చే నజాసత్ ఇబ్తిదాఅన్ ఫైలీ మగర్ ఆఖిర్ అచ్ఛీ తరహ్ ధుల్ గయా ఔర్ పాక్ కర్నే కా షరీఈ తఖ़ాజ़ా పూరా హో గయా తో తహ్బన్ద్ పాక్ హో జాయేగా.

యా రబ్బే ముస్తఫా عَزَّوَجَلَّ **!** హమే(బార్ బార్ గుస్ల్ కె మసాఇల్ పఢ్‌నే, సమఝ్‌నే ఔర్ దూస్రోంకో సమ్‌ఝానే ఔర్ సున్నతోంకె ముతాబిఖ్ గుస్ల్ కర్నే కీ తౌఫీఖ్ అతా ఫర్మా.

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہ تعالیٰ علیہ واٰلہٖ وسلَّم

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

రోజీ కా సబబ్

నబియ్యే కరీమ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కె దౌరె అఖ్‌దస్ మే దో భాయీ థే, జిన్ మే ఏక్ తో **నబియ్యే కరీమ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కీ ఖిద్‌మతే బా-బరకత్ మే (ఇల్మే దీన్ సీఖ్‌నే కే లియే) ఆతా థా, (ఏక్ రోజ్) కారీగర్ భాయీ నె **నబియ్యే కరీమ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم సె అప్నే భాయీ కీ షికాయత్ కీ (యా'ని ఇస్ నె సారా బోఝ్ ముఝ్ పర్ డాల్ దియా హై, ఇస్ కొ మేరే కామ్‌కాజ్ మే హాథ్ బటానా చాహియే) తో **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె **మహ్‌బూబ్, దానాయే గుయూబ్, మునజ్జహున్ అనిల్ ఉయూబ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె ఇర్షాద్ ఫర్మాయా : షాయద్ ! **"తుఝే ఇస్ కీ బరకత్ సె రోజీ మిల్ రహీ హై."**

(సుననుత్తిర్మిజీ, జి:4, స:154, హ:2352)

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

తయమ్ముమ్ కా తరీఖ़ా
(హనఫ़ీ)

దురూద్ షరీఫ़్ కీ ఫ़జీలత్

ఇమాముస్సాబిరీన్, సయ్యిదుష్షాకిరీన్, సుల్తానుల్ ముతవక్కిలీన్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఫ़ర్మానే దిల్ నిషాన్ హై: **జిబ్రయీల్** (عَلَیْہِ السَّلَام) నె ముఝ్ సె అర్జ़్ కీ, కి **రబ్ తఆలా** ఫ़ర్మాతా హై : **అయ్ ముహమ్మద్!** (عَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام) క్యా తుమ్ ఇస్ బాత్ పర్ రాజీ నహీం కి తుంహారా ఉమ్మతి తుమ్ పర్ ఏక్ బార్ దురూద్ భేజే, మై ఉస్ పర్ దస్ రహ్మతేం నాజిల్ కరూం ఔర్ ఆప్ కీ ఉమ్మత్ మే సె జో కోయీ ఏక్ సలామ్ భేజే, మై ఉస్ పర్ దస్ సలామ్ భేజూం.

(مِشْکَاۃُ الْمَصَابِیح ،ج۱ ص۱۸۹، حدیث ۹۲۸، دار الکتب العلمیۃ بیروت)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

తయమ్ముమ్ కె ఫ़రాఇజ़్

తయమ్ముమ్ మే తీన్ ఫ़ర్జ़్ హై: **(1)** నియ్యత్ **(2)**సారే మూంహ్ పర్ హాథ్ ఫేర్నా **(3)**కుహ్నియోం సమేత్ దోనోం హాథ్ కా మసహ్ కర్నా

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స.75,77)

ఫ़ర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హో ఔర్ వోహ ముఝ పర్ దురూద్ షరీఫ़ే నా పఢే తో వోహ లోగో(మే సే కన్జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. – (తర్గీబో తర్తీబ్)

"తయమ్ముమ్ సీఖ్ లో" కే దస్ హురూఫ़్ కీ నిస్బత్ సే తయమ్ముమ్ కీ 10 సున్నతే(

(1) బిస్మిల్లాహ షరీఫ़ే కహ్నా **(2)** హాథోంకో జమీన్ పర్ మార్నా **(3)** జమీన్ పర్ హాథ్ మార్ కర్ లౌట్ దేనా (యా'నీ ఆగే బఢానా ఔర్ పీఛే లానా) **(4)** ఉంగ్లియా(ఖులీ హుయీ రఖ్నా **(5)** హాథోంకో ఝాడ్ లేనా యా'నీ ఏక్ హాథ్ కే అంగూఠే కి జఢ్ కో దూస్రే హాథ్ కే అంగూఠే కి జడ్ పర్ మార్నా నా ఇస్ తరహ కి తాలీ కి సీ ఆవాజ़్ నికలే. **(6)** పహ్లే మూహ ఫిర్ హాథోంకా మసహ కర్నా **(7)** దోనోంకా మసహ పై దర్ పై హోనా **(8)** పహ్లే సీధే ఫిర్ ఉల్టే హాథ్ కా మసహ కర్నా **(9)** (మర్ద్ కే లియే) దాఢీ కా ఖిలాల్ కర్నా **(10)** ఉంగ్లియోంకా ఖిలాల్ కర్నా జబ్ కి గుబార్ పహుంచ్ గయా హో. అగర్ గుబార్ నా పహుంచా హో మసలన్ పత్థర్ వగైరా కిసీ చీజ़్ పర్ హాథ్ మారా జిస్ పర్ గుబార్ నా హో తో ఖిలాల్ ఫ़ర్జ़్ హై ఖిలాల్ కే లియే దోబార్ జమీన్ పర్ హాథ్ మార్నా జరూరీ నహీ.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స.78)

తయమ్ముమ్ కా తరీఖ़ే (హనఫ़ీ)

తయమ్ముమ్ కీ నియ్యత్ కీజియె (నియ్యత్ దిల్ కే ఇరాదే కా నామ్ హై, జబాన్ సే భీ కహ లే(తో బేహతర్ హై. మసలన్ యూ(కహియే: బే వుజూ(ఈ) యా బే గుస్లీ యా దోనోంసే పాకీ హాసిల్ కర్నే ఔర్ నమాజ़్ జాయిజ़్ హోనే కేలియే **తయమ్ముమ్** కర్తీ హూ)**బిస్మిల్లాహ** పఢ్ కర్ దోనో(హాథోంకీ ఉంగ్లియా(కుషాదా కర్ కే కిసీ అయ్‌సీ పాక్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ఉస్ షఖ్స్ కీ నాక్ ఖాక్ ఆలూద్ హో జిస్ కే పాస్ మెరా జిక్ర్ హువా ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢే. –(హాకిమ్)

చీజ్ పర్ జో జమీన్ కీ ఖిస్మ్ (మసలన్ పత్థర్, చూనా, ఈంట్, దీవార్, మిట్టీ వగైరా) సే హో మార్ కర్ లౌట్ లీజియే (యా'నీ ఆగే బఢాఇయే ఔర్ పీఛే లాఇయే). ఔర్ అగర్ జేయాదా గర్ద్ లగ్ జాయె తో ఝాడ్ లీజియే ఔర్ ఉస్ సే సారే మూహ్ కా ఇస్ తరహ్ మస్హ కీజియే కి కోయీ హిస్సా రహ్ నా జాయే అగర్ బాల్ బరాబర్ భీ కోయీ జగహ్ రహ్ గయీ తో **తయమ్ముమ్** నా హోగా. ఫిర్ దూసరీ బార్ ఇసీ తరహ్ హాథ్ జమీన్ పర్ మార్ కర్ దోనో(హాథోంకా నాఖునోంసే లే కర్ కొహ్నియో(సమేత్ మస్హ్ కీజియే, కంగన్ చూడియా(జిత్నే జేవర్ హాథ్ మే పహ్నే హో(సబ్ కో హటా కర్ యా ఉతార్ కర్ జిల్ద్ కే హర్ హిస్సే పర్ హాథ్ పహుంచాఇయే, అగర్ జర్రా బరాబర్ భీ కోయీ జగహ్ రహ్ గయీ తో తయమ్ముమ్ న హోగా. ఇస్కా బేహతర్ తరీఖా యేహ్ హై కి ఉల్టే హాథ్ కే అంగూఠే కె ఇలావా చార్4 ఉంగ్లియోంకా పేట్ సీధే హాథ్ కీ పుష్త్ పర్ రఖియే ఔర్ ఉంగ్లియోంకె సిరోంసే కోహ్నియో(తక్ లే జాఇయే ఔర్ ఫిర్ వహా(సే ఉల్టే హీ హాథ్ కీ హథేలీ సె సీధే హాథ్ కే పేట్ కో మస్ కర్తే హుఏ గిట్టే తక్ లాఇయే ఔర్ ఉల్టే అంగూఠే కే పేట్ సే సీధే అంగూఠే కీ పుష్త్ కా మస్హ్ కీజియే. ఇసీ తరహ్ సీధే హాథ్ సే ఉల్టే హాథ్ కా మసహ్ కీజియే. ఔర్ అగర్ ఏక్ దమ్ పూరీ హథేలీ ఔర్ ఉంగ్లియోంసే మసహ్ కర్ లియా తబ్ భీ **తయమ్ముమ్** హో గయా చాహే కొహ్నీ సే ఉంగ్లియోంకీ తరఫ్ లాయే యా ఉంగ్లియోంసే కొహ్నీ కీ తరఫ్ లే గయే మగర్ సున్నత్ కే ఖిలాఫ్ హువా. **తయమ్ముమ్** మె సర్ ఔర్ పావోంకా మసహ్ నహీ హై.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స.76,78)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ పర్ రోజే జుముఆ 200 బార్ దురూదే పాక్ పఢా ఉస్ కే 200 సాల్ కే గునాహ్ ముఆఫ్ హోంగే. –(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

"సర్కారే ఆ'లా హజరత్ కీ పచ్చీసవీ షరీఫ్"
కే ఛబ్బీస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే తయమ్ముమ్ కే 26 మదనీ ఫూల్

(1) జో చీజ్ ఆగ్ సే జల్ కర్ రాఖ్ హోతీ హై నా పిఘల్‌తీ హై నా నర్మ్ హోతీ హై వోహ్ జమీన్ కీ జిన్స్ (యా'నీ ఖిస్మ్) సే హై ఇస్ సే **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ హై. రైతా, చూనా, సుర్మా, గంధక్, పథ్థర్(మార్బల్), జబర్ జద్, ఫీరోజా, అఖీఖ్, వగైరా జవాహిర్ సే **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ హై చాహే ఇన్ పర్ గుబార్ హో యా నా హో.

(బహారే షరీఅత్, హి:2,స.79, అల్ బహ్రుర్రాఇఖ్ జి:1, స:257)

(2) పక్కీ ఈంట్, చీనీ యా మిట్టీ కె బర్తన్ సే **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ హై. హా(అగర్ ఇన్ పర్ కిసీ ఏయ్‌సీ చీజ్ కా జిర్మ్(యా'నీ జిస్మ్ యా తహ్) హో జో జిన్సే జమీన్ సే నహీ మసలన్ కాంచ్ కా జిర్మ్ హో తో **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ నహీ. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స.80)

(3) జిస్ మిట్టీ, పథ్థర్ వగైరా సే **తయమ్ముమ్** కియా జాయె ఉస్ కా పాక్ హోనా జరూరీ హై యా'నీ న ఉస్ పర్ కిసీ నజాసత్ కా అసర్ హో నా యేహ్ హో కి సిర్ఫ్ ఖుష్క్ హోనే సే నజాసత్ కా అసర్ జాతా రహా హో.(అయ్‌జన్ స:79) జమీన్, దీవార్ ఔర్ వోహ్ గర్ద్ జో జమీన్ పర్ పడీ రహతీ హై అగర్ నాపాక్ హో ఫిర్ ధూప్ యా హవా సె సూఖ్ జాయే ఔర్ నజాసత్ కా అసర్ ఖత్మ్ హో జాయే తో పాక్ హై ఔర్ ఉస్ పర్ నమాజ్ జాఇజ్ హై మగర్ ఉస్ సే **తయమ్ముమ్** నహీ హో సక్తా.

(4) యేహ్ వహమ్ కి కభీ నజిస్ హుయీ హోగీ ఫుజూల్ హై ఇస్ కా ఎ'తిబార్ నహీ. (అయ్‌జన్ స:79)

(5)అగర్ కిసీ లక్‌డీ, కప్డే యా దరీ వగైరా పర్ ఇతనీ గర్ద్ హై కి హాథ్ మార్‌నే సే ఉంగ్లియోంకా నిషాన్ బన్ జాయె తో ఉస్ సే **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ హై.

(6)చూనా, మిట్టీ యా ఈన్టోంకీ దీవార్ ఖ్వాహ్ ఘర్‌కీ హో యా మస్జిద్ కీ ఇస్ సే **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ హై. మగర్ ఉస్ పర్ ఆయిల్ పేయింట్, ప్లాస్టిక్ పేయింట్ ఔర్ మేట్ ఫినిష్ యా వాల్ పేపర్ వగైరా కోయీ ఏయ్‌సీ చీజ్ నహీ హోనీ చాహియే జో జిన్సే జమీన్ కె ఇలావా హో, దీవార్ పర్ మార్బల్ హో తో కోయీ హరజ్ నహీ.

(7) జిస్ కా వుజూ నా హో యా నహానే కి హాజత్ హో ఔర్ పానీ పర్ ఖుద్‌రత్ నా హో, వోహ్ వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కీ జగహ్ **తయమ్ముమ్** కరే.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స.68)

(8) అయ్‌సీ బీమారీ కె వుజూ యా గుస్ల్ సే ఇస్ కే బఢ్ జానే యా దేర్ మె అచ్ఛా హోనే కా సహీహ్ అందేషా హో యా ఖుద్ అప్నా తజ్‌రిబా హో కి జబ్ భీ వుజూ యా గుస్ల్ కియా బీమారీ బఢ్ గయీ యా యూ(కోయీ ముసల్మాన్ అచ్ఛా ఖాబిల్ తబీబ్ జో జాహిరీ తౌర్ పర్ ఫాసిక్ నా హో వోహ్ కహ్ దే కి పానీ నుక్సాన్ కరేగా. తో ఇన్ సూరతో(మె **తయమ్ముమ్** కర్ సక్తీ హై(.

(దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:1, స: 441-442, బహారే షరీఅత్, హి:2, స.80)

(9) అగర్ సర్ సే నహానే మె పానీ నుక్సాన్ కర్‌తా హో తో గలే సే నహాఇయే(ఔర్ పూరే సర్ కా మసహ్ కీజియే.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స.69)

(10) జహా(చారో(తరఫ్ ఏక్ ఏక్ మీల్ తక్ పానీ కా పతా నా హో వహా భీ **తయమ్ముమ్** కర్ సక్తీ హై(. (అయ్‌జన్)

(11) అగర్ ఇత్నా ఆబె జమ్‌జమ్ షరీఫ్ పాస్ హై జో వుజూ కె లియె కాఫీ హై తో **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ నహీ.

(12) ఇత్నీ సర్దీ హో కి నహానే సే మర్ జానే యా బీమార్ హో జానే కా ఖవీ అందేషా హై ఔర్ నహానే కే బా'ద్ సర్దీ సే బచ్నే కా కోయీ సామాన్ భీ నా హో తో **తయమ్ముమ్** జాఇజ్ హై. (అయ్‌జన్ స:70)

(13) ఖైదీ కో ఖైద్ ఖానే వాలే వుజూ నా కర్నే దే(తో **తయమ్ముమ్** కర్ కే నమాజ్ పఢ్ లే బా'ద్ మె ఇఆదా కరే ఔర్ అగర్ వోహ్ దుష్మన్ యా ఖైద్ ఖానే వాలే నమాజ్ భీ నా పఢ్నే దే(తో ఇషారే సే పఢే ఔర్ బా'ద్ మె ఇఆదా కరే.

(14) అగర్ యేహ్ గుమాన్ హై కీ పానీ తలాష్ కర్నే మె (యా పానీ తక్ పహుంచ్ కర్ వుజూ కర్నే తక్) ఖాఫిలా నజరోంసే గాఇబ్ హో జాయెగా, "యా ట్రైన్ ఛూట్ జాయేగీ." తో **తయమ్ముమ్** జాయిజ్ హై. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స.72) ఫతావా రజవియ్యా ముఖ(రజా జిల్ద్ 3 సఫహా 417 పర్ హై : అగర్ రేల్ చలే జానే కా అందేషా హో తబ్ భీ తయమ్ముమ్ కరే ఔర్ ఇఆదా నహీ(.

(15) వఖ్త్ ఇతనా తంగ్ హో గయా కి వుజూ యా గుస్ల్ కరేగీ తో నమాజ్ ఖజా హో జాయెగీ తో **తయమ్ముమ్** కర్ కే నమాజ్ పఢ్‌లే ఫిర్ వుజూ యా గుస్ల్ కర్ కే నమాజ్ కా ఇఆదా కర్నా లాజిమ్ హై.

(మాఖూజ్ అజ్ ఫతావా రజవియ్యా జి:3, స:307)

(16) ఔరత్ హైజ్ వ నిఫాస్ సే పాక్ హో గయీ ఔర్ పానీ పర్ ఖాదిర్ నహీ తో **తయమ్ముమ్** కరే. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స.74)

(17) అగర్ కోయీ ఏసీ జగహ్ హై జహా(నా పానీ మిల్తా హై నా

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముర్ఝు పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫేరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫేర్ కర్తే రహేంగే. –(తిబ్రానీ)

తయమ్ముమ్ కే లియే పాక్ మిట్టీ తో ఉసే చాహియె కి వఖ్తే నమాజ్ మె నమాజ్ కీసీ సూరత్ బనాయె యా'నీ తమామ్ హరకాతే నమాజ్ బిలా నియ్యతే నమాజ్ బజా లాయే. (బహారే షరీఅత్ హి. 2, స. 75) మగర్ పాక్ పానీ యా మిట్టీ పర్ ఖాదిర్ హోనే పర్ వుజూ యా **తయమ్ముమ్** కర్ కే నమాజ్ పఢ్నీ హోగి.

(18) వుజూ ఔర్ గుస్ల్ దోనోంకే **తయమ్ముమ్** కా ఏక్ హీ తరీఖా హై.

(19) జిస్ పర్ గుస్ల్ ఫర్జ్ హై ఉస్ కే లియె యేహ్ జేరూరీ నహీ కి వుజూ ఔర్ గుస్ల్ దోనోంకె లియె దో **తయమ్ముమ్** కరే బల్కి ఏక్ హీ మె దోనోంకీ నియ్యత్ కర్‌లే దోనో(హో జాయెంగే ఔర్ అగర్ సిర్ఫ్ గుస్ల్ యా వుజూ కి నియ్యత్ కి జబ్ భీ కాఫీ హై (బహారే షరీఅత్ హి. 2,స. 76)

(20) జిన్ చీజోంసే వుజూ టూట్ జాతా హై యా గుస్ల్ ఫర్జ్ హో జాతా హై ఉన్ సే **తయమ్ముమ్** భీ టూట్ జాతా హై ఔర్ పానీ పర్ ఖాదిర్ హోనే సే భీ **తయమ్ముమ్** టూట్ జాతా హై. (అయ్‌జేన్, స:82)

(21)ఔరత్ నే అగర్ నాక్ మె ఫూల్ వగైరా పహ్‌నే హో(తో నికాల్ లే వర్‌నా ఫూల్ కీ జగహ్ మసహ్ నహీ హో సకేగా.

(22)హోన్టోంకా వోహ్ హిస్సా జో ఆదతన్ మూహ్ బంద్ హోనే కి హాలత్ మె దిఖాయీ దేతా హై ఇస్ పర్ మస్‌హ హోనా జేరూరీ హై అగర్ మూహ్ పర్ హాథ్ ఫేర్‌తే వఖ్త్ కిసీ నే హోన్టోంకో జోర్ సే దబా లియా కి కుఛ్ మసహ్ హోనే సే రహ్ గయా తో **తయమ్ముమ్** నహీ హోగా. (అయ్‌జేన్)

(23) ఇసీ తరహ్ జోర్ సే ఆంఖే(బంద్ కర్ లీ జబ్ భీ నా హోగా.

(24) అంగూఠీ, ఘడీ వగైరా పహనే హో(తో ఉతార్ కర్ ఇన్ కే నీచే

హాథ్ ఫేర్‌నా ఫర్జ్ హై. ఇస్లామీ బహ్‌నే(భీ చూడియా(వగైరా హటా కర్ ఉన్ కే నీచే మసహ్ కీజియే. **తయమ్ముమ్** కీ ఎహ్‌తియాతె(వుజూ సే బఢ్ కర్ హై. (అయ్‌జేన్)

(25) బీమార్ యా బేదస్తో పా ఖుద్ **తయమ్ముమ్** నహీ కర్ సక్తీ తో కోయీ దూస్‌రీ కర్‌వా దే ఇస్ మె తయమ్ముమ్ కర్‌వానే వాలీ కీ నియ్యత్ కా ఏ'తిబార్ నహీ(, జిస్ కో తయమ్ముమ్ కర్‌వాయా జా రహా హై ఉస్ కో నియ్యత్ కర్‌నీ హోగీ. (అయ్‌జేన్, స:76, ఆలంగీరీ జి:1 స:26)

(26) అగర్ ఔరత్ కో వుజూ కర్నా హై ఔర్ వహా(నా మహ్‌రమ్ మర్ద్ మౌజూద్ హై జిస్ సె ఛుపా కర్ హాథోంకా ధోనా ఔర్ సర్ కా మస్‌హ నహీ(కర్ సక్తీ తయమ్ముమ్ కరే. (ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:3, స:416)

యా రబ్బే ముస్తఫా عَزَّوَجَلَّ! హమే బార్ బార్ గుస్ల్ కే మసాఇల్ పఢ్‌నే, సమఝ్ నే ఔర్ దూస్‌రోంకో సమఝా నే కే ముతాబిఖ़ గుస్ల్ కర్‌నే కీ తౌఫీక్ అతా ఫర్మా. اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صلَّی اللہ تعالیٰ علیہ واٰلہٖ وسلَّم

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

గలా బైఠ్ గయా హో తో.....

ప్యాజ్ కా రస్ ఏక్ తోలా (తక్‌రీబన్ 12 గ్రామ్), షహద్ దో తోలా (తక్రీబన్ 25 గ్రామ్) మిలా కర్ గర్మ్ కర్ కె పీనే సె اِنْ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ బైఠీ హుయీ ఆవాజ్ సాఫ్ హో జాయేగీ, మగర్ ఆతిష్క్ (ఏక్ జిన్‌సీ బీమారీ) ఔర్ జుజామ్ (యా'ని కోఢ్) కే మరీజ్ కో ఇస్ సె ఫాఇదా నహీ(హోగా. (అప్నే తబీబ్ కె మష్‌వరే బిగైర్ యేహ్ ఇలాజ్ న కీజియే.)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

జవాబే అజ़ాన్ కా తరీఖ़ా

మోతియోంకా తాజ్

అల్ ఖ़ౌలుల్ బదీ మె హై ఇన్తిఖ़ాల్ కె బా'ద్ హజ़్రతే సయ్యిదునా అబుల్ అబ్బాస్ **అహ్మద్ బిన్ మన్సూర్** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْغَفُوْر కో అహ్లె షీరాజ़్ మే సె కిసీ నె ఖ़్వాబ్ మే దేఖా కి వోహ్ సర్ పర్ మోతియోంకా తాజ్ సజాయే జన్నతి లిబాస్ మే మల్బూస్ "షీరాజ़్" కీ జామా మస్జిద్ కి మెహ్రాబ్ మే ఖడే హై(. ఖ़్వాబ్ దేఖ్నే వాలే నె అర్జ़్ కీ: **مَا فَعَلَ اللّٰهُ بِكَ** ؟ యా'ని **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ నె ఆప్ కె సాథ్ క్యా ముఆమలా ఫ़ర్మాయా ? ఫ़ర్మాయా: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ మై కసరత్ సె దురూద్ షరీఫ़్ పఢా కర్తా థా యేహీ అమల్ కామ్ ఆ గయా కి **అల్లాహ్ రబ్బుల్ ఇజ़్జ़త్** عَزَّوَجَلَّ నె మెరీ మగ్ఫ़ిరత్ కర్ దీ ఔర్ ముఝే తాజ్ పహ్నా కర్ దాఖిలే జన్నత్ ఫ़ర్మాయా. (అల్ఖ़ౌలుల్ బదీ, స:254)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

అజ़ాన్ కే జవాబ్ కీ ఫ़జ़ీలత్

అమీరుల్ మో'మినీన్ హజ़్రతే సయ్యిదునా ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ సె రివాయత్ హై కి **హుజ़ూరే పాక్, సాహిబే లౌలాక్, సయ్యాహే అఫ़్లాక్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఫ़ర్మాయా: "జబ్

ఫ़ర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ़్స్ ముఝ పర్ దురూదే పాక్ పఢ़నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. -(తి़బ్రానీ)

ముఅజ్జ़ిన్ اَللّٰہُ اَکۡبَر اَللّٰہُ اَکۡبَر కహే తో తుమ్ మే సె కోయీ اَللّٰہُ اَکۡبَر اَللّٰہُ اَکۡبَر కహే, ఫిర్ ముఅజ్జ़ిన్ **اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا الله** కహే తో వోహ్ షఖ़్స్ **اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا الله** కహే, ఫిర్ ముఅజ్జ़ిన్ اَشۡهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوۡلُ الله, కహే తో వోహ్ షఖ़్స్ اَشۡهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوۡلُ الله కహే, ఫిర్ ముఅజ్జ़ిన్ **حَیَّ عَلَی الصَّلٰوۃِ** కహే తో వోహ్ షఖ़్స్ **لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّۃَ اِلَّا بِاللّٰہِ** కహే, ఫిర్ ముఅజ్జ़ిన్ **حَیَّ عَلَی الْفَلَاحِ** కహే తో వోహ్ షఖ़్స్ **لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّۃَ اِلَّا بِاللّٰہِ** కహే, ఫిర్ జబ్ ముఅజ్జ़ిన్ اَللّٰہُ اَکۡبَر اَللّٰہُ اَکۡبَر కహే తో వోహ్ షఖ़్స్ اَللّٰہُ اَکۡبَر اَللّٰہُ اَکۡبَر కహే ఔర్ జబ్ ముఅజ్జ़ిన్ **لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ** కహే ఔర్ యేహ్ షఖ़్స్ సిద్క़ే దిల్ సె **لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ** కహే తో **జన్నత్ మే దాఖి़ల్ హోగా.**

(సహీహ్ ముస్లిమ్, స:203 హదీస్ 385)

ముఫ़స్సిరే షహీర్ హకీముల్ ఉమ్మత్ హజ़రతే సయ్యిదునా ముఫ్తీ అహ్మద్ యార్ ఖాన్ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الۡحَنَّان ఇస్ హదీసే పాక్ కె తహత్ ఫ़ర్మాతే హై(: “జాహిర్ యేహ్ హై కి مِنۡ قَلۡبِہٖ (యా'ని సిద్క़ే దిల్ సె కహ్నే) కా తఅల్లుఖ़ సారే జవాబ్ సె హై యా'ని **అజాఁన్** కా పూరా జవాబ్ సచ్చే దిల్ సె దే క్యూంకి బిగైర్ ఇఖ़్లాస్ కోయీ ఇబాదత్ ఖ़బూల్ నహీ(. (మిర్ఆతుల్ మనాజీహ్, జి:1, స:412)

అజాఁన్ కా జవాబ్ దేనే వాలా జన్నతీ హో గయా

హజ़రతే సయ్యిదునా అబూ హురైరా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ ఫ़ర్మాతే హై: ఏక్ సాహిబ్ జిన్ కా బ జాహిర్ కోయీ బహుత్ బడా నేక్ అమల్ నా థా, వోహ్ ఫ़ౌత్ హో గయే తో **రసూలుల్లాహ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నే **సహాబ-ఎ కిరామ్** عَلَیۡهِمُ الرِّضۡوَان కీ మౌజూదగీ మె (గై़బ్ కీ ఖబర్ దేతే

హుఏ ఇర్షాద్) ఫర్మాయా: క్యా తుంహే(మా'లూమ్ హై కి **అల్లాహ్ తఆలా** నే ఉసే జన్నత్ మె(దాఖిల్ కర్ దియా హై. ఇస్ పర్ లోగ్ ముతఅజ్జిబ్ హుయె క్యూంకీ బ జాహిర్ ఉన్ కా కోయీ బడా అమల్ నా థా. చునాంచే ఏక్ **సహాబీ** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ ఉన్కే ఘర్ గయె ఔర్ ఉన్కీ బేవా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا సే పూఛా కీ ఉన్ కా కోయీ ఖాస్ అమల్ హమె(బతాఇయె, తో ఉన్హో(నే జవాబ్ దియా: ఔర్ తో కోయీ ఖాస్ అమల్ ముఝే మా'లూమ్ నహీ, సిర్ఫ్ ఇతనా జాన్తీ హూ(కె దిన్ హో యా రాత్, జబ్ బీ వోహ్ అజాన్ సున్తే తో జవాబ్ జరూర్ దేతే థే.

అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ **కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సదఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.....** **اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

గునహే గదా కా హిసాబ్ క్యా వోహ్ అగర్చే లాఖ్ సే హై సివా
మగర్ అయ్ అఫువ్వ తేరే అఫ్వ్ కా తో హిసాబ్ హై నా షుమార్ హై

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

అజాన్ కా జవాబ్ ఇస తరహ్ దీజియే

ముఅజ్జిన్ సాహిబ్ కో చాహియే కి అజాన్ కే కలిమాత్ ఠహర్ ఠహర్ కర్ కహే. اَللّٰہُ اَکۡبَر اَللّٰہُ اَکۡبَر (యూ(దో కలిమాత్ హై మగర్) దోనో(మిల్ కర్ (బిగైర్ సక్తా కియే ఏక్ సాథ్ పఢ్నే కే ఎ'తిబార్ సే) ఏక్ కలిమా హై, దోనోంకే బా'ద్ సక్తా కరే (యా'నీ చుప్ హో జాయె) ఔర్ సక్తే కీ మిఖ్దార్ యే హై కె జబాబ్ దేనే వాలీ జవాబ్ దేలే,

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

(దుర్రే ముఖ్తార్ వ రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:66) జవాబ్ దేనే వాలీ ఇస్లామీ బహన్ కో చాహియే కీ జబ్ ముఅజ్జిన్ సాహిబ్ اَللّٰہُ اَکْبَر اَللّٰہُ اَکْبَر కహ్ కర్ సక్తా కరే(యా'నీ ఖామోష్ హో(ఉస్ వఖ్త్ اَللّٰہُ اَکْبَر اَللّٰہُ اَکْبَر కహే. ఇసీ తరహ్ దీగర్ కలిమాత్ కా జవాబ్ దే. జబ్ ముఅజ్జిన్ పహలీ బార్ اَشْھَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰہ కహే యేహ్ కహే : صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْکَ یَا رَسُوْلَ اللّٰہ

తర్జమా:ఆప్ పర్ దురూద్ హో **యా రసూల్లాహ్** صَلَّی اللّٰہ تعالٰی علیہ واٰلہٖ وسلّم

జబ్ దోబారా కహే తో యేహ్ కహే :- **قُرَّۃُ عَیْنِیْ بِکَ یَا رَسُوْلَ اللّٰہِ**

యా రసూలల్లాహ్! ఆప్ సె మెరీ ఆంఖోంకీ ఠండక్ హై. (అయ్జన్)

ఔర్ హర్ బార్ అంగూఠోంకె నాఖున్ ఆంఖోంసె లగా లే ఆఖిర్ మె కహే :- **اَللّٰھُمَّ مَتِّعْنِیْ بِالسَّمْعِ وَالْبَصَرِ** - **అయ్ అల్లాహ్!** عَزَّوَجَلَّ మెరీ సున్నే ఔర్ దేఖ్నే కీ ఖువ్వత్ సె ముఝే నఫ్అ అతా ఫర్మా. (అయ్జన్)

జో అయ్సా కరే సర్కారే మదీనా ఉసే అప్నే పీఛీ పీఛే జన్నత్ మే లే జాయేంగె. (అయ్జన్)

حَیَّ عَلَی الصَّلٰوۃِ ఔర్ **حَیَّ عَلَی الْفَلَاحِ** కె జవాబ్ మె(చారోబార్) **لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّۃَ اِلَّا بِاللّٰہِ** కహే ఔర్ బెహ్తర్ యేహ్ హై కి దోనో(కహే (యా'ని ముఅజ్జిన్ నె జో కహా వోహ్ భీ కహే ఔర్ లాహౌల్ భీ) బల్కి మజీద్ యేహ్ భీ మిలా లే :-

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ పర్ రోజే జుముఆ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

مَاشَاءَ اللّٰهُ كَانَ وَمَالَمُ يَشَأُ لَمُ يَكُنُ

తర్జమా : అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ నె జో చాహా హువా, జో నహీ(చాహా నహీ హువా.

(దుర్రే ముఖ్‌తార్ వ రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2, ఆలంగీరీ జి:1, స:57)

اَلصَّلٰوةُخَيۡرٌ مِّنَ النَّوۡمِ కె జవాబ్ మే కహే :-

صَدَقۡتَ وَبَرَرۡتَ وَبِالۡحَقِّ نَطَقۡتَ۔

తూ సచ్చా ఔర్ నేకో కార్ హై ఔర్ తూనే హఖ్ కహా హై.

(దుర్రే ముఖ్‌తార్ వ రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2, స:83)

"అజానే బిలాల్" కె ఆఠ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె జవాబే అజాన్ కె 8 మదని ఫూల్

(1) అజానే నమాజ్ కె ఇలావా దీగర్ అజానోంకా జవాబ్ భీ దియా జాయేగా మసలన్ బచ్చా పైదా హోతే వఖ్త్ కీ అజాన్.

(దుర్రే ముఖ్‌తార్ జి:2, స:82)

(2) అజాన్ సున్‌నే వాలే కే లియే అజాన్ కా జవాబ్ దేనే కా హుక్మ్ హై.

(ఆలంగీరీ జి:1, స:57)

(3) జునుబ్ (యా'ని జిసే జిమా యా ఎహ్‌తిలామ్ కీ వజహ్ సె గుస్ల్ కీ హాజత్ హో) భీ అజాన్ కా జవాబ్ దే. అల్‌బత్తా హైజ్ వ నిఫాస్ వాలీ ఔరత్, జిమా మే మష్‌గూల్ యా జో ఖజాయే హాజత్ మే హో(ఉన్ పర్ జావాబ్ నహీ(.

(దుర్రే ముఖ్‌తార్ జి:2, స:81)

(4) జబ్ అజాన్ హో తో ఉత్నీ దేర్ కే లియే సలామ్ వ కాలామ్ ఔర్

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తేహారత్ హై –(అబూ యా'లా)

జవాబే సలామ్ ఔర్ తమామ్ కామ్ మౌఖూఫ్ కర్ దీజియే యహా(తక్ కి తిలావత్ భీ, అజాన్ కో గౌర్ సె సునియే ఔర్ జావాబ్ దీజియే.

(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:86, ఆలంగీరీ జి:1, స:57 ములఖ్ఖసన్)

(5) అజాన్ కె దౌరాన్ చల్‌నా, ఫిర్‌నా, బర్తన్, గిలాస్ వగైరా కోయీ సీ చీజ్ ఉఠానా, ఖానా వగైరా రఖ్‌నా, ఛోటే బచ్చోంసె ఖేల్‌నా, ఇషారో(మె గుఫ్తగూ కర్నా వగైరా సబ్ కుఛ్ మౌఖూఫ్ కర్ దేనా హీ మునాసిబ్ హై.

(6) జో అజాన్ కె వఖ్తే బాతో(మె మష్గూల్ రహే ఉస్ పర్ مَعَاذَ اللّٰہ, ఖాతిమా బురా హోనే కా ఖౌఫ్ హై.

(బహారే షరీఅత్ హి:3, స:41, మక్తబతుల్ మదీనా)

(7)అగర్ చంద్ అజానే(సునే తో ఇస్ పర్ పహ్‌లీ కా జవాబ్ హై ఔర్ బెహ్‌తర్ యేహ్ హై కి సబ్ కా జవాబ్ దే.

(దుర్రే ముఖ్తార్ వ రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2, స:82)

(8) అగర్ బ వఖ్తే అజాన్ జవాబ్ న దియా తో అగర్ జేయాదా దేర్ న గుజ్‌రీ హో తో జావాబ్ దే లే. (దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:83,84)

ఖిబ్లా రుఖ్ బైఠ్ నే సె బీనాయీ తేజ్ హోతీ హై

హజ్‌రతే సయ్యిదునా ఇమామ్ షాఫేఈ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی ఫర్మాతే హై : చార్ చీజే(ఆంఖోంకీ (బీనాయీ కీ) తఖ్‌వియత్ కా బాఇస్ హై(: **(1)** ఖిబ్లా రుఖ్ బైఠ్‌నా **(2)** సోతే వఖ్తే సుర్మా లగానా **(3)** సబ్‌జే కీ తరఫ్ నజర్ కర్నా ఔర్ **(4)** లిబాస్ కో పాక్ వ సాఫ్ రఖ్‌నా.

(اِحیاء العلوم،ج۲ ص۲۷ دار صادر بیروت)

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

నమాజ్ కా తరీఖ़ా

(హనఫ़ీ)

రసూలే అక్రమ్, నూరె ముజస్సమ్, రహ్మతే ఆలమ్, షాహే బనీ ఆదమ్, రసూలే ముహ్తషమ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఫ़ర్మానే రహ్మత్ నిషాన్ హై: ఖ़ియామత్ కె రోజ़్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె అర్ష కె సివా కోయీ సాయా నహీఁ హోగా, తీన్ షఖ़్స్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె అర్ష కె సాయే మె హోంగె. అర్జ़ కీ గఈ: **యా రసూలల్లాహ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم వోహ్ కౌన్ లోగ్ హోంగె? ఇర్షాద్ ఫ़ర్మాయా **(1)** వోహ్ షఖ़్స్ జో మెరే ఉమ్మతి కీ పరేషానీ దూర్ కరే **(2)**మెరీ సున్నత్ కో జ़ిందా కర్నే వాలా **(3)** ముఝ్ పర్ కసరత్ సె **దురూద్ షరీఫ़్** పఢ़నే వాలా.

(البدور السافرة فی امور الاخرة للسیوطی ص ۱۳۱ حدیث ۳۶۶)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఇస్లామి బహ్నో! ఖ़ుర్ఆనో హదీస్ మె నమాజ़్ పఢ़నే కె బే షుమార్ ఫ़జ़ాఇల్ ఔర్ న పఢ़నే కి సఖ़్త్ సజ़ాయేఁ వారిద్ హైఁ, చునాంచె పారహ్ **28 సూరతుల్ మునాఫ़ిఖ़ూన్** కీ ఆయత్ నెంబర్ **9** మె ఇర్షాదే రబ్బానీ హె,

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَلَاۤ اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ۝٩

తర్జమ-ఏ-కన్జుల్ ఈమాన్: అయ్ ఈమాన్ వాలో! తుంహారే మాల్ నా తుంహారీ ఔలాద్ కోయీ చీజ్ తుంహే అల్లాహ్ () కె జ్రిక్ర్ సె గాఫ్తిల్ నా కరే, ఔర్ జో అయ్సా కరే తో వోహీ లోగ్ నుఖ్సాన్ మె హై.

హజ్రతే సయ్యిదునా ఇమామ్ ముహమ్మద్ బిన్ అహ్మద్ జహబీ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى నఖ్లే కర్తే హై, ముఫస్సిరీనె కిరామ్ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ఫర్మాతే హై కి ఇస్ ఆయాతే ముబారకా మె అల్లాహ్ తఆలా కె జిక్ర్ సె పాంచ్ నమాజె(మురాద్ హై, పస్ జో షఖ్స్ అప్నే మాల్ యా'నీ ఖరీదో ఫరోఖ్త్, మఈషత్ వ రోజ్గార్ సాజో సామాన్ ఔర్ ఔలాద్ మె మస్రూఫ్ రహే ఔర్ వఖ్త్ పర్ **నమాజ్ నా పఢే** వోహ్ **నుఖ్సాన్ ఉఠానే** వాలో(మే సె హై. (كتابُ الكبائِر ص ٢٠)

ఖియామత్ కా సబ్ సె పహ్లా సువాల్

సర్కారే మదీనా, సుల్తానె బా ఖరీనా, ఖరారే ఖల్బో సీనా, **ఫైజ్ గంజీనా** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఇర్షాదే హఖీఖత్ బున్యాద్ హై, “ఖ్తియామత్ కె దిన్ బందే కె ఆ'మాల్ మె సబ్ సె పహ్లె నమాజ్ కా సువాల్ హోగా. అగర్ వోహ్ దురుస్త్ హుయీ తో ఉస్ నె కామ్యాబీ పాయీ ఔర్ అగర్ ఉస్ మె కమీ హుయీ తో వోహ్ రుస్వా హువా ఔర్ ఉస్ నె **నుఖ్సాన్** ఉఠాయా.” (كَنْزُ الْعُمَّال، ج ٧ ص ١١٥ رقم ١٨٨٨٣)

నమాజీ కే లియే నూర్

సర్కారే దో ఆలం, నూరే ముజస్సమ్, షాహే బనీ ఆదమ్, రసూలే

ముహ్తషమ్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఇర్షాదే గిరామీ హై, “ జో షఖ్స్ నమాజ్ కీ హిఫాజత్ కరే, ఉస్ కే లియే నమాజ్ ఖియామత్ కె దిన్ **నూర్, దలీల్** ఔర్ **నజాత్** హోగీ ఔర్ జో ఇస్ కీ హిఫాజత్ నా కరే, ఉస్ కే లియే **బ-రోజే ఖియామత్ నా నూర్** హోగా నా **దలీల్** ఔర్ నా హీ **నజాత్.** ఔర్ వోహ్ షఖ్స్ ఖియామత్ కె దిన్ **ఫిరౌన్, ఖ్వారూన్, హామాన్** ఔర్ **ఉబయ బిన్ ఖలఫ్** కె సాథ్ హోగా. (مَجمَعُ الزَّوَائِد ج ۲ ص ۲۱ حدیث ۱۶۱۱)

కౌన్ కిస్ కే సాథ్ ఉఠేగా !

ఇస్లామీ బెహ్నో! హజరతే సయ్యిదనా ఇమామ్ **ముహమ్మద్ బిన్ అహ్మద్ జేహబీ** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِى నఖ్ల్ కర్తే హై(, బా'జ్ **ఉలమా-ఏ-కిరామ్** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ఫర్మాతే హై(కి **బే-నమాజీ** (నమాజ్ ఛోడ్నే వాలే) కో ఇన్ చార్ (ఫిరౌన్, ఖారూన్, హామాన్, ఔర్ ఉబయ బిన్ ఖలఫ్) కె సాథ్ ఇస్ లియే ఉఠాయా జాయెగా కె లోగ్ ఉమూమన్ దౌలత్, హుకూమత్, వజారత్ ఔర్ తిజారత్ కీ వజహ్ సె నమాజ్ కో తర్క్ కర్తే హై. జో **హుకూమత్** కీ మష్గూలియ్యత్ కె సబబ్ నమాజ్ నహీ పఢేగా ఉస్ కా హష్ర్ ఫిరౌన్ కె సాథ్ హోగా, జో **దౌలత్** కె బాయిస్ నమాజ్ తర్క్ కరేగా తో ఉస్ కా ఖారూన్ కె సాథ్ హష్ర్ హోగా, అగర్ తర్క్ నమాజ్ కా సబబ్ **వజారత్** హోగీ తో ఫిరౌన్ కె వజీర్ హామాన్ కె సాథ్ హష్ర్ హోగా ఔర్ అగర్ **తిజారత్** కీ మస్రుఫియ్యత్ కీ వజహ్ సె నమాజ్ ఛోఢేగా తో ఉస్ కో మక్క-ఎ-ముకర్రమా కె బహుత్ బడే కాఫిర్ తాజిర్ ఉబయ బిన్ ఖలఫ్ కె సాథ్ బరోజె ఖియామత్ ఉఠాయా జాయేగా.

(کتابُ الکبائِر ص ۲۱)

షదీద్ జ़ఖ్మీ హాలత్ మె నమాజ़్

జబ్ హజ़రతే సయ్యిదునా ఉమర్ ఫారుఖ़ే ఆ'జ़మ్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ పర్ ఖ़ాతిలానా హమ్లా హువా తో అర్జ़్ కీ గఈ, అయ్ అమీరుల్ మో'మినీన్! **నమాజ़్**(కా వఖ़్త్ హై) ఫ़ర్మాయా, జీ హాఁ, సునియే! జో షఖ़్స్ నమాజ़్ కో జ़ాయా కర్తా హై ఉస్ కా ఇస్లామ్ మె కోయీ హిస్సా నహీ. ఔర్ **హజ़రతే సయ్యిదునా ఉమర్ ఫారుఖ़్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ నె షదీద్ జ़ఖ్మీ హోనే కె బా-వుజూద్ నమాజ़్ అదా ఫ़ర్మాయీ. (అయ్‌జ़న్ స:22)

హజ़ారో సాల్ అజ़ాబే నార్ కా హఖ़్‌దార్

మేరే ఆఖ़ా ఆ'లా హజ़్‌రత్, ఇమామె అహ్‌లె సున్నత్, మౌలానా షాహ్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజ़ా ఖాన్ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الرَّحۡمٰن ఫ़తావా రజ़వియ్యా జిల్ద్ 9 సఫ़్హా 158 తా 159 పర్ ఫ़ర్మాతే హైఁ: ఈమాన్ వ తస్‌హీహే అఖ़ాఇద్ కె బా'ద్ జుమ్లా **హుఖ़ూఖ़ుల్లాహ్** మే సబ్ సె అహమ్ వ ఆ'జ़మ్ నమాజ़్ హై. **జుముఆ** వ **ఈదైన్** యా బిలా పాబందీ పంజ్‌గానా పఢ్‌నా హర్‌గిజ़్ నజాత్ కా జ़िమ్మాదార్ నహీఁ. జిస్ నె ఖ़స్‌దన్ ఏక్ వఖ़్త్ కీ నమాజ़్ ఛోడీ హజ़ారో బరస్ జహన్నమ్ మే రహ్నే కా ముస్తహిఖ़్ హువా, జబ్ తక్ తౌబా న కరే ఔర్ ఉస్ కీ ఖ़జ़ా న కర్ లే, ముసల్మాన్ అగర్ ఉస్ కీ జ़ిందగీ మే ఉసే యక్ లఖ़్త్ (యా'ని బిల్‌కుల్) ఛోడ్ దేఁ ఉస్ సె బాత్ న కరేఁ, ఉస్ కె పాస్ న బైఠేఁ, తో జ़రూర్ వోహ్ ఇస్ కా సజ़ావార్ హై. **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ ఇర్షాద్ ఫ़ర్మాతా హై :

وَ اِمَّا یُنۡسِیَنَّکَ الشَّیۡطٰنُ فَلَا تَقۡعُدۡ بَعۡدَ الذِّکۡرٰی مَعَ الۡقَوۡمِ الظّٰلِمِیۡنَ ﴿۶۸﴾ (پ۷ الانعام ۶۸)

తర్జమ ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్ : ఔర్ జో కహీ(తుఝే షైతాన్ భులావే తో యాద్ ఆయే పర్ జాలిమోంకె పాస్ న బైఠ్.

నమాజ్ పర్ నూర్ యా తారీకీ కె అస్‌బాబ్

హజ్‌రతే సయ్యిదునా ఉబాదా బిన్ సామిత్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ సె రివాయత్ హై కి నబియ్యే రహ్మత్, షఫీయె ఉమ్మత్, షహన్‌షాహే నుబువ్వత్, తాజ్‌దారే రిసాలత్ కా ఫర్మానె ఆలీషాన్ హై, "జో షఖ్స్ అచ్ఛీ తరహ్ వుజూ కరే, ఫిర్ నమాజ్ కే లియె ఖడా హో, ఇస్ కె రుకూత్, సుజూద్ ఔర్ ఖిరాఅత్ కో ముకమ్మల్ కరే తో నమాజ్ కహతీ హై, **అల్లాహ్ తఆలా** తేరీ హిఫాజత్ కరే జిస్ తరహ్ తూనే మేరీ హిఫాజత్ కీ. ఫిర్ ఉస్ నమాజ్ కో ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ లే జాయా జాతా హై ఔర్ ఉస్ కే లియె చమక్ ఔర్ నూర్ హోతా హై. పస్ ఉస్ కే లియె ఆస్మాన్ కె దర్‌వాజె ఖోలే జాతే హై హత్తా కీ ఉసే **అల్లాహ్ తఆలా** కీ బార్‌గాహ్ మె పేష్ కియా జాతా హై ఔర్ వోహ్ నమాజ్ ఉస్ నమాజీ కి షఫాఅత్ కర్‌తీ హై, ఔర్ అగర్ వోహ్ ఇస్ కా రుకూ, సుజూద్ ఔర్ ఖిరాఅత్ ముకమ్మల్ నా కరే తో నమాజ్ కహ్‌తీ హై, **అల్లాహ్ తఆలా** తుఝే ఛోడ్ దె జిస్ తరహ్ తూనే ముఝే జాయా కియా. ఫిర్ ఉస్ నమాజ్ కో ఇస్ తరహ్ ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ లే జాయా జాతా హై కి ఉస్ పర్ తారీకీ ఛాయీ హోతీ హై ఔర్ ఉస్ పర్ ఆస్మాన్ కె దర్‌వాజె బంద్ కర్ దియె జాతే హై ఫిర్ ఉస్ కో పురానె కప్‌డే కీ తరహ్ లపేట్ కర్ ఉస్ నమాజీ కె ముహ్ పర్ మారా జాతా హై." (کنز العمال، ج۷ص۱۲۹،رقم۱۹۰۴۹)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

బురే ఖాతిమె కా ఏక్ సబబ్

హజ్రతే సయ్యిదునా ఇమామ్ బుఖారీ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْهَادِى ఫర్మాతే హై, హజ్రతే సయ్యిదునా **హుజైఫా బిన్ యమాన్** رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ నె ఏక్ షఖ్స్ కో దేఖా జో నమాజ్ పఢ్తే హుయే రుకూ ఔర్ సుజూద్ పూరే అదా నహీ కర్తా థా. తో ఉస్ సె ఫర్మాయా, "తుమ్ నె జో నమాజ్ పఢీ అగర్ ఇసీ నమాజ్ కీ హాలత్ మె ఇన్తిఖాల్ కర్ జాయే తో హజ్రతే సయ్యిదునా **ముహమ్మదె ముస్తఫా** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కె తరీఖె పర్ తుంహారీ మౌత్ వాఖెత్ నహీ హోగీ. (صَحِيحُ الْبُخارِىّ ج ١ ص ٢٨٤ حديث ٨٠٨)

సుననె నసాయీ కీ రివాయత్ మె యేహ్ భీ హై కీ **ఆప్** رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ నె పూఛా, "తుమ్ కబ్ సె ఇస్ తరహ్ నమాజ్ పఢ్ రహే హో?" ఉస్ నె కహా," చాలీస్ సాల్ సె." ఫర్మాయా,"తుమ్ నే చాలీస్ సాల్ సె బిల్కుల్ నమాజ్ హీ నహీ పఢీ ఔర్ అగర్ ఇసీ హాలత్ మె తుంహే మౌత్ ఆగఈ తో దీనే ముహమ్మదీ عَلٰى صَاحِبِهَا الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام పర్ నహీ మరోగే."

(سُنَنُ النَّسَائى ص ٢٢٥ حديث ١٣٠٩)

నమాజ్ కా చోర్

హజ్రతే సయ్యిదునా అబూ ఖతాదా رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ సె రివాయత్ హై కి **సర్కారే మదీనా, ఖరారే ఖల్బో సీనా, ఫైజే గంజీనా, సాహిబె ముఅత్తర్ పసీనా** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫర్మానె బా ఖరీనా హై, "లోగో(మె బద్ తరీన్ చోర్ వోహ్ హై జో అప్నీ **నమాజ్ మె చోరీ** కరే."

అర్జ్ కీ గయిా, "యా రసూలల్లాహ్! నమాజ్ మె చోరీ కైసే హోతీ హై? ఫర్మాయా, (ఇస్ తరహ్ కీ) రుకూ ఔర్ సజ్దే పూరే నా కరే."

(مُسنَدِ امام احمد بن حَنبل، ج۸،ص۳۸٦،حدیث ۲۲۷۰۵)

చోర్ కీ దో ఖిస్మే

ముఫస్సిరే షహీర్ హకీముల్ ఉమ్మత్ హజరతే ముఫ్తీ అహ్మద్ యార్ ఖాన్ عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ఇస్ హదీస్ కె తహత్ ఫర్మాతే హై, "మా'లూమ్ హువా మాల్ కె చోర్ సె **నమాజ్ కా చోర్** బద్తర్ హై క్యూంకి మాల్ కా చోర్ అగర్ సజా భీ పాతా హై తో కుఛ్ నా కుఛ్ నఫ్అ భీ ఉఠా లేతా హై మగర్ **నమాజ్ కా చోర్** సజా పూరీ పాయెగా ఇస్ కే లియే నఫ్అ కీ కోయిా సూరత్ నహీ. మాల్ కా చోర్ బందె కా హఖ్ మార్తా హై జబ్ కి **నమాజ్ కా చోర్ అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కా హఖ్, యేహ్ హాలత్ ఉన్ కీ హై జో **నమాజ్** కో నాఖిస్ పఢ్తే హై ఇస్ సె వోహ్ లోగ్ దర్సె ఇబ్రత్ హాసిల్ కరే జో సిరే సె నమాజ్ పఢ్తే హీ నహీ.

(మిర్ఆతుల్ మనాజిహ్, జి.2, స.78)

ఇస్లామీ బహ్నో! అవ్వల్ తో లోగ్ **నమాజ్** పఢ్తే హీ నహీ హై ఔర్ జో పఢ్తే హై ఉన్ కీ అక్సరియ్యత్ సున్నతే(సీఖ్ నే కె జజ్బే కి కమీ కె బాఇస్ ఆజ్ కల్ సహీహ్ తరీఖే సె **నమాజ్** పఢ్నే సె మహ్రూమ్ రహ్తే హై. యహా(ముఖ్తసరన్ **నమాజ్** పఢ్నే కా తరీఖా పేష్ కియా జాతా హై. బరాయే మెహర్బానీ! బహుత్ జియాదా గౌర్ సే పఢియే ఔర్ అప్నీ నమాజోంకీ ఇస్లాహ్ ఫర్మాఇయే:-

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ్స్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. -(తిబ్రానీ)

ఇస్లామి బహ్నోంకి నమాజ్ కా తరీఖా (హనఫీ)

బా-వుజూ ఖిబ్లా రు ఇస్ తరహ్ ఖడీ హో కి దోనో(పావోంకె పంజో(మె చార్ ఉంగల్ కా ఫాసిలా రహె ఔర్ దోనో(హాథ్ కందో(తక్ ఉఠాఇయే ఔర్ చాదర్ సె బాహర్ న నికాలియే. హాథోంకి ఉంగ్లియా(నా మిలీ హుయీ హో నా ఖూబ్ ఖులీ బల్కి అప్నీ హాలత్ పర్ (NORMAL) రఖియే ఔర్ హథేలీయా ఖిబ్లే కీ తరఫ్ హో నజర్ సజ్దే కీ జగహ్ హో. అబ్ జో నమాజ్ పఢ్నీ హై ఉస్కీ నియ్యత్ యా'నీ దిల్ మె ఉస్ కా పక్కా ఇరాదా కీజియె సాథ్ హీ జబాన్ సె భీ కహ్ లీజియే కి జియాదా అఛ్చా హై (మసలన్ నియ్యత్ కీ మై నె ఆజ్ కీ జొహర్ కీ చార్ రక్అత్ ఫర్జ్ **నమాజ్** కీ) అబ్ తక్బీరే తహ్రీమా యా'నీ اَللّٰهُ اَکۡبَر , కహతే హుయె హాథ్ నీచె లాఇయే ఔర్ ఉల్టీ హథేలీ సీనే పర్ ఛాతీ కె నీచే రఖ్ కర్ ఉస్ కె ఊపర్ సీధీ హథేలి రఖియే. అబ్ ఇస్ తర్హ సనా పఢియే:-

سُبۡحٰنَکَ اللّٰھُمَّ وَ بِحَمۡدِکَ وَتَبَارَکَ اسۡمُکَ وَتَعَالٰی جَدُّکَ وَ لَآ اِلٰهَ غَیۡرُکَ ط

పాక్ హై తూ అయ్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ ఔర్ మై తెరీ హంద్ కర్తా (కర్తీ) హూ(, తేరా నామ్ బరకత్ వాలా హై ఔర్ తేరీ అజ్మత్ బులంద్ హై ఔర్ తేరే సివా కోయీ మా'బూద్ నహీ.

ఫిర్ **తఅవ్వుజ్** పఢియే:-

اَعُوۡذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ○

మై **అల్లాహ్** తఆలా కీ పనాహ్ మె అతా (ఆతీ) హూ(షైతాన్ మర్దూద్ సే.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ బద్బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

ఫిర్ **తస్మియా** పఢియే :- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కె నామ్ సె షురూత్ జో బహుత్ మెహర్బాన్ రహ్మత్ వాలా.

ఫిర్ ముకమ్మల్ **సూర-ఏ-ఫాతిహా** పఢియే :-

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝١
الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝٢ مٰلِكِ يَوْمِ
الدِّيْنِ ۝٣ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيَّاكَ
الدِّيْنِ ۝٣ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيَّاكَ
الْمُسْتَقِيْمَ ۝٥ صِرَاطَ الَّذِيْنَ
اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ۝٧

తర్జమ-ఎ కన్జుల్ ఈమాన్: సబ్ ఖూబియా **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కో జో మాలిక్ సారే జహాన్ వాలోంకా. బహుత్ మెహర్బాన్ రహ్మత్ వాలా, రోజే జజా కా మాలిక్. హమ్ తుఝీ కో పూజే ఔర్ తుఝీ సె మదద్ చాహే. హమ్ కో సీధా రాస్తా చలా, రాస్తా ఉన్ కా జిన్ పర్ తూనే ఎహ్సాన్ కియా, నా ఉన్ కా జిన్ పర్ గజబ్ హువా ఔర్ నా బహకె హువోంకా.

సూర-ఏ-ఫాతిహా ఖత్మ్ కర్ కె ఆహిస్తా సె **ఆమీన్** కహియే. ఫిర్ తీన్ ఆయత్ యా బడీ ఆయత్ జో తీన్ ఛోటీ ఆయతోంకె బరాబర్ హో యా కోయీ సూరత్ మసలన్ **సూరయే ఇఖ్లాస్** పఢియే.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝١ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝٢
قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝١ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝٢
لَمْ يَلِدْ ۙ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝٣ وَلَمْ
يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۝٤

తర్జమ-ఎ కన్జుల్ ఈమాన్: **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె నామ్ సె షురూ జో బహుత్ మెహర్బాన్ రహ్మత్ వాలా. తుమ్ ఫర్మావో వోహ **అల్లాహ్** హై వోహ ఏక్ హై **అల్లాహ్** బె నియాజ్ హై. నా ఉస్ కీ కోయీ ఔలాద్ ఔర్ నా వోహ కిసీ సె పైదా హువా. ఔర్ నా ఉస్ కె జోడ్ కా కోయీ.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

అబ్ **اَللّٰہُ اَکْبَر** కహ్‌తే హుయె **రుకూత్** మె జాఇయె. రుకూ మె థోడా ఝుకియే యా'ని ఇత్నా కి ఘుట్‌నో(పర్ హాథ్ దే(జోర్ న దీజియే ఔర్ ఘుట్‌నోంకో న పకడియే ఔర్ ఉంగ్లియా మిలీ హుయీ ఔర్ పావో ఝుకే హుయే రఖియే మర్దోంకి తరహ్ ఖూబ్ సీధే మత్ కీజియే. (ఫతావా ఆలంగీరీ జి:1 స:74) కమ్ అజ్ కమ్ తీన్ బార్ **రుకూత్ కీ తస్బీహ్** యా'నీ **سُبْحٰنَ رَبِّیَ الْعَظِیْم** (యా'ని పాక్ హై మెరా అజ్మత్ వాలా పర్వర్ దిగార్) కహియే. ఫిర్ **తస్మిఅ** యా'నీ **سَمِعَ اللّٰہُ لِمَنْ حَمِدَہ** (యా'ని **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ నె ఉస్ కి సున్ లీ జిస్ నె ఉస్ కీ తా'రీఫ్ కీ) కహ్‌తే హుయె బిల్కుల్ సీధీ ఖడీ హో జాఇఏ, ఇస్ ఖడే హోనే కో ఖౌమా కహ్‌తే హై. ఇస్ కె బా'ద్ కహియే :- **اَللّٰھُمَّ رَبَّنَا وَلَکَ الْحَمْد** (అయ్ అల్లాహ్! అయ్ హమారే పర్వర్ దిగార్! సబ్ ఖూబియా(తేరే హీ లియే హై) ఫిర్ **اَللّٰہُ اَکْبَر** కహ్‌తే హుఏ ఇస్ తర్హ సజ్దే మె జాఇయే కి పహలె ఘుట్నే జమీన్ పర్ రఖియే ఫిర్ హాథ్ ఫిర్ దోనో(హాథోంకె బీచ్ మె ఇస్ తర్హ సర్ రఖియే కీ పహలె నాక్ ఫిర్ పేషానీ **ఔర్ యేహ్ ఖాస్ ఖయాల్ రఖియే కి నాక్ కీ నోక్ నహీ బల్కి హడ్డీ లగే ఔర్ పేషానీ జమీన్ పర్ జమ్ జాఏ,** నజర్ నాక్ పర్ రహే, సజ్దా సిమట్ కర్ కీజియే యా'ని బాజూ కర్వటోంసె, పేట్ రాన్ సె, రాన్ పిండిలియోంసె ఔర్ పిండిలియా(జమీన్ సె మిలా దీజియే, ఔర్ దోనో పావూ(సీధీ తరఫ్ నికాల్ దీజిఏ. అబ్ కమ్ అజ్ కమ్ తీన్ బార్ **సజ్దే కీ తస్బీహ్** యా'ని

తస్బీహ్ యా'నీ سُبۡحٰنَ رَبِّیَ الۡاَعۡلٰی (పాక్ హై మెరా పర్వద్ దిగార్ సబ్ సె బులంద్) పఢియే ఫిర్ సర్ ఇస్ తర్హ ఉఠాఇయే కి పహ్లే పేషానీ ఫిర్ నాక్ ఫిర్ హాథ్ ఉఠే. దోనో పావ్(సీధీ తరఫ్ నికాల్ దీజియే ఔర్ ఉల్టీ సురీన్ పర్ బైఠియే ఔర్ సీధా హాథ్ సీధీ రాన్ కె బీచ్ మె ఔర్ ఉల్టా హాథ్ ఉల్టీ రాన్ కె బీచ్ మే రఖియే. దోనో(సజ్దోంకె దర్మియాన్ బైఠ్నే కో **జల్సా** కహ్తే హై. ఫిర్ కమ్ అజ్ కమ్ ఏక్ బార్ **سُبۡحَانَ اللّٰہ** కహ్నే కీ మిఖ్దార్ ఠహ్రియే (ఇస్ వఖ్త్ మె **اَللّٰھُمَّ اغۡفِرۡلِی** యా'నీ **అయ్ అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ మేరీ మగ్ఫిరత్ ఫర్మా కహ్ లేనా ముస్తహబ్ హై) ఫిర్ اَللّٰہُ اَکۡبَر కహ్తే హుఏ పహలె సజ్దే హీ కీ తర్హ దూస్రా సజ్దా కీజియే. అబ్ ఇసీ తర్హ పహలే సర్ ఉఠాఇయే ఫిర్ హాథోంకో ఘుట్నోంపర్ రఖ్ కర్ పన్జోంకె బల్ ఖడీ హో జాఇయే. ఉఠ్తే వఖ్త్ బిగైర్ మజ్బూరీ జమీన్ పర్ హాథ్ సె టేక్ మత్ లగాఇయే. యేహ్ ఆప్ కీ ఏక్ రక్అత్ పూరీ హుయీ. అబ్ దూస్రీ రక్అత్ మె **بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ** పఢ్ కర్ అల్హంద్ ఔర్ సూరహ్ పఢియే ఔర్ పహలే కీ తర్హ **రుకూఅ్** ఔర్ **సజ్దె** కీజియే **దూస్రే సజ్దే** సె సర్ ఉఠానే కె బా'ద్ దోనో పావ్(సీధీ తరఫ్ నికాల్ దీజియే ఔర్ ఉల్టీ సురీన్ పర్ బైఠియే ఔర్ సీధా హాథ్ సీధీ రాన్ కె బీచ్ మె ఔర్ ఉల్టా హాథ్ ఉల్టీ రాన్ కె బీచ్ మె రఖియే. దో రక్అత్ కె దూస్రే సజ్దె కె బా'ద్ బైఠ్నా **ఖా'ఇదహ్** కహ్లాతా హై అబ్ **ఖా'ఇదహ్** మె తషహ్హుద్ పఢియే:

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوٰتُ وَ الطَّيِّبٰتُ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهٗ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصّٰلِحِيْنَ اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ

తమామ్ ఖౌలీ, ఫే'లీ ఔర్ మాలీ ఇబాదతే(**అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ హీ కే లియే హై. సలామ్ హో ఆప్ పర్ అయ్ నబీ ఔర్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కీ రహ్మతే(ఔర్ బరకతే(. సలామ్ హో హమ్ పర్ ఔర్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె నేక్ బందో(పర్ మై గవాహీ దేతా(దేతీ) హూ(కి **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె సివా కోయీ మా'బూద్ నహీ ఔర్ మై గవాహీ దేతా(దేతీ) హూ(**ముహమ్మద్** (صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَسَلَّم) ఉస్ కె బందే ఔర్ రసూల్ హై.

జబ్ తషహ్‌హుద్ మె లఫ్జ్ **لا** కె ఖరీబ్ పహుంచె తో సీధే హాథ్ కీ బీచ్ కీ ఉంగలీ ఔర్ అంగూఠే కా హల్ఖా బనాలీజియే ఔర్ ఛుంగ్లియా (యా'నీ ఛోటీ ఉంగలీ) ఔర్ బిన్సర్ యా'నీ ఉస్ కె బరాబర్ వాలీ ఉంగలీ కో హథేలీ సె మిలా దీజియే ఔర్ (**اَشْهَدُ اَل** కె ఫౌరన్ బా'ద్) లఫ్జ్ **لا** కహ్‌తే హీ కల్మే కీ ఉంగలీ ఉఠాఇయే మగర్ ఇస్ కో ఇధర్ ఉధర్ మత్ హిలాఇయే ఔర్ లఫ్జ్ **اِلَّا** పర్ గిరా దీజియే ఔర్ ఫౌరన్ సబ్ ఉంగ్లియా(సీధీ కర్ లీజాయే. అబ్ అగర్ దో సె జియాదా రక్అతే(పఢ్‌నీ హై తో **اَللّٰهُ اَكْبَر** కహ్‌తే హుఏ ఖడే హో జాఇయే. అగర్ ఫర్జ్ నమాజ్ పఢ్ రహే హై(తో తీస్‌రీ ఔర్ చౌథీ రక్అత్ కె ఖియామ్ మె **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ** ఔర్ **అల్‌హంద్** షరీఫ్ పఢియే సూరత్ మిలానే కీ

జేరూరత్ నహీ. బాఖీ అఫ్ఆల్ ఇసీ తర్హ బజా లాఇయే ఔర్ అగర్ సున్నత్ వ నఫ్ల్ హో తో సూర-ఎ-ఫాతిహా కె బా'ద్ సూరత్ భీ మిలా ఇయే (హా(అగర్ ఇమామ్ కె పీఛే నమాజ్ పఢ్ రహే హై తో కిసీ భీ రక్అత్ కె ఖియామ్ మె ఖిరాఅత్ న కీజియే ఖామోష్ ఖడే రహియే) ఫిర్ చార్ రక్అతే(పూరీ కర్ కె ఖా'దయే అఖీరహ్ మె తషహ్హుద్ కె బా'ద్ దురూదె ఇబ్రాహీమ్ పఢియే :-

اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ کَمَا صَلَّیْتَ عَلٰی اِبْرَاھِیْمَ وَ عَلٰی اٰلِ اِبْرَاھِیْمَ اِنَّکَ حَمِیْدٌ مَّجِیْدٌ ط

అయ్ అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ దురూద్ భేజ్ (హమారే సర్దార్) ముహమ్మద్ పర్ ఔర్ ఉన్ కీ ఆల్ పర్ జిస్ తర్హ తూనె దురూద్ భేజా (సయ్యిదునా) ఇబ్రాహీమ్ పర్ ఔర్ ఉన్ కీ ఆల్ పర్. బేషక్ తూ సరాహా హువా బుజుర్గ్ హై.

اَللّٰھُمَّ بَارِکْ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّ عَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ کَمَا بَارَکْتَ عَلٰی اِبْرَاھِیْمَ وَ عَلٰی اٰلِ اِبْرَاھِیْمَ اِنَّکَ حَمِیْدٌ مَّجِیْدٌ ط

అయ్ అల్లాహ్عَزَّوَجَلَّబరకత్ నాజిల్ కర్ హమారే సర్దార్ పర్ ఔర్ ఉన్ కీ ఆల్ పర్ జిస్ తర్హ తూనె బర్కత్ నాజిల్ కీ థి (సయ్యిదునా) ఇబ్రాహీమ్ ఔర్ ఉన్ కీ ఆల్ పర్ బేషక్ తూ సరాహా హువా బుజుర్గ్ హై.

ఫిర్ కోయీ సీ దుఆ-ఏ-మాసూరా పఢీయే, మసలన్ యేహ్ దుఆ పఢ్ లీజియే :

اَللّٰھُمَّ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَۃً وَّ فِی الْاٰخِرَۃِ حَسَنَۃً وَّ قِنَا عَذَابَ النَّارِ ○

అయ్ అల్లాహ్ ! అయ్ రబ్ హమారే! హమే దునియా మె భలాయీ దే ఔర్ హమె ఆఖిరత్ మె భలాయీ దె ఔర్ హమె అజాబె దోజఖ్ సె బచా.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : తుమ్ జహాంభీ హో ముఝ్ పర్ దురూద్ పఢో కె తుంహారా దురూద్ ముఝ్ తక్ పహుంచ్‌తా హై -(తిబ్రానీ)

ఫిర్ నమాజ్ ఖత్మ్ కర్‌నే కే లియే పహలె దాయే((సీధే) కన్ధే కీ తరఫ్ ముహ్ కర్ కె اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰه కహియే ఔర్ ఇసీ తర్హా బాయే((ఉల్టే) తరఫ్. **అబ్ నమాజ్ ఖత్మ్ హుయి.**

(మాఖూజ్ అజ్ బహారే షరీఅత్ హి:3, స:72,75 వగైరా)

ముతవజ్జేహ్ హో(!

ఇస్లామి బహ్‌నో ! దియే హుయే ఇస్ తరీఖయే నమాజ్ మే బా'జ్ బాతే(**ఫర్జ్** హై కి ఇస్ కె బిగైర్ నమాజ్ హోగీ హీ నహీ(, బా'జ్ **వాజిబ్** కి ఇస్ కా జాన్ బూఝ్ కర్ ఛోడ్‌నా గునాహ్ ఔర్ తౌబా కర్నా ఔర్ నమాజ్ కా ఫిర్ సె పఢ్‌నా ఔర్ భూల్ కర్ ఛూట్‌నే సె సజ్దయే సహూ వాజిబ్ ఔర్ బా'జ్ **సున్నతే ముఅక్కదా** హై(కి జిస్ కె ఛోడ్‌నే కీ ఆదత్ బనా లేనా గునాహ్ హై బా'జ్ **ముస్తహబ్** హై(కి జిస్ కా కర్నా సవాబ్ ఔర్ న కర్నా గునాహ్ నహీ(. (అయ్‌జేన్, స:75)

"యా అల్లాహ్" కె ఛే హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె నమాజ్ కే 6 షరాఇత్

1. తహారత్: నమాజీ కా బదన్, లిబాస్ ఔర్ జిస్ జగహ్ నమాజ్ పఢ్ రహీ హై ఉస్ జగహ్ కా హర్ ఖిస్మ్ కీ నజాసత్ సె పాక్ హోనా జరూరీ హై.

2. సిత్రె ఔరత్: (1) ఇస్లామి బహన్ కే లియె ఇన్ **పాంచ్ ఆ'జా:** ముహ్ కీ టిక్లీ, దోనో హథేలియా(ఔర్ దోనో పాంవోంకె తల్వోంకె ఇలావా సారా జిస్మ్ ఛుపానా లాజిమీ హై (దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:95) అల్‌బత్తా

అగర్ దోనో హాథ్ (గిట్టో తక్) పావో((టఖ్నో తక్) ముకమ్మల్ జాహిర్ హో తో ఏక్ ముఫ్తా బిహీ ఖౌల్ పర్ నమాజ్ దురూస్త్ హై.(2) అగర్ అయ్సా బారీక్ కప్డా పహనా జిస్ సె బదన్ కా వోహ్ హిస్సా జిస్ కా నమాజ్ మె ఛుపానా ఫర్జ్ హై నజర్ ఆయే యా జిల్ద్ కా రంగ్ జాహిర్ హో నమాజ్ నా హోగీ.(బహారే షరీఅత్, హి:3,స:48, ఫతావా ఆలంగీరీ, జి:1,స48) (3) ఆజ్‌కల్ బారీక్ కప్డోంకా రవాజ్ బఢ్‌తా జా రహా హై. అయ్సా కప్డా పహన్నా జిస్ సె **సిత్రే ఔరత్** న హో సకే ఇలావా నమాజ్ కే భీ **హరామ్** హై. (బహారె షరీఅత్, హిస్సా:3, స:42,) (4) దబీజ్ (యా'నీ మోటా) కప్డా జిస్ సె బదన్ కా రంగ్ నా చమక్తా హో మగర్ బదన్ సె అయ్సా చిప్‌కా హువా హో కీ దేఖ్ నే సె ఉజ్వ్ కీ హైఅత్(యా'ని షక్‌లో సూరత్ ఔర్ గోలాయీ వగైరా) మా'లూమ్ హోతీ హో. అయ్సే కప్డే సె అగర్‌చే నమాజ్ హో జాయేగీ మగర్ ఉస్ ఉజ్వ్ కీ తరఫ్ దూస్‌రోంకో నిగాహ్ కర్‌నా జాఇజ్ నహీ.(దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:103) అయ్సా లిబాస్ లోగోంకె సామ్‌నె పహన్‌నా మనా హై ఔర్ ఔరతోంకే లియే బ దర్‌జయె ఔలా ముమానఅత్. (బహారె షరీఅత్, హిస్సా:3, స.48,) (5)బా'జ్ ఇస్లామి బహ్‌నే(మల్‌మల్ వగైరా కీ బారీక్ చాదర్ నమాజ్ మె ఓఢ్‌తీ హై జిస్ సె బాలోంకీ సియాహీ (కాలక్) చమక్తీ హై యా అయ్సా లిబాస్ పహన్‌తీ హై జిస్ సె ఆ'జా కా రంగ్ నజ్ర్ ఆతా హై అయ్సే లిబాస్ మె భీ నమాజ్ నహీ హోతీ.

(3) ఇస్తిఖ్‌బాలె ఖిబ్లా: యా'నీ నమాజ్ మె ఖిబ్లా యా'నీకా'బే కీ తరఫ్ మూహ్ కర్‌నా. (1) నమాజీ నె బిలా ఉజ్రే జాన్‌బూఝ్ కర్ **ఖిబ్లే** సె సీనా ఫేర్ దియా అగర్‌చే ఫౌరన్ హీ **ఖిబ్లే** కీ తరఫ్ హో గయా నమాజ్

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జి़క్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ़ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్హీబ్)

ఫా़సిద్ హో గయీ (యా'ని టూట్ గయీ) ఔర్ బిలా ఖ़స్ద్ (యా'ని బిలా ఇరాదా) ఫిర్ గయీ ఔర్ బ ఖ़దర్ తీన్ బార్ "**سُبۡحَانَ اللّٰه**" కహ్నే కె వఖ़్ఫ़ే సె పహ్లే వాపస్ **ఖి़బ్లా** రుఖ़ హో గయీ తో ఫా़సిద్ న హుయీ. (యా'ని న టూటీ) (مُنیة المصلی ص۱۹۳البحرالرائق ج۱ ص۴۹۷) (2) అగర్ సిర్ఫ़ మూహ్ ఖి़బ్లే సె ఫే़రా తో వాజిబ్ హై కీ ఫౌ़రన్ **ఖి़బ్లే** కీ తరఫ़ మూహ్ కర్లే ఔర్ నమాజ़ న జాయెగీ మగర్ బిలా ఉజ़్ర్ (యా'ని బిగైర్ మజ్బూరీ కె) అయ్సా కర్నా మక్రూహె తహరీమీ హై. (المرجع السّابِق) (3) అగర్ అయ్సీ జగహ్ పర్ హై జహా(ఖి़బ్లే కీ షనాఖ్త్ (యా'ని పహ్చాన్) కా కోయీ జ़రీఆ నహీ హై నా కోయీ అయ్సా ముసల్మాన్ హై జిస్ సె పూఛ్ కర్ మా'లూమ్ కియా జా సకే తో **తహర్రీ** కీజియే యా'నీ సోచియే ఔర్ జిధర్ **ఖి़బ్లా** హోనా దిల్ పర్ జమే ఉధర్ హీ రుఖ़ కర్ లీజియే ఆప్ కె హఖ़ మె వోహీ **ఖి़బ్లా** హై. (دُرِّمُختار، رَدُّالمُحتار ج ۲ ص ۱۴۳ دارالمعرفة بیروت) (4) **తహర్రీ** కర్ కె నమాజ़ పఢీ బా'ద్ మె మా'లూమ్ హువా కీ **ఖి़బ్లే** కీ తరఫ़ నమాజ़ నహీ పఢీ, నమాజ़ హో గయీ లౌటానే కీ హాజత్ నహీ. (తన్వీరుల్ అబ్సార్ జి:2, స:143) (5) **ఏక్ ఇస్లామి బహన్ తహర్రీ కర్ కె (సోచ్ కర్) నమాజ़ పఢ్ రహీ హో దూస్రీ ఉస్ కీ దేఖా దేఖీ ఉసీ సమ్త్ నమాజ़ పఢేగీ తో నహీ హోగీ దూస్రీ కేలియే భీ తహర్రీ కర్నే కా హుక్మ్ హై.** (రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:143)

(4) వఖ़్త్: యా'నీ జో నమాజ़ పఢ్నీ హై ఉస్ కా వఖ़్త్ హోనా జ़రూరీ హై. మసలన్ ఆజ్ కీ నమాజ़ె అస్ర్ అదా కర్నా హై తో యేహ్ జ़రూరీ హై కి అస్ర్ కా వఖ़్త్ షురుత్ హో జాయె అగర్ వఖ़్తే అస్ర్ షురూత్ హోనే సె పహలే హీ పఢ్లీ తో నమాజ़ నా హోగీ. (1) **నిజా़ముల్**

ఔఖాత్ కె నఖ్‌షే ఉమూమన్ మిల్ జాతే హై(జో ముస్తనద్ తౌఖీత్ దా((యా'ని వఖ్త్ కా ఇల్మ్ రఖ్‌నే కె మాహిర్) కె మురత్తబ్ కర్‌దా ఔర్ ఉలమ-ఏ-అహ్‌లె సున్నత్ కె ముసద్దఖా (తస్‌దీఖ్ షుదా) హో(ఉన్ సె నమాజోంకె అవ్‌ఖాత్ మా'లూమ్ కర్‌నే మె సహూలత్ రహ్‌తీ హై. اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ ! **దా'వతే ఇస్లామి** కీ వెబ్‌సైట్ (www.dawateislami.net) పర్ తఖ్‌రీబన్ దున్యా భర్ కె ముసల్మానోంకె లియే నమాజో(ఔర్ సహరీ వ ఇఫ్‌తార్ కా నిజాముల్ ఔఖాత్ మౌజూద్ హై.(2) **ఇస్లామీ బహ్‌నోంకే** లియే అవ్వల్ వఖ్త్ మె నమాజె ఫ్రజ్ అదా కర్‌నా ముస్తహ్బ్ హై ఔర్ బాఖీ నమాజో(మె బెహ్‌తర్ యేహ్ హై కి మర్దోంకీ జమాఅత్ కా ఇన్తిజార్ కరే జబ్ జమాఅత్ హో చుకే ఫిర్ పఢే. (దుర్రే ముఖ్‌తార్, జి:2. స:30)

తీన్ అవ్‌ఖాతే మక్రూహా: (1) తులూయే ఆఫ్తాబ్ సె లేకర్ బీస్ మినట్ బా'ద్ తక్. (2)గురూబె ఆఫ్తాబ్ సె బీస్ మినట్ పహలే.(3)నిస్ఫున్నహార్ యా'నీ జహ్‌వయే కుబ్రా సె లే కర్ జ్తవాలే ఆఫ్తాబ్ తక్. ఇన్ తీనో(అవ్‌ఖాత్ మె కోయీ నమాజ్ జాఇజ్ నహీ న ఫర్జ్ న వాజిబ్ న నఫ్ల్ న ఖజా. హా(అగర్ ఉస్ దిన్ కీ నమాజె అస్ర్ నహీ పఢీ థీ ఔర్ మక్రూహ్ వఖ్త్ షురూఅ్ హో గయా తో పఢ్‌లె అల్‌బత్తా ఇతనీ తాఖీర్ కర్‌నా హరామ్ హై. (బహారె షరీఅత్, హిస్సా:3, స.22, దుర్రే ముఖ్‌తార్, రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2, స:37, ఆలంగీరీ జి:1, స:52)

నమాజే అస్ర్ కె దౌరాన్ మక్రూహ్ వఖ్త్ ఆ జాఏ తో?

గురూబె ఆఫ్తాబ్ సె కమ్ సె కమ్ 20 మినట్ ఖబ్ల్ నమాజె అస్ర్ కా సలామ్ ఫిర్ జానా చాహియే జైసా కె మేరే **ఆఖా ఆ'లా హజ్రత్**

ఇమామ్ **అహ్మద్ రజా ఖాన్** عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الرَّحْمٰن ఫర్మాతే హై, "నమాజె అస్ర్ మె జిత్నీ తాఖీర్ హో అఫ్జల్ హై జబ్ కి వఖ్తే కరాహత్ సె పహలె ఖత్మ్ హో జాఏ." (ఫతావా రజవియ్య షరీఫ్ ముఖ్రజా, జి.5, స.156) ఫిర్ అగర్ ఇస్నె ఎహ్తియాత్ కీ ఔర్ నమాజ్ మె తత్వీల్ కీ(యా'నీ తూల్ దియా) కి వఖ్తే కరాహత్ వస్తే నమాజ్ (యా'ని దౌరాన్) మె ఆ గయా జబ్ భీ ఇస్ పర్ ఏ'తిరాజ్ నహీ. (అయ్జన్, స:139)

(5) నియ్యత్ : నియ్యత్ దిల్ కె పక్కె ఇరాదే కా నామ్ హై. (తన్వీరుల్ అబ్సార్ జి:2, స:111) (1) **జబాన్** సె **నియ్యత్** కర్నా జరూరీ నహీ అల్బత్తా దిల్ మె నియ్యత్ హాజిర్ హోతె హుఏ జబాన్ సె కహ్ లెనా బేహతర్ హై. (ఫతావా ఆలంగీరీ జి:1, స:65) అరబీ మె కహ్నా భీ జరూరీ నహీ ఉర్దూ వగైరా కిసీ భీ జబాన్ మె కహ్ సక్తే హై. (ములఖ్ఖస్ అజ్ దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:112) (2)**నియ్యత్** మె జబాన్ సె కహ్నే కా ఏ'తిబార్ నహీ యా'నీ అగర్ దిల్ మె మసలన్ జొహర్ కీ **నియ్యత్** హో ఔర్ జబాన్ సె అస్ర్ నిక్లా తబ్ భీ జొహర్ కీ నమాజ్ హో గయీ. (అయ్జన్ స:112) (3) నియ్యత్ కా అదనా దర్జా యేహ్ హైకీ అగర్ ఉస్ వఖ్త్ కోయీ పూఛే కి కౌన్ సీ నమాజ్ పఢ్తీ హో? తో ఫౌరన్ బతా దే. అగర్ హాలత్ అయ్సీ హై కి సోచ్ కర్ బతాయెగీ తో నమాజ్ నా హుయీ. (4) ఫర్జ్ నమాజ్ మె **నియ్యతె ఫర్జ్** భీ జరూరీ హై మసలన్ దిల్ మె యేహ్ **నియ్యత్** హో కి ఆజ్ కీ జొహర్ కీ ఫర్జ్ నమాజ్ పఢ్తీ హూ(. (దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:117) (5) అసహ్హ్ (యా'నీ

దురుస్త్ తరీన్) యేహ్ హై కి నఫ్ల్ సున్నత్ ఔర్ తరావీహ్ మె ముత్లఖ్ నమాజ్ కీ నియ్యత్ కాఫీ హై మగర్ ఎహ్తియాత్ యేహ్ హై కి తరావిహ్ మె తరావీహ్ యా సున్నతె వఖ్త్ కీ నియ్యత్ కరే ఔర్ బాఖీ సున్నతో(మె సున్నత్ యా **ముస్తఫా జానె రహ్మత్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కీ ముతాబఅత్ (యా'నీ పైర్వీ) కీ నియ్యత్ కరే. ఇస్ లియె కి బా'జ్ మషాఇఖే కిరామ్ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ఇన్ మె ముత్లఖ్ నమాజ్ కీ నియ్యత్ కో నా కాఫీ ఖరార్ దేతే హై. (مُنیۃُ الْمُصَلّی ص ۲۲۰)(6)నమాజె నఫ్ల్ మె ముత్లఖ్ నమాజ్ కీ **నియ్యత్** కాఫీ హై అగర్చె నఫ్ల్ నియ్యత్ మె నా హో. (దుర్రె ముఖ్తార్ రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:116) (7) యేహ్ నియ్యత్ కీ ముహ్ మెరా ఖిబ్లా షరీఫ్ కీ తరఫ్ హై షర్త్ నహీ.(దుర్రె ముఖ్తార్ జి:2, స:129) (8) వాజిబ్ మె వాజిబ్ కీ నియ్యత్ కర్నా జేరూరీ హై ఔర్ ఇసే ముఅయ్యన్ భీ కీజియే మసలన్ ఈదుల్ ఫిత్ర్, ఈదుల్ అజ్హా, నజ్ర్, నమాజె బా'దే తవాఫ్ (వాజిబుత్తవాఫ్) యా వోహ్ నఫ్ల్ నమాజ్ జిస్ కో జాన్‌బూఝ్ కర్ తోడ్ డాల్నే సె ఉస్ కీ ఖజా వాజిబ్ హో జాతీ హై. (9) **సజ్దయే షుక్ర్** అగర్చె నఫ్ల్ హై మగర్ ఉస్ మె భీ నియ్యత్ జేరూరీ హై మసలన్ దిల్ మె యేహ్ నియ్యత్ హో కి మై సజ్దయే షుక్ర్ కర్‌తీ హూ. (రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:120) (10) **సజ్దయే సహూ** మే భీ "సాహిబె నహరుల్ ఫాఇఖ్" కె నజ్దీక్ నియ్యత్ జేరూరీ హై.(అయ్జన్) (యా'నీ ఉస్ వఖ్త్ దిల్ మె యేహ్ నియ్యత్ హో కి సజ్దయే సహూ కర్‌తీ హూ(.

(6) తక్బీరే తహ్రీమా: యా'నీ నమాజ్ కో اَللّٰہُ اَکْبَر కహ్ కర్ షురూ కర్‌నా జేరూరీ హై. (బహారే షరీఅత్ హి:3, స:77)

بِسۡمِ اللّٰہ కె సాత్ హురూఫ़ కీ నిస్బత్ సె నమాజ్ కె 7 ఫ़రాఇజ్

(1) తక్బీరే తహ్రీమా (2) ఖ़ియామ్ (3) ఖ़ిరాఅత్ (4) రుకూ (5) సుజూద్ (6) ఖ़ాయిద ఏ అఖ़ీరహ్ (7) ఖురూజె బిసున్ఇహీ.

(దుర్రే ముఖ़్తార్ జి:2 స:158-170, బహారే షరీఅత్ హి:3, స:75)

(1) తక్బీరే తహ్రీమా : దర్ హఖ़ీఖ़త్ తక్బీరే తహ్రీమా (యా'నీ తక్బీరే ఊలా) షరాఇతే నమాజ్ మె సె హై మగర్ **నమాజ్** కె అఫ़్ఆల్ సె బిల్కుల్ మిలీ హుయీ హై ఇస్ లియే ఇసె **నమాజ్** కె ఫ़రాఇజ్ సె షుమార్ కియా గయా హై.(غنیہ،ص۲۵۶)జో ఇస్లామి బహన్ తక్‌బీర్ కె తలఫ़్ఫ़ుజ్ పర్ ఖ़ాదిర్ న హో మసలన్ గూంగీ హో యా కిసీ ఔర్ వజ్హ సె జబాన్ బంద్ హో గఈ హో ఉస్ పర్ తలఫ़్ఫ़ుజ్ లాజిమ్ నహీ(, దిల్ మే ఇరాదా కాఫ़ీ హై. (దుర్రే ముఖ़్తార్ జి:2, స:220) లఫ़్జే **అల్లాహ్** కో **"ఆల్లాహ్"** యా **"అక్బర్"** కో **"ఆక్బర్"** యా **"అక్బార్"** కహా నమాజ్ న హోగీ బల్కి అగర్ ఇన్ కె మా'నఏ ఫ़ాసిదా సమఝ్ కర్ జాన్‌బూఝ్ కర్ కహే తో కాఫ़ిర్ హై. (దుర్రే ముఖ़్తార్ జి:2, స:218)

(2) ఖ़ియామ్: (1) కమీ కీ జానిబ్ **ఖ़ియామ్** కీ హద్ యేహ్ హై కి హాథ్ బఢాయె తో ఘుట్‌నో(తక్ న పహుంచె ఔర్ పూరా ఖ़ియామ్ యేహ్ హై కి సీధీ ఖడీ హో.(దుర్రే ముఖ़్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:163) (2) **ఖ़ియామ్** ఇతనీ దేర్ తక్ హై జితనీ దేర్ తక్ ఖ़ిరాఅత్ హై. బ ఖ़దరే ఖ़ిరాఅతె ఫ़ర్జ़ ఖ़ియామ్ భీ ఫ़ర్జ़, బ ఖ़దరే వాజిబ్ వాజిబ్, ఔర్

బ ఖదరే సున్నత్ సున్నత్. (3) ఫర్జ్, విత్ర్ ఈదైన్ ఔర్ సున్నతే ఫజ్ర్ మె ఖియామ్ ఫర్జ్ హై. అగర్ బిలా ఉజ్రె సహీహ్ కోయీ యేహ్ నమాజే(బైఠ్ కర్ అదా కరేగీ తో నా హోంగీ. (అయ్‌జన్) (4) ఖడీ హోనే సె మహజ్ కుఛ్ తక్లీఫ్ హోనా ఉజ్ర్ నహీ బల్కి ఖియామ్ ఉస్ వఖ్త్ సాఖిత్ హోగా కి ఖడీ నా హో సకె యా సజ్దా నా కర్ సకె యా ఖడీ హోనే యా సజ్దా కర్నే మె జఖ్మ్ బహతా హై యా ఖడీ హోనే మె ఖత్రా ఆతా హై యా చౌథాయీ సిత్ర్ ఖుల్‌తా హై యా ఖిరాఅత్ సె మజ్‌బూర్ మహజ్ హో జాతీ హై. యూఁహీ ఖడీ హో సక్తీ హై మగర్ ఉస్ సె మరజ్ మె జియాదతీ హోతీ హై యా దేర్ మె అచ్ఛా హోగా యా నా ఖాబిలే బరదాష్త్ తక్లీఫ్ హోగీ తో బైఠ్ కర్ పఢే.(غنیہ، ص ۲۶۷-۲۶۱) (5) అగర్ అసా (యా బైసాఖీ) ఖాదిమ్ యా దీవార్ పర్ టేక్ లగా కర్ ఖడీ హోనా ముమ్కిన్ హై తో ఫర్జ్ హై కి ఖడీ హో కర్ పఢే(غنیہ، ص ۲۶۱) (6) అగర్ సిర్ఫ్ ఇత్‌నా ఖడీ హోనా ముమ్కిన్ హై ఖడీ ఖడీ తక్బీరే తహరీమా కహ్ లేగీ తో ఫర్జ్ హై కి ఖడీ హో కర్ కహ్‌లే ఔర్ అబ్ ఖడీ రహ్‌నా ముమ్కిన్ నహీ తో బైఠ్ జాయె. (అయ్‌జన్ స:262)

ఖబర్‌దార్ ! బా'జ్ ఇస్లామి బహ్నే మా'మూలీ తక్లీఫ్ (యా జఖ్మ్) కీ వజహ్ సె ఫర్జ్ నమాజే(బైఠ్‌కర్ పఢ్తీ హై వోహ్ హుక్మే షర్ఈ పర్ గౌర్ ఫర్మాయే జిత్నీ నమాజే(ఖుద్‌రతే ఖియామ్ కె బావుజూద్ బైఠ్ కర్ అదా కీ హో ఉన్ కో లౌటానా ఫర్జ్ హై. ఇసీ తర్‌హ వైసె హీ ఖడీ నా రహ్ సక్తీ థీ మగర్ అసా యా దీవార్ యా ఖాదిమా కె సహారే ఖడీ హోనా ముమ్కిన్ థా మగర్ బైఠ్‌కర్ పఢ్తీ రహీ తో ఉన్కీ భీ నమాజే(నా హుఈ ఉన్ కా లౌటానా ఫర్జ్ హై. (ములఖ్ఖస్ అజ్ బహారె షరీఅత్, హిస్సా:3, స.79)

(7) ఖడే హో కర్ పఢ్‌నే కీ ఖ़ుద్‌రత్ హో జబ్ భీ బైఠ్ కర్ నఫ़్లే పడ్ సక్తే హై(మగర్ ఖడే హో కర్ పఢ్‌నా అఫ़్జ़ల్ హై కి **హజ़్‌రతే సయ్యిదునా అబ్దుల్లా బిన్ అమ్ర్** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ సె మర్వీ హై, **రహ్మతే ఆలమ్, నూరే ముజస్సమ్, షాహె బనీ ఆదమ్, రసూలె ముహ్‌తషమ్** صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَسَلَّم నె ఇర్షాద్ ఫ़ర్మాయా: బైఠ్ కర్ పఢ్‌నే వాలే కీ నమాజ़ ఖడే హో కర్ పఢ్‌నే వాలే కీ నిస్ఫ़ (యా'నీ ఆధా సవాబ్) హై. (సహీ ముస్లిమ్ స: 370 హ:7.5) అల్‌బత్తా ఉజ్ర్ (మజ్‌బూరీ) కీ వజహ్ సె బైఠ్ కర్ పఢే తో సవాబ్ మే కమీ న హోగీ. యేహ్ జో ఆజ్ కల్ ఆమ్ రవాజ్ హోతా హై కి నఫ़్లే బైఠ్ కర్ పఢా కర్తే హై(బ జాహిర్ యేహ్ మా'మూల్ హోతా హై కి షాయద్ బైఠ్ కర్ పఢేనే కో అఫ़్జ़ల్ సమఝ్‌తే హై(అయ్‌సా హై తో ఉన్ కా ఖయాల్ గలత్ హై. విత్ర్ కె బా'ద్ జో దో రక్‌అత్ నఫ़్లే పఢ్‌తే హై ఉన్ కా భీ యేహీ హుక్మ్ హై కి ఖడే హో కర్ పఢ్‌నా అఫ़్జ़ల్ హై. (బహారె షరీఅత్, హిస్సా:4, స:19)

(3) ఖ़ిరాఅత్ : (1) ఖ़ిరాఅత్ ఇస్ కా నామ్ హై కి తమామ్ హురూఫ़ే మఖారిజ్ సె అదా కియే జాయే(కి హర్ హర్ఫ़్ గౌర్ సె సహీహ్ తౌర్ పర్ ముమ్‌తాజ़ (నుమాయా) హో జాయె.(ఆలంగీరీ జి:1, స:69) (2) ఆహిస్తా పఢ్‌నే మే భీ యేహ్ జ़రూరీ హై కి ఖుద్ సున్ లే. (ఏజ़న్) (3) అగర్ హురూఫ़్ తో సహీహ్ అదా కియే మగర్ ఇత్‌నె ఆహిస్తా కె ఖుద్ నా సునా ఔర్ కోయీ రుకావట్ మసలన్ షోరే గుల్ యా సిఖ़్లే సమాఅత్ (యా'నీ బహ్‌రా పన్ యా ఊంచా సున్‌నే కా మరజ़) భీ నహీ తో నమాజ़ నా హుయీ.(అయ్‌జ़న్) (4) అగర్‌చే ఖుద్ సున్‌నా జ़రూరీ హై తో మగర్ యేహ్ భీ ఏహ్‌తియాత్ రహే కి సిర్రీ (యా'నీ

ఆహిస్తా ఖ़ిరాఅత్ వాలీ) నమాజో(మె ఖ़ిరాఅత్ కీ అవాజ़్ దూస్‌రో(తక్ నా పహుంచే, ఇసీ తర్‌హ తస్‌బీహాత్ వగైరా మే బీ ఖయాల్ రఖియె. (5) నమాజ़్ కె ఇలావా భీ జహా కుఛ్ కహ్‌నా యా పఢ్‌నా ముఖ़్‌ర్రర్ కియా హై ఇస్ సె భీ యహీ మురాద్ హై కి కమ్ అజ़్ కమ్ ఇతనీ ఆవాజ़్ హో కి ఖుద్ సున్ సకే మసలన్ తలాఖ़్ దేనే, ఆజ़ాద్ కర్‌నే యా జాన్‌వర్ జ़ెబహ్ కర్‌నే కే లియే **అల్లాహ్**عَزَّوَجَلَّ కా నామ్ లేనే మె ఇతనీ ఆవాజ़్ జ़రూరీ హై కి ఖుద్ సున్ సకె.(అయ్‌జ़న్) దురూద్ షరీఫ్ వగైరా అవ్‌రాద్ పఢ్‌తే హుయే భీ కమ్ అజ़్ కమ్ ఇతనీ ఆవాజ़్ హోనీ చాహియే కి ఖుద్ సున్ సకే జభీ పఢ్‌నా కహ్‌లాయెగా. (6) ముత్లఖ़న్ ఏక్ ఆయత్ పఢ్‌నా ఫ़ర్జ़్ కీ దో రక్‌ఆతో(మె ఔర్ విత్ర్, సునన్ ఔర్ నవాఫిల్ కీ హర్ రక్‌అత్ మె ఇమామ్ వ మున్‌ఫ़రిద్ (యా'నీ తన్‌హా నమాజ़్ పఢ్‌నే వాలే పర్ **ఫ़ర్జ़్** హై.(مَرَاقِی الْفَلَاح ص ٢٢٦) (7) ఫ़ర్జ़్ కీ కిసీ రక్‌అత్ మె ఖ़ిరాఅత్ నా కీ యా ఫ़ఖ़త్ ఎక్ మె కీ నమాజ़్ ఫ़ాసిద్ హో గయీ. (ఆలంగిరీ జి:1, స:69) (8) ఫ़ర్జో(మె ఠహర్ ఠహర్ కర్ ఖ़ిరాఅత్ కరే ఔర్ తరావీహ్ మె ముతవస్సిత్(యా'ని దర్మియానా) అందాజ़్ పర్ ఔర్ రాత్ కె నవాఫిల్ మె జల్ద్ పఢ్‌నే కీ ఇజాజ़త్ హై మగర్ అయ్‌సా పఢే కి సమఝ్ మె ఆ సకె యా'నీ కమ్ సె కమ్ మద్ కా జో దర్‌జా ఖ़ారియో(నె రఖా హై ఉస్ కో ఆదా కరే వర్‌నా హరామ్ హై, ఇస్ లియే కె తర్‌తీల్ సె (యా'నీ ఠహర్ ఠహర్ కర్) ఖ़ుర్‌ఆన్ పఢ్‌నే కా హుక్మ్ హై.

(దుర్రే ముఖ్తార్ వ రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2, స:320)

హురూఫ़్ కీ సహీహ్ అదాయెగీ జ़రూరీ హై

అక్సర్ లోగ్"ط ت, س ص ث ا ء ع, ہ ح ఔర్ ظ ذ ض" మె కోయీ ఫ़ర్ఖ़్ నహీ కర్‌తే. యాద్ రఖీయే, హురూఫ़్ బదల్ జానే సె అగర్ మా'నా ఫ़ాసిద్

హో గయే తో నమాజ్ నా హోగీ.(బహారె షరీఅత్, హిస్సా:3, స.125) మసలన్ జిస్నే"سُبۡحٰنَ رَبِّیَ الۡعَظِیۡم" మె "عظیم" కె బజాయె "عَزِیۡم"(ظ కె బజాఏ ز) పఢ్ దియా నమాజ్ జాతీ రహీ లిహాజా జిస్ సె "عظیم" సహీహ్ అదా నా హో వోహ్ "سُبۡحٰنَ رَبِّیَ الۡکَرِیۡم" పఢే.

(ఖానూనె షరీఅత్, హిస్సయే అవ్వల్, స.105,రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2,స:242)

ఖబర్‌దార్! ఖబర్‌దార్! ఖబర్‌దార్!

జిస్ సె హురూఫ్ సహీహ్ అదా నహీ హోతే ఉస్ కే లియే థోడీ దేర్ మష్ఖ్ కర్ లేనా కాఫీ నహీ బల్కి లాజిమ్ హై కి ఇన్‌హె సీఖ్‌నే కే లియే రాత్ దిన్ పూరీ కోషిష్ కరే(ఔర్ వోహ్ ఆయతే(పఢే జిస్ కె హురూఫ్ సహీహ్ ఆదా కర్ సక్తీ హో. ఔర్ యేహ్ సూరత్ నా ముమ్కిన్ హో తో జేమానాయె కోషిష్ మె ఉస్ కీ అప్నీ నమాజ్ హో జాయేగీ. ఆజ్ కల్ కాఫీ లోగ్ ఇస్ మరజ్ మె ముబ్‌తిలా హై(కి నా ఉన్ హే ఖుర్‌ఆన్ సహీ పఢ్ నా ఆతా హై నా సీఖ్ నే కీ కోషిష్ కర్‌తే హై(. యాద్ రఖియే! ఇస్ తరహ్ నమజే(బర్‌బాద్ హోతీ హై. (ములఖ్ఖస్ అజ్ బహారే షరీఅత్, హిస్సా:3 స:138,139 ములఖ్ఖసన్) జిస్ నె రాత్ దిన్ కోషిష్ కీ మగర్ సీఖ్‌నే మె నాకామ్ రహీ జైసే బా'జ్ లోగోంసె సహీహ్ హురూఫ్ అదా హోతే హీ నహీ ఉస్ కేలియే లాజిమీ హై కి రాత్ దిన్ సీఖ్‌నే కీ కోషిష్ కరే ఔర్ జేమానయె కోషిష్ మె వోహ్ **మా'జూర్** హై ఇస్ కీ అప్నీ నమాజ్ హో జాయెగీ.

(మాఖుజ్ అజ్ ఫతావా రజవియ్యా జి.6, స.254)

మద్రసతుల్ మదీనా

ఇస్లామీ బహ్నో(! ఆప్ నె ఖ़ిరాఅత్ కీ అహమ్మియ్యత్ కా బ-ఖూబీ అందాజ़్ లగా లియా హోగా. వాఖ़ెయీ వోహ్ ముసల్మాన్ బడే బద్ నసీబ్ హై(జో దురుస్త్ ఖ़ుర్ఆన్ షరీఫ్ పఢ్నా నహీ సీఖ్తే. اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ عَزَّوَجَلَّ తబ్లీగే ఖ़ుర్ఆనో సున్నత్ కీ ఆలంగీర్ గ్తైర్ సియాసీ తహ్రీక్ **దా'వతె ఇస్లామీ** కె బేషుమార్ మదారిస్ బనామ్ **"మద్రసతుల్ మదీనా"** ఖ़ాఇమ్ హై ఇన్ మె మదనీ మున్నో ఔర్ మదనీ మున్నియోంకో ఖ़ుర్ఆనె పాక్ హిఫ్జ़ వ నాజ़ిరా కీ ముఫ్త్ తాలీమ్ దీ జాతీ హై. నీజ़్ బాలిగాత్ కో హురూఫ్ కీ సహీహ్ అదాయెగీ కె సాథ్ సాథ్ సున్నతోంకీ తర్బియ్యత్ భీ దీ జాతీ హై! **కాష్!** తాలిమె ఖ़ుర్ఆన్ కీ ఘర్ ఘర్ ధూమ్ పడ్ జాయె. **కాష్!** హర్ వోహ్ ఇస్లామీ బహన్ జో సహీహ్ ఖ़ుర్ఆన్ షరీఫ్ పఢ్నా జాన్ తీ హై దూస్రే ఇస్లామీ బహన్‌కో సిఖానా షురూత్ కర్ దే. اِنْ شَآءَ اللّٰہ عَزَّوَجَلَّ ఫేర్ తో హర్ తరఫ్ తాలిమె ఖ़ుర్ఆన్ కీ బహార్ ఆ జాఏగీ ఔర్ సీఖ్నె సిఖానె వాలో(కేలియే اِنْ شَآءَ اللّٰہ عَزَّوَجَلَّ, సవాబ్ కా అంబార్ లగ్ జాయేగా.

యహీ హై ఆర్జూ తా'లిమె ఖ़ుర్ఆ(ఆమ్ హో జాయె
తిలావత్ షౌఖ़ే సె కర్నా హమారా కామ్ హో జాయె

(4) రుకూత్: రుకూ మె థోడా ఝుకియే యా'ని ఇత్నా కి ఘుట్నో(పర్ హాథ్ రఖ్ దీజియే జోర్ న దీజియే ఔర్ ఘుట్నోంకో న పకడియే ఔర్ ఉంగ్లియా(మిలీ హుయీ ఔర్ పావ్(ఝుకే హుయే రఖియే ఇస్లామి భాఇయోంకీ తరహ్ ఖూబ్ సీధే న కరే(.

(ఆలంగీరీ జి:1, స:74 వగైరా)

ఫ़ర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జి़క్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ़్ నా పఢా ఉస్నే జఫ़ా కీ -(అబ్దుర్ రజ़్జ़ాఖ़్)

(5) సుజూద్: (1) సుల్తానే మక్క-ఏ-ముకర్రమా, తాజ్దారే మదీన-ఏ-మునవ్వరహ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఫ़ర్మానే అజ़్మత్ నిషాన్ హై, ముఝే హుక్మ్ హువా కి సాత్ హడ్డియో(పర్ సజ్దా కరూ(, ముహ్ ఔర్ దోనో హాథ్ ఔర్ దోనో ఘుట్నె ఔర్ దోనో పంజె ఔర్ యేహ్ హుక్మ్ హువా కి కప్డే ఔర్ బాల్ నా సమేటూ(. (సహీ ముస్లిమ్ స:253, హ:490) (2) హర్ రక్అత్ మె దో బార్ సజ్దా ఫ़ర్జ़ హై.(బహారే షరీఅత్, హి:3,స:81) (3) సజ్దే మె పేషానీ జమ్నా జ़రూరీ హై. జమ్నె కె మా'నా యేహ్ హై కి జ़మీన్ కీ సఖ़్తీ మహ్సూస్ హో అగర్ కిసీనె ఇస్ తర్హ సజ్దా కియా కి పేషానీ నా జమీ తో సజ్దా నా హోగా. (4) కిసీ నర్మ్ చీజ़ మసలన్ ఘాస్ (జైసా కి బాగ్ కీ హరియాలీ) రూయీ యా ఖ़ాలీన్ (CARPET) వగైరా పర్ సజ్దా కియా తో అగర్ పేషానీ జమ్ గయీ యా'నీ ఇత్నీ దబీ కి అబ్ దబానె సె నా దబే తో సజ్దా హో జాయెగా వర్నా నహీ (ఆలంగీరీ జి:1, స:70) (5) కమానీ దార్ (యా'నీ స్ప్రింగ్ వాలే) గద్దే పర్ పేషానీ ఖూబ్ నహీ జమ్తీ లిహాజ़ా నమాజ़ నా హోగీ.

(బహారే షరీఅత్, హి:3, స:82)

కార్పెట్ కె నుఖ़్సానాత్

కార్పెట్ సె ఏక్ తో సజ్దే మె దుష్వారీ హోతీ హై, మజీద్ సహీహ్ మా'నో మె ఇస్ కీ సఫ़ాయీ నహీ హో పాతీ లిహాజ़ా ధూల్ వగైరా జమా హోతీ ఔర్ జరాసీమ్ పర్వరిష్ పాతే హై, సజ్దే మె సాంస్ కె జ़రీఏ జరాసీమ్, గర్ద్ వగైరా అందర్ దాఖిల్ హో జాతే హై, కార్పెట్ కా రువా(ఫెఫడో(మె జా కర్ చిపక్ జానె కీ సూరత్ మె ,

కెన్సర్ కా ఖత్‌రా పైదా హోతా హై. బసా ఆవ్‌ఖాత్ బచ్చె కార్‌పేట్ పర్ ఖై యా పేషాబ్ వగైరా కర్ డాల్‌తే, బిల్లియా(గందగీ కర్‌తీ, చూహే ఔర్ ఛిప్‌కలియా(మేంగ్నియా(కర్‌తే హై. కార్‌పేట్ నాపాక్ హో జానేకీ సూరత్ మె ఉమూమన్ పాక్ కర్‌నే కీ జహమత్ భీ నహీ కీ జాతీ. కాష్! కారపెట్ బిఛానే కా రవాజ్ హీ ఖత్మ్ హో జాయె.

కార్‌పెట్ పాక్ కర్‌నే కా తరీఖా

కార్‌పేట్ (CARPET) కా నాపాక్ హిస్సా ఏక్ బార్ ధో కర్ లట్‌కా దీజియె యహా(తక్ కి టపక్‌నా మౌఖూఫ్ హో జాయె ఫిర్ దోబారా ధో కర్ లటకాఇయే హత్తా కి టపక్‌నా బంద్ హో జాయె ఫిర్ తీస్‌రీ బార్ ఇసీ తర్‌హ ధో కర్ లట్‌కా దీజియే జబ్ టపక్నా బంద్ హో జాయెగా తో పాక్ హో జాయెగా. చటాఈ, చమ్‌డే కె చప్పల్ ఔర్ మిట్టీ కె బర్తన్ వగైరా జిన్ చీజో(మె పత్‌లీ నజాసత్ జజ్బ్ హో ఇసీ తరీఖే పర్ పాక్ కీజియే. అయ్‌సా నాపాక్ కప్‌డా నిఛోడ్‌నే సె ఫట్ జానే కా అందేషా హో వోహ్ భీ ఇసీ తరహ్ పాక్ కీజియే. అగర్ నాపాక్ కార్‌పేట్ యా కప్‌డా వగైరా బహతే పానీ మె (మసలన్ దరియా నహర్ మె యా టోంటీ కె జారీ పానీ కె నీచె) ఇత్‌నీ దేర్ తక్ రఖ్ ఛోడే కి జన్నె గాలిబ్ హో జాయె కి పానీ నజాసత్ కో బహా కర్ లేగయా తబ్ భీ పాక్ హో జాయేగా. కార్‌పేట్ పర్ బచ్చా పేషాబ్ కర్ దే తో ఉస్ జగహ్ పర్ పానీ కె ఛీంటే మార్ దేనె సె వోహ్ పాక్ నహీ హోతా. యాద్ రహే. ఏక్ దిన్ కె బచ్చె యా బచ్చీ కా పేషాబ్ భీ నాపాక్ హోతా హై.
(తఫ్సీలీ మా'లూమాత్ కే లియే మక్తబతుల్ మదీనా కీ మత్బూఆ బహారే షరీఅత్, హిస్సా 2 స:118 తా 127 కా ముతాలా ఫర్మా లీజియే.)

(6)ఖాయిదఏ అఖీరహ్: యా'నీ నమజ్ కీ రక్అతె(పూరీ కర్నే కె బా'ద్ ఇత్నీ దేర్ తక్ బైఠ్నా కి పూరీ తషహ్హుద్(యా'నీ పూరీ అత్తహియ్యాత్) తక్ పఢ్లీ జాయె ఫర్జ్ హై. చార్ రక్అత్ వాలె ఫర్జ్ మె చౌథీ రక్అత్ కె బా'ద్ కా ఖాయిదా నా కియా తో జబ్ తక్ పాంచ్వీ కా సజ్దా నా కియా హో బైఠ్ జాయె ఔర్ అగర్ పాంచవీ కా సజ్దా కర్ లియా యా ఫజ్ర్ మె దూస్రీ పర్ నహీ బైఠా తీస్రీ కా సజ్దా కర్ లియా యా మగ్రిబ్ మె తీస్రీ పర్ నా బైఠా ఔర్ చౌథీ కా సజ్దా కర్ లియా ఇన్ సబ్ సూరతో(మె ఫర్జ్ బాతిల్ హోగయె. మగ్రిబ్ కె ఇలావా ఔర్ నమాజో(మె ఏక్ రక్అత్ మజీద్ మిలా లే.

(7) ఖురూజే బిసున్ఇహీ: యా'నీ ఖాయిదఏ అఖీరహ్ కె బా'ద్ సలామ్ యా బాత్చీత్ వగైరా కోయీ అయ్సా ఫే'ల్ ఖస్దన్(యా'నీ ఇరాదతన్) కర్నా జో నమాజ్ సె బాహర్ కర్ దే. మగర్ సలామ్ కె ఇలావా కోఈ ఫేల్ ఖస్దన్ పాయా గయా తో నమాజ్ వాజిబుల్ ఇఆదా హోగీ. ఔర్ అగర్ బిలా ఖస్ద్ కోయీ ఇస్ తర్హ కా ఫే'ల్ పాయా తో నమాజ్ బాతిల్. (బహారే షరీఅత్ హి:3. స:84)

"సయ్యిదతునా సకీనా బిన్తె షహన్షాహే కర్బలా" కె పచ్చీస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె తక్బీబన్ 25 వాజిబాత్

(1) తక్బీరే తహ్రీమా మె లఫ్జ్ اَللّٰہُ اَکۡبَر కహ్నా **(2)** ఫర్జోంకీ తీస్రీ ఔర్ చౌథీ రక్అత్ కె ఇలావా బాఖీ తమామ్ నమాజోంకీ హర్ రక్అత్మె **అల్హంద్ షరీఫ్** పఢ్ నా, సూరత్ మిలానా యా ఖుర్ఆనే పాక్ కి ఏక్ బడీ ఆయత్ జో ఛోటీ తీన్ ఆయతోంకె బరాబర్ హో యా

తీన్ ఛోటీ ఆయతే(పఢ్‌నా. **(3)**అల్‌హంద్ షరీఫ్ కా సూరత్ సె పహ్‌లె పఢ్‌నా. **(4)** అల్‌హంద్ షరీఫ్ ఔర్ సూరత్ కె దర్‌మియాన్ "ఆమీన్" ఔర్ **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ** కె ఇలావా కుఛ్ ఔర్ నా పఢ్‌నా. **(5)** ఖ़ిరాఅత్ కె ఫౌరన్ బా'ద్ రుకూఅ్ కర్‌నా. **(6)** ఏక్ సజ్దే కె బా'ద్ బిత్తర్‌తీబ్ దూస్‌రా సజ్దా కర్‌నా. **(7)** తా'దీలె అర్‌కాన్ యా'నీ రుకూఅ్, సుజూద్, ఖ़ౌమా ఔర్ జల్సా మె కమ్ అజ్ కమ్ ఏక్ బార్ **سُبْحٰنَ اللّٰه** కహ్‌నే కీ మిఖ़్‌దార్ ఠహర్‌నా. **(8)** ఖ़ౌమా యా'నీ రుకూఅ్ సె సీధీ ఖడీ హోనా (బా'జ్ ఇస్లామి బహ్‌నే(కమర్ సీధీ నహీ(కర్తీ ఇస్ తరహ్ ఉన్ కా వాజిబ్ ఛూట్ జాతా హై) **(9)** జల్సా యా'నీ దో సజ్దోంకె దర్‌మియాన్ సీధా బైఠ్‌నా (బా'జ్ ఇస్లామీ బహ్‌నే(జల్ద్ బాజీ కీ వజహ్ సె బరాబర్ సీధా బైఠ్‌నే సె పహ్‌లె హీ దూస్‌రే సజ్దే మె చలీ జాతీ హై ఇస్ తర్‌హ ఉన్ కా వాజిబ్ తర్క్ హో జాతా హై చాహే కిత్‌నీ హీ జల్దీ హో సీధా బైఠ్‌నా లాజిమీ హై వర్‌నా నమాజ్ మక్రూహె తహ్‌రీమీ వాజిబుల్ ఇఆదా హోగీ). **(10)** **ఖ़ా'ద-ఏ ఊలా వాజిబ్** హై అగర్‌చే నమాజే నఫ్ల్ హో (నఫ్ల్ మే చార్ యా ఇస్ సే జ़ియాదా రక్‌అతే(ఏక్ సలామ్ కె సాథ్ పఢ్‌నా చాహే(తబ్ హర్ దో దో రక్‌అత్ కె బా'ద్ ఖ़ా'దా కర్నా ఫర్జ़ హై ఔర్ హర్ **ఖ़ా'దా** "ఖ़ా'దయే ఆఖ़ీరహ్" హై అగర్ ఖ़ా'దా న కియా ఔర్ భూల్ కర్ ఖడీ హో గఈ తో జబ్ తక్ ఉస్ రక్‌అత్ కా సజ్దా న కర్ లే(లౌట్ ఆయే(ఔర్ సజ్దయే సహూ(కరే(. **(11)** అగర్ నఫ్ల్ కీ తీస్‌రీ రక్‌అత్ కా సజ్దా కర్ లియా తో చార్ పూరీ కర్ కె సజ్దయే సహూ కరే. **సజ్దయే సహూ** ఇస్ లియే వాజిబ్ హువా కి అగర్‌చే నఫ్ల్ మె హర్ దో

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ సౌ రహ్మతే(నాజిల్ ఫర్మాతా హై. -(తిబ్రానీ)

రక్అత్ కె బా'ద్ ఖా'దా ఫర్జ్ హై మగర్ తీస్రీ యా పాంచ్వీ (علیٰ ھذا القیاس యూ'ని ఇస్ పర్ ఖియాస్ కర్తే హుయే) రక్అత్ కా సజ్దా కర్నే కే బా'ద్ ఖా'ద-ఏ ఊలా ఫర్జ్ కె బజాయె వాజిబ్ హో గయా. (حاشیۃ الطحطاوی علی مراقی الفلاح،ص٤٦٦ملخصاً) (12) ఫర్జ్, విత్ర్ ఔర్ సున్నతే ముఅక్కదా మె తషహ్హుద్ (యా'నీ అత్తహియ్యాత్) కె బా'ద్ కుఛ్ నా బఢానా (13) దోనో ఖా'దో(మె తషహ్హుద్ ముకమ్మల్ పఢ్నా. అగర్ ఏక్ లఫ్జ్ భీ ఛూటా తో వాజిబ్ తర్క్ హో జాయెగా ఔర్ సజ్దయె సహూ వాజిబ్ హోగా (14) ఫర్జ్, విత్ర్ ఔర్ ముఅక్కదా కె ఖా'ద-ఏ ఊలా మె తషహ్హుద్ కె బా'ద్ అగర్ బే ఖయాలీ మె **اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی سَیِّدِنَا** యా **اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ** కహ్ లియా తో సజ్దయే సహూ వాజిబ్ హోగయా ఔర్ అగర్ జాన్ బూఝ్ కర్ కహా తో నమాజ్ లౌటానా వాజిబ్ హై. (15) దోనో తరఫ్ సలామ్ ఫేర్తే వఖ్త్ లఫ్జ్ "اَلسَّلَامُ" దోనో బార్ వాజిబ్ హై. లఫ్జ్ "عَلَیْکُمْ" వాజిబ్ నహీ బల్కి సున్నత్ హై. (16) విత్ర్ మె తక్బీరే ఖునూత్ కహ్నా (17) విత్ర్ మె దుఆ-ఏ ఖునూత్ పఢ్నా (18) హర్ ఫర్జ్ వ వాజిబ్ కా ఉస్ కీ జగహ్ హోనా (19) రుకూత్ హర్ రక్అత్ మె ఏక్ హీ బార్ కర్నా (20) సజ్దా హర్ రక్అత్ మె దో హీ బార్ కర్నా (21) దూస్రీ రక్అత్ సె పహ్లే ఖా'దహ్ నా కర్నా (22) చార్ రక్అత్ వాలీ నమాజ్ మె తీస్రీ రక్అత్ పర్ ఖా'దహ్ నా కర్నా (23) ఆయతే సజ్దా పఢీ హోతో సజ్దయే తిలావత్ కర్నా (24) సజ్దయె సహూ వాజిబ్ హువా హో తో సజ్దయె సహూ కర్నా (25) దో ఫర్జ్ యా దో వాజిబ్ యా ఫర్జ్ వ వాజిబ్ కె దర్మియాన్ తీన్ తస్బీహ్ కీ ఖదర్ (యా'నీ తీన్ బార్ **سُبْحٰنَ اللّٰہ** కహ్నే కీ మిఖ్దార్) వఖ్ఫా నా హోనా.

(బహారే షరీఅత్ హి.3, స:85,87, దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:184-203)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్‌జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. – (తర్గీబో తర్హీబ్)

"ఉమ్మే హానీ" కె ఛే హురూఫ్ కి సిస్బత్ సె తక్బీరే తహ్‌రీమా కీ 6 సున్నతే(

(1)తక్బీరే తహ్‌రీమా కేలిఏ హాథ్ ఉఠానా **(2)**హాథోంకీ ఉంగ్లియా అప్నే హాల్ పర్ (Normal) ఛోడ్‌నా, యా'నీ నా బిల్కుల్ మిలాఇయే నా ఇన్ మె తనావ్ పైదా కీజియే **(3)** హథేలియా ఔర్ ఉంగ్లియోంకా పేట్ ఖిబ్లా రూ హోనా **(4)** తక్బీర్ కె వఖ్త్ సర్ నా ఝుకానా **(5)** తక్బీర్ షురూ కర్‌నే సె పహ్‌లె హీ దోనో హాథ్ కందో(తక్ ఉఠా లేనా **(6)** తక్బీర్ కె ఫౌరన్ బా'ద్ హాథ్ బాంధ్ లేనా సున్నత్ హై.. (తక్బీరే ఊలా కె బా'ద్ ఫౌరన్ బాంధ్ లేనే కె బజాయే హాథ్ లట్‌కా దేతే హై(యా కోహ్‌నియా(పీఛే కీ తరఫ్ ఝులానా సున్నత్ సె హట్ కర్ హై.

(బహారే షరీఅత్ హి:3, స:8890)

"ఖదీజతుల్ కుబ్రా" కె గ్యారహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె ఖియామ్ కీ 11 సున్నతే(

(1) ఉల్టీ హథేలీ సీనే పర్ ఛాతీ కె నీచే రఖ్ కర్ ఉస్ కె ఊపర్ సీధీ హథేలీ రఖియే(غنیہ ص۳۰۰)(2) పహ్‌లే సనా (3) ఫిర్ తఅవ్వుజ్ యా'నీ اَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ○ పఢ్‌నా (4) ఫిర్ తస్మియా యా'నీ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ పఢ్‌నా (5) ఇన్ తీనోంకె ఏక్ దూస్‌రే కె ఫౌరన్ బా'ద్ కహ్‌నా (6) ఇన్ సబ్ కో ఆహిస్తా పఢ్‌నా (7) ఆమీన్ కహ్‌నా (8) ఇస్ కో భీ ఆహిస్తా కహ్‌నా (9) తక్బీరే ఊలా కె ఫౌరన్ బా'ద్ సనా పడ్‌నా(10) తఅవ్వుజ్ సిర్ఫ్ పహ్‌లీ రక్‌అత్ మే హై ఔర్ (11)తస్మియా హర్ రక్‌అత్ కె షురూ మె సున్నత్ హై.

(బహారే షరీఅత్ హి:3, స:90,91)

"ముహమ్మద్" కె చార్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె రుకూ కీ 4 సున్నతే(

(1) రుకూఅ్ కే లియే اَللّٰہُ اَکۡبَر కహ్నా. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:93) **(2)** ఇస్లామి బహన్ కే లియే రుకూ మె ఘుట్నోంపర్ హాథ్ రఖ్నా ఔర్ ఉంగ్లియా(కుషాదా నా కర్నా సున్నత్ హై. (అయ్జన్) **(3)** రుకూఅ్ మె థోడా ఝుకే యా'ని సిర్ఫ్ ఇత్నా కి హాథ్ ఘుట్నో(తక్ పహుంచ్ జాయే పీఠ్ సీధీ నా కరే ఔర్ ఘుట్నోంపర్ జోర్ న దే ఫఖత్ హాథ్ రఖ్ దే ఔర్ హాథోంకీ ఉంగ్లియా(మిలీ హుయీ రఖే ఔర్ పావు(ఝుకే హుయే రఖే ఇస్లామి భాఇయోంకీ తరహ్ ఖూబ్ సీధీ నా కర్దే. (ఆలంగీరీ జి:1, స:74) **(4)** బెహ్తర్ యేహ్ హై కి జబ్ రుకూ కే లియే ఝుక్నా షురూ కరే اَللّٰہُ اَکۡبَر కహ్తీ హుయీ రుకూ కో జాయే ఔర్ ఖత్మే రుకూ పర్ తక్బీర్ ఖత్మ్ కరే (అయ్జన్) ఇస్ మసాఫత్ (యా'ని ఖియమ్ సె రకూ మే పహుంచ్నే కె ఫాసిలే) కో పూరా కర్నే కే లియే అల్లాహ్ కీ "లామ్ " కో బఢాయే అక్బర్ కీ " ب" వగైరా కిసీ హర్ఫ్ కో న బఢాయే. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:93)అగర్ **అల్లాహు** యా **ఆక్బర్** యా **అక్బార్** కహా తో నమాజ్ ఫాసిద్ హో జాయేగీ. (దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:218) రుకూ మే తీన్ బార్ سُبۡحٰنَ رَبِّیَ الۡعَظِیۡم కహ్నా. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:93)

“సున్నత్” కె తీన్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె ఖ़ౌమా కీ 3 సున్నతే(

(1) రుకూ సె జబ్ ఉఠే తో హాథ్ లట్కా దీజియె (ఆలంగీరీ జి:1, స:73) (2) రుకూఅ్ సె ఉఠ్నే మె سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنۡ حَمِدَہ ఔర్ సీధే ఖడీ హో జానే కె బా'ద్ رَبَّنَا لَکَ الۡحَمۡد కహ్నా(దుర్రే ముఖ़్తార్ జి:2, స:247) (3) మున్ఫరిద్ (యా'నీ తన్హా నమాజ్ పఢ్నె వాలే) కే లియే దోనో(కహనా సున్నత్ హై (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:95) رَبَّنَا لَکَ الۡحَمۡد కహ్నే సే భీ సున్నత్ అదా హో జాతీ హై మగర్ رَبَّنَا కె బా'ద్ و హోనా బెహ్ తర్ హై. اَللّٰھُمَّ హోనా ఇస్సె బెహ్తర్, ఔర్ దోనో హోనా ఔర్ జ़ియాదా బెహ్తర్ హై. యా'నీ اَللّٰھُمَّ رَبَّنَا وَلَکَ الۡحَمۡد కహియే.

(దుర్రే ముఖ़్తార్, జి:2, స:246)

“యా ఫాతిమా బిన్తే రసూలుల్లాహ్” కె అఠ్ఠారహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె సజ్దే కీ 18 సున్నతే(

(1) సజ్దే మె జానే కే లియే ఔర్ **(2)** సజ్దే సే ఉఠ్నే కే లియే కహ్నా. **(3)**సజ్దే మె కమ్ అజ़్ కమ్ తీన్ బార్ سُبۡحٰنَ رَبِّیَ الۡاَعۡلٰی కహ్నా **(4)** సజ్దే మె హథ్ జ़మీన్ పర్ రఖ్నా **(5)** హాథోంకీ ఉంగ్లియా(మిలీ హుయీ ఖ़िబ్లా రుఖ़్ రఖ్నా **(6)** సిమట్ కర్ సజ్దా కర్నా యా'ని బాజూ కర్వటోంసె **(7)** పేట్ రానోంసె **(8)** రానే(పిండిలియోంసె ఔర్ **(9)** పిండిలియా(జ़మీన్ సె మిలా దేనా. **(10)** సజ్దే మె జాయే(తో జ़మీన్ పర్ పహ్లె ఘుట్నే ఫిర్ **(11)** హాథ్ ఫిర్ **(12)** నాక్ ఫిర్ **(13)** పేషానీ రఖ్నా **(14)** జబ్ సజ్దే సె ఉఠే తో ఇస్ కా ఉలట్ కర్నా యా'నీ **(15)** పహ్లే పేషానీ, ఫిర్ **(16)** నాక్, ఫిర్ **(17)** హాథ్, ఫిర్

(18) ఘుట్నే ఉఠానా. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:96,98)

"జైనబ్" కి చార్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె జల్సే కీ 4 సున్నతే(

(1) దోనో సజ్దోంకె బీచ్ మె బైఠ్నా ఇసే **జల్సా** కహ్తే హై **(2)**దూస్రీ రక్అత్ కె సజ్దోంసె ఫారిగ్ హోకర్ దోనో(పావు(సీధీ జానిబ్ నికాల్ దేనా ఔర్ **(3)** ఉల్టీ సురీన్ పర్ బైఠ్నా **(4)** దోనో హాథ్ రానోంపర్ రఖ్నా. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:98)

"హఖ़్" కె చార్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె దూస్రీ రక్అత్ కే లియె ఉఠ్నే కీ 2 సున్నతే(

(1) జబ్ దోనో సజ్దే కర్ లే తో దూస్రీ రక్అత్ కే లియె పంజోంకె బల్, (2) ఘుట్నోంపర్ హాథ్ రఖ్ కర్ ఖఢా హోనా సున్నత్ హై. హా(కమ్జోరీ యా పావో(మె తక్లీఫ్ వగైరా మజ్బూరీ కీ వజహ్ సె జ़మీన్ పర్ హాథ్ రఖ్ కర్ ఖడే హోనె మె హరజ్ నహీ.

(రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:262)

"బీబీ ఆమినా" కె ఆఠ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె ఖ़ాఇదహ్ కీ సున్నతే(

(1) సీధా హాథ్ సీధీ రాన్ పర్ ఔర్ **(2)** ఉల్టా హాథ్ ఉల్టీ రాన్ పర్ రఖ్నా **(3)** ఉంగ్లియా(అప్నీ హాలత్ పర్ (NORMAL) ఛోడ్నా కి నా జియాదా ఖులీ హుయీ నా బిల్కుల్ మిలీ హుయీ. **(4)** అత్తహియ్యాత్ మె షహాదత్ పర్ ఇషారా కర్నా. ఇస్ కా తరీఖ़ా యేహ్

హై కి ఛుంగ్లియా(ఔర్ పాస్ వాలీ కో బంద్ కర్ లీజియే, అంగూఠే ఔర్ బీచ్ వాలీ కా హల్ఖా బాంధియె ఔర్ "లా" పర్ కల్మే కి ఉంగ్లీ ఉఠాఇయే ఇస్ కో ఇధర్ ఉధర్ మత్ హిలాఇయే ఔర్ "ఇల్లా" పర్ రఖ్ దీజియే ఔర్ సబ్ ఉంగ్లియా సీధీ కర్ లీజియే. **(5)** దూస్రే ఖ'దే మే భీ ఇసీ తర్హ బైఠియే జిస్ తర్హ పహ్లె మె బైఠే థే ఔర్ తషహ్హుద్ భీ పఢీయే **(6)** తషహ్హుద్ కె బా'ద్ దురూద్ షరీఫ్ పఢియే(దురూదే ఇబ్రాహీం పఢ్నా అఫ్జల్ హై. (బహారే షరీఅత్ హిస్సా:3, స.98,99) **(7)**నవాఫిల్ ఔర్ సున్నతే గైర్ ముఅక్కదా కె ఖ'దఏ ఊలా మె తషహ్హుద్ కె బా'ద్ దురూద్ షరీఫ్ పఢ్నా సున్నతే హై. (రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:281) **(8)** దురూద్ షరీఫ్ కె బా'ద్ దుఆ పఢ్నా.

(బహారే షరీఅత్, హి:3, స:102)

"హఫ్సా" కె చార్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె సలామ్ ఫేర్నే కీ 4 సున్నతే(

(1,2) ఇన్ అల్ఫాజ్ కె సాథ్ దో బార్ సలామ్ ఫేర్నా: اَلسَّلامُ عَلَيكُمْ وَرَحمةُاللّٰه:(3) పహ్లె సీధీ తరఫ్, ఫిర్ (4) ఉల్టీ తరఫ్ మూహ్ ఫేర్నా (అయ్జన్, స:103)

"సబ్ర్" కే తీన్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె సున్నతే బా'దియా కీ 3 సున్నతే

(1) జిన్ ఫర్జోంకె బా'ద్ సున్నతే(హై ఉన్ మె బా'దే ఫర్జ్ కలామ్ నా కర్నా చాహియె అగర్చే సున్నతే(హో జాయెంగీ మగర్ సవాబ్ కమ్ హోగా ఔర్ సున్నతో(మె తాఖీర్ భీ మక్రూహ్ హై ఇసీ తరహ్ బడే

బడే అవ్‌రాదో వజాఇఫ్ కీ భీ ఇజాజేత్ నహీ. (غُنیہ،ص۳٤۳، رَدُّالمُحتار، ج ۲ ص ۳۰۰) **(2)** (ఫర్జోంకె బా'ద్) ఖబ్లె సున్నత్ ముఖ్తసర్ దుఆ పర్ ఖనాఅత్ చాహియే వర్‌నా సున్నతోంకా సవాబ్ కమ్ హో జాయేగా. (బహారె షరీఅత్, హిస్సా:3, స.107) **(3)** సున్నత్ వ ఫర్జ్ కె దర్‌మియాన్ కలామ్ కర్‌నె ఉసె అస్‌హహ్ (యా'నీ దురుస్త్ తరీన్) యేహీ హై కీ సున్నత్ బాతిల్ నహీ హోతీ అల్‌బత్తా సవాబ్ కమ్ హో జాతా హై. యహీ హుక్మ్ హర్ ఉస్ కామ్ కా హై జో మునాఫియె తహరీమా[1] హై. (تَنوِیرُ الْاَبْصَار، ج۲ص۵۵۸)

"ఉమ్మహాతుల్ మో'మినీన్" కె 14 హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె నమాజ్ కె తఖ్‌రీబన్ 14 ముస్తహబ్బాత్

(1)నియ్యత్ కె అల్ఫాజ్ జబాన్ సే కహ్ లేనా.(دُرِّمُختار ج۲ ص۱۱۳) జబ్ కి దిల్ మె నియ్యత్ హాజిర్ హో వర్‌నా తో నమాజ్ హోగీ హీ నహీ **(2)** ఖియామ్ మె దోనో పంజోంకె దర్‌మియాన్ చార్ ఉంగల్ కా ఫాసిలా హోనా.(ఆలంగీరీ, జి:1, స73) **(3)** ఖియామ్ కీ హాలత్ మె సజ్దే కీ జగహ్, **(4)** రుకూత్ మె దోనో ఖద్‌మోంకీ పుష్త్ పర్ **(5)** సజ్దె మె నాక్ కీ తరఫ్, **(6)** ఖాదహ్ మె గోద్ కీ తరఫ్. **(7)** పహ్‌లె సలామ్ మె సీధే కంధే కి తరఫ్ నజర్ కర్‌నా **(8)**దూస్‌రే సలామ్ మె ఉల్టే కంధే కీ తరఫ్ నజర్ కర్‌నా. (تَنوِیرُ الْاَبْصَار ج ۲ ص ۲۱٤) **(9,10,11)** మున్‌ఫరిద్ కో రుకూత్ ఔర్ సజ్దో(మె తీన్ బార్ సె జియాదా (మగర్ తాక్ అదద్ మసలన్ పాంచ్, సాత్, నవ్) తస్బీహ్ కహ్‌నా.(فَتحُ الْقَدِیر، ج۱ ص۲۰۹) **(12)** జిస్ కో ఖాంసీ ఆయే ఉస్ కే లియే ముస్తహబ్ హై కి జబ్ తక్

مـــــدینـــه

1. జైసా కె ఖానా పీనా యా ఖరీద్‌నా యా బేచ్‌నా (حاشية الطحطاوی علی الدرالمختار ج ۱ ص۲۸٦)

ముమ్కిన్ హో న ఖాంసే.(బహారే షరీఅత్, హిస్సా :3, స:106) **(13)** జమాహీ ఆయే తో ముహ్ బంద్ కియే రహియే ఔర్ నా రుకే తో హోంట్ దాంతో(కె నీచే దబాఇయే. అగర్ ఇస్ తరహ్ భీ నా రుకే తో ఖ़ియామ్ మె సీధే హాథ్ కీ పుష్త్ సె ఔర్ గైరే ఖ़ియామ్ మె ఉల్టే హాథ్ కీ పుష్త్ సె ముహ్ ఢాంప్ లీజియే. జమాహీ రోక్‌నే కా **బేహతరీన్ తరీఖ़ా** యేహ్ హై కి దిల్ మె ఖయాల్ కీజియే కి **సర్కారే మదీనా** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ఔర్ దీగర్ అంబియా عَلَيْهِمُ السَّلَام కో జమాహీ నహీ ఆతీ థీ. (బహారే షరీఅత్ హి:3, స:106, దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:215) اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ : ఫ़ౌరన్ రుక్ జాయెగీ **(14)** సజ్దా జమీన్ పర్ బిలా హాఇల్ హోనా.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా :3, స:106)

సయ్యిదునా ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ़ కా అమల్

హుజ్జతుల్ ఇస్లామ్ హజ़రతే సయ్యిదునా ఇమామ్ ముహమ్మద్ గజ़ాలీ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْوَالِى నఖ్ల్ ఫ़ేర్మాతే హై,“హజ़రతే సయ్యిదునా ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ़ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ హమేషా **జమీన్ హీ పర్ సజ్దా** కర్‌తే యా’నీ సజ్దె కీ జగహ్ ముసల్లా వగైరా నా బిఛాతే.(ఎహ్‌యాఉల్‌ఉలూమ్ జి:1,స:204)

గర్ద్ ఆలూద్ పేషానీ కీ ఫ़జీలత్

హజ़రతే సయ్యిదునా వాసిలా బిన్ అస్ఖ़ా رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ సే రివాయత్ హై కె హుజ़ూర్ సరాపా నూర్, షాహే గయూర్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫ़ేర్మానే పుర్ సురూర్ హై: “తుమ్ మే సె కోయీ షఖ్స్ జబ్‌తక్ నమాజ్ సె ఫ़ారిగ్ నా హో జాయె అప్నీ పేషానీ (కీ మిట్టీ) కో సాఫ़ నా కరే క్యూంకీ జబ్ తక్ ఉస్ కీ పేషానీ పర్ నమాజ్ కె **సజ్దె**

కా నిషాన్ రహ్‌తా హై ఫిరిష్తే ఉస్ కే లియే దుఆఏ మగ్‌ఫిరత్ కర్‌తేహై.

(مَجْمَعُ الزَّوَائِد، ج۲ص۳۱۱حدیث ۲۷۶۱)

ఇస్లామి బహ్‌నో! దౌరానే నమాజ్ పేషానీ సె **మిట్టీ** ఛుడానా బేహతర్ నహీ ఔర్ مَعَاذَ اللّٰہ عَزَّوَجَلَّ తకబ్బుర్ కె తోర్ పర్ ఛుడానా గునాహ్ హై. ఔర్ అగర్ నా ఛుడానే సె తక్లీఫ్ హోతీ హో యా ఖయాల్ బట్‌తా హో తో ఛుడానే మె హరజ్ నహీ. అగర్ కిసీ కో **రియాకారీ** కా ఖౌఫ్ హో తో ఉసే చాహియే కి నమాజ్ కె బా'ద్ పేషానీ సె మిట్టీ సాఫ్ కర్‌లే.

"సయ్యిదునా ఇస్మాఈల్ కీ అమ్మీ కా నామ్ హాజిరా థా" కె ఉన్తీస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె నమాజ్ తోడ్‌నె వాలీ 29 బాతే(

(1) బాత్ కర్‌నా(దర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:445) **(2)** కిసీ కో సలామ్ కర్‌నా **(3)** సలామ్ కా జవాబ్ దేనా.(ఆలంగీరీ జి:1, స:98) **(4)** ఛీంక్ కా జవాబ్ దేనా (నమాజ్ మే ఖుద్ కో చీంక్ అయే తో ఖామూష్ రహే) అగర్ ఖుద్ కో ఛీంక్ ఆయీ ఔర్ اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ కహ్ లియా తబ్ భీ హరజ్ నహీ ఔర్ అగర్ ఉస్ వఖ్త్ హంద్ నా కీ తో ఫారిగ్ హో కర్ కహే. (అయ్‌జన్) **(5)** ఖుష్ ఖబరీ సున్ కర్ జవాబన్ اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ కహ్‌నా.(అయ్‌జన్ స:99) **(6)** బురీ ఖబర్ (యా కిసీ కీ మౌత్ కీ ఖబర్) సున్ కర్ اِنَّا لِلّٰہِ وَاِنَّآ اِلَیْہِ رٰجِعُوْن కహ్‌నా.(అయ్‌జన్) **(7)** అజాన్ కా జవాబ్ దేనా. (అయ్‌జన్ స:100) **(8)** **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కా నామ్ సున్ కర్ జవాబన్ جَلَّ جَلَالُہ, కహ్‌నా **(9)** **సర్కారే మదీనా** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఇస్మే గిరామీ సున్ కర్ జవాబన్ దురూద్ షరీఫ్ పఢ్‌నా మసలన్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కహ్‌నా

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్‌బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

(దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:460) (అగర్ جَلَّ جَلَالُهُ యా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّم జవాబ్ కీ నియ్యత్ సె నా కహా తో నమాజ్ నా టూటీ)

నమాజ్ మే రోనా

(10) దర్ద్ యా ముసీబత్ కీ వజహ్ సె యేహ్ అల్ఫాజ్ "ఆహ్" "ఊహ్" "ఉఫ్" "తుఫ్" నికల్ గయే యా ఆవాజ్ సే రోనే మే పైదా హో గయె నమాజ్ ఫాసిద్ హో గయీ. అగర్ రోనే మె సిర్ఫ్ ఆంసూ నిక్లే ఆవాజ్ వ హురూఫ్ నహీ నికలే తో హరజ్ నహీ.

(ఆలంగీరీ జి:1 స:101, దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:455)

నమాజ్ మే ఖాంస్నా

(11) మరీజ్ కీ జబాన్ సె బే ఇఖ్తియార్ **ఆహ్! ఊహ్!** నిక్లా నమాజ్ నా టూటీ యూ(హీ ఛీంక్, జమాహీ, డకార్ వగైరా మే జిత్నే హురూఫ్ మజ్బూరన్ నికల్తే హై ముఆఫ్ హై. (దుర్రే ముఖ్తార్, జి:1, స:456) **(12)**ఫూంక్నే మె అగర్ ఆవాజ్ నా పైదా హో తో వోహ్ సాంస్ కీ మిస్ల్ హై ఔర్ నమాజ్ ఫాసిద్ నహీ హోతీ మగర్ ఖస్దన్ ఫూంక్నా మక్రూహ్ హై ఔర్ అగర్ దో హర్ఫ్ పైదా హో జైసా **ఉఫ్, తుఫ్,** తో నమాజ్ ఫాసిద్ హో గయీ.(غُنیہ، ص ٤٠١)**(13)** ఖన్కార్నే మె జబ్ దో హరూఫ్ జాహిర్ హో జైసే **అఖ్** తో ముఫ్సిద్ హై. హా(అగర్ ఉజ్ర్ యా సహీహ్ మఖ్సద్ హో మసలన్ తబీఅత్ కా తఖాజా హో యా ఆవాజ్ సాఫ్ కర్నే కే లియే హో యా కోయీ ఆగే సె గుజర్ రహా హో ఉస్ కో ముతవజ్జెహ్ కర్నా హో ఇన్ వుజూహాత్ కీ బినా పర్ ఖాంస్నే మె కోయీ ముజాయఖా నహీ(.

(బహారే షరీఅత్ హి.3, స:176, దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:455)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

దౌరానే నమాజ్ దేఖ్ కర్ పఢ్నా

(14) ముస్హఫ్ షరీఫ్ సె, యా కిసీ కాగజ్ వగైరా మె లిఖా హువా దేఖ్ కర్ ఖుర్ఆన్ షరీఫ్ పఢ్నా (హా అగర్ యాద్ పర్ పఢ్ రహీ హై ఔర్ కాగజ్ వగైరా పర్ ఆయాత్ లిఖీ హై ఉసే దేఖా ఔర్ సమ్ఝా మగర్ పఢా నహీ ఇస్ మే భీ కోయీ ముజాయఖా నహీ.)(దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:463) **(15)** ఇస్లామీ కితాబ్ యా ఇస్లామీ మజ్మూన్ దౌరానే నమాజ్ జాన్‌బూఝ్ కర్ దేఖ్నా ఔర్ ఇరాదతన్ సమఝ్నా మక్రూహ్ హై. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:177) దున్యవీ హో మజ్మూన్ హో తో జియాదా కరాహియ్యత్ హై, లిహాజా నమాజ్ మే అప్నే ఖరీబ్ కితాబే(యా తహరీర్ వాలే పేకెట్ ఔర్ షాపింగ్ బ్యాగ్, మోబైల్ ఫోన్ యా ఘడీ వగైరా ఇస్ తర్హ రఖియే కి ఉన్ కీ లిఖాయీ పర్ నజర్ నా పఢే యా ఇన్ పర్ రూమాల్ వగైరా ఉఢా దీజియే, నీజ్ దౌరానే నమాజ్ సుతూన్ వగ్తైరా పర్ లగే హుయె స్టీక్కర్స్, ఇష్తిహార్ ఔర్ ఫ్రేమో(వగ్తైరా పర్ నజర్ డాల్‌నె సే భీ బచియే.

అమలె కసీర్ కీ తారీఫ్

(16) అమలె కసీర్ నమాజ్ కో ఫాసిద్ కర్ దేతా హై జబ్ కి నా నమాజ్ కె ఆ'మాల్ సె హో నా హీ ఇస్లాహే నమాజ్ కే లియే కియా గయా హో. జిస్ కామ్ కె కర్‌నే వాలే కో దూర్ సె దేఖ్‌నే సే అయ్‌సా లగే కి యేహ్ నమాజ్ మె నహీ హై బల్కి అగర్ గుమాన్ భీ గాలిబ్ హో కి నమాజ్ మె నహీ తబ్ భీ **అమలె కసీర్** హై. ఔర్ అగర్ దూర్ సె దేఖ్‌నే వాలే కో షకో షుబా హై కి నమాజ్ మే హై యా నహీ తో **అమలె ఖలీల్** హై ఔర్ నమాజ్ ఫాసిద్ నా హోగీ.

(దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:464)

దౌరానే నమాజ్ లిబాస్ పహన్నా

(17) దౌరానె నమాజ్ కుర్తా యా పాజామా పహన్నా యా తహ్బంద్ బాంధ్నా. (غُنیہ، ص ۲۰۴)**(18)** దౌరానే నమాజ్ సిత్ర్ ఖుల్ జానా ఔర్ ఇసీ హాలత్ మె కోయీ రుక్న్ అదా కర్నా యా తీన్ బార్ **سُبۡحٰنَ اللّٰہ** కహనే కీ మిఖ్దార్ వఖ్త్ గుజర్ జానా.

(దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:467)

నమాజ్ మే కుఛ్ నిగల్నా

(19) మా'మూలీ సా భీ ఖానా యా పీనా మసలన్ తిల్ బిగైర్ చబాయె నిగల్ లియా. యా ఖత్రా మూహ్ మే గిరా ఔర్ నిగల్ లియా (దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:462) **(20)** నమాజ్ షురూఅ కర్నే సే పహ్లె హీ కోయీ చీజ్ దాంతో మె మౌజూద్ థీ ఉసే నిగల్ లియా తో అగర్ వోహ్ చనే కె బరాబర్ యా ఇస్ సే జియాదా థీ తో నమాజ్ ఫాసిద్ హో గయీ ఔర్ అగర్ చనే సే కమ్ థీ తో మక్రూహ్. (దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2 స:462, ఆలంగీరీ జి:1 స:102) **(21)** నమాజ్ సె ఖబ్ల్ కోయీ మీఠీ చీజ్ ఖాయీ థీ అబ్ ఉస్ కె అజ్జా మూహ్ మె బాఖీ నహీ సిర్ఫ్ లుఆబే దహన్ మె కుఛ్ అసర్ రహ్ గయా హై ఉస్ కె నిగల్నే సె నమాజ్ ఫాసిద్ నా హోగీ. (ఆలంగీరీ జి:1 స:102) **(22)** మూహ్ మే షకర్ వగైరా హో కి ఘుల్ కర్ హల్ఖ్ మే పహుంచతీ హై నమాజ్ ఫాసిద్ హో గయీ. (అయ్జన్) **(23)** దాంతో(సే ఖూన్ నిక్లా అగర్ థూక్ గాలిబ్ హై తో నిగల్నే సె ఫాసిద్ నా హోగీ వర్నా హో జాయెగీ. (ఆలంగీరీ జి:1 స:102) (గలబె కీ అలామత్ యేహ్ హై కి అగర్ హల్ఖ్ మే మజా మహసూస్ హువా తో నమాజ్ ఫాసిద్ హో గయీ, నమాజ్ తోడ్నే మె జాయెఖే కా ఎ'తిబార్ హై ఔర్ వుజూ టూట్నే మే రంగ్ కా లిహాజా వుజూ ఉస్ వఖ్త్ టూట్తా హై జబ్ థూక్ సుర్ఖ్ హో జాయె ఔర్ అగర్ థూక్ జర్ద్ హై తో వుజూ బాఖీ హై)

దౌరానే నమాజ్ ఖిబ్లే సె ఇన్‌హిరాఫ్

(24) బిలా ఉజ్రే సీనే కో సమ్తే కా'బా సే 45 దర్‌జా యా ఇస్ సే జియాదా ఫైర్‌నా ముఫ్‌సిదే నమాజ్ హై, అగర్ ఉజ్రే సే హో తో ముఫ్‌సిద్ నహీ. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:179, (దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:478))

నమాజ్ మే సాంప్ మార్‌నా

(25) సాంప్ బిచ్ఛూ కో మార్‌నే సె నమాజ్ నహీ టూట్‌తీ జబ్ కి నా తీన్ ఖదమ్ చల్‌నా పడే నా తీన్ జర్బ్ కీ హాజత్ హో వర్‌నా ఫాసిద్ హో జాయెగీ.(ఆలంగీరీ జి:1, స:103) సాంప్ బిచ్ఛూ కో మార్‌నా ఉస్ వఖ్త్ ముబాహ్ హై జబ్ కి సామ్‌నే సే గుజ్‌రే ఔర్ ఈజా దేనె కి ఖౌఫ్ హో, అగర్ తక్లీఫ్ పహుంచానే కా అందేషా నా హో తో మార్‌నా మక్రూహ్ హై. **(26)** పై దర్ పై తీన్ బాల్ ఉఖేడే యా తీన్ జూయె(మారీ యా ఏక్ హీ జూ(కో తీన్ బార్ మారా నమాజ్ జాతీ రహీ ఔర్ అగర్ పై దర్ పై నా హో తో నమాజ్ ఫాసిద్ నా హుయీ మగర్ మక్రూహ్ హై. (ఆలంగీరీ జి:1, స:103, గున్‌యహ్ స:448)

నమాజ్ మే ఖుజానా

(27) ఏక్ రుక్న్ మె తీన్ బార్ ఖుజానే సే నమాజ్ ఫాసిద్ హో జాతీ హై యా'నీ కి ఖుజా కర్ హాథ్ హాటా లియా ఫిర్ ఖుజాయా ఫిర్ హాటా లియా యేహ్ దో బార్ హువా అగర్ అబ్ ఇసీ తర్‌హ తీస్‌రీ బార్ కియా తో నమాజ్ జాతీ రహేగీ. అగర్ ఏక్ బార్ హాథ్ రఖ్ కర్ చంద్ బార్ హరకత్ దీ తో యేహ్ ఏక్ హీ మర్‌తబా ఖుజానా కహా జాయెగా. (అయ్‌జన్ స:104, అయ్‌జన్) మేరే ఆఖా ఆ'లా హజ్‌రత్ ఇమామె అహ్‌లె సున్నత్, **మౌలానా షాహ్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్** عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن నమాజ్ మే ఖుజానే కె ముతఅల్లిఖ్ ఫేర్మాతే హై:

(నమాజ్ మె అగర్ ఖుజ్లీ ఆయే తో) జబ్త్ కరే, ఔర్ హో సకే యా ఇస్ కె సబబ్ నమాజ్ మే దిల్ పరేషాన్ హో తో ఖుజా లే మగర్ ఏక్ రుక్న్ మసలన్ ఖియామ్ యా ఖుఊద్ యా సుజూద్ మే తీన్ బార్ న ఖుజావే దో బార్ తక్ ఇజాజత్ హై. (ఫతావా రజవియ్యా జి:7, స:384)

اَللّٰهُ اَكْبَر కహ్నే మే గలతియా(

(28) తక్బీరాతే ఇన్తిఖాలాత్ మె اَللّٰهُ اَكْبَر కె కో దరాజ్ కియా యా'నీ **"ఆల్లాహ్"** యా **"ఆక్బర్"** కహే యా **"బ"** కె బా'ద్ అలిఫ్ బఢాయా యా'నీ **"అక్బార్"** కహే తో నమాజ్ ఫాసిద్ హో గయీ ఔర్ అగర్ తక్బీరే తహ్రీమా మె అయ్సా హువా తో నమాజ్ షురూ హీ నా హుయీ(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:473) **(29)** ఖిరాఅత్ యా అజ్కారే నమాజ్ మే అయ్సీ గలతీ జిస్ సె మా'నా ఫాసిద్ హో జాయే నమాజ్ ఫాసిద్ హో జాతీ హై. (బహారే షరీఅత్ హిస్సా:3, స:182) మసలన్ عَصٰۤى اٰدَمُ رَبَّهٗ కె యేహ్ మా'నా థే **(తర్జమ ఏ కన్జుల్ ఈమాన్:** ఔర్ ఆదమ్ సె అప్నే రబ్ కీ లగ్జిష్ వాఖే హుయీ) అబ్ మీమ్ కో జబర్ ఔర్ బే కో పేష్ పఢ్ దియా తో యేహ్ మా'నా హుయే **(తర్జమా:** ఔర్ రబ్ సె ఆదమ్ కీ లగ్జిష్ వాఖే హుయీ). نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْهَا

"ఉమ్మహాతుల్ మో'మినీన్ పర్ లాఖో(సలామ్" కె ఛబ్బీస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే నమాజ్ కె 26 మక్రూహాతే తహరీమా

(1)బదన్ యా లిబాస్ కె సాథ్ ఖేల్నా.(ఆలంగీరీ జి:1,స:105) **(2)** కప్డా సమేట్నా(అయ్జన్) జైసా కి ఆజ్ కల్ బా'జ్ లోగ్ సజ్దే మే జాతే వఖ్త్ పాజామా వగైరా ఆగే యా పీఛేసె ఉఠాలేతే హై. అగర్ కప్డా బదన్ సే చిపక్ జాయే తో ఏక్ హాథ్ సె ఛుడానే మె హరజ్ నహీ.

కంధోంపర్ చాదర్ లట్‌కానా

(3) సదల్ యా'నీ కప్‌డా లట్‌కానా. మసలన్ సర్ యా కంధే పర్ ఇస్ తరహ్ సే చాదర్ యా రూమాల్ వగైరా డాల్‌నా కి దోనో(కనారే లటక్తే హో హా(అగర్ ఏక్ కనారా దూస్‌రే కంధే పర్ డాల్ దియా ఔర్ దూస్‌రా లటక్ రహా హై తో హరజ్ నహీ. అగర్ ఏక్ హీ కంధే పర్ చాదర్ డాలీ కి ఏక్ సిరా పీట్ పర్ లటక్ రహా హై ఔర్ దూ(స్రా పేట్ పర్ తొ యేహ్ భీ మక్రూహ్ హై.

(బహారే షరీఅత్ హిస్సా:3 స. 192)

తబఈ హాజత్ కీ షిద్దత్

(4-6)పేషాబ్, పాఖానా యా రీహ్ కీ షిద్దత్ హోనా. అగర్ నమాజ్ షురూత్ కర్‌నే సె పహ్‌లే హీ షిద్దత్ హో తో వఖ్తే మె వుస్‌అత్ హోనే కీ సూరత్ మె నమాజ్ షురూత్ కర్‌నా హీ గునాహ్ హై. హా(అగర్ అయ్‌సా హై కి ఫరాగత్ ఔర్ వుజూ కె బా'ద్ నమాజ్ కా వఖ్త్ ఖత్మ్ హో జాయేగా తో నమాజ్ పఢ్ లిజియే. ఔర్ అగర్ దౌరానే నమాజ్ యేహ్ హాలత్ పైదా హుయీ తో అగర్ వఖ్తే మె గుంజాఇష్ హో తో నమాజ్ తోడ్ దేనా వాజిబ్ హై అగర్ ఇసీ తర్‌హ పఢ్ లీ తో గునాహగార్ హోంగీ.

(దుర్రే ముఖ్‌తార్, జి:2, స:492)

నమాజ్ మే కంకరియా(హటానా

(7) దౌరానే నమాజ్ కంకరియా హటానా మక్రూహే తహ్‌రీమీ హై. హా(అగర్ సున్నత్ కె ముతాబిఖ్ సజ్దా అదా నా హో సక్తా హో తో ఏక్ బార్ హటానే కీ ఇజాజత్ హై ఔర్ అగర్ బిగ్తైర్ హటాయె వాజిబ్ అదా నా హోతా తో హటానా వాజిబ్ హై చాహే ఏక్ బార్ సే జియాదా కీ హాజత్ పఢే.

(దుర్రే ముఖ్‌తార్, రద్దుల్ ముహ్‌తార్, జి:2, స:493)

ఉంగ్లియా చటఖానా

(8) నమజ్ మే ఉంగ్లియా చట్ఖానా.(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:493) **ఖాతముల్ ముహఖ్ఖిఖీన్** హజేరతే అల్లామా ఇబ్నే ఆబిదీన్ షామీ قُدِّسَ سِرُّهُ السّامى ఫర్మాతే హై, ఇబ్నె మాజహ్ కీ రివాయత్ హై కి **సర్కారే మదీనా** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నే ఫర్మాయా, "నమాజ్ మే అప్నీ ఉంగ్లియా(నా చట్ఖాయా కరో. (సుననే ఇబ్నే మాజహ్ జి:1 స:514 హ:965) "ముజ్తబా" కె హవాలె సె నఖ్ల్ కియా, సుల్తానే దో జహాన్, షహన్ షాహే కౌనో(మకాన్, రహ్మతే ఆలమియ్యాన్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నే "ఇన్తిజారే నమాజ్ కె దౌరాన్ ఉంగ్లియా చట్ఖానే సె మనా ఫర్మాయా. మజీద్ ఏక్ రివాయత్ మే హై, "నమాజ్ కే లియే జాతే హుయే ఉంగ్లియా(చట్ఖానే సే మనాత్ ఫర్మాయా. ఇన్ అహాదీసే ముబారకా సె యేహ్ తీన్ అహాకామ్ సాబిత్ హుయే (అలీఫ్) నమాజ్ కె దౌరాన్ మక్రూహే తహ్రీమి హై. ఔర్ తవాబే నమాజ్ మే మసలన్ నమాజ్ కే లియే జాతే హుయె, నమాజ్ కా ఇన్తిజార్ కర్తే హుయే ఉంగ్లియా(చట్ఖానా మక్రూహ్ హై. (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:193) (బా)ఖారీజే నమాజ్ (యా'నీ తవాబే-నమాజ్ మే భీ నా హో) మె బిగైర్ హాజత్ కె ఉంగ్లియా చట్ఖానా మక్రూహె తన్జీహీ హై. (జీమ్) ఖారిజే నమాజ్ మె కిసీ హాజత్ కె సబబ్ మసలన్ ఉంగ్లియోంకో ఆరామ్ దేనే కేలియే ఉంగ్లియా చట్ఖానా ముబాహ్(యా'నీ బిలా కరాహత్ జాఇజ్) హై. (రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:493-494) (9) తష్బీక్ యా'నీ ఏక్ హాథ్ కీ ఉంగ్లియా(దూస్రే హాథ్ కీ ఉంగ్లియో(మె డాల్నా.

(రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:493)

కమర్ పర్ హాథ్ రఖ్నా

(10) కమర్ పర్ హాథ్ రఖ్నా నమాజ్ కె ఇలావా భీ (బిలా ఉజ్ర్) కమర్ పర్ (యా'నీ దోనో పహలూవోంకె వస్త్ మె) హాథ్ నహీ రఖ్నా చాహీయే. (దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:494) **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె **మహబూబ్** ఫర్మాతే صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై" నమాజ్ మె కమర్ పర్ హాథ్ రఖ్నా జహన్నమియోంకీ రాహత్ హై. (شَرحُ السُّنَّةِ لِلْبَغَوِیّ ،ج۲ ص ۳۱۳ حدیث ۷۳۱) యా'నీ యేహ్ యహూదియోంకా ఫే'ల్ హై కి వోహ్ జహన్నమీ హై వర్నా జహన్నమియోంకే లియే జహన్నమ్ మె క్యా రాహత్ హై.

(హాషియా బహారే షరీఅత్ హిస్సా:3, స.186)

ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ దేఖ్నా

(11)నిగాహ్ ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ ఉఠానా(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:3 స.194) అల్లాహ్ కె మహబూబ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم ఫర్మాతే హై,"క్యా హాల్ హై ఉన్ లోగోంకా జో నమాజ్ మె ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ ఆంఖే ఉఠాతే హై ఇస్ సె బా'జ్ రహే(యా ఉన్ కీ ఆంఖే ఉచక్ లీ జాయెంగీ." (సహీహుల్ బుఖారీ జి:1 స:265 హ:75) **(12)** ఇధర్ ఉధర్ మూహ్ ఫేర్ కర్ దేఖ్నా, చాహే పూరా ముహ్ యా థోడా. మూహ్ ఫేరే బిగైర్ సిర్ఫ్ ఆంఖే ఫిరా కర్ ఇధర్ ఉధర్ బే జేరూరత్ దేఖ్నా మక్రూహె తన్జీహీ హై ఔర్ నాదిరన్ కిసీ గరజే సహీహ్ కె తహత్ హో తో హరజ్ నహీ. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:3, స.194) **సర్కారే మదీనా, సుల్తానే బా ఖరీనా, ఖరారే ఖల్బో సీనా, ఫైజ్ గంజీనా** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : ఫర్మాతే హై, "జో బందా నమాజ్ మె హై **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కీ రహ్మతే ఖాస్సా ఉస్ కీ తరఫ్ ముతవజ్జెహ్ రహతీ హై జబ్ తక్ ఇధర్ ఉధర్

నా దేఖే, జబ్ ఉస్ నే అప్నా ముహ్ ఫేరా ఉస్ కీ రహ్మత్ భీ జాతీ హై."
(سُنَنُ اَبِی دَاوٗد، ج۱ ص۳۴٤ حدیث ۹۰۹)

నమాజీ కీ తరఫ్ దేఖ్‌నా

(13) **కిసీ** కె ముహ్ కె సామ్‌నే నమాజ్ పఢ్‌నా. దూస్‌రే షఖ్స్ కో భీ నమాజీ కీ తరఫ్ ముహ్ కర్‌నా నా జాఇజ్ వ గునాహ్ హై కోయీ పహ్‌లే సె చెహరా కియే హుయె హో ఔర్ అబ్ కోయీ ఉస్ కె చెహరే కీ తరఫ్ రుఖ్ కర్ కె నమాజ్ షురూత్ కరే తో నమాజ్ షురూ కర్‌నే వాలా గునహ్‌గార్ హువా ఔర్ ఇస్ నమాజీ పర్ కరాహత్ ఆయీ వర్‌నా చెహరా కరనే వాలె పర్ గునాహ్ వ కరాహత్ హై.(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:496–497) **(14)** బిలా జేరూరత్ ఖన్కార్(యా'నీ బల్‌గమ్ వగైరా)నికాల్నా(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:511) **(15)**ఖేస్‌దన్ జమాహీ లేనా. (مَرَاقِی الْفَلَاح ص۳۰٤) (అగర్ ఖుద్ బ ఖుద్ ఆయె తో హరజ్ నహీ మగర్ రోక్‌నా ముస్తహబ్ హై) అల్లాహ్عَزَّوَجَلَّకె మహ్‌బూబ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم ఫర్మాతే హై(: "జబ్ నమాజ్ మె కిసీ కో జమాహీ ఆయె తో జహా(తక్ హో సకే రోకె, కి షైతాన్ ముహ్ మె దాఖిల్ హో జాతా హై.(సహీహ్ ముస్లిమ్ స:1597 హ:2995) **(16)** ఉల్టా ఖుర్‌ఆన్ మజీద్ పఢ్‌నా (మసలన్ పహ్‌లీ రక్‌అత్ మె **"తబ్బత్ యదా"** పఢీ ఔర్ దూస్‌రీ మే**"ఇజాజాఅ"**) **(17)** కిసీ వాజిబ్ కో తర్క్ కర్‌నా మసలన్ **"ఖౌమా"** ఔర్ **"జల్సా"** మె పీఠ్ సీధీ హోనే సే పహ్‌లే హీ రుకూత్ యా దూస్‌రే సజ్దే మె చలా జానా(బహారే షరీఅత్ హి.3, స:197) ఇస్ గునాహ్ మె ముసల్మానోంకీ అచ్ఛీ ఖాసీ త'దాద్ ములవ్వస్ నజర్ ఆతీ హై, యాద్ రఖియే! జిత్‌నీ భీ నమాజే(ఇస్ తర్‌హ పఢీ హోంగీ సబ్ కా లౌటానా వాజిబ్ హై. "ఖౌమా ఔర్ జల్సా"

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅ 200 బార్ దురూదే పాక్ పఢా ఉస్ కే 200 సాల్ కే గునాహ్ ముఆఫ్ హోంగే. -(కన్జుల్ ఉమ్మాల్)

మే కమ్ అజ్ కమ్ ఏక్ బార్ **سُبْحٰنَ اللّٰه** కహ్నే కీ మిఖ్దార్ ఠహర్నా వాజిబ్ హై. **(18)** "ఖియామ్" కె ఇలావా కిసీ ఔర్ మౌఖే పర్ ఖుర్ఆన్ మజీద్ పఢ్నా **(19)** ఖిరాఅత్ రుకూఅ్ మె పహుంచ్ కర్ ఖత్మ్ కర్నా. (అయ్‌జన్) **(20)** జమీనే మగ్‌సూబా (యా'ని అయ్‌సీ జమీన్ జిస్ పర్ నా జాఇజ్ ఖబ్జా కియా హో) యా **(21)** పరాయా ఖేత్ జిస్ మే జరాఅత్ మౌజూద్ హై(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2 స:54) **(22)** జుతే హుయే ఖేత్ మే (అయ్‌జన్) యా **(23)** ఖబ్ర్ కె సామ్నే జబ్ కీ ఖబ్ర్ ఔర్ నమాజీ కె బీచ్ మే కోయీ చీజ్ హాఇల్ న హో నమాజ్ పఢ్నా.(ఆలం గీరీ, జి:5 స:319) **(24)** కుఫ్ఫార్ కె ఇబాదత్ ఖానో(మె నమాజ్ పఢ్నా బల్కి ఇన్ మే జానా భీ మమ్‌నూఅ హై. (దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2 స:53)

నమాజ్ ఔర్ తసావీర్

(25) జాన్‌దార్ కీ తస్వీర్ వాలా లిబాస్ పహన్ కర్ నమాజ్ పఢ్నా మక్రూహె తహ్‌రీమీ హై నమాజ్ కె ఇలావా భీ అయ్‌సా కప్‌డా పహన్‌నా జాఇజ్ నహీ (బహారే షరీఅత్ హి.3, స:195) **(26)**నమాజీ కె సర్ పర్ యా'నీ ఛత్ పర్ యా సజ్దే కీ జగాహ్ పర్ యా ఆగే యా దాఏ(యా బాఏ(జాన్‌దార్ కీ తస్వీర్ ఆవేజా(హోనా **మక్రూహె తహ్‌రీమీ** హై ఔర్ పీఛే హోనా భీ మక్రూహ్ హై మగర్ గుజేష్తా సూరతోంసె కమ్. అగర్ తస్వీర్ ఫర్ష్ పర్ హై ఔర్ ఉస్ పర్ సజ్దా నహీ హోతా తో కరాహత్ నహీ. అగర్ తస్వీర్ గైర్ జాన్‌దార్ కీ హై జైసా దరియా పహాడ్ వగైరా తో ఇస్ మె కోయీ ముజాయకా నహీ. ఇతనీ ఛోటీ తస్వీర్ హో జిసే జమీన్ పర్ రఖ్ కర్ ఖడే హో కర్ దేఖే తో ఆ'జా కీ తఫ్సీల్ నా దిఖాయీ దే.(జైసా కె ఉమూమన్ తవాఫే

కా'బా కె మన్‌జర్ కీ తస్వీరే బహుత్ ఛోటీ హోతీ హై యేహ్ తస్వీర్) నమాజ్ కే లియే బాఇసే కరాహత్ నహీ హై(బహారే షరీఅత్ హి:3, స:195,196) హా(తవాఫ్ కీ భీడ్ మె ఏక్ భీ చెహరా వాజేహ్ హో గయా తో ముమానాఅత్ బాఖీ రహేగీ. చెహరే కె ఇలావా మసలన్ హాథ్, పా(వ్, పీఠ్, చెహరే కా పిఛ్‌లా హిస్సా యా అయ్‌సా చెహరా జిస్ కీ ఆంఖే, నాక్, హోన్ట్ వగైరా సబ్ ఆ'జా మిటే హుయె హో అయ్‌సీ తసావీర్ మె కోయీ హరజ్ నహీ.

"ఖుదా కె నబీ మూసా కీ మా(కా నామ్ యూహానీజ్ హై" కె తీస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే నమాజ్ కె 30 మక్రూహాతే తన్‌జీహీ

(1) దూస్‌రే కప్‌డే ముయస్సర్ హోనే కె బా-వుజూద్ కామకాజ్ కె లిబాస్ మె నమాజ్ పడ్‌నా(شَرۡحُ الۡوِقَایَۃ، ج۱ ص۱۹۸)**(2)**మూహ్ మె కోయీ చీజ్ లియే హుయె హోనా. అగర్ ఇస్ కీ వజహ్ సె ఖిరాఅత్ హీ నా హో సకే యా అయ్‌సే అల్‌ఫాజ్ నిక్‌లే(కి జో ఖుర్‌ఆనే పాక్ కె న హో(తో నమాజ్ హీ ఫాసిద్ హో జాయెగీ. (దుర్రే ముఖ్‌తార్, రద్దుల్ ముహ్‌తార్, జి:2, స:491) **(3)**రుకూఅ్ యా సజ్దే మె బిలా జేరూరత్ తీన్ బార్ సె కమ్ తస్బీహ్ కహ్‌నా (అగర్ వఖ్త్ తంగ్ హో యా ట్రేన్ చల్ పఢ్‌నె కె ఖౌఫ్ సె హో తో హరజ్ నహీ.(బహారే షరీఅత్ హి:3, స198) **(4)** నమాజ్ మె పేషానీ సె ఖాక్ యా ఘాస్ ఛుడానా. హా(అగర్ ఇన్ కీ వజహ్ సె నమాజ్ మె ధ్యాన్ బట్‌తా హో తో ఛుడానే మే హరజ్ నహీ((ఆలంగీరీ జి:1 స:105) **(5)** నమాజ్ మె హాథ్ యా సర్ కె ఇషారే సె సలామ్ కా జవాబ్ దేనా(దుర్రే ముఖ్‌తార్, జి:2, స:497) జబాన్ సె జవాబ్ దేనా ముఫ్సిదే నమాజ్ హై. (ఆలంగీరీ జి:1 స:98) **(6)** నమాజ్ మే బిలా ఉజ్ర్ చార్ జానూ యా'నీ చోకడీ మార్ కర్ బైఠ్‌నా**(7)**అంగ్‌డాయీ లేనా

ఔర్ **(8,9)**ఇరాదతన్ ఖాంస్నా, ఖన్కార్నా అగర్ తబీఅత్ చాహతీ హో తో హరజ్ నహీ.(బహారే షరీఅత్ హి:3, స:201, ఆలంగీరీ జి:1 స:107) **(10)**సజ్దే మె జాతే హుయే ఘుట్నే సె పహ్లె బిలా ఉజ్ర్ హాథ్ జమీన్ పర్ రఖ్నా (مُنیۃُ الْمُصَلِّی ص ۳۴۰) **(11)**ఉఠ్తే వఖ్త్ బిలా ఉజ్ర్ హాథ్ సే ఖబ్ల్ ఘుట్నే జమీన్ సె ఉఠానా.(అయ్జన్) **(12)**నమాజ్ మే సనా, తఅవ్వుజ్, తస్మియా ఔర్ ఆమీన్ జోర్ సె కహనా. (غُنیہ ص ۳۵۲،عالمگیری ج ۱ ص ۱۰۷) **(13)**బిగైర్ ఉజ్ర్ దీవార్ పర్ టేక్ లగానా (غُنیہ ص ۳۵۳) **(14)**రుకూఅ్ మే ఘుట్నో(పర్ ఔర్ **(15)**సజ్దే మే జమీన్ పర్ హాథ్ నా రఖ్నా(ఆలంగీరీ జి:1 స:109) **(16)**దాఏ(బాఏ(ఝూమ్నా. ఔర్ తరావుహ్ యా'నీ కభీ దాఏ(పావో(పర్ ఔర్ కభీ బాఏ(పావోంపర్ జోర్ దేనా యేహ్ సున్నత్ హై.(ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:7 స:389, బహారే షరీఅత్ హిస్సా:3, స.202) ఔర్ సజ్దే కే లియే జాతే హుయె సీధీ తరఫ్ జోర్ దేనా ఔర్ ఉఠ్తే వఖ్త్ ఉల్టీ తరఫ్ జోర్ దేనా ముస్తహబ్ హై. **(17)**నమాజ్ మే ఆంఖే బంద్ రఖ్నా. హా(అగర్ ఖుషూఅ్ ఆతా హో తో ఆంఖే బంద్ రఖ్నా అఫ్జల్ హై.(దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:499) **(18)**జల్తీ ఆగ్ కె సామ్నే నమాజ్ పఢ్నా, షమా యా చరాగ్ సామ్నే హో తో హరజ్ నహీ(ఆలంగీరీ జి:1 స:108) **(19)**అయ్సీ చీజ్ కె సామ్నే నమాజ్ పఢ్నా జిస్ సె ధ్యాన్ బటే మసలన్ జీనత్ ఔర్ లహ్వో లఊబ్ వగైరా **(20)** నమాజ్ కేలియే దౌఢ్నా(రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2 స:513) **(21)**ఆమ్ రాస్తా **(22)**కూఢా డాల్నే కీ జగహ్ **(23)**మజ్బహ్ యా'నీ జహా జానవర్ జేబాహ్ కియే

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

జాతే హో వహా(**(24)** అస్తబల్ యా'నీ ఘోడే బాంధ్నే కీ జగహ్ **(25)** గుస్ల్ ఖానా, **(26)** మవేషీ ఖానా ఖుసూసన్ జహా(ఊంట్ బాంధే జాతే హో(, **(27)**ఇస్తిన్జా ఖానే కీ ఛత్ ఔర్ **(28)**సహరా మె బిలా సుత్రా కె జబ్ కీ ఆగే సె లోగోంకే గుజేర్నే కా ఇమ్కాన్ హో ఇన్ జగహోంపర్ నమాజ్ పఢ్నా(బహారే షరీఅత్ హి:3 స:204,205, దర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:52-54) **(29)**బిగైర్ ఉజ్రే హాథ్ సే మఖ్ఖీ మచ్ఛర్ ఉడానా (నమాజ్ మె జూ(యా మచ్ఛర్ ఈజా దేతే హో(తో పకడ్ కర్ మార్ డాల్నే మె కోయీ హరజ్ నహీ జబ్ కి అమలె కసీర్ సే నా హో (బహారే షరీఅత్ హి:3, స:203) **(30)** ఉల్టా కప్డా పహన్నా యా ఓఢ్నా.

(ఫతావా రజవియ్యా జి:7, స:358 తా 360, ఫతావా అహ్లె సున్నత్ గైర్ మత్బూఅ)

మదని ఫూల్ : వోహ్ అమలే ఖలీల్ జో నమాజీ కే లియే ముఫీద్ హో జాఇజ్ హై ఔర్ జో ముఫీద్ న హో వోహ్ మక్రూహ్ హై.

(ఆలంగీరీ జి:1, స:105)

జోహర్ కే ఆఖిరీ దో నఫ్లే కే భీ క్యా కహనే

జోహర్ కె బా'ద్ చార్ రక్అత్ పఢ్నా ముస్తహబ్ హై కీ హదీసే పాక్ మె ఫర్మాయా: జిస్ నె జోహర్ సె పహలె చార్ ఔర్ బా'ద్ మె చార్ పర్ ముహాఫజేత్ కీ అల్లాహ్ తఆలా ఉస్ పర్ ఆగ్ హరామ్ ఫర్మా దేగా (సుననుత్తిర్మిజి జి:1, స:436, హ:428) **అల్లామా సయ్యిద్ తహ్తావీ** عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡقَوِی ఫర్మాతే హై కీ సిరే సె ఆగ్ మె దాఖిల్ హీ న హోగా ఔర్ ఉస్ కె గునాహ్ మిటా దియే జాయెంగే ఔర్ ఉస్ పర్ (బందోంకీ హఖే తలఫియోంకే) జో ముతాలబాత్ హై అల్లాహ్ తఆలా ఉస్ కె ఫరీఖ్ కో

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ ఏక్ బార్ దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ దస్ రహ్మతే(భేజ్‌తా హై. -(ముస్లిమ్)

రాజీ కర్ దేగా యా యేహ్ మత్‌లబ్ హై కీ అయ్‌సే కామోంకీ తౌఫీఖ్ దేగా జిన్ పర్ సజా నా హో. (حاشیۃ الطحطاوی علی الدرالمختار ج۱ص۲۸٤) ఔర్ **అల్లామా షామీ** **قُدِّسَ سِرُّہُ السَّامی** ఫర్మాతే హై(కి ఉస్‌కే లియే బిషారత్ యేహ్ హై కి సఆదత్ పర్ ఉస్ కా ఖాతీమా హోగా ఔర్ దోజఖ్ మె నా జాయెగా. (రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2, స:547)

ఇస్లామీ బహ్‌నో!) **اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ عَزَّوَجَلَّ** జహా(జోహర్ కీ దస్ రక్‌అత్ నమాజ్ పఢ్ లేతే హై(వహా(ఆఖిర్ మె మజీద్ దో రక్‌అత్ నఫ్లే పఢ్ కర్ బారహ్‌వీ షరీఫ్ కీ నిస్బత్ సే 12 రక్‌అత్ కర్‌నే మె దేర్ హీ కిత్‌నీ లగ్‌తీ హై. ఇస్తిఖామత్ కె సాథ్ దో నఫ్లే పఢ్నే కీ నియ్యత్ ఫర్మా లీజియే.

"సయ్యిదతునా మైమూనా" కె బారహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె నమాజె విత్ర్ కె 12 మదనీ ఫూల్

(1) నమాజే విత్ర్ వాజిబ్ హై **(2)** అగర్ యేహ్ ఛూట్ జాయె తో ఇస్ కీ ఖజా లాజిమ్ హై(ఆలంగీరీ జి:1 స:111) **(3)** విత్ర్ కా వఖ్త్ ఇషా కె ఫర్జోంకె బా'ద్ సె సుబ్‌హె సాదిఖ్ తక్ హై **(4)** జో సో కర్ ఉఠ్‌నే పర్ ఖాదిర్ హో ఉస్ కె లియే అఫ్జల్ హై కి పిఛ్‌లీ రాత్ మె ఉఠ్ కర్ పహ్‌లే తహజ్జుద్ అదా కరే ఫిర్ విత్ర్ **(5)**ఇస్ కీ తీన్ రక్‌అతే(హై.(దుర్రే ముఖ్‌తార్ జి:2 స:532) **(6)** ఇస్ మె ఖా'దఏ ఊలా వాజిబ్ హై సిర్ఫ్ తషహ్‌హుద్ పఢ్ కర్ ఖడీ హో జాఇయే **(7)** తీస్‌రీ రక్‌అత్ మె ఖిరాఅత్ కె బా'ద్ తక్బీరే ఖునూత్(اَللّٰہُ اَکْبَر) కహ్‌నా వాజిబ్ హై (బహారే షరీఅత్ హి:3, స:86) **(8)** జిస్ తర్‌హ తక్బీరే తహరీమా కహ్‌తే హై(ఇసీ తర్‌హ తీస్రీ రక్‌అత్ మె అల్‌హంద్ షరీఫ్ ఔర్ సూరత్ పఢ్‌నే కె బా'ద్ పహలె హాథ్ కంధో(తక్ ఉఠాఇయే ఫిర్ اَللّٰہُ اَکْبَر కహియే**(9)** ఫిర్ హాథ్ బాంధ్ కర్ దుఆయే ఖునూత్ పఢియే.

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ్స్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్‌నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. -(తిబ్రానీ)

దుఆ-ఏ ఖునూత్

اَللّٰھُمَّ اِنَّا نَسْتَعِیْنُکَ وَنَسْتَغْفِرُکَ
وَنُؤْمِنُ بِکَ وَنَتَوَکَّلُ عَلَیْکَ
وَنُثْنِیْ عَلَیْکَ الْخَیْرَ ؕ وَنَشْکُرُکَ
وَلَا نَکْفُرُکَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُکُ مَنْ
یَّفْجُرُکَ ؕ اَللّٰھُمَّ اِیَّاکَ نَعْبُدُ
وَ لَکَ نُصَلِّیْ وَنَسْجُدُ وَ اِلَیْکَ
نَسْعٰی وَنَحْفِدُ وَ نَرْجُوْا
رَحْمَتَکَ وَنَخْشٰی عَذَابَکَ
اِنَّ عَذَابَکَ بِالْکُفَّارِ مُلْحِقٌ ؕ

అయ్ అల్లాహ్ హమ్ తుఝ్ సె మదద్ చాహ్‌తే హై(ఔర్ తుఝ్ సె బఖ్షిష్ మాంగ్‌తే హై(ఔర్ తుఝ్ పర్ ఈమాన్ లాతే హై(ఔర్ తుఝ్ పర్ భరోసా రఖ్‌తే హై(ఔర్ తేరీ బహుత్ అచ్ఛీ తా'రీఫ్ కర్‌తే హై(ఔర్ తేరా షుక్ర్ కర్‌తే హై(ఔర్ తేరీ నా షుక్రీ నహీ కర్‌తే ఔర్ అలగ్ కర్‌తే హై(ఔర్ ఛోడ్‌తే హై(ఉస్ షఖ్స్ కో జో తేరీ నా ఫేర్మానీ కరే, అయ్ అల్లాహ్ హమ్ తేరీ హీ ఇబాదత్ కర్‌తే హై(ఔర్ తేరే హీ లీయే నమాజ్ పఢ్‌తే ఔర్ సజ్దా కర్‌తే హై(ఔర్ తేరీ ఇతాఅత్ కీ తరఫ్ దౌడ్‌తే ఔర్ జల్దీ కర్‌తే హై(ఔర్ తేరీ రహ్మత్ కె ఉమ్మీద్ వార్ హై(ఔర్ తేరే అజాబ్ సె డర్‌తే హై బేషక్ తేరా అజాబ్ కాఫిరోంకో మిల్‌నే వాలా హై.

(10) దుఆ-ఏ ఖునూత్ కె బా'ద్ దురూద్ షరీఫ్ పఢ్‌నా బేహతర్ హై

(బహారే షరీఅత్ హి. 4, స:4, దుర్రే ముఖ్‌తార్, రద్దుల్ ముహ్‌తార్, జి:2, స:534)

(11) జో దుఆ-ఏ ఖునూత్ నా పఢ్ సకే వోహ్ యేహ్ పఢే:

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్‌బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ ○ (پ۲ البقرة ۲۰۱)

అయ్ అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ! అయ్ రబ్ హమారే హమే దునియా(మె భలాఈ ఔర్ హమే ఆఖీరత్ మె భలాయీ దే ఔర్ హమె అజాబే దోజేఖ్ సె బచా.

యా యేహ్ పఢే:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِى **అయ్ అల్లాహ్** మేరీ మగ్ఫేరత్ ఫర్మా దే.

(12) అగర్ దుఆ-ఏ ఖునూత్ పఢ్నా భూల్ గయీ ఔర్ రుకూఅ్ మె చలీ గయీ తో వాపస్ నా లౌటియే బల్కి సజ్దా-ఏ-సహూ కర్ లీజియే. (ఆలంగీరీ జి:1 స:111,128)

విత్ర్ కా సలామ్ ఫేర్నే కె బా'ద్ కీ ఏక్ సున్నత్

షహనషాహే ఖైరుల్ అనామ్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم జబ్ విత్ర్ మే సలామ్ ఫేర్తే తీన్ బార్ **سُبْحٰنَ الْمَلِكِ الْقُدُّوس** కహ్తే ఔర్ తీస్రీ బార్ బులంద్ ఆవాజ్ సె కహ్తే. (సుననున్ నసాయీ స:299 హ:1729)

"హజ్రతే హలీమా సా'దియా" కె చౌదహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె సజ్దయే సహూ(కె 14 మదని ఫూల్

(1) వాజిబాతే నమాజ్ మే సె అగర్ కోయీ వాజిబ్ భూలే సె రహ్ జాయే యా ఫరాఇజ్ వ వాజిబాతే నమాజ్ మె భూలే సె తాఖీర్ హో జాయే తో సజ్దా-ఏ-సహూ వాజిబ్ హై(దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:655). (2) అగర్ సజ్దా-ఏ-సహూ వాజిబ్ హో నే కె బా-వుజూద్ నా కియా తో నమాజ్ లౌటానా వాజిబ్ హై. (3) జాన్ బూఝ్ కర్ వాజిబ్ తర్క్

కియా తో సజ్ద-ఏ-సహూ కాఫ़ీ నహీ బల్కి నమాజ్ దోబారా లౌటానా వాజిబ్ హై.(అయ్‌జన్) **(4)** కోయీ అయ్‌సా వాజిబ్ తర్క్ హువా జో వాజిబాతే నమాజ్ సె నహీ బల్కి ఇస్ కా వుజూబ్ అమ్రె ఖారిజ్ సె హో తో సజ్ద-ఏ-సహూ వాజిబ్ నహీ మసలన్ ఖిలాఫ़ే తర్‌తీబ్ ఖుర్‌ఆనే పాక్ పఢ్‌నా తర్కే వాజిబ్ (ఔర్ గునాహ్) హై మగర్ ఇస్ కా తఅల్లుఖ़్ వాజిబాతే నమాజ్ సె నహీ బల్కి వాజిబాతే తిలావత్ సె హై లిహాజ़ా సజ్ద-ఏ-సహూ నహీ (అల్‌బత్తా జాన్‌భూఝ్ కర్ అయ్‌సా కియా హో తో ఇస్ సె తౌబా కరే) **(5)** ఫ़ర్జ़ తర్క్ హో జానే సె నమాజ్ జాతీ రహ్‌తీ హై సజ్ద-ఏ-సహూ సె ఇస్ కీ తలాఫ़ీ నహీ హో సక్తీ లిహాజ़ా దోబారా పఢియే (అయ్‌జన్, గున్‌యా స:455) **(6)**సున్నతే(యా ముస్తహబ్బాత్ మసలన్ “సనా” “తఅవ్వుజ़్” “తస్మియా” “ఆమీన్” తక్బీరాతే ఇన్తిఖాలాత్(యా'ని సుజూద్ వగైరా మె జాతే ఉఠ్‌తే వఖ़్త్ కహీ జానే వాలీ اَللّٰهُ اَكْبَر) ఔర్ తస్బీహాత్ కె తర్క్ సె సజ్ద-ఏ-సహూ వాజిబ్ నహీ హోతా, నమాజ్ హో గయీ (అయ్‌జన్) మగర్ దోబారా పఢ్ లేనా ముస్తహబ్ హై భూల్ కర్ తర్క్ కియా హో యా జాన్ బూఝ్ కర్ (బహారే షరీఅత్ హి:4, స:58) **(7)** నమాజ్ మే అగర్‌చే దస్ వాజిబ్ తర్క్ హుయే సహూ కె దో హీ సజ్దే సబ్ కే లియే కాఫ़ీ హై(బహారే షరీఅత్ హి:4, స:58, రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2, స:59) **(8)** తా'దీలే అర్‌కాన్ (మసలన్ రుకూ కె బా'ద్ కమ్ అజ़్ కమ్ ఏక్ బార్ “ سُبْحٰنَ الله ” కహనే కీ మిఖ़్‌దార్ సీధా ఖడా హోనా యా దో సజ్దోంకె దర్‌మియాన్ ఏక్ బార్ سُبْحٰنَ الله, కహనే కీ మిఖ़్‌దార్ సీధా బైఠ్‌నా) భూల్ గయీ సజ్ద-ఏ-సహూ వాజిబ్ హై. **(9)** ఖునూత్ యా తక్బీరే ఖునూత్ (యా'ని విత్ర్ కీ తీస్రీ రకఅత్ మే ఖ़िరాఅత్ కె బా'ద్ ఖునూత్ కే లియే జో తక్‌బీర్ కహీ జాతీ హై

ఫ్ర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్నే జఫా కీ -(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

వోహ్ అగర్) భూల్ గయీ సజ్ద-ఏ-సహూ వాజిబ్ హై(అయ్జన్ స:128) **(10)** ఖిరాఅత్ వగైరా కిసీ మౌ'ఖే పర్ సోచ్నే మె తీన్ మర్తబా "سُبۡحٰنَ اللّٰه" కహనే కా వఖ్ఫ్ గుజర్ గయా సజ్ద-ఏ-సహూ వాజిబ్ హో గయా **(11)** సజ్ద-ఏ-సహూ కె బా'ద్ బీ అత్తహియ్యాత్ పఢ్నా వాజిబ్ హై. అత్తహియ్యాత్ పఢ్ కర్ సలామ్ ఫేరియే ఔర్ బేహతర్ యేహ్ హై కి దోనో(ఖాయిదో((యా'నీ సజ్ద-ఏ-సహూ సె పహ్లె ఔర్ బా'ద్) మె దురూద్ షరీఫ్ భీ పఢీయే **(12)** ఖా'ద ఏ ఊలా మె తషహ్హుద్ కె బా'ద్ ఇత్నా పఢా " اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ " తో సజ్ద యే సహూ వాజిబ్ హై ఇస్ వజహ్ సె నహీ(కి దురూద్ షరీఫ్ పఢా బల్కి ఇస్ వజహ్ సె కి తీస్రీ రక్అత్ కె ఖియామ్ మే తాఖీర్ హుయీ. తో ఇత్నీ దేర్ తక్ సుకూత్ కియా (చుప్ రహీ) జబ్ భీ సజ్ద-ఏ సహూ హై జైసె ఖా'దా వ రుకూ వ సుజూద్ మే ఖుర్ఆన్ పఢ్నే సె సజ్ద-ఏ సహూ వాజిబ్ హై, హాలాంకి వోహ్ కలామే ఇలాహీ عَزَّوَجَلَّ హై.

(బహారే షరీఅత్ హి.4, స:62, దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:657)

హికాయత్

సయ్యిదునా ఇమామే ఆ'జమ్ అబూ హనీఫా رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ కో ఖ్వాబ్ మె సర్కారే మదీనా, సుల్తానే బా-ఖరీనా, ఖరారే ఖల్బో సీనా, ఫైజ్ గంజీనా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా దీదార్ హువా సర్కారే నామ్దార్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నే ఇస్తిఫ్సార్ ఫర్మాయా, " దురూద్ షరీఫ్ పఢ్నే వాలే పర్ తుమ్ నే సజ్దా క్యూ వాజిబ్ బతాయా? "అర్జ్ కీ, ఇస్ లియే ఉస్ నే భూల్ కర్ (యా'నీ గఫ్లత్ సె) పఢా. సర్కారే ఆలీ వఖార్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నే యేహ్ జవాబ్ పసంద్ ఫర్మాయా. (అయ్జన్)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

(13) కిసీ ఖా'దహ్ మె తషహ్హుద్ సే కుఛ్ రహ్ గయా తో సజ్ద-ఏ-సహూ వాజిబ్ హై నమాజ్ నఫ్ల్ హో యా ఫర్జ్. (ఆలంగీరీ జి:1, స:127)

సజ్ద్-ఏ-సహూ కా తరీఖే

అత్తహియ్యాత్ పఢ్ కర్ బల్కి అఫ్‌జల్ యేహ్ హై కి దురూద్ షరీఫ్ భీ పఢ్ లీజియే, సీధీ తరఫ్ సలామ్ ఫేర్ కర్ దో సజ్దే కీజియే, ఫిర్ తషహ్హుద్, దురూద్ షరీఫ్ ఔర్ దుఆ పఢ్ కర్ సలామ్ ఫేర్ దీజియే.

సజ్ద-ఏ తిలావత్ ఔర్ షైతాన్ కీ షామత్

అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కె మహబూబ్, దానాయె గుయూబ్, మునజ్జేహున్ అనిల్ ఉయూబ్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫేర్మానే జన్నత్ నిషాన్ హై. జబ్ ఆద్‌మీ ఆయతే సజ్దా పఢ్ కర్ సజ్దా కర్‌తా హై, షైతాన్ హట్ జాతా హై ఔర్ రో కర్ కహతా హై, హాయే మెరీ బర్‌బాదీ. ఇబ్నే ఆదమ్ కో సజ్దే కా హుక్మ్ హువా ఉస్ నే సజ్దా కియా ఉస్ కే లియే జన్నత్ హై ఔర్ ముఝే హుక్మ్ హువా మై నే ఇన్కార్ కియా మెరే లియే దోజఖ్ హై.
(సహీహ్ ముస్లిమ్, స:56, హ:81)

హర్ మురాద్ పూరీ హో اِن شَاءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ

ఖుర్‌ఆనే మజీద్ మె సజ్‌దే కి 14 ఆయాత్ హై(. జిస్ మఖ్సద్ కే లియే ఏక్ మజలిస్ మే సజ్దే కీ సబ్ (యా'నీ 14) ఆయతే(పఢ్ కర్ 14 సజ్దే కరే **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ ఉస్ కా మఖ్సద్ పూరా ఫర్మా దేగా. ఖ్వాహ్ ఏక్ ఏక్ ఆయత్ పఢ్ కర్ ఉస్ కా సజ్దా కర్‌తీ జాయె యా సబ్ పఢ్ కర్ ఆఖిర్ మే 14 సజ్దే కరలే.(دُرِّمُختار،ج۲ص۷۱۹،غُنیہ‌ص۵۰۷وغیرہما) మక్తబతుల్ మదీనా కీ మత్‌బూఆ బహారే షరీఅత్ హి:4, స:75 తా 77 పర్ 14 ఆయాతే సజ్‌దా ములాహజా ఫేర్మా లీజియే.

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తేహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

"యా బీబీ ఫాతిమా" కె గ్యారహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే సజ్దా-ఏ తిలావత్ కె 11 మదనీ ఫూల్

(1) ఆయతే సజ్దా పఢ్‌నే యా సున్నే సె సజ్దా వాజిబ్ హో జాతా హై. పఢ్‌నే మె యేహ్ షర్త్ హై ఇతనీ ఆవాజ్ మే హో కి అగర్ కోయీ ఉజ్ర్ నా హో తో ఖుద్ సున్ సకే, సున్నే వాలీ కే లియే యేహ్ జరూరీ నహీ కి బిల్ ఖస్ద్ సునీ హో బిలా ఖస్ద్ సున్నే సె భీ సజ్దా వాజిబ్ హో జాతా హై. (బహారే షరీఅత్ హి:4,స:77, ఆలంగీరీ జి:1, స:132) **(2)** కిసీ భీ జబాన్ మే ఆయత్ కా తర్‌జమా పఢ్‌నే ఔర్ సున్నే వాలీ పర్ సజ్దా వాజిబ్ హో గయా, సున్నే వాలీ నే యేహ్ సమ్‌ఝా హో యా నా సమ్‌ఝా హో కి ఆయతే సజ్దా కా తర్‌జమా హై. అల్‌బత్తా యేహ్ జరూర్ హై కి ఉసే న మా'లూమ్ హో తో బతా దియా గయా హో కి యేహ్ ఆయతే సజ్దా కా తర్జమా థా ఔర్ ఆయత్ పఢీ గయీ హో తో ఇస్ కీ జరూరత్ నహీ కి సున్నే వాలే కో ఆయతే సజ్దా హోనా బతాయా గయా హో. (ఆలంగీరీ జి:1, స:133)

(3) సజ్దా వాజిబ్ హోనే కే లియే పూరీ ఆయత్ పఢ్‌నా జరూరీ హై లేకిన్ బా'జ్ ఉలమా-ఏ-ముతఅఖ్ఖిరీన్ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ الْمُبِين కె నజ్‌దీక్ వోహ్ లఫ్జ్ జిస్ మె సజ్దే కా మాద్దా పాయా జాతా హో ఉస్‌కే సాథ్ ఖబ్ల్ యా బా'ద్ కా కోయీ లఫ్జ్ మిలా కర్ పఢా తో సజ్దఏ తిలావత్ వాజిబ్ హో జాతా హై లిహాజా ఎహ్‌తియాత్ యహీ హై కి దోనో(సూరతో(మె సజ్దా-ఏ-తిలావత్ కియా జాయే. (ఫతావా రజవియ్యా జి.8, స.229,233, ములఖ్ఖసన్)

(4)ఆయతే సజ్దా బైరూనే నమాజ్ పఢీ తో ఫౌరన్ సజ్దా కర్‌లేనా వాజిబ్ నహీ హై అల్‌బత్తా వుజూ హో తో తాఖీర్ మక్రూహే తన్‌జీహీ హై. (దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:703)

(5) సజ్దా-ఏ-తిలావత్ నమాజ్ మే ఫౌరన్ కర్‌నా వాజిబ్ హై అగర్ తాఖీర్ కీ యా'నీ తీన్ ఆయాత్ సే జియాదా పఢ్‌లియా తో గునహ్‌గార్ హోగా ఔర్ జబ్ తక్ నమాజ్ మె హై యా సలామ్ ఫేర్‌నే కె బా'ద్ నమాజ్ కె మునాఫీ ఫే'ల్ నహీ కియా తో సజ్దా-ఏ-తిలావత్ కర్ కె సజ్దా-ఏ-సహూ బజా లాయె. (దుర్రే ముఖ్‌తార్, రద్దుల్ ముహ్‌తార్, జి:2, స:704) తాఖీర్ సె మురాద్ తీన్ ఆయత్ సె జియాదా పఢ్ లేనా హై కమ్ మే తాఖీర్ నహీ(మగర్ ఆఖిరీ సూరత్ మే సజ్‌దా వాఖే హై, మసలన్ **ఇన్‌షఖ్ఖత్** తో సూరత్ పూరీ కర్ కె సజ్దా కరేగీ జబ్ భీ హరజ్ నహీ(. (బహారే షరీఅత్ హి:4, స:82, ములఖ్ఖసన్) **(6)** కాఫిర్ యా నా బాలిగ్ సె ఆయతే సజ్దా సునీ తబ్ భీ సజ్దా-ఏ-తిలావత్ వాజిబ్ హో గయా. (ఆలంగీరీ జి:1, స132) **(7)** సజ్దా ఏ తిలావత్ కే లియే తహ్‌రీమా కె సివా తమామ్ వోహ్ షరాఇత్ హై(జో నమాజ్ కే లియే మసలన్ తహారత్, ఇస్తిఖ్‌బాలే ఖిబ్లా, నియ్యత్, వఖ్త్ ఇస్ మా'నా పర్ కి ఆగే ఆతా హై[1] సిత్రే ఔరత్, లిహాజా అగర్ పానీ పర్ ఖాదిర్ హై తయమ్ముమ్ కర్ కె సజ్దా కర్నా జాఇజ్ నహీ(. (దుర్రే ముఖ్‌తార్ జి:2, స:699, బహారే షరీఅత్, హి:4, స:80) **(8)** ఇస్ కీ నియ్యత్ మే యేహ్ షర్త్ నహీ(కీ ఫులా(ఆయత్ కా సజ్దా హై బల్కి ముత్‌లఖన్ సజ్దా ఏ తిలావత్ కీ నియ్యత్ కాఫీ హై. (దుర్రే ముఖ్‌తార్, రద్దుల్ ముఖ్‌తార్ జి:2, స:699) **(9)** జో చీజే(నమాజ్ కో ఫాసిద్ కర్‌తీ హై(ఉన్ సె సజ్దా భీ ఫాసిద్ హో జాయేగా మసలన్ హదసే అమద్[2] వ కలామ్ వ ఖహ్‌ఖహా.

(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:699, బహారే షరీఅత్ హి:4, స:80)

1: ఇస్ కీ తఫ్‌సీల్ బాహారే షరీఅత్ హి:4 మే ములాహజా ఫర్మా లీజియే. (2) యా'ని ఖస్దన్ వుజూ తోడ్‌నే కా అమల్

సజ్ద-ఏ-తిలావత్ కా తరీఖా

(10) ఖడీ హో కర్ **اَللّٰهُ اَكْبَر** కహ్తీ హుయిా సజ్దే మె జాయే ఔర్ కమ్ సే కమ్ తీన్ బార్ سُبْحٰنَ رَبِّیَ الْاَعْلٰی కహే ఫిర్ **اَللّٰهُ اَكْبَر** కహ్తీ హుయిా ఖడీ హో జాయె. షురూ ఔర్ బా'ద్ మే దోనో బార్ **اَللّٰهُ اَكْبَر** , కహ్నా సున్నత్ హై ఔర్ ఖడీ హో కర్ సజ్దే మె జానా ఔర్ సజ్దే కె బా'ద్ ఖడీ హోనా యేహ్ దోనో ఖియామ్ ముస్తహబ్.

(బహారే షరీఅత్ హి:4, స:80)

(11)సజ్ద-ఏ-తిలావత్ కే లియే **اَللّٰهُ اَكْبَر** కహతే వఖ్త్ నా హాథ్ ఉఠానా హై నా ఇస్ మే తషహ్హుద్ హై నా సలామ్.

(తన్వీరుల్ అబ్సార్ జి:2, స:700)

తాకీద్ : బాలిగ్ హోనే కె బా'ద్ జిత్నీ బార్ భీ ఆయాతే సజ్దా సున్ కర్ అభీ తక్ సజ్దా న కియా హో ఉన్ కా గలబయే జన్ కే ఏ'తిబార్ సె హిసాబ్ లగా కర్ ఉత్నీ బార్ బా వుజూ సజ్దయే తిలావత్ కర్ లీజియే.

సజ్ద-ఏ-షుక్ర్ కా బాయాన్

ఔలాద్ పైదా హుయిా యా మాల్ పాయా యా గుమీ హుయిా చీజ్ మిల్ గయిా యా మరీజ్ నే షిఫా పాయిా యా ముసాఫిర్ వాపస్ ఆయా అల్ గరజ్ కిసీ నే'మత్ కె హుసూల్ పర్ **సజ్ద-ఏ షుక్ర్** కర్నా ముస్తహబ్ హై ఇస్ కా తరీఖా వోహీ హై జో సజ్ద-ఏ-తిలావత్ కా హై. (ఆలంగీరీ జి:1, స:136, రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:720) ఇసీ తర్హ జబ్ భీ కోయిా ఖుష్ ఖబరీ యా నే'మత్ మిలే తో సజ్ద-ఏ షుక్ర్ కర్నా కారే సవాబ్ హై మసలన్ మదీన-ఏ-మునవ్వరహ్ కా వీజా లగ్ గయా, కిసీ పర్ **ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్** కామియాబ్ హుయిా ఔర్ వోహ్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదనీ మాహోల్ సె వాబస్తా హో గయిా, ముబారక్ ఖ్వాబ్ నజర్ ఆయా, ఆఫత్ టలీ యా కోయిా దుష్మనే ఇస్లామ్ మరా వగైరా వగైరా.

నమాజీ కె ఆగే సే గుజేర్నా సఖ్త్ గునాహ్ హై

(1) సర్కారే మదీనా, సుల్తానే బా ఖరీనా, ఖరారే ఖల్బ్రో సీనా, ఫైజ్ గంజీనా, సాహిబే ముఅత్తర్ పసీనా, బాఇసే నుజూలె సకీనా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫేర్మానే ఇబ్రత్ నిషాన్ హై: అగర్ కోయీ జాన్తా కి అప్నే భాయీ కె సామ్నే నమాజ్ మె ఆడే హో కర్ గుజేర్నే మె క్యా హై తో సా^{100} బరస్ ఖడా రహనా ఉస్ ఏక్ ఖేదమ్ చల్నే సె బేహతర్ సమఝ్తా. (సుననే ఇబ్నే మాజహ్ జి:1, స:506, హ:946) **(2)**హజేరతే సయ్యిదునా ఇమామ్ మాలిక్ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنۡهُ ఫేర్మాతే హై కి హజేరతే సయ్యిదునా కా'బుల్ అహ్బార్ رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنۡهُ కా ఇర్షాద్ హై, నమాజీ కె ఆగే సె గుజేర్నే వాలా అగర్ జాన్తా కి ఇస్ పర్ క్యా గునాహ్ హై తో జ్మీన్ మే ధస్ జానే కో గుజేర్నే సే బెహ్తర్ జాన్తా. (مؤطا امام مالك ،ج١ص١٥٤حديث ٣٧١) నమాజీ కె ఆగే సే గుజేర్నే వాలా బేషక్ గునహ్గార్ హై మగర్ నమాజ్ పఢ్నే వాలే కీ నమజ్ మె ఇస్ సె కోయీ ఫర్ఖ్ నహీ పడ్తా. (ములఖ్ఖస్ అజ్: ఫతావా రజవియ్యా, జి.7, స.254)

"సయ్యిదా ఖదీజతుల్ కుబ్రా" కె పంద్రహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే నమాజీ కె ఆగే సె గుజేర్నే కె బారే మె 15 అహకామ్

(1) మైదాన్ ఔర్ బడీ మస్జిద్ మె నమాజీ కె ఖేదమ్ సే మౌజేఏ సుజూద్ తక్ గుజేర్నా నా జాఇజ్ హై. **మౌజేఏ సుజూద్** సె మురాద్ యేహ్ హై కీ ఖియామ్ కీ హాలత్ మె సజ్దే కీ జగహ్ నజేర్ జమాయే తో జిత్నీ దూర్ తక్ నిగాహ్ ఫైలే వోహ్ మౌజేఏ సుజూద్ హై. ఉస్ కె దర్మియాన్ సె గుజేర్నా జాఇజ్ నహీ. మౌజేఏ సుజూద్ కా ఫాసిలా

అందాజేన్ ఖ़దమ్ సె లే కర్ తీన్ గజ़్ తక్ హై. లిహాజ़ా మైదాన్ మె నమాజ़ీ కె ఖ़దమ్ కె తీన్ గజ़్ కె బా'ద్ సే గుజ़ర్నే మె హరజ్ నహీ **(2)** మకాన్ ఔర్ ఛోటీ మస్జిద్ మె నమాజ़్ కె ఆగే అగర్ సుత్రా(యా'నీ ఆడ్) నా హో తో ఖ़దమ్ సె దీవారే ఖ़ిబ్లా తక్ కహీ సె గుజ़ర్నా జాఇజ़్ నహీ.(ఆలంగీరీ జి:1, స:104) **(3)** నమాజ़ీ కె ఆగే సుత్రా యా'నీ కోయీ ఆడ్ హో తో ఉస్ సుత్రే కె బా'ద్ సె గుజ़ర్నే మె కోయీ హరజ్ నహీ. (అయ్‌జేన్) **(4)** సుత్రా కమ్ అజ़్ కమ్ ఏక్ హాథ్ (యా'నీ తఖ़్రీబన్ ఆధా గజ़్)ఊంచా ఔర్ ఉంగలీ బరాబర్ మోటా హోనా చాహియే.(దర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:484) **(5)** దరఖ్త్, ఆద్‌మీ ఔర్ జాన్‌వర్ కా భీ సుత్రా హో సక్తా హై.(గున్‌యహ్ స:367) **(6)** ఇన్‌సాన్ కో ఇస్ హాలత్ మె సుత్రా కియా జాయే జబ్‌కి ఉస్ కీ పీఠ్ నమాజ़ీ కీ తరఫ़్ హో కి నమాజ़ీ కీ తరఫ़్ మూహ్ కర్నా మన్అ హై.(బహారే షరీఅత్ హి:3, స:184) (అగర్ నమాజ़్ పఢ్నే వాలీ కె చెహ్రే కీ తరఫ़్ కిసీ నె మూహ్ కియా తో అబ్ కరాహత్ నమాజ़ీ పర్ నహీ ఉస్ మూహ్ కర్నే వాలీ పర్ హై) **(7)** ఏక్ ఇస్లామి బహన్ నమాజ़ీ కె ఆగే సె గుజ़ర్నా చాహ్‌తీ హై అగర్ దూస్‌రీ ఇస్లామి బహన్ ఉసీ కో ఆడ్ బనా కర్ ఉస్ కె చల్నే కీ రఫ్తార్ కె ఐన్ ముతాబిక్ ఉస్‌కె సాథ్ హీ సాథ్ గుజ़ర్ జాయె తో జో నమాజ़ీ సె ఖ़రీబ్ హై వోహ్ గునహగార్ హుయీ ఔర్ దూస్‌రీ కేలియే యహీ పహ్‌లీ ఇస్లామి బహన్ సుత్రా (యా'నీ ఆడ్) భీ బన్ గయీ.(ఆలంగీరీ జి:1, స:104) **(8)** అగర్ కోయీ ఇస్ ఖ़దర్ ఊంచీ జగహ్ పర్ నమాజ़్ పఢ్ రహీ హై కి గుజ़ర్నే వాలీ కె ఆ'జ़ా నమాజ़ీ కె సామ్నే నహీ హుఏ తో గుజ़ర్నే

మె హరజ్ నహీ.(బహారే షరీఅత్ హి.3, స:183, మక్తబతుల్ మదీనా) **(9)** దో ఔరతే(నమాజీ కె ఆగే సె గుజేర్‌నా చాహతీ హై(ఇస్‌కా తరీఖా యేహ్ హై కి ఉన్ మె సే ఏక్ నమాజీ కె సామ్నె పీఠ్ కర్ కె ఖడీ హో జాయె. అబ్ ఇస్ కో ఆడ్ బనా కర్ దూస్‌రీ గుజేర్ జాయె. ఫిర్ దూస్‌రీ పహలీ కీ పీఠ్ కె పీఛే నమాజీ కీ తరఫ్ పీఠ్ కర్ కే ఖడీ హో జాయె. అబ్ పహలీ గుజేర్ జాయె ఫిర్ వోహ్ దూస్‌రీ జిధర్ సె ఆయీ థీ ఉసీ తరఫ్ హట్ జాయె. (ఆలంగీరీ జి:1 స:104, దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2 స:483) **(10)** కోయీ నమాజీ కె ఆగే సె గుజేర్‌నా చాహతీ హై తో నమాజీ కో ఇజాజేత్ హై కీ వోహ్ ఉసే గుజేర్‌నే సె రోకె ఖ్వాహ్ سُبْحٰنَ اللّٰه కహే యా జహ్ర్ (యా'నీ బులంద్ ఆవాజ్ సే) ఖిరాఅత్ కరే యా హాథ్ యా సర్ యా ఆంఖ్ కె ఇషారే సె మనాఅ్ కరే. ఇస్ సె జియాదా కీ ఇజాజేత్ నహీ. మసలన్ కప్‌డా పకడ్ కర్ ఝటక్నా యా మార్‌నా బల్కి అగర్ అమలె కసీర్ హో గయా తో నమాజ్ హీ జాతీ రహీ.(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2 స:486) **(11)** తస్బీహ్ వ ఇషారా దోనోంకో బిలా జేరూరత్ జమా కర్‌నా మక్రూహ్ హై.(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2 స:486) **(12)** ఔరత్ కె సామ్నే సె గుజేరే తో ఔరత్ తస్ఫీఖ్ సె మనాఅ్ కరే యా'నీ సీధీ హాథ్ కీ ఉంగ్లియా(ఉల్టే హాథ్ కీ పుష్త్ పర్ మారే.(అయ్‌జేన్ స:487) **(13)** అగర్ మర్ద్ నే తస్ఫీఖ్ కీ ఔర్ ఔరత్ నే తస్బీహ్ కహీ తో నమాజ్ ఫాసిద్ నా హుయీ మగర్ ఖిలాఫే సున్నత్ హువా.(అయ్‌జేన్ స:487) **(14)** తవాఫ్ కర్‌నే వాలీ కో దౌరానే తవాఫ్ నమాజీ కె ఆగే సె గుజేర్‌నా జాఇజ్ హై. (రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:2 స:482) **(15)**సఅ్‌యా కె దౌరాన్ నమాజీ కె ఆగే సె గుజేర్నా జాఇజ్ నహీ.

ఫ़ేర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ్స్ ముఝ పర్ దురూదే పాక్ పఢ़నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. -(తిబ్రానీ)

"తరావీహ్ సున్నతే ముఅక్కదా హై" కె సత్రహ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె తరావీహ్ కె 17 మదనీ ఫూల్

(1) **తరావీహ్** హర్ ఆఖిల్ బాలిగ్ ఇస్లామి బహన్ కే లియే సున్నతే ముఅక్కదా హై. ఇస్ కా తర్క్ జాఇజ़ే నహీ(.

(దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:596 వగైరా)

(2) **తరావీహ్** కి బీస్ రక్అతే(హై(. సయ్యిదునా ఫారూఖే ఆ'జమ్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ కె అహ్దా మే బీస్ రక్అతే(హీ పఢీ జాతీ థీ.

(مَعۡرِفَۃُ السُّنَنِ وَالۡآثَار لِلۡبَیۡہَقِیّ، ج۲ ص۳۰۵ رقم ۱۳٦۵)

(3) **తరావీహ్** కా వఖ్త్ ఇషా కె ఫర్జ़ పఢ़్నే కె బా'ద్ సె సుబ్హే సాదిఖ్ తక్ హై. ఇషా కె ఫర్జ़ అదా కర్నే సె పహలే అగర్ పఢ़ లీ తో న హోగీ. (ఆలంగీరీ జి:1 స:110 వగైరా)

(4) ఇషా కె ఫర్జ़ వ విత్ర్ కె బా'ద్ బీ **తరావీహ్** పఢీ జా సక్తీ హై. జైసా కి బా'జ़ే అవ్ఖాత్ 29 కో రూయతే హిలాల్ కీ షహాదత్ మిల్నే మె తాఖీర్ కె సబబ్ అయ్సా హో జాతా హై.

(5) ముస్తహబ్ యేహ్ హై కి **తరావీహ్** మె తిహాయీ రాత్ తక్ తాఖీర్ కరే(అగర్ ఆధీ రాత్ కె బా'ద్ పఢే(తబ్ భీ కరాహత్ నహీ(.

(దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:598 వగైరా)

(6) **తరావీహ్** అగర్ ఫౌత్ హుయీ తో ఇస్ కీ ఖజ़ా నహీ(. (అయ్జ़న్)

(7) బెహ్తర్ యేహ్ హై కి **తరావీహ్** కీ బీస్ రక్అతే(దో దో కర్కే దస్ సలామ్ కె సాథ్ అదా కరే. (దుర్రే ముఖ్తార్, జి:2, స:599)

(8) **తరావీహ్** కీ బీస్ రక్అతే(ఏక్ సలామ్ కె సాథ్ భీ అదా కీ జా సక్తీ హై, మగర్ అయ్సా కర్నా మక్రూహ్ హై. (అయ్‌జన్) హర్ దో రక్అత్ పర్ ఖా'దా కర్నా ఫర్జ్ హై. హర్ ఖా'దా మే అత్తహియ్యాత్ కె బా'ద్ దురూద్ షరీఫ్ భీ పఢే ఔర్ తాఖ్ రక్అత్ (యా'ని పహ్‌లీ, తీస్రీ, పాంచ్‌బీ(వగైరా) మే సనా, తఅవ్వుజ్ వ తస్మియా భీ పఢే.

(9) ఎహ్‌తియాత్ యేహ్ హై కి జబ్ దో దో రక్అత్ కర్కే పఢ్ రహీ హై తో హర్ దో రక్అత్ పర్ అలగ్ నియ్యత్ కరే ఔర్ అగర్ బీస్ రక్అతోంకీ ఏక్ సాథ్ నియ్యత్ కర్ లీ తబ్ భీ జాఇజ్ హై.

(రద్దుల్ ముహ్‌తార్, జి:2, స:603)

(10) బిలా ఉజ్ర్ **తరావీహ్** బైఠ్ కర్ పఢ్నా మక్రూహ్ హై బల్కి బా'జ్ ఫుఖహా ఏ కిరామ్ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام కె నజ్‌దీక్ తో హోతీ హీ నహీ(.

(దుర్రే ముఖ్‌తార్, జి:2, స:603)

(11) అగర్ (హాఫిజా ఇస్లామి బహన్ అప్నీ **తరావీహ్** అదా కర్ రహీ హై(ఔర్) కిసీ వజహ్ సె (తరావీహ్) కీ నమాజ్ ఫాసిద్ హో జాయే తో జిత్నా ఖుర్ఆనే పాక్ ఉన్ రక్అతో(మె పఢా థా ఉన్ కా ఇఆదా కరే(తాకి ఖత్మ్ మే నుఖ్‌సాన్ న రహే. (ఆలంగీరీ జి:1 స:118)

(12) దో రక్అత్ పర్ బైఠ్‌నా భూల్ గయీ తో జబ్ తక్ తీస్రీ కా సజ్దా న కియా హో బైఠ్ జాయే ఆఖిర్ మే సజ్ద ఏ సహూ కర్ లే ఔర్ అగర్ తీస్రీ క ఆ సజ్దా కర్ లియా తో చార్ పూరీ కర్ లే మగర్ యేహ్ దో షుమార్ హోంగీ. హా(అగర్ దో పర్ ఖా'దా కియా థా తో చార్ హుయీ.

(అయ్‌జన్)

(13) తీన్ రక్అతే(పఢ్ కర్ సలామ్ ఫేరా అగర్ దూస్రీ పర్ బైఠీ నహీ(థీ తో న హుయీ ఇన్ కె బద్లే కి దో రక్అతే(దోబారా పఢే. (ఆలంగీరీ జి:1, స:118)

(14) అగర్ సత్తాఈస్వీ కో (యా ఇస్ సె ఖబ్ల్) ఖుర్ఆనే పాక్ ఖత్మ్ హో గయా తబ్ బీ ఆఖిర్ రమాజేన్ తక్ **తరావీహ్** పఢ్తీ రహే(కి సున్నతే ముఅక్కదా హై. (అయ్‌జన్)

(15) హర్ చార్ రక్అతోంకె బా'ద్ ఉత్నీ దేర్ ఆరామ్ లేనే కే లియే బైఠ్నా ముస్తహబ్ హై జిత్నీ దేర్ మే చార్ రక్అత్ పఢీ హై(. ఇస్ వఖ్ఫే కో **తరావీహా** కహ్తే హై(. (ఆలంగీరీ జి:1, స:118)

(16) **తరావీహా** కె దౌరాన్ ఇఖ్తియార్ హై కి చుప్ బైఠే(యా జిక్రో దురూద్ ఔర్ తిలావత్ కరే(యా తన్హా నఫ్లే పఢే(యా తస్బీహ్ భీ పఢ్ సక్తీ హై(:-

سُبۡحٰنَ ذِی الۡمُلۡکِ وَالۡمَلَکُوۡت ٥ سُبۡحٰنَ ذِی الۡعِزَّۃِ وَالۡعَظَمَۃِ وَالۡھَیۡبَتِ وَالۡقُدۡرَۃِ
وَالۡکِبۡرِیَاءِ وَالۡجَبَرُوۡتِ ٥ سُبۡحٰنَ الۡمَلِکِ الۡحَیِّ الَّذِیۡ لَایَنَامُ وَلَا یَمُوۡتُ ٥
سُبُّوۡحٌ قُدُّوۡسٌ رَّبُّنَا وَرَبُّ الۡمَلٰٓئِکَۃِ وَالرُّوۡحِ ٥ اَللّٰھُمَّ اَجِرۡنِیۡ مِنَ النَّارِ ٥
یَا مُجِیۡرُ یَا مُجِیۡرُ یَا مُجِیۡرُ ٥ بِرَحۡمَتِکَ یَا اَرۡحَمَ الرَّاحِمِیۡنَ ٥ (غُنیہ ص۴۰۴ وغیرہ)

(17) బీస్ రక్అతే(హో చుక్నే కె బా'ద్ పాంచ్వా **తరావీహా** భీ ముస్తహబ్ హై. اِلخ (బహారే షరీఅత్ హి:4, స:39)

నమాజే పంజ్‌గానా కీ తఫ़్సీల్

పాంచో(నమాజో(మె కుల్ 48 రక్అత్ హై(. జిన్ మె 17 రక్అత్ ఫ़ర్జ़్, 3 రక్అత్ వాజిబ్, 12 రక్అత్ సున్నతే గైర్ ముఅక్కదా హై(ఔర్ 8 రక్అత్ నఫ़్ల్ హై(.

నంబర్ షుమార్

నంబర్ షుమార్	నామ్ అవ్ఖ़ాత్	సున్నతే ముఅక్కదా ఖ़బ్లియా	సున్నతే గైర్ ముఅక్కదా	ఫ़ర్జ़	సున్నతే ముఅక్కదా బా'దియా	నఫ़్ల	వాజిబ్	నఫ़్ల	కుల్ తా'దాద్
1	ఫ़జ్ర్	2	–	2	–	–	–	–	4
2	జొహర్	4	–	4	2	2	–	–	12
3	అసర్	–	4	4	–	–	–	–	8
4	మగ్‌రిబ్	–	–	3	2	2	–	–	7
5	ఇషా	–	4	4	2	2	3	2	17

నమాజ్ కె బా'ద్ పఢే జానే వాలే అవ్‌రాద్

నమాజ్ కె బా'ద్ జో అజ్‌కారే తవీలా (తవీల్ అవ్‌రాద్) అహాదీసే ముబారకా మే వారిద్ హై(, వోహ్ జోహర్ వ మగ్‌రిబ్ వ ఇషా మే సున్నతోంకె బా'ద్ పఢే జాయే(, ఖబ్ల్ సున్నత్ ముఖ్తసర్ దుఆ పర్ ఖనాఅత్ చాహియే, వర్నా సున్నతోంకా సవాబ్ కమ్ హో జాయేగా.

(రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:2, స:300, బహారే షరీఅత్ హి.3, స:107))

అహాదీసే ముబారకా మే కిసీ దుఆ కీ నిస్బత్ జో తా'దాద్ వారిద్ హై ఉస్ సె కమ్ జియాదా న కరే కి జో ఫజాఇల్ ఉన్ అజ్‌కార్ కె లియే హై(వోహ్ ఉసీ అదద్ కె సాథ్ మఖ్‌సూస్ హై(ఇన్ మే కమ్ జియాదా కర్నే కి మిసాల్ యేహ్ హై కి కోయీ కుఫ్ల్(తాలా) కిసీ ఖాస్ ఖిస్మ్ కీ కున్జీ సె ఖుల్‌తా హై అబ్ అగర్ షుమార్ మే షక్ వాఖే హో తో జియాదా కర్ సక్తా హై ఔర్ యేహ్ జియాదా(బఢానా) నహీ(బల్కి ఇత్మామ్ (ముకమ్మల్ కర్నా)

(అయ్‌జన్, స:302)

పంజ్ వఖ్తా నమాజోంకె సునన్ వ నవాఫిల్ సె ఫరాగత్ కె బా'ద్ జైల్ కె అవ్‌రాద్ పఢ్ లీజియే సహూలత్ కే లియే నంబర్ జరూర్ దియే హై(మగర్ ఇన్ మే తర్తీబ్ షర్త్ నహీ(హై. హర్ విర్ద్ కె అవ్వల్ ఆఖిర్ దురూద్ షరీఫ్ పఢ్‌నా సోనే పె సుహాగా హై.

(1) "ఆయతుల్ కుర్సీ" ఏక్ ఏక్ బార్ పఢ్‌నే వాలా మర్తే హీ దాఖిలే జన్నత్ హో.

(مِشۡکَاةُ الۡمَصَابِيح ج۱ ص۱۹۷ حديث ۹۷٤)

(2) اَللّٰهُمَّ اَعِنِّیۡ عَلٰی ذِكۡرِكَ وَشُكۡرِكَ وَحُسۡنِ عِبَادَتِكَ ـ[1]

(سُنَنُ اَبِی دَاوٗد ج۲ ص۱۲۳ حديث ۱۵۲۲)

مـــــــدينــه

1. అయ్ అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ! తూ అప్నే జిక్ర్ అప్నే షుక్ర్ ఔర్ అప్నీ అచ్ఛీ ఇబాదత్ కర్నే పర్ మేరీ మదద్ ఫర్మా.

(3) اَسۡتَغۡفِرُ اللّٰہَ الَّذِیۡ لَا اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ الۡحَیُّ الۡقَیُّوۡمُ وَاَتُوۡبُ اِلَیۡہِ۔ (1) (తీన్ తీన్ బార్) ఉస్ కె గునాహ్ ముఆఫ్ హో(అగర్చే వోహ్ మైదానే జిహాద్ సె భాగా హువా హో. (సుననుత్తిర్మిజీ జి:5 స:336 హ:3588)

(4) తస్బీహే ఫాతిమా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا : سُبۡحٰنَ اللّٰہِ తేంతీస్ 33 బార్, اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہ తేంతీస్ 33 బార్, اَللّٰہُ اَکۡبَرُ తేంతీస్ 33 బార్ యేహ్ 99 హుయే, ఆఖిర్ మే لَا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَحۡدَہٗ لَا شَرِیۡکَ لَہٗط لَہُ الۡمُلۡکُ وَلَہُ الۡحَمۡدُ وَہُوَ عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ قَدِیۡرٌط (2) ఏక్ బార్ పఢ్ కర్ (100 కా అదద్ పూరా కర్ లే) ఇస్ కె గునాహ్ బఖ్ష్ దియే జాయేంగె అగర్చే సముందర్ కె ఝాగ్ కె బరాబర్ హో(.

(5) హర్ నమాజ్ కె బా'ద్ పేషానీ కె అగ్లే హిస్సే పర్ హాథ్ రఖ్ కర్ పఢే: " بِسۡمِ اللّٰہِ الَّذِیۡ لَا اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ الرَّحۡمٰنُ الرَّحِیۡمُ ط اَللّٰہُمَّ اَذۡہِبۡ عَنِّی الۡہَمَّ وَالۡحُزۡنَ۔ (3) " (పఢ్నే కె బా'ద్ హాథ్ ఖీంచ్ కర్ పేషానీ తక్ లాయే) తో హర్ గమ్ వ పరేషానీ సె బచే. మేరే ఆఖా ఆ'లా హజ్రత్ ఇమామె అహ్లె సున్నత్ మౌలానా షాహ్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الرَّحۡمٰن నె మజ్కూరా దుఆ కె ఆఖిర్ మే మజీద్ ఇన్ అల్ఫాజ్ కా ఇజాఫా ఫర్మాయా హై, وَعَنۡ اَہۡلِ السُّنَّۃ యా'ని ఔర్ అహ్లే సున్నత్ సె.

(6) అస్ర్ వ ఫజ్ర్ కె బా'ద్ బిగైర్ పావూ(బద్లే, బిగైర్ కలామ్ కియే

1: తర్జమా : మై **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ సె ముఆఫీ మాంగ్తా(మాంగ్తీ) హూ(జిస్ కె సివా కోయీ మా'బూద్ నహీ(వోహ్ జిందా హై ఖాఇమ్ రఖ్నే వాలా హై ఔర్ ఉస్కీ బార్గాహ్ మే తోబా కర్తా (కర్తీ) హూ(. **(2) :** యా'ని **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె సివా కోయీ మా'బూద్ నహీ(వోహ్ యక్తా వ యగానా హై ఉస్ కా కోయీ షరీక్ నహీ(. ఉసీ కా ముల్క్ హై. ఉసీ కీ హంద్ హై. వోహ్ హర్ షై పర్ ఖాదిర్ హై. **(3) :** **అల్లాహ్** కె నామ్ సె షురూ జిస్ కె సివా కోఈ మా'బూద్ నహీ(వోహ్ రహ్మాన్ వ రహీం హై. అయ్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ ముఝ్ సె గమ్ వ మలాల్ దూర్ ఫర్మా.

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ يُحْيِيْ وَ يُمِيْتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ۔(1) దస్ 10 దస్ 10 బార్ పఢియే.

(బహారే షరీఅత్ హి.3, స:107)

(7) హజ़రతే సయ్యిదునా అనస్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె మర్వీ హై కి నబియ్యే రహ్మత్, షఫ़ీఎ ఉమ్మత్, షహన్‌షాహే నుబువ్వత్, తాజ్‌దారే రిసాలత్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె ఫ़ర్మాయా: జిస్ నె నమాజ़ కె బా'ద్ యేహ్ కహా, سُبْحٰنَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَ بِحَمْدِهٖ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰه۔(2) తో వోహ్ మగ్‌ఫ़ిరత్ యాఫ़్తా హోకర్ ఉఠేగా. (మజ్‌మఉజ़్జవాఇద్ జి:10 స:129 హ:16928)

(8) హజ़రతే ఇబ్నే అబ్బాస్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا సె రివాయత్ హై **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె మహ్‌బూబ్, దానాయే గుయూబ్, మునజ़్జహున్ అనిల్‌ఉయూబ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె ఫ़ర్మాయా: "జో హర్ ఫ़ర్జ़ నమాజ़ కె బా'ద్ దస్ మర్తబా قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ (పూరీ సూరత్) పఢేగా **అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్ కే లియే అప్నీ రిజా ఔర్ మగ్‌ఫ़ిరత్ లాజ़ిమ్ ఫ़ర్మా దేగా." (تفسیر دُرِّمنثور ج۸ص۶۷۸)

(9) హజ़రతే సయ్యిదునా జ़ైద్ బిన్ అర్ఖ़మ్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె రివాయత్ హై రసూలే అక్రమ్, రహ్మతే ఆలమ్, నూరె ముజస్సమ్, షాహే బనీ ఆదమ్, రసూలే ముహ్తషమ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె ఫ़ర్మాయా : జో షఖ़్స్ హర్ నమాజ़ కె బా'ద్ :

1:అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కె సివా కోయీ మా'బూద్ నహీ(, వోహ్ తన్‌హా హై, ఉస్ కా కోయీ షరీక్ నహీ, ఉస్ కే లియే ముల్క్ వ హంద్ హై, ఉసీ కె హాథ్ మే ఖైర్ హై, వోహ్ జ़ిందా కర్తా హై ఔర్ మౌత్ దేతా హై ఔర్ వోహ్ హర్ షై పర్ ఖ़ాదిర్ హై. 2: పాక్ హై అజ़మత్ వాలా రబ్ ఔర్ ఉసీ కీ తా'రీఫ़్ హై ఔర్ ఉసీ కీ అతా సె నేకీ కీ తౌఫ़ీఖ़్ ఔర్ గునాహ్ సె బచ్‌నే కీ ఖ़ువ్వత్ మిల్తీ హై.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ సౌ రహ్మతే(నాజిల్ ఫర్మాతా హై. -(తిబ్రానీ)

سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٨٢﴾ (1) (پ۲۳الصّٰفّٰت۱۸۰تا۱۸۲) తీన్ బార్ పఢేగా గోయా ఉస్ నె అజ్ర్ కా బహుత్ బడా పైమానా భర్ లియా. (تَفسِير دُرِّمَنثُور للسيوطی ج۷ص۱۴۱)

మినటో(మె చార్ ఖత్మే ఖుర్ఆనే పాక్ కా సవాబ్

హజ్రతే సయ్యిదునా అబూ హురైరా رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ సె రివాయత్ హై మదీనే కె తాజ్దార్, సుల్తానే దో జహ(, రహ్మతే ఆలమియ్యాన్, సర్వరే జీషాన్, మహ్బూబె రహ్మాన్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫర్మానే హఖీఖత్ నిషాన్ హై: జో బా'దే ఫజ్ర్ బారహ్ మర్తబా قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ (పూరీ సూరత్) పఢేగా గోయా వోహ్ చార్ బార్ (పూరా) ఖుర్ఆన్ పఢేగా ఔర్ ఉస్ కా యేహ్ అమల్ అహ్లే జమీన్ సె అఫ్జల్ హై జబ్ కి వోహ్ తఖ్వా కా పాబంద్ రహే. (شُعَبُ الْاِيمان لِلْبَيْهَقِى ج۲ص۵۰۱حديث۲۵۲۸)

షైతాన్ సె మహ్ఫూజ్ రహ్నే కా అమల్

సర్కారే మదీనా, రాహతే ఖల్బో సీనా, ఫైజ్ గంజీనా, సాహిబే ముఅత్తర్ పసీనా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫర్మానే ఆలీషాన్ హై: జిస్ నె నమాజే ఫజ్ర్ అదా కీ ఔర్ బాత్ కియే బిగైర్ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ (పూరీ సూరత్) కో దస్ మర్తబా పఢా తో ఉస్ దిన్ మే ఉసే కోయీ గునాహ్ న పహుంచేగా ఔర్ వోహ్ షైతాన్ సె బచాయా జాయేగా. (تَفسِير دُرِّمَنثُور ج۸ص۶۷۸)

(నమాజ్ కె బా'ద్ పఢ్నే కె మజీద్ అవ్రాద్ మక్తబతుల్ మదీనా కీ మత్బూఆ బహారే షరీఅత్ హి:3 స:107 తా 110 పర్, అల్ వజీఫతుల్ కరీమా ఔర్ షజర ఏ ఖాదిరియ్యా మే ములాహజా ఫర్మా లీజియే).

مدينه

1. తర్జమ ఏ కన్జుల్ ఈమాన్ : పాకీ హై తుంహారే రబ్ కో ఇజ్జత్ వాలే రబ్ కో ఉన్ కీ బాతోంసె ఔర్ సలామ్ హై పైగంబరోంపర్ ఔర్ సబ్ ఖూబియా(**అల్లాహ్** కో జో సారే జహాన్ కా రబ్ హై.

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

ఖజ़ె నమాజ़ోంకా తరీఖ़ె

(హనఫీ)

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

దో జహాంకె సుల్తాన్, సర్వరే జీషాన్, మహబూబె రహ్మాన్ صَلَّی اللہ تعالٰی علیہ والہٖ وسلَّم **కా ఫర్మానె మగ్ఫిరత్ నిషాన్** హై : ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా పుల్ **సిరాత్ పర్ నూర్** హై, జో రోజె జుముఆ ముఝ్ పర్ **80** బార్ దురూదె పాక్ పఢె ఉస్ కె **80** సాల్ కే గునాహ్ ముఆఫ్ హో జాయెంగే. (اَلْفِردَوس بمأثور الْخِطاب ج٢ ص٤٠٨ حدیث ٣٨١٤)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

పారహ్ 30 **సూరతుల్ మాఊన్** కీ ఆయత్ నంబర్ **4** ఔర్ **5** మె ఇర్షాద్ హోతా హై :

فَوَیْلٌ لِّلْمُصَلِّیْنَ ﴿۴﴾ الَّذِیْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ﴿۵﴾

తర్జమ-ఏ కన్జుల్ ఈమాన్ : తో ఉన్ నమాజియోంకీ ఖరాబీ హై జో అప్నీ నమాజ్ సే భులే బైఠే హై.

ముఫస్సిరె షహీర్, హకీముల్ ఉమ్మత్, హజరతే ముఫ్తీ అహమద్ యార్ ఖాన్ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الْحَنَّان **సూరతుల్ మాఊన్** కీ ఆయత్ నంబర్ **5** కె తహత్ ఫర్మాతే హై: నమాజ్ సే భూల్నే కీ చన్ద్ సూరతే(హై: కభీ నా పఢ్నా, **పాబందీ సే నా పఢ్నా,** సహీహ్ వఖ్త్ పర్ నా పఢ్నా, నమాజ్ సహీహ్ సే అదా నా కర్నా, షౌఖ్ సే నా పఢ్నా, సమఝ్ బూఝ్ కర్ అదా నా కర్నా, కసల్ వ సుస్తీ, బే పర్వాయీ సె పఢ్నా. (నూరుల్ ఇర్ఫాన్ స:958)

జహన్నమ్ కి ఖౌఫ్ నాక్ వాదీ

సద్రుష్షరీఅహ్, బద్రుత్తరీఖహ్, హజరతే మౌలానా ముహమ్మద్ **అంజద్ అలీ ఆ'జమీ** عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡقَوِی ఫర్మాతే హై: జహన్నమ్ మె **వైల్** నామీ ఏక్ ఖౌఫ్ నాక్ వాదీ హై జిస్ కీ సఖ్తీ సె ఖుద్ జహన్నమ్ భీ పనాహ్ మాంగ్తా హై. జాన్ బూఝ్ కర్ నమాజ్ **ఖజా** కర్నే వాలే ఉస్ కే ముస్తహిఖ్ హై. (బహారే షరీఅత్ జి:1, స:347, ములఖ్ఖసన్)

పహాడ్ గర్మీ సే పిఘల్ జాయే

హజరతే సయ్యిదునా ఇమామ్ ముహమ్మద్ బిన్ **అహమద్ జహబీ** رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہِ ఫర్మాతే హై: కహా గయా హై కి జహన్నమ్ మె ఏక్ **వాదీ** హై జిస్ కా నామ్ **వైల్** హై అగర్ ఉస్ మె దునియా కే పహాడ్ డాలే జాయే(తో వోహ్ భీ ఉస్ కీ **గర్మీ** సే పిఘల్ జాయే ఔర్ యేహ్ ఉన్ లోగోంకా ఠికానా హై **జో నమాజ్** మె సుస్తీ కర్తే ఔర్ వఖ్త్ కె **బా'ద్ ఖజా** కర్ కే పఢ్తె హై(మగర్ యేహ్ కీ వోహ్ అప్నీ కోతాహీ పర్ నాదిమ్ హో(ఔర్ బార్గాహె ఖుదా వన్దీ మె తోబా కరే.

(کتابُ الکبائِر ص ۱۹)

ఏక్ నమాజ్ ఖజా కర్నే వాలా భీ ఫాసిఖ్ హై

ఆ'లా హజ్రత్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ عَلَیۡہِ , ఫతావా రజవియ్యా జిల్ద్ 5 సఫహా 110 పర్ ఫర్మాతే హై: జో ఏక్ వఖ్త్ కీ నమాజ్ ఖస్దన్ బిలా ఉజ్రే షర్ఈ దీదా వ దానిస్తా ఖజా కరే ఫాసిఖ్ వ ముర్తకిబే కబీరా వ ముస్తహిఖే జహన్నమ్ హై.

సర్ కుచల్నే కీ సజా

సర్కారే మదీన-ఏ మునవ్వరహ్, సర్దారే మక్కఏ ముకర్రమా صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నే **సహాబయె కిరామ్** عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان సే ఫర్మాయా: ఆజ్ రాత్ దో షఖ్స్ (యా'నీ **జిబ్రాయీల్** عَلَيۡهِ السَّلَام ఔర్ **మీకాయీల్** عَلَيۡهِ السَّلَام)మెరే పాస్ ఆయే ఔర్ ముఝే అర్జే ముఖద్దస్ మె లే ఆయె. మై నె దెఖా కి **ఏక్ షఖ్స్** లేటా హై ఔర్ ఉస్ కే సిర్హానే ఏక్ షఖ్స్ **పథ్థర్** ఉఠాయే ఖడా హై ఔర్ పేదర్ పే పథ్థర్ సే ఉస్ కా సర్ కుచల్ రహా హై, హర్ బార్ **కుచల్నే** కే బా'ద్ సర్ ఫిర్ ఠీక్ హో జాతా హై. మై నె ఫిరిష్తోంసే కహా: سُبۡحٰنَ الله యేహ్ కౌన్ హై? ఉన్హో(నే అర్జ్ కీ: ఆగే తష్రీఫ్ లే చలియె (మజీద్ మనాజిర్ దిఖానె కే బా'ద్) ఫిరిష్తోం(నే అర్జ్ కీ, కె : పహలా షఖ్స్ జో **ఆప్** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నే దేఖా యెహ్ వోహ్ థా జిస్ నె ఖుర్ఆన్ పఢా ఫిర్ ఉస్ కో ఛోడ్ దియా థా ఔర్ ఫర్జ్ నమాజోంకె వఖ్త్ సో జాతా థా ఇస్ కె సాథ్ యెహ్ బర్తావ్ ఖియామత్ తక్ హోగా. (ములఖ్ఖస్ అజ్ సహీ బుఖారీ, హ:7047, జి:4, స:425)

ఖబ్ర మే ఆగ్ కె షో'లే

ఏక్ షఖ్స్ కీ బహన్ ఫౌత్ హో గయీ. జబ్ ఉసే దఫ్న్ కర్ కే లౌటా తో యాద్ ఆయా కి రఖమ్ కీ థేలీ ఖబ్ర్ మె గిర్ గయీ హై చునాంచె ఖబ్రిస్తాన్ ఆ కర్ థేలీ నికాల్నే కే లియె ఉస్ నె అప్నీ బహన్ కీ ఖబ్ర్ ఖోద్ డాలీ! **ఏక్ దిల్ హిలా దేనే వాలా మన్జర్ ఉస్ కె సామ్నే థా, ఉస్ నే దేఖా కి బహన్ కీ ఖబ్ర్ మే ఆగ్ కె షో'లే భడక్ రహే హై!** చునాంచే ఉస్ నే జూ(తూ(ఖబ్ర్ పర్ మిట్టీ డాలీ ఔర్ సద్మె సే చూర్ చూర్ రోతా హువా మా(కే పాస్ ఆయా ఔర్ పూఛా: **ప్యారీ అమ్మీజాన్!**

మెరీ బహన్ కే ఆ'మాల్ కైసే థే? వోహ్ బోలీ: బెటా క్యా పూఛ్తే హో? అర్జ్ కీ: మై నె అప్నీ **బెహన్ కీ ఖబ్ర్ మె ఆగ్ కె షో'లే భఢక్తే దేఖే హై.** యేహ్ సున్ కర్ మా(భీ రోనే లగీ ఔర్ కహా : "అఫ్సోస్ ! తేరీ బహన్ నమాజ్ మె **సుస్తీ** కియా కర్తీ థీ ఔర్ **నమాజ్ ఖజా** కర్ కే పఢా కర్తీ థీ. (کتابُ الکبائِر ص۲٦)

ఇస్లామి బహ్నో! జబ్ ఖజా కర్నే వాలియోంకీ అయ్సీ అయ్సీ సఖ్త్ సజాయే(హై తో జో బద్ నసీబ్ సిరే సే నమాజ్ హీ నహీ పఢ్తీ ఉస్ కా క్యా అన్జామ్ హోగా.

అగర్ నమాజ్ పఢ్నా భూల్ జాయే తో ....?

తాజ్దారే రిసాలత్, షహన్షాహే నుబువ్వత్, పైకరే జూదో సఖావత్ సరాపా రహ్మత్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె ఇర్షాద్ ఫేర్మాయా: జో నమాజ్ సే సో జాయే యా **భూల్** జాయె తో జబ్ యాద్ ఆయె పఢ్ లే కీ వోహీ ఉస్ కా వఖ్త్ హై. (సహీ ముస్లిమ్ స:346 హ:684)

ఫుఖ్హా-ఏ కిరామ్ رَحِمَہُمُ اللّٰہُ السَّلَام ఫేర్మాతే హై: "**సోతే** మె యా భూల్ సే నమాజ్ ఖజా హో గయీ తో ఉస్ కీ ఖజా పఢ్నీ **ఫేర్జ్ హై** అల్ బత్తా ఖజా కా గునాహ్ ఉస్ పర్ నహీ మగర్ బేదార్ హోనే ఔర్ యాద్ ఆనే పర్ అగర్ వఖ్తే మక్రూహ్ నా హో తో ఉసీ వఖ్త్ పఢ్లే తాఖీర్ మక్రూహ్ హై. (బహారే షరీఅత్ హి:4 స.50)

మజ్బూరీ మె అదా కా సవాబ్ మిలెగా యా నహీ?

ఆంఖ్ నా ఖుల్నే కీ వజహ్ సే నమాజే ఫజ్ర్ "ఖజా" హో జానే కీ సూరత్ మె **"అదా"** కా సవాబ్ మిలేగా యా నహీ. ఇస్ జిమ్న్ మె మెరే ఆఖా **ఆ'లా హజ్రత్, ఇమామె అహ్లె సున్నత్, వలియ్యె నె'మత్ అజీముల్ బరకత్, అజీముల్ మర్తబత్, పర్వాన-ఏ-షమ్మే రిసాలత్, ముజద్దిదే దీనో మిల్లత్, హామియే సున్నత్, మాహియె బిద్అత్, ఆలిమే షరీఅత్, పీరే తరీఖత్, బాఇసే ఖైరో బరకత్, ఇమామె ఇష్కో మహబ్బత్, హజ్రతే అల్లామా మౌలానా అల్ హాజ్ అల్ హాఫిజ్ అల్ ఖారీ షాహ్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్** عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الرَّحْمٰن **ఫతావా రజవియ్యా** జిల్ద్ 8 సఫ్హా 161 పర్ ఫర్మాతే హై: రహా **అదా** కా సవాబ్ మిల్నా యే **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె ఇఖ్తియార్ మె హై. అగర్ వోహ్ జానేగా కి ఇస్ నే అప్నీ జానిబ్ సే కోయీ తఖ్సీర్ (కోతాహీ) నా కీ, సుబహ్ తక్ జాగ్నే కె ఖస్ద్ సే బైఠా థా ఔర్ బే ఇఖ్తియార్ ఆంఖ్ లగ్ గయీ తో జరూర్ ఉస్ పర్ గునాహ్ నహీ. **రసూలుల్లాహ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم ఫర్మాతే హై: నీంద్ కీ సూరత్ మె కోతాహీ నహీ, కోతాహీ ఉస్ షఖ్స్ కీ హై జో (జాగ్తే మె) నమాజ్ నా పఢే హత్తా కి దూస్రీ నమాజ్ కా వఖ్త్ ఆజాయే. (సహీ ముస్లిం స:344 హ:681)

రాత్ కె ఆఖిరీ హిస్సే మె సోనా కైసా ?

నమాజ్ కా వఖ్త్ దాఖిల్ హో జానే కె బా'ద్ సో గయా ఫిర్ వఖ్త్ నికల్ గయా ఔర్ **నమాజ్ ఖజా** హో గయీ తో ఖత్అన్ గునహ్ గార్ హువా జబ్ కి జాగ్నే పర్ సహీహ్ **ఏ'తిమాద్** యా జగానే వాలా మోజూద్ నా హో బల్కి ఫజ్ర్ మె దుఖూలే వఖ్త్ సే పహలే భీ సోనే కీ ఇజాజత్ నహీ హో సకతీ జబ్ కి అక్సర్ హిస్సా రాత్ కా జాగ్నే మె

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

గుజేరా ఔర్ జేన్నే గాలిబ్ హై కి అబ్ సో గయా తో వఖ్తే మె ఆంఖ్ నా ఖులెగీ. (బహారే షరీఅత్ హి:4, స:50, మక్తబతుల్ మదీనా)

రాత్ దేర్ తక్ జాగ్‌నా

బా'జ్ ఇస్లామి బహ్‌నే(రాత్ గయే తక్ ఘరో(మే జాగ్‌తీ రహ్‌తీ హై అవ్వల్ తో వోహ్ ఇషా కీ నమాజ్ పఢ్ కర్ జల్దీ సో జానే కా జేహన్ బనాయే(కి ఇషా కె బా'ద్ బిలా వజహ్ జాగ్‌నే మే కోయీ భలాయీ నహీ(. అగర్ ఇత్తిఫాఖియా కభీ దేర్ హో జాయే తబ్ భీ ఔర్ అగర్ ఖుద్ ఆంఖ్ న ఖుల్‌తీ హో జబ్ భీ ఘర్ కే కిసీ ఖాబిలే ఏ'తిమాద్ మహ్‌రమ్ యా జో జగా సకే అయ్‌సీ ఇస్లామి బహన్ కో దర్ ఖ్వాస్త్ కర్ దే వోహ్ నమాజే ఫజ్ర్ కే లియే జగా దే. యా అలారమ్ వాలీ ఘడీ హో జిస్ సె ఆంఖ్ ఖుల్ జాతీ హో మగర్ ఏక్ అదద్ ఘడీ పర్ భరోసా నా కియా జాయే కి నీంద్ మె హాథ్ లగ్ జానే యా సెల్ ఖత్మ్ హో జానే సే యా యూ(హీ ఖరాబ్ హో కర్ బంద్ హో జానే కా ఇమ్కాన్ రహతా హై, దో యా హస్బే జేరూరత్ జాఇద్ ఘడియా(హో తో బెహతర్ హై. **సగే మదీనా** عُفِيَ عَنْهُ సోతే వఖ్తే హత్తల్ ఇమ్‌కాన్ తీన్ ఘడియా(సిర్‌హానే రఖ్‌తా హై. తీన్ అదద్ రఖ్‌నే మే اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ హదీసే పాక్ పర్ అమల్ కీ నియ్యత్ హై జిస్ మే ఫర్మాయా గయా హై: **اِنَّ اللّٰهَ وِتْرٌ يُّحِبُّ الْوِتْرَ** యా'ని బేషక్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ విత్ర్ (తనహా, తాఖ్) హై ఔర్ విత్ర్ కో పసంద్ కర్తా హై. (సుననుత్ తిర్మిజి, జి:2 స:4 హ:453) **ఫుఖహా-ఏ-కిరామ్** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ఫర్మాతే హై : **"జబ్ యేహ్ అందేషా హో కి సుబహ్ కీ నమాజ్ జాతీ రహేగీ తో బిలా జేరూరతే షరఇయ్యా ఉసే రాత్ దేర్ తక్ జాగ్‌నా మమ్నూఅ్ హై."** (రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:33)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ ఏక్ బార్ దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ దస్ రహ్మతే(భేజ్‌తా హై. -(ముస్లిమ్)

అదా, ఖజా ఔర్ వాజిబుల ఇఆదా కీ తా'రీఫ్

జిస్ చీజ్ కా బందోంకో హుక్మ్ హై ఉసే వఖ్త్ మె బజా లానే కో అదా కహతే హై ఔర్ వఖ్త్ ఖత్మ్ హోనే కె బా'ద్ అమల్ మె లానా **ఖజా** హై ఔర్ అగర్ ఉస్ హుక్మ్ కె బజా లానే మె కోయీ ఖరాబీ పైదా హో జాయే తో ఉస్ ఖరాబీ కో దూర్ కర్‌నే కే లియే వోహ్ అమల్ దుబారా బజా లానా **ఇఆదా** కహ్‌లాతా హై. వఖ్త్ కె అందర్ అందర్ అగర్ తహరీమా బాంధ్ లీ తో నమాజ్ **ఖజా** నా హుయీ బల్కి అదా హై. (దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:628-632)మగర్ నమాజె ఫజ్ర్, **జుముఆ** ఔర్ ఈదైన్ మె వఖ్త్ కె అందర్ సలామ్ ఫిర్‌నా లాజిమీ హై వర్‌నా నమాజ్ నా హోగీ. (బహారె షరీఅత్ హి:4, స.50) బిలా ఉజ్రె షర్ఈ నమాజ్ **ఖజా** కర్ దేనా సఖ్త్ గునాహ్ హై, ఇస్ పర్ ఫర్జ్ హై కి ఉస్ కీ **ఖజా** పఢే ఔర్ సచ్చే దిల్ సే తోబా భీ కరే, **తోబా యా హజ్జె మఖ్బూల్ సే** اِنْ شَاءَ اللّٰه : తాఖీర్ కా గునాహ్ ముఆఫ్ హో జాయెగా.(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:626) తోబా ఉసీ వఖ్త్ సహీహ్ హై జబ్ కి **ఖజా** పఢ్‌లే ఉస్ కో అదా కియే బిగైర్ తోబా కియే జానా తోబా నహీ కి జో నమాజ్ ఇస్ కె జిమ్మె థీ ఉస్ కో నా పఢ్‌నా తో అబ్ భీ బాఖీ హై ఔర్ జబ్ గునాహ్ సే బాజ్ నాఆయా తో తోబా కహా(హుయీ?(రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:627) **హజ్రతే సయ్యిదునా ఇబ్నే అబ్బాస్** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُمَا సే రివాయత్ హై, **తాజ్‌దారే రిసాలత్, షహన్షాహే నుబువ్వత్, పైకరే జూదో సఖావత్, సరాపా రహ్మత్ మహ్‌బూబె రబ్బుల్ ఇజ్జత్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఇర్షాద్ ఫర్మాయా : గునాహ్ పర్ ఖాఇమ్ రహ్ కర్ తోబా కర్‌నే వాలా ఉస్ కీ మిస్ల్ హై జో అప్నే **రబ్** عَزَّوَجَلَّ సే **ఠఠ్ఠా** (యా'నీ మజాఖ్) కర్‌తా హై.

(షుఐబుల్ ఈమాన్ జి:5 స:436 హ:7178)

తోబా కే తీన్ రుక్న్ హై

సద్‌రుల్ అఫాజిల్ హజ్రతే అల్లామా సయ్యిద్ ముహమ్మద్ నఈముద్దీన్ మురాద్ఆబాదీ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ الۡہَادِی ఫర్మాతే హై : "తోబా కె తీన్ రుక్న్ హై: **(1)** ఎ'తిరాఫే జుర్మ్ **(2)** నదామత్ **(3)** అజ్మే తర్క్ (యా'నీ ఇస్ గునాహ్ కో ఛోడ్నే కా పుఖ్తా అహద్). అగర్ గునాహ్ ఖాబిలే తలాఫీ హై తో ఉస్ కీ తలాఫీ భీ లాజిమ్ . మస్‌లన్ తారికె సలాత్ (యా'నీ నమాజ్ తర్క్ కర్ దేనే వాలే) కీ తోబా కే లియే నమాజోంకీ **ఖజా** భీ లాజిమ్ హై." (ఖజాఇనుల్ ఇర్ఫాన్, స:, రజా అకాడమి, ముంబయ్)

సోతే కో నమాజ్ కె లీయె జగానా వాజిబ్ హై

కోయీ సో రహా హై యా నమాజ్ పఢ్‌నా భూల్ గయా హై తో జిసే మా'లూమ్ హై ఉస్ పర్ వాజిబ్ హై కీ సోతే కో జగా దే ఔర్ భూలే హుయె కో యాద్ దిలా దే.(వర్‌నా గునహ్‌గార్ హోగా) (బహారే షరీఅత్, హి:4, స.50) యాద్ రహే జగానా యా యాద్ దిలానా ఉస్ వఖ్త్ వాజిబ్ హోగా జబ్ కి జన్నె గాలిబ్ హో కి యేహ్ నమాజ్ పఢేగా వర్‌నా వాజిబ్ నహీ. మహారిమ్ కో బేషక్ ఖుద్ హీ జగా దే మగర్ నా మహ్‌రమో(మసలన్ దేవర్ వ జేఠ్ వగైరా కో మహారిమ్ కె జరీయె జగవాఎ.

జల్ద్ సే జల్ద్ ఖజా పఢ్ లీజియే

జిస్ కె జిమ్మె **ఖజా నమాజే**(హో ఉన్ కా జల్ద్ సె జల్ద్ పఢ్నా వాజిబ్ హై మగర్ బాల్ బచ్చోంకి పర్‌వరిష్ ఔర్ అప్నీ జరూరియాత్ కీ ఫరాహమీ కె సబబ్ తాఖీర్ జాఇజ్ హై. లిహాజా కారోబార్ భీ కర్‌తా రహే ఔర్ ఫుర్‌సత్ కా జో వఖ్త్ మిలె ఉస్ మె ఖజా పఢ్‌తా రహే యహా(తక్ కి పూరీ హో జాయే. (దు(రే ముఖ్తార్ జి:2, స:646)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

ఛుప్ కర్ ఖేజా పఢియె

ఖేజా నమాజే(ఛుప్ కర్ పఢియె లోగోంపర్ (యా ఘర్ వాలో(బల్కి ఖరీబీ సహేలియోంపర్ భీ) ఇస్ కా ఇజ్హార్ నా కీజియే (మసలన్ యేహ్ మత్ కహా కీజియే కి మెరీ ఆజ్ కీ ఫ్రజ్ ఖేజా హో గయీ యా మై ఖేజాయె ఉమ్రీ పఢ్ రహా హూ వగైరా) **కె గునాహ్ కా ఇజ్హార్ భీ మక్రూహె తహ్రీమీ వ గునాహ్ హై.** (రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2 స:650) లిహాజా అగర్ లోగోంకీ మౌజూదగీ మె విత్ర్ ఖేజా పఢే తో తక్బీరె ఖునూత్ కే లియె హాథ్ నా ఉఠాయె.

జుముఅతుల్ విదా' మె ఖేజాయె ఉమ్రీ

రమ్జానుల్ ముబారక్ కె ఆఖిరీ **జుముఅే** మె బా'జ్ లోగ్ బా-జమాఅత్ ఖేజాయె ఉమ్రీ పఢ్తే హై(ఔర్ యేహ్ సమఝ్తే హై కి ఉమ్ర్ భర్ కీ ఖేజాయె(ఇసీ ఏక్ నమాజ్ సె అదా హో గయే(యేహ్ బాతిల్ మహజ్ హై.(బహారె షరీఅత్, హి:4, స.57) ముఫస్సిరే షహీర్, హకీముల్ ఉమ్మత్ హజ్రతే **ముఫ్తీ అహ్మద్ యార్ ఖాన్** عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الۡحَنَّان ఫేర్మాతే హై(: **జుముఅతుల్ విదా'** కె జొహర్ వ అస్ర్ కె దర్మియాన్ బారహ్ రక్అత్ నఫ్ల్ దో దో రక్అత్ కీ నియ్యత్ సె పఢే. ఔర్ హర్ రక్అత్ మే **సూరతుల్ ఫాతిహా** కె బా'ద్ ఏక్ బార్ **ఆయతుల్ కుర్సీ** ఔర్ తీన్ బార్ **సూరతుల్ ఇఖ్లాస్** ఔర్ ఏక్ బార్ **సూరతుల్ ఫలఖ్** ఔర్ సూరతున్నాస్ పఢే. ఇస్కా ఫాయెదా యేహ్ హై కి జిస్ ఖేదర్ నమాజే(ఇస్ నె ఖజా కర్కె పఢీ హోగీ ఉన్ కె ఖేజా కర్నే కా గునాహ్ اِنْ شَآءَاللہ عَزَّوَجَلَّ ముఆఫ్ హో జాయేగా యేహ్ నహీ(కి ఖేజా నమాజే(ఇస్ సె ముఆఫ్ హో జాయేంగీ వోహ్ తో పఢ్నే సే హీ అదా హోంగీ. (ఇస్లామి జిందగీ, స:135)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

ఉమ్ర్ భర్ కీ ఖజా కా హిసాబ్

జిస్‌నె కభీ నమాజే(హీ నా పఢీ హో ఔర్ అబ్ తౌఫీఖ్ హుయీ ఔర్ **ఖజాయె ఉమ్రీ** పఢ్‌నా చాహతా హై వోహ్ జబ్ సె బాలిగ్ హువా యా బాలిగా హుయీ హై ఉస్ వఖ్త్ సె నమాజోంకా హిసాబ్ లగాయె. అగర్ యేహ్ భీ యాద్ నహీ కి కబ్ బాలిగ్ యా బాలిగా హుయే హై(తో ఎహ్‌తియాత్ ఇసీ మె హై కి హిజ్‌రీ సిన్ కె హిసాబ్ సె లడ్ కీ 9 బరస్ ఔర్ లడ్‌కా 12 బరస్ కీ ఉమ్ర్ సె నమాజోంకా కా హిసాబ్ లగాయె.

ఖజా పఢ్‌నే మె తర్‌తీబ్

ఖజాయె ఉమ్రీ మె భీ యూ కర్ సక్‌తే హై కి పహలే తమామ్ ఫజ్ర్ అదా కర్ లే ఫిర్ తమామ్ జోహర్ కీ నమాజే(ఇసీ తరహ్ అస్ర్, మగ్‌రిబ్ ఔర్ ఇషా.

ఖజాయె ఉమ్రీ కా తరీఖా (హనఫీ)

ఖజా హర్ రోజ్ కి బీస్ రక్అతే హోతీ హై. దో ఫజ్ర్ కె, చార్ జోహర్, చార్ అస్ర్, తీన్ మగ్‌రిబ్, చార్ ఇషా కె ఔర్ తీన్ విత్ర్. నియ్యత్ ఇస్ తరహ్ కీజియె, మసలన్ : సబ్ సె పహలీ ఫజ్ర్ జో ముఝ్ సే ఖజా హుయీ ఉస్ కో అదా కర్‌తీ హూ(. హర్ నమాజ్ మె ఇసీ తర్‌హ నియ్యత్ కీజియె. జిస్ పర్ బ-కసరత్ ఖజా నమాజే హై వోహ్ ఆసానీ కె లియె అగర్ యూ భీ అదా కరే తో జాఇజ్ హై కి హర్ రుకూ' ఔర్ హర్ సజ్దే మె తీన్ తీన్ బార్ "سُبْحٰنَ رَبِّیَ الْعَظِیْم، سُبْحٰنَ رَبِّیَ الْاَعْلٰی", కీజగహ్ సిర్ఫ్ ఏక్ ఏక్ బార్ కహే. మగర్ యెహ్ హమెషా హర్ తరహ్ నమాజ్ మె యాద్ రఖ్నా చాహియె కి జబ్ రుకూ' మె పూరా పహుంచ్

జాయె ఉస్ వఖ్త్ **సుబ్హాన్** కా **"సీన్"** షురూ' కరే ఔర్ జబ్ **అజీమ్** కా **మీమ్"** ఖత్మ్ కర్ చుకె ఉస్ వఖ్త్ రుకూ' సె సర్ ఉఠాయె. ఇసీ తరహ్ సజ్దె మె భీ కరే. ఏక్ తఖ్ఫీఫ్(యా'నీ కమీ) తో యెహ్ హుయీ ఔర్ దూస్రీ యెహ్ కి ఫర్జోంకీ తీస్రీ ఔర్ చోథీ రక్అత్ మె **అల్హంద్ షరీఫ్** కి జగ్హ ఫఖత్ **سُبْحَانَ الله** తీన్ బార్ కహ్ కర్ రుకూ' కర్లే. మగర్ విత్ర్ కీ తీనో(రక్అతో(మె **అల్హంద్ షరీఫ్** ఔర్ సూరతే(దోనో జరూర్ పఢీ జాయె. తీస్రీ తఖ్ఫీఫ్ (యా'నీ కమీ) యేహ్ కి ఖా'దఏ అఖీరా మె **తషహ్-హుద్** యా'నీ **అత్తహియ్యాత్** కె బా'ద్ దోనో(దురూదో(ఔర్ దుఆ కీ జగహ్ సిర్ఫ్ **"اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ"** కహ్ కర్ సలామ్ ఫేర్ దే. చౌథీ తఖ్ఫీఫ్ (యా'నీ కమీ) యేహ్ కి విత్ర్ కీ తీస్రీ రక్అత్ మె దుఆ-ఏ ఖునూత్ కీ జగహ్ **اَللّٰهُ اَكْبَر** కహ్ కర్ ఫఖ్త్ ఏక్ బార్ యా తీన్ బార్ **"رَبِّ اغْفِرْ لِىْ"** కహే.

(ములఖ్ఖస్ అజ్ ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి.8, స.157)

నమాజే ఖస్ర్ కీ ఖజా

అగర్ హాలతే సఫర్ కీ **ఖజా** నమాజ్ హాలతే ఇఖామత్ మె పఢేంగీ తో ఖస్ర్ హీ పఢేంగీ ఔర్ హాలతే ఇఖామత్ కీ ఖజా నమాజ్ సఫర్ మే ఖజా కరేంగీ తో పూరీ పఢెంగే యా'నీ ఖస్ర్ నహీ కరెంగే.

(ఆలంగీరీ జి:1 స:121)

జమాన-ఏ ఇర్తిదాద్ కీ నమాజే(

జో ఔరత్ مَعَاذَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ముర్తద్దా హో గయీ ఫిర్ ఇస్లామ్ లాయీ తో జమాన ఏ ఇర్తిదాద్ కీ నమాజోంకీ ఖజా నహీ ఔర్ ముర్తద్దా హోనె సే పహలే జమాన-ఏ ఇస్లామ్ మె జో నమాజే(జాతీ రహీ థీ ఉన్ కీ ఖజా వాజిబ్ హై. (రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:647)

బచ్చే కీ పైదాఇష్ కె వఖ్త్ నమాజ్

దాఈ (MIDWIFE) నమాజ్ పఢేగీ తో బచ్చే కె మర్ జానే కా అందేషా హై, నమాజ్ ఖజా కర్నే కే లియే యేహ్ ఉజ్ర్ హై.

(రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2, స:627)

మరీజ్ కో నమాజ్ కబ్ ముఆఫ్ హై?

అయ్సీ మరీజా కి ఇషారే సే భీ నమాజ్ నహీ(పఢ్ సక్తీ అగర్ యేహ్ హాలత్ పూరే ఛే[6] వఖ్త్ తక్ రహీ తో ఇస్ హాలత్ మే జో నమాజే ఫౌత్ హుయీ ఉన్ కీ ఖజా వాజిబ్ నహీ(. (ఆలంగీరీ జి:1, స:121)

ఉమ్ర్ భర్ కీ నమాజే(దోబారా పఢ్నా

జిస్ కీ నమాజో(మె నుఖ్సాన్ వ కరాహత్ హో వోహ్ తమామ్ ఉమ్ర్ కీ నమాజే(ఫైరే తో అచ్ఛీ బాత్ ఔర్ కోయీ ఖరాబీ న హో తో న చాహియే ఔర్ కరే తో ఫజ్ర్ వ అస్ర్ కె బా'ద్ న పఢే ఔర్ తమామ్ రక్అతే(భరీ పఢే ఔర్ విత్ర్ మే ఖునూత్ పఢ్ కర్ తీస్రీ కె బా'ద్ ఖా'దా కర్ కె, ఫిర్ ఏక్ ఔర్ మిలాయే కి చార్[4] హో జాయే(.

(ఆలంగీరీ జి:1, స:124)

ఖజా కా లఫ్జ్ కహ్నా భూల్ గయీ తో కోయీ హరజ్ నహీ(

మేరే ఆఖా ఆ'లా హజ్రత్, ఇమామే అహ్లే సున్నత్ మౌలానా ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الرَّحۡمٰن ఫర్మాతే హై(: హమారే ఉలమా తస్రీహ్ ఫర్మాతే హై: **ఖజా బ నియ్యతే అదా ఔర్ అదా బ నియ్యతే ఖజా దోనో(సహీహ్ హై(.** (ఫతావా రజవియ్యా, జి:8, స:161)

ఫ్రేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ముఝ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తేహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

నవాఫిల్ కీ జగహ్ ఖజాయే ఉమ్రీ పఢియే

ఖజా నమాజే(నవాఫిల్ సె అహమ్ హై యా'ని జిస్ వఖ్త్ నఫ్ల్ పఢ్తీ హై ఉన్హే(ఛోడ్ కర్ ఉన్ కె బద్లే ఖజాయే(పఢే(కి **బరియ్యుజిమ్మా** హో జాయే అల్బత్తా తరావీహ్ ఔర్ బారహ్12 రక్అతే(సున్నతే ముఅక్కదా కీ న ఛోడే.

(రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:1, స:646, బహారే షరీఅత్ హి:4, స:55)

ఫజ్ర్ వ అస్ర్ కె బా'ద్ నవాఫిల్ నహీ(పఢ్ సక్తే

నమాజే(ఫజ్ర్ (కె పూరే వఖ్త్ మే యా'ని సుబ్హె సాదిఖ్ సె లే కర్ తులూఎ ఆఫ్తాబ్ తక్ జబ్ కి) అస్ర్ కె బా'ద్ వోహ్ తమామ్ నవాఫిల్ అదా కర్నే మక్రూహే(తహ్రీమీ) హై(జో ఖెస్దన్ హో(అగర్చే **తహియ్యతుల్ మస్జిద్** హో(, ఔర్ హర్ వోహ్ నమాజ్ జో గైర్ కీ వజ్హ్ సె లాజిమ్ హో. మసలన్ నజ్ర్ ఔర్ తవాఫ్కె నవాఫిల్ ఔర్ హర్ వోహ్ నమాజ్ జిస్ కో షురూ కియా ఫిర్ ఉసే తోడ్ డాలా అగర్చే వోహ్ ఫజ్ర్ ఔర్ అస్ర్ కీ సున్నతే(హీ క్యూ(న హో. (దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2, స:44-45)

ఖజా కే లియే కోయీ వఖ్త్ **ముఅయ్యన్** నహీ(ఉమ్ర్ మే జబ్ పఢేగీ **బరియ్యుజ్జిమ్మా** హో జాయేగీ. మగర్ తులూ వ గురూబ్ ఔర్ జవాల్ కె వఖ్త్ నమాజ్ నహీ(పఢ్ సక్తీ కి ఇన్ వఖ్తో(మె నమాజ్ జాఇజ్ నహీ(.

జొహర్ కీ చార్ సున్నతే(రహ్ జాయే(తో క్యా కరే?

అగర్ జొహర్ కె ఫర్జ్ పహ్లే పఢ్ లియే తో దో[2] రక్అత్ సున్నతే(బా'దియా అదా కర్నే కె బా'ద్ చార్ రక్అత్ సున్నతే ఖబ్లియ్యా

అదా కీజియే చునాంచె **సర్కారే ఆ'లా హజ్రత్** عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الرَّحْمٰن ఫర్మాతే హై(: పహ్‌లీ చార్ సున్నతే(జో ఫర్జ్ సె పహ్‌లే న పఢీ హో(తో బా'దే ఫర్జ్ బల్కి మజ్‌హబే అర్‌జహ్ (యా'ని పసందీదా తరీన్ మజ్‌హబ్) పర్ బా'ద్ (దో2 రక్‌అత్) సున్నతే బా'దియ్యా కె పఢే(బషర్తే కి హునూజ్ (యా'ని అభీ) వఖ్తే జోహర్ బాఖీ హో. (ఫతావా రజవియ్యా జి:8, స:148 ములఖ్ఖసన్) **అస్ర్ వ ఇషా** సె పహ్‌లే జో చార్ చార్ రక్‌అతే(హై(వోహ్ సున్నతే గైర్ ముఅక్కదా హై(: ఉన్ కీ ఖజా నహీ(.

క్యా మగ్‌రిబ్ కా వఖ్త్ థోడా సా హోతా హై ?

మగ్‌రిబ్ కీ నమాజ్ కా వఖ్త్ గురూబే ఆఫ్తాబ్ తా ఇబ్‌తిదాయే వఖ్తే ఇషా హోతా హై. యేహ్ వఖ్త్ మకామాత్ ఔర్ తారీఖ్ కె ఏ'తిబార్ సె ఘట్‌తా బఢ్‌తా రహ్‌తా హై మసలన్ బాబుల్ మదీనా కరాచీ మే నిజాముల్ అవ్‌ఖాత్ కె నఖ్‌షే కె ముతాబిఖ్ మగ్‌రిబ్ కా వఖ్త్ కమ్ అజ్ కమ్ ఏక్ ఘంటా 18 మినట్ హోతా హై. **ఫుఖహా ఏ కిరామ్** رَحِمَہُمُ اللّٰہُ السَّلَام ఫర్మాతే హై(, రోజే అబ్ర్ (యా'ని జిస్ దిన్ బాదల్ ఛాయే హో ఉస్) కె సివా మగ్‌రిబ్ మే హమేషా తా'జీల్ (యా'ని జల్దీ) ముస్తహబ్ హై ఔర్ దో[2] రక్‌అత్ సె జాఇద్ కీ తాఖీర్ మక్‌రూహే తన్‌జీహీ ఔర్ బిగైర్ ఉజ్ర్ సఫర్ వ మరజ్ వగైరా ఇత్‌నీ తాఖీర్ కీ, కి సితారే గుథ్ గయే తో మక్‌రూహే తహ్‌రీమీ. (బహారే షరీఅత్,హిస్సా:3,స:21) మేరే **ఆఖా ఆ'లా హజ్రత్, ఇమామె అహ్‌లె సున్నత్ మౌలానా షాహ్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్** عَلَیْہِ رَحْمَۃُ الرَّحْمٰن ఫర్మాతే హై(: ఇస్ (యా'ని మగ్‌రిబ్) కా వఖ్తే ముస్తహబ్ జబ్ తక్ హై కి సితారే ఖూబ్ జాహిర్ న

హో జాయే(, ఇత్నీ దేర్ కర్నీ కి(బడేబడే సితారోంకె ఇలావా) ఛోటే ఛోటే సితారే భీ చమక్ ఆయే(మక్రూహ్ హై. (ఫతావా రజవియ్యా,జి:5,స:153)

తరావీహ్ కీ ఖజా కా క్యా హుక్మ్ హై ?

జబ్ తరావీహ్ ఫౌత్ హో జాయే తో ఉస్ కీ ఖజా నహీ(, ఔర్ అగర్ కోయీ ఖజా కర్ భీ లేతీ హై తో యేహ్ జుదాగానా నఫ్ల్ హో జాయేంగే, తరావీహ్ సె ఉన్ కా తఅల్లుఖ్ న హోగా.
(తన్వీరుల్ అబ్సార్, దుర్రె ముఖ్తార్ జి:2, స:598)

నమాజ్ కా ఫిద్యా

జిన్ కె రిష్తేదార్ ఫౌత్ హుయే హో(వోహ్ ఇస్ మజ్మూన్ కా జరూర్ ముతాలా ఫర్మాయే(

మయ్యిత్ కీ ఉమ్ర్ మా'లూమ్ కర్కె ఇస్ మే సె నవ్[9] సాల్ ఔరత్ కె లియే ఔర్ బారహ్[12] సాల్ మర్ద్ కే లియే నా బాలిగీ కె నికాల్ దీజియే. బాఖీ జిత్నే సాల్ బచే ఇన్ మే హిసాబ్ లగాఇయే కి కిత్నీ ముద్దత్ తక్ వోహ్ (యా'ని మర్హూమా యా మర్హూమ్) బే నమాజీ రహా యా బే-రోజా రహా, యా కిత్నీ నమాజే(యా రోజే ఉస్కె జిమ్మే **ఖజా** కె బాఖీ హై. జియాదా సె జియాదా అందాజా లగా లీజియే. అబ్ ఫీ నమాజ్ ఏక్ ఏక్ సద్ఖ ఏ ఫిత్ర్ ఖైరాత్ కీజియే. ఏక్ సద్ఖయే ఫిత్ర్ కీ మిఖ్దార్ దో కిలో సె 80 గ్రామ్ కమ్ గేహూ యా ఉస్ కా ఆటా యా ఉస్ కీ రఖమ్ హై ఔర్ ఏక్ దిన్ కీ ఛే[6] నమాజే(హై(పాంచ్[5] ఫర్జ్ ఔర్ ఏక్ విత్ర్ వాజిబ్. మసలన్ దో కిలో సె 80 గ్రామ్ కమ్ గేహూ(కీ రఖమ్ 12 రుపై హోతో ఏక్ దిన్ కీ నమాజోంకె 72 రుపై హుయే ఔర్

30 దిన్ కె 2160 రుపై ఔర్ బారహ్[12] మాహ్ కె తఖ్రీబన్ 25920 రుపై హుయే. అబ్ కిసీ మయ్యిత్ పర్ 50 సాల్ కీ నమాజే(బాఖీ హై తో ఫిదియా అదా కర్నే కే లియే 1296000 రుపై ఖైరాత్ కర్నే హోంగే. జాహిర్ హై హర్ కోయీ ఇత్‌నీ రఖమ్ ఖైరాత్ కర్నే కి ఇస్తితాఅత్ (తాఖత్) నహీ(రఖ్‌తీ, ఇస్ కే లియే **ఉలమాఏ కిరామ్** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام నె **షరఈ హీలా** ఇర్షాద్ ఫర్మాయా హై. మసలన్ వోహ 30 దిన్ కి తమామ్ నమాజో(ంకె ఫిద్‌యే కి నియ్యత్ సె 2160 రుపై కిసీ ఫఖీర్ యా ఫఖీర్‌నీ కి మిల్క్ కర్ దే, యేహ్ 30 దిన్ కీ నమాజోంకా **ఫిద్‌యా** అదా హో గయా. అబ్ వోహ ఫఖీర్ యా ఫఖీర్‌నీ యేహ్ రఖమ్ ఉస్ దేనే వాలీ హీ కో హిబా కర్ దే. (యా'ని తోహ్ఫే మే దే దే) యేహ్ ఖబ్జే కర్నే కె బా'ద్ ఫిర్ ఫఖీర్ యా ఫఖీర్‌నీ కో 30దిన్ కీ నమాజోంకె **ఫిద్‌యే** కీ నియ్యత్ సె ఖబ్జే మే దే కర్ ఉస్ కా మాలిక్ బనా దే. ఇస్ తరహ్ లౌట్ ఫైర్ కర్తే రహే(యూ(సారీ నమాజోంకా **ఫిద్‌యా** అదా హో జాయేగా. 30 దిన్ కీ రఖమ్ కె జరీఏ హీ హీలా కర్నా షర్త్ నహీ(వోహ తో సమ్‌ఝానే కె లియే మిసాల్ దీ హై. బిల్‌ఫర్జ్ 50 సాల్ కె ఫిద్‌యోంకి రఖమ్ మౌజూద్ హో తో ఏక్ హీ బార్ లౌట్ ఫేర్ కర్నే మే కామ్ హో జాయేగా. నీజ్ ఫిత్రే కి రఖమ్ కా హిసాబ్ భీ గేహూ(కె మౌజూదా భావ్ సె లగానా హోగా. ఇసీ తరహ్ రోజోంకా ఫిద్‌యా భీ **ఫీ రోజా ఏక్ సద్‌ఖే ఏ ఫిత్ర్ హై** నమాజోంకా ఫిద్‌యా అదా కర్నే కె బా'ద్ రోజోంకె భీ ఇసీ తరీఖే సె పిద్‌యా అదా కర్ సక్‌తే హై(. గరీబ్ వ అమీర్ సభీ **ఫిద్‌యే కా హీలా** కర్ సక్‌తే హై(. అగర్ వు-రసా అప్నే మర్‌హూమీన్ కేలియే యేహ్ అమల్ కరే(తో యేహ్ మయ్యిత్ కీ జబర్

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ఉస్ షఖ్స్ కీ నాక్ ఖాక్ ఆలూద్ హో జిస్ కే పాస్ మెరా జిక్ర్ హువా ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా ఫఢే. -(హాకిమ్)

దస్త్ ఇమ్‌దాద్ హోగీ, ఇస్ తరహ్ మర్నే వాలా భీ اِنْ شَآءَاللہ عَزَّوَجَلَّ ఫర్జ్ కె బోఝ్ సె ఆజాద్ హోగా ఔర్ వురసా భీ అజ్రో సవాబ్ కె ముస్తహిఖ్ హోంగె. బా'జ్ ఇస్లామీ బహనే(మస్జిద్ వగైరా మే ఏక్ ఖుర్ఆనే పాక్ కా నుస్ఖా దే కర్ అప్నే మన్ కో మనా లేతీ హై(కి హమ్ నె మర్హూమ్ కీ తమామ్ నమాజోంకా ఫిద్‌యా అదా కర్ దియా యేహ్ ఉన్ కీ గలత్ ఫెహమీ హై.

(తఫ్‌సీల్ కే లియే దేఖియే : ఫతావా రజవియ్యా జి:8, స:167)

మర్హూమా కె ఫిద్‌యే కా ఏక్ మస్అలా

ఔరత్ కీ ఆదతే హైజ్ అగర్ మా'లూమ్ హో తో ఇస్ ఖదర్ దిన్ ఔర్ న మా'లూమ్ హో హర్ మహీనే సె తీన్ దిన్, నవ్[9] బరస్ కీ ఉమ్ర్ సె ముస్తస్నా కరే (యా'ని నవ్ బరస్ కీ ఉమ్ర్ కె బా'ద్ సె లే కర్ వఫాత్ తక్ హర్ మహీనే సె తీన్ దిన్ హైజ్ కె సమఝ్ కర్ నికాల్ దే(.) మగర్ జిత్‌నీ బార్ **హమ్ల్** రహా హో ముద్దతే **హమ్ల్** కె మహీనోంసె అయ్యామే హైజ్ కా ఇస్తిస్‌నా న కరే(. (చూంకి ఇస్ ముద్దత్ మే హైజ్ నహీ ఆతా ఇస్ లియే హైజ్ కె దిన్ కమ్ న కరే.) ఔరత్ కీ ఆదత్ దర్ బారయే నిఫాస్ అగర్ మా'లూమ్ హో తో హర్ **హమ్ల్** కె బా'ద్ ఉత్నే దిన్ ముస్తస్నా కరే (యా'ని కమ్ కర్ దే) ఔర్ న మా'లూమ్ హో తో కుఛ్ నహీ(కి నిఫాస్ కే లియే జానిబే అఖ్ల్ (కమ్ సే కమ్) మే షర్అన్ కుఛ్ తఖ్‌దీర్ (మిఖ్‌దార్ ముఖర్రర్) నహీ(. ముమ్‌కిన్ హై కి ఏక్ హీ మినట్ ఆ కర్ ఫౌరన్ పాక్ హో జాయే. (యా'ని అగర్ నిఫాస్ కి ముద్దత్ యాద్ నహీ(తో దిన్ కమ్ న కరే).

(మాఖూజ్ అజ్ ఫతావా రజవియ్యా, జి:8, స:154)

100 కోడోంకా హీలా

ఇస్లామీ బహ్నో ! నమాజ్ కె ఫిద్‌యే కా హీలా మై నె అప్నీ తరఫ్ సె నహీ(లిఖా. హీలే షర్‌ఈ కా జవాజ్ ఖుర్‌ఆనో హదీస్ ఔర్ ఫిఖ్‌హే హనఫి కీ మో'తబర్ కుతుబ్ మె మౌజూద్ హై. చునాంచె ముఫస్సిరే షహీర్ హకీముల్ ఉమ్మత్ **హజ్రతే ముఫ్తీ అహ్మద్ యార్ ఖాన్** عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الۡحَنَّان **"నూరుల్ ఇర్ఫాన్"** సఫహా 728 పర్ ఫర్మాతే హై(: **హజ్రతే సయ్యిదునా అయ్యూబ్** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام కీ బీమారీ కె జమానే మే ఆప్ عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام కీ జౌజయే మోహ్-త-రమా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا ఏక్ బార్ ఖిద్‌మతే సరాపా అజ్‌మత్ మే తాఖీర్ సె హాజిర్ హుయీ తో ఆప్ عَلَیۡہِ السَّلَام నె ఖసమ్ ఖాయీ కి "మై తన్‌దురుస్త్ హోకర్ సౌ100 కోడే మారూంగా" **సిహ్హత్ యాబ్** హోనే పర్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ నె ఉన్‌హే(**100 తీలియోంకీ ఝాడూ** మార్నే కా హుక్మ్ ఇర్షాద్ ఫర్మాయా. చునాంచె ఖుర్‌ఆనే పాక్ మే హై.

وَخُذۡ بِیَدِکَ ضِغۡثًا فَاضۡرِبۡ بِّہٖ وَلَا تَحۡنَثۡ (پارہ ۲۳، ص : ٤٤)

తర్జమ ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్ : ఔర్ ఫర్మాయా కి అప్నే హాథ్ మే ఏక్ ఝాడూ లే కర్ ఇస్ సె మార్ దే ఔర్ ఖసమ్ న తోడ్.

"ఆలంగీరీ" మే హీలోంకా ఏక్ ముస్తఖిల్ బాబ్ హై జిస్ కా నామ్ "కితాబుల్ హియల్" హై చునాంచే "ఆలంగీరీ కితాబుల్ హియల్" మే హై : జో హీలా కిసీ కా హఖ్ మార్నే యా ఉస్ మే షుబా పైదా కర్నే యా బాతిల్ సె ఫరేబ్ దేనే కే లియే కియా జాయే వోహ్ మక్‌రూహ్ హై ఔర్ జో హీలా ఇస్ లియే కియా జాయే కి ఆదమీ హరామ్ సె బచ్ జాయే యా హలాల్ కో హాసిల్ కర్ లే వోహ్ అచ్ఛా హై. ఇస్ ఖిస్మ్ కె హీలోంకె జాఇజ్ హోనే కీ దలీల్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కా యేహ్ ఫర్మాన్ హై:

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ పఢో అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ తుమ్ పర్ రహ్మత్ భేజేగా. -(ఇబ్నె అదీ)

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِّهٖ وَلَا تَحْنَثْ ؕ (پارہ ۲۳،ص : ۴۴)

తర్జమ ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్ : ఔర్ ఫర్మాయా కి అప్నే హాథ్ మే ఏక్ ఝాడూ లే కర్ ఇస్ సె మార్ దే ఔర్ ఖసమ్ న తోడ్.

కాన్ ఛేద్ నే కా రవాజ్ కబ్ సె హువా ?

హీలే కె జవాజ్ పర్ ఏక్ ఔర్ దలీల్ ములాహజా ఫర్మాఇఏ చునాంచే **హజ్రతే సయ్యిదునా అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నే అబ్బాస్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُمَا సె రివాయత్ హై, ఏక్ బార్ హజ్రతే **సయ్యిదతునా సారహ్** ఔర్ హజ్రతే **సయ్యిదతునా హాజిరా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا మె కుఛ్ చప్-ఖలష్ హో గయీ. హజ్రతే **సయ్యిదతునా సారహ్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا నె ఖసమ్ ఖాయీ కి ముఝే అగర్ ఖాబూ మిలా తో మై **హాజిరా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا కా కోయీ ఉజ్వ్ కాటూంగీ. **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ నె హజ్రతే **సయ్యిదునా జిబ్రాఈల్** عَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام కో హజ్రతే **సయ్యిదునా ఇబ్రాహీమ్ ఖలీలుల్లాహ్** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام కీ ఖిద్మత్ మే భేజా కి ఇన్ మే సులహ్ కర్వాదే(. హజ్రతే **సయ్యిదతునా సారహ్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا నె అర్జ్ కీ: **"مَاحِیْلَۃُ یَمِیْنِی"** యా'ని మేరీ ఖసమ్ కా క్యా హీలా హోగా తో హజ్రతే **సయ్యిదునా ఇబ్రాహీమ్ ఖలీలుల్లాహ్** عَلٰی نَبِیِّنَا وَعَلَیْہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلَام పర్ వహీ నాజిల్ హుఈ కి (హజ్రతే) **సారహ్** (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا) కో హుక్మ్ దో కి వోహ్ (హజ్రతే) **హాజిరా** (رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہَا) కె **కాన్ ఛేద్** దే(. **ఉసీ వఖ్త్** సె ఔరతోంకె **కాన్ ఛేద్‌నే కా రవాజ్** పడా. (غمزعیون البصائر شرح الاشباہ والنظائر،ج۳،ص۲۹۵)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

గాయే కె గోష్త్ కా తోహ్ఫా

ఉమ్ముల్ మో'మినీన్ హజ్రతే సయ్యిదతునా ఆఇషా సిద్దీఖా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا సె రివాయత్ హై కి **దో జహాఁ కె సుల్తాన్, సర్వరే జీషాన్, మహ్బూబే రహ్మాన్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కీ ఖిద్మత్ మె గాయ్ కా గోష్త్ హాజిర్ కియా గయా, కిసీ నె అర్జ్ కీ: యేహ్ గోష్త్ **హజ్రతే సయ్యిదతునా బరీరా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا పర్ సద్ఖా హువా థా. ఫర్మాయా هُوَ لَهَا صَدَقَةٌ وَلَنَا هَدِيَّةٌ యా'ని యేహ్ బరీరా కే లియే సద్ఖా థా హమారే లియే హదియ్యా హై. (సహీహ్ ముస్లిమ్ సి:541, హ:1075)

జకాత్ కా షరఈ హీలా

ఇస్ హదీసే పాక్ సె సాఫ్ జాహిర్ హై కి **హజ్రతే సయ్యిదతునా బరీరా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا జో కి సద్ఖే కి హఖ్దార్ థీ ఉన్ కో బతౌరే సద్ఖా మిలా హువా గాయ్ కా గోష్త్ అగర్చే ఉన్ కె హఖ్ మే సద్ఖా హీ థా మగర్ ఉన్ కె ఖబ్జా కర్ లేనే కె బా'ద్ జబ్ బార్గాహే రిసాలత్ మే పేష్ కియా గయా థా తో ఉస్ కా హుక్మ్ బదల్ గయా థా ఔర్ అబ్ వోహ్ సద్ఖా కె బా'ద్ భీ ఆదమీ కో తోహ్ఫతన్ దే సక్తా యా మస్జిద్ వగైరా కే లియే పేష్ కర్ సక్తా హై కి మజ్కూరా ముస్తహిఖ్ షఖ్స్ కా పేష్ కర్నా అబ్ జకాత్ న రహా, హదియ్యా యా అతియ్యా హో గయా. **ఫుఖహా ఏ కిరామ్** رَحِمَہُمُ اللّٰہُ السَّلَام జకాత్ కా షరఈ హీలా కర్నే కా తరీఖా యూఁ ఇర్షాద్ ఫర్మాతే హైఁ: జకాత్ కీ రఖమ్ ముర్దే కీ తజ్హీజ్ వ తక్ఫీన్ యా మస్జిద్ కీ తా'మీర్ మే సర్ఫ్ కర్ సక్తే కి తమ్లీకే ఫఖీర్ (యా'ని ఫఖీర్ కో మాలిక్ కర్నా) న పాయీ గయీ, అగర్ ఇన్ మే ఖర్చ్

కర్నా చాహే(తో ఇస్ కా తరీఖా యేహ్ హై కి ఫఖీర్ కో (జకాత్ కీ రఖమ్ కా) మాలిక్ కర్ దే(ఔర్ వోహ్(తా'మీరే మస్జిద్ వగైరా మే) సర్ఫ్ కరే, ఇస్ తరహ్ సవాబ్ దోనోంకో హోగా. (బహారే షరీఅత్, హి:5, స:25)

100 అఫ్రాద్ కో బరాబర్ బరాబర్ సవాబ్ మిలే

ఇస్లామీ బహ్‌నో ! దేఖా ఆప్ నె ! కఫన్ దఫన్ బల్కి తా'మీరే మస్జిద్ మే భీ హీల-ఏ షర-ఈ కె జరీఎ జకాత్ ఇస్తి'మాల్ కీ జా సక్తీ హై. క్యూంకి జకాత్ తో ఫఖీర్ కె హఖ్ మే థీ, జబ్ ఫఖీర్ నె ఖబ్జా కర్ లియా తో అబ్ వోహ్ మాలిక్ హో చుకా, జో చాహే కరే. హీల ఏ షర-ఈ కీ బరకత్ సె దేనే వాలే కీ జకాత్ భీ అదా హో గయీ ఔర్ ఫఖీర్ భీ మస్జిద్ మే దే కర్ సవాబ్ కా హఖ్‌దార్ హో గయా. హీలా కర్తే వఖ్త్ ముమ్‌కిన్ హో తో జేయాదా అఫ్రాద్ కె హాథ్ మే రఖమ్ ఫిరానీ చాహియే తాకీ సబ్ కో సవాబ్ మిలే మసలన్ హీలే కే లియే ఫఖీరే షర-ఈ కో 12 లాఖ్ రుపై జకాత్ దీ, ఖబ్‌జే కె బా'ద్ వోహ్ కిసీ భీ ఇస్లామీ భాయీ కో తోహ్ఫతన్ దే దే యేహ్ భీ ఖబ్‌జే మే లే కర్ కిసీ ఔర్ కో మాలిక్ బనా దే, యూ(సభీ బ నియ్యతే సవాబ్ ఏక్ దూస్రే కో మాలిక్ బనాతే రహే, ఆఖిర్ వాలా మస్జిద్ యా జిస్ కామ్ కే లియే హీలా కియా థా ఉస్ కే లియే దే దే తో اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ సభీ కో **బారాహ్ లాఖ్ రుపై సద్‌ఖా** కర్నే కా సవాబ్ మిలే గా. చునాంచె **హజ్‌రతే సయ్యిదునా అబూ హురైరా** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె రివాయత్ హై, **తాజ్‌దారే రిసాలత్, షహన్‌షాహే నుబువ్వత్, పైకరే జూదో సఖావత్, సరాపా రహ్మత్, మహ్‌బూబే రబ్బుల్ ఇజ్జత్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఇర్షాద్ ఫర్మాయా : అగర్ సో100 హాథో(మె సద్‌ఖా గుజ్‌రా తో సబ్ కో వైసే హీ సవాబ్ మిలేగా జైసే దేనే వలే కే లియే హై ఔర్ ఉస్ కె అజ్ర్ మే కుఛ్ కమీ న హోగీ.

ఫఖీర్ కీ తా'రీఫ్

ఫఖీర్ వోహ్ హై కి(الف)జిస్ కె పాస్ కుఛ్ న కుఛ్ హో మగర్ ఇత్నా న హో కి నిసాబ్ కో పహుంచ్ జాయే (ب) యా నిసాబ్ కీ ఖదర్ తో హో మగర్ ఉస్‌కీ హాజతే అస్లియ్యా (యా'ని జేరూ-రియ్యాతె జేందగి) మే ముస్తగ్‌రఖ్(ఘిరా హువా) హో. మసలన్ రహ్నే కా మకాన్, ఖానాదారీ కా సామాన్, సువారీ కె జాన్వర్ (యా సాఇకిల్, స్కూటర్ యా కార్) కరీగరోంకె ఔజార్, పహన్నే కె కప్‌డే, ఖిద్మత్ కే లియే లౌండీ, గులామ్, ఇల్మీ షగ్ల్ రఖ్నే వాలే కేలియే ఇస్లామీ కితాబే(జో ఉస్ కీ జేరూరత్ సె జాఇద్ న హో((ج) ఇసీ తరహ్ అగర్ మద్‌యూన్ (మఖ్‌రూజ్) హై ఔర్ దైన్ (ఖర్జా) నికాల్నే కే బాద్ నిసాబ్ బాఖీ నా రహే తో ఫఖీర్ హై అగర్చే ఉస్ కె పాస్ ఏక్ తో క్యా కయీ నిసాబే హో(. (రద్దుల్ ముహ్‌తార్ జి:3 స:333 వగైరహ్)

మిస్కీన్ కీ తారీఫ్

మిస్కీన్ వోహ్ హై జిస్ కె పాస్ కుఛ్ న హో యహా(తక్ కి ఖానే ఔర్ బదన్ ఛుపానే కే లియే ఇస్ కా మొహ్‌తాజ్ హై కి లోగోంసె సువాల్ కరే ఔర్ ఉసె సువాల్ హలాల్ హై. ఫఖీర్ కో (యాని జిస్ కె పాస్ కమ్ అజ్ కమ్ ఏక్ దిన్ కా ఖానే కే లియే ఔర్ పహన్నే కే లియే మౌజూద్ హై). బిగైర్ జేరూరత్ వ మజ్‌బూరీ **సువాల్ హరామ్** హై.

ఇస్లామి బహ్‌నో(! మాలూమ్ హువా జో భికారీ కమానే పర్ ఖాదిర్ హోనే కె బా వుజూద్ బిలా జేరూరత్ వ మజ్‌బూరీ బ-తౌరే పేషా భీక్ మాంగ్‌తే హై(గునహగార్ హై(ఔర్ అయ్‌సోంకే హాల్ సె బా ఖబర్ హోనే కె బా-వుజూద్ ఉన్ కో దేనా జాఇజ్ నహీ(.

తరహ్ తరహ్ కె ఫిద్యే ఔర్ కఫ్ఫారే

ఇస్లామీ బహ్నో! యాద్ రహే! నమాజ్ వ రోజే కె ఇలావా మయ్యిత్ కీ తా'రీఫ్ బహుత్ సారే ఫిద్యే ఔర్ కఫ్ఫారే హో సక్తే హై(మసలన్ **(1)** జకాత్ **(2)** ఫిత్రే (మర్ద్ పర్ ఛోటే బచ్చో(వగైరా కె ఫిత్రే భీ జబ్ కి అదా న కియే హో) **(3)** ఖుర్బానియా(**(4)** ఖస్మోంకె కఫ్ఫారే **(5)** సజ్దఏ తిలావత్ జిత్నే వాజిబ్ హోనే కె బావుజూద్ జిందగీ మె అదా నహీ(కియే **(6)** జిత్నే నవాఫిల్ ఫాసిద్ హుయే ఔర్ ఉన్ కీ ఖజా న కీ **(7)** జో జో మన్నతే(మానీ(ఔర్ అదా న కీ **(8)** జమీన్ కా ఉష్ర్ యా ఖరాజ్ జో అదా కర్నే సె రహ్ గయా **(9)** ఫర్జ్ హోనే కె బా వుజూద్ హజ్ అదా న కియా **(10)** హజ్ వ ఉమ్రే కె ఎహ్రామ్ కె కఫ్ఫారే మసలన్ దమ్, యా సద్ఖే అగర్ వాజిబ్ హుయే థే ఔర్ అదా న కియే హో(. ఇన్ కె ఇలావా భీ బే షుమార్ ఫిద్యే ఔర్ కఫ్ఫారే హో సక్తే హై(.

ఇన్ ఫిద్యోంకీ అదాఏగీ కీ సూరతే(

రోజా, సజ్దఏ తిలావత్, ఫాసిద్ షుదా నవాఫిల్ కీ ఖజా కె ఫిద్యే మే హర్ ఎక్ కె బద్లే ఏక్ ఏక్ సద్ఖఏ ఫిత్ర్ కీ అదా కరే. ఔర్ జకాత్ ఫిత్రా, ఖుర్బానియా(, ఉష్ర్ వ ఖిరాజ్ వగైరా మే జిత్నీ రఖమ్ మర్హూమా కె జిమ్మే నికల్తీ హై వోహ్ భీ అదా కరే.

(మాఖూజ్ అజ్ ఫతావా రజవియ్యా జి:10, స:540, 541)

తఫ్సీలీ మాలూమాత్ కే లియే ఫతావా రజవియ్యా "ముఖ్రజా" జిల్ద్ 10 మే సఫహా 523 తా 549 పర్ మబ్నీ రిసాలా, **"తఫ్సీరుల్ అహ్కామ్ లి ఫిద్యతిస్సలాతి వస్సియామ్"** నీజ్ ముఫస్సిరే షహీర్ హకీముల్ ఉమ్మత్ హజ్రతే **ముఫ్తి అహ్మద్ యార్ ఖాన్** عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان కీ తస్నీఫ్ **"జాఅల్ హఖ్"** సె "ఇస్ఖాత్ కా బయాన్" పఢ్ లీజియే)

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ؕ

నవాఫిల్ కా బయాన్

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

ఖతాముల్ ముర్సలీన్, రహ్మతుల్లిల్ ఆలమీన్, షఫీఉల్ ముజ్నిబీన్, అమీనుల్ గరీబీన్, సిరాజుస్సాలికీన్, మహ్బూబె రబ్బుల్ ఆలమీన్, జనాబే సాదిఖే అమీన్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఫర్మానే మగ్-ఫిరత్ నిషాన్ హై: జబ్ జుమా'రాత్ కా దిన్ ఆతా హై **అల్లాహ్ తఆలా** ఫిరిష్తోంకో భేజ్తా హై జిన్ కె పాస్ చాందీ కె కాగజ్ ఔర్ సోనో కె ఖలమ్ హోతే హై(, కౌన్ యౌమే జుమా'రాత్ ఔర్ షబే జుముఆ ముఝ్ పర్ కసరత్ సె దురూదే పాక్ పఢ్తా హై.

(కన్జుల్ ఉమ్మాల్, జి:1, స:25, హదీస్:2174)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

అల్లాహ్ కా ప్యారా బన్నే కా నుస్ఖా

హజ్రతే సయ్యిదునా అబూ హురైరా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె మర్వీ హై. హుజూరే పాక్, సాహిబే లౌలాక్, సయ్యాహే అఫ్లాక్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ఫర్మాతే హై(కి **అల్లాహ్ తఆలా** నే ఫర్మాయా : "జో మేరే కిసీ వలీ సె దుష్మనీ కరే, ఉసే మై నే లడాయీ కా ఏ'లాన్ దే దియా ఔర్ మేరా బందా జిన్ చీజోంకె జరీఏ మేరా ఖుర్బ్ చాహ్తా హై ఉన్ మే ముఝే సబ్ సే జియాదా ఫరాఇజ్ మహ్బూబ్ హై(ఔర్ నవాఫిల్ కె జరీఏ ఖుర్బ్ హాసిల్ కర్తా రహ్తా హై యహా(తక్ ఉసే అప్నా మహ్బూబ్ బనా లేతా హూ(అగర్ వోహ్ ముఝ్ సె సువాల్ కరే తో

ఉసే జరూర్ దూంగా ఔర్ పనాహ్ దూంగా.”

(సహీహుల్ బుఖారీ జి:3, స:248, హ:6502)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

సలాతుల్‌లైల్

రాత్ మే బా'ద్ నమాజే ఇషా జో నవాఫిల్ పఢే జాయే(ఉన్‌కో **సలాతుల్‌లైల్** కహ్తే హై(ఔర్ రాత్ కె నవాఫిల్ దిన్ కె నవాఫిల్ సె అఫ్‌జల్ హై(కి సహీహ్ ముస్లిమ్ షరీఫ్ మే హై : **సయ్యిదుల్ ముబల్లిగీన్, రహ్‌మతుల్లిల్ ఆలమీన్** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఇర్షాద్ ఫర్మాయా : “ఫర్జోంకె బా'ద్ అఫ్‌జల్ నమాజ్ రాత్ కీ నమాజ్ హై.”

(సహీహుల్ ముస్లిమ్ స:591, హ:1163)

తహజ్జుద్ ఔర్ రాత్ మే నమాజ్ పఢ్‌నే కా సవాబ్

అల్లాహ్ తబారక్ వ తఆలా పారహ్ 21 **సూరతుస్‌సజ్‌దా** ఆయత్ నం:16 ఔర్ 17 మే ఇర్షాద్ ఫర్మాతా హై :

تَتَجَافٰى جُنُوْبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَّطَمَعًا ۫ وَّمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿۱۶﴾
فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّاۤ اُخْفِیَ لَهُمْ مِّنْ قُرَّةِ اَعْيُنٍ ۚ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۷﴾

తర్జమ ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్ : ఇన్ కీ కర్వటే(జుదా హోతీ హై(ఖ్వాబ్ గాహోంసె ఔర్ అప్నే రబ్ కో పుకార్తే హై(డర్‌తే ఔర్ ఉమ్మీద్ కర్తే ఔర్ హమారే దియే హుయే సె కుఛ్ ఖైరాత్ కర్తే హై(తో కిసీ జీ కో నహీ(మా'లూమ్ జో ఆంఖ్ కీ ఠండక్ ఇన్ కే లియే ఛుపా రఖీ హై సిలా ఇన్‌కే కామోంకా.

సలాతుల్లైల్ కీ ఏక్ ఖిస్మ్ తహజ్జుద్ హై కి ఇషా కె బా'ద్ రాత్ మే సో కర్ ఉఠే(ఔర్ నవాఫిల్ పఢే(, సోనే సె ఖబ్ల్ జో కుఛ్ పఢే(వోహ్ తహజ్జుద్ నహీ(. కమ్ సె కమ్ తహజ్జుద్ కీ దో రక్అతే(హై(ఔర్ **హుజూరే అఖ్దస్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم సె ఆఠ్ తక్ సాబిత్. (బహారే షరీఅత్ హి.4, స:26,27) ఇస్ మే ఖిరాఅత్ కా ఇఖ్తియార్ హై కి జో చాహే(పఢే(, బెహ్తర్ యేహ్ హై కి జిత్నా ఖుర్ఆన్ యాద్ హై వోహ్ తమామ్ పఢ్ లీజియే వర్నా యేహ్ భీ హో సక్తా హై కి హర్ రక్అత్ మే సూరయే ఫాతిహా కె బా'ద్ తీన్-తీన్ బార్ సూరతుల్ ఇఖ్లాస్ పఢ్ లీజియే కి ఇస్ తరహ్ హర్ రక్అత్ మే ఖుర్ఆనే కరీమ్ ఖత్మ్ కర్నే కా సవాబ్ మిలేగా, అయ్సా కర్నా బెహ్తర్ హై, బహర్ హాల్ సూరయే ఫాతిహా కె బా'ద్ కోయీ సీ భీ సూరత్ పఢ్ సక్తే హై(.

(ములఖ్ఖస్ అజ్ ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:7, స:447)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

తహజ్జుద్ గుజార్ కే లియే జన్నత్ కె ఆలీషాన్ బాలాఖానే

అమీరుల్ మో'మినీన్ హజ్రతే సయ్యిదునా అలియ్యుల్ ముర్తజా کَرَّمَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجۡهَهُ الۡکَرِیۡم సే రివాయత్ హై కి **సయ్యిదుల్ ముబల్లిగీన్, రహ్మతుల్లిల్ ఆలమీన్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఫర్మానే దిల్ నషీన్ హై: జన్నత్ మే అయ్సే బాలాఖానే హై(కి జిన్ కా బాహర్ అందర్ సే ఔర్ అందర్ బాహర్ సే దేఖా జాతా హై. ఏక్ ఆ'రాబీ నే ఉఠ్ కర్ అర్జ్ కీ : **యా రసూలల్లాహ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ! యేహ్ కిస్ కే లియే హై(? **ఆప్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నే ఇర్షాద్ ఫర్మాయా: యేహ్ ఉస్ కే లిఏ హై(

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్‌బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

జో నర్మ్ గుఫ్తగూ కరే, ఖానా ఖిలాయే, ముతవాతిర్ రోజే రఖే, ఔర్ రాత్ కో ఉఠ్ కర్ అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కె లియే నమాజ్ పఢే జబ్ లోగ్ సోయే హుయే హో(.

(سُنَنُ التِّرمِذِیّ ج٤ ص٢٣٧ حدیث٢٥٣٥،شُعَبُ الْاِیمان ج٣ ص٤٠٤،حدیث٣٨٩٢)

ముఫస్సిరే షహీర్ హకీముల్ ఉమ్మత్ హజ్రతే **ముఫ్తీ అహ్మద్ యార్ ఖాన్** عَلَیْہِ رَحمَۃُ الْحَنَّان మిర్‌ఆతుల్ మనాజీహ్ జిల్ద్ 2 సఫహ్ 260 పర్ ఇస్ హిస్సయే హదీస్ "وَتَابَعَ الصِّیَامَ" యా'ని "ముతవాతిర్ రోజే రఖే(" కీ షర్హ కర్తే హుయే ఫర్మాతే హై(: యా'ని హమేషా రోజే రఖే(సివా ఉన్ పాంచ్ దినోంకె జిన్ మే రోజా హరామ్ హై యా'ని షవ్వాల్ కీ యకుమ్ ఔర్ జిల్ హిజ్జా కీ దస్వీ తా తేరహ్వీ, యేహ్ హదీస్ ఉన్ లోగోంకీ దలీల్ హై జో హమేషా రోజే రఖ్తే హై(బా'జ్ నే ఫర్మాయా కి ఇస్ కె మా'నా హై(హర్ మహీనే మే ముసల్సల్ తీన్ రోజే రఖే.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

"తహజ్జుద్ గుజార్" కె ఆఠ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సే నేక్ బందో(ఔర్ బందియోంకీ 8 హికాయాత్

(1) సారీ రాత్ నమాజ్ పఢ్తే రహ్తే

హజ్రతే సయ్యిదునా అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ రవాద్ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْجَوَاد, రాత్ కో సోనే కే లియే అప్నే బిస్తర్ పర్ ఆతే ఔర్ ఉస్ పర్ హాథ్ ఫైర్ కర్ కహ్తే : "తూ నర్మ్ హై లేకిన్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కీ ఖసమ్ ! జన్నత్ మే తుఝ్ సే జియాదా నర్మ్ బిస్తర్ మిలేగా ఫిర్ సారీ రాత్ నమాజ్ పఢ్తే రహ్తే." (ఎహ్‌యాఉల్ ఉలూమ్, జి:1, స:467)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్జుల్ ఉమ్మాల్)

అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్ عَزَّوَجَلَّ **కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సద్ఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.**

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم

బిల్-యఖీ(అయ్సే ముసల్మాన్ హై(బేహద్ నాదాన్
జో కి రంగినియే దునియా పె మరా కర్తే హై(

(2) షహద్ కీ మఖ్ఖీ కీ భిన్ భినాహట్ కీ సీ ఆవాజ్ !

మష్హూర్ సహాబీ హజ్రతే సయ్యిదునా అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నే మస్ఊద్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ జబ్ లోగోంకె సో జానే కె బా'ద్ ఉఠ్ కర్ ఖియామ్ (యా'ని ఇబాదత్) ఫర్మాయా కర్తే తో ఉన్ సె సుబహ్ తక్ షహద్ కీ మఖ్ఖీ కీ సీ భిన్భినాహట్ సునాఈ దేతీ. (ఎహ్యాయా ఉల్ ఉలూమ్ జి:1, స:467) **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్** عَزَّوَجَلَّ **కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సద్ఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.**

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم

మహబ్బత్ మే అప్నీ గుమా యా ఇలాహీ
న పాఊ(మై అప్నా పతా యా ఇలాహీ

(3) మై జన్నత్ కైసే మాంగూ(!

హజ్రతే సయ్యిదునా సిలహ్ బిన్ అష్యమ్ عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْاَکْرَم, సారీ రాత్ నమాజ్ పఢ్తే. జబ్ సహరీ కా వఖ్త్ హోతా తో అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కీ బార్గాహ్ మే అర్జ్ కర్తే : "ఇలాహీ ! عَزَّوَجَلَّ మేరే జైసా ఆద్మీ జన్నత్ నహీ(మాంగ్ సక్తా లేకిన్ తూ అప్నీ రహ్మత్ సె ముఝే జహన్నమ్ సె పనాహ్ అతా ఫర్మా." (ఎహ్యాయా ఉల్ ఉలూమ్ జి:1 స:467)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్ عَزَّوَجَلَّ కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సదఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم

తేరే ఖౌఫ్ సె తేరే డర్ సె హమేషా
మై థర్ థర్ కాంప్‌తా థా ఇలాహీ!

(4) తుంహారా బాప్ నా-గహానీ అజాబ్ సె డర్‌తా హై !

హజ్‌రతే సయ్యిదునా రబీఅ్ బిన్ ఖుసైమ్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ కీ బేటీ ఆప్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ సె అర్జ్ కీ : "అబ్బాజాన్ ! క్యా వజహ్ హై కి లోగ్ సో జాతే హై(ఔర్ ఆప్ నహీ(సోతే ?" తో ఇర్షాద్ ఫర్మాయా "బేటీ! తుంహారా బాప్ నా గహానీ అజాబ్ సె డర్‌తా హై జో అచానక్ రాత్ కో ఆ జాయే." (షుఅబుల్ ఈమాన్ జి:1 స:543 రఖ్మ్: 984) **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్ عَزَّوَجَلَّ కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సదఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.** **اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم

గర్ తూ నారాజ్ హువా మేరీ హలాకత్ హోగీ
హాఏ ! మై నారే జహన్నమ్ మే జలూంగా యా రబ్ !

(5) ఇబాదత్ కే లియే జాగ్‌నే కా అజీబ్ అందాజ్

హజ్‌రతే సయ్యిదునా సఫ్‌వాన్ బిన్ సులైమ్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ కీ పిండిలియా నమాజ్ మే జియాదా దేర్ ఖడే రహ్‌నే కీ వజ్‌హ సె సూజ్ గయా థీ. ఆప్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ ఇస్ ఖదర్ కస్‌రత్ సె ఇబాదత్ కియా కర్‌తే థే కి బిల్‌ఫర్జ్ ఆప్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ సె కహ్ దియా జాతా కి కల్ ఖియామత్ హై తో భీ అప్‌నీ ఇబాదత్ మే కుఛ్ ఇజాఫా న కర్ సక్‌తే

(యా'ని ఉన్ కె పాస్ ఇబాదత్ మే ఇజాఫా కర్నే కే లియే వఖ్త్ కీ గుంజాఇస్ హీ న థీ) జబ్ సర్దీ కా మౌసిమ్ ఆతా తో ఆప్ رَحْمَةُاللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه మకాన్ కీ ఛత్ పర్ సోయా కర్తే తాకీ సర్దీ ఆప్ رَحْمَةُاللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه కో జగాయే రఖే ఔర్ జబ్ గర్మియోంకా మౌసిమ్ ఆతా తో కమ్రే కె అందర్ ఆరామ్ ఫర్మాతే తాకీ గర్మీ ఔర్ తక్లీఫ్ కె సబబ్ సో న సకే((క్యూంకి A.C. కుజా ఉన్ దినో(బిజ్లీ కా పంఖా భీ న హోతా థా !) సజ్దే కీ హాలత్ మే హీ ఆప్ కా ఇన్తిఖాల్ హువా. ఆప్ దుఆ కియా కర్తే థే : "అయ్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ **!** మై తేరీ ములాఖాత్ కో పసంద్ కర్తా హూ(తూ భీ మేరీ ములాఖాత్ కో పసంద్ ఫర్మా." (اتحاف السادة المتقين بشرح احياء علوم الدين ج ١٣ ص ٢٢٧، ٢٢٨) **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్** عَزَّوَجَلَّ **కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సదఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.**

اٰمين بِجاهِ النَّبِيِّ الْاَمين صلَّى اللّٰه تعالٰى عليه واٰله وسلَّم

అఫ్వ కర్ ఔర్ సదా కే లియే రాజీ హో జా
గర్ కరమ్ కర్ దే తో జన్నత్ మే రహూంగా యా రబ్

(6) రోతే రోతే నాబీనా హో జానే వాలీ ఖాతూన్

హజ్రతే సయ్యిదునా ఖవ్వాస్ رَحْمَةُاللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْه ఫర్మాతే హై(కి హమ్ రిహలా ఆబిదా కె పాస్ గయే. యేహ్ బ-కస్రత్ రోజే రఖ్తీ థీ ఔర్ ఇత్నా రోతీ(కి ఇన్ కీ బీనాఈ జాతీ రహీ ఔర్ ఇత్నీ కస్రత్ సె నమాజే(పఢ్తీ(కి ఖడీ న హో సక్తీ తీ(, లిహాజా బైఠ్ కర్ హీ నమాజ్ పఢ్తీ థీ. హమ్ నె ఉన్హే(సలామ్ కియా ఫిర్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె అఫ్వో కరమ్ కా తజ్కిరా కియా తా కి ఉన్ పర్ముఆమలా ఆసాన్ హో జాయే. ఉన్హో(నె యేహ్ బాత్ సున్ కర్ ఏక్ చీఖ్ మారీ

ఔర్ ఫేర్మాయా : "మేరే నఫ్స్ కా హాల్ ముఝే మా'లూమ్ హై ఔర్ ఇస్ నె మేరే దిల్ కో జేఖ్మీ కర్ దియా హై ఔర్ జిగర్ టుక్డే టుక్డే హో గయా హై, ఖుదా కీ ఖేసమ్ ! మై చాహ్తీ హూ(కి కాష్ ! **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ నె ముఝే పైదా హీ న కియా హోతా ఔర్ మై కోయీ ఖాబిలే జేక్ర్ షై న హోతీ". యేహ్ ఫేర్మా కర్ దోబారా నమాజ్ మే మష్గూల్ హో గయీ. (ఎహ్యాఉల్ఉలూమ్, జి:5 స:152 ములఖ్ఖసన్) **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జేత్** عَزَّوَجَلَّ **కీ ఉన్పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సదఖే హమారీ మగ్ఫేరత్ హో.** اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم

ఆహ్ సల్వే ఈమా(కా ఖౌఫ్ ఖాయే జాతా హై
కాష్ ! మేరీ మా నె హీ ముఝ్ కో న జనా హోతా

(7)మౌత్ కీ యాద్ మే భూకీ రోనే వాలీ ఖాతూన్

హజ్రతే సయ్యిదతునా ముఆజేహ్ అదవియ్యా رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہَا రోజానా సుబ్హ కె వఖ్త్ ఫేర్మాతీ(: "(షాయద్) యేహ్ వోహ్ దిన్ హై జిస్ మే ముఝే మర్నా హై." ఫిర్ షామ్ తక్ కుఛ్ న ఖాతీ(ఫిర్ జబ్ రాత్ హోతీ తో కహ్తీ(: "(షాయద్) యేహ్ వోహ్ రాత్ హై జిస్ మే ముఝే మర్నా హై." ఫిర్ సుబ్హ్ తక్ నమాజ్ పఢ్తీ రహీ(. (అయ్జన్ స:151) **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జేత్** عَزَّوَجَلَّ **కీ ఉన్పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సదఖే హమారీ మగ్ఫేరత్ హో.**

اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم

మెరా దిల్ కాంప్ ఉఠ్తా హై కలేజా ముహ్ కో ఆతా హై
కరమ్ యా రబ్ అంధేరా ఖబ్ర్ కా జబ్ యాద్ ఆతా హై

(8) గిర్యా వ జారీ కర్నే వాలా ఖాన్దాన్

హజ్రతే సయ్యిదునా ఖాసిమ్ బిన్ రాషిద్ షైబానీ قُدِّسَ سِرُّہُ النُّوْرَانِی కహ్తే హై(కి హజ్రతే సయ్యిదునా జమ్ఆ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ ముహస్సబ్ మే రహ్రే హుయే థే, ఆప్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ కీ జౌజా ఔర్ బేటియా(భీ హమ్రాహ్ థీ(. ఆప్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ రాత్ కో ఉఠే ఔర్ దేర్ తక్ నమాజ్ పఢ్తే రహే. జబ్ సహరీ కా వఖ్త్ హువా తో బులంద్ ఆవాజ్ సె పుకార్నే లగే: "అయ్ రాత్ మే పడావ్ కర్నే వాలే ఖాఫిలే కె ముసాఫిరో! క్యా సారీ రాత్ సోతే రహోగే? క్యా ఉఠ్ కర్ సఫర్ నహీ(కరోగే?" తో వోహ్ లోగ్ జల్దీ సె ఉఠ్ గయే ఔర్ కహీ(సె రోనే కీ ఆవాజ్ ఆనే లగీ ఔర్ కహీ(సె దుఆ మాంగ్నే కీ, ఏక్ జానిబ్ సె ఖుర్ఆనే పాక్ పఢ్నే కీ ఆవాజ్ సునాఈ దీ తో దూస్రీ జానిబ్ కోయీ వుజూ కర్ రహా హోతా. ఫిర్ జబ్ సుబహ్ హుయీ తో ఆప్ رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ నె బులంద్ ఆవాజ్ సె పుకారా : "లోగ్ సుబ్హ కె వఖ్త్ చల్నే కో అచ్ఛా సమఝ్తే హై(.

(کتابُ التہجُّد وقیام اللّیل مَع موسُوعہ امام ابنِ اَبِی الدُّنیا ، ج ۱،ص ۲٦۱ رقم۷۲)

అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్ عَزَّوَجَلَّ కీ ఉన్పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కే సదఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో. اٰمین بِجاہِ النَّبِیِّ الْاَمین صَلَّی اللّٰہُ تعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم

మేరే గౌస్ కా వసీలా రహే షాద్ సబ్ ఖబీలా
ఇన్హే(ఖుల్ద్ మే బసానా మదనీ మదీనె వాలే

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

నమాజే ఇశ్రాఖ్

దో ఫరామీనే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم **: (1)** జో నమాజే ఫజ్ర్ బా జమాఅత్ అదా కర్ కె జిక్రుల్లాహ్ కర్తా రహే యహా(తక్ కీ ఆఫ్తాబ్ బులంద్ హో గయా ఫిర్ దో రక్అతే(పఢీ(తో ఉసే పూరే హజ్ వ ఉమ్రే కా సవాబ్ మిలేగా. (సుననుత్తిర్మిజీ, జి:2, స:100, హ:586) **(2)** జో షఖ్స్ నమాజే ఫజ్ర్ సె ఫారిగ్ హోనే కె బా'ద్ అప్నే ముసల్లే మే(యా'ని జహా(నమాజ్ పఢీ వహీ) బైఠా రహా హత్తా కి ఇశ్రాఖ్ కె నఫ్ల్ పఢ్ లే సిర్ఫ్ ఖైర్ హీ బోలే తో ఉస్ కె గునాహ్ బఖ్షే దియే జాయేంగె అగర్చె సముందర్ కె ఝాగ్ సే భీ జియాదా హో.(سُنَنُ اَبِی دَاوٗد ج۲ص۴۱حدیث ۱۲۸۷)

హదీసే పాక్ కె ఇస్ హిస్సే **"అప్నే ముసల్లే మె బైఠే రహే"** కీ వజాహత్ కర్తే హుయే హజ్రతే సయ్యిదునా ముల్లా ఖారీ عَلَیۡہِ رَحمَۃُ اللّٰہِ البارِی ఫర్మాతే హై(: యా'ని మస్జిద్ యా ఘర్ మే ఇస్ హాల్ మే రహే కి జిక్ర్ యా గౌరో ఫిక్ర్ కర్నే యా ఇల్మేదీన్ సీఖ్నే సిఖానే యా **"బైతుల్లాహ్ కె తవాఫ్ మే మష్గూల్ రహే"** నీజ్ **"సిర్ఫ్ ఖైర్ హీ బోలే"** కె బారే మె ఫర్మాతే హై(: యా'ని ఫజ్ర్ ఔర్ ఇశ్రాఖ్ కె దర్మియాన్ ఖైర్ యా'ని భలాఈ కె సివా కోయీ గుఫ్త్-గూ న కరే క్యూంకి యేహ్ వోహ్ బాత్ హై జిస్ పర్ సవాబ్ మురత్తబ్ హోతా హై. (مرقاۃج۳ص۳۹٦ تحت الحدیث۱۳۱۷)

నమాజే ఇశ్రాఖ్ కా వఖ్త్ : సూరజ్ తులూ హోనే కె కమ్ అజ్ కమ్ బీస్ యా పచ్చీస్ మినట్ బా'ద్ సె లే కర్ జహ్వఎ కుబ్రా తక్ నమాజే ఇశ్రాఖ్ కా వఖ్త్ రహ్తా హై.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్నే జఫా కీ –(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

నమాజే చాష్త్ కీ ఫజీలత్

హజ్రతే సయ్యిదునా అబూ హురైరా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె రివాయత్ హై కి హుజూరే పాక్, సాహిబే లౌలాక్, సయ్యాహే అఫ్లాక్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె ఫర్మాయా : "జో చాష్త్ కీ దో రక్అతే(పాబందీ సె అదా కర్తా రహే ఉస్ కె గునాహ్ ముఆఫ్ కర్ దియే జాతే హై(అగర్చే సముందర్ కీ ఝాగ్ కె బరాబర్ హో(".

(سُنَن ابن ماجه، ج۲ص۱۵۳،۱۵٤ حديث۱۳۸۲)

నమాజే చాష్త్ కా వఖ్త్ : ఇస్ కా వఖ్త్ ఆఫ్తాబ్ బులంద్ హోనే సె జేవాల్ యా'ని నిస్ఫున్నిహారె షర–ఈ తక్ హై ఔర్ బెహ్తర్ యేహ్ హై కి చౌథాఈ దిన్ చఢే పఢే. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:4, స:25) నమాజే ఇశ్రాఖ్ కె ఫౌరన్ బా'ద్ భీ చాహే(తో నమాజే చాష్త్ పఢ్ సక్తే హై(.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

సలాతుత్ తస్బీహ్

ఇస్ నమాజ్ కా బే ఇన్తిహా సవాబ్ హై, షహన్షాహే ఖుష్ ఖిసాల్, పైకరే హుస్నో జమాల్, దాఫేఎ రన్జో మలాల్, సాహిబే జూదో నవాల్, రసూలే బే మిసాల్, బీబీ ఆమినా కె లాల్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె అప్నే చచాజాన్ హజ్రతే సయ్యిదునా అబ్బాస్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె ఫర్మాయా కి అయ్ మెరే చచా! అగర్ హో సకే తో సలాతుత్ తస్బీహ్ హర్ రోజ్ ఏక్ బార్ పఢియే ఔర్ అగర్ రోజానా న హో సకే తో హర్ జుముఆ కో ఏక్ బార్ పఢ్ లీజియే ఔర్ యేహ్ భీ న హో సకే తో హర్ మహీనే మే ఏక్ బార్ ఔర్ యేహ్ భీ న హో సకే తో సాల్ మే ఏక్ బార్ ఔర్ యేహ్ భీ న హో సకే తో ఉమ్ర్ మే ఏక్ బార్.

(سُنَنُ اَبِی دَاوٗد ج۲ص٤٤،٤٥ حديث ۱۲۹۷)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్జుల్ ఉమ్మాల్)

సలాతుత్ తస్బీహ్ పఢ్నే కా తరీఖే

ఇస్ నమాజే కీ తర్కీబ్ యేహ్ హై కి తక్బీరే తహ్రీమా కె బా'ద్ సనా పఢే ఫిర్ పందరహ్[15] మర్తబా యేహ్ తస్బీహ్ పఢే : " اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ " ఫిర్ " سُبْحٰنَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ " ఔర్ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ సూర ఏ ఫాతిహా ఔర్ కోయీ సూరత్ పఢ్ కర్ రుకూ సె పహ్లే దస్ బార్ యేహీ తస్బీహ్ పఢే ఫిర్ రుకూ కరే ఔర్ ఔర్ రుకూ మె سُبْحٰنَ رَبِّيَ الْعَظِيْمِ తీన్ మర్తాబా పఢ్ కర్ ఫిర్ దస్ మర్తబా యేహీ తస్బీహ్ పఢే ఫిర్ రుకూ సె సర్ ఉఠా ఏ ఔర్ سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهٗ ఔర్ اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ పఢ్ కర్ ఫిర్ ఖడే ఖడే దస్ మర్తబా యేహీ తస్బీహ్ పఢే ఫిర్ సజ్దే మే జాయే ఔర్ తీన్ మర్తబా سُبْحٰنَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى పఢ్ కర్ ఫిర్ దస్ మర్తబా యేహీ తస్బీహ్ పఢే ఫిర్ సజ్దే సె సర్ ఉఠాఏ ఔర్ దోనో(సజ్దోంకె దర్మియాన్ బైఠ్ కర్ దస్ మర్తబా యేహీ తస్బీహ్ పఢే ఫిర్ దూస్రే సజ్దే మె జాయే ఔర్ سُبْحٰنَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى తీన్ మర్తబా పఢే ఫిర్ ఇస్ కె బా'ద్ యేహీ తస్బీహ్ దస్ మర్తబా పఢే ఇసీ తరహ్ చార్ రక్అత్ పఢే ఔర్ ఖయాల్ రహే కి ఖడే హోనే కి హాలత్ మె సూర ఏ ఫాతిహా సె పహ్లే పందరహ్ మర్తబా ఔర్ బాఖీ సబ్ జగహ్ యేహ్ తస్బీహ్ దస్ దస్ బార్ పఢే యూ(హర్ రక్అత్ మే **75** మర్తబా తస్బీహ్ పఢీ జాయేగీ ఔర్ చార్ రక్అతో(మే తస్బీహ్ కీ గిన్తీ తీన్ సౌ[300] మర్తబా హోగీ. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:4, స:32) తస్బీహ్ ఉంగ్లియోంపర్ న గినే బల్కి హో సకే తో దిల్ మే షుమార్ కరే వర్నా ఉంగ్లియా దబా కర్. (అయ్జన్, స:33)

ఫ్రర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తేహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

ఇస్తిఖారా

హజ్రతే సయ్యిదునా జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُمَا సె రివాయత్ హై కి **రసూలే అక్రమ్, నూరే ముజస్సమ్** صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیۡہِ واٰلِہٖ وَسَلَّم హమ్ కో తమామ్ ఉమూర్ మే ఇస్తిఖారా తా'లీమ్ ఫ్రర్మాతే జైసే ఖుర్ఆన్ కీ సూరత్ తా'లీమ్ ఫ్రర్మాతే థే, ఫ్రర్మాతే హై(: "జబ్ కోయీ కిసీ ఉమ్ర్ కా ఖస్ద్ కరే తో దో రక్అత్ నఫ్ల్ పఢే ఫిర్ కహే :

اَللّٰھُمَّ اِنِّیۡ اَسۡتَخِیۡرُکَ بِعِلۡمِکَ وَاَسۡتَقۡدِرُکَ بِقُدۡرَتِکَ
وَاَسۡأَلُکَ مِنۡ فَضۡلِکَ الۡعَظِیۡمِ فَاِنَّکَ تَقۡدِرُوَلَا اَقۡدِرُ
وَتَعۡلَمُ وَلَا اَعۡلَمُ وَاَنۡتَ عَلَّامُ الۡغُیُوۡبِ اَللّٰھُمَّ اِنۡ کُنۡتَ
تَعۡلَمُ اَنَّ ھٰذَا الۡاَمۡرَخَیۡرٌ لِّیۡ فِیۡ دِیۡنِیۡ وَمَعَاشِیۡ وَعَاقِبَۃ
اَمۡرِیۡ اَوۡقَالَ عَاجِلِ اَمۡرِیۡ وَاٰجِلِہٖ فَاقۡدِرۡہُ لِیۡ وَیَسِّرۡہُ
لِیۡ ثُمَّ بَارِکۡ لِیۡ فِیۡہِ وَ اِنۡ کُنۡتَ تَعۡلَمُ اَنَّ ھٰذَا الۡاَمۡرَ شَر
لِّیۡ فِیۡ دِیۡنِیۡ وَمَعَاشِیۡ وَعَاقِبَۃِ اَمۡرِیۡ اَوۡ قَالَ عَاجِلِ
اَمۡرِیۡ وَاٰجِلِہٖ فَاصۡرِفۡہُ عَنِّیۡ وَاصۡرِفۡنِیۡ عَنۡہُ وَاقۡدِرۡ
لِیَ الۡخَیۡرَ حَیۡثُ کَانَ ثُمَّ رَضِّنِیۡ بِہٖ.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : తుమ్ జహాంభీ హో ముఝ్ పర్ దురూద్ పఢో కె తుంహారా దురూద్ ముఝ్ తక్ పహుంచ్‌తా హై -(తి(బానీ)

అయ్ అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ మై తేరే ఇల్మ్ కె సాథ్ తుఝ్ సె ఖైర్ తలబ్ కర్తా(కర్తీ) హూ(ఔర్ తేరీ ఖుద్‌రత్ కే జేరీఎ తలబే ఖుద్‌రత్ కర్తా (కర్తీ) హూ(ఔర్ తుఝ్ సె తేరా ఫజ్‌లే అజీమ్ మాంగ్‌తా(మాంగ్‌తీ) హూ(క్యూంకి తూ ఖుద్‌రత్ రఖ్‌తా హై ఔర్ మై ఖుద్‌రత్ నహీ రఖ్‌తా (రఖ్‌తీ) తూ సబ్ కుఛ్ జాన్‌తా హై ఔర్ మై నహీ జాన్‌తా(జాన్‌తీ) ఔర్ తూ తమామ్ పోషీదా బాతోంకో ఖూబ్ జాన్‌తా హై **అయ్ అల్లాహ్** (عَزَّوَجَلَّ)! అగర్ తేరే ఇల్మ్ మే యేహ్ అమ్ర్(జిస్ కా మై ఖేస్ద వ ఇరాదా రఖ్‌తా (రఖ్‌తీ హూ() మేరే దీన్ వ ఈమాన్ మేరీ జేందగీ ఔర్ మేరే అంజామే కార్ మే దున్‌యా వ ఆఖిరత్ మే మేరే లియే బెహ్‌తర్ హై తో ఇస్ కో మేరే లియే ముఖేద్దర్ కర్ దే ఔర్ మేరే లియే ఆసాన్ కర్ దే ఫిర్ ఇస్‌మే మేరే వాసితే బరకత్ కర్దే. **అయ్ అల్లాహ్**(عَزَّوَجَلَّ)**!** అగర్ తేరే ఇల్మ్ మె యేహ్ కామ్ మేరే లియే బురా హై మేరే దీన్ వ ఈమాన్ మేరీ జేందగీ ఔర్ మేరే అంజామే కార్ దునియా వ ఆఖిరత్‌మే తో ఇస్ కో ముఝ్ సె ఔర్ ముఝ్ కో ఇస్ సె ఫైర్ దే ఔర్ జహా(బెహ్‌తరీ హో మేరే లియే ముఖేద్దర్ కర్ ఫిర్ ఉస్ సె ముఝే రాజీ కర్ దే.

(صَحِيحُ البُخارِیّ، ج ١ ص ٣٩٣ حدیث ١١٦٢، رَدُّالمُحتار، ج ٢ ص ٥٦٩)

اَوْ قَالَ عَاجِلِ اَمْرِیْ మే ”اَوْ“ షకే రావీ హై, ఫుఖేహా ఫర్మాతే హై(కి జమ్‌అ కరే యా’ని యూ(కహే : وَعَاقِبَةِ اَمْرِیْ وَعَاجِلِ اَمْرِی وَاٰجِلِهٖ۔ (غُنیہ، ص ٤٣١)

మస్‌అలా : హజ్ ఔర్ జిహాద్ ఔర్ దీగర్ నేక్ కామో(మే నఫ్‌సే ఫే’ల్ కే లియే ఇస్తిఖారా నహీ(హో సక్తా, హా(తా’యీనే వఖ్త్ (యా’ని వఖ్త్ మఖే(రర్ కర్నే) కే లియే కర్ సక్తే హై(. (అయ్‌జన్)

నమాజే ఇస్తిఖారా మే కౌన్ సీ సూరతే(పఢే(

ముస్తహబ్ యేహ్ హై కి ఇస్ దుఆ కె అవ్వల్ ఆఖిర్ **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** ఔర్

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ సౌ రహ్మతే(నాజిల్ ఫర్మాతా హై. -(తిబ్రానీ)

దురూద్ షరీఫ్ పఢే ఔర్ పహ్లీ రక్అత్ మే قُلْ یٰاَیُّهَا الْکٰفِرُوْن ఔర్ దూస్రీ మే قُلْ هُوَ اللّٰه పఢే ఔర్ బా'జ్ మషాఇఖ్ ఫర్మాతే హై(కి పహ్లీ మే وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۗ سُبْحٰنَ اللّٰهِ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ﴿٦٩﴾ (پ۲۰،القصص:۶۸،۶۹) ఔర్ దూస్రీ మే وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَّلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗۤ اَمْرًا اَنْ يَّكُوْنَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًا مُّبِيْنًا ﴿٣٦﴾ (پ۲۲،الاحزاب:۳۶) పఢే.

(رَدُّالْمُحتَار،ج۲ص۵۷۰)

బెహ్తర్ యేహ్ హై కి సాత్ బార్ **ఇస్తిఖారా** కరే కి ఏక్ హదీస్ మే హై : "**అయ్ అనస్!** జబ్ తూ కిసీ కామ్ కా ఖస్ద్ కరే తో అప్నే రబ్ عَزَّوَجَلَّ సె ఉస్మే సాత్ బార్ **ఇస్తిఖారా** కర్ ఫిర్ నజ़ర్ కర్ తేరే దిల్ మే క్యా గుజ़రా కి బేషక్ ఉసీ మే ఖైర్ హై." (అయ్జ़న్)

ఔర్ బా'జ్ మషాఇఖే కిరామ్ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام సె మన్ఖూల్ హై కి దుఆఏ మజ़్కూర్ పఢ్ కర్ బా తహారత్ ఖిబ్లా రూ సో రహే అగర్ ఖ్వాబ్ మే సఫేదీ యా సబ్జ़ీ దేఖే తో వోహ్ కామ్ బెహ్తర్ హై ఔర్ సియాహీ యా సుర్ఖీ దేఖే తో బురా హై ఉస్ సె బచే. (అయ్జ़న్)

ఇస్తిఖారే కా వఖ్త్ ఉస్ వఖ్త్ తక్ హై కి ఏక్ తరఫ్ రాయ్ పూరీ జమ్ న చుకీ హో. (బహారే షరీఅత్, హి:4, స:32)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

సలాతుల్ అవ్వాబీన్ కీ ఫజ़ీలత్

హజ़్రతే సయ్యిదునా అబూ హురైరా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె రివాయత్ హై కి తాజ్దారే రిసాలత్, షహన్షాహే నుబువ్వత్, మఖ్జ़నే జూదో

ఫ़ర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్హీబ్)

సఖావత్, పైకరే అజ్మతే షరాఫత్, మహ్బూబె రబ్బుల్ ఇజ్జత్, మొహ్సినే ఇన్సానియత్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఫర్మాయా : “జో మగ్రిబ్ కె బా'ద్ ఛె రక్అతే(ఇస్ తరహ అదా కరే కి ఇన్కె దర్మియాన్ కోయీ బురీ బాత్ న కహే తో యేహ్ ఛే రక్అతే(బారహ్ సాల్ కీ ఇబాదత్ కె బరాబర్ హోంగీ.” (سنن ابن ماجه،ج ٢ ص ٤٥ حديث١١٦٧)

నమాజే అవ్వాబీన్ కా తరీఖా

మగ్రిబ్ కీ తీన్ రక్అత్ ఫర్జ్ పఢ్నే కె బా'ద్ ఛే రక్అత్ ఏక్ హీ నియ్యత్ సె పఢియే, హర్ దో రక్అత్ పర్ ఖా'దా కీజియే ఔర్ ఇస్ మే అత్తహియ్యాత్, దరూదే ఇబ్రాహీమ్ ఔర్ దుఆ పఢియే, పహ్లీ, తీస్రీ ఔర్ పాంచ్వీ రక్అత్ కీ ఇబ్తిదా మే సనా, తఅవ్వుజ్ వ తస్మియా (యా'ని اَعُوْذُ ఔర్ بِسْمِ الله) భీ పఢియే. ఛటీ రక్అత్ కె ఖా'దే కె బా'ద్ సలామ్ ఫేర్ దీజియే. పహ్లీ దో రక్అతే(సున్నతే ముఅక్కదా హుయీ ఔర్ బాఖీ చార్ నవాఫిల్. యేహ్ అవ్వాబీన్(య'ని తౌబా కర్నే వాలోం) కీ నమాజ్. (అల్ వజీ-ఫతుల్ కరీమా, స:24, ములఖ్ఖసన్) చాహే(తో దో రక్అత్ కర్ కె భీ పఢ్ సక్తే హై(. బహారే షరీఅత్ హిస్సా 4 సఫహా 15 ఔర్ 16 పర్ హై : బా'దే మగ్రిబ్ **ఛే[6] రక్అతే(** ముస్త-హబ్ హై(ఇన్ కో సలాతుల్ అవ్వాబీన్ కహ్తే హై(, ఖ్వాహ్ ఏక్ సలామ్ సె సబ్ పఢే యా దో సె యా తీన్ సె ఔర్ తీన్ సలామ్ సె యా'ని హర్ దో రక్అత్ పర్ సలామ్ ఫేర్నా అఫ్జల్ హై.
(دُرِّمُختار، رَدُّالمُحتارج٢، ص٥٤٧)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

తహియ్యతుల్ వుజూ

వుజూ కె బా'ద్ ఆ'జా ఖుష్క్ హోనే సె పహ్లే దో రక్అత్ నమాజ్

పఢ్‌నా ముస్తహబ్ హై.(దుర్రే ముఖ్తార్ జి:2 స:563) హజ్రతే సయ్యిదునా **ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ సె రివాయత్ హై, ఫర్మాతే హై(కి నబియ్యే కరీమ్, రఊఫుర్రహీమ్ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఫర్మాయా : "జో షఖ్స్ వుజూ కరే ఔర్ అచ్ఛా వుజూ కరే ఔర్ జాహిరో బాతిన్ కె సాథ్ ము-తవజ్జెహ్ హో కర్ దో రక్అత్ పఢే, ఉస్ కే లియే **జన్నత్ వాజిబ్ హో జాతీ హై.**" (సహీ ముస్లిం స:144 హ:234) గుస్ల్ కె బా'ద్ భీ దో రక్అత్ నమాజ్ ముస్తహబ్ హై. వుజూ కె బా'ద్ ఫర్జ్ వగైరా పఢే తో ఖాఇమ్ మఖామ్ తహియ్యాతుల్ వుజూ కె హో జాయేంగె.(రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2 స:563) మక్రూహ్ వఖ్త్ మే తహియ్యాతుల్ వుజూ ఔర్ గుస్ల్ కె బా'ద్ వాలీ దో రక్అతే(నహీ(పఢ్ సక్తే.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

సలాతుల్ అస్రార్

దుఆవోంకీ మఖ్బూలియ్యత్ ఔర్ హాజతోంకె పూరా హోనే కే లియే ఏక్ ముజర్రబ్ (యా'ని ఆజ్మూదా) నమాజ్ **సలాతుల్ అస్రార్** భీ హై జిస్ కో **ఇమామ్ అబుల్ హసన్ నూరుద్దీన్ అలీ బిన్ జరీర్ లఖ్మీ షత్నౌఫీ** رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه నె బహ్జతుల్ అస్రార్ మే ఔర్ హజ్రతే **ముల్లా అలీ ఖారీ** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْبَارِى ఔర్ **షైఖ్ అబ్దుల్ హఖ్ ముహద్దిస్ దెహల్వీ** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ الْقَوِى నె **హుజూరే గౌసె ఆ'జమ్** رَضِیَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ సె రివాయత్ కర్తే హుయే తహ్రీర్ ఫర్మాయా హై. ఇస్ కీ తర్కీబ్ యేహ్ హై కి బా'ద్ నమాజే మగ్రిబ్ సున్నతే(పఢ్ కర్ దో రక్అత్ నమాజ్ నఫ్ల్ పఢే ఔర్ బెహ్తర్ యేహ్ హై కి **అల్ హంద్** కె బా'ద్ హర్ రక్అత్ మే గ్యారహ్ గ్యారహ్ మర్తబా **"ఖుల్హు వల్లాహు"** పఢే సలామ్ కె బా'ద్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కీ హందో సనా కరే (మ-సలన్ హందో సనా కీ నియ్యత్ సె

సూ-రతుల్ ఫాతిహా పఢ్ లే) ఫిర్ నబీ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم పర్ గ్యారహ్ బార్ దురూదో సలామ్ అర్జ్ కరే ఔర్ గ్యారహ్ బార్ యేహ్ కహే : **یَا رَسُوْلَ اللّٰہِ یَانَبِیَّ اللّٰہِ اَغِثْنِیْ وَامْدُدْنِیْ فِیْ قَضَاءِ حَاجَتِیْ یَا قَاضِیَ الْحَاجَات** తర్జమా : అయ్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె రసూల్ ! అయ్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కె నబీ! మేరీ ఫరియాద్ కో పహుంచియే ఔర్ మేరీ మదద్ కీజియే, మేరీ హాజత్ పూరీ హోనే మే, అయ్ తమామ్ హాజతోంకె పూరీ కర్నే వాలే. ఫిర్ ఈరాఖ్ కీ జానిబ్ గ్యారహ్ ఖదమ్ చలే హర్ ఖదమ్ పర్ యేహ్ కహే :

یَاغَوْثَ الثَّقَلَیْنِ یَا کَرِیْمَ الطَّرَفَیْنِ اَغِثْنِیْ وَامْدُدْنِیْ فِیْ قَضَاءِ حَاجَتِیْ یَا قَاضِیَ الْحَاجَاتِ

(**తర్జమా :** అయ్ జిన్నో ఇన్స్ కె ఫరియద్ రస్ ఔర్ అయ్ దోనో తరఫ్ (యా'ని మా(బాప్ దోనో(హీ కీ జానిబ్) సె బుజుర్గ్ ! మేరీ ఫరియాద్ కో పహుంచియే ఔర్ మేరీ మదద్ కీజియే మేరీ హాజత్ పూరీ హోనే మే, అయ్ హాజతోంకె పూరా కర్నే వాలే.) ఫిర్ హుజూరే అఖ్దస్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కో వసీలా బనా కర్ **అల్లాహ్ తఆలా** సె అప్నీ హాజత్ కే లియే దుఆ మాంగే. (అరబీ దుఆవోంకె సాథ్ తర్జమా పఢ్నా జరూరీ నహీ.) (బహారే షరీఅత్, హి:4, స:35, بہجۃ الاسرار ص ۱۹۷)

హుస్నే నియ్యత్ హో, ఖతా తో కభీ కర్తా హీ నహీ(
ఆజ్మాయా హై యగానా హై దోగానా తేరా

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

సలాతుల్ హాజాత్

హజ్రతే సయ్యిదునా హుజైఫా رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنْہُ సె రివాయత్ హై కి "జబ్ హుజూరే అక్రమ్, నూరే ముజస్సమ్, షాహే బనీ ఆదమ్, రసూలే ముహ్తషమ్, షాఫేఏ ఉమమ్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కో కోయీ

అమ్రే అహమ్ పేష్ ఆతా తో నమాజ్ పఢ్తే."

(సుననే అబూ దావూద్ జి:2 స:52 హ:1319)

ఇస్ కే లియే దో యా చార్ రక్అత్ పఢే. హదీసే పాక్ మే హై : "పహ్లీ రక్అత్ మే **సూర ఏ ఫాతిహా** ఔర్ తీన్ బార్ ఆయతుల్ కుర్సీ పఢే ఔర్ బాఖీ తీన్ రక్అతో(మే **సూర ఏ ఫాతిహా** ఔర్ "ఖుల్ హు వల్లాహ్" ఔర్ ఖుల్ అఊజు బిరబ్బిల్ ఫలఖ్ ఔర్ "ఖుల్ అఊజు బిరబ్బిన్నాస్" ఏక్-ఏక్ బార్ పఢే, తో యేహ్ అయ్సీ హై(జైసే **షబే ఖద్ర్** మే చార్ రక్అతే(పఢీ(." (బహారే షరీఅత్ హిస్సా:4 స:34) మషాఇఖే కిరామ్ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ఫర్మాతే హై(కి : హమ్ నె యేహ్ నమాజ్ పఢీ ఔర్ హమారీ హాజతే(పూరీ హుయీ. (అయ్జన్) హజ్రతే సయ్యిదునా **అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఔఫా** رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ సె రివాయత్ హై కి **హుజూరే అఖ్దస్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ఫర్మాతే హై(: జిస్ కీ కోయీ హాజత్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కీ తరఫ్ హో యా కిసీ బనీ ఆదమ్ (యా'ని ఇన్సాన్) కీ తరఫ్ తో అచ్ఛీ తరహ్ వుజూ కరే ఫిర్ దో రక్అత్ నమాజ్ పఢ్ కర్ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కీ సనా కరే ఔర్ **నబీ** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم పర్ దురూద్ భేజే ఫిర్ యేహ్ పఢే :

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيْمُ الْكَرِيْمُ سُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ اَسْأَ لُكَ مُوْجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيْمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَّالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ اِثْمٍ لَّا تَدَعْ لِيْ ذَنْبًا اِلَّا غَفَرْتَهٗ وَلَا هَمًّا اِلَّا فَرَّجْتَهٗ وَلَا حَاجَةً هِيَ لَكَ رِضًا اِلَّا قَضَيْتَهَا يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ.

(సుననుత్తిర్మిజి జి:2 స:21 హ:478)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ కసరత్ సే దురూదే పాక్ పఢో బేషక్ తుమ్హారా ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా తుమ్హారే గునాహోంకే లియే మగ్ఫిరత్ హై. -(జామె' సగీర్)

తర్జమా : అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కె సివా కోయీ మా'బూద్ నహీ జో హలీమ్ వ కరీమ్ హై, పాక్ హై **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ మాలిక్ హై అర్షే అజీమ్ కా, హమ్ద్ హై **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కే లియే జో రబ్ హై తమామ్ జహాంకా, మై తుఝ్ సె తేరీ రహ్మత్ కె అస్బాబ్ మాంగ్తా (మాంగ్తీ) హూ(ఔర్ తలబ్ కర్తా (కర్తీ) హూ(తేరీ బఖ్షిష్ కె జరీఏ ఔర్ హర్ నేకీ సె గనీమత్ ఔర్ హర్ గునాహ్ సె సలామతీ కో, మేరే లియే కోయీ గునాహ్ బిగైర్ మగ్ఫిరత్ న ఛోడ్ ఔర్ హర్ గమ్ కో దూర్ కర్ దే ఔర్ జో హాజత్ తేరీ రిజా కె మువాఫిఖ్ హై ఉసే పూరా కర్ దే అయ్ సబ్ మెహర్బానోంసె జియాదా మెహెర్బాన్.

నాబీనా కో ఆంఖే(మిల్ గయీ

హజ్రతే సయ్యిదునా ఉస్మాన్ బిన్ హునైఫ్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ సె రివాయత్ హై కి ఏక్ నాబీనా సహాబీ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ నె బార్గాహే రిసాలత్ మే హాజిర్ హోకర్ అర్జ్ కీ : **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ సె దుఆ కీజియే కి ముఝే ఆఫియ్యత్ దే. ఇర్షాద్ ఫర్మాయా : "అగర్ తూ చాహే తో దుఆ కరూ(ఔర్ చాహే తో సబ్ర్ కర్ ఔర్ యేహ్ తేరే లియే బెహ్తర్ హై." ఉన్హో(నె అర్జ్ కీ : **హుజూర్ !** దుఆ ఫర్మా దీజియే. ఉన్హే హుక్మ్ ఫర్మాయా కి : వుజూ కరో ఔర్ అచ్ఛా వుజూ కరో ఔర్ దో రక్అత్ నమాజ్ పఢ్ కర్ యేహ్ దుఆ పఢో :

اَللّٰھُمَّ اِنِّیۡ اَسۡئَلُکَ وَاَتَوَسَّلُ وَاَتَوَجَّہُ اِلَیۡکَ بِنَبِیِّکَ
مُحَمَّدٍ نَّبِیِّ الرَّحۡمَۃِ یَا رَسُوۡلَ اللّٰہِ[1] اِنِّیۡ تَوَجَّھۡتُ بِکَ
اِلٰی رَبِّیۡ فِیۡ حَاجَتِیۡ ھٰذِہٖ لِتُقۡضٰی لِیۡ اَللّٰھُمَّ فَشَفِّعۡہُ فِیَّ

[1] హదీసే పాక్ హే ఇస్ జగహ్ "యా ముహమ్మద్" (صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم) హై. మగర్ ముజద్దిదే ఆ'జమ్, ఆ'లా హజ్రత్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్ عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الرَّحۡمٰن నె "యా ముహమ్మద్" (صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم) కహ్నే కె బజాయే, యా రసూలల్లాహ్(صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم) కహ్నే కీ తా'లీమ్ దీ హై.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

తర్జమా : అయ్ అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ **!** మై తుఝ్ సె సువాల్ కర్తా హూ(ఔర్ తవస్సుల్ కర్తా హూ(ఔర్ తేరీ తరఫ్ ముతవజ్జేహ్ హోతా హూ(తేరే **నబీ ముహమ్మద్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కె జరీఏ సె జో నబియ్యే రహ్మత్ హై(. **యా రసూలల్లాహ్!**(صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم) మై హుజూర్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కె జరీఏ సె అప్నే రబ్ عَزَّوَجَلَّ కీ తరఫ్ ఇస్ హాజత్ కె బారే మె ముతవజ్జేహ్ హోతా హూ(, తాకీ మేరీ హాజత్ పూరీ హో. "ఇలాహీ! ఇన్ కీ షఫాఅత్ మేరే హఖ్ మే ఖబూల్ ఫర్మా."

సయ్యిదునా ఉస్మాన్ బిన్ హునైఫ్ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ ఫర్మాతే హై : "ఖుదా కీ ఖసమ్ ! హమ్ ఉఠ్నే భీ నా పాయే థే, బాతే(హీ కర్ రహే థే కి వోహ్ హమారే పాస్ ఆయే, గోయా కభీ అంధే థే హీ నహీ(."

(బహారే షరీఅత్ హి:4 స:34, سنن ابن ماجه، ج٢ ص١٥٦ حديث ١٣٨٥، سنن الترمذي، ص٣٣٦ ج٥ حديث ٣٥٨٩، المعجم الكبير، ج٩ ص٣٠ حديث ٨٣١١)

ఇస్లామీ బహ్నో ! షైతాన్ జో యేహ్ వస్వసా డాల్తా హై కి సిర్ఫ్ "యా అల్లాహ్" కహ్నా చాహియే **"యా రసూల-ల్లాహ్"** కహ్నా చాహియే, **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** عَزَّوَجَلَّ ఇస్ హదీసే ముబారక్ షైతాన్ కె ఇస్ ఇన్తిహాయీ ఖతర్నాక్ వస్వసే కో భీ జడ్ సె ఉఖాడ్ దియా కి అగర్ **"యా రసూలల్లాహ్"** కహ్నా జాఇజ్ న హోతా తో ఖుద్ హమారే ప్యారే ఆఖా మదీనే వాలే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ఇస్ కీ క్యూ(తా'అమ్ దేతే ? బస్ ఝూమ్ ఝూమ్ కర్ **"యా రసూలల్లాహ్" కె నా'రే లగాతే జాఇయే.**

యా రసూలల్లాహ్ కె నా'రే సె హమ్ కో ప్యార్ హై
జిస్ నె యేహ్ నా'రా లగాయా ఉస్ కా బేడా పార్ హై

గహన్ కీ నమాజ్

హజ్రతే సయ్యిదునా అబూ మూసా అష్అరీ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ సె మర్వీ కీ షహన్షాహే ఖుష్ ఖిసాల్, పైకరే హుస్నో జమాల్, దాఫెఎ రన్జో మలాల్, సాహిబే జూదో నవాల్, రసూలే బే మిసాల్, **బీబీ ఆమినా కె లాల్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కె అహ్దే కరీమ్ (యా'ని ముబారక్ జమానే)మే ఏక్ మర్తబా ఆఫ్తాబ్ మె గహన్ లగా, **ఆప్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم మస్జిద్ మె తష్రీఫ్ లాయే ఔర్ బహుత్ తవీల్ ఖియామ్ వ రుకూ వ సుజూద్ కె సాథ్ నమాజ్ పఢీ కి మై నె కభీ అయ్సా కర్తే న దేఖా ఔర్ యేహ్ ఫర్మాయా కీ **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ కిసీ కీ మౌత్ వ హయాత్ కె సబబ్ అప్నీ యేహ్ నిషానియా(జాహిర్ నహీ(ఫర్మాతా, బల్కి ఇన్ సె అప్నే బందోంకో డరాతా హై, లిహాజా, జబ్ ఇన్ మే సె కుఛ్ దేఖో తో జిక్ర్ వ దుఆ వ ఇస్తిగ్ఫార్ కీ తరఫ్ ఘబ్రా కర్ ఉఠో. (సహీహుల్ బుఖారీ, జి:1 స:363 హ:1059) సూరజ్ గహన్ కీ నమాజ్ సున్నతే ముఅక్కదా ఔర్ చాంద్ గహన్ కీ నమాజ్ ముస్తహబ్ హై. (దుర్రే ముఖ్తార్ జి:3 స:80)

గహన్ కీ నమాజ్ పఢ్నే కీ తరీఖా

యేహ్ నమాజ్ ఔర్ నవాఫిల్ కీ తరహ్ దో రక్అత్ పఢే యా'ని హర్ రక్అత్ మే ఏక్ రకూ ఔర్ దో సజ్దే కరే(న ఇస్ మే అజాన్ హై, న ఇఖామత్, న బులంద్ ఆవాజ్ సె ఖిరాఅత్, ఔర్ నమాజ్ కె బా'ద్ దుఆ కరే(యహా(తక్ కీ ఆఫ్తాబ్ ఖుల్ జాయే ఔర్ దో రక్అత్ సె జియాదా భీ పఢ్ సక్తే హై(ఖ్వాహ్ దో రక్అత్ పర్

సలామ్ ఫేరే యా చార్ పర్. (బహారే షరీఅత్ హి:4, స:136)

అయ్సే వఖ్త్ గహన్ లగా కి ఉస్ వఖ్త్ నమాజ్ పఢ్నా మమ్నూ హై తో నమాజ్ న పఢే, బల్కి దుఆ మే మష్గూల్ రహే(ఔర్ ఇసీ హాలత్ మే డూబ్ జాయే తో దుఆ ఖత్మ్ కర్ దే(ఔర్ మగ్రిబ్ కీ నమాజ్ పఢే(. (الجوھرۃ النیرۃ،ص١٢٤، رَدُّالْمُحتَار، ج٣ ص٧٨)

తేజ్ ఆంధీ ఆయే యా దిన్ మే సఖ్త్ తారీఖీ ఛా జాయే యా రాత్ మే ఖౌఫ్నాక్ రోషనీ హో యా లగాతార్ కస్రత్ సే మీహ్ బర్సే యా బ-కసరత్ ఓలే పఢే(యా ఆస్మాన్ సుర్ఖ్ హోజాయే యా బిజ్లియా(గిరే(యా దుష్మన్ కా ఖౌఫ్ హో యా ఔర్ కోయీ దహషత్ నాక్ అమ్ర్ పాయా జాయే ఇన్ సబ్ కే లియే దో రక్అత్ నమాజ్ ముస్తహబ్ హై.
(عالمگیری، ج١ ص١٥٣، دُرِّمُختار، ج٣ص٨٠،وغیرھما)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

నమాజే తౌబా

హజ్రతే సయ్యిదునా అబూ బక్ర్ సిద్దీఖ్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ సె రివాయత్ హై కి హుజూరే పాక్, సాహిబే లౌలాక్, సయ్యాహే అఫ్లాక్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم ఫర్మాతే హై: "జబ్ కోయీ బందా గునాహ్ కరే ఫిర్ వుజూ కర్ కె నమాజ్ పఢే ఫిర్ ఇస్తిగ్ఫార్ కరే, **అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్ కె గునాహ్ బఖ్ష్ దేగా." ఫిర్ యేహ్ ఆయత్ పఢీ :

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

وَالَّذِيْنَ اِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوْۤا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوْا لِذُنُوْبِهِمْ ۪ وَمَنْ يَّغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اللّٰهُ ۪ۖ وَلَمْ يُصِرُّوْا عَلٰى مَا فَعَلُوْا وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۳۵﴾

(پ٤، ال عمران: ١٣٥)

తర్జమ ఏ కన్జుల్ ఈమాన్ : ఔర్ వోహ్ కి జబ్ కోయీ బే హయాయీ యా అప్నీ జానోంపర్ జుల్మ్ కరే(**అల్లాహ్** (عَزَّوَجَلَّ) కో యాద్ కర్ కె అప్నే గునాహోంకీ ముఆఫీ చాహే(ఔర్ గునాహ్ కౌన్ బఖ్షే సివా అల్లాహ్ (عَزَّوَجَلَّ) కె ? ఔర్ అప్నే కియే పర్ జాన్ బూఝ్ కర్ అడ్ న జాయే(.

(సుననుత్తిర్మిజి జి:1 స:415 హ:406)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఇషా కె బా'ద్ దో నఫ్ల్ కా సవాబ్

హజ్రతే సయ్యిదునా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُمَا సె రివాయత్ హై, ఉన్హో నె ఫర్మాయా : జో ఇషా కె బా'ద్ దో రక్అత్ పఢేగా ఔర్ హర్ రక్అత్ మే సూర ఏ ఫాతిహా కె బా'ద్ పందరహ్ బార్ **"ఖుల్ హువల్లాహ్"** పఢేగా **అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్ కే లియే జన్నత్ మే దో అయ్సే మహల్ తా'మీర్ కరేగా జిసే అహ్లే జన్నత్ దేఖేంగె.

(تفسیر درمنثور ج۸ ص۶۸۱)

సున్నతే అస్ర్ కె బారే మే దో ఫరామీనే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم :

(1) "జో అస్ర్ సె పహ్లే చార్ రక్అతే(పఢే(, **అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్ కె బదన్ కో ఆగ్ పర్ హరామ్ ఫర్మా దేగా." (اَلْمُعْجَمُ الْکَبِیْر لِلطَّبَرَانِیّ، ج۲۳ ص۲۸۱ حدیث ۶۱۱)

(2) "జో అస్ర్ సె పహ్లే చార్ రక్అతే(పఢే, ఉసే ఆగ్ న ఛూయేగీ."

(اَلْمُعْجَمُ الْاَوْسَط لِلطَّبَرَانِیّ، ج ٢ ص ٧٧ حدیث ٢٥٨٠)

ఫ{ర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియామత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

జొహర్ కె ఆఖిరీ దో నఫ్ల్ కే భీ క్యా కహ్నే

జొహర్ కె బా'ద్ చార్ రక్అత్ పఢ్నా ముస్తహబ్ హై కి హదీసే పాక్ మే ఫర్మాయా: జిస్ నె జొహర్ సె పహ్లే చార్ ఔర్ బా'ద్ మే చార్ పర్ ముహాఫజత్ కీ **అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్పర్ **ఆగ్ హరామ్** ఫర్మా దేగా.(سُنَنُ النَّسائی ص ۳۱۰ حدیث۱۸۱۳) **అల్లామా సయ్యిద తహ్తావీ** عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْقَوِی ఫర్మాతే హై(: సిరే సె ఆగ్ మే దాఖిల్ హీ న హోగా ఔర్ ఉస్ కె గునాహ్ మిటా దియే జాయేంగె ఔర్ ఉస్ పర్ (హుఖూఖుల్ ఇబాద్ యా'ని బందోంకీ హఖ్ తలఫియోంకె) జో ముతా లబాత్ హై(**అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్ కె ఫరీఖ్ కో రాజీ కర్ దేగా యా యేహ్ మత్లబ్ హై కి అయ్సె కామోంకీ తౌఫీఖ్ దేగా జిన్ పర్ సజా న హో. (حاشية الطحطاوی علی الدر ج ۱ ص۲۸٤) ఔర్ **అల్లామా షామీ** قُدِّسَ سِرُّهُ السَّامی ఫర్మాతే హై(: ఉస్ కే లియే బిషారత్ యేహ్ హై కి సఆదత్ పర్ ఉస్ కా ఖాతిమా హోగా ఔర్ దోజఖ్ మే న జాయేగా.

(రద్దుల్ ముహ్తార్ జి:2 స:547)

ఇస్లామీ బహ్నో ! **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ** జహా(జొహర్ కీ దస్ రక్అత్ నమాజ్ పఢ్ లేతే హై(వహా(ఆఖిర్ మజీద్ దో రక్అత్ నఫ్ల్ పఢ్ కర్ బారహ్వీ షరీఫ్ కీ నిస్బత్ సె 12 రక్అత్ కర్నే మే దేర్ హీ కిత్నీ లగ్తీ హై ! ఇస్తిఖామత్ కె సాథ్ దో నఫ్ల్ పఢ్నే కీ నియ్యత్ ఫర్మా లీజియే.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

ఇస్తిన్జా క తరీఖా (హనఫీ)

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

సర్కారే నామ్దార్, మదీనే కె తాజ్దార్, హబీబే పర్వర్ దిగార్, షఫీ ఎ రోజే షుమార్, జనాబే అహ్మదే ముఖ్తార్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم కా ఇర్షాదే నూర్‌బార్ హై: "తుమ్ అప్నీ మజ్లిసోంకో ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ పఢ్ కర్ ఆరాస్తా కరో క్యూంకీ తుమ్హారా ముఝ్ పర్ దరూదే పాక్ పఢ్నా బరోజే ఖియామత్ తుమ్హారే లియే నూర్ హోగా."

(اَلْجَامِعُ الصَّغِير لِلسُّيُوطِى ص ٢٨٠ حديث ٤٥٨٠)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

అజాబ్ మే తఖ్ఫీఫ్ హో గయీ

హజ్రతే సయ్యిదునా ఇబ్నే అబ్బాస్ رَضِىَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ సె మర్వీ హై కీ సర్కారే దో ఆలం, షాహే బనీ ఆదమ్, రసూలే ముహ్తషమ్ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم దో ఖబ్రోంకె పాస్ సె గుజ్రే (తో గైబ్ కీ ఖబర్ దేతే హుఏ) ఫర్మాయా : యేహ్ దోనో(ఖబ్ర్ వాలే **అజాబ్ దియే జా రహే హై**(ఔర్ కిసీ బడీ చీజ్ మే (జిస్ సె బచ్నా దుష్వార్ హో) అజాబ్ నహీ(దియే జా రహే బల్కి ఏక్ తో **పేషాబ్ కె ఛీంటోం**సె నహీ(బచ్తా థా ఔర్ దూస్రా **చుగల్ ఖోరీ** కియా కర్తా థా. ఫిర్ **ఆప్** صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّم నె ఖజూర్ కీ తాజా టహ్నీ మంగ్వాయీ ఔర్ ఉసే ఆధే ఆధే చీరా హర్

ఫ़ర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

ఏక్ కీ ఖ़బ్ర్ పర్ ఏక్ హిస్సా గాడ్ దియా ఔర్ ఫ़ర్మాయా: జబ్ తక్ యేహ్ ఖ़ుష్క్ న హోఁ తబ్ తక్ ఇన్ దోనోంకె అజ़ాబ్ మే తఖ़్ఫ़ీఫ़్ హోగీ.

(سُنَنُ النَّسائی ص۱۳ حدیث ۳۱صَحِیحُ البُخارِیّ ج۱ص۹۵حدیث۲۱۶)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ఇస్తిన్‌జా కా తరీఖ़ా

(1) **ఇస్తిన్‌జా** ఖానే మే జిన్నాత్ ఔర్ షయాతీన్ రహ్‌తే హై అగర్ జానే సె పహ్‌లే **బిస్మిల్లాహ్** పఢ़ లీ జాయే తో ఇస్ కీ బర్కత్ సె వోహ్ సిత్ర్ నహీఁ దేఖ़ సక్తే. హదీసే పాక్ మే హై : జిన్ కీ ఆంఖోఁ ఔర్ లోగోంకె సిత్ర్ కే దర్మియాన్ పర్దా యేహ్ హై కి జబ్ పాఖానే కో జాయే తో **బిస్మిల్లాహ్** కహ్ లే.[1] యా'ని జైసే దీవార్ ఔర్ పర్దే లోగోంకీ నిగాహ్ కే లియే ఆడ్ బన్‌తే హైఁ అయ్‌సే హీ యేహ్ **అల్లాహ్** (عَزَّوَجَلَّ) కా జ़ిక్ర్ జిన్నాత్ కీ నిగాహోంసె ఆడ్ బనేగా కీ జిన్నాత్ ఉస్ కో దేఖ़ నహీఁ సకేంగే. (మిర్‌ఆత్ జి:1 స:268)

(2) **ఇస్తిన్‌జా** ఖానే మే దాఖిల్ హోనే సె పహ్‌లే **బిస్మిల్లా** పఢ़ లీజియే బల్‌కీ బెహ్‌తర్ హై కి యేహ్ దుఆ పఢ़ లీజియే. (అవ్వల్ వ ఆఖిర్ దురూద్ షరీఫ़్)

بِسْمِ اللّٰہِ اَللّٰھُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِکَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ ۔

యా'ని అల్లాహ్ కె నామ్ సె షురూ, **యా అల్లాహ్!** మై నాపాక్ జిన్నోఁ (నర్ వ మాదా) సె తెరీ పనాహ్ మాంగ్తా (మాంగ్తీ) హూఁ.[2]

مدینہ

(1)(سُنَنُ التِّرمِذِیّ ج۲ ص۱۱۳ حدیث ۶۰۶) (2) (کِتابُ الدُّعاءِ لِلطَّبَرانِیّ،حدیث۳۵۷،ص۱۳۲)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్‌నే జఫా కీ -(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

(3) ఫిర్ పహ్‌లే **ఉల్టా ఖదమ్** ఇస్తిన్‌జా ఖానే మే రఖ్ కర్ దాఖిల్ హో. **(4)** సర్ పర్ దుపట్టా వగైరా అఛ్ఛీ తరహ్ లపేట్ లీజియే తాకి ఉస్ కా కనారా వగైరా నజాసత్ మే గిర్ కర్ నాపాక్ న హో జాయే. **(5)** నంగే సర్ ఇస్తిన్‌జా ఖానే మే దాఖిల్ హోనా మమ్‌నూ హై. **(6)** జబ్ పేషాబ్ కర్నే యా ఖజాఏ హాజత్ కే లియే బైఠే తో ముహ్ ఔర్ పీఠ్ దోనో(మే సె కోయి భీ ఖిబ్‌లే కీ తరఫ్ న హో అగర్ భూల్ కర్ ఖిబ్‌లే కీ తరఫ్ మూహ్ యా పుష్త్ కర్ కె బైఠ్ గయా తో యాద్ ఆతే హీ ఫౌరన్ ఖిబ్లే కీ తరఫ్ సె ఇస్ తరహ్ రుఖ్ బదల్ దే కి కమ్ అజ్ కమ్ **45** డిగ్రీ సె బాహర్ హో జాయే ఇస్ మే ఉమ్మీద్ హై కి ఫౌరన్ ఉస్ కేలియే మగ్‌ఫిరత్ వ బఖ్‌షిష్ ఫర్మా దీ జాయే **(7)**అక్సర్ ఇస్లామీ బహ్‌నే(బచ్చే కో పేషాబ్ యా పాఖానే కే లియే జబ్ బిఠాతీ హై(తో ఖిబ్లే కీ సమ్త్ కా ఖయల్ నహీ(రఖ్‌తీ(, లిహాజా ఉన్ కో చాహియే కి బచ్చే కో ఇస్ తరహ్ బిఠాఏ కి ఉస్ కా మూహ్ యా పీఠ్ ఖిబ్లే కో న హో. అగర్ కిసీ నె అయ్‌సా కియా తో వోహ్ గునహగార్ హోగీ. **(8)** జబ్ తక్ ఖజాఏ హాజత్ కే లియే బైఠ్‌నే కె ఖరీబ్ న హో కప్‌డా బదన్ సె న హటాఏ ఔర్ నా హీ హాజత్ సె జియాదా బదన్ ఖోలే. **(9)** ఫిర్ దోనో(పావూ(జరా కుషాదా కర్కే బాయే((యా'ని ఉల్టే) పావూ(పర్ జోర్ దేకర్ బైఠే కి ఇస్ తరహ్ బడీ ఆంత్ కా ముహ్ ఖుల్‌తా హై ఔర్ ఇజాబత్ ఆసానీ సె హోతీ హై. **(10)** కిసీ దీనీ మస్‌అలే పర్ గౌర్ న కరే కి మహ్‌రూమీ కా బాఇస్ హై. **(11)** ఉస్ వఖ్త్ ఛీంక్ **(12)**సలామ్ యా **(13)**అజాన్ కా జవాబ్ జబాన్ సె న దే **(14)**అగర్ ఖుద్ ఛీంకె తో జబాన్ సె اَلْحَمْدُ لِلّٰه న కహే, దిల్ మే కహ్ లే. **(15)**బాత్‌చీత్ న కరే **(16)** అప్నీ షర్మ్‌గాహ్ కీ తరఫ్ న దేఖే **(17)** ఉస్ నజాసత్ కో

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్‌నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్‌ఖీఖ్ వోహ్ బద్‌బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

న దేఖే జో బదన్ సె నిక్‌లీ హై. **(18)** ఖ్వాహ్-మ-ఖ్వాహ్ దేర్ తక్ ఇస్తిన్‌జా ఖానే మే బైఠ్నే సె బవాసీర్ హోనేకా అందేషా హై. **(19తా25)** పేషాబ్ మే న థూకె, న నాక్ సాఫ్ కరే, నబిలా జరూరత్ ఖన్‌కారే, న బార్ బార్ ఇధర్ ఉధర్ దేఖే, న బేకార్ బదన్ ఛూయే, న ఆస్మాన్ కీ తరఫ్ నిగాహ్ కరే, బల్కి షర్మ్‌కె సాథ్ సర్ ఝుకాఏ రహే. **(26)**ఖజాఏ హాజత్ సె ఫారిగ్ హోనేకె బా'ద్ పహ్‌లే పేషాబ్ కా మఖామ్ ధోఏ ఫిర్ పాఖానే కా మఖామ్. **(27)** ఔరత్ కే లియే పానీ సె ఇస్తిన్‌జా కర్నే కా ముస్తహబ్ తరీఖా యేహ్ హై కి జరా కుషాదా హోకర్ బైఠే ఔర్ సీధే హాథ్ సె ఆహిస్తా ఆహిస్తా పానీ డాలే ఔర్ ఉల్‌టే హాథ్ కీ హథేలీ సె నజాసత్ కె మఖామ్ కో ధోయే, లోటా ఊంచా రఖే కి ఛీంటే నా పడే సీధే హాథ్ సె ఇస్తిన్‌జా కర్నా మక్‌రూహ్ హై ఔర్ ధోనే మే ముబాలగా కరే యా'ని సాంస్ కా దబావ్ నీచే కీ జానిబ్ డాలే యహా(తక్ కి అచ్ఛీ తరహ్ నజాసత్ కా మఖామ్ ధుల్ జాయే యా'ని ఇస్ తరహ్ కి చిక్‌నాయీ కా అసర్ బాఖీ న రహే అగర్ ఔరత్ రోజేదార్ హో తో ఫిర్ ముబాలగా న కరే **(28)** తహారత్ హాసిల్ హోనే కె బా'ద్ హాథ్ భీ పాక్ హో గయా లేకిన్ బా'ద్ మే సాబున్ వగైరా సే భీ ధో లే. (బహారే షరీఅత్ హి:2, స:131,132, رَدُّالمُحتار ج۱ص۶۱۵ وغیرہما) **(29)** జబ్ ఇస్తినజా ఖానే సె నిక్‌లే తో పహ్‌లే సీధా ఖదమ్ బాహర్ నికాలే ఔర్ బాహర్ నికల్నే కె బా'ద్ (అవ్వల్ ఆఖిర్ దురూద్ షరీఫ్ కె సాథ్) యేహ్ దువా పఢే :

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَذْهَبَ عَنِّی الْاَذٰی وَعَافَانِیْ

(سُنَن ابن ماجه ج۱ص۱۹۳ حدیث۳۰۱)

యా'ని అల్లాహ్ తఆలా కా షుక్ర్ హై జిస్ నె ముఝ్ సె తక్‌లీఫ్ దేహ్ చీజ్ కో దూర్ కియా ఔర్ ముఝే ఆఫియ్యత్ (రాహత్) బఖ్షీ.

బెహ్తర్ యేహ్ హై కి సాథ్ మే యేహ్ దుఆ భీ మిలాలే ఇస్ తరహ్ దో హదీసోంపర్ అమల్ హో జాయేగా : **غُفْرَانَكَ** **తర్జమా:** మై **అల్లాహ్** عَزَّوَجَلَّ సె మగ్ఫిరత్ కా సువాల్ కర్తా(కర్తీ) హూ(. (سُنَنُ التِّرمِذِیّ، ج ١ص٨٧حديث ٧)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

ఆబే జమ్జమ్ సె ఇస్తినజా కర్నా కైసా ?

(1) జమ్జమ్ షరీఫ్ సె ఇస్తినజా కర్నా మక్రూహ్ హై ఔర్ ఢేలా న లియా హో తో నా జాఇజ్. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2 స:135) **(2)** వుజూ కె బఖియ్యా పానీ సె తహారత్ కర్నా ఖిలాఫే ఔలా హై. (అయ్జన్) **(3)** తహారత్ కె బచే హుయే పానీ సె వుజూ కర్ సక్తే హై(, బా'జ్ లోగ్ జో ఉస్ కో ఫేంక్ దేతే హై(యేహ్ న చాహియే ఇస్రాఫ్ మే దాఖిల్ హై. (అయ్జన్)

ఇస్తిన్జా ఖానా కా రుఖ్ దురుస్త్ రఖియే

అగర్ ఖుదా న ఖ్వాస్తా ఆప్ కె ఘర్ కె ఇస్తిన్జా ఖానే కా రుఖ్ గలత్ హై యా'ని బైఠ్తే వఖ్త్ ఖిబ్లే కీ తరఫ్ ముహ్ యా పీఠ్ హోతీ హై తో ఇస్ కో దురుస్త్ కర్నే కీ ఫౌరన్ తర్కీబ్ కిజియే. మగర్ యేహ్ జెహన్ మే రహే కి మా'మూలీ సా తిర్ఛా కర్నా కాఫీ నహీ(. W.C. ఇస్ తరఫ్ హో కి బైఠ్తే వఖ్త్ ముహ్ యా పీఠ్ ఖిబ్లే సె **45** డిగ్రీ కె బాహర్ రహే. ఆసానీ ఇసీ మే హై కి ఖిబ్లే సె **90** డిగ్రీ పర్ రుఖ్ రఖియే. యా'ని నమాజ్ కె బా'ద్ దోనో బార్ సలామ్ ఫేర్నే మే జిస్ తరఫ్ ముహ్ కర్తే హై(ఉన్ దోనో(సమ్తో(మే సె కిసీ ఏక్ జానిబ్ W.C. కా రుఖ్ రఖియే.

ఇస్తినజా కె బా'ద్ ఖేదమ్ ధో లీజియే

పానీ సె ఇస్తిన్‌జా కర్తే వఖ్తే ఉమూమన్ పావూంకె టఖ్‌నోంకీ తరఫ్ ఛీంటే(ఆ జాతే హై(లిహాజా ఎహ్‌తియూత్ ఇసీ మే హై కి బా'దే ఫేరాగత్ ఖేద్‌మోంకె వోహ్ హిస్సే ధో కర్ పాక్ కర్ లియే జాయే(మగర్ యేహ్ ఖయాల్ రహే కి ధోనే కె దౌరాన్ అప్నే కప్‌డో(యా దీగర్ చీజోంపర్ ఛీంటే న పడే(.

బిల్ మే పేషాబ్ కర్నా

రహ్మత్ వాలే ఆఖా, దో జహాంకె దాతా, షాఫేఎ రోజే జజా, మక్కీ మదనీ ముస్తఫా, మహ్‌బూబే కిబ్రియా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఫేర్మానే షఫ్‌ఖేత్ నిషాన్ హై : తుమ్ మే సె కోయీ షఖ్స్ సూరాఖ్ మే పేషాబ్ న కరే.
(سُنَنُ النَّسَائی ص۱۴ حدیث ۳۴)

జిన్న్ నె షహీద్ కర్ దియా

ముఫేస్సిరే షహీర్ హఖీముల్ ఉమ్మత్ హాజేరతే **ముఫ్తీ అహ్‌మద్ యార్ ఖాన్** عَلَیۡہِ رَحۡمَۃُ الۡحَنَّان ఫేర్మాతే హై: **జుహ్ర్** సె మురాద్ యా జమీన్ కా సూరాఖ్ హై యా దీవార్ కీ ఫటన్ (యా'ని దరాడ్), చూంకి అక్సర్ సూరాఖో(మే జహ్‌రీలే జాన్‌వర్ (యా) చూంటియా(వగైరా కమ్ జోర్ జాన్వర్ యా జిన్నాత్ రహ్తే హై(, చూంటియా పేషాబ్ యా పానీ సె తక్‌లీఫ్ పాయేంగీ యా సాంప్ వ జిన్న్ నికల్ కర్ హమే తక్లీఫ్ దేంగే, ఇస్ లియే వహా పేషాబ్ కర్నా మన్ఆ ఫేర్మాయా గయా. చునాంచె (హాజేరతే సయ్యిదునా) సా'ద్ ఇబ్నే ఉబాదా అన్‌సారీ(رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ) కీ వఫాత్ ఇసీ సె హుయీ కి **ఆప్** رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ నె ఏక్ సూరాఖ్ మే పేషాబ్ కియా,

ఫ్ర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ ఏక్ బార్ దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ దస్ రహ్మతే(భేజ్‌తా హై. -(ముస్లిమ్)

జిన్న్ నె నికల్ కర్ ఆప్ కో షహీద్ కర్ దియా. లోగో(నె ఉస్ సూరాఖ్ సె యేహ్ ఆవాజ్ సునీ :

نَحنُ قَتلنَا سَيِّدَ الْخَزْرَجِ سَعْدَ بْنَ عُبَادَةَ وَ رَمَيْنَاهُ بِسَهْمٍ فَلَمْ نُخْطِ فُؤَادَه

తర్జమా : యా'ని హమ్ నె ఖబీలయే ఖజ్‌రజ్ కె సర్దార్ సా'ద్ బిన్ ఉబాదా(رَضِىَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهُ) కో షహీద్ కర్ దియా ఔర్ హమ్ నె (అయ్‌సా) తీర్ మారా జో ఉన్ కె దిల్ సె ఆర్ పార్ హో గయా.(మిర్‌ఆత్, జి:అవ్వల్ స:267, (مراۃ ج اول ص ٢٦٧ مرقاۃ ج٢ ص٧٢ و اشعۃُ اللمعات ج١ ص٢٢٠) **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్** عَزَّوَجَلَّ **కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కె సదఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.**

اٰمين بِجاهِ النَّبِيِّ الْاَمين صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم

హమామ్ మే పేషాబ్ కర్నా

సర్కారే మదీన ఏ మునవ్వరహ్, సర్దారే మక్కయే ముకర్రమా صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم నె ఫర్మాయా : "కోయీ గుస్ల్ ఖానే మే పేషాబ్ న కరే, ఫిర్ ఉస్ మె నహాయే యా వుజూ కరే కి అక్సర్ వస్‌వసే ఇస్ సె హోతే హై(." (سُنَنُ اَبِی دَاوٗد، ج١ ص٤٤ حديث ٢٧) **ముఫస్సిరే** షహీర్ హకీముల్ ఉమ్మత్ హజ్‌రతే ముఫ్తీ అహ్మద్ యార్ ఖాన్ عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَنَّان ఇస్ హదీసే పాక్ కె తహత్ ఫర్మాతే హై(: అగర్ గుస్ల్ ఖానే కీ జమీన్ పుఖ్‌తా హో, ఔర్ ఉస్ మే పానీ ఖారిజ్ హోనే కీ నాలీ భీ హో తో వహా(పేషాబ్ కర్నే మే హరజ్ నహీ(అగర్చే బెహ్‌తర్ హై కి న కరే, లేకిన్ అగర్ జమీన్ కచ్చీ హో, ఔర్ పానీ నికల్నే కా రాస్తా భీ న హో తో పేషాబ్ కర్నా సఖ్త్ బురా హై కి జమీన్ నజిస్ హో జాయేగీ, ఔర్ గుస్ల్ యా వుజూ మే గన్దా పానీ జిస్మ్ పర్ పడేగా. యహా(దూస్రీ సూరత్ హీ మురాద్ హై ఇస్‌లియే తాకీదీ ముమానఅత్

ఫ़ేర్మాయా గయా, యా'ని ఇస్ సె వస్వసో(ఔర్ వహమ్ కీ బీమారీ పైదా హోతీ హై జైసా కి తజ్‌రిబా హై యా గన్‌దీ ఛీంటే పడ్‌నే కా వస్వసా రహేగా. (مراۃ ج ۱ ص ۲۶۶)

ఇస్తిన్జా కె ఢేలోంకె అహ్‌కామ్

(1) ఆగే పీఛే సె జబ్ నజాసత్ నిక్‌లే తో ఢేలోంసె ఇస్తిన్జా కర్నా సున్నత్ హై, ఔర్ అగర్ సిర్ఫ़ే పానీ హీ సె తహారత్ కర్ లీ తో భీ జాఇజ़్ హై, మగర్ ముస్తహబ్ యేహ్ హై కి ఢేలే లేనే కె బా'ద్ పానీ సె తహారత్ కరే. **ఫ़తావా రజ़వియ్యా ముఖ़ర్రజా** జిల్ద్ 4 సఫ़హ్ 598 పర్ హై : **సువాల్ :** ఔరత్ బా'దే పేషాబ్ కులూఖ़్ (యా'ని ఢేలా) లే యా సిర్ఫ़ే పానీ సె ఇస్తినజా కరే ? **జవాబ్ :** దోనోంకా జమ్అ కర్నా అఫ़్జ़ల్ హై ఔర్ ఇస్ కె హఖ़్ మే కులూఖ़్ (యా'ని ఢేలే) సె కప్‌డా బెహ్‌తర్ హై. **(2)** ఆగే ఔర్ పీఛే సె పేషాబ్, పాఖానా కె సివా కోయీ ఔర్ నజాసత్, మసలన్ ఖూన్, పీప్, వగైరా నిక్‌లే, యా ఉస్ జగహే ఖారిజ్ సె నజాసత్ లగ్ జాయే తో భీ ఢేలే సె సాఫ़్ కర్ లేనే సె తహారత్ హో జాయేగీ, జబ్ కీ ఉస్ మౌజా (యా'ని జగహ్) సె బాహర్ న హో మగర్ ధో డాల్నా ముస్తహబ్ హై. **(3)** ఢేలోంకీ కోయీ తా'దాద్ ముఅయ్యన్ (యా'ని ముఖ़ర్రరా తా'దాద్) సున్నత్ నహీ(, బల్కి జిత్నే సె సఫ़ాయీ హో జాయే, తో అగర్ ఏక్ సె సఫ़ాయీ హో గయీ సున్నత్ అదా హో గయీ ఔర్ అగర్ తీన్ ఢేలే లియే ఔర్ సఫ़ాయీ న హుయీ సున్నత్ అదా న హుయీ, అల్‌బత్తా **ముస్తహబ్ యేహ్ హై కి తాఖ़్** (మసలన్ ఏక్, తీన్, పాంచ్) మే హో(ఔర్ కమ్ సె కమ్ తీన్ హో తో అగర్ ఏక్ యా దో సె సఫ़ాయీ హోగయీ తో తీన్ కీ గిన్‌తీ పూరీ కరే, అగర్ చార్ యా పాంచ్ సె సఫ़ాయీ హో గయీ తో ఏక్ ఔర్ లే, కి తాఖ़్ హో

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్‌నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్‌బఖ్త్ హోగయా. –(ఇబ్నే సున్నీ)

జాయే. **(4)**ఢేలోంసె తహారత్ ఉస్ వఖ్త్ హోగీ కి నజాసత్ సె మఖ్‌రజ్ (యా'ని ఖారిజ్ హోనే కీ జగహ్) కె ఆస్‌పాస్ కీ జగహ్ ఏక్ దిర్‌హమ్[1] సె జియాదా ఆలూదా న హో ఔర్ అగర్ దిర్‌హమ్ సె జియాదా సన్ జాయే తో ధోనా ఫర్జ్ హై, మగర్ ఢేలే లేనా అబ్ భీ సున్నత్ రహేగా. **(5)** కంకర్, పథ్థర్, ఫటా హువా కప్‌డా, (ఫటా హువా యా దర్‌జీ కీ బే–ఖీమత్ కతరన్ బెహ్‌తర్ యేహ్ హై కి సూతీ(COTTON) హో తాకీ జల్ద్ జజ్బ్ కర్ లే) యేహ్ సబ్ ఢేలే కె హుక్మ్ మే హై(, ఇన్ సె భీ సాఫ్ కర్ లేనా బిలా కరాహత్ జాఇజ్ హై **(6)** హడ్డీ ఔర్ ఖానే ఔర్ గోబర్ ఔర్ పక్కీ ఈంట్ ఔర్ ఠేకరీ ఔర్ షీషా ఔర్ కొయిలే ఔర్ జాన్వర్ కె చారే సె ఔర్ అయ్‌సీ చీజ్ సె జిస్ కీ కుఛ్ ఖీమత్ హో, అగర్చే ఏక్ ఆధ్ పైసా హీ సహీ, ఇన్ చీజోంసె ఇస్తిన్‌జా కర్నా మక్రూహ్ హై. **(7)** కాగజ్ సె ఇస్తినజా మన్అ హై, అగర్చే ఉస్ పర్ కుఛ్ లిఖా న హో, యా అబూ జహ్ల్ అయ్‌సే కాఫిర్ కా నామ్ లిఖా హో. **(8)** దాహ్‌నే (యా'ని సీధే) హాథ్ సె ఇస్తినజా కర్నా మక్‌రూహ్ హై, అగర్ కిసీ కా బాయా(హాథ్ బెకార్ హోగయా, తో ఉసే దాహ్‌నే (సీధే) హాథ్ సె జాఇజ్ హై **(9)** జిస్ ఢేలే సె ఏక్ బార్ ఇస్తిన్‌జా కర్ లియా ఉసే దోబారా కామ్ మే లేనా మక్రూహ్ హై, మగర్ దూస్రీ కర్వట్ ఉస్ కీ సాఫ్ హో తో ఉస్ సె కర్ సక్తే హై(. **(10)** ఔరత్ కె లియే తరీఖే యేహ్ హై కి పహ్‌లా ఢేలా ఆగే సె పీఛే కో లే జాయే, ఔర్ దూస్రా పీఛే సె ఆగే కీ తరఫ్, ఔర్ తీస్రా ఆగే సె పీఛే కో **(11)** పాక్ ఢేలే దాహ్‌నీ (సీధీ) జానిబ్ రఖ్‌నా ఔర్ బా'ద్ కామ్ మే లానే కె, బాయీ (ఉల్టే హాథ్ కీ) కీ తరఫ్ డాల్ దేనా,

مدینہ

1. ఏక్ దిర్హమ్ కీ మిఖ్‌దార్ "కప్‌డే పాక్ కర్నే కా తరీఖే" మే ములాహజా ఫేర్మాఇయే.

ఫ़ేర్మానే ముస్తఫ़ా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ़ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ़ే ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖ़ియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫ़ాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

ఇస్ తరహ़ పర్‌కి జిస్ రుఖ़్మే నజాసత్ లగీ హో నీచే హో, ముస్తహబ్ హై.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:132,134, عالمگیری ج ١ ص ٤٨-٥٠) **(12)** టాయ్‌లెట్ పేపర్ కె ఇస్తిమాల్ కీ ఉలమా నె ఇజాజత్ దీ హై క్యూంకి యేహ़ ఇసీ మఖ़్సద్ కే లియే బనాయా గయా హై ఔర్ లిఖ़్నే మే కామ్ నహీ(ఆతా. అల్‌బత్తా బెహ़తర్ మిట్టీ కా ఢేలా హై.

మిట్టీ కా ఢేలా ఔర్ సైన్‌సీ తహ़ఖ़ీఖ़

ఏక్ తహ़ఖ़ీఖ़ కె ముతాబిఖ़ మిట్టీ మే నౌషాదర్ (AMMONIUM CHLORIDE)నీజ్ బద్‌బూ దూర్ కర్నే వాలే బెహ़తరీన్ అజ్‌జా మౌజూద్ హై(. పేషాబ్ ఔర్ ఫ़ుజ़్లా జరాసిమ్ సె లబరేజ్ హోతా హై, ఇస్ కా జిస్మే ఇన్‌సానీ పర్ లగ్‌నా నుఖ़్సాన్ దేహ़ హై. ఇస్ కె అజ్‌జా బదన్ పర్ చిప్‌కె రహ़ జానే కి సూరత్ మే తరహ़ తరహ़ కీ బీమారియా(పైదా హోనే కా అందేషా హై. **"డాక్టర్ హలోక్"** లిఖ़్తా హై : ఇస్తిన్‌జా కె **మిట్టీ కె ఢేలే** నె సాఇన్‌సీ దునియా కో వర్తఏ హైరత్ మే డాల్ రఖా హై. మిట్టీ కె తమామ్ అజ్‌జా జరాసీమ్ కె ఖ़ాతిల్ హోతే హై(లిహాజా **మిట్టీ కె ఢేలే** కె ఇస్తి'మాల్ సె పర్దే కీ జగహ़ పర్ మౌజూద్ జరాసీమ్ కా ఖాతిమా హో జాతా హై బల్కి ఇస్ కా ఇస్తి'మాల్ "పర్దే కీ జగహ़ కె కేన్సర్"(CANCER OF PENIS) సె బచాతా హై.

బుఢ్ఢే కాఫ़ిర్ డాక్టర్ కా ఇన్‌కిషాఫ़

ఇస్లామీ బహ़నో ! సున్నత్ కె ముతాబిఖ़ ఖాజాఏ హాజత్ కర్నే మే ఆఖిరత్ కీ సఆదత్ ఔర్ దున్యా మే బీమారియోంసె హిఫ़ాజత్ హై.

ఫ్రేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్‌నే జఫా కీ -(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

కుఫ్ఫార్ భీ ఇస్లామీ అత్వార్ కా ఖ్వాహీ న ఖ్వాహీ ఇఖ్రార్ కర్ హీ లేతే హై(. ఇస్ కీ ఝలక్ ఇస్ హికాయత్ మే ములాహజా ఫ్ర్మాఇయే : మై ఉన్ దోనో మరాఖిష్ మే థా, ముఝే బుఖార్ ఆ గయా, దవా కే లియే ఏక్ గైర్ ముస్లిమ్ బుడ్డే ఘాఫ్ డాక్టర్ కె పాస్ పహుంచా, ఉస్‌నె పూఛా : క్యా ముసల్మాన్ హో ? మై నె కహా : హా(ముసల్మాన్ హూ(ఔర్ పాకిస్తానీ హూ(. యేహ సున్ కర్ కహ్నే లగా : అగర్ తుంహారే పాకిస్తాన్ మే ఏక్ తరీఖా జో ఖుద్ తుంహారే **నబీ** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కా బతాయా హువా హై జిన్‌దా హో జాయే తో పాకిస్తానీ బహుత్ సారే అమ్‌రాజ్ సె బచ్ జాయే(. మై నె హైరత్ సె పూఛా : వోహ కౌన్ సా తరీఖా హై? బోలా : **అగర్ ఖజాయే హాజత్ కే లియే ఇస్లామీ తరీఖే పర్ బైఠా జాయే తో అపెండి సైటిస్ (APPENDICITIS), దాఇమీ ఖబ్జ్, బవాసీర్ ఔర్ గుర్దోంకె అమ్‌రాజ్ నహీ(హోంగే!**

రఫ్ఏ హాజత్ కే లియే బైఠ్నే కా తరీఖా

ఇస్లామీ బహ్నో ! యఖీనన్ ఆప్ భీ జాన్‌నా చాహోగీ కీ వోహ కరిష్మాతీ తరీఖా కౌన్ సా హై తో సునియే! హజ్రతే సయ్యిదునా సురఖా బిన్ మాలిక్ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ ఫ్ర్మాతే హై(: హమే తాజ్‌దారే రిసాలత్, మహ్బూబే రబ్బుల్ ఇజ్జత్, సరాపా అజ్మతో వ షరాఫత్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم నె హుక్మ్ దియా కి హమ్ సఫ్ఏ హాజత్ కె వఖ్త్ బాయే((ఉల్టే) పావూ(పర్ వజ్న్ దే(ఔర్ దాయా(పావూ(ఖడా రఖే((.(مَجۡمَعُ الزَّوَائِد ج ۱ ص۴۸۸ حدیث ۱۰۲۰)

బాయే పావూ(పర్ వజ్న్ డాల్నే కీ హిక్మత్

రఫ్ఏ హాజత్ కె వఖ్త్ ఉక్డూ(బైఠ్ కర్ దాయా((సీధా) పావూ(యా'ని అప్నీ అస్లీ హాలత్ పర్ (NORMAL) రఖ్ కర్ బాయే(యా'ని ఉల్టే పావూ(పర్ వజ్న్ దేనే సె బడీ ఆంత్ జో కి ఉల్టీ తరఫ్ హోతీ హై ఔర్ ఉసీ మే ఫుజేలా హోతా హై ఉస్ కా మూహ్ అచ్ఛీ తరహ్ ఖుల్ జాతా ఔర్ బ ఆసానీ ఫరాగత్ హో జాతీ ఔర్ పేట్ అచ్ఛీ తరహ్ సాఫ్ హో జాతా హై ఔర్ జబ్ పేట్ సాఫ్ హో జాయేగా తో బహుత్ సారీ బీమారియోంసె తహఫ్ఫుజ్ హాసిల్ రహేగా.

కుర్సీ నుమా కమోడ్

అఫ్సోస్ ! ఆజ్ కల్ ఇస్తిన్జా కె లియే కమోడ్ (COMMODE) ఆమ్ హోతా జా రహా హై ఇస్ పర్ కుర్సీ కీ తరహ్ బైఠ్నే కే సబబ్ టాంగే(పూరీ తరహ్ నహీ ఖుల్తీ(, ఉక్డూ బైఠ్నే కీ తర్కీబ్ న హోనే కె సబబ్ ఉల్టే పావూ(పర్ వజ్న్ భీ నహీ(దియా జా సక్తా ఔర్ యూ(ఆంతో(ఔర్ మే'దే పర్ జోర్ నహీ(పడ్తా ఇస్ లియే బరాబర్ ఫరాగత్ నహీ(హో పాతీ కుఛ్ న కుఛ్ ఫుజేలా ఆంత్ మే బాఖీ రహ్ జాతా హై జిస్ సె ఆంతో(ఔర్ మే'ద కె ముతఅద్దద్ అమ్రాజ్ పైదా హోనే కా అందేషా రహ్తా హై. కమోడ్ కె ఇస్తి'మాల్ సె ఆ'సాబీ తనావ్ పైదా హోతా హై, హాజత్ కె బా'ద్ పేషాబ్ కె ఖతరాత్ గిర్నే కే భీ ఖతరాత్ రహ్తే హై(.

పర్దే కీ జగహ్ కా క్యాన్సర్

కుర్సీ నుమా కమోడ్ మే పానీ సె ఇస్తినజా కర్నా ఔర్ అప్నే బదన్ ఔర్ కప్డోంకో పాక్ రఖ్నా ఏక్ అమ్రే దుష్వార్ హై. జియాదా

తర్ ఇస్ కే లియే టాయ్‌లెట్ పేపర్జ్ కా ఇస్తి'మాల్ హోతా హై. కుఛ్ అర్సా ఖబ్ల్ యూరప్ మే పర్దే కె హిస్సోంకె మొహ్‌లిక్ అమ్‌రాజ్ బిల్ ఖుసూస్ పర్దే కీ జగహ్ కా క్యాన్సర్ తేజీ సె ఫైల్నే కీ ఖబ్‌రే ఆఖ్‌బారాత్ మే షాయే హుయీ, తహ్‌ఖీఖీ బోర్డ్ బైఠా ఔర్ ఉస్ నె నతీజా యేహ్ బయాన్ కియా కి ఇన్ ఆమ్‌రాజ్ కె దో హీ అస్బాబ్ సామ్‌నే ఆయే హై(. **(1)** టాయ్‌లెట్ పేపర్ కా ఇస్తి'మాల్ కర్నా ఔర్ **(2)** పానీ కా ఇస్తి'మాల్ న కర్నా.

టాయ్‌లెట్ పేపర్ సె పైదా హోనే వాలే అమ్‌రాజ్

టాయ్‌లెట్ పేపర్ బనానే మే బా'జ్ అయ్‌సే కెమికల్ ఇస్తి'మాల్ హోతే హై(జో జిల్ద్(చమ్‌డీ) కేలియే ఇన్‌తిహాయీ నుఖ్‌సాన్ దేహ్ హై. ఇస్‌కె ఇస్తి'మాల్ సె జల్దీ అమ్‌రాజ్ పైదా హోతే హై(జైసా కీ ఎగ్‌జీమా ఔర్ చమ్‌డీ కా రంగ్ తబ్‌దీల్ హోనా. "డాక్టర్ కెనన్ డయూస్" కా కహ్నా హై : టాయ్‌లెట్ పేపర్జ్ కా ఇస్తి'మాల్ కర్నే వాలే ఇన్ ఆమ్‌రాజ్ కె ఇస్తిఖ్‌బాల్ కీ తయ్యారీ కరే(**(1)** పర్దే కీ జగహ్ కా కేన్సర్ **(2)** భగందర్ (ఏక్ ఫోడా జో మఖ్‌అద్ కె ఆస్ పాస్ హోతా యా'ని బైఠ్‌నే కీ జగహ్ పర్ ఔర్ బహుత్ తక్‌లీఫ్ పహుంచాతా హై) **(3)** జిల్ద్ ఇన్‌ఫెక్షన్ (SKIN INFECTION) **(4)** ఫఫూందీ కె అమ్‌రాజ్ (VIRAL DISEASES)

టాయ్‌లెట్ పేపర్ ఔర్ గుర్దోంకె అమ్‌రాజ్

అతిబ్బా కా కహ్‌నా హై కి టాయ్‌లెట్ పేపర్ సె సఫాఈ బరాబర్ నహీ(హోతీ లిహాజా జరాసీమ్ ఫైల్‌తే ఔర్ బదనే ఇన్‌సానీ కె అందర్ జాకర్ తరహ్ తరహ్ కీ బీమారియోంకా సబబ్ బన్‌తే హై(. ఖుసూసన్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : తుమ్ జహాంభీ హో ముఝ్ పర్ దురూద్ పఢో కె తుంహారా దురూద్ ముఝ్ తక్ పహుంచ్‌తా హై -(తిబ్రానీ)

ఔరతోంకీ పేషాబ్ గాహ్ కె జేరీఎ **గుర్దో**(మె దాఖిల్ హో జాతే హై(జిస్ కె సబబ్ బసా అవ్ఖాత్ గుర్దోంసె పీప్ ఆనా షురూ హో జాతా హై. హా(టాయ్‌లెట్ పేపర్ కె ఇస్తి’మాల్ కె బా’ద్ అగర్ పానీ సె ఇస్తిన్జా కర్ లియా జాయే తో ఇస్ కా నుఖ్సాన్ న హోనే కె బరాబర్ రహ్ జాతా హై.

సఖ్త్ జేమీన్ పర్ ఖజాయే హాజత్ కె నుఖ్సానాత్

కుర్సీ నుమా కమోడ్ ఔర్ W.C. కా ఇస్తి’మాల్ షర్అన్ జాఇజ్ హై. సహూలత్ కే లిహాజ్ సె కమోడ్ కె ముఖాబలే మే W.C. బెహ్‌తర్ హై జబ్ కి కుషాదా హో తాకీ ఇస్ పర్ సున్నత్ కె ముతాబిఖ్ బైఠ్ జా సకే. లేకిన్ ఆజ్ కల్ ఛోటే W.C. లగాఏ జాతే హై ఔర్ ఉన్ మే కుషాదా హోకర్ నహీ(బైఠా జా సక్తా. హా(అగర్ ఖేదమ్‌చే యా’ని పావు(రఖ్‌నే కీ జగహ్ ఫేర్ష్ కె సాథ్ హమ్‌వార్ రఖీ జాయే తో హస్బే జేరూరత్ కుషాదా బైఠా జా సక్తా హై. ఏక్ సున్నత్ నర్మ్ జేమీన్ పర్ సఫేఎ హాజత్ కర్నా భీ హై. జైసా కి హదీసే **రసూల్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم మే హై : జబ్ తుమ్ మే సె కోయీ పేషాబ్ కర్నా చాహే తో పేషాబ్ కే లియే నర్మ్ జగహ్ ఢూండే.

(اَلْجَامِعُ الصَّغِیر لِلسُّیُوطِیّ ص۳۷حدیث۵۰۷)

ఇస్ కె ఫేవాఇద్ కో తస్లీమ్ కర్తే హుయే **ల్యూవల్ పావల్** (louval poul) కహ్‌తా హై: “ఇన్‌సాన్ కీ బఖా మిట్టీ ఔర్ ఫనా భీ మిట్టీ హై జబ్ సె లోగో(నె నర్మ్ మిట్టీ కీ జేమీన్ పర్ ఖజాయే హాజత్ కర్నే కె బజాయే **సఖ్త్ జేమీన్** (యా’ని W.C. కమోడ్ వగైరా) కా ఇస్తి’మాల్ షురూ కియా హై ఉస్ వఖ్త్ సె మర్దో మే జిన్సీ(మర్దానా) **కమ్‌జోరీ** ఔర్ పథరీ కె అమ్‌రాజ్ మే ఇజాఫా హోగయా హై ! సఖ్త్ జేమీన్ పర్ హాజత్ కర్నే కె అసరాత్ మసానే కె **గుదూద్** (PROSTATE GLANDS) పర్ భీ పడ్‌తే హై(, పేషాబ్ యా ఫుజేలా

యా ఫుజేలా జబ్ నర్మ్ జేమీన్ పర్ గిర్‌తా హై తో ఉస్ కె జరాసీమ్ ఔర్ తేజాబియ్యత్ ఫౌరన్ జజ్బ్ హో జాతే హై(జబ్ కి సఖ్త్ జేమీన్ చూంకి జజ్బ్ నహీ(కర్ పాతీ ఇస లియే తేజాబీ ఔర్ జరాసీమీ అస్‌రాత్ బరాహే రాస్త్ జిస్మ్ పర్ హమ్‌లా ఆవర్ హోతే ఔర్ తరహ్ తరహ్ కె అమ్‌రాజ్ కా బాఇస్ బన్‌తే హై(."

ఆఖా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم దూర్ తష్‌రీఫ్ లే జాతే

మదీనే కె సుల్తాన్, రహ్మతే ఆ'లమియ్యాన్ صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కీ షానే అజ్మత్ నిషాన్ పర్ ఖుర్‌బాన్ కి జబ్ ఖజాయే హాజత్ కో తష్‌రీఫ్ లే జాతే తో ఇత్నీ దూర్ జాతే కి కోయీ న దేఖే. (سُنَنُ اَبِی دَاوٗد،ج۱ ص ۳۰حدیث۲) యా'ని యా తో దరఖ్త్ యా దీవార్ కె పీఛే బైఠ్‌తే ఔర్ అగర్ చటీయల్ మైదాన్ హోతా తో ఇత్‌నీ దూర్ తష్‌రీఫ్ లే జాతే జహా(కిసీ కీ నిగాహ్ న పడ్ సక్తీ. (మిర్‌ఆత్ జి:1 స:262) యఖీనన్ **సర్కారే మదీనా** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కె హర్ ఫే'ల్ మే దీనో దున్‌యా కీ బేషుమార్ భలాఇయా(పిన్‌హా(హోతీ హై(. పేషాబ్ కర్నే కె బా'ద్ అగర్ హర్ ఫర్ద్ ఏక్ లోటా పానీ బహాదియా గయా కరే తో اِنْ شَآءَاللّٰہ عَزَّوَجَلَّ బద్‌బూ ఔర్ జరాసీమ్ కీ అఫ్‌జాఇష్ మే కమీ హోగీ, బడా పేషాబ్ కర్నే కె బా'ద్ భీ జహా(ఎక్‌ఆధ్ లోటా పానీ కాఫీ హో వహా(ఫ్లేష్ ట్యాంక్ సె పానీ న బహాయా జాయే క్యూంకి వోహ్ కయీ లోటే పర్ ముష్తమిల్ హోతా హై.

ఖజాఏ హాజత్ సె ఖబ్ల్ చల్‌నే కె ఫవాఇద్

ఆజ్ కల్ బిల్ ఖుసూస్ షహ్‌రో(మే బంద్ కమ్‌రే కె అందర్ హీ బైతుల్ ఖలా హోతే హై(, జో కి జరాసీమ్ కీ నష్వో నమా ఔర్ ఇన్ కె జేరీఏ ఫైల్‌నే వాలే అమ్‌రాజ్ కె జేరాఏ హై(. ఏక్ బయో కెమిస్ట్రీ కె

మాహిర్ కా కహ్నా హై: జబ్ సె షహ్రో(మె వుస్అత్, ఆబాదియోంకీ కస్రత్ ఔర్ ఖేతోంకీ ఖిల్లత్ హోనే లగీ హై తబ్ సె అమ్రాజ్ కీ ఖూబ్ జియాదత్ హోనే లగీ హై. ఖజాయే హాజత్ కే లియే జబ్ సె దూర్ చల్ కర్ జానా తర్క్ కియా హై ఖబ్జ్, గేస్, తబ్ఖీర్ ఔర్ జిగర్ కీ బీమారియా(బఢ్ గయీ హై(. చల్నే సె ఆంతోంకీ హర్కతో(మే తేజీ ఆతీ హై. జిస్ కె సబబ్ హాజత్ తసల్లీ బఖ్ష్ హో జాతీ హై, ఆజ్ కల్ బిగైర్ చలే (ఘర్ హీ ఘర్ మే) బైతుల్ ఖలా మే దాఖిల్ హో జానే కీ వజహ్ సె బసా అవ్ఖాత్ ఫేరాగత్ భీ తాఖీర్ సె హోతీ హై !

బైతుల్ ఖలా జానే కీ 47 నియ్యతే(

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم : "ముసల్మాన్ కీ నియ్యత్ ఉస్ కె అమల్ సె బెహ్తర్ హై."(اَلۡمُعۡجَمُ الۡکَبِیر لِلطَّبَرَانِیّ ج٦ص١٨٥ حدیث ٥٩٤٢)

(1) సర్ ఢాంప్ కర్ **(2)** జానే మే ఉల్టే పావూ(సె ఔర్ **(3)** బాహర్ నికల్నే మే సీధే పావూ(సె పహల్ కర్ కె ఇత్తిబాఏ సున్నత్ కరూంగీ **(4,5)** దోనో(బార్ యా'ని దాఖిలే సె ఖబ్ల్ ఔర్ నికల్నే కె బా'ద్ మస్నూన్ దుఆఏ పఢూంగీ **(6)** సిర్ఫ్ అంధేరే కీ సూరత్ మే యేహ్ నియ్యత్ కీజియే : తహారత్ పర్ మదద్ హాసిల్ కర్నే కే లియే బత్తీ జలాఊంగీ **(7)** ఫేరాగత్ కె ఫౌరన్ బా'ద్ ఇస్రాఫ్ సే బచ్నే కీ నియ్యత్ సె బుఝా దూంగీ **(8)** హదీసే పాక్ "اَلطُّھُوۡرُ شَطۡرُ الۡاِیۡمَان" (صَحِیح مُسلِم ص ١٤٠ حدیث٢٢٣)

తర్జుమా : "పాకీ నిస్ఫే ఈమాన్ హై" పర్ అమల్ కర్తే హుయే పావోంకో గన్దగీ సె బచానే కే లియే చప్పల్ పహ్నూంగీ **(9)** పహన్తే హుఏ సీధే ఖదమ్ సె ఔర్ **(10)** ఉతార్తే హుయే ఉల్టే సె పహల్ కర్కే ఇత్తిబాయే సున్నతన్ కరూంగీ **(11,12)** సిత్ర్ ఖులా హోనే కీ సూరత్ మే ఇస్తిఖ్బాలే

ఖిబ్లా (యా'ని ఖిబ్లే కీ తరఫ్ ముహ్ కర్నే) ఔర్ ఇస్తిద్‌బారే ఖిబ్లా (యా'ని ఖిబ్లే కీ తరఫ్ పీఠ్ కర్నే) సె బచూంగీ **(13,14)** జమీన్ సె ఖరీబ్ హో కర్ ఫఖత్ హస్బే జరూరత్ సిత్ర్ ఖోలూంగీ. ఇసీ తరహ్ ఫరాగత్ కె బా'ద్ **(15)** ఉఠ్‌నే సె ఖబ్ల్ హీ సిత్ర్ ఖోలూంగీ **(16)** జో కుఛ్ ఖారిజ్ హోగా ఉస్ కీ తరఫ్ నహీ దేఖూంగీ **(17)** పేషాబ్ కె ఛీంటోంసె బచూంగీ **(18)** హయా సె సర్ ఝుకాయే రహూంగీ **(19)** జరూరతన్ ఆంఖే బంద్ కర్ లూంగీ ఔర్ **(20,21)** బిలా జరూరత్ షర్మ్‌గాహ్ కో దేఖ్‌నే ఔర్ ఛూనే సె బచూంగీ **(22 తా 26)** ఉల్‌టే హాథ్ సె ఢేలా పకడ్ కర్ ఉల్‌టే హీ హాథ్ సె ఖుష్క్ కర్ కె ఉల్‌టే హాథ్ కీ తరఫ్ ఉల్‌టా (యా'ని నజాసత్ వాలా హిస్సా జమీన్ కీ తరఫ్) రఖూంగీ, పాక్ సీధీ తరఫ్ రఖూంగీ, ముస్తహబ్ తా'దాద్ మే మసలన్ తీన్, పాంచ్, సాత్ ఢేలే ఇస్తి'మాల్ కరూంగీ **(27)** పానీ సె తహారత్ కర్తే వఖ్త్ భీ సిర్ఫ్ ఉల్‌టా హాథ్ షర్మ్‌గాహ్ కో లగావూంగీ **(28)** షర–ఈ మసాఇల్ పర్ గౌర్ నహీ(కరూంగీ (కి బాఇసే మహ్‌రూమీ హై) **(29)** సిత్ర్ ఖులా హోనే కీ సూరత్ మే బాత్ చీత్ నహీ(కరూంగీ ఔర్ **(30,31)** పేషాబ్ వగైరా మే న థూకూంగీ నా హీ ఇస్ మే నాక్ సినకూంగీ **(32,33)** అగర్ ఫౌరన్ హమ్మామ్ హీ మే వుజూ కర్నా న హువా తో తహారత్ వాలీ హదీస్ పర్ అమల్ కర్తే హుయే దోనో(హాథ్ ధోవూంగీ నీజ్ **(34)** జో కుఛ్ నిక్‌లా ఉస్ కో బహా దూంగీ (పేషాబ్ కర్నే కె బా'ద్ అగర్ హర్ ఫర్ద్ ఏక్ లోటా పానీ బహా దియా కరే తో اِنۡ شَآءَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ బద్‌బూ ఔర్ జరాసీమ్ కీ అఫ్‌జాఇశ్ మే కమీ హోగీ, బడా ఇస్తిన్‌జా కర్నే కె బా'ద్ భీ జహా(ఎక్‌ఆధ్ లోటా పానీ కాఫీ హో వహా(ఫ్లేష్ టేంక్ సె పానీ న బహాయా జాయే క్యూంకి వోహ్ కయీ లోటే పర్ ముష్తమిల్ హోతా హై.)

(35) పానీ సె ఇస్తిన్జా కర్నే కె బా'ద్ పావూంకె టఖ్నే వాలే హిస్సే ఎహ్తియాత్ కె సాథ్ ధో లూంగీ (క్యూంకి ఇస్ మౌఖే పర్ ఉమూమన్ టఖ్నోంకీ తరఫ్ గందే పానీ కె ఛీంటే ఆ జాతే హై) **(36)** ఫారిగ్ హోకర్ జల్దీ నిక్లూంగీ **(37)** బే పర్దగీ సె బచ్నే కే లియే బైతుల్ ఖలా కా దర్వాజా బంద్ కరూంగీ **(38)** ముసల్మానోంకో ఘిన్ సె బచానే కే లియే బా'దే ఫేరాగత్ దర్వాజా బంద్ కరూంగీ.

అవామీ ఇస్తిన్జా ఖానే మే జాతే హుయే యేహ్ నియ్యతే(భీ కీజియే

(39,40) అగర్ లాఇన్ లంబీ హుయీ తో సబ్ర్ కె సాథ్ అప్నీ బారీ కా ఇన్తిజార్ కరూంగీ, కిసీ కీ హఖ్ తలఫీ నహీ(కరూంగీ, బార్ బార్ దర్వాజా బజా కర్ ఉస్ కో ఈజా నహీ(దూంగీ **(42)** అగర్ మేరే అందర్ హోతే హుయే కిసీనె బార్ బార్ దర్వాజా బజాయా తో సబ్ర్ కరూంగీ **(43)** అగర్ కిసీ కో ముఝ్ సే జ్యాదా హాజత్ హుయీ ఔర్ కోఈ సఖ్త్ మజ్బూరీ యా నమాజ్ ఫౌత్ హోనే కా అందేషా న హువా తో ఈసార్ కరూంగీ **(44)** హత్తల్ ఇమ్కాన్ భీడ్ కె వఖ్త్ ఇస్తిన్జా ఖానే జా కర్ భీడ్ మే మజీద్ ఇజాఫా కర్ కె ముసల్మానోంపర్ బోఝ్ నహీ(బనూంగీ **(45)** దరో దీవార్ పర్ కుఛ్ నహీ(లిఖూంగీ **(46)** వహా(బనీ హుయీ ఫోహష్ తస్వీరే(దేఖ్ కర్ ఔర్ **(47)** హయా సోజ్ తహ్రీరే పఢ్ కర్ అప్నీ ఆంఖోంకో బరోజే ఖియామత్ అప్నే ఖిలాఫ్ గవాహ్ నహీ(బనావూంగీ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ ط

اَمَّا بَعْدُ! فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

హైజ్ వ నిఫాస్ కా బయాన్ (హనఫీ)

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

ఏక్ బార్ కిసీ భికారీ నె కుఫ్ఫార్ సె సువాల్ కియా, ఉన్‌హో నె మజాఖన్ **హజ్రతే మౌలా అలీ** كَرَّمَ اللّٰهُ وَجْهَهُ الْكَرِيْم కె పాస్ భేజ్ దియా జో కి సామ్‌నే తష్‌రీఫ్ ఫర్మా థే. ఉస్ నె హాజిర్ హో కర్ దస్తే సువాల్ దరాజ్ కియా. **ఆప్** كَرَّمَ اللّٰهُ وَجْهَهُ الْكَرِيْم నె **దస్[10] బార్ దురూద్ షరీఫ్** పఢ్ కర్ ఉస్ కీ హథేలీ పర్ దమ్ కర్ దియా ఔర్ ఫర్మాయా : ముఠ్ఠీ బన్ద్ కర్ లో ఔర్ జిన్ లోగో(నె భేజా హై ఉన్ కె సామ్‌నే జా కర్ ఖోల్ దో. (కుఫ్ఫార్ హస్ రహే థే కి ఖాలీ ఫూంక్ మార్నే సె క్యా హోతా హై!) **మగర్ జబ్ సాఇల్ నె ఉన్ కె సామ్‌నే జాకర్ ముఠ్ఠీ ఖోలీ తో వోహ్ సోనే కె దీనారోంసె భరీ హుయీ థీ.** యేహ్ కరామత్ దేఖ్ కర్ కయీ కాఫిర్ ముసల్మాన్ హో గయే.
(راحتُ القُلوب ص ٧٢)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

وَ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْمَحِيْضِ ط قُلْ هُوَ اَذًى لا فَاعْتَزِلُوا النِّسَآءَ فِي الْمَحِيْضِ لا وَلَا تَقْرَبُوْهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَ ج فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوْهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُ ط (پ٢البقرة، ٢٢٢)

తర్జమ ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్ : ఔర్ తుమ్ సె పూఛ్‌తే హై(హైజ్ కె హుక్మ్ తుమ్ ఫర్మావో : వోహ్ నాపాకీ హై, తో ఔరతోంసె అలగ్ రహో హైజ్ కె దినో(, ఔర్ ఉన్ సె నజ్‌దీకీ న కరో, జబ్ తక్ పాక్ న హో లే(, ఫిర్ జబ్ పాక్ హో జాయే(తో ఉన్ కె పాస్ జావో జహా(సె తుమ్‌హే **అల్లాహ్** నె హుక్మ్ దియా.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللهُ تَعَالٰی عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

సదరుల్ అఫాజిల్ హజ్రతే అల్లామా మౌలానా **సయ్యిద్ ముహమ్మద్ నఈముద్దీన్ మురాదఆబాదీ** رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ఇస్ ఆయత్ కె తహత్ తఫ్సీరే **ఖజాఇనుల్ ఇర్ఫాన్** మే లిఖ్తే హై(: అరబ్ కె లోగ్ యహూద్ వ మజూస్ కీ తరహ్ హాఎజా ఔరతోంసె కమాలే నఫ్రత్ కర్తే థే. సాథ్ ఖానా పీనా ఏక్ మకాన్ మే రహ్నా గవారా న థా బల్కి షిద్దత్ యహా(తక్ పహుంచ్ గయీ థీ కి ఉన్ కీ తరఫ్ దేఖ్నా ఔర్ ఉన్ సె కలామ్ కర్నా భీ హరామ్ సమఝ్తే థే ఔర్ నసారా (యా'ని క్రిస్చెన్) ఇస్ కె బర్ అక్స్ **హైజ్ కె అయ్యామ్** మే ఔరతో(కె సాథ్ బడీ మహబ్బత్ సె మష్గూల్ హోతే థే ఔర్ ఇఖ్తిలాత్ (మేల్‌జోల్) మే బహుత్ ముబాలగా కర్తే థే. ముసల్మానో(నె **హుజూర్** صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم సె హైజ్ కా **హుక్మ్** దర్ యాఫ్త్ కియా, ఇస్ పర్ యేహ్ ఆయత్ నాజిల్ హుయీ ఔర్ ఇఫ్రాతో తఫ్రీత్ (యా'ని బఢానే ఘటానే) కి రాహే(ఛోడ్ కర్ ఏ'తిదాల్ (మియానా రవీ) కీ తా'లీమ్ ఫర్మాయీ గయీ ఔర్ బతా దియా గయా కి హాలతే హైజ్ మే ఔరతోంసె ముజామఅత్ (యా'ని సొహ్బత్) మమ్నూఅ హై.

(తఫ్సీరే ఖజాఇనుల్ ఇర్ఫాన్, స:56)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

హైజ్ కిసే కహ్తే హై(?

బాలిగా ఔరత్ కె ఆగే కె మఖామ్ సె జో ఖూన్ ఆదత్ కె తౌర్ పర్ నికల్తా హై ఔర్ బీమారీ యా బచ్చా పైదా హోనే కె సబబ్ సె న హో తో ఉసే హైజ్ కహ్తే హై(. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:9) హైజ్ కె లియే మహ్వారీ, అయ్యామ్, అయ్యామ్ సె హోనా, మహీనా, మహీనా ఆనా, మహీనే సె హోనా, బారీ కె దిన్ ఔర్ MONTHLY COURSE (మంత్‌లీ కోర్స్) వగైరా అల్ఫాజ్ భీ బోలే జాతే హై(.

ఇస్తిహాజా కిసే కహ్తే హై(?

జో ఖూన్ బీమారీ కీ వజహ్ సె ఆయే, ఉస్ కో ఇస్తిహాజా కహ్తే హై(, (అయ్‌జన్) ఉమ్ముల్ మో'మినీన్ **హజ్రతే సయ్యిదతునా ఉమ్మే సలమహ్** رَضِیَ اللّٰهُ عَنۡهَا సె రివాయత్ హై కి **రసూలే అక్రమ్, నూరే ముజస్సమ్, షాహే బనీ ఆదమ్** صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కె అహ్దే ముబారక్ మే ఏక్ ఔరత్ కె అగ్‌లే మకామ్ సె ఖూన్ బహ్తా రహ్తా థా. ఉస్ కే లియే ఉమ్ముల్ మో'మినీన్ **సయ్యిదతునా ఉమ్మే సలమహ్** رَضِیَ اللّٰهُ عَنۡهَا నె **హుజూరే అక్రమ్** صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم సె ఫత్వా పూఛా. ఇర్షాద్ ఫర్మాయా : ఇస్ బీమారీ సె పహ్లే మహీనే మే జిత్నే దిన్ వ రాతే(హైజ్ ఆతా థా, ఉన్ కీ గినతీ షుమార్ కర్కే మహీనే మే ఉన్హీ కీ మిఖ్దార్ నమాజ్ ఛోడ్ దే ఔర్ జబ్ వోహ్ దిన్ జాతే రహే(తో గుస్ల్ కరే ఔర్ షర్మ్‌గాహ్ పర్ కపడా బాంధ్ కర్ నమాజ్ పఢే. (مؤطا امام مالك، ج١ ص٧٧۔٧٨ حديث ١٤٠)

హైజ్ కె రంగ్

హైజ్ కె ఛే[6] రంగ్ హై(: (1) సియాహ్ **(2)** సుర్ఖ్ **(3)** సబ్జ్ **(4)**జర్ద్ **(5)** గద్‌లా **(6)** మటియాలా. సఫేద్ రంగ్ కీ రతూబత్ హైజ్ నహీ(. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:95) యాద్ రహే కి ఔరత్ కె అగలే మఖామ్ సె జో ఖాలిస్ రతూబత్ బె ఆమోజిషే ఖూన్ నికల్తీ హై ఉస్ సె వుజూ నహీ(టూట్‌తా అగర్ కప్‌డే మే లగ్ జాయే తో కప్‌డా పాక్ హై. (అయ్‌జన్, స:26) నోట్ : హమ్ల్ వాలీ ఔరత్ కో జో ఖూన్ ఆయా వోహ్ ఇస్తిహాజా హై.

(دُرِّمُختَار ج١ص٥٢٤)

హైజ్ కి హిక్మత్

బాలిగా ఔరత్ కె బదన్ మే ఫిత్-రతన్ జేరూరత్ సె కుఛ్ జియాదా ఖూన్ పైదా హోతా హై కి హమ్ల్ కీ హాలత్ మే వోహ్ ఖూన్ బచ్చే కి గిజా మే కామ్ ఆయే ఔర్ బచ్చే కె దూధ్ పీనే కె జమానే మే వోహీ ఖూన్ ధూధ్ హో జాయే అగర్ అయ్సా న హో తో **హమ్ల్** ఔర్ దూధ్ పిలానే కె జమానే మే ఇస్ కీ జాన్ పర్ బన్ జాయే యేహీ వజహ్ హై కి హమ్ల్ ఔర్ ఇబ్తిదాయే షీర్ ఖ్వారగీ (యా'ని దూధ్ పిలానే) మే ఖూన్ నహీ(ఆతా ఔర్ జిస్ జమానే మే న **హమ్ల్** హో ఔర్ న దూధ్ పిలానా తబ్ వోహ్ ఖూన్ అగర్ బదన్ సె న నిక్లే తో ఖిస్మ్ ఖిస్మ్ కీ బీమారియా(హో జాయే(.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:93)

హైజ్ కీ ముద్దత్

హైజ్ కీ కమ్ సె కమ్ ముద్దత్ తీన్ దిన్ ఔర్ తీన్ రాతే(యా'ని పూరే **72** ఘంటే హై(. అగర్ ఏక్ మినట్ భీ కమ్ హువా తో వోహ్ హైజ్ నహీ(బల్కి ఇస్తిహాజా యా'ని బీమారీ కా ఖూన్ హై ఔర్ జియాదా సె జియాదా ముద్దత్ దస్ దిన్ ఔర్ దస్ రాతే(యా'ని 240 ఘంటే హై(.

కైసే మా'లూమ్ హో కి ఇస్తిహాజా హై

అగర్ దస్[10] దిన్ దస్[10] రాత్ సె జియాదా ఖూన్ ఆయా తో అగర్ యేహ్ హైజ్ పహ్లీ మర్తబా ఆయా తో దస్[10] దిన్ తక్ హైజ్ మానా జాయేగా. ఔర్ ఇస్ కె బా'ద్ జో ఖూన్ ఆయా వోహ్ ఇస్తిహాజా హై, ఔర్ అగర్ పహ్లే ఔరత్ కో హైజ్ ఆ చుకే హై(ఔర్ ఇస్కీ ఆదత్ దస్[10] దిన్ సె కమ్ థీ తో ఆదత్ సె జిత్నే దిన్ జియాదా ఖూన్ ఆయా వోహ్ ఇస్తిహాజా హై, మిసాల్ కె తౌర్ పర్ కిసీ ఔరత్ కో హర్ మహీనే మే పాన్చ్ దిన్ హైజ్

ఆనే కీ ఆదత్ థీ అబ్ కీ మర్తబా **దస్**10 **దిన్** ఆయా తో యేహ్ **దసో**(10 **దిన్** హైజ్ కె మానే జాయేంగే అల్బత్తా అగర్ **బారహ్**12 **దిన్** ఖూన్ ఆయా తో ఆదత్ వాలే **పాంచ్**5 **దిన్** హైజ్ కె మానే జాయేంగే ఔర్ **సాత్**7 **దిన్** ఇస్తిహాజే కె ఔర్ అగర్ ఏక్ ఆదత్ ముఖర్రర్ న థీ బల్కి కిసీ మహీనే **చార్**4 **దిన్** తో కిసీ మహీనే **సాత్**7 **దిన్** హైజ్ ఆతా థా తో పిఛ్లీ మర్తబా జిత్నే దిన్ హైజ్ కె థే వోహీ అబ్ భీ హైజ్ కె దిన్ మానే జాఏంగే, ఔర్ బాఖీ **ఇస్తిహాజే** కా ఖూన్ హోగా.

హైజ్ కీ కమ్ అజ్ కమ్ ఔర్ ఇన్తిహాయీ ఉమ్ర్

కమ్ సె కమ్ 9 బరస్ కీ ఉమ్ర్ సె హైజ్ షురూ హోగా. ఔర్ హైజ్ ఆనే కీ ఇన్తిహాయీ ఉమ్ర్ **పచ్పన్**55 **సాల్** హై. ఇస్ ఉమ్ర్ వాలీ కో **ఆఎసా** (యా'ని హైజ్ వ ఔలాద్ సె నా ఉమ్మీద్ హోనే వాలీ) కహ్తే హై. (బహారే షరీఅత్ హి:2, స:94) నవ్9 బరస్ కీ ఉమ్ర్ సె పహ్లే జో ఖూన్ ఆయేగా వోహ్ హైజ్ నహీ(బల్కి ఇస్తిహాజా హై యూ(హీ **55** బరస్ కీ ఉమ్ర్ కె బా'ద్ జో ఆయేగా వోహ్ భీ **ఇస్తిహాజా** హై. లేకిన్ అగర్ కిసీ కో **55** బరస్ కీ ఉమ్ర్ కె బా'ద్ భీ ఖాలిస్ ఖూన్ బిల్కుల్ అయ్సే హీ రంగ్ కా ఆయా కి హైజ్ కె జమానే ఆయా కర్తా థా ఉస్ కో హైజ్ మాన్ లియా జాయేగా.

దో2 హైజ్ కె దర్మియాన్ కమ్ అజ్ కమ్ ఫాసిలా

దో హైజ్ కె దర్మియాన్ కమ్ సె కమ్ పూరే **15 దిన్** కా ఫాసిలా జరూరీ హై.(دُرِّمُختَار ج١ ص٥٢٤) ఇస్లామీ బహన్ కో చాహియే కి వోహ్ హైజ్ ఆనే కీ ముద్దత్ అచ్ఛీ తరహ్ యాద్ రఖే యా లిఖ్ లే తాకి షరీఅతే

ముతహ్హారా పర్ అహ్సన్ తరీఖే సె అమల్ కర్ సకే, ముద్దతే హైజ़ే యాద్ న రఖ్నే కీ సూరత్ మే బహుత్ సీ పేచీదగియా(హో జాతీ హై(.

అహమ్ మస్‌లా

యేహ్ జేరూరీ నహీ(కి ముద్దత్ మే హర్ వఖ్తే ఖూన్ జారీ రహే జబ్ హీ హైజ़ే హో బల్కి అగర్ బా'జ़ే బా'జ़ే వఖ్తే భీ ఆయే, జబ్ భీ **హైజ़ే** హై. (دُرِّمُختَار ج۱ ص۵۲۳)

నిఫాస్ కా బయాన్

బచ్చా హోనే కె బా'ద్ ఔరత్ కె ఆగే కె మఖామ్ సె జో ఖూన్ ఆతా హై వోహ్ నిఫాస్ కహ్లాతా హై. (عالمگیری ج۱ ص۳۷)

నిఫాస్ కీ జేరూరీ వజాహత్

అక్సర్ ఇస్లామీ బహ్నో(మే యేహ్ మష్హూర్ హై కి బచ్చా జన్నే కె బా'ద్ ఇస్లామీ బహన్ **40 దిన్** తక్ లాజీమీ తౌర్ పర్ నాపాక్ రహ్తీ హై యేహ్ బాత్ బిల్‌కుల్ గలత్ హై. బరాయే కరమ్! **నిఫాస్ కీ జేరూరీ వజాహత్** పఢ్ లీజియే :

నిఫాస్ కీ జేయాదా సె జేయాదా ముద్దత్ **40 దిన్** హై యా'ని అగర్ **40 దిన్** కె బా'ద్ భీ బన్ద్ హో తో మరజే హై. లిహాజా **40 దిన్** పూరే హోతే హీ గుస్ల్ కర్ లే ఔర్ **40 దిన్ సె పహ్లే బంద్ హో జాయే ఖ్వాహ్ బచ్చే కి విలాదత్ కె బా'ద్ ఏక్ మినట్ హీ మే బంద్ హో జాయే తో జిస్ వఖ్తే భీ బంద్ హో గుస్ల్ కర్ లే ఔర్ నమాజే వ రోజా షురూ హో గయే.** అగర్ **40 దిన్** కె అందర్ దోబారా ఖూన్ ఆ గయా తో షురూఎ విలాదత్

సె ఖత్మే ఖూన్ తక్ సబ్ దిన్ నిఫాస్ హీ కె షుమార్ హోంగే. మసలన్ విలాదత్ కె బా'ద్ దో మినట్ తక్ ఖూన్ ఆ కర్ బన్ద్ హోగయా ఔర్ గుస్ల్ కర్ కె నమాజ్ రోజ़ే వగైరా కర్తీ రహీ, 40 దిన్ పూరే హోనే మే ఫఖత్ దో మినట్ బాఖీ థే కి ఫిర్ ఖూన్ ఆ గయా తో సారా చిల్లా యా'ని ముకమ్మల్ 40 దిన్ నిఫాస్ కె ఠహ్‌రేంగే. జో భీ నమాజే(పఢీ(యా రోజ़ే రఖే సబ్ బేకార్ గయే, యహా(తక్ కి అగర్ ఇస్ దౌరాన్ ఫర్జ़ వ వాజిబ్ నమాజే(యా రోజ़ే ఖజా కియే థే తో వోహ్ భీ ఫిర్ సె అదా కరే.

(మాఖూజ़ అజ़ ఫతావా రజ़వియ్యా, జి:4, స:354 తా 356)

నిఫాస్ కె ముతఅల్లిఖ్ కుఛ్ జ़రూరీ మసాఇల్

కిసీ ఔరత్ కో **40 దిన్** వ రాత్ సె జ़ియాదా నిఫాస్ కా ఖూన్ ఆయా, అగర్ పహ్‌లా బచ్చా పైదా హువా హై తో **40 దిన్** రాత్ నిఫాస్ హై, బాఖఖీ జిత్‌నే అయ్యామ్ **40 దిన్** రాత్ సె జ़ియాదా హుయే హై(వోహ్ ఇస్తిహాజ़ే కె హై(. ఔర్ అగర్ ఇస్ సె పహ్‌లే భీ బచ్చా తో పైదా హువా థా మగర్ యేహ్ యాద్ నహీ(రహా కి కిత్‌నే దిన్ ఖూన్ ఆయా థా తో ఇస్ సూరత్ మే భీ యేహీ మస్అలా హోగా యా'ని **40 దిన్ రాత్** నిఫాస్ కె ఔర్ బాఖీ ఇస్తిహాజ़ే కె ఔర్ అగర్ పహ్‌లే బచ్చే కె పైదా హోనే పర్ ఖూన్ ఆనే కె దిన్ యాద్ హై(మసలన్ పహ్‌లే జో బచ్చా పైదా హువా థా తో **30** రాత్ ఖూన్ ఆయా థా తో ఇస్ సూరత్ మే **30** రాత్ నిఫాస్ కె హై(బాఖీ ఇస్తిహాజ़ే కె మసలన్ పహ్‌లే బచ్చే కె పైదా హోనే పర్ **30** రాత్ ఖూన్ ఆయా థా ఔర్ దూస్‌రే బచ్చే కీ పైదాఇష్ పర్ **50** దిన్ రాత్ ఖూన్ ఆయా

30 దిన్ నిఫాస్ కె హోంగే బాఖీ 20 దిన్ రాత్ ఇస్తిహాజే కె.

(బహారే షరీఅత్ హి:2, స:99)

హమ్ల్ సాకిత్ హో జాయే తో.....?

హమ్ల్ సాకిత్ హో గయా ఔర్ ఉస్ కా కోయీ ఉజ్వ్ బన్ చుకా హై జైసే హాథ్, పావ్ఁ యా ఉంగ్లియాఁ, తో యేహ్ ఖూన్ **నిఫాస్** హై. (عالمگیری ج۱ ص۳۷) వర్నా అగర్ తీన్ దిన్ రాత్ తక్ రహా ఔర్ ఇస్ సె పహ్లే పందరహ్ దిన్ పాక్ రహ్నే కా జమానా గుజర్ చుకా హై తో హైజ్ ఔర్ జో తీన్ దిన్ సె పహ్లే హీ బంద్ హో గయా, అభీ పూరే పందరహ్ దిన్ తహారత్ కో నహీఁ గుజ్రే హైఁ తో ఇస్తిహాజా హై.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:99)

చన్ద్ గలత్ ఫహ్మియోంకా ఇజాలా

బచ్చా జన్నే కె బా'ద్ సె లే కర్ నిఫాస్ సె పాక్ హోనే తక్ ఔరత్ జచ్చా కహ్లాతీ హై అయ్సీ ఔరత్ యా'ని జచ్చా కో జచ్చా ఖానే సె నికల్నా జాఇజ్ హై. ఉస్ కో సాథ్ ఖిలానే యా ఉస్ కా ఝూటా ఖానే మే కోయీ హరజ్ నహీఁ, బా'జ్ ఇస్లామీ బహ్నేఁ జచ్చా కె బర్తన్ తక్ అలగ్ కర్ దేతీ హైఁ బల్కి ఉన్ బర్తనోంకో مَعَاذَاللّٰه ఏక్ తరహ్ సె నాపాక్ సమఝ్తీ హైఁ అయ్సీ బేహూదా రస్మోంసె ఎహ్తియాత్ లాజిమ్ హై. ఇసీ తరహ్ యేహ్ మస్అలా భీ మన్ ఘడత్ హై కి జచ్చా (నిఫాస్ వాలీ) జబ్ గుస్ల్ కరే తో వోహ్ చాలీస్ లోటోంకె పానీ సె గుస్ల్ కరే వర్నా గుస్ల్ నహీఁ ఉతరేగా. సహీహ్ మస్అలా యేహ్ హై కి అప్నీ జరూరత్ కె ముతాబిఖ్ పానీ ఇస్తి'మాల్ కరే.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్‌బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

ఇస్తిహాజా కె అహ్కామ్

(1) ఇస్తిహాజే మే న నమాజ్ ముఆఫ్ హై న రోజా, న అయ్‌సీ ఔరత్ సె సొహ్బత్ హరామ్. (عالمگیری ج۱ ص۳۹)

(2) ముస్తహాజా (యా'ని ఇస్తిహాజే వాలీ) కా కా'బా షరీఫ్ మే దాఖిల్ హోనా, తవాఫే కా'బా, వుజూ కర్ కె ఖుర్ఆన్ షరీఫ్ కో హాథ్ లగానా ఔర్ ఇస్ కీ తిలావత్ కర్నా యేహ్ తమామ్ ఉమూర్ భీ జాఇజ్ హై(. (رَدُّالْمُحتَار،ج۱،ص۵٤٤)

(3) ఇస్తిహాజా అగర్ ఇస్ హద్ తక్ పహుంచ్ గయా కి (బార్ బార్ ఖూన్ ఆనే కె సబబ్) ఇస్ కో ఇత్నీ మొహ్లత్ నహీ(మిల్తీ కి వుజూ కర్ కె ఫర్జ్ నమాజే అదా కర్ సకే తో నమాజ్ కా పూరా ఏక్ వఖ్త్ షురూ సె ఆఖిర్ తక్ ఇసీ హాలత్ మే గుజర్ జానే పర్ ఉస్ కో మా'జూర్ కహా జాయేగా, ఏక్ వుజూ సె ఉస్ వఖ్త్ మే జిత్నీ నమాజే చాహే పఢే, ఖూన్ ఆనే సె ఉస్ కా వుజూ న జాయేగా.
(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:107)

(4) అగర్ కప్డా వగైరా రఖ్ కర్ ఇత్నీ దేర్ తక్ ఖూన్ రోక్ సక్తీ హై కి వుజూ కర్ కె ఫర్జ్ పఢ్ లే, తో ఉజ్ర్ సాబిత్ న హోగా. (యా'ని అయ్‌సీ సూరత్ మే **"మా'జూర్"** నహీ కహ్లాయేగీ) (అయ్‌జన్)

హైజ్ వ నిఫాస్ కె 21 అహ్కామ్

(1) హైజ్ వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మే నమాజ్ పఢ్నా ఔర్ రోజా రఖ్నా హరామ్ హై.(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:102, عالمگیری ج۱ ص۳۸)

(2) ఇన్ దినో(మె నమాజే ముఆఫ్ హై(ఇన్‌కీ ఖజా భీ నహీ. అల్బత్తా

రోజోంకీ ఖజా దూస్రే దినో(మే రఖ్‌నా ఫర్జ్ హై. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:102, دُرِّمُختار ج ١ ص ٥٣٢) ఇస్ ముఆమలే మె ఇస్లామీ బహ్‌నో(ఇమ్‌తిహాన్ మే పడ్ జాతీ హై(. ఏక్ తా'దాద్ హై జో రోజే ఖజా నహీ(కర్తీ. మెహర్బానీ కర్కే లాజిమీ రోజే ఖజా కరే(వర్నా జహన్నమ్ కా అజాబ్ సహా న జాయేగా.

(3) హైజ్ వ నిఫాస్ వాలీ కో ఖుర్ఆనే మజీద్ పఢ్‌నా హరామ్ హై ఖ్వాహ్ దేఖ్ కర్ పఢే యా జబానీ పఢే. యూ(హీ ఖుర్ఆనే మజీద్ కా ఛూనా భీ హరామ్ హై. హా అగర్ జుజ్‌దాన్ మే ఖుర్ఆనే మజీద్ హో తో ఉస్ జుజ్‌దాన్ కో ఛూనే మే కోయీ హరజ్ నహీ(. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:101)

(4)ఖుర్ఆనే మజీద్ పఢ్‌నే కె ఇలావా దూస్‌రే తమామ్ అవ్‌రాదో వజాఇఫ్ కలిమా షరీఫ్ ఔర్ దురూద్ షరీఫ్ వగైరా హైజ్ వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మే ఇస్లామి బహ్‌న్ బిలా కరాహత్ పఢ్ సక్తీ హై బల్కి ముస్తహబ్ హై కి నమాజోంకె అవ్‌ఖాత్ మే వుజూ కర్ కె ఉత్‌నీ దేర్ తక్ దరూద్ షరీఫ్ ఔర్ దూస్రే వజాఇఫ్ పఢ్ లీయా కరే జిత్‌నీ దేర్ మే నమాజ్ పఢ్ సక్తీ థీ తాకి ఆదత్ బాఖీ రహే. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:101,102)

(5)హైజ్ వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మే హమ్ బిస్తరీ హరామ్ హై. ఇస్ హాలత్ మే నాఫ్ సె ఘుట్‌నే తక్ ఔరత్ కె బదన్ కో మర్ద్ అప్నే కిసీ ఉజ్వ్ సె న ఛూఏ కి యేహ్ భీ నా జాఇజ్ హై జబ్ కి కప్‌డా వగైరా హాఇల్ న హో షహ్‌వత్ సె హో యా బే షహ్‌వత్ ఔర్ అగర్ అయ్‌సా హాఇల్ హో కి బదన్ కీ గర్మీ మహ్‌సూస్ న హోగీ తో హరజ్ నహీ(. హా(నాఫ్ సె ఊపర్ ఔర్ ఘుట్‌నే కె నీచే కె బదన్ కో ఛూనా ఔర్ బోసా వగైరా దేనా జాఇజ్ హై. (అయ్‌జన్, స:104) ఇస్ హాలత్ మే ఔరత్ మర్ద్ కె హర్ హిస్సె ఏ బదన్ కో హాథ్ లగా సక్తీ హై. (అయ్‌జన్, స:104)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్నే జఫా కీ -(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

(6)హైజ్ వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మె ఇస్లామీ బహన్ కో మస్జిద్ మే జానా హారామ్ హై. హా(అగర్ చోర్ యా దరిందే సె డర్ కర్ యా కిసీ భీ షదీద్ మజ్బూరీ సె మజ్బూర్ హో కర్ మస్జిద్ మే చలీ జాయే తో జాఇజ్ హై మగర్ ఉస్ కో చాహియే కి **తయమ్ముమ్** కర్ కె మస్జిద్ మె జాయే.

(అయ్జన్, స:101,102)

(7)హైజ్ వ నిఫాస్ వాలీ ఇస్లామీ బహన్ అగర్ ఈద్గాహ్ మే దాఖిల్ హో జాయే తో కోయీ **హరజ్** నహీ(. (అయ్జన్, స:102) ఇసీ తరహ్ ఫినాయే మస్జిద్ మే భీ జా సక్తీ హై. మసలన్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఆలమీ మదనీ మర్కజ్ **ఫైజానే మదీనా** బాబుల్ మదీనా కరాచీ కా వసీఓ అరీజ తహఖానా జహా(ఇస్లామీ బహ్నోంకా సున్నతో(భరా ఇజ్తిమా హోతా హై యేహ్ ఫినాయే మస్జిద్ హై యహా(హైజ్ వ నిఫాస్ వాలీ ఆ సక్తీ హై, ఇజ్తిమా మే షరీక్ హో సక్తీ హై. సున్నతో(భరా బయాన్ భీ కర్ సక్తీ హై నా'త్ షరీఫ్ భీ పఢ్ సక్తీ హై, దువా భీ కర్వా సక్తీ హై.

(8)హైజ్ వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మే అగర్ మస్జిద్ కె బాహర్ రహ్ కర్ ఔర్ హాథ్ బఢా కర్ మస్జిద్ సె కోయీ చీజ్ ఉఠా లే యా మస్జిద్ మే కోయీ చీజ్ రఖ్ దే తో **జాఇజ్** హై. (బహారే షరీఅత్ హి:2, స:102)

(9)హైజ్ వ నిఫాస్ వాలీ కో **ఖానఏ కా'బా** కె అన్దర్ జానా ఔర్ ఉస్ కా తవాఫ్ కర్నా అగర్చే మస్జిదుల్ హరామ్ కె బాహర్ సె హో హరామ్ హై.

(అయ్జన్)

(10)హైజ్ వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మే బీవీ కో అప్నే బిస్తర్ పర్ సులానే మే గలబ ఏ షహ్వత్ యా అప్నే కో ఖాబూ మే న రఖ్నే కా అందేషా హో తో షోహర్ కే లియే లాజిమ్ హై కి బీవీ కో అప్నే బిస్తర్ పర్ న సులాయే

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

బల్కి అగర్ గుమాన్ గాలిబ్ హో కి షహ్‌వత్ పర్ ఖాబూ న రఖ్ సకేగా తో షోహర్ కో అయ్‌సీ హాలత్ మే బీవీ కో అప్నే సాథ్ సులానా **గునాహ్** హై.
(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:105)

(11)**హైజ్** వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మే **బీవీ** కె సాథ్ హమ్ బిస్తరీ కో హలాల్ సమఝ్ నా కుఫ్ర్ హై ఔర్ హరామ్ సమఝ్‌తే హుయే కర్ లియా తో సఖ్త్ గునహ్‌గార్ హువా ఉస్ పర్ తౌబా కర్నా ఫర్జ్ హై. ఔర్ అగర్ షురూ ఏ హైజ్ వ నిఫాస్ మే అయ్‌సా కర్ లియా తో ఏక్ దీనార్ ఔర్ అగర్ ఖరీబే ఖత్మ్ కె కియా తో నిస్ఫ్ (యా'ని ఆధా) దీనార్ ఖైరాత్ కర్నా **ముస్తహబ్** హై. (అయ్‌జన్, స:104) అజబ్ నహీ కి యహ(సోనా దేనా హీ అన్‌సబ్ (యా'ని మునాసిబ్ తర్) హో. (ఫతావా రజవియ్యా, జి:4, స:364) తాకి ఖుదా కె గజబ్ సె అమాన్ పాయే. ఇస్ కా మత్‌లబ్ హర్‌గిజ్ యేహ్ నహీ(కి ఖైరాత్ కర్ దేనే కా జేహన్ బనా కర్ జాన్ బూఝ్ కర్ జిమా మే ముబ్‌తలా హో, అగర్ అయ్‌సా కియా తో సఖ్త్ గునహగార్ ఔర్ జహన్నమ్ కా హఖ్‌దార్ హై. **దుర్రే ముఖ్‌తార్** మే హై: ఇస్ కా మసరఫ్ వోహీ హై జో జకాత్ కా హై. క్యా ఔరత్ పర్ భీ సద్‌ఖా కర్నా ముస్తహబ్ హై? జాహిర్ బాత్ యేహ్ హై కి ఔరత్ పర్ యేహ్ హుక్మ్ నహీ(హై. (دُرِّمُختار، ج ۱ ص ۵٤۳)

(12) **రోజే** కీ **హాలత్** మే అగర్ హైజ్ వ నిఫాస్ షురూ హో గయా తో వోహ్ రోజా జాతా రహా ఉస్ కీ ఖజా రఖే, **ఫర్జ్** థా తో **ఖజా ఫర్జ్** హై ఔర్

---

1 : ఫతావా రజవియ్యా జి:4, స:356 పర్ ఏక్ దీనార్ దస్ దర్‌హమ్ కె బరాబర్ లిఖా హై ఇస్ సె మాఖూజ్ కర్ కె దీనార్ సె మురాద్ దో తోలా సాడే సాత్ మాషా (30.618 గ్రామ్) చాందీ యా ఉస్ కీ రఖ్‌మ్ బన్‌తీ హై.

నఫ్లే థా తో ఖజా వాజిబ్ హై. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:104)

(13)హైజ్ అగర్ పూరే దస్ దిన్ పర్ ఖత్మ్ హువా తో పాక్ హోతే హీ ఉస్ సె జిమా కర్నా జాఇజ్ హై అగర్చే అబ్ తక్ గుస్ల్ న కియా హో లేకిన్ **ముస్తహబ్** యేహ్ హై కి నహానే కె బా'ద్ సొహ్బత్ కరే. (అయ్జన్, స:105)

(14)అగర్ దస్^{10} దిన్ సె కమ్ మే హైజ్ బంద్ హో గయా తో తా వఖ్తే కీ గుస్ల్ న కరే యా వోహ్ వఖ్తే నమాజ్ జిస్ మే పాక్ హుయీ న గుజర్ జాయే సొహ్బత్ కర్నా **జాఇజ్** నహీ(. (అయ్జన్)

(15)హైజ్ వ **నిఫాస్** కీ హాలత్ మే సజ్ద ఏ తిలావత్ భీ హరామ్ హై ఔర్ సజ్దే కీ ఆయత్ సున్నే సె ఇస్ పర్ **సజ్దా వాజిబ్** నహీ(. (అయ్జన్:104)

(16) రాత్ కో సోతే వఖ్తే ఔరత్ పాక్ థీ ఔర్ సుబహ్ కో సో కర్ ఉఠీ తో హైజ్ కా అసర్ దేఖా తో ఉసీ వఖ్తే సె హైజ్ కా **హుక్మ్** దియా జాయేగా రాత్ సే హాఎజా నహీ(మానీ జాయేగీ. (బహారే షరీఅత్, హి: 2, స:104)

(17)హైజ్ వాలీ సుబహ్ కో సో కర్ ఉఠీ ఔర్ గద్దీ పర్ కోయీ నిషాన్ హైజ్ కా నహీ(తో రాత్ హీ సె పాక్ మానీ జాయేగీ. (అయ్జన్)

(18)జబ్ తక్ ఔరత్ కో ఖూన్ ఆయే నమాజ్ ఛోడే రఖే అల్బత్తా అగర్ ఖూన్ కా బహ్నా దస్ దిన్ రాత్ కామిల్ సె ఆగే బఢ్ జాయే తో గుస్ల్ కర్ కె **నమాజ్** పఢ్నా ఝురూ కర్ దే యేహ్ ఇస్ సూరత్ మే హై కి పిఛ్లా హైజ్ బీ దస్ దిన్ రాత్ ఆయా హో ఔర్ అగర్ పిఛ్లా హైజ్ దస్ దిన్ సె కమ్ థా మసలన్ 6 దిన్ కా థా తో అబ్ గుస్ల్ కర్ కె **చార్ దిన్ కీ ఖజా నమాజే(** పఢే అగర్ పిఛ్లా హైజ్ చార్ దిన్ కా థా

తో అబ్ ఛే దిన్ కీ ఖజా నమాజే(పఢేగీ.

(ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:4, స:350)

(19)జో హైజ్ అప్నే పూరీ ముద్దత్ యా'ని దస్ దిన్ కామిల్ సె కమ్ మే ఖత్మ్ హో జాయే ఉస్ మే దో సూరతే హై(: (1) యా తో ఔరత్ కీ ఆదత్ సె భీ కమ్ ముద్దత్ మే ఖత్మ్ హువా యా'ని ఇస్ సె పహ్లే మహీనే మే జిత్నే దిన్ **హైజ్** ఆయా థా ఉత్నే దిన్ భీ అభీ నహీ(గుజ్రే థే కి ఖూన్ బంద్ హో గయా. లిహాజా ఇస్ సూరత్ మే సొహ్బత్ అభీ జాఇజ్ నహీ(అగర్చే గుస్ల్ భీ కర్ లే.

(2) ఔర్ అగర్ ఆదత్ సె కమ్ ముద్దత్ **హైజ్** నహీ ఆయా. మసలన్ పహ్లే మహీనే సాత్ దిన్ హైజ్ ఆయా థా అబ్ భీ సాత్ దిన్ యా ఆఠ్ దిన్ హైజ్ ఆ కర్ ఖత్మ్ హో గయా యా యేహ్ పహ్లా హీ హైజ్ హై జో ఇస్ ఔరత్ కో ఆయా ఔర్ దస్ దిన్ సె కమ్ మే ఖత్మ్ హువా తో ఇన్ సూరతో(మే సొహ్బత్ జాఇజ్ హోనే కే లియే దో బాతో(మే సె ఏక్ బాత్ జరూరీ హై : (الف) యా తో ఔరత్ గుస్ల్ కర్లే ఔర్ అగర్ బ-వజ్హే మరజ్ యా పానీ న హోనే కె తయమ్ముమ్ కర్నా హో తో తయమ్ముమ్ కర్ కె నమాజ్ భీ పఢ్ లే సిర్ఫ్ తయమ్ముమ్ కాఫీ నహీ(. (ب) యా ఔరత్ గుస్ల్ న కరే తో ఇత్నా హో కి ఉస్ ఔరత్ పర్ కోయీ నమాజే ఫర్జ్, ఫర్జ్ హో జాయే యా'ని నమాజే పంజ్గానా సే కిసీ నమాజ్ కా వఖ్త్ గుజర్ జాయే జిస్ మే కమ్ సె కమ్ ఉస్ నె ఇత్నా వఖ్త్ పాయా హో జిస్ మే వోహ్ నహా కర్ సర్ సె పావు(తక్ ఏక్ చాదర్ ఓఢ్ కర్ తక్బీరే తహ్రీమా కహ్ సక్తీ హై తో ఇస్ సూరత్ మే బిగైర్ తహారత్ యా'ని గుస్ల్ కె బిగైర్ భీ ఉస్ సె సొహ్బత్ జాఇజ్ హో జాయేగీ. (ఫతావా రజవియ్యా, ముఖర్రజా, జి:4, స:352)

(20)నిఫాస్ మే ఖూన్ జారీ హోతా హై అగర్ పానీ జారీ హో తో వోహ్ కోయి చీజ్ నహీ(లిహాజా చాలీస్ దిన్ కె అందర్ జబ్ భీ ఖూన్ లౌటేగా షరూఏ విలాదత్ సె ఖత్మే ఖూన్ తక్ సబ్ దిన్ **నిఫాస్** హీ కే గినే జాయేంగే. జో దిన్ బీచ్ మే ఖూన్ న ఆనే కీ వజ్హ సె ఖాలీ రహ్ గయే వోహ్ భీ నిఫాస్ హీ మే షుమార్ హోంగే మసలన్ బచ్చే కీ విలాదత్ కె బా'ద్ దో మినట్ తక్ ఖూన్ ఆ కర్ బంద్ హో గయా. ఔరత్ నె తహారత్ కా గుమాన్ కర్ కె గుస్ల్ కియా ఔర్ నమాజే, రోజే వగైరా అదా కర్తీ రహీ మగర్ చాలీస్ దిన్ పూరే హోనే మే అభీ దో మినట్ బాఖీ థే కి ఫిర్ ఖూన్ ఆ గయా తో యేహ్ సారే దిన్ నిఫాస్ హీ కె ఠహ్రేంగే, నమాజే(బేకార్ గయీ, ఫర్జ్ యా వాజిబ్ రోజే యా అగ్లీ ఖజా నమాజే(జిత్నీ పఢీ హో ఉన్ హే(ఫిర్ ఫేరే. (ఫతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:4, స:354)

(21)హైజ్ వాలీ ఔరత్ కె హాథ్ కా పకా హువా ఖానా భీ జాఇజ్ ఔర్ ఉసే అప్నే సాథ్ ఖానా ఖిలానా భీ జాఇజ్, ఇన్ బాతోంసె ఎహ్తియాత్ వ ఇజ్తినాబ్ యహూద్ వ మజూస్[1] కా మస్అలా హై కి వోహ్ అయ్సా కర్తే హై(. (అయ్జన్, స:355)

హైజ్ ఔర్ నిఫాస్ కె ముతఅల్లిఖ్ ఆఠ్ మదని ఫూల్

(1)హైజ్ వ నిఫాస్ కీ హాలత్ మే ఇస్లామీ బహనో(దర్స్ భీ దే సక్తీ హై(ఔర్ బయాన్ భీ కర్ సక్తీ హై(ఇస్లామీ కితాబ్ కో ఛూనే మే భీ హరజ్ నహీ(. ఖుర్ఆనే పాక్ కో హాథ్ యా ఉంగ్లీ కీ నోక్ యా బదన్ కా కోయీ హిస్సా లగానా హరామ్ హై. నీజ్ కిసీ పర్చే పర్ అగర్ సిర్ఫ్ ఆయతే

1. మజూసీ యా'ని ఆతష్ పరస్త్, మజూసీ కీ జమ్అ మజూస్ హై.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హో ఔర్ వోహ ముఝ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ లోగో(మే సే కన్జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్హీబ్)

ఖుర్ఆనీ లిఖీ హో దీగర్ కోయీ ఇబారత్ న లిఖీ హో తో □స్ కాగజ్ కె ఆగే పీఛే కిసీ భీ హిస్సే కోనే కనారే కో ఛూనే కి ఇజాజత్ నహీ(.

(2)ఖుర్ఆనే పాక్ యా ఖుర్ఆనీ ఆయత్ యా ఇస్ కా తర్జమా పఢ్నా ఔర్ ఛూనా దోనో(హరామ్ హై.

(3) అగర్ ఖుర్ఆనే అజీమ్ జుజ్దాన్ పె హో తో జుజ్దాన్ పర్ హాథ్ లగానే మే హరజ్ నహీ(, యూహీ(రూమాల్ వగైరా కిసీ కప్డే సె పకడ్నా జో న అప్నా తాబే హో న ఖుర్ఆనే మజీద్ కా తో జాఇజ్ హై, కుర్తే కీ ఆస్తీన్, దుపట్టే కె ఆంచల్ సె యహా(తక్ కీ చాదర్ కా ఏక్ కోనా ఇస్ మూండే (కంధే) పర్ హై దూస్రే కోనే సె ఛూనా హరామ్ హై కి యేహ్ సబ్ ఇస్ కె తాబే హై(జైసే చోలీ ఖుర్ఆనే మజీద్ కీ తాబే థీ.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:48)

(4)అగర్ ఖుర్ఆన్ కీ ఆయత్ దుఆ కీ నియ్యత్ సె యా తబర్రుక్ కే లియే జైసే بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ యా అదాఏ షుక్ర్ కో యా ఛీంక్ కె బా'ద్ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ యా ఖబరే పరేషాన్ పర్ اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ కహా యా బ-నియ్యతే సనా పూరీ సూరతుల్ ఫాతిహా యా ఆయతుల్ కుర్సీ యా సూర ఏ హష్ర్ కీ పిఛ్లీ తీన్ ఆయతే(هُوَاللّٰهُ الَّذِیْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ సె ఆఖిర్ సూరహ్ తక్ పఢీ ఔర్ ఇన్ సబ్ సూరతో(మే ఖుర్ఆన్ కీ నియ్యత్ న హో తో కుఛ్ హరజ్ నహీ(. యూహీ(తీనో(ఖుల్ బిలా లఫ్జే ఖుల్ బ-నియ్యతే సనా పఢ్ సక్తీ హై ఔర్ లఫ్జే ఖుల్ కె సాత్ నహీ పఢ్ సక్తీ అగర్చే బ-నియ్యతే సనా హీ హో కి ఇస్ సూరత్ మే ఇన్ కా ఖుర్ఆన్ హోనా ము-తయ్యన్ హై, నియ్యత్ కో కుఛ్ దఖ్ల్ నహీ(.

(బహారే షరీఅత్, హి:2, స:48)

(5)జిక్రో అజ్కార్, దరూదో సలామ్, నా'త్ షరీఫ్ పఢ్నే, అజాన్ కా

జవాబ్ దేనే వగైరా మే కోయీ ముజా-యఖా నహీ(. హల్ఖె ఏ జిక్ర్ మే షిర్కత్ కర్ సక్తీ హై. బల్కి జిక్ర్ కర్వా భీ సక్తీ హై.

(6)ఖుసూసన్ యేహ్ బాత్ యాద్ రఖియే కి (ఇన్ దినో(మే) నమాజ్ ఔర్ రోజా హరామ్ హై. (అయ్‌జన్, స:102)

(7)మురవ్వత్ మే బీ అయ్‌సే మౌఖే పర్ హర్‌గిజ్ నమాజ్ న పఢియే కి **ఫుఖహా ఏ కిరామ్** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام యాహ(తక్ ఫర్మాతే హై(: బిలా ఉజ్ర్ జాన్‌భూఝ్ కర్ బిగైర్ వుజూ కె నమాజ్ పఢ్‌నా కుఫ్ర్ హై. జబ్ కీ ఇసే జాఇజ్ సమఝ్ యా ఇస్తిహ్‌జాఅన్ (యా'ని మజాఖ్ ఉడాతే హుయే) యేహ్ ఫే'ల్ కరే. (مِنَحُ الرَّوْض للقاری ص٤٦٨ دار البشائر الاسلامیۃ بیروت)

(8)ఇన్ దినోంకీ నమాజోంకీ ఖజా నహీ(అల్‌బత్తా రమజానుల్ ముబారక్ కె రోజోంకీ ఖజా ఫర్జ్ హై. (బహారే షరీఅత్, హి:2, స:102) జబ్ తక్ ఖజా రోజే జిమ్మే బాఖీ రహ్తే హై ఉస్ వఖ్త్ తక్ నఫ్లీ రోజే కె మఖ్బూల్ హోనే కీ □మ్మీద్ నహీ(. ఇన్ అహ్కామ్ కీ తఫ్‌సీలీ మా'లూమాత్ కే లియే **మక్-త-బతుల్ మదీనా** కీ మత్బూఆ **బహార షరీఅత్, హిస్సా 2 సఫహా 91 తా 109** కా ముతాలబా కర్నే కీ హర్ ఇస్లామీ బహన్ కో న సిర్ఫ్ దర్‌ఖ్వాస్త్ బల్కి సఖ్త్ తాకీద్ హై.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

تُوْبُوْا اِلَى الله! اَسْتَغْفِرُ الله

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۭ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۭ

జనానీ బీమారియోంకె ఘరేలూ ఇలాజ్

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

అల్లాహ్ కె మహ్బూబ్ దానాయే గుయూబ్, మునజ్జహున్ అనిల్ ఉయూబ్ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم కె ఫర్మానే బఖ్షిష్ నిషాన్ హై: " **అల్లాహ్** కీ ఖాతిర్ ఆపస్ మే మహబ్బత్ రఖ్నే వాలే జబ్ బాహమ్ మిలే(ఔర్ **ముసాఫేహా** కరే(ఔర్ నబీ (صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم) పర్ **దరూదే పాక్** భేజే(తో ఉన్ కె జుదా హోనే సె పహ్లే దోనోంకె అగ్లే పిఛ్లే గునాహ్ బఖ్షిష్ దియే జాతే హై(." (مسند ابی یعلی ،ج۳،ص۹۵، حدیث۲۹۵۱ دارالکتب العلمیه بیروت)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

ఇస్లామీ బహ్నో ! హర్ ఏక్ కా తబ్యీ మిజాజ్ అలగ్ అలగ్ హోతా హై ఏక్ హీ దవా కిసీ కే లియే ఆబే హయాత్ కా కామ్ దిఖాతీ హై తో కిసీ కే లియే మౌత్ కా పైగామ్ లాతీ హై లిహాజా కితాబో(మే లిఖే హుయే (ఔర్ ఇస్ కితాబ్ కే భీ) యా అవామున్నాస్ కె బతాయే హుయే ఇలాజ్ షురూ కర్నే సె ఖబ్ల్ అప్నీ తబీబా సె మష్వరా కర్ లేనా జరూరీ హై. ఏక్ **మదనీ ఫూల్** యేహ్ భీ ఖబూల్ కర్ లీజియే కి బదల్ బదల్ కర్ నహీ(బల్కి ఏక్ హీ తబీబా సె ఇలాజ్ కర్వానా మునాసిబ్ రహ్తా హై కి వోహ్ తబ్ఈ మిజాజ్ సె వాఖిఫ్ హో జాతీ హై.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్హీబ్)

బీమారియోంసె హిఫాజత్ కే లియే.....

పురానీ జనానీ బీమారియోంసె నజాత్ ఔర్ ఆయిందా ఇన్ సె తహప్ఫుజాత్ కే లియే ఇస్లామీ బహ్నే యేహ్ చీజే(బ కసరత్ ఇస్తి'మాల్ కరే(. **(1)** చకుందర్ **(2)** పత్తే వాలీ సబ్జేయా(**(3)**సగ్ **(4)**సోయాబీన్ **(5)**చోలాఈ కా సగ్ **(6)** సర్సోంకా సగ్ **(7)** కఢీ పత్తా మరీజ్ గైరే మరీజ్ సభీ ఇస్ కో ఖా లే(, ఇసే సాలన్ సె నికాల్ కర్ ఫేంక్ న దియా కరే(**(8)**హరా ధనియా **(9)** పొదీనా **(10)**కాలే ఔర్ సఫేద్ చనే **(11)**దాలే(**(12)**బిగైర్ ఛనే ఆటే కీ రోటీ. (బ్రౌన్ ఖుబ్జ్(రోటీ) ఔర్ బ్రౌన్ బ్రెడ్(డబల్ రోటీ) కె నామ్ సె బిగైర్ ఛనే ఆటే కీ రోటియా(బేకరీ సె మిల్ సక్తీ హై.)

హైజ్ కీ ఖరాబీ కె నుఖ్సానాత్

హైజ్ ఖుల్ కర్ న ఆనే, యా తక్లీఫ్ సె ఆనే యా బంద్ హో జానే సె కయీ ఖిస్మ్ కె అమ్రాజ్ జనమ్ లేతే హై(. మ-సలన్ చక్కర్ ఆనా, సర్ కా దర్ద్ ఔర్ ఖూన్ కీ ఖరాబీ కె అమ్రాజ్ జైసే ఖారిష్, ఫోడే, పున్సియా(వగైరా.

హైజ్ కీ ఖరాబీ ఔర్ డరావ్నే ఖ్వాబ్

హైజ్ కీ ఖరాబియోంకీ వజహ్ సె మరీజ్ కో దూస్రీ పరేషానియో(కె ఇలావా డరావ్నే ఖ్వాబ్ భీ తంగ్ కర్తే హై(, యాహా(తక్ కీ బా'జ్ అవ్ఖాత్ ఆమిల్ "అ-సరాత్" కహ్ కర్ మజీద్ ఖౌఫ్జదా కర్ దేతే హై(! హాలాంకీ వోహ్ ఆసేబ్ జదా నహీ(హోతీ. ఇస్లామీ బహన్ యా ఇస్లామీ భాఈ కో జిస్ వజహ్ సె భీ డరావ్నే ఖ్వాబ్ ఆతే హో(. రోజానా సోతే వఖ్త్

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

يَا مُتَكَبِّرُ 21 బార్ (అవ్వల్ ఆఖిర్ ఏక్ బార్ దురూద్ షరీఫ్) పఢ్ లియా కరే. ఇస్ అమల్ కీ పాబందీ కర్నే సె اِنْ شَآءَ الله ఖ్వాబ్ మే నహీ(డరేంగే.

కస్‌రతే హైజ్ కె దో ఇలాజ్

(1)బహుత్ జియాదా ఖూన్ గిర్‌తా హో ఔర్ చక్కర్ ఆతే హో(థోడే సె తులసీ కె రస్ మే ఏక్ చమ్మచ్ షహద్ మిలా కర్ పీనా ముఫీద్ హై **(2)** ఛే గ్రామ్ ధనియా (బీజ్) ఆధా కిలో పానీ మే ఖూబ్ పకాఇయే యహా(తక్ కి పానీ ఆధా రహ్ జాయే అబ్ ఉతార్ కర్ ఏక్ చమ్మచ్ షహద్ మిలా కర్ నీమ్ గర్మ్ పీ లిజియే, اِنْ شَآءَ الله జల్ద్ ఫాఎదా హో జాయేగా. (ముద్దత్ 20 దిన్)

మాహ్‌వారీ కీ ఖరాబియోంకె తీన్ ఇలాజ్

(1) హీంగ్ ఖానే సె రహ్మ్ (బచ్చాదాన్) సుకడ్‌తా ఔర్ హైజ్ సాఫ్ ఆతా హై. **(2)** 12 గ్రామ్ కాలే తిల్, పావ్ కిలో పానీ మే ఖూబ్ జోష్ దీజియే జబ్ తీన్ హిస్సే పానీ జల్ జాయే తో ఉస్ మే కుఛ్ గుడ్ డాల్ కర్ దోబారా జోష్ దీజియే (పీనే కె ఖాబిల్ హో జానే కె బా'ద్) యేహ్ పానీ పీనే సె اِنْ شَآءَ الله మాహ్‌వారీ కీ తక్‌లీఫ్ కమ్ ఔర్ అయ్యామ్ దురుస్త్ హో జాయేంగే. (3) కచ్చీ పియాజ్ ఖానే సే మాహ్‌వారీ సాఫ్ ఆతీ హై ఔర్ దర్ద్ నహీ(హోతా.

హైజ్ బంద్ హోనే కె 6 ఇలాజ్

(1) అగర్ గర్మీ యా ఖుష్కీ కె బాఇస్ హైజ్ బంద్ హో జాయే తో ఏక్ కప్ సోంఫ్ కె అరఖ్ మే ఏక్ ఛోటా చమ్మచ్ తర్‌బూజ్ కె బీంజ్ కా మగజ్ ఔర్ ఏక్ చమ్మచ్ షహద్ మిలా కర్ సుబ్హ్ వ షామ్ పియే(اِنْ شَآءَ الله, ఫాఎదా హో జాయేగా. పానీ ఖూబ్ కస్‌రత్ సె పియే(, హో సకే తో రోజానా12 గిలాస్ పీ లే **(2)** 25 గ్రామ్ గుడ్ ఔర్ 25 గ్రామ్ సోంఫ్ ఏక్

కిలో పానీ మే జోష్ దీజియే, అందాజేన్ జబ్ ఏక్ పియాలీ రహ్ జాయే తో ఛాన్ కర్ గర్మ్ గర్మ్ పీ లిజియే. తా హుసూలే షిఫా రోజానా సుబహ్ వ షామ్ యేహ్ ఇలాజ్ కీజియే **(3)** హర్ ఖానే కె సాథ్ లొస్సన్ కా ఏక్ జవా (యా'ని లొస్సన్ కీ పోథీ కీ కాష్, కలీ) బారీక్ కాట్ కర్ నిగల్ లీజియే ఔర్ బెహ్‌తర్ హై కి ఉబాల్ కర్ పీ లీజియే. (నమాజ్ ఔర్ జిక్రో దురూద్ కే లియే మూహ్ ఖూబ్ సాఫ్ కీజియే హత్తా కి బద్‌బూ ఖత్మ్ హో జాయే) **(4)**తీన్ అదద్ ఛుహారే, మగ్‌జే బాదామ్ 10 గ్రామ్, నారియల్ 10 గ్రామ్ ఔర్ కిష్‌మిష్ యా'ని ఖుష్క్ ఛోటే అంగూర్ 20 గ్రామ్ హైజ్ కె దినో(మె రోజానా గర్మ్ దూధ్ కె సాథ్ ఇస్తి'మాల్ కీజియే. **(5)**అయ్యామే హైజ్ సె ఏక్ హఫ్తా ఖేబ్ల్ రోజానా దూధ్ కె సాథ్ 25 గ్రామ్ సోంఫ్ ఇస్తి'మాల్ కీజియే. **(6)** ఆలూ, మసూర్ ఔర్ ఖుష్క్ గిజాయే మాహ్‌వారీ మే రుకావట్ బన్‌తీ హై(లిహాజా ఇన్ అయ్యామ్ మే ఇన్ సె పర్‌హేజ్ కీజియే.

హైజ్ కె దర్ద్ కా ఇలాజ్

25 గ్రామ్ గుడ్ ఔర్ గాజర్ కె బీంజ్ 15 గ్రామ్ దో గిలాస్ పానీ మే ఉబాలియే జబ్ ఆధా గిలాస్ రహ్ జాయే తో ఛాన్ కర్ పీ లీజియే. అగర్ హైజ్ దర్ద్ సె ఆతా హో తో ఉస్ కె అయ్యామ్ మే బిగైర్ దర్ద్ కె ఆనే లగేగా. اِنْ شَآءَ اللّٰہ

"యా ఖుదా" కె పాంచ్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె బాంఝ్‌పన్ కె 5 ఇలాజ్

(1)హర్ నమాజ్ కె బా'ద్ దోనో మియా(బీవీ (అవ్వల్ ఆఖిర్ ఏక్ బార్

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : తుమ్ జహాంభీ హో ముఝ్ పర్ దురూద్ పఢో కె తుంహారా దురూద్ ముఝ్ తక్ పహుంచ్‌తా హై -(తిబ్రానీ)

దురూద్ షరీఫ్ కె సాథ్) ఖుర్ఆనే కరీమ్ మే వారిద్ యేహ్ దుఆయే ఇబ్రాహీమ్ عَلَیۡہِ الصَّلٰوۃُ وَالسَّلام తీన్ బార్ పఢ్‌తే రహే(:

رَبِّ هَبۡ لِیۡ مِنۡ لَّدُنۡكَ ذُرِّیَّةً طَیِّبَةً ۚ اِنَّكَ سَمِیۡعُ الدُّعَآءِ ﴿۳۸﴾ رَبَّنَا اغۡفِرۡ لِیۡ وَلِوَالِدَیَّ وَلِلۡمُؤۡمِنِیۡنَ یَوۡمَ یَقُوۡمُ الۡحِسَابُ ﴿۴۱﴾ (پ۱۳ ابراھیم ۴۰-۴۱)

(2)దోనో(హర్ నమాజ్ కె బా'ద్ (అవ్వల్ ఆఖిర్ ఏక్ బార్ దురూద్ షరీఫ్ దుఆయే జ-కరియ్యా భీ తీన్ మర్తబా ఫఢ్ లీయి కరే(:

رَبِّ اجۡعَلۡنِیۡ مُقِیۡمَ الصَّلٰوةِ وَمِنۡ ذُرِّیَّتِیۡ ۖۗ رَبَّنَا وَتَقَبَّلۡ دُعَآءِ ﴿۴۰﴾ (پ۱۳ اٰلِ عمران ۳۸)

(3) ఏక్ అదద్ జాఇఫల్ బారీక్ పీస్ కర్ సాత్ హిస్సే కర్ లీజియే. తీన్ మాహ్ తక్ ఔరత్ ఏక్ ఏక్ హిస్సా రోజానా సుబహ్ పానీ సె ఇస్తి'మాల్ కరే. మగర్ హైజ్ కె దౌరాన్ న లే **(4)** 12 గ్రామ్ సోంఫ్ ఔర్ 50 గ్రామ్ గుల్‌ఖన్ద్ రోజానా రాత్ కో గర్మ్ దూధ్ సె ఖాఇయే. **(5)**ఆధా కిలో షకర్, ఆధా కిలో సోంఫ్, 250 గ్రామ్ మగ్‌జే బాదామ్ ఆధా కిలో దేసీ ఘీ. సోంఫ్ కో బారీక్ పీస్ కర్ గర్మ్ ఘీ మే మిలా దీజియే నీజ్ షకర్ డాల్ దీజియే ఫిర్ చూల్‌హే సె ఉతార్ కర్ కూటే హుయే బాదామ్ ఊపర్ డాల్

తర్కీబే ఇస్తి'మాల్ : జిస్ దిన్ మాహవారీ షురూ హో ఉస్ దిన్ సె మియా(బీవీ దోనో(తీస్ తీస్ గ్రామ్ సుబహ్ వ షామ్ దూధ్ కె సాథ్

مدینہ

1.తర్జ-మ-ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్ : అయ్ మేరే రబ్ ! ముఝే నమాజ్ కా ఖాఇమ్ కర్నే వాలా రఖ్ ఔర్ కుఛ్ మేరీ ఔలాద్ కో అయ్ హమారే రబ్! ఔర్ హమారీ దుఆ సున్ లే అయ్ హమారే రబ్ ! ముఝే బఖ్ష్ దే ఔర్ మేరే మా(బాప్ కో ఔర్ సబ్ ముసల్మానోంకో జిస్ దిన్ హిసాబ్ ఖాఇమ్ హోగా. **2.తర్జ-మ-ఏ కన్‌జుల్ ఈమాన్:** అయ్ రబ్ మేరే ముఝే అప్నే పాస్ సె దే సుథ్‌రీ ఔలాద్, బేషక్ తూ హీ దుఆ సున్‌నే వాలా.

ఇస్తి'మాల్ కర్నా షురూ కర్ దే(. (ముద్దతే ఇలాజ్ కమ్ అజ్ కమ్ 92 దిన్)

హామిలా కీ తకాలీఫ్ కె 6 ఇలాజ్

(1) దేసీ ఘీ భునీ హుయీ హీంగ్ దేసీ ఘీ కె సాథ్ ఖానే సె **దర్దే జేహ్** ఔర్ చక్కర్ మే ఫాఏదా హోతా హై. **(2)** అగర్ **హామిలా** కో భూక్ న లగ్తీ హో తో దో చమ్మచ్ **అద్రక్** కె రస్ మే సుపారీ జిత్నా **గుడ్** ఔర్ పావ్ చమ్మచ్ అజ్మా కా చూరన్ మిలా కర్ సుబహ్ వ షామ్ ఇస్తి'మాల్ కర్నే సె భూక్ ఖూబ్ లగ్తీ హై. **(3)** దౌరానే హమల్ **బుఖార్** ఔర్ విలాదత్ కె బా'ద్ **దర్దే కమర్** హో తో ఆధా చమ్మచ్ **పీసీ హుయీ సోంఠ్,** ఆధా చమ్మచ్ **అజ్మా** ఔర్ ఆధా చమ్మచ్ **దేసీ ఘీ** మిలా కర్ సుబహ్ వ షామ్ ఖిలాఇయే اِنۡ شَآءَ اللّٰه ఆరామ్ ఆ జాయేగా. **(4)** హామిలా రోజానా మాల్టా ఔర్ సిర్ఫ్ ఏక్ అదద్ **ఛోటా సేబ్** ఖాయే, అగర్ మజ్బూరీ హో తో తబ్ భీ ఐరన్ కీ గోలియా(కమ్ సె కమ్ ఇస్తి'మాల్ కరే. اِنۡ شَآءَ اللّٰه హర్ ఖిస్మ్ కీ బీమారీ సె హిఫాజత్ హోగీ ఔర్ **బచ్చా ఖూబ్ సూరత్** హోగా. సేబ్ ఔర్ ఐరన్ కీ గోలియా(జేయాదా ఖానే సె **బచ్చా కాలా** పైదా హో సక్తా హై. **(5)** ఖై, మత్లీ, బద్ హజ్మీ, గేస్ సె పేట్ ఫుల్నా, బల్గమ్ పేట్ కా దర్ద్ ఔర్ హామిలా కీ దీగర్ తకాలీఫ్ మే **అజ్మా కా చూరన్** ఆధా చమ్మచ్ నీమ్ గర్మ్ పానీ కె సాథ్ సుబహ్ వ షామ్ ఇస్తి'మాల్ కర్నా బహుత్ ముఫీద్ హై. **(6)** తీన్ గ్రామ్ పిసా హువా **ధనియా ఔర్ 12 గ్రామ్ షకర్** కో చావల్ కె ధోవన్ (యా'ని చావల్ కా ధోయా హువా పానీ) కె సాథ్ హామిలా ఇస్తి'మాల్ కరే తో ఖై మే ఇఫాఖా (కమీ, ఫాఏదా) హోతా హై.

హసీన్ వ అఖ్̮ల్‌మన్ద్ ఔలాద్ కే లియే

హామిలా అగర్ బ కస్‌రత్ ఖర్బూజా ఖాయే తో ఔలాద్ **హసీన్** ఔర్ సిహ్హత్ మన్ద్ హోగీ اِنْ شَآءَ اللّٰہ . ఔర్ అగర్ హామిలా “లోబియా” (జో కి ఏక్ మష్హూర్ సబ్‌జ̮ీ హై) కస్‌రత్ సె ఖాయే తో ఔలాద్ అఖ్̮ల్ మన్ద్ పైదా హో. اِنْ شَآءَ اللّٰہ

అయ్యామే హమ్ల్ కే లియే బెహ్‌తరీన్ అమల్

హమ్ల్ మే కిసీ ఖ̮ిస్మ్ కీ భీ తక్‌లీఫ్̮ హో ఉస్ కె లియే నీజ్̮ వజ్̮‌ఏ హమల్ (యా’ని విలాదత్) మే ఆసానీ కీ ఖాతిర్ సూర ఏ మరియమ్ (పారహ్ 15) కా విర్ద్ బేహద్ ముఫ̮ీద్ హై. హామిలా రోజ్̮ పఢ్ కర్ అప్నే ఊపర్ దమ్ కర్ లియా కరే యా కోయీ దూస్రా పఢ్ కర్ దమ్ కర్ దే. రోజ̮ానా న పఢ్ సకే తో జబ్ దర్ద్ కీ షిద్దత్ హో యా బచ్చా పేట్ మే టేఢా హో జాయే తో పఢ్ కర్ దమ్ కర్ లియా కరే. اِنْ شَآءَ اللّٰہ ఇస్ కీ బ-ర-కతే(ఖూబ్ జ̮ాహిర్ హోంగీ.

హమ్ల్ మే తాఖ̮ీర్

అగర్ హమ్ల్ మే మత్‌లూబా దర్ద్ షరూ హోనే మే తాఖ̮ీర్ హో జాయే తో బహుత్ పురానా గుడ్ 30 యా 40 గ్రామ్ లే కర్ 100 గ్రామ్ పానీ మే గర్మ్ కీజియే, జబ్ గుడ్ పిఘల్ జాయే తో “సుహాగా” ఔర్ “ఫూలీ హుయీ ఫట్‌కరీ” దో గ్రామ్ మిలా కర్ పిలానే సె اِنْ شَآءَ اللّٰہ ఆసానీ సె విలాదత్ హో జాయేగీ.

అగర్ పేట్ మే బచ్చా టేఢా హో గయా తో.....

సూర ఏ ఇన్‌షిఖ̮ాఖ్̮ కీ ఇబ్‌తిదాయీ పాంచ్ ఆయాత్ తీన్ బార్ పఢే. (అవ్వల్ ఆఖిర్ తీన్ మర్తబా దురూద్ షరీఫ్̮ పఢే) ఆయతోంకె షరూ మే హర్ బార్ بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْم పఢ్ లే. పఢ్ కర్ పానీ పర్ దమ్ కర్ కె పీ లే.

రోజానా యేహ్ అమల్ కర్తీ రహే. వఖ్తన్ ఫ వఖ్తన్ ఇన్ ఆయాత్ కా విర్ద్ కర్తీ రహే. దూస్రా కోయీ దమ్ కర్ కె దే సక్తా హై. اِنْ شَآءَ اللّٰہ బచ్చా సీధా హో జాయేగా. దర్దే జేహ్ కే లియే యేహ్ అమల్ ముఫీద్ హై.

సఫేద్ పానీ

(1) తీన్ తీన్ గ్రామ్ జీరా ఔర్ షకర్ కో పీస్ కర్ మిలా లీజియే. ఇస్ చూరన్ కో మునాసిబ్ మిఖ్దార్ మే చావల్ కె ధోవన్ మే మిలా కర్ పీనే సె اِنْ شَآءَ اللّٰہ సఫేద్ పానీ గిర్నా బన్ద్ హో జాయేగా. **(2)** 6 గ్రామ్ ఖాలిస్ ఘీ ఔర్ ఏక్ పక్కా కేలా సాథ్ ఖానే సె اِنْ شَآءَ اللّٰہ పానీ గిర్నా బన్ద్ హోగా.

"యా ఫాతిమా" కె సాత్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె హమ్ల్ కీ హిఫాజత్ కే 7 ఇలాజ్

(1) لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہ (ఏ'రాబ్ లగానే కీ హాజత్ నహీ(అల్బత్తా దోనో(జగహ్ కె దాఎరే ఖులే రఖియే) కిసీ కాగజ్ పర్ 55 బార్ లిఖ్ కర్ (యా లిఖ్వా కర్) హస్బే జరూరత్ తా'వీజ్ కీ తరహ్ తహ్ కర్ కె మోమ్జామా యా ప్లాస్టిక్ కోటింగ్ కర్వా కర్ కప్డే యా రేగ్జేన్ యా చమ్డే మే సీ కర్ హామిలా గలే మే పహన్ యా బాజూ మే బాంధ్ లే. اِنْ شَآءَ اللّٰہ హమ్ల్ కీ భీ హిఫాజత్ హోగీ ఔర్ బచ్చా భీ బలా వ ఆఫత్ సే సలామత్ రహేగా. అగర్ 55 బార్ (అవ్వల్ ఆఖిర్ ఏక్ బార్ దురూద్ షరీఫ్ కే సాథ్) పఢ్ కర్ పానీ పర్ దమ్ కర్కే రఖ్ లే(ఔర్ పైదా హోతే హీ **బచ్చే కె మూహ్** పర్ లగా దే(తో اِنْ شَآءَ اللّٰہ బచ్చా జహీన్ హోగా ఔర్ బచ్చోంకో హోనే వాలీ బీమారియో(సె భీ మహ్ఫూజ్ రహేగా.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్‌నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్‌ఖీఖ్ వోహ్ బద్‌బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

అగర్ యేహీ పఢ్ కర్ జైత్ (యా'ని జైతూన్ షరీఫ్ కె తేల్) పర్ దమ్ కర్ కె బచ్చే కె జిస్మ్ పర్ నర్మీ కె సాథ్ మల్ దియా జాయే తో బేహద్ ముఫీద్ హై. اِنْ شَاءَاللّٰه కీడే మకోడే ఔర్ దీగర్ మూజీ జాన్‌వర్ బచ్చే సె దూర్ రహేంగే. ఇస్ తరహ్ కా పఢా హువా జైత్ బడోంకె జిస్మానీ దర్దోం మే మాలిష్ కే లియే భీ నిహాయత్ కార్ ఆమద్ హై. (ఫైజానే సున్నత్, జిల్ద్ అవ్వల్, స:995) **(2)** لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰه (బిగైర్ ఏ'రాబ్ మగర్ దోనోం జగహ్ ه కె దాఎరే ఖులే హో) కిసీ రికాబీ (యా కాగజ్) పర్ 11 బార్ లిఖ్ కర్ ధో కర్ ఔరత్ కో పిలా దీజియే. اِنْ شَاءَاللّٰه **హమ్ల్** కీ హిఫాజత్ హోగీ. జిస్ ఔరత్ కో దూధ్ న ఆతా హో యా కమ్ ఆతా హో اِنْ شَاءَاللّٰه ఉస్ కే లియే భీ యేహ్ అమల్ ముఫీద్ హై. చాహే తో ఏక్ హీ దిన్ పిలాయేం యా కయీ రోజ్ తక్ రోజానా హీ లిఖ్ కర్ పిలాయేం హర్ తరహ్ సె ఇఖ్తియార్ హై. **(3)** يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ 111 బార్ కిసీ కాగజ్ పర్ లిఖ్ కర్ హామిలా కే పేట్ పర్ బాంధ్ దీజియే ఔర్ విలాదత్ కే వఖ్త్ తక్ బాంధే రహియే (జరూరతన్ కుఛ్ దేర్ కే లియే ఖోల్‌నే మే హరజ్ నహీం) لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰه హమ్ల్ భీ మహ్‌ఫూజ్ రహేగా ఔర్ బచ్చా భీ సిహ్హత్ మన్ద్ పైదా హోగా. (ఫైజానే సున్నత్, జిల్ద్ అవ్వల్, స:995) **(4)** హిఫాజతే హమ్ల్ కే లియే షరూ ఎ హమ్ల్ సే లే కర్ బచ్చే కా దూధ్ ఛడానే తక్ రోజానా ఏక్ బార్ **సూర ఏ వష్షమ్స్** (పారహ్ 30) పఢే. **(5)** హమ్ల్ జాయే హోనే కె ఖత్‌రే కీ సూరత్ మే రోజానా బా'దే నమాజే ఫజ్ర్ షోహర్ హామిలా జౌజా కె పేట్ పర్ షహాదత్ కీ ఉంగ్లీ రఖ్ కర్ 10 బార్ దాఎరా బనాయే ఔర్ హర్ బార్ ఉంగ్లీ ఘుమాతే హుయే يَا مُبْتَدِئُ పఢే **(6)** يَا رَقِيْبُ సాత్ బార్ రోజానా పాంచోం నమాజోంకె బా'ద్ అప్నే పేట్

పర్ హాథ్ రఖ్ కర్ హామిలా పఢే اِنْ شَآءَ الله బాచ్చా జాయే న హోగా. (7) జిస్ ఔరత్ కా హమ్ల్ గిర్ జాతా హో ఉసే చాహియే కి ఆగాజ్ సె లే కర్ ఆఖిరీ దిన్ తక్ రోజానా సుబ్హే ఖుష్క్ ధనియా 21 దానే ఔర్ షామ్ కో కాలా జీరా దో చుట్కియా(ఠండే పానీ కె సాథ్ నిగల్ లియా కరే. اِنْ شَاءَ الله ముఖర్రరా వఖ్త్ పర్ తన్దురుస్త్ బచ్చే కీ విలాదత్ హో జాయేగీ.

లీకోరియా కా ఇలాజ్

నాష్తే కె బా'ద్ **తీన్ ఖుష్క్ అంజీర్** ఖాఇయే اِنْ شَاءَ الله ఫాఎదా హోగా.

ఇర్కున్నిసా కే దో ఇలాజ్

(1) రోజానా దర్ద్ కె మఖామ్ పర్ హాథ్ రఖ్ కర్ అవ్వల్ ఆఖిర్ దురూద్ షరీఫ్ సూరతుల్ ఫాతిహా ఏక్ బార్ ఔర్ సాత్ మర్తబా యేహ్ దుఆ పఢ్ కర్ దమ్ కర్ దీజియే : اَللّٰهُمَّ اَذْهِبْ عَنِّیْ سُوْءَ مَااَجِد (అయ్ అల్లాహ్ ముఝ్ సె మరజ్ దూర్ ఫేర్మా దే) అగర్ దూస్రా కోయీ పఢ్ కర్ దమ్ కరే తో عَنِّی కీ జగహ్ మర్ద్ కే లియే (1)عَنْهُ ఔర్ ఔరత్ కే లియే(2) عَنْهَا కహే. (ముద్దత్: తా హుసూలే షిఫా) **(2)** **یَا مُحْیِیُ** సాత్ బార్ పఢ్ కర్ గేస్ హో యా పీఠ్ యా పేట్ మే తక్లీఫ్ యా ఇర్కున్నిసా యా కిసీ భీ జగహ్ దర్ద్ హో యా కిసీ ఉజ్ కె జాయే హోనే కా ఖౌఫ్ హో, అప్నే ఊపర్ దమ్ కర్ దీజియే. (ముద్దత్ : తా హుసూలే షిఫా)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب!   صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

مـــــــــدینــه

1,2. యా'ని ఇస్ సె

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ
اَمَّا بَعۡدُ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ؕ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ؕ

కప్‌డే పాక్ కర్నే కా తరీఖా
(మత్ నజాసతోంకా బయాన్)

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ కె **మహ్‌బూబ్, దానాయే గుయూబ్, మునజ్జహున్ అనిల్ ఉయూబ్** صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم కా ఫర్మానే తఖర్రుబ్ నిషాన్ హై: "జిస్ నె ముఝ్ పర్ 100 మర్తబా **దురూద్ షరీఫ్** పఢా **అల్లాహ్ తఆలా** ఉస్ కీ దోనో(ఆంఖోంకె దర్మియాన్ లిఖ్ దేతా హై కె యేహ్ నిఫాఖ్ ఔర్ జహన్నమ్ కీ ఆగ్ సె ఆజాద్ హై ఔర్ ఉసే బరోజే ఖియామత్ షొహదా కె సాథ్ రఖేగా." (మజ్మఉజ్ జవాఇద్, జి:10, స:253, హ:17298)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

నజాసత్ కీ అఖ్‌సామ్

నజాసత్ కీ దో ఖిస్మే(హై(: (1) నజాసతే గలీజా (2) నజాసతే ఖఫీఫా. (ఫతావా ఖాజీ ఖాన్, జి:1, స:10)

నజాసతే గలీజా

(1) ఇన్‌సాన్ కె బదన్ సె జో అయ్‌సీ చీజ్ నికలే కి ఉస్ సె గుస్ల్ యా వుజూ వాజిబ్ హో **నజాసతే గలీజా** హై జైసే పాఖానా, పేషాబ్, బహ్తా ఖూన్, పీప్, మూహ్ భర్ ఖై, హైజ్ వ ఇస్తిహాజే కా ఖూన్, మనీ,మజీ,వదీ.

(ఫేతావా ఆలమ్‌గీరీ, జి:1, స:46) **(2)** జో ఖూన్ జేఖ్మ్ సె బహా న హో పాక్ హై. (ఫేతావా రజవియ్యా ముఖర్రజా, జి:1, స:280) **(3)** దుఖ్తీ ఆంఖ్ సె జో పానీ నిక్‌లే, **నజాసతే గలీజా** హై. (ఏజేన్, స:269,270) **(4)** ఖుష్కీ కె హర్ జాన్‌వర్ కా బహ్‌తా ఖూన్, ముర్దార్ కా గోష్త్ ఔర్ చర్బీ, (యా'నీ జిస్ జాన్‌వర్ మె బహ్‌తా ఖూన్ హోతా హై వోహ్ అగర్ బిగైర్ జేబ్‌హే షర్ఈ కె మర్ జాయే తో ముర్దార్ హై, నీజ్ మజూసీ యా బుత్ పరస్త్ యా ముర్తద్ కా జేబీహే భీ ముర్దార్ హై అగర్చే ఉస్ నె హేలాల్ జాన్వర్ మసలన్ బక్రీ వగైరా కో بِسۡمِ اللّٰهِ اَللّٰهُ اَكۡبَر పఢ్ కర్ జేబహ్ కియా హో ఉస్ కా గోష్త్ పోస్త్ (చమ్‌డా), **సబ్ నాపాక్** హో గయా. హా(ముసల్మాన్ నె హేరామ్ జాన్‌వర్ కో భీ అగర్ షర్ఈ తరీఖే సె జేబహ్ కర్‌లియా తో ఉస్‌కా గోష్త్ పాక్ హై అగర్చే ఖానా హేరామ్ హై, సివా ఖిన్‌జీర్ కె కి వోహ్ నజిసుల్ ఐన్ హై (కిసీ తరహ్ పాక్ నహీ హో సక్తా) **(5)** హేరామ్ చౌపాయే జైసే కుత్తా, షేర్, లోమ్‌డీ, బిల్లీ, చూహా, గధా, ఖచ్చర్, హాథీ ఔర్ సువ్వర్ కా పాఖానా, పేషాబ్ ఔర్ ఘోడే కీ లీద్ ఔర్ **(6)** హర్ హేలాల్ చౌపాయే కా పాఖానా జైసే గాయ్ భైస్ కా గోబర్, బక్రీ ఊంట్ కీ మేంగనీ ఔర్ **(7)** జో పరిందా కె ఊంచా నా ఉడే ఉస్ కీ బీట్ జైసె ముర్గీ ఔర్ బత్ (బతఖ్) ఛోటీ హో ఖ్వాహ్ బడీ, ఔర్ **(8)** హర్ ఖిస్మ్ కీ షరాబ్ ఔర్ నషా లానే వాలీ తాడీ ఔర్ సేంధీ ఔర్ **(9)** సాంప్ కా పాఖానా పేషాబ్ ఔర్ **(10)**ఉస్ జంగలీ సాంప్ ఔర్ మేండక్ కా గోష్త్ జిన్ మె బహ్తా ఖూన్ హోతా హై అగర్చే జేబహ్ కియే గయే హో(, యూ(హీ ఉన్ కీ ఖాల్ అగర్చే పకా (యా'ని సుఖా)లీ గఈ హో ఔర్ **(11)**సువ్వర్ కా గోష్త్ ఔర్ హడ్డీ ఔర్ బాల్

అగర్చే జెబహ్ కియా గయా హో యేహ్ సబ్ **నజాసతే గలీజా** హై. (బహారే షరీఅత్: హిస్సా:2, స:112,113) **(12)** ఛిప్‌కలీ యా ఘిర్‌గుట్ కా ఖూన్ **నజాసతే గలీజా** హై.(ఏజన్, స:113) **(13)** హాథీ కె సూండ్ కీ రుతూబత్ ఔర్ షేర్, కుత్తే, చీతే ఔర్ దూస్రే దరిందే చౌపాయోంకా లుఆబ్ (థూక్) **నజాసతే గలీజా** హై. (అయ్‌జన్)

దూధ్ పీతే బచ్చోంకా పేషాబ్ నాపాక్ హై

అక్సర్ అవ్వామ్ మే జో యేహ్ మష్‌హూర్ హై కి దూధ్ పీతే బచ్చే చూంకీ ఖానా నహీ(ఖాతే ఇస్ లియే ఉన్ కా పేషాబ్ నాపాక్ నహీ(హోతా. యేహ్ గలత్ హై, దూధ్ పీతే బచ్చే ఔర్ బచ్చీ కా పేషాబ్ పాఖానా భీ **నజాసతే గలీజా** హై. ఇసీ తరహ్ అగర్ దూధ్ పీతే బచ్చే నె దూధ్ డాల్ దియా అగర్ మూహ్ భర్ హై తో **నజాసతే గలీజా** హై.

(ములఖ్ఖసన్ బహారే షరీఅత్, హిస్సా : 2, స:112, మక్తబతుల్ మదీనా)

నజాసతే గలీజా కా హుక్మ్

నజాసతే గలీజా కా హుక్మ్ యేహ్ హై కె అగర్ కప్‌డే యా బదన్ పర్ ఏక్ దిర్‌హమ్ సె జియాదా లగ్ జాయే తో ఉస్ కా పాక్ కర్నా ఫర్జ్ హై, బిగైర్ పాక్ కియే అగర్ నమాజ్ పఢ్ లీ తో నమాజ్ నా హోగీ. ఔర్ ఇస్ సూరత్ మె జాన్ బూఝ్ కర్ నమాజ్ పఢ్‌నా సఖ్త్ గునాహ్ హై, ఔర్ అగర్ నమాజ్ కో హల్‌కా జాన్‌తే హుయే ఇస్ తరహ్ నమాజ్ పఢీ తో కుఫ్ర్ హై.

నజాసతే గలీజా అగర్ దిర్‌హమ్ కె బరాబర్ కప్‌డే యా బదన్ పర్ లగీ హుయీ హో తో ఉస్ కా పాక్ కర్నా వాజిబ్ హై అగర్ బిగైర్ పాక్ కియే నమాజ్ పఢ్‌లీ తో నమాజ్ మక్రూహే తహ్‌రీమీ హోగీ ఔర్ అయ్‌సీ

సూరత్ మె కప్డే యా బదన్ కో పాక్ కర్ కె **దోబారా నమాజ़్** పఢ్నా వాజిబ్ హై, జాన్ బూఝ్ కర్ ఇస్ తరహ్ నమాజ़్ పఢ్నా గునాహ్ హై. అగర్ **నజాసతే గలీజ़ా** దిర్హమ్ సె కమ్ కప్డే యా బదన్ పర్ లగీ హుఈ హై తో ఉస్ కా పాక్ కర్నా **సున్నత్** హై అగర్ బిగైర్ పాక్ కియే నమాజ़్ పఢ్లీ తో నమాజ़్ హో జాఏగీ, మగర్ ఖిలాఫే సున్నత్, అయ్సీ నమాజ़్ కో దొహ్రా లేనా **బెహ్తర్** హై. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:11,)

దిర్హమ్ కీ మిఖ़్దార్ కీ వజ़ాహత్

నజాసతే గలీజ़ా కా దిర్హమ్ యా ఉస్ సె కమ్ యా జ़ియాదా హోనే సె మురాద్ యేహ్ హై కి **నజాసతే గలీజ़ా** అగర్ **గాఢీ** హో మసలన్ పాఖానా, లీద్ వగైరా తో దిర్హమ్ సె మురాద్ వజ़్న్ మె సాఢే చార్ మాషా (4.374 గ్రామ్) హై, లిహాజా అగర్ నజాసత్ దిర్హమ్ సె జ़ియాదా యా కమ్ హై తో ఉస్ సె మురాద్ వజ़్న్ మె సాఢే చార్ మాషే సె కమ్ యా జ़ియాదా హోనా హై ఔర్ అగర్ **నజాసతే గలీజ़ా** పత్లీ హో జైసే పేషాబ్ వగైరా తో దిర్హమ్ సె మురాద్ లంబాయీ చౌడాయీ హై యా'ని హథేలీ కో ఖూబ్ ఫైలా కర్ హమ్వార్ రఖియే ఔర్ ఉస్ పర్ ఆహిస్తగీ సె ఇత్నా పానీ డాలియే కి ఇస్ సె జ़ియాదా పానీ న రుకే, అబ్ జిత్నా పానీ కా ఫైలావ్ హై ఉత్నా బడా దిర్హమ్ సమ్ఝా జాయేగా.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:111,)

కిసీ కప్డే యా బదన్ పర్ చంద్ జగహ్ **నజాసతే గలీజ़ా** లగీ ఔర్ కిసీ జగహ్ దిర్హమ్ కె బరాబర్ నహీ(, మగర్ మజ్మూఅతే దిర్హమ్ కె బరాబర్ హై తో, దిర్హమ్ కె బరాబర్ సమ్ఝీ జాయేగీ ఔర్ జ़ాఇద్ హై తో జ़ాఇద్. **నజాసతే ఖఫీఫా** మే భీ మజ్మూఏ పర్ హుక్మ్ దియా జాఏగా.

(ఏజ़న్, స.115)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

నజాసతే ఖఫీఫా

జిన్ జాన్‌వరోంకా గోష్త్ హలాల్ హై, (జైసే గాయ్, బేల్, భైస్, బక్రీ, ఊంట్ వగైరహ్) ఉన్ కా పేషాబ్, నీజ్ ఘోడే కా పేషాబ్ ఔర్ జిస్ పరిందే కా గోష్త్ హరామ్ హై ఖ్వాహ్ షికారీ హో యా నహీ(, జైసే కవ్వా, చీల్, షికార, బాజ్) ఉస్ కీ బీట్ **నజాసతే ఖఫీఫా** హై. (ఏజన్, స:113)

నజాసతే ఖఫీఫా కా హుక్మ్

నజాసతే ఖఫీఫా కా హుక్మ్ యేహ్ హై కి కప్‌డే కె జిస్ హిస్సే యా బదన్ కె జిస్ ఉజ్వ్ మే లగీ హై అగర్ ఉస్ కీ చౌథాయీ సె కమ్ హై తో ముఆఫ్ హై, మసలన్ ఆస్తీన్ మే **నజాసతే ఖఫీఫా** లగీ హుయీ హై తో అగర్ ఆస్తీన్ కీ చౌథాయీ సె కమ్ హై యా దామన్ మే లగీ హై తో దామన్ కీ చౌథాయీ సె కమ్ హై యా కిసీ తరహ్ హాథ్ మే లగీ హై తో హాథ్ కీ చౌథాయీ సె కమ్ హై తో ముఆఫ్ హై యా'ని ఇస్ సూరత్ మే పఢీ గయీ నమాజ్ హో జాయేగీ ఔర్ అల్‌బత్తా అగర్ పూరీ చౌథాయీ మే లగీ హో తో బిగైర్ పాక్ కియే నమాజ్ న హోగీ.
(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:111)

జుగాలీ కా హుక్మ్

హర్ చౌపాయే కీ జుగాలీ కా వోహీ హుక్మ్ హై జో ఉస్ కే పాఖానే కా. (ఏజన్, స:113, దుర్రే ముఖ్తార్, జి:1,స:620) హైవానాత్ కా అప్నే చెహ్రే కో మే'దే మే సె నికాల్ కర్ మూహ్ మె దోబారా చబానా జుగాలీ కహ్‌లాతా హై. జైసే కి అక్సర్ గాయ్ ఔర్ ఊంట్ అప్నా మూహ్ చలాతే రహ్తే హై(ఔర్ ఉన్ సె సాబున్ కీ తరహ్ ఝాగ్ నికల్‌తా హై, ఉన్ కీ (యా'ని గాయ్

ఊంట్ కీ) జుగాలీ మె(నికల్నే వాలా ఝాగ్ వగైరా **నజాసతే గలీజా** హై.

పిత్తే కా హుక్మ్

హర్ జాన్వర్ కె పిత్తే కా వోహీ హుక్మ్ హై జో ఉస్ కె పేషాబ్ కా, హరామ్ జాన్వరోంకా పిత్తా **నజాసతే గలీజా** ఔర్ హలాల్ కా **నజాసతే ఖఫీఫా** హై. (దుర్రే ముఖ్తార్, జి:1, స:620, బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2,స:113)

జాన్వరోంకీ ఖై

హర్ జాన్వర్ కీ ఖై ఉస్ కే బీట్ కా హుక్మ్ రఖ్తీ హై యా'ని జిస్ కీ బీట్ పాక్ జైసే చిడియా యా కబూతర్ ఉస్ కీ ఖై భీ పాక్ హై ఔర్ జిస్ కీ **నజాసతే ఖఫీఫా** హై జైసె బాజ్ యా కవ్వా, ఉస్ కీ ఖై భీ **నజాసతే ఖఫీఫా**. ఔర్ జిస్ కీ **నజాసతే గలీజా** హై జైసె బత్(బతఖ్) యా ముర్గీ, ఉస్ కీ ఖై భీ **నజాసతే గలీజా**. ఔర్ ఖై సె మురాద్ వోహ్ ఖానా పానీ వగైరా హై జో పేట్ (యా'నీ మే'దే) సె బాహర్ నిక్లే కి జిస్ జాన్వర్ కీ బీట్ నాపాక్ హై ఉస్ కా పోటా మా'దీనే నజాసత్ (నజాసతోంకీ జగహ్) హై పేట్ సె జో చీజ్ బహర్ ఆయేగీ ఖుద్ నజిస్(నాపాక్) హోగీ యా నజిస్ సె మిల్ కర్ ఆయేగీ బహర్‌హాల్ మిస్లే బీట్ నజాసత్ రఖేగీ ఖఫీఫా మే ఖఫీఫా, గలీజా మే గలీజా, బ ఖిలాఫే ఉస్ చీజ్ కె జో అభీ పోటే తక్ న పహుంచీ థీ కి నికల్ ఆయీ. మసలన్ ముర్గీ నె పానీ పియా అభీ గలే హీ మె థా కి ఉఛ్ఛూ[1] లగా ఔర్ నికల్ గయా యేహ్ పానీ బీట్ కా హుక్మ్ న రఖేగా.

1.పానీ పీనే కె దౌరాన్ బా'జ్ ఔఖాత్ గలే మె ఫందా సా లగ్‌తా హై ఔర్ ఖాసీ ఉఠ్‌తీ హై ఉస్ కో "ఉఛ్ఛూ లగ్‌నా" కహ్‌తే హై(."

لِاَنَّهُ مَااسْتَحَالَ اِلٰى نَجَاسَةٍ وَّلَالَافِىْ مَحَلِّهَا యా'ని క్యూంకి ఉస్ నె నజాసత్ మె హులూల్ నహీ కియా (మిక్స్ న హువా) ఔర్ నా హీ నజాసత్ కీ జగహ్ సె మిలా) బల్కి ఇసే సుౘ్ర్ యా'ని ఝూటే కా హుక్మ్ దియా జాయేగా కి ఉస్ కె మూహ్ సె మిల్ కర్ ఆయా హై. ఉస్ జాన్వర్ కా ఝూటా **నజాసతే గలీజ్** యా ఖఫీఫా యా మష్కూక్ యా మక్రూహ్ యా తాహిర్(పాక్) జైసా హోగా వైసా హీ ఉస్ చీజ్ కో హుక్మ్ దియా జాయేగా జో మే'దే తక్ పహుంచ్‌నే సె పహ్‌లే బాహర్ ఆయీ జో ముర్గీ ఛూటీ ఫిరే ఉస్కా ఝూటా మక్రూహ్ హై యేహ్ పానీ భీ మక్రూహ్ హోగా ఔర్ పోటే(మే'దే) మె పహుంచ్ కర్ ఆతా తో నజాసతే గలీజ్ హోతా.

(ఫతావా రజవియ్యా ముఖ్‌రజా, జి:4, స:390,391)

దూధ్ యా పానీ మె నజాసత్ పడ్ జాయే తో...?

నజాసతే గలీజ్ ఔర్ ఖఫీఫా కె జో అలగ్ అలగ్ హుక్మ్ బతాయే గయే హై(యేహ్ అహ్‌కామ్ ఉసీ వఖ్త్ హై(జబ్ కి బదన్ యా కప్డే మే లగే. అగర్ కిసీ పత్‌లీ చీజ్ మసలన్ దూధ్ యా పానీ మె నజాసత్ పడ్ జాయే చాహే గలీజ్ హో యా ఖఫీఫా దోనో(సూరతో(మె వోహ్ దూధ్ యా పానీ జిస్ మె నజాసత్ పడీ హై నాపాక్ హో జాయేగా అగర్చే ఏక్ హీ ఖత్‌రా నజాసత్ పడీ హో. నసాజతే ఖఫీఫా అగర్ **నజాసతే గలీజ్** మే మిల్ జాయే తో వోహ్ తమామ్ **నజాసతే గలీజ్** హో జాయేగీ.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:1123,113)

దీవార్, జమీన్ దరఖ్త్ వగైరా కైసే పాక్ హో?

(1) నాపాక్ జమీన్ అగర్ సూఖ్ జాయే ఔర్ నజాసత్ కా అసర్

యా'ని రంగ్ వ బూ జాతే రహే(తో వోహ్ జేమీన్ పాక్ హో గయీ ఖ్వాహ్ వోహ్ నాపాకీ హవా సే సూఖీ హో యా ధూప్ సె యా ఆగ్ సె, లిహాజా ఉస్ జేమీన్ పర్ నమాజ్ పడ్ సక్తే హై(మగర్ ఉస్ జేమీన్ సె తయమ్ముమ్ నహీ(కర్ సక్తే. **(2)** దరఖ్త్ ఔర్ ఘాస్ ఔర్ దీవార్ అయ్సీ ఈన్ట్ జో జేమీన్ మే జడీ హో, యే సబ్ ఖుష్క్ హో జానే సె పాక్ హో గయే (జబ్ కి నజాసత్ కా అసర్ రంగ్ వ బూ జాతే రహే హో) ఔర్ అగర్ ఈన్ట్ జడీ హుయీ నహో తో ఖుష్క్ హోనే సె పాక్ నా హోగీ బల్కి ధోనా జేరూరీ హై. యూ(హీ దరఖ్త్ యా ఘాస్ (నజాసత్) సూఖ్నే కె పేహ్లే కాట్ లే(, తో తహారత్(యా'ని పాక్ కర్నే) కే లియే ధోనా జేరూరీ హై. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:123) **(3)** అగర్ పత్థర్ అయ్సా హో జో జేమీన్ సె జుదా న హో సకే తో ఖుష్క్ హోనే సె పాక్ హో జాయేగా జబ్ కి నజాసత్ కా అసర్ జాఇల్ హో జాయే వర్నా ధోనే కీ జేరూరత్ హై. (ఏజేన్) **(4)** జో చీజ్ జేమీన్ సె ముత్తసిల్ (యా'ని మిలీ హుయీ) థీ నజిస్ హో గయీ, ఫిర్ ఖుష్క్ హోనే (ఔర్ నజాసత్ కా అసర్ దూర్ హో జానే) కె బా'ద్ అలగ్ కీ గయీ, తో అబ్ భీ పాక్ హీ హై. (ఏజేన్, స.124) **(5)** జో చీజ్ సూఖ్నే యా రగడ్నే వగైరా సె పాక్ హో గయీ ఫిర్ ఉస్ కె బా'ద్ గీలీ హో గయీ తో వోహ్ చీజ్ నాపాక్ న హోగీ(ఏజేన్) జైసె జేమీన్ పర్ పేషాబ్ పడ్నే సె వోహ్ నాపాక్ హో గయీ ఫిర్ జేమీన్ సూఖ్ గయీ ఔర్ నజాసత్ కా అసర్ ఖత్మ్ హో గయా తో వోహ్ జేమీన్ పాక్ హో గయీ. అబ్ అగర్ వోహ్ జేమీన్ ఫిర్ కిసీ పాక్ చీజ్ సె గీలీ హో గయీ తో నాపాక్ నహీ(హోగీ.

ఖూన్ ఆలూద్ జేమీన్ పాక్ కర్నే కా తరీఖే

బచ్చే యా బూడే నే జేమీన్ పర్ పేషాబ్ ఫాఖానా కర్ దియా

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్‌జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్హీబ్)

యా జేఖ్మ్ వగైరా సె ఖూన్ యా పీప్ యా జాన్వర్ జేబహ్ కర్తే వఖ్త్ నిక్‌లా హువా ఖూన్ జేమీన్ పర్ గిర్ గయా ఔర్ బిగైర్ పానీ కె వైసే హీ కిసీ కప్డే వగైరా సె పోంఛ్ లియా, సూఖ్‌నే ఔర్ నజాసత్ కా అసర్ ఖత్మ్ హో జానే కె బా'ద్ వోహ్ జేమీన్ పాక్ హో గయీ. ఉస్ పర్ నమాజ్ పఢ్ సక్తే హై.

గోబర్ సె లీపీ హుయీ జేమీన్

జో జేమీన్ గోబర్ సె లీసీ యా లీపీ గయీ అగర్చే వోహ్ సూఖ్ జాయే ఫిర్ బీ ఐన్ ఉస్ జేమీన్ పర్ నమాజ్ నహీ(, అల్‌బత్తా అయ్‌సీ జేమీన్ జో గోబర్ సె లీసీ యా లీపీ గయీ హో, ఉస్‌కె సూఖ్ జానే కె బా'ద్ ఉస్ పర్ కోయీ మోటా కప్‌డా బిఛా కర్ నమాజ్ పఢీ తో నమాజ్ దురుస్త్ హోగీ. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:126)

జిన్ పరిందోంకీ బీట్ పాక్ హై

(1) చమ్‌గాదడ్[1] కీ బీట్ ఔర్ పేషాబ్ దోనో పాక్ హై.(దుర్రే ముఖ్తార్, రద్దుల్ ముహ్తార్, జి:1,స:574,బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2,స.113)

(2) జో హలాల్ పరిందే ఊంచే ఉడ్‌తే హై(, జైసే (చిడాయా), కబూతర్, మైనా, ముర్గాబీ వగైరా ఇన్ కీ బీట్ పాక్ హై. (ఏజన్)

మఛ్‌లీ కా ఖూన్ పాక్ హై

మఛ్‌లీ ఔర్ పానీ కె దీగర్ జాన్వరో(ఔర్ ఖట్‌మల్ ఔర్ మచ్ఛర్ కా ఖూన్ ఔర్ ఖచ్చర్ ఔర్ గధే కా లుఆబ్ ఔర్ పసీనా పాక్ హై.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:114)

مدینہ

1.చిమ్‌గాదడ్ ఏక్ అంధేరా పసంద్ పరిందా హై జో దిన్ కె వఖ్త్ దరఖ్తో(ఔర్ ఛతో(వగైరా మె ఉల్‌టా లట్‌కా రహ్తా హై ఔర్ రాత్ కో ఉడ్‌తా హై.

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ రోజే జుముతే 200 బార్ దురూదే పాక్ పఢా ఉస్ కే 200 సాల్ కే గునాహ్ ముఆఫ్ హోంగే. -(కన్జుల్ ఉమ్మాల్)

పేషాబ్ కీ బారీక్ ఛీంటే(

(1)పేషాబ్ కీ నిహాయత్ బారీక్ ఛీంటే సూయీ కీ నోక్ బరాబర్ కీ బదన్ యా కప్డే పర్ పడ్ జాయే(, తో కప్డా ఔర్ బదన్ పాక్ రహే గా. (ఆలంగీరీ, జి.1, స:46, ఏజేన్) **(2)** జిస్ కప్డే పర్ పేషాబ్ కీ అయ్సీ బారీక్ ఛీంటే(పడ్ గయీ, అగర్ వోహ్ కప్డా పానీ మె పడ్ గయా తో పానీ భీ **నాపాక్** నా హోగా. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:114)

గోష్త్ మె బచా హువా ఖూన్

గోష్త్, తిల్లీ, కలేజీ మె జో ఖూన్ బాఖీ రహ్ గయా పాక్ హై ఔర్ అగర్ యేహ్ చీజే(బహ్ఁతే ఖూన్ మే(సన్ జాయే(యా'ని ఆలూద్ హో జాయే) తో నాపాక్ హై(, బిగైర్ ధోయే పాక్ న హోంగీ. (ఏజేన్)

జాన్వరోంకీ సూఖీ హడ్డియా(

సువర్ కె ఇలావా తమామ్ జాన్వరోంకీ వోహ్ హడ్డీ జిస్ పర్ ముర్దార్ కీ చిక్నాయీ న లగీ హో పాక్ హై, ఔర్ బాల్ ఔర్ దాన్త్ భీ పాక్ హై. (ఏజేన్, స:117)

హరామ్ జాన్వర్ కా దూధ్

హరామ్ జాన్వర్ కా దూధ్ నజిస్ హై, అల్బత్తా ఘోడీ కా దూధ్ పాక్ హై మగర్ ఖానా జాఇజ్ నహీ(. (ఏజేన్, స:115)

చూహే కీ మేంగనీ

చూహే కీ మేంగనీ (నాపాక్ హై మగర్) గేహూ(మె మిల్ కర్ పిస్

గయీ యా తేల్ మె పడ్ గయీ తో ఆటా ఔర్ తేల్ **పాక్** హై, హా(అగర్ మజే మే ఫ़ర్ఖ़ ఆ జాయే తో **నజిస్**(నాపాక్) హై ఔర్ అగర్ రోటీ కె అందర్ మిలీ తో ఉస్ కె ఆస్ పాస్ సె థోడీ సీ అలగ్ కర్ దే(, బాఖ़ీ మె కుఛ్ హరజ్ నహీ(.

(ఆలంగీరీ, జి:1, స:46,48, బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:115)

గలాజ़త్ పర్ బైఠ్‌నే వాలీ మఖ్ఖియా(

(1) పాఖానే పర్ సె మఖ్ఖియా(ఉడ్ కర్ కప్‌డే పర్ బైఠే కప్‌డా **నజిస్** (నాపాక్) న హోగా. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:166, మక్తబతుల్ మదీనా)

(2) రాస్తే కీ కీచడ్ (చాహే బారిష్ కీ హో యా కోయీ ఔర్) పాక్ హై జబ్ తక్ ఉస్ కా **నజిస్** హోనా మా'లూమ్ న హో, తో అగర్ పావు(యా కప్‌డే మే లగీ ఔర్ బే ధోయే నమాజ़్ పఢ్ లీ హో గయా మగర్ ధో లేనా బెహ్తర్ హై. (ఏజ़న్)

బారిష్ కె పానీ కె అహ్కామాత్

(1) ఛత్ కె పర్‌నాలే సె మీహ్(బారిష్) కా పానీ గిరే వోహ్ పాక్ హై అగర్చే ఛత్ పర్ జా బజా నజాసత్ పడీ హో, అగర్చే నజాసత్ పర్‌నాలే కె మూహ్ పర్ హో, అగర్చే నజాసత్ సె మిల్ కర్ జో పానీ గిర్‌తా హో వోహ్ నిస్ఫ़ సె కమ్ యా బరాబర్ యా జ़ియాదా హో జబ్ తక్ నజాసత్ సె పానీ కె కిసీ వస్ఫ़ మె తగయ్యుర్ న ఆయే (యా'ని జబ్ తక్ నజాసత్ కీ వజహ్ సె పానీ కా రంగ్ యా బూ యా జ़ాఇఖ़ా తబ్‌దీల్ న హో జాయే) యేహీ సహీహ్ హై ఔర్ ఇసీ పర్ ఏ'తిమాద్ హై అగర్ మీహ్ (బర్‌సాత్) రుక్ గయా ఔర్ పానీ కా బహ్నా మౌఖ़ూఫ़ హో గయా తో అబ్ వోహ్ ఠహ్‌రా హువా పానీ ఔర్ జో ఛత్ సె టప్‌కే **నజిస్** హై. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:52)

(2) యూఁ హీ నాలియోంసె బర్సాత్ కా బహ్తా పానీ పాక్ హై జబ్ తక్ నజాసత్ కా రంగ్ యా బూ, యా మజ़ా ఉస్ మె జాహిర్ నహో, రహా ఉస్‌సె వుజూ కర్నా అగర్ ఉస్ పానీ మె నజాసతే మర్ఇయ్యా(యా'ని నజ़ర్ ఆనే వాలీ నజాసత్) కె అజ్జా అయ్‌సే బహ్తే జా రహే హోంకి జో చుల్లూ లియా జాయేగా ఉస్ మె ఏక్ ఆధ్ జ़ర్రా ఉస్ కా భీ జ़రూర్ హోగా జబ్ హాథ్ మే లేతే హీ నాపాక్ హో గయా వుజూ ఉస్ సె హరామ్ వర్నా జాఇజ़ హై ఔర్ బచ్‌నా బెహ్తర్ హై.(ఏజ़న్) **(3)**నాలీ కా పానీ కి బా'ద్ బారిష్ కె ఠహర్ గయా అగర్ ఉస్ మె నజాసత్ కె అజ్జా మహ్సూస్ హోఁ యా ఉస్ కా రంగ్ వ బూ మహ్సూస్ హో తో నాపాక్ హై వర్నా పాక్. (ఏజ़న్)

గలియోఁ మె ఖడా హువా బారిష్ కా పానీ

నిచాన్ వాలీ గలియోఁ ఔర్ సడకోంపర్ బారిష్ కా జో పానీ ఖడా హో జాతా హై వోహ్ పాక్ హై అగర్చే ఉస్ కా రంగ్ గద్‌లా హోతా హై. బా'జ़ే అవ్ఖ़ాత్ గటర్ కా పానీ భీ ఉస్ మే షామిల్ హో జాతా హై లేకిన్ యహాఁ భీ యేహీ ఖ़ాఇదా హై కి నాపాకీ కె సబబ్ సె ఇస్ పానీ కె రంగ్ యా మజ़ా యా బూ మె తబ్‌దీలీ ఆయీ తో నాపాక్ హై వర్నా పాక్ హాఁ అగర్ బారిష్ థమ్ గయా, పానీ భీ బహ్నా బంద్ హోగయా ఔర్ దహ్ దర్ దహ్ సె కమ్ హై ఔర్ ఉస్ మె కోయీ నజాసత్ యా ఉస్ కె అజ్జా నజ़ర్ ఆ రహే హైఁ తో అబ్ నాపాక్ హై. ఇసీ తరహ్ ఉస్ మె కిసీ నె పేషాబ్ కర్ దియా తో నాపాక్ హో గయా. చప్పల్ సె ఉడ్ కర్ జో కీచడ్ కె ఛీంటే పాజామే కె పిఛ్‌లే హిస్సే పర్ పడ్తే హైఁ వోహ్ పాక్ హైఁ జబ్ తక్ యఖ़ీనీ తౌర్ పర్ ఇన్ కా నాపాక్ హోనా మా'లూమ్ న హో.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

సడక్ పర్ ఛిడ్కే జానే వాలే పానీ కె ఛీంటే

సడక్ పర్ పానీ ఛిడ్కా జా రహా థా జమీన్ సె ఛీంటే(ఉడ్ కర్ కప్డే పర్ పడీ(, కప్డా **నజిస్** న హువా మగర్ ధో లేనా బెహ్తర్ హై.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:116, మక్తబతుల్ మదీనా)

ఢేలోంసె పాకీ లేనే కె బా'ద్ ఆనే వాలా పసీనా

బా'ద్ పాఖానా పేషాబ్ కె ఢేలోంసె ఇస్తిన్జా కర్ లియా, ఫిర్ ఉస్ జగహ్ సె పసీనా నికల్ కర్ కప్డే యా బదన్ మే లగా తో బదన్ ఔర్ కప్డా నాపాక్ న హోంగె.

(తేలంగీరీ, స:1, జి:48, బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:117)

కుత్తా బదన్ సె ఛూ జాయే

కుత్తా బదన్ యా కప్డే సె ఛూ జాయే తో అగర్చే ఉస్ కా జిస్మ్ తర్ హో బదన్ ఔర్ కప్డా పాక్ హై, హా(అగర్ ఉస్ కె బదన్ పర్ నజాసత్ లగీ హో తో ఔర్ బాత్ హై యా ఉస్ కా లుఆబ్ లగే తో నాపాక్ కర్ దేగా. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:117)

కుత్తా ఆటే మె ముహ్ డాల్ దే తో?

కుత్తా వగైరా కిసీ అయ్సే జాన్వర్ (మ-సలన్ సువర్, షేర్, చీతా, భేడియా, హాథీ, గీదడ్ ఔర్ దూస్రే దరిందో(మే సె కిసీ) నె జిస్ సకా లుఆబ్ నాపాక్ హై, ఆటే మె మూహ్ డాలా తో అగర్ గుంధా హువా థా తో జహా(ఉస్ కా మూహ్ పడా ఉస్ కో అలాహిదా కర్ దే బాకీ పాక్ హై ఔర్ సూఖా థా తో జిత్నా తర్ హో గయా వోహ్ ఫేంక్ దే.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:117)

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ ఏక్ బార్ దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ దస్ రహ్మతే(భేజ్తా హై. -(ముస్లిమ్)

కుత్తా బర్తన్ మే మూహ్ డాల్ దే

కుత్తే నె బర్తన్ మే మూహ్ డాలా తో అగర్ వోహ్ చీనీ యా ధాత్ కా హై యా మిట్టీ కా రోగనీ యా ఇస్తి'మాలీ చిక్నా తో తీన్ బార్ ధోనే సె పాక్ హో జాయేగా వర్నా హర్ బార్ సుఖా కర్. హా(చీనీ మే బాల్ (యా'ని బహుత్ బారీక్ షిగాఫ్) హో యా ఔర్ బర్తన్ మే దరాడ్ హో తో తీన్ బార్ సుఖా కర్ పాక్ హోగా ఫఖత్ ధోనే సె పాక్ న హోగా. (ఏజన్, స:64)

మట్కే కో కుత్తే నె ఊపర్ (బాహరీ హిస్సోం) సె చాటా ఉస్ మే కా పానీ యనాపాక్ న హోగా. (ఏజన్)

బిల్లీ పానీ మే మూహ్ డాల్ దే తో?

ఘర్ మే రహ్నే వాలే జాన్వర్ జై సే బిల్లీ, చూహా, సాంప్, ఛిప్కలీ కా ఝూటా మక్రూహ్ హై. (ఏజన్, స:65)

తీన్ మదనీ మున్నియోంకీ మౌత్ కా అలమ్ నాక్ వాఖిఆ

దూధ్ పానీ ఔర్ ఖానేపీనే కీ చీజే(ఢక్ కర్ రఖ్నీ చాహిఏ. **బాబుల్ మదీనా కరాచీ** కా ఇబ్రత్నాక్ వాఖిఆ హై కి ఏక్ మియా(బీవీ అప్నీ తీన్ ఛోటీ ఛోటీ బచ్చియోంకో పడోసన్ యా కిసీ అజీజా కె సిపుర్ద్ కర్ కె హజ్ కే లియే గయే, హజ్ సె ఖబ్ల్ హీ యకాయక్ తీనో(మదనీ మున్నియా(ఏక్ సాథ్ **మౌత్ కీ నీంద్** సో గఈ. కోహ్రామ్ పడ్ గయా, మా(బాప్ హజ్ కె బిగైర్ హీ రోతే ధోతే **మక్కయే ముకర్రమా** زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًا وَّتَعۡظِيۡمًا, సె **బాబుల్ మదీనా** ఆ పహుంచే, తహ్ఖీఖ్ కర్నే పర్ ఇన్కిషాఫ్ హువా కి దూధ్ ఖులా హువా రఖా థా ఉస్ మే ఛిప్కలీ గిర్ కర్ మర్ గయీ థీ వో

హీ దూధ్ బచ్చియో(నె పియా ఔర్ జేహర్ కె అసర్ సె యేహ్ అల్మియ్యా పేష్ ఆయా. కహా జాతా హై అగర్ ఛిప్‌కలీ మష్‌రూబ్ మర్ కర్ ఫట్ జాయే తో **100** ఆద్మియోంకే లియే ఉస్ కా జహర్ కాఫీ హై.

జాన్‌వరోంకా పసీనా

జిస్ కా ఝూటా నాపాక్ హై ఉస్‌కా పసీనా ఔర్ లుఆబ్ (యా'ని థూక్) భీ నాపాక్ హై ఔర్ జిస్కా ఝూటా పాక్ ఉస్ కా పసీనా ఔర్ లుఆబ్ భీ పాక్ ఔర్ జిస్ కా ఝూటా మక్రూహ్ ఉస్ కా లుఆబ్ ఔర్ పసీనా భీ మక్రూహ్. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:66)

గధే కా పసీనా పాక్ హై

గధే, ఖచ్చర్ కా పసీనా అగర్ కప్‌డే మే లగ్ జాయే తో కప్‌డా పాక్ హై చాహే కిత్‌నా హీ జేయాదా లగా హో. (ఏజన్)

ఖూన్ వాలే మూహ్ సె పానీ పీనా

కిసీ కె మూహ్ సె ఇత్నా ఖూన్ నిక్‌లా కి థూక్ మె సుర్‌ఖీ ఆ గయీ ఔర్ ఉస్ నె ఫౌరన్ పానీ పియా తో యేహ్ ఝూటా (పానీ) నాపాక్ హై ఔర్ సుర్‌ఖీ జాతీ రహ్‌నే కే బా'ద్ ఉస్ పర్ లాజిమ్ హై కి కుల్లి కర్ కె మూహ్ పాక్ కరే ఔర్ అగర్ కుల్లి న కీ ఔర్ చంద్ బార్ థూక్ కా గుజేర్ మౌజేవే నజాసత్(యా'ని నాపాక్ హిస్సే) పర్ హువా ఖ్వాహ్ నిగల్‌నే మే యా థూక్‌నే మే యహా(తక్ కి నజాసత్ కా అసర్ నా రహా తో తహారత్ హో గయీ ఇస్ కె బా'ద్ అగర్ పానీ పియేగా తో పాక్ రహేగా అగర్ చే అయ్‌సీ సూరత్ మే థూక్ నిగల్నా సఖ్త్ నాపాక్ బాత్ ఔర్ గునాహ్ హై.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:63)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

ఔరత్ కె పర్దే కీ జగహ్ కీ రుతూబత్

ఔరత్ కె పేషాబ్ కె మఖామ్ సె జో రుతూబత్ నిక్లే **పాక్** హై, కప్డే యా బదన్ మే లగే తో ధోనా జేరూరీ నహీ(హా(ధో లేనా బెహ్తర్ హై. (ఏజేన్, స:117)

సడా హువా గోష్త్

జో గోష్త్ సడ్ గయా బద్బూ లే ఆయా ఉస్ కా ఖానా హరామ్ హై అగర్చే **నజిస** (నాపాక్) నహీ(. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:117)

ఖూన్ కీ షీషీ

అగర్ నమాజే పడీ(ఔర్ జేబ్ వగైరా మే షీషీ హై ఔర్ ఉస్ మె పేషాబ్ యా ఖూన్ యా షరాబ్ హై తో నమాజే న హోగి ఔర్ జేబ్ మే అండా హై ఔర్ ఉస్ కీ జర్దీ ఖూన్ హో చుకీ హై తో నమాజే హో జాయేగీ. (ఏజేన్, స:114)

మయ్యిత్ కె మూహ్ కా పానీ

ముర్దే కె మూహ్ కా పానీ నాపాక్ హై.

(ఫేతావా రజేవియ్యా ముఖర్రజా, జి:1, స:268, దుర్రే ముఖ్తార్, జి:1, స:290)

నాపాక్ బిఛోనా

(1) భీగీ హుయీ నాపాక్ జేమీన్ యా నజిస్(నాపాక్) బిఛోనా పర్ సూఖే హుయే పావూ(రఖే ఔర్ పావూ(మె తరీ ఆ గయీ తో నజిస్ (నాపాక్) హో గయే ఔర్ సీల్ (యా'ని అయ్సీ నమీ జో పావోంకో తర్ న కర్ సకే, ఠండక్) హై తో నహీ(. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:115)

(2) నజిస్ (నాపాక్) కప్డా పహన్ కర్ యా నజిస్ (నాపాక్) బిఛోనే పర్

సోయా ఔర్ పసీనా ఆయా అగర్ పసీనే సె వోహ్ నాపాక్ జగహ్ భీగ్ గయీ ఫిర్ ఉస్ సె బదన్ తర్ హో గయా తో నాపాక్ హో గయా వర్నా నహీ(. (ఏజేన్, స:116)

గీలీ రుమాలీ

మియానీ[1] తర్ థీ ఔర్ హవా నిక్‌లీ తో కప్‌డా నజిస్ న హోగా. (ఏజేన్, స:116)

ఇన్‌సానీ ఖాల్ కా టుక్‌డా

ఆదమీ కీ ఖాల్ అగర్చే నాఖున్ బరాబర్ థోడే పానీ (యా'ని దహ్ దర్ దహ్ సె కమ్) మే పడ్ జాయే వోహ్ పానీ నాపాక్ హో గయా ఔర్ ఖుద్ నాఖున్ గిర్ జాయే తో నాపాక్ నహీ(. (ఏజేన్)

ఉప్‌లా (సూఖా హువా గోబర్)

(1) ఉప్‌లే (యా'ని గాయ్ భైస్ కా సూఖా హువా గోబర్)జలా కర్ ఖానా పకానా జాఇజ్ హై. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:124) **(2)** ఉప్‌లే (యా'ని గాయ్ భైస్ కె సూఖే హుయే గోబర్) కా ధువా(రోటీ మే లగా తో రోటీ నాపాక్ న హుయీ. (ఏజేన్, స.116) **(3)** ఉప్‌లే కీ రాఖ్ పాక్ హై ఔర్ అగర్ రాఖ్ హోనే సె ఖబ్ల్ బుఝ్ గయా తో నాపాక్. (ఏజేన్, స:118)

తవే పర్ నాపాక్ పానీ ఛిడక్ దియా తో?

తన్నూర్ యా తవే పర్ నాపాక్ పానీ కా ఛీంటా డాలా ఔర్ ఆంచ్ సె ఉస్ కీ తరీ జాతీ రహీ అబ్ జో రోటీ లగాయీ పాక్ హై. (ఏజేన్, స:124)

1.మియానీ యా'ని దోనో(పాఇంచోంకె బీచ్ కా కప్‌డా. ఇస్ కో రూమాలీ భీ కహ్‌తే హై.)

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅేహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅేత్ కరూంగా -(కన్జుల్ ఉమ్మాల్)

హరామ్ జాన్వర్ కా గోష్త్ ఔర్ చమ్డా కైసె పాక్ హో

సువర్ కె సివా హర్ జాన్వర్ హలాల్ హో యా హరామ్ జబ్ కి జెబహ్ కె ఖాబిల్ హో, ఔర్ **బిస్మిల్లాహ్** కహ్ కర్ జెబహ్ కియా గయా తో ఉస్ కా గోష్త్ ఔర్ ఖాల్ పాక్ హై, కి నమాజీ కె పాస్ అగర్ వోహ్ గోష్త్ హై యా ఉస్ కీ ఖాల్ పర్ నమాజ్ పఢీ తో నమాజ్ హో జాయేగీ మగర్ హరామ్ జాన్వర్ (కా గోష్త్ వగైరా ఖానా వగైరా) జెబహ్ సె హలాల్ న హోగా హరామ్ హీ రహేగా. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:124)

బక్రే కీ ఖాల్ పర్ బైఠ్నే సె ఆజిజీ పైదా హోతీ హై

దరిందే కీ ఖాల్ అగర్చే పకా (యా'ని సుఖా) లీ గయీ హో న ఉస్ పర్ బైఠ్నా చాహియే న నమాజ్ పఢ్నీ చాహియే కి మిజాజ్ మే సఖ్తీ ఔర్ తకబ్బుర్ పైదా హోతా హై, బక్రీ (బక్రా) ఔర్ మేండే కీ ఖాల్ పర్ బైఠ్నే ఔర్ పహన్నే సె మిజాజ్ మే నర్మీ ఔర్ ఇన్కిసార్ (ఆజిజీ) పైదా హోతా హై, కుత్తే కీ ఖాల్ అగర్చే పకా (యా'ని సుఖా) లీ గయీ హో యా వోహ్ జెబహ్ కర్ లియా గయా హో ఇస్తి'మాల్ మే న లానా చాహియే కి ఆఇమ్మా కె ఇఖ్తిలాఫ్ ఔర్ అవామ్ కీ నఫ్రత్ సె బచ్నా మునాసిబ్ హై. (ఏజన్,స. 124,125)

జో నజాసత్ దిఖాయీ దేతీ హై ఉస్కో మర్ఇయ్యా ఔర్ జో నహీ(దిఖాయీ దేతీ ఉసే గైర్ మర్ఇయ్యా కహ్తే హై. (ఏజన్, స. 54)

గాఢీ నజాసత్ వాలా కప్డా కిస్ తరహ్ ధోయే(

నజాసత్ అగర్ దల్దార్ యా'ని గాఢీ హో జిసే నజాసతే మర్ఇయ్యా కహ్తే హై (జైసె పాఖానా, గోబర్, ఖూన్ వగైరా) తో ధోనే మే గిన్తీ కీ

కోయీ షర్త్ నహీ(బల్కి ఉస్ కో దూర్ కర్నా జరూరీ హై, అగర్ ఏక్ బార్ ధోనే సె దూర్ హో జాయే తో ఏక్ హీ మర్తబా ధోనే సె పాక్ హో జాయేగా ఔర్ అగర్ చార్ పాంచ్ మర్తబా ధోనే సె దూర్ హో తో చార్ పాంచ్ మర్తబా ధోనా పడేగా హా(అగర్ తీన్ మర్తబా సె కమ్ మే నజాసత్ దూర్ హో జాఏ తో తీన్ బార్ పూరా కర్ లేనా ముస్తహబ్ హై.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:119)

అగర్ నజాసత్ కా రంగ్ కప్‌డే పర్ బాఖీ రహ్ జాయే తో?

అగర్ నజాసత్ దూర్ హో గయీ మగర్ ఉస్ కా కుఛ్ అసర్, రంగ్ యా బూ బాఖీ హై తో ఉసే బీ జాఇల్ కర్నా లాజిమ్ హై హా(అగర్ ఉస్ కా అసర్ బ దిఖ్ఖత్ (యా'ని దుష్వారీ సె) జాయే తో అసర్ దూర్ కర్నే కీ జరూరత్ నహీ(తీన్ మర్తబా ధో లియా పాక్ హో గయా, సాబూన్ యా ఖటాఈ యా గర్మ్ పానీ (యా కిసీ ఖిస్మ్ కె కెమికల్ వగైరా) సె ధోనే కీ హాజత్ నహీ(. (ఏజన్)

పత్‌లీ నజాసత్ వాలా కప్‌డా పాక్ కర్నే కె ముతఅల్లిఖ్ 6 మదని ఫూల్

(1) అగర్ నజాసత్ రఖీఖ్ (యా'ని పత్‌లీ జైసే పేషాబ్ వగైరా) హో తో తీన్ మర్తబా ధోనే ఔర్ తీనో(మర్తబా బ-ఖువ్వత్ (యా'ని పూరీ తాఖత్ సె) నిఛోడ్‌నే సె పాక్ హోగా ఔర్ ఖువ్వత్ కె సాథ్ నిఛోడ్‌నే కె యేహ్ మా'నా హై కి వోహ్ షఖ్స్ అప్నీ తాఖత్ భర్ ఇస్ తరహ్ నిఛోడే కి అగర్ ఫిర్ నిఛోడే తో ఉస్ సే కోయీ ఖత్‌రా నా టప్‌కే, అగర్ కప్‌డే కా ఖయాల్ కర్ కె అచ్ఛీ తరహ్ నహీ(నిఛోడా తో పాక్ నా హోగా. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:120) **(2)** అగర్ ధోనే వాలే నె అచ్ఛీ తరహ్ నిఛోడ్ లియా

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عزوجل ఉస్ పర్ సౌ రహ్మతే(నాజిల్ ఫేర్మాతా హై. -(తిబ్రానీ)

మగర్ అభీ అయ్సా హై కి అగర్ కోయీ దూస్రా షఖ్స్ జో తాఖత్ మె ఉస్ సె జేయాదా హై నిఛోడే తో దో ఏక్ బూంద్ టపక్ సక్తీ హై తో ఉస్ (పహ్లే నిఛోడ్నే వాలే) కె హేఖ్ మే పాక్ ఔర్ దూస్రే కె హేఖ్ మే నాపాక్ హై. ఇస్ దూస్రే కీ తాఖత్ కా (పహ్లే కే హేఖ్ మె) ఏ'తిబార్ నహీ(, హా(అగర్ యేహ్ ధోతా ఔర్ ఇసీ ఖదర్ నిఛోడ్తా (జిస్ ఖదర్ పహ్లే వాలే నె నిఛోడా యా) తో పాక్ న హోతా. (ఏజేన్) **(3)** పహ్లీ ఔర్ దూస్రీ మర్తబా నిఛోడ్నే కె బా'ద్ హాథ్ పాక్ కర్ లేనా బెహ్తర్ హై ఔర్ తీస్రీ బార్ నిఛోడ్ నే సె కప్డా భీ పాక్ హో గయా ఔర్ హాథ్ భీ, ఔర్ జో కప్డా ఔర్ హాథ్ దోనో(నాపాక్ హై(. (ఏజేన్) **(4)** పహ్లీ యా దూస్రీ బార్ హాథ్ పాక్ నహీ(కియా, ఔర్ ఉస్ కీ తరీ సె కప్డే కా పాక్ హిస్సా భీగ్ గయా తో యేహ్ భీ నాపాక్ హో గయా ఫిర్ అగర్ పహ్లీ బార్ కె నిఛోడ్ నే కె బా'ద్ భీగా హై తో ఉసే దో మర్తబా ధోనా చాహియే ఔర్ దూస్రీ మర్తబా నిఛోడ్నే కే బా'ద్ హాథ్ కీ తరీ సె భీగా హై తో ఏక్ మర్తబా ధోయా జాయే. యూ(హీ అగర్ ఉస్ కప్డే సె జో ఏక్ మర్తబా ధో కర్ నిఛోడ్ లియా గయా హై, కోయీ పాక్ కప్డా భీగ్ జాయే తో యేహ్ దో బార్ ధోయా జాయే ఔర్ అగర్ దూస్రీ మర్తబా నిఛోడ్నే కె బా'ద్ ఉస్ సె వోహ్ కప్డా భీగా తో ఏక్ బార్ ధోనే సె పాక్ హో జాయేగా.(బహారే షరీఅత్: హిస్సా:2, స:120) **(5)** కప్డే కో తీన్ మర్తబా ధో కర్ హర్ మర్తబా ఖూబ్ నిఛోడ్ లియా హై కి అబ్ నిఛోడ్నే సె న టప్కే గా ఫిర్ ఉస్ కో లట్కా దియా ఔర్ ఉస్ సె పానీ టప్కా తో యేహ్ పానీ పాక్ హై ఔర్ అగర్ ఖూబ్ నహీ(నిఛోడా థా తో యేహ్ పానీ నాపాక్ హై.(ఏజేన్, స:121) **(6)** యేహ్ జరూరీ నహీ ఏక్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్హీబ్)

దమ్ తీనో(బార్ ధోఏ(అగర్ ముఖ్తలిఫ్ వఖ్తో బల్కి ముఖ్తలిఫ్ దినో(మే యేహ్ తా'దాద్ పూరీ కీ జబ్ భీ పాక్ హో జాయేగా. (ఏజన్, 122)

బహ్తే నల్ కె నీచే ధోనే మే నిఛోడ్నా షర్త్ నహీ(

ఫేతావా అంజదియా జిల్ద్ 1 సఫేహా 35 మే హై కి యేహ్ (యా'ని తీన్ మర్తబా ధోనే ఔర్ నిఛోడ్నే కా) హుక్మ్ ఉస్ వఖ్త్ హై జబ్ థోడా పానీ మే ధోయా హో, ఔర్ అగర్ హౌజే కబీర్ (యా'ని దహ్ దర్ దహ్ యా ఇస్ సె బడే హౌజ్, నహ్ర్ నదీ, సముందర్ వగైరా) మే ధోయా హో యా (నల్, పైప్ యా లోటే వగైరా కె జేరివే) బహుత్ సా పానీ ఉస్ పర్ బహాయా యా (దరియా వగైరా) బహ్తే పానీ మే ధోయా తో నిఛోడ్నే కీ షర్త్ నహీ(.

బహ్తే పానీ మే పాక్ కర్నే మే నిఛోడ్నా షర్త్ నహీ(

ఫుఖేహా ఏ కిరామ్ رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلَام ఫేర్మాతే హై : దరీ యా టాట్ యా కోయీ నాపాక్ కప్డా బహ్తే పానీ మే రాత్ భర్ పడా రహ్నే దే(పాక్ హో జాయే కి పాని నజాసత్ కో బహా లే గయా పాక్ హో గయా కి బహ్తే పానీ సె పాక్ కర్నే మే నిఛోడ్నా షర్త్ నహీ(. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:121)

పాక్ నాపాక్ కప్డే సాథ్ ధోనే కా మస్అలా

అగర్ బాల్టీ యా కప్డే ధోనే కీ మషీన్ మే పాక్ కప్డోంకె సాథ్ ఏక్ భీ నాపాక్ కప్డా పానీ కె అందర్ డాల్ దియా తో సారే హీ కప్డే నాపాక్ హో జాయేంగె ఔర్ బిలా జేరూరతే షర్ఇయ్యా అయ్సా కర్నా జాఇజ్ నహీ(హై. చునాంచే మేరే **ఆఖా ఆ'లా హేజరత్, ఇమామే అహ్లె**

సున్నత్, మౌలానా షాహ్ ఇమామ్ అహ్మద్ రజా ఖాన్ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه ఫతావా రజవియ్యా (ముఖర్రజా) జిల్ద్ అవ్వల్ సఫహా 792 పర్ ఫర్మాతే హై(: "బిలా జరూరత్ పాక్ షై కో నాపాక్ కర్నా నా జాఇజ్ వ గునాహ్ హై." జిల్ద్ 4 (ముఖర్రజా) సఫహా 585 పర్ ఫర్మాతే హై : "జిస్మ్ వ లిబాస్ బిలా జరూరతే షర్ఇయ్యా నాపాక్ కర్నా ఔర్ యేహ్ హరామ్ హై." **"అల్ బహ్రుర్రాఇఖ్"** మే హై: "పాక్ చీజ్ కో నాపాక్ కర్నా హరామ్ హై."

(అల్ బహ్రుర్రాఇఖ్, జి:1, స:170)

ఇస్లామీ బహ్‌నోంకో చాహియే కి పాక్ వ నాపాక్ కప్‌డే జుదా జుదా ధోయే(. అగర్ సాథ్ హీ ధోనా హై తో నాపాక్ కప్‌డే కా నజాసత్ వాలా హిస్సా ఎహ్‌తియాత్ కె సాథ్ పహ్‌లే పాక్ కర్ లీజియే ఫిర్ బేషక్ గర్ మైలే కప్‌డోంకె హమ్‌రాహ్ ఏక్ సాథ్ వాషింగ్ మషీన్ మే ఉస్ కో భీ ధో లీజియే.

నాపాక్ కప్‌డే పాక్ కర్నే కా ఆసాన్ తరీఖా

కప్‌డే పాక్ కర్నే కా ఏక్ ఆసాన్ తరీఖా యేహ్ భీ హై కి బాల్టీ మే నాపాక్ కప్‌డే డాల్ కర్ ఊపర్ సె నల్ ఖోల్ దీజియే, కప్‌డోంకో హాథ్ యా కిసీ సలాఖ్ వగైరా సె ఇస్ తరహ్ డబోయే రఖియే కి కహీ(సె కప్డే కా కోయీ హిస్సా పానీ కె బాహర్ ఉభరా హువా న రహే. జబ్ బాల్టీ కె ఊపర్ సె ఉబల్ కర్ ఇత్నా పానీ బహ్ జాయే కి జన్నే గాలిబ్ ఆ జాయే కి పానీ నజాసత్ కో బహా కర్ లే గయా హోగా తో అబ్ వోహ్ కప్‌డే ఔర్ బాల్టీ కా పానీ నీజ్ హాథ్ యా సలాఖ్ కా జిత్‌నా హిస్సా పానీ కె అందర్ థా సబ్ పాక్ హోగయే జబ్ కి కప్‌డే వగైరా పర్ నజాసత్ కా అసర్ బాఖీ న హో. ఇస్ అమల్ కె దౌరాన్ యేహ్ ఎహ్‌తియాత్ జరూరీ హై కి పాక్ హో జానే కె జన్నే గాలిబ్ సె ఖబ్ల్ నాపాక్ పానీ కా ఏక్ భీ ఛీంటా ఆప్ కె

బదన్ యా కిసీ ఔర్ చీజ్ పర్ న పడే. బాల్టీ యా బర్తన్ కా ఊపరీ కనారా యా అందరూనీ దీవార్ కా కోయీ హిస్సా నాపాక్ పానీ వాలా హై ఔర్ జమీన్ ఇత్నీ హమ్‌వార్ నహీ(కి బాల్టీ కె హర్ తరఫ్ సె పానీ ఉభర్ కె నిక్‌లే ఔర్ ముకమ్మల్ కనారే వగైరా ధుల్ జాయే(తో అయ్‌సీ సూరత్ మే కిసీ బర్తన్ కె జరీఏ యా జారీ పానీ కె నల్ కె నీచే హాథ్ రఖ్ కర్ ఉస్ సె బాల్టీ వగైరా కె చారో(తరఫ్ ఇస్ తరహ్ పానీ బహాఇయే కి కనారే ఔర్ బఖియ్యా అందరూనీ హిస్సే భీ ధుల్ కర్ పాక్ హో జాయే మగర్ యేహ్ కామ్ షురూ హీ మే కర్ లీజియే కహీ(పాక్ కప్‌డే దోబారా నాపాక్ న కర్ బైఠే(.

వాషింగ్ మషీన్ మే కప్‌డే పాక్ కర్నే కా తరీఖా

వాషింగ్ మషీన్ మే కప్‌డే డాల్ కర్ పహ్‌లే పానీ భర్ లీజియే ఔర్ కప్‌డోంకో హాథ్ వగైరా సె పానీ మే దబా కర్ రఖియే తాకి కోయీ హిస్సా ఉభ్‌రా హువా న రహే, ఊపర్ నల్ సె పానీ ఆతా రహేగా ఔర్ నిచ్‌లే సూరాఖ్ సె బహ్‌తా రహేగా జబ్ జన్నె గాలిబ్ ఆ జాయే కి పానీ నజాసత్ కో బహా లే గయా హోగా తో కప్‌డే ఔర్ మషీన్ కె అందర్ కా పానీ పాక్ హో జాయేగా జబ్ కి నజాసత్ కా అసర్ కప్‌డో(వగైరా పర్ బాఖీ న హో. జరూరతన్ మషీన్ కె ఊపరీ కనారే వగైరా మజ్‌కూరా తరీఖే పర్ షురూ హీ మే ధో లేనే చాహియే(.

నల్ కె నీచే కప్‌డే పాక్ కర్నే కా తరీఖా

మజ్‌కూరా తరీఖే పర్ పాక్ కర్నే కే లియే బాల్టీ యా బర్తన్ హీ జరూరీ నహీ(, నల్ కె నీచే హాథ్ మే పకడ్ కర్ భీ పాక్ కర్ సక్‌తే హై.

మసలన్ రూమాల్ నాపాక్ హో గయా, తో బేసిన్ మే నల్ కె నీచే రఖ్ కర్ ఇత్నీ దేర్ తక్ పానీ బహాఇయే కి జన్నే గాలిబ్ ఆ జాయే కి పానీ నజాసత్ కో బహా కర్ లే గయా హోగా తో పాక్ హో జాయేగా. బడా కప్‌డా యా ఉస్ కా నాపాక్ హిస్సా భీ ఇసీ తరీఖే పర్ పాక్ కియా జా సక్తా హై. మగర్ యేహ్ ఎహ్‌తియాత్ జరూరీ హై కి నాపాక్ పానీ కె ఛీంటే ఆప్ కె కప్‌డే, బదన్ ఔర్ అతరాఫ్ మే దీగర్ జగహోంపర్ న పడే(.

కార్‌పెట్ పాక్ కర్నే కా తరీఖే

కార్పెట్ (CARPET) కా నాపాక్ హిస్సా ఏక్ బార్ ధో కర్ లట్కా దీజియే యహా(తక్ కి పానీ టపక్‌నా మౌఖూఫ్ హో జాయే ఫిర్ దోబారా ధో కర్ లట్‌కాఇయే హత్తా కి పానీ టపక్‌నా బంద్ హో జాయే ఫిర్ తీస్రీ బార్ ఇసీ తరహ్ ధో కర్ లట్‌కా దీజియే జబ్ పానీ టపక్‌నా బంద్ హో జాయేగా తో కార్పెట్ పాక్ హో జాయేగా. చటాయీ, చమ్‌డే కె చప్పల్ ఔర్ మిట్టీ కె బర్తన్ వగైరా జిన్ చీజో(మె పత్‌లీ నజాసత్ జజ్‌బా హో జాతీ హో ఇసీ తరీఖే పర్ పాక్ కీజియే. అయ్‌సా నాజుక్ కప్‌డా కి నిఛోడ్‌నే సె ఫట్ జానే కా అందేషా హో వోహ్ భీ ఇసీ తరహ్ పాక్ కీజియే. అగర్ నాపాక్ కార్పెట్ యా కప్‌డా వగైరా బహ్‌తే పానీ మే (మసలన్ దరియా, నహర్ మే యా పైప్ యా టూంటీ కె జారీ పానీ కె నీచే) ఇత్నీ దేర్ తక్ రఖ్ ఛోడే(కి జన్నే గాలిబ్ హో జాయే కి పానీ నజాసత్ కో బహా కర్ లే గయా హోగా తబ్ భీ పాక్ హో జాయేగా. కార్పెట్ పర్ బచ్చా పేషాబ్ కర్ దే తో ఉస్ జగహ్ పర్ పానీ కె ఛీంటే మార్ దేనే సె వోహ్ పాక్ నహీ(హోతా. యాద్ రహే. ఏక్ దిన్ కె బచ్చే యా బచ్చీ కా పేషాబ్ భీ నాపాక్ హోతా హై.

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే కితాబ్ మే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ లిఖ్ఖా తో జబ్ తక్ మేరా నామ్ ఉస్ మే రహేగా ఫరిష్తే ఉస్ కే లిఏ ఇస్తిగ్ఫార్ కర్తే రహేంగే. -(తిబ్రానీ)

నాపాక్ మెహందీ సె రంగా హువా హాథ్ కైసే పాక్ హో ?

కప్డే యా హాథ్ మే నజిస్ రంగ్ లగా, యా నాపాక్ మెహందీ లగాయీ తో ఇత్నీ మర్తబా ధోయే(కి సాఫ్ పానీ గిర్నే లగే పాక్ హో జాయే గా అగర్చే కప్డే యా హాథ్ పర్ రంగ్ బాఖీ హో.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:119)

నాపాక్ తేల్ వాలా కప్డా ధోనే కా మర్అలా

కప్డే యా బదన్ మే నాపాక్ తేల్ లగా థా తీన్ మర్తబా ధో లేనే సె పాక్ హో జాయేగా అగర్చే తేల్ కీ చిక్నాయీ మౌజూద్ హో, ఇస్ తకల్లుఫ్ కీ జరూరత్ నహీ(కి సాబూన్ యా గర్మ్ పానీ సె ధోయే లేకిన్ అగర్ ముర్దార్ కీ చర్బీ లగీ థీ తో జబ్ తక్ ఇస్ కీ చిక్నాయీ న జాయే పాక్ న హోగా. (ఏజన్, స:120)

అగర్ కప్డే కా థోడా సా హిస్సా నాపాక్ హో జాయే

కప్డే కా కోయీ హిస్సా నాపాక్ హో గయా ఔర్ యేహ్ యాద్ నహీ(కి వోహ్ కౌన్ సీ జగహ్ హై, తో బెహ్తర్ యేహ్ హై కి పూరా హీ ధో డాలే((యా'ని జబ్ బిల్కుల్ న మా'లూమ్ హో కి కిస్ హిస్సే మె నాపాకీ లగీ హై ఔర్ అగర్ మా'లూమ్ హో కి కిస్ హిస్సే మె నాపాకీ లగీ హై ఔర్ అగర్ మా'లమ్ హై కి మసలన్ ఆస్తీన్ నజిస్ హో గయా మగర్ యేహ్ నహీ(మా'లూమ్ కి ఆస్తీన్ కా కౌన్ సా హిస్సా హై, తో పూరీ ఆస్తీన్ కా ధోనా హీ పూరే కప్డే కా ధోనా హై) ఔర్ అగర్ అందాజే సె సోచ్ కర్ ఇస్ కా కోయీ సా హిస్సా ధోలే(జబ్ భీ పాక్ హో జాయేగా, ఔర్ జో బిలా సోచే హుయే కోయీ టుక్డా(హిస్సా) ధో లియా జబ్ భీ పాక్ హై మగర్ ఇస్ సూరత్ మే అగర్ చంద్ నమాజే(పఢ్నే కె బా'ద్ మా'లూమ్ హో కి

నజిస్ హిస్సా నహీ(ధోయా గయా తో ఫిర్ ధోయే ఔర్ నమాజోంకా ఇఆదా కరే (యా'ని దోబారా పఢే) ఔర్ జో సోచ్ కర్ ధో లియా థా ఔర్ బా'ద్ కో గలతీ మా'లూమ్ హుయీ తో అబ్ ధో లే(ఔర్ నమాజోంకా ఇఆదా (యా'ని దోబారా అదా కర్నే) కి హాజత్ నహీ(. (ఏజన్, స:121,122)

దూధ్ సే కప్‌డా ధోనా కైసా ?

దూధ్ ఔర్ షోర్బా ఔర్ తేల్ సె ధోనే సె పాక్ న హోగా కి ఇన్ సె నజాసత్ దూర్ న హోగీ. (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:119)

మనీ వాలే కప్‌డే పాక్ కర్నే కే 6 అహ్‌కామ్

(1) మనీ కప్‌డే మే లగ్ కర్ ఖుష్క్ హో గయీ తో ఫఖత్ మల్ కర్ ఝాడ్‌నే ఔర్ సాఫ్ కర్నే సె కప్‌డా పాక్ హో జాయేగా అగర్చే బా'ద్ మల్నే కె కుఛ్ ఇస్ కా అసర్ కప్‌డే మే బాఖీ రహ్ జాయే. (ఏజన్, స:122) **(2)** ఇస్ మస్అలే మే ఔరత్ వ మర్ద్ ఔర్ ఇన్‌సాన్ వ హైవాన్ వ తందురుస్త్ వ మరీజే జిర్‌యాన్ సబ్ కీ మనీ కా ఏక్ హుక్మ్ హై. (ఏజన్) **(3)** బదన్ మే అగర్ మనీ లగ్ జాయే తో భీ ఇసీ తరహ్ పాక్ హో జాయేగా. (ఏజన్) **(4)** పేషాబ్ కర్ కె తహారత్ నా కీ పానీ సె న ఢేలే సె ఔర్ మనీ ఉస్ జగహ్ పర్ గుజ్‌రీ జహా(పేషాబ్ లగా హువా హై, తో యేహ్ మల్‌నే సె పాక్ న హోగీ బల్కి ధోనా జరూరీ హై ఔర్ అగర్ తహారత్ చుకా థా యా మనీ జస్త్ కర్ కె (యా'ని ఉఛల్ కర్) నిక్‌లీ కి ఉస్ మౌజఏ నజాసత్ (యా'ని నాపాక్ జగహ్) పర్ న గుజ్‌రీ తో మల్నే సె పాక్ హో జాయేగీ. (ఏజన్, స:123) **(5)** జిస్ కప్‌డే కో మల్ కర్ పాక్ కర్ లియా (అబ్) అగర్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : జో షఖ్స్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా భూల్ గయా వోహ్ జన్నత్ కా రాస్తహ్ భూల్ గయా. -(తిబ్రానీ)

వోహ్ పానీ సే భీగ్ జాయే తో నాపాక్ నా హోగా. (ఏజేన్) **(6)** అగర్ మనీ కప్డే మే లగీ హై ఔర్ అబ్ తక్ తర్ హై (బిగైర్ సుఖాయే పాక్ కర్నా చాహే) తో ధోనే సె పాక్ హోగా (సూఖ్నే సె ఖేబ్ల్) మల్నా కాఫీ నహీ(.

దూఁస్రే కె నాపాక్ కప్డే కీ నిషాన్ దేహీ కబ్ వాజిబ్ హై ?

కిసీ దూఁస్రే ముసల్మాన్ కె కప్డే మే నజాసత్ లగీ దేఖీ ఔర్ గాలిబ్ గుమాన్ హై కి ఇస్ కో ఖబర్ కరేగా తో పాక్ కర్ లేగా తో ఖబర్ కర్నా వాజిబ్ హై. (అయ్సీ సూరత్ మే ఖబర్ నహీ(దేగా తో గునహగార్ హోగా) (బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:127) ఇస్లామీ బహన్ నె అగర్ నా మహ్రమ్ మసలన్ భాభీ నె దేవర్ కె కప్డే మే నజాసత్ దేఖీ తో బతానా జేరూరీ నహీ(.

రూఈ పాక్ కర్నే కా తరీఖే

రూఈ కా అగర్ ఇత్నా హిస్సా నజిస్ (నాపాక్) హై జిస్ ఖేదర్ ధున్నే సె ఉడ్ జానే కా గుమానే సహీహ్ హో తో ధున్నే సె (రూఈ) పాక్ హో జాయేగీ వర్నా బిగైర్ ధోయే పాక్ న హోగీ, హా(అగర్ మా'లూమ్ న హో కి కిత్నీ నజిస్ (నాపాక్) హై తో భీ ధున్నే సె పాక్ హో జాయేగీ.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:125)

బర్తన్ పాక్ కర్నే కా తరీఖే

అగర్ అయ్సీ చీజ్ హో కి ఇస్ మే నజాసత్ జజ్బ్ న హుయీ, జైసే చీనీ కె బర్తన్ యా మిట్టీ కా పురానా ఇస్తి'మాలీ చిక్నా బర్తన్ యా లోహే, తాంబే, పీతల్ వగైరా ధాతోంకీ చీజే(తో ఉసే ఫేఖేత్ తీన్ బార్ ధో లేనా కాఫీ హై, ఇస్ కీ భీ జేరూరత్ నహీ(కి ఉసే ఇత్నీ దేర్ తక్ ఛోడ్ దే(కి పానీ టపక్నా మౌఖూఫ్ హో జాయె. (ఏజేన్,121)

ఛురీ చాఖూ వగైరా పాక్ కర్నే కా తరీఖే

లోహే కీ చీజ్ జైసే ఛురీ, చాఖూ, తల్వార్ వగైరా జిస్ మె న జంగ్ హో న నఖ్‌షో నిగార్, నజిస్ హో జాయే తో అచ్ఛీ తరహ్ పోంఛ్ డాల్నే సె పాక్ హో జాయేగి ఔర్ ఇస్ సూరత్ మె నజాసత్ కె దల్‌దార్ యా పత్లీ హోనే మె కుఛ్ ఫర్ఖ్ నహీ(. యూ(హీ చాందీ, సోనే, పీతల్, గిలట్ ఔర్ హర్ ఖిస్మ్ కీ ధాత్ కీ చీజే(పోంఛ్ నే సె పాక్ హో జాతీ హై(బ-షర్త్ యే కి నఖ్‌షీ న హో(ఔర్ అగర్ నఖ్‌షీ హో(యా లోహే మే జంగ్ హో తో ధోనా జరూరీ హై పోంఛ్ నే సె పాక్ న హోంగి.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:122)

ఆఈనా పాక్ కర్నే కా తరీఖే

ఆఈనా ఔర్ షీషే కీ తమామ్ చీజే(ఔర్ చీనీ కె బర్తన్ యా మిట్టీ కె రోగనీ బర్తన్ (యా మిట్టీ కె వోహ్ బర్తన్ జిన్ పర్ కాంచ్ కీ పత్లీ తేహ్ చఢీ హోతీ హై) యా పాలిష్ కీ హుయీ లకడీ గరజ్ వోహ్ తమామ్ చీజే(జిన్ మే మసామ్ న హో(, కప్‌డే యా పత్తే సె ఇస్ ఖదర్ పోంఛ్ లీ జాయే కి (నజాసత్ కా) అసర్ బిల్కుల్ జాతా రహే పాక్ హో జాతీ హై(. (ఏజన్) మగర్ ఖయాల్ రహే కి దరాడ్ హో, యా కహీ(సె కుఛ్ ఉఖ్‌డా హువా హో యా కోయీ హిస్సా టూటా హువా హో యా కహీ(సె పాలిష్ నికల్ గయీ హో అల్ గరజ్ కిసీ తరహ్ కా భీ ఖుర్‌దరా పన్ హోనే కీ సూరత్ మె ఉస్ హిస్సే కా పోంఛ్‌నా కాఫీ న హోగా ధోకర్ పాక్ కర్నా జరూరీ హై.

జూతే పాక్ కర్నే కా తరీఖే

మోజే (చమ్‌డే కె) యా జూతే మె దల్‌దార్ లగీ, జైసే పాఖానా,

గోబర్, మనీ తో అగర్చే వోహ్ నజాసత్ తర్ హో ఖురచ్‌నే ఔర్ రగడ్ నె సె పాక్ హో జాయేంగే. ఔర్ అగర్ మిస్ల్ పేషాబ్ కె కోయీ పత్‌లీ నజాసత్ లగీ హో ఔర్ ఉస్ పర్ మిట్టీ యా రాఖ్ యా రైతా వగైరా డాల్ కర్ రగడ్ డాలే(జబ్ భీ పాక్ హో జాయేంగె ఔర్ అగర్ అయ్‌సా నా కియా యహా(తక్ కి వోహ్ నజాసత్ సూఖ్ గయీ తో అబ్ బే ధోయే పాక్ నా హోంగే.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా:2, స:123)

కాఫిరోంకె ఇస్తి'మాల్ షుదా స్వెటర్ వగైరా

కుఫ్ఫార్ కె ముమాలిక్ సె దర్ఆమద్ కియే హుయే(IMPORTED) ఇస్తి'మాల్ షుదా స్వెటర్ (SWEATER) జురాబే(, ఖాలీన్ (CARPET) ఔర్ దీగర్ పురానే కప్‌డే కీ జబ్ తక్ ఇన్ పర్ నజాసత్ కా అసర్ జాహిర్ నా హో పాక్ హై బిగైర్ ధోయే నమాజ్ మే ఇస్తి'మాల్ కర్నే మే హరజ్ నహీ(, అల్‌బత్తా పాక్ కర్ లేనా మునాసిబ్ హై. **సద్రుష్ షరీఅహ్, బద్రుత్ తరీఖహ్ హజ్రతే అల్లామా మౌలానా ముఫ్తీ ముహమ్మద్ అంజద్ అలీ ఆజ్మీ** رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ మక్తబతుల్ మదీనా కీ మత్బూఆ బహారే షరీఅత్ హిస్సా2 సఫహ్ 127 పర్ ఫర్మాతే హై: ఫాసిఖోంకె ఇస్తి'మాల్ కప్‌డే జిన్ కా నజిస్ హోనా మా'లూమ్ న హో పాక్ సమ్‌ఝే జాయేంగె మగర్ బే నమాజీ కె పాజామే వగైరా మే ఎహ్‌తియాత్ యేహీ హై కి రూమాలీ పాక్ కర్ లీ జాయే కి అక్సర్ బే నమాజీ పేషాబ్ కర్ కె వైసే హీ పాజామా బాంధ్ లేతే హై(ఔర్ కుఫ్ఫార్ కె ఇన్ కప్‌డోంకె పాక్ కర్ లేనే మే తో బహుత్ ఖయాల్ కర్నా చాహియే.

(బహారే షరీఅత్, హిస్సా: 2, స:127)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ ط
اَمَّا بَعْدُ! فَاَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ط بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ط

“బానువానే తహారత్ పె లాఖో(సలాం” కె తేఈస్ హురూఫ్ కీ నిస్బత్ సె ఇస్లామి బహ్నోంకీ 23 మదని బహారే(

దురూద్ షరీఫ్ కీ ఫజీలత్

హజ్రతే సయ్యిదునా అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ సె మర్వీ హై కి షహన్షాహే ఖుష్ ఖిసాల్, పైకరే హుస్నో జమాల్, దాఫేఎ రన్జో మలాల్, సాహిబే జూదో నవాల్, రసూలే బే మిసాల్, బీబీ ఆమినా కె లాల్ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم ఏక్ మర్తబా బాహర్ తష్రీఫ్ లాయే తో మై భీ పీఛే హో లియా. ఆప్ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم ఏక్ బాగ్ మే దాఖిల్ హుయే ఔర్ సజ్దే మే తష్రీఫ్ లే గయే ఆప్ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم నె సజ్దా ఇత్నా తవీల్ కర్ దియా కి ముఝే అందేషా హువా కహీ అల్లాహ్ నె ఆప్ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కీ రూహే ముబారకా ఖబ్జ్ న ఫర్మాలీ హో. చునాంచే మై ఖరీబ్ హోకర్ బగౌర్ దేఖ్నే లగా. జబ్ సరే అఖ్దస్ ఉఠాయా తో ఫర్మాయా : **“అయ్ అబ్దుర్రహ్మాన్! క్యా హువా ?”** మై నె జవాబన్ అప్నా ఖదషా జాహిర్ కర్ దియా తో ఫర్మాయా: “జిబ్రఈలే అమీన్ నె ముఝ్ సె కహా: “క్యా ఆప్ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم కో యేహ్ బాత్ ఖుష్ నహీ(కర్తీ కి **అల్లాహ్** ఫర్మాతా హై కి జో తుమ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢేగా మై ఉస్ పర్ రహ్మత్ నాజిల్ ఫర్మాఉంగా ఔర్ జో తుమ్ పర్ సలామ్ భేజేగా మై ఉస్ పర్ సలామతీ నాజిల్ ఫర్మాఉంగా.” (مُسند اِمام اَحمد بن حَنبل ج ۱ ص ۴۰۶ حدیث ۱۶۶۲)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

(1) మదని ఆఖా సబ్జ్ సబ్జ్ ఇమామే వాలోంకె ఝుర్మట్ మే

اَلْحَمْدُ لِلّٰه **దా'వతే ఇస్లామీ** వాలోంపర్ ఝూమ్ ఝూమ్ కర్ బారానే రహ్మత్ బరస్తా హై చునాంచే బర్మింగ్హమ్(U.K) కె ఏక్ ఇస్లామీ భాయిా కా బయాన్ అప్నే అందజ్ వ అల్ఫాజ్ మే పేషే ఖిద్మత్ హై, హమ్ ఏక్ బార్ ముసల్మానోంకీ గున్జాన్ ఆబాదీ వాలే అలాఖే small health జిస్ కో హమ్ మదని మాహోల్ మే "మక్కీ హల్ఖా" కహ్తే హై మై అలాఖాఈ దౌరా కర్తే హుయే **నేకీ కీ దా'వత్** దేనే కే లియే ఘర్ ఘర్ జా రహే థే. ఇస్ దౌరాన్ ఏక్ ఘర్ పర్ దస్తక్ దీ తో ఏక్ ఉమ్ర్ రసీదా ఖాతూన్ నిక్లీ(జిన్ కా మీర్పూర్ (కష్మీర్) సె తఅల్లుఖ్ థా, ఉర్దూ ఔర్ ఇంగ్లీష్ సె నా బలద్ థీ(. హమ్ నె సర్ ఝుకా కర్ పంజాబీ మే **నేకీ కీ దా'వత్** పేష్ కీ ఔర్ అర్జ్ కీ, కి ఘర్ కె మర్దోంకో ఫులా వఖ్త్ మస్జిద్ మే భేజ్ దీజియే. హమ్ జబ్ జానే లగే తో వోహ్ కహ్నే లగీ(:اَلْحَمْدُ لِلّٰه మై నె చన్ద్ హీ రోజ్ పహ్లే యేహ్ ముబారక్ ఖ్వాబ్ దేఖా థా కి "**సర్కారే మదీనా** صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم సబ్జ్ సబ్జ్ ఇమామా షరీఫ్ వాలోంకె ఝుర్మట్ మే మస్జిదున్ నబవియ్యిష్షరీఫ్ زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًا وَّتَعْظِيْمًا సె బాహర్ కీ తరఫ్ తష్రీఫ్ లా రహే హై(." అల్లాహ్ కీ ఖుద్రత్ కీ ఆజ్ వోహీ సబ్జ్ సబ్జ్ ఇమామే వాలే మేరే ఘర్ **నేకీ కీ దా'వత్**

దేనే ఆ గయే. ఉన్ కో ఇస్లామీ బహ్‌నోంకె హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ దా'వత్ దీ గయీ. అబ్ వోహ్ అప్నే ఖాన్‌దాన్ కీ ఇస్లామీ బహ్‌నో(సమేత్ బా-ఖాఈదగీ కె సాథ్ హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ ఫేర్మాతీ హై(.

హై సహాబా కె ఝుర్‌మట్ మే బదరుద్దుజా
నూర్ హీ నూర్ హర్ సూ మదీనే మే హై

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

ఇస్లామీ బహ్నో(మే మదనీ ఇన్‌ఖిలాబ్

ఇస్లామీ బహ్‌నో ! దేఖా ఆప్ నె ! **దా'వతే ఇస్లామీ** వాలోంపర్ సర్కారే నామ్‌దార్, బి ఇజ్నే పర్వర్ దిగార్ దో ఆలమ్ కె మాలికో ముఖ్తార్, షహన్‌షాహే అబ్‌రార్ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కా కిత్‌నా బడా కరమ్ హై ! اَلْحَمْدُلِلّٰه, ఇస్లామీ భాఇయోంకె సాథ్ సాథ్ ఇస్లామీ బహ్‌నో(మే భీ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదనీ కామోంకీ హర్ తరఫ్ ధూమే(హై(. اَلْحَمْدُلِلّٰه లాఖో లాఖ్ ఇస్లామి బహ్‌నో(నే భీ దా'వతే ఇస్లామి కె మదని పైగామ్ కో ఖబూల్ కియా, ఫేషన్ పరస్తీ సె సర్‌షార్ ముఆషరే మే పర్‌వాన్ చఢ్‌నే వాలీ బే షుమార్ ఇస్లామి బహ్‌నే(గునాహోంకె దల్‌దల్ సె నికల్ కర్ ఉమ్మహాతుల్ మో'మినీన్ ఔర్ షహ్‌జాదియే కోనైన్ బీబీ ఫాతిమా رَضِیَ اللهُ عَنْهَا కీ దీవానియా(బన్ గయీ. గలే మే దుపట్టా లట్‌కా కర్ షాపింగ్ సెంటరో(ఔర్ మఖ్‌లూత్ తఫ్రీహ్ గాహో(మే భటక్నే వాలియో(, నైట్ క్లబో(ఔర్ సినేమా ఘరోంకీ జీనత్ బన్నే వాలియో(కో కర్‌బలా వాలీ ఇఫ్ఫత్ మఆబ్ షహ్‌జాదియో(رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُنَّ కీ షర్మో హాయా కె సద్‌ఖే వోహ్ బర్కతే(నసీబ్

హుయీా కి మదని బుర్ఖ̆ా ఉన్ కే లిబాస్ కా జుజ్̆వే లా యన్ఫక్ బన్ గయా. اَلْحَمْدُلِلّٰہ మదని మున్నియో(ఔర్ ఇస్లామీ బహ్నో(కో ఖ̆ుర్ఆనే కరీమ్ హిఫ్జ̆ే వ నాజ̆ిరా కీ ముఫ్త్ తా'లీమ్ దేనే కే లియే కయీ మదారిసతుల్ మదీనా ఔర్ ఆలిమా బనానే కే లియే ముతఅద్దద్ **"జామిఆతుల్ మదీనా"** ఖ̆ాఇమ్ హై(. اَلْحَمْدُلِلّٰہ **దా'వతే ఇస్లామీ** మే "హఫ̆ిజ̆ాత్" ఔర్ "మదనియ్యా ఆలిమాత్" కీ తా'దాద్ బఢ్‌తీ జా రహీ హై. బహర్ హాల్ ఇస్లామీ భాఇయోంసె ఇస్లామీ బహ్నే(కిసీ తరహ్ పీఛే నహీ(హై(, 1429 సినే హిజ్̆రీ కె మదని మాహ్ జుమాదిల్ ఊలా (జూన్ 2008) మే పాకిస్తాన్ కె అందర్ హోనే వాలే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదని కామోంకీ ఇస్లామీ బహ్నోంకీ **"మజ్లిసే ముషావరత్"** కీ తరఫ̆ సె మిల్‌నే వాలీ కార్‌కర్దగీ కీ ఏక్ ఝలక్ ములాహజ̆ా హో: **(1)** ఇస్ ఏక్ మదని మాహ్ మే ముల్క్ భర్ కె అందర్ రోజ̆ానా తఖ̆రీబన్ 24228 ఘర్ దర్స్ హుయే **(2)** రోజ̆ానా లగానే వాలే మద్రసతుల్ మదీనా (బాలిగాత్) కీ తా'దాద్ లగ్‌భగ్ 3275 ఔర్ ఇన్ సె ఇస్తిఫ̆ాదా కర్నే వాలియోంకీ తా'దాద్ తఖ̆రీబన్ 34633 (3) హల్ఖ̆ా/అలాఖ̆ా సత్హ్ కె హఫ్తేవార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్ కీ తా'దాద్ తఖ̆రీబన్ 3000, ఇన్ మే షరీక్ హోనే వాలియా(లగ్‌భగ్ 136245 (ఏక్ లాఖ్ ఛత్తీస్ హజ̆ార్ దో సో పైంతాలీస్) (4) హఫ్తేవార్ తరబియ్యతీ హల్ఖ̆ో(కీ తా'దాద్ తఖ̆రీబన్ 26052.

మేరీ జిస్ ఖ̆దర్ హై బహ్నో(సభీ మదనీ బుర్ఖా పహ్నే(
ఇన్‌హే(నేక్ తుమ్ బనానా మదనీ మదీనె వాలే

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

(2) మై నె మదని బుర్ఖా కైసే అప్నాయా !

బాబుల్ మదీనా (కారచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా లుబ్బే లుబాబ్ హై కి **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **మదని మాహోల్** సె వాబస్తా హోనే సె పహ్లే మై బహుత్ జేయాదా ఫ్యాషనబుల్ థీ, ఫోన్ కె జరీఎ గైర్ మర్దోంసె దోస్తీ కర్నే మే బడా లుత్ఫ్ ఆతా, పడోస్ కీ షాదియో(మే రస్మే మెహెందీ వగైరా కె మౌఖే పర్ ముఝే ఖాస్ తౌర్ పర్ బులాయా జాతా, వహా(మై న సిర్ఫ్ ఖుద్ రఖ్స్ కర్తీ బల్కి దూస్రీ లడ్కియోంకో భీ డాండియా రాస్ సిఖా కర్ అప్నే సాథ్ నచ్వాతీ, లా తా'దాద్ గానే ముఝే జెబానీ యాద్ థే, ఆవాజ్ చూంకీ అచ్ఛీ థీ ఇస్ లియే మేరీ సహేలియా(ముఝ్ సె అక్సర్ గానా సునానే కీ ఫేర్మాఇష్ లియా కర్తీ. బద్ ఖీస్మతీ సె ఘర్ మే **T.V.** బహుత్ దేఖా జాతా థా, ఇస్ కె బేహూదా ప్రోగ్రామోంకా మేరీ తబాహీ మే బహుత్ అహమ్ కిర్దార్ థా. **రబీఉన్నూర్ షరీఫ్** కీ ఏక్ సుహానీ షామ్ థీ, నమాజే మగ్రిబ్ కె బా'ద్ మేరే బడే భాఈ ఘర్ ఆయే తో ఉన్ కె హాథ్ మే మక్తబతుల్ మదీనా కె జారీ కర్దా సున్నతో(భరే బయానాత్ కె తీన్ కేసిటే(థీ(, ఇన్ మే సె ఏక్ బయాన్ కా నామ్ **"ఖబ్ర్ కీ పహ్లీ రాత్"** థా ఖుష్ ఖీస్మతీ సె యేహ్ కేసెట్ సున్ నే కీ మై నె సఆదత్ హాసిల్ కీ, ఖబ్ర్ కా మర్హలా కిస్ ఖదర్ కఠిన్ హై, ఇస్ కా ఎహ్సాస్ ముఝే యేహ్ బయాన్ సున్ కర్ హువా. మగర్ అఫ్సోస్! మేరే దిల్ పర్ గునాహోంకీ లజ్జత్ కా ఇస్ ఖదర్ గలబా థా కి ముఝ్ మే కోయీ ఖాస్ తబ్దీలీ నా ఆయీ. హా(! ఇత్నా ఫర్ఖ్ జేరూర్ పడా కి అబ్ ముఝే గునాహోంకా ఎహ్సాస్ హోనే లగా. కుఛ్ హీ దిన్ బాద్ పడోస్ మే **దా'వతే ఇస్లామీ** కీ జేమ్మేదార్ ఇస్లామీ బహ్నో(నె బ-సిల్సిల ఏ **"గ్యారహ్వీ**

ఫర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్‌జుల్ ఉమ్మాల్)

షరీఫ్" ఇజ్తిమా ఏ జిక్రో నా'త్ కా ఎహ్‌తిమామ్ కియా. ముఝే భీ షిర్కత్ కీ దా'వత్ దీ గయీ. **"ఖబ్ర్ కీ పహ్‌లీ రాత్"** సున్ కర్ మేరా దిల్ పహ్‌లే హీ చోట్ ఖా చుకా థా, చునాంచే మై నె జిందగీ మే పహ్‌లీ బార్ **ఇజ్తిమా ఏ జిక్రో నా'త్** మే జానే కా ఇరాదా కియా. మగర్ మేరీ హమాఖత్ ఖూబ్ మేకప్ కర్కే జదీద్ ఫేషన్ కా లిబాస్ పహన్ కర్ ఇజ్తిమా మే గయీ, ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ నే వహా(సున్నతో(భారా బయాన్ ఫర్మాయా, జిసే సున్ కర్ మేరే దిల్ కీ దున్‌యా జేరో జబర్ హో గయీ. బయాన్ కె బా'ద్ జబ్ మన్‌ఖబత్ **"యా గౌస్ బులావో ముఝే బగ్దాద్ బులావో"** పఢీ గయీ, ఇస్ నె గోయా గర్మ్ లోహే పర్ హథోడే కా కామ్ కియా ! యూ(మై **దా'వతే ఇస్లామి** కె సున్నతో(భరే ఇజ్‌తిమాఆత్ మే షరీక్ హోనే లగీ. మదని ఆఖా కీ దీవానియోంకీ సొహ్‌బతోంకీ బర్కత్ సె మేరే దిల్ మే గునాహోంసె నఫ్‌రత్ పైదా హుయీ, తౌబా కీ సఆదత్ మిలీ. ఔర్ **اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه** మై **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **మదనీ మాహోల్** సె వాబస్తా హోకర్ నేకియోంసె షాహ్‌రాహ్ పర్ అయ్‌సీ గామ్‌జన్ హుయీ కి మై వోహీ ఫ్యాషన్ కీ పుత్‌లీ జో కి పహ్‌లే బాహర్ నికల్‌తే వఖ్త్ దుపట్టా భీ ఠీక్ తరహ్ సె నహీ(ఓఢ్‌తీ థీ, కుఛ్ హీ అర్సే మే **మదని బుర్‌ఖా** పహన్నే కీ సఆదత్ పానే లగీ. **اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه** ఆజ్ మై **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదని కామోంకీ ధూమే మచానే కే లియే కోషా(హూ(.

అల్లాహ్ కరమ్ అయ్‌స కరే తుఝ్ పె జహా(మే
అయ్ దా'వతె ఇస్లామి తెరీ ధూమ్ మచీ హో

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

ఫ౯ర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తేహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

(3) సర్కారే మదీనా صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم కా దీదార్ నసీబ్ హో గయా

పంజాబ్ (పాకిస్తాన్) కె షహర్ గుల్‌జారే తైబా (సర్‌గోధా) కీ ముఖీమ్ ఇస్లామీ బహన్ కీ తహ్‌రీర్ కా ఖులాసా హై కి దా'వతే ఇస్లామి కె మదని మాహోల్ సె వాబస్తా హోనే సె పహ్‌లే అమలీ హాలత్ ఇన్‌తిహాయీ అబ్‌తర్ థీ. మోడ్రన్ సహేలియోంకీ సొహ్‌బత్ కె బాఇస్ మై **ఫ్యాషన్ కీ పుత్‌లీ ఔర్ మఖ్‌లూత్ తఫ్రీహ్ గాహోంకీ** బేహద్ మత్‌వాలీ థీ, مَعَاذَاللّٰہ న నమాజే పఢ్‌తీ నా హీ రోజే రఖ్‌తీ ఔర్ బుర్ఖా సె తో కోసో(దూర్ భాగ్‌తీ థీ. బస్ **T.V** ఔర్ **V.C.R** హోతా ఔర్ మై. ఖుద్‌సర్ ఇత్నీ థీ కి అప్నే సామ్‌నే కిసీ కీ చల్‌నే నహీ(దేతీ థీ. ఉన్ దినో(మే కాలేజ్ మే ఫస్ట్ ఇయర్ కీ తాలిబా థీ. ఏక్ రోజ్ ముఝే కిసీ నె మక్తబతుల్ మదీనా కె జారీ కర్దా సున్నతో(భరే బయాన్ కీ కెసెట్ బనామ్ **“వుజూ ఔర్ సైన్స్”** తోహ్‌ఫే మే దీ, బయన్ మా'లూమాతీ ఔర్ ఖాసా దిల్‌చస్ప్ థా, ఇస్ బయాన్ సె ముతఅస్సిర్ హో కర్ మై నె అలాఖే మె హోనే వాలే దా'వతె ఇస్లామి కె **ఇస్లామి బహ్‌నోంకె సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే జానా షురూ కర్ దియా. మదని మాహోల్ కా నూర్ మేరీ తారీక్ జేందగీ కో మునవ్వర్ కర్నే లగా. వఖ్త్ గుజర్నే కె సాథ్ సాథ్ **اَلْحَمْدُلِلّٰہ** మే అప్నీ బురీ ఆదతో(సె తోబా కర్నే మే కామ్‌యాబ్ హో గయీ. **దా'వతే ఇస్లామి** కె **మదని బుర్ఖా** పహన్నే లగీ. మేరే ఘర్ వాలే, రిష్తేదార్ ఔర్ మేరీ సహేలియా(ఇస్ హైరత్ అంగేజ్ తబ్‌దీలీ పర్ బహుత్ హైరాన్ థే. ఉన్‌హే యేహ్ సబ్ ఖ్వాబ్ లగ్ రహా థా మగర్ యేహ్ సో ఫీ-సదీ హఖీఖత్ థీ. **اَلْحَمْدُلِلّٰہ** అబ్ మై అప్నే ఘర్ మే **ఫైజానే సున్నత్** సె దర్స్ దేతీ హూ(. దీగర్ ఇస్లామి బహ్‌నోంకె సాథ్ మిల్

కర్ మదని కామ్ కర్నే కీ సఆదత్ సే భీ బహ్‌రా మన్ద్ హోతీ హూ(. రోజానే **“ఫ్రిక్రే మదీనా”** కె జేరీఎ మదని ఇన్‌ఆమాత్ కె రిసాలే కె ఖానే పుర్ కర్ కె హర్ మాహ్ జమ్అ కర్‌వానా మేరా మా’మూల్ హై. ఏక్ రోజ్ ముఝ్ పర్ రబ్ కా అయ్‌సా కరమ్ హువా కి మై జిత్నా భీ షుక్ర్ కరూ(కమ్ కమ్ ఔర్ కమ్ హై. హువా యూ(కి ఏక్ రాత్ మే సోయీ తో మేరీ ఖిస్మత్ అంగడాయీ లే కర్ జాగ్ ఉఠీ. మై నె ఖ్వాబ్ మే దేఖా కి **దా’వతే ఇస్లామి** కా సున్నతో(భరా ఇజ్తిమా హో రహా హై మై జిస్ జగహ్ బైఠీ హూ(వహా(ఖిడ్‌కీ సె ఠన్‌డీ ఠన్‌డీ హవా ఆ రహీ హై, మై బే సాఖ్‌తా ఖిడ్‌కి సె బాహర్ కి తరఫ్ దేఖ్‌తీ హూ(తో ఆస్మాన్ పర్ బాదల్ నజర్ ఆతే హై(. మై బే ఇఖ్‌తియార్ యేహ్ సలామ్ పఢ్‌నా షురూ కర్ దేతీ హూ(.

అయ్ సబా ముస్తఫా సె కహ్ దేనా
గమ్ కె మారే సలామ్ కర్తే హై(

అచానక్ మేరే సామ్‌నే ఏక్ హసీనో జమీల్ ఔర్ నూరానీ చెహ్‌రే వాలే బుజుర్గ్ సఫేద్ లిబాస్ మే మల్‌బూస్ సబ్జ్ సబ్జ్ ఇమామా షరీఫ్ కా తాజ్ సరే ముబారక్ పర్ సజాయే ముస్కురాతే హుయే తష్‌రీఫ్ లే ఆయే, మై అభీ నజ్జారే హీ మే గుమ్ థీ కి కిసీ కీ ఆవాజ్ సునాయీ దీ : **“యేహ్ హుజూరే అక్రమ్, నూరే ముజస్సమ్** صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم **హై.”** ఫిర్ మేరీ ఆంఖ్ ఖుల్ గయీ. మై అప్నీ స-ఆదతోంకీ ఇస్ మే’రాజ్ పర్ షిద్దతే జజ్‌బాత్ సె రోనే లగీ. దిల్ చాహ్‌తా థా కి ఆంఖే బంద్ కరూ(ఔర్ బార్ బార్ వోహీ మన్‌జర్ దేఖూ(. అబ్ భీ హర్ రాత్ ఇసీ ఉమ్మీద్ పర్ దరూదే పాక్ పఢ్‌తే పఢ్‌తే సోతీ హూ(కి కాష్! మేరే భాగ్ దోబారా జాగ్ ఉఠే(.

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా దురూదే పాక్ పఢా అల్లాహ్ عَزَّوَجَلَّ ఉస్ పర్ సౌ రహ్మతే(నాజిల్ ఫేర్మాతా హై. –(తిబ్రానీ)

క్యా ఖబర్ ఆజ్ కీ షబ్ దీద్ కా అర్మా(నికలే
అప్నీ ఆంఖోంకో అఖీదత్ సె బిఛా ఏ రఖియే

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(4) సీధా రాస్తా మిల్ గయా

పంజాబ్ (పాకిస్తాన్) కీ ఏక్ ఇస్లామి బహన్ కె బయాన్ కా ఖులాసా హై : హమారా ఖాన్‌దాన్ అఖాఇద్ కె ఏ'తిబార్ సె ముఖ్‌తలిఫ్ ఖానో(మే బటా హువా థా, మై షదీద్ పరేషాన్ థీ కి న జానే కౌన్ సె లోగ్ సహీహ్ రాస్తే పర్ హై(! మై అప్నే రబ్ కీ బార్గాహ్ మే దుఆయే(కియా కర్తీ కి **యా అల్లాహ్ ! ముఝే సీధే రస్తే పర్ చల్‌నే కీ తౌఫీఖ్ అతా ఫేర్మా.** اَلْحَمْدُلِلّٰه ముఝే సీధా రాస్తా మిల్ గయా ఔర్ ఇస్ కీ సూరత్ యూ(బనీ కి ఏక్ దిన్ చంద్ ఇస్లామీ బహ్నో(నె ముఝే తబ్‌లీగే ఖుర్‌ఆనో సున్నత్ కీ ఆలంగీర్ గైర్ సియాసీ తహ్‌రీక్ **దా'వతె ఇస్లామి** కె ఇస్లామి బహ్‌నోంకె హఫ్తావార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ దా'వత్ పేష్ కీ, మై సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షరీక్ హుయీ. వహా(ఏక్ ముబల్లిగా ఇస్లామి బహన్ నె ఫైజానే సున్నత్ సె దేఖ్ కర్ బయాన్ కియా, బయాన్ సున్ కర్ మై **ఖౌఫే ఖుదా** సె కాంప్ ఉఠీ. రిఖ్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ, **సలాతో సలామ్** ఔర్ ఇస్లామీ బహ్‌నోంకీ అప్నాఇయ్యత్ భరీ ములాఖాతో(నె మజీద్ బహుత్ ముతఅస్సిర్ కియా. اَلْحَمْدُلِلّٰه సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె మజ్‌హబే ముహజ్జబ్ అహ్‌లె సున్నత్ కీ సదాఖత్ పర్ యఖీన్ కీ దౌలత్ కె సాథ్ సాథ్ ముఝే నమాజే పంజ్‌గానా ఔర్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జేక్ర్ హో ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢే తో వోహ్ లోగో(మే సే కన్జూస్ తరీన్ షఖ్స్ హై. - (తర్గీబో తర్హీబ్)

రమజానుల్ ముబారక్ కె రోజోంకీ పాబందీ భీ నసీబ్ హుయీ. యూ(మై **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదని మాహోల్ కీ బర్కతోంకో సమేట్తీ తా దమే తహ్రీర్ తహ్సీల్ జేమ్మాదార్ కీ హైసియ్యత్ సె ఇస్లామి బహ్నో(మే **నేకీ కీ దా'వత్** ఆమ్ కర్నె కే లియే కోషా(హూ(.

జాలిమ్ హూ(జఫాకారో సితంగార్ హూ(మై(
ఆసీ వ ఖతాకార్ భీ హద్ భర్ హూ(మై(
యేహ్ సబ్ హై మగర్ ప్యార తేరీ రహ్మత్ సె
సున్నీ హూ(ముసల్మాన్ ముఖ్రర్ హూ(మై(

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(5) మై గానే లిఖ్తీ థీ

పంజాబ్ (పాకిస్తాన్) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా లుబ్బే లుబాబ్ హై కి మై **గానే బాజే సున్నే** కీ బహుత్ షౌఖీన్ థీ. మేరే పాస్ గానోంకీ బహుత్ సారీ కేసిటే(ఔర్ కితాబే(జమ్అ థీ(మై ఖుద్ భీ గానే లిఖ్తీ థీ. **ఫిల్మో డిరామో(** కీ అయ్సీ దీవానీ థీ కి లగ్తా థా కి షాయద్ ఇన్ కె బిగైర్ (مَعَاذَاللّٰه) మై జీ న సకూంగీ. అఫ్సోస్ ! కి నిగాహోంకీ హిఫాజత్ కా బిల్కుల్ భీ జేహన్ నహీ(థా. **అల్లాహ్** కె కరమ్ సె బిల్ ఆఖిర్ గునాహో(భరీ జేందగీ సె కనారా కషీ కీ సూరత్ బన్ హీ గయీ, హువా యూ(కి మై నె **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇస్లామీ బహ్నోంకె హఫ్తేవార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ సఆదత్ హాసిల్ కీ. ఉస్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే హోనే వాలే **బయాన్, దుఆ** ఔర్ ఇస్లామీ బహ్నోంకీ **ఇన్ఫేరాదీ కోషిష్** కె మదని ఫూలో(నె మేరే దిల్ మే **మదని ఇన్ఖిలాబ్** బర్పా కర్ దియా.اَلْحَمْدُلِلّٰه మై నె అప్నే గునాహోంసె తౌబా కీ ఔర్ సున్నతో(

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ఉస్ షఖ్స్ కీ నాక్ ఖాక్ ఆలూద్ హో జిస్ కే పాస్ మెరా జిక్ర్ హువా ఔర్ వోహ ముఝ పర్ దురూదే పాక్ నా ఫఢే. –(హాకిమ్)

భరీ జేందగీ గుజార్నే కే లియే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదని మహోల్ సె వాబస్తా హో గయీ. తా దమే తహ్రీర్ హల్ఖా జేమ్మాదార్ భీ హైసియ్యత్ సె సున్నతోంకీ ఖిద్మత్ కీ సఆదత్ హాసిల్ కర్ రహీ హూ(.

కరమ్ జో ఆప్ కా అయ్ సయ్యిదే అబ్రార్ హో జాయే
తో హర్ బద్కార్ బందా దమ్ మే నేకోకార్ హో జాయే

(సామానే బఖ్షిష్)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(6) ఖాబిలే రష్క్ మౌత్

మర్కజుల్ ఔలియా (లాహోర్) కీ ఏక్ జేమ్మేదార్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా ఖులాసా హై కి మేరీ వాలిదా ఏక్ అర్సే సె గుర్దోంకె మరజ్ మే ముబ్తలా థీ(. రబీఉన్ నూర్ షరీఫ్ కె పుర్నూర్ మహీనే మే పహ్లీ మర్తబా హమ్ మా(బేటీ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇస్లామీ బహ్నోంకె **అల్లాహ్-అల్లాహ్** ఔర్ **మర్హబా యా ముస్తఫా** కీ పుర్కైఫ్ సదావోంసె గూంజ్తే హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షరీక్ హేయే. షర్ ఈ పర్దా కర్నే కే లియే **మదని బురఖా** పహన్నే, ఆఇందా భీ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్ మే షిర్కత్ కర్నే ఔర్ మజీద్ అఛ్ఛీ అఛ్ఛీ **నియ్యతే(** కర్ కె హమ్ దోనో(ఘర్ లౌట్ ఆయీ. రాత్ కె వఖ్త్ అమ్మీజాన్ కో యకాయక్ **దిల్ కా దౌరా పడా**, సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మె గూంజ్ నే వాలీ **అల్లాహ్-అల్లాహ్** కీ మష్హూర్ కున్ సదావోంకా నషా గోయా అభీ బాఖీ థా షాయద్ ఇసీ లియే మేరీ అమ్మీజాన్ అప్నీ జేందగీ కే ఆఖిరీ తఖ్రీబన్ 25 మినట్

అల్లాహ్-అల్లాహ్ కీ విర్ద్ కర్తీ రహీ ఔర్ ఫిర్... ఫిర్... ఉన్ కీ రూహ్ ఖఫసే ఉన్సురీ సె పర్వాజ్ కర్ గయీ. اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رٰجِعُوْن **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్** మర్హూమా కో గరీఖే రహ్మత్ కరే ఔర్ ఉన్ కో బే హిసాబ్ మగ్ఫిరత్ సె నవాజ్ కర్ జన్నతుల్ ఫిర్దౌస్ మే అప్నే **మహ్బూబ్** صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కా పడోస్ నసీబ్ ఫర్మాయే ఔర్ ముఝ్ గునహగారోంకె సర్దార్ **సగే మదీనా** عُفِىَ عَنْهُ కె హఖ్ మే భీ యేహ్ దుఆయే(ఖబూల్ కరే.

اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

అఫ్వ ఫర్మా ఖతాయే(మేరీ అయ్ అఫూ షౌకో తౌఫీఖ్ నేకీ కీ దే ముఝ్ కో తూ
జారీ దిల్ కర్ కి హర్ దమ్ రహే జిక్రే హూ ఆదతే బద్ బదల్ ఔర్ కర్ నేక్ ఖూ(
అల్లాహూ అల్లాహూ అల్లాహూ అల్లాహూ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(7) సఫరే మదీనా కీ సఆదత్ మిల్ గయీ

పంజాబ్ (పాకిస్తాన్) కె షహర్ కహ్రోడ్ పక్కా కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ (ఉమ్ర్ తఖ్రీబన్ **55** సాల్) కె బయాన్ కా ఖులాసా హై కి మై **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇస్లామీ బహ్నోంకె హఫ్తేవార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే పాబందీ సె హాజిరీ సె మహ్రూమ్ థీ. **సున్నతో(భరే బయానాత్** మే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇజ్తిమాఆత్ మే ఖబూలే దుఆ కె వాఖిఆత్ అగర్చె సున్ రఖే థే మగర్ మేరా ఏ'తిఖాద్ యూ(మజీద్ పుఖ్తా హువా కి మై 3 సాల్ తక్ **సఫరే మదీనా** కే లియే ఫార్మ్ జమ్అ కర్వాతీ రహీ లేకిన్ **హాజిరీ** కీ కోయీ సూరత్ న బన్ పాయీ. అబ్ కీ బార్ ఫార్మ్ జమ్అ కర్వాయా తో మై నే యూ(దుఆ మాంగీ : **"యా అల్లాహ్ ! మై దా'వతే ఇస్లామీ కె హఫ్తేవార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే ముసల్సల్ 12 హఫ్తే అవ్వల్ తా

ఆఖిర్ షిర్కత్ కరూంగీ. అయ్ అల్లాహ్! ముఝే సఫేరే మదీనా కి సఆదత్ సె నవాజ్ దే." اَلْحَمْدُلِلّٰہ అభీ 12 హఫ్తే పూరే న హుయే థే కి ముఝ్ పర్ బాబే కరమ్ ఖుల్ గయా ఔర్ ముఝే **మదీనే కా బులావా ఆ గయా**, మై ఖుషీ ఖుషీ **సఫేరే మదీనా** పర్ రవానా హో గయీ. **హాజిరీఏ మదీనా** సె వాపసీ పర్ మై నె 12 హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే అవ్వల్ తా ఆఖిర్ షిర్కత్ కీ నియ్యత్ పర్ అమల్ భీ కియా. اَلْحَمْدُلِلّٰہ తా దమే తహ్రీర్ హర్ హఫ్తే పాబందీ సె హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ సఆదత్ పాతీ హూ(.

హమ్ గరీబోంకో రౌజే పె బుల్వాఇయే
రాహే తైబా కా జాదే సఫర్ చాహియే

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

(8) బేటీ కీ ఇస్లాహ్ కా రాజ్

పంజాబ్ (పాకిస్తాన్) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా లుబ్బే లుబాబ్ హై కి మేరీ బేటీ **ఫిల్మో, డ్రామో(** ఔర్ బే పర్దగియో(వగైరా గునాహోంకీ ఆలూదగియో(మే అప్నీ జిందగీ కె కీమ్తీ లమ్హోంకో బర్బాద్ కర్ రహీ థీ, మై ఉస్ కీ హర్కతోంసె బేహద్ పరేషాన్ థీ, బారహా సమ్ఝాతీ మగర్ వోహ్ ఏక్ కాన్ సె సున్ కర్ దూస్రే సె నికాల్ దేతీ. మై **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇస్లామీ బహ్నోంకె హఫ్తావార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కర్తీ థీ ఔర్ ఇజ్తిమా మే మాంగే జానే వాలీ దుఆవోంకీ ఖబూలియ్యత్ కె వాఖిఆత్ భీ సునా కర్తీ థీ. చునాంచే ఏక్ మర్తబా మై నె **దా'వతే ఇస్లామీ** కె తహ్త్ హోనే వాలే **గ్యారహ్వీ(షరీఫ్** కె **ఇజ్తిమాఏ**

జిక్రో నా'త్ మే అప్నీ బేటీ కీ ఇస్లాహ్ కే లియే గిడ్‌గడా కర్ దుఆ మాంగీ. మేరీ ఖ్వాహిష్ థీ కి మేరీ బేటీ భీ **దా'వతే ఇస్లామీ** కీ ముబల్లిగా బనే. **اَلْحَمْدُلِلّٰه** మేరీ దుఆ ఖబూల్ హుయీ ఔర్ మేరీ బేటీ కిసీ న కిసీ తరహ్ ఇస్లామీ బహ్‌నోంకె **హఫ్తేవార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షరీక్ హోనే పర్ రిజా మన్ద్ హో గయీ. ఉస్ నే జబ్ షిర్కత్ కీ తో ఇత్నీ ముతఅస్సిర్ హుయీ కీ బస్ **దా'వతే ఇస్లామీ** హీ కీ హో కర్ రహ్ గయీ. **اَلْحَمْدُلِلّٰه** కీ మన్‌జిలే(తై కర్తే కర్తే (తా దమే తహ్‌రీర్) మేరీ బేటీ హల్ఖా జిమ్మాదార్ కీ హైసియ్యత్ సె సున్నతో(కీ ఖిద్‌మతే(మే మష్‌గూల్ హై.

గిర్ పడ్ కె యహా(పహుంచా మర్ మర్ కె ఇసే పాయా
ఛూటే న ఇలాహీ అబ్ సంగే దరే జానానా

(సామానే బఖ్షిష్)

ఇస్లామీ బహ్నో ! దా'వతే ఇస్లామీ కె **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్** మే రహ్మతే(క్యూ(నాజిల్ న హోంగీ కి ఇన్ **ఆషిఖానే రసూల్** ఔర్ **ఆఖా కీ దీవానియో(** మే న జానే కిత్నే **ఔలియా ఏ కిరామ్** رَحِمَهُمُ اللّٰهُ السَّلام హోతే ఔర్ వలియ్యాత్ హోతీ హోంగీ. మేరే ఆఖా ఆ'లా హజ్‌రత్ رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه **ఫతావా రజవియ్యా జిల్ద్ 24 సఫహా 184** పర్ ఫేర్మాతే హై(: "జమాఅత్ మే బర్కత్ హై ఔర్ దుఆయే మజ్‌మే ముస్లిమీన్ అఖ్‌రబ్ బ ఖబూల్. (యా'ని ముసల్మానోంకె మజ్‌మా మే దుఆ మాంగ్‌నా ఖబూలియ్యత్ కె ఖరీబ్ తర్ హై) ఉలమా ఫేర్మాతే హై(: జహా(చాలీస్

ముసల్మాన్ స్వాలేహ్ (యా'ని నేక్ ముసల్మాన్) జమ్అ హోతే హై(ఉన్ మే సె ఏక్ వలియ్యుల్లాహ్ జరూర్ హోతా హై."

(تَیسیر شَرحِ جامعِ صغیر ج۱ ص ۳۱۲ زیرِ حدیث ۷۱٤ دار الحدیث،مصر)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

(9) మదనీ మున్నా సిహ్హత్ యాబ్ హో గయా

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ జిమ్మాదార్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా ఖులాసా హై కి 2005 సి.ఈ. తబ్లీగే ఖుర్ఆనో సున్నత్ కీ ఆలంగీర్ గైర్ సియాసీ తహ్రీక్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె బాబుల్ ఇస్లామ్ (సింధ్) కె **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** (సహ్రాయే మదీనా టోల్ ప్లాజా సూపర్ హైవే రోడ్ బాబుల్ మదీనా కరాచీ) మే ఆఖిరీ దిన్ హోనే వాలీ ఖుసూసీ నిషస్త్ కీ టేలీఫోన్ కె జరీఎ ఇస్లామీ బహ్నో(మే రిలే (RELAY) కీ తర్కీబ్ థీ. చునాంచే హమ్ అప్నే అలాఖే కీ ఇస్లామీ బహ్నో(మే ఇస్ కీ దా'వత్ ఆమ్ కర్నే మే మస్రూఫ్ థీ(. ఇజ్తిమా కె ఆఖిరీ దిన్ అలస్సుబ్హ్ హమ్ చంద్ ఇస్లామీ బహ్నే(ఘర్ ఘర్ జాకర్ ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ తర్గీబ్ దిలా రహీ థీ ఇసీ దౌరాన్ హమారీ ములాఖాత్ ఏక్ నిహాయత్ దుఖ్యారీ ఇస్లామీ బహన్ సె హుయీ, ఉన్ హో(నె గమ్గీన్ లహ్జే మే కహా : మేరే బచ్చే కీ **తబీఅత్** ఖరాబ్ హై, డాక్టరో(నె ఉస్ కీ రిపోర్ట్ దేఖ్ కర్ కిసీ **మోహ్లిక్ బీమారీ** కా ఖద్షా జాహిర్ కియా హై, ఆప్ దుఆ కీజియేగా కీ "అల్లాహ్" మేరే బేటే కో షిఫా అతా ఫర్మాయే." హమ్ నె ఉస్ పరేషాన్ హాల్ ఇస్లామీ బహన్ పర్ **ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్** కర్తే హుయే **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** కీ బర్కతే(సునా కర్ షిర్కత్ కీ దా'వత్ పేష్ కీ. చునాంచే వోహ్ హాథో(హాథ్

హమారే సాథ్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ ఆఖిరీ నిషస్త్ మే షరీక్ హో గయీ. ఇజ్తిమా మే హోనే వాలీ రిఖ్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ కే దౌరాన్ ఉన్హో(నె అప్నే బేటే కీ సిహ్హత్ యాబీ కీ దుఆ మాంగీ. చంద్ రోజ్ బా'ద్ వోహ్ ఇస్లామీ బహన్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇస్లామీ బహ్నోంకె హఫ్తావార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే భీ తష్రీఫ్ లాయీ ఔర్ ఇజ్తిమా కె ఇఖ్‌తితామ్ పర్ ఉన్హోనే ఇస్లామీ బహన్ కో బతాయా కీ **اَلْحَمْدُلِلّٰہ** **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** కీ ఖుసూసీ నిషస్త్ మే రిఖ్ఖత్ కీ ముఝే అయ్‌సీ బర్కతే(నసీబ్ హుయీ కి జబ్ మై నె అప్నే మున్నే కా దోబారా మెడికల్ టెస్ట్ కర్వాయా తో హైరత్ అంగేజ్ తౌర్ పర్ రిపోర్ట్స్ బిల్‌కుల్ సహీ ఆయీ ఔర్ అబ్ మేరా మదనీ మున్నా ముకమ్మల్ తౌర్ పర్ **సిహ్హత్ యాబ్** హో చుకా హై. మేరే మున్నే కీ అచానక్ సిహ్హత్ యాబీ నె డాక్టరోంకో భీ హైరత్ మే ముబ్‌తలా కర్ దియా హై!

వల్లాహ్ వోహ్ సున్‌లేంగే ఫర్‌యాద్ కో పహుంచేంగే
ఇత్నా భీ తో హో కోయీ జో ఆహ్ ! కరే దిల్ సె

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

(10) రోజ్‌గార్ మిల్ గయా

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ జిమ్మేదార్ ఇస్లామీ బహన్ కే బయాన్ కా ఖులాసా హై కి హమ్ తవీల్ అర్సే సె **మఆషీ బద్‌హాలీ** కా షికార్ థే, మేరే బచ్చోంకె అబ్బూ కో కభీ కభార్ కోయీ కామ్ మిలా జాతా వర్నా అక్సర్ బే రోజ్‌గార్ రహ్‌తే. ఇసీ పరేషానీ కే ఆలమ్ మే మేరీ

ములాఖాత్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కీ ఏక్ ముబల్లిగా సె హుయీ, మై నే ఉన్ హే(అప్నే హాలాత్ బతా కర్ దుఆ కే లియే కహా తో ఉన్హో(నె షఫ్ఖత్ సె దిలాసా దియా ఔర్ ముఝ్ పర్ ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్ కర్తే హుయే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇస్లామీ బహ్నోంకె **సున్నతోంభరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ దా'వత్ పేష్ కీ ఔర్ మేరా కుఛ్ ఇస్ తరహ్ జెహన్ బనాయా కి اَلْحَمْدُلِلّٰہ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ ఖూబ్ ఖూబ్ బహారే(హై(, జహా(కసీర్ ఇస్లామీ బహ్నోంకో తౌబా కీ తౌఫీఖ్ మిలీ ఔర్ వోహ్ గునాహో(భరీ జిందగీ ఛోడ్ కర్ నేక్ బన్ గయీ వహీ(బా'జ్ అవ్ఖాత్ రబ్బే కాఏనాత్ కీ ఇనాయత్ ఈమాన్ అఫ్రోజ్ కరిష్మాత్ కా భీ జుహూర్ హోతా హై మసలన్ మరీజోంకో షిఫా మిలీ, వగైరా. ఉన్ కీ **"ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్"** కే దిల్ మోహ్ లేనే వాలే అందాజ్ నె ముఝే సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షరీక్ హోనే పర్ మజ్బూర్ కర్ దియా. చునాంచే మై సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షరీక్ హుయీ ఔర్ ఇఖ్తితామ్ పర్ హోనే వాలీ రిఖ్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ కె దౌరాన్ మై నె యేహ్ భీ దుఆ మాంగీ కి **యా అల్లాహ్ !** ఇస్ ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె హమారే రోజ్గార్ కె మస్అలే కో హల్ ఫ్రమా దే. اَلْحَمْدُلِلّٰہ అభీ చంద్ హీ రోజ్ గుజ్రే థే కి అల్లాహ్ గఫ్ఫార్ నె మేరే బచ్చోంకే అబ్బూ కో **బెహ్తరీన్ సిల్సిల ఏ రోజ్గార్** అతా ఫ్రమా దియా. اَلْحَمْدُلِلّٰہ ఇస్ తరహ్ దా'వతే ఇస్లామీ కె సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె హమారీ బద్హాలీ ఖుష్హాలీ మే తబ్దీల్ హో గయీ.

దో ఆలమ్ మే బట్‌తా హై సద్ఖా యహాంకా
హమీ ఇక్ నహీ(రోజా ఖ్వారే మదీనా (జౌఖే నా'త్)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب !   صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(11) సచ్చీ నియ్యత్ కీ బర్కత్

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ జీమ్మేదార్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్‌కా లుబ్బే లుబాబ్ హై కి **దా'వతే ఇస్లామీ** కే బైనల్ అఖ్వామీ **తీన్ రోజా సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** కీ ఆమద్ ఆమద్ థీ. ఆఖిరీ దిన్ కీ **ఖుసూసీ నిషస్త్** కా బయాన్, జీక్ర్ వ దుఆ ఔర్ సలాతో సలామ్ బ-జరీఅయే టెలీఫోన్ ఇస్లామీ బహ్నోంకె బా పర్దా ఇజ్తిమాఆత్ మే భీ రిలే కియా జాతా హై. చునాంచే హమారే అలాఖే కీ ఇస్లామీ బహ్నో(నె ఘర్ ఘర్ జా కర్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ దా'వత్ కో ఆమ్ కర్నా షురూ కర్ దియా, ఉన్ ఇస్లామీ బహ్నో(మే **మర్హూమా జాహిదా అత్తారియ్యా** భీ షామిల్ థీ(, ఉన్ కా జజ్బా ఖాబిలే దీద్ థా, వోహ్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ ఆఖిరీ నిషస్త్ మే షిర్కత్ కే లియే ఇస్లామీ బహ్నో(పర్ భర్‌పూర్ **ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్** ఔర్ ఉన్ హే(ఇజ్తిమా గాహ్ మే లే జానే కె ఇన్‌తిజామాత్ మే మస్‌రూఫ్ దిఖాయీ దేతీ థీ(. సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా సె ఏక్ హఫ్తా ఖబ్ల్ ఇత్‌వార్ కె దిన్ అచానక్ ఉన్ కీ తబీఅత్ ఖరాబ్ హో గయీ ఔర్ ఉన్‌హే(అస్పితాల్ మే లే జాయా గయా జహా(హాలత్ దేఖ్‌తే హుయే ఉనహే ఫౌరన్ దాఖిల్ కర్ లియా గయా. తీన్ రోజ్ బిస్తరే అలాలత్ పర్ రహ్‌నే కె బా'ద్ వోహ్ మంగల్ కె రోజ్ ఇస్ దునియా ఏ ఫానీ సె **కూచ్**

ఫ్రేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జో ముఝ్ పర్ రోజే జుముఅహ్ దురూద్ షరీఫ్ పఢేగా మై ఖియామత్ కే దిన్ ఉస్ కీ షఫాఅత్ కరూంగా -(కన్జుల్ ఉమ్మాల్)

ఫ్రేర్మా గయీా, إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ఇత్వార్ కె రోజ్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ ఆఖిరీ నిషస్త్ మే ఉన్ కె అలాఖే కీ కసీర్ ఇస్లామీ బహ్నో(నే షిర్కత్ కీ. అచానక్ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ నే యేహ్ ఈమాన్ అఫ్రోజ్ మన్జర్ దేఖా కి చంద్ రోజ్ ఖబ్ల్ ఇన్తిఖాల్ కర్ జానే వాలీ **దా'వతే ఇస్లామీ కీ ముబల్లిగా జాహిదా అత్తారియ్యా మర్హూమా** భీ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షరీక్ హై(. **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్ కీ ఉన్ పర్ రహ్మత్ హో ఔర్ ఉన్ కె సద్ఖే హమారీ మగ్ఫిరత్ హో.**

ఆప్ మహ్బూబ్ హై(అల్లాహ్ కె అయ్సే మహ్బూబ్
హర్ ముహిబ్ ఆప్ కా మహ్బూబే ఖుదా హోతా హై

(సామానే బఖ్షిష్)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(12) ఔలాద్ మిలీ, పావ్(కా దర్ద్ మిటా

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహ్న్ కె తహ్రీరీ బయాన్ కా ఖులాసా హై కి مَعَاذَ اللّٰه మై నిత్ నయే ఫేషన్ కీ షౌఖీన్ ఔర్ నమాజే(ఖజా కర్ దేనే కీ ఆదీ థీ. హమారీ ఖుష్ బఖ్తీ కి మేరీ ఏక్ బేటీ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ముష్కబార్ **మదనీ మాహోల్** సె వాబస్తా హో గయీ. బేటీ ముఝే భీ ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్ కె జరీఏ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** కీ దా'వత్ దేతీ రహ్తీ థీ లేకిన్ మై ఉస్ కీ బాత్ కో నజర్ అందాజ్ కర్ దియా కర్తీ థీ. ఏక్ మర్తబా హస్బే మా'మూల్ మేరీ బేటీ నె ముఝ్ పర్

"ఇన్ఫేరాదీ కోషిష్" కీ ఔర్ ముఝే దా'వతే ఇస్లామీ కె ఇజ్తిమాఆత్ మే షిర్కత్ కీ ఏక్ బర్కత్ యేహ్ భీ బతాయీ కి **اَلْحَمْدُلِلّٰه దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇజ్తిమాఆత్ మే షరీక్ హోనే వాలియోంకీ దుఆవోంకీ ఖబూలియ్యత్ కే కయీ వాకిఆత్ హై(, లిహాజా ఆప్ భీ ఇజ్తిమా మే షరీక్ హో(ఔర్ భాయీ కే లియే దుఆ కీజియే. బాత్ యేహ్ థీ కి మెరే బేటే కీ షాదీ కో **4** సాల్ కా అర్సా గుజర్ చుకా థా మగర్ వోహ్ ఔలాద్ కీ నే'మత్ సే మహ్రూమ్ థా. చునాంచే మై నె అప్నీ బేటీ కీ తర్గీబ్ పర్ యేహ్ నియ్యత్ కీ, కి اِنْ شَآءَ الله దా'వతే ఇస్లామీ కె సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్ మే షిర్కత్ కరూంగీ ఔర్ అప్నే బేటే కే లియే **ఔలాద్** కీ దుఆ మాంగూంగీ.**اَلْحَمْدُلِلّٰه** మై నె **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే పాబందీ సె షిర్కత్ కర్నా షరూ కర్ దీ. వహా(మై అప్నే బేటే కే లియే భీ **దుఆ** కియా కర్తీ. కుఛ్ హీ అర్సే మే **అల్లాహ్** నె మెరే బేటే కో ఔలాద్ కీ నే'మత్ సె మాలామాల్ ఫేర్మా దియా. సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ ఏక్ ఔర్ **బర్కత్** యేహ్ భీ మిలీ కి తక్రీబన్ 3 సాల్ సె మేరే పావ్(మే జో షదీద్ తక్లీఫ్ రహ్తీ థీ **اَلْحَمْدُلِلّٰه** ముఝే ఉస్ సే భీ నజాత్ మిల్ గయీ.

మాంగేంగే మాంగే జాయేంగే ముహ్ మాంగీ పాయేంగే
సర్కార్ మే న "లా" హై న హాజత్ "అగర్" కీ హై

(హదాఇఖే బఖ్షిష్)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

(13) మేరే మసాఇల్ హల్ హో గయే

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ముఅమ్మర్ ఇస్లామీ బహన్ కా హల్ఫియ్యా బయాన్ కుఛ్ ఇస్ తరహ్ హై కి మై ముఖ్తలిఫ్ **ఘరేలూ మసాఇల్** మే గిరిఫ్తార్ థీ. హమ్ కిరాఏ కె మకాన్ మే రహ్తే థే, మగర్ ఆమదనీ కమ్ హోనే కీ వజహ్ సె కిరాయా భీ వఖ్త్ పర్ న దే పాతే. బచ్చియా(భీ జవాన్ హో రహీ థీ, ఉన్ కీ షాదియోంకీ ఫిక్ర్ అలగ్ ఖాయే జా రహీ థీ. ఏక్ రోజ్ కిసీ ఇస్లామీ బహన్ సె మేరీ ములాఖాత్ హుయీ, ఉస్ హో(నే మేరీ **గమ్ఖ్వారీ** కీ ఔర్ ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్ కర్తే హుయే **దా'వతే ఇస్లామీ** కే ఇస్లామీ బహ్నోంకె హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే పాబందీ కె సాథ్ షిర్కత్ కీ నియ్యత్ కర్వాయీ ఔర్ వహా(ఆ కర్ అప్నే మసాఇల్ కే లియే దుఆ కర్నే కీ భీ తర్గీబ్ దీ. اَلْحَمْدُلِلّٰہ మై హఫ్తావార్ **సున్నతో(భరే ఇస్తిమా** మే షిర్కత్ కీ సఆదత్ హాసిల్ కర్నే లగీ. మై వహా(అప్నే మసాఇల్ కె హల్ కే లియే అల్లాహ్ కీ బార్గాహ్ మే దుఆ భీ కియా కర్తీ. కుఛ్ హీ అర్సా గుజేరా థా కి **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్** కె కరమ్ సె మేరే బచ్చోంకె అబ్బూ కో అఛ్ఛీ ములాజమత్ మిల్ గయీ ఔర్ కరమ్ బాలాయే కరమ్ యేహ్ హువా కి కుఛ్ హీ అర్సే హమ్ నె కిరాయే కా ఘర్ ఛోడ్ కర్ అప్నా **జాతీ మకాన్** భీ ఖరీద్ లియా. **అల్లాహ్ ముజీబ్** నె అప్నే **హబీబే లబీబ్** صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم కె సదఖే, సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్ మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె బచ్చియోంకీ షాదియోంకే ఫరీజే సే ఓహదా బర్ఆ హోనే కీ తాఖత్ భీ ఇనాయత్ ఫర్మాదీ. ఇస్ తరహ్ **దా'వతే ఇస్లామీ**

కె **మదని మాహోల్** కీ బర్కత్ సె హమారా మసాఇల్ కా రేగిస్తాన్,

హస్తే ముస్కురాతే లహ్ లహాతే గులిస్తాన్ మే తబ్‌దీల్ హో గయా.

బే కసో బే బస్ బే యారో మదద్‌గార్ హో జో

ఆప్ కె దర్ సె షాహ్ సబ్ కా భలా హోతా హై

(సామానే బఖ్షిష్)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

(14) మదనీ ఇనామాత్ పర్ అమల్ కీ బర్కత్ సె చల్ మదీనే కీ సఆదత్ మిల్ గయీ

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కే హల్ఫియ్యా బయాన్ కా ఖులాసా కుఛ్ యూ(హై కి اَلْحَمْدُلِلّٰہ హమారా ఘరానా ఆఖాయే నే'మత్, **ముజద్దిదే దీనో మిల్లత్, మౌలానా షాహ్ ఇమామ్** అహ్మద్ రజా ఖాన్ رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ కె ఏక్ అజీముల్ మర్తబత్ **ఖలీఫా** కీ ఔలాద్ సే హై. **సయ్యదీ ఆ'లా హజ్రత్** رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ కె వోహ్ ఖలీఫఏ ముకర్రమ్ మేరీ వాలిదఏ మొహ్తరమా కె నానాజాన్ థే ఔర్ హమారే తమామ్ అహ్లే ఖానా ఉన్ హీ కె దస్తే ముబారక్ పర్ బైఅత్ థే. ఉన్ సె బైఅత్ కీ బర్కత్ సె اَلْحَمْدُلِلّٰہ **సయ్యదీ ఆ'లా హజ్రత్** رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ కీ మహబ్బత్ వ అఖీదత్ రగో మే సరాయత్ కియే హుయే థీ, లేకిన్ అమలీ జిందగీ మే హమారీ మిసాల్ కోరే కాగజ్ కీ సీ థీ, బిల్ ఖుసూస్ నమాజోంకీ పాబందీ సె మహ్‌రూమీ థీ నీజ్ ఫేషన్ పరస్తీ ఔర్ గానే బాజే సున్‌నే కీ నుహూసత్ ఛాయీ థీ, గుస్సా ఔర్ చిడ్‌చిడా పన్ హమారీ ఆదతే సానియా థీ. మేరే ఫూఫీజాద్ భాయీ నె (జో కి దా'వతే ఇస్లామీ కె ముష్క్‌బార్ మదనీ

మాహోల్ సె వాబస్తా థే) ఇన్ఫేరాదీ కోషిష్ కర్తే హుయే మేరే భా-ఈజాన్ కో భీ దా'వతే ఇస్లామీ కె హఫ్తేవార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్** మే(షిర్కత్ కీ న సిర్ఫ్ దా'వత్ దీ బల్కి అప్నే సాథ్ లే జానా షురూ కర్ దియా. భాయిజాన్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా సె వాపసీ పర్ ఇజ్తిమా కీ ర'హాదాద్ సునాతే జిన్ మే **సయ్యదీ ఆ'లా హజ్రత్** رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه కా **జిక్రే ఖైర్** సున్నే కో మిల్తా జిస్ కీ వజహ సె ముఝే **దా'వతే ఇస్లామీ కే మదనీ మా హోల్** సె అప్నాఇయ్యత్ సీ మహసూస్ హోనే లగీ. اَلْحَمْدُلِلّٰه ఇసీ అప్నాఇయ్యత్ కీ సోచ్ నె ముఝే పహ్లీ బార్ 1985 సి.ఈ. కే సాలానా సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ ఖుసూసీ నిషస్త్ మే షిర్కత్ పర్ ఉభారా. చునాంచే మై భీ ఇస్లామీ బహ్నోంకె సాథ్ ఇజ్తిమా మే షరీక్ హుయీ జహా(హమ్ నే పర్దే మే రహ కర్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే హోనే వాలా **బయాన్** సునా ఔర్ రిఖ్అత్ అంగేజ్ దుఆ మాంగీ. اَلْحَمْدُلِلّٰه ఉస్ ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె ముఝే గునాహోంసె తౌబా కర్నే కీ సఆదత్ నసీబ్ హుయీ, ఫిక్రే ఆఖిరత్ మిలీ. జిస్ పర్ ఇస్తిఖామత్ పానే కే లియే మై నే మదనీ ఇన్ఆమాత్ పర్ అమల్ కర్నా షురూ కర్ దియా. మదనీ ఇన్ఆమాత్ కీ బర్కత్ సె ముఝే చల్ మదీనా కీ సఆదత్ భీ నసీబ్ హో గయీ. [1]

చల్ మదీనా వోహీ హో సకే జిస్ కా దిల్ ఘర్ మే రహ కర్ భీ అక్సర్ మదీనే మే హై

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

مـــــــــــــــدینـــہ

1. అమీరె అహ్లె సున్నత్ دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه కె ఖాఫిలే కె సాథ్ హజ్ వ జియారతే మదీనా సె ముషర్రఫ్ హోనా **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదనీ మాహోల్ మే **"చల్ మదీనా"** కీ సఆదత్ పానా కహ్లాతా హై. **మజ్లిసే మక్తబతుల్ మదీనా**

ఫ్రేమానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ఉస్ షఖ్స్ కీ నాక్ ఖాక్ ఆలూద్ హో జిస్ కే పాస్ మెరా జిక్ర్ హువా ఔర్ వోహ్ ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా ఫఢే. –(హాకిమ్)

(15) బిగైర్ ఆపరేషన్ విలాదత్ హో గయీ

హైదరాబాద్ (బాబుల్ ఇస్లామ్ సింధ్) కె ఏక్ ఇస్లామీ భాఈ కె బయాన్ కా లుబ్బే లుబాబ్ హై: గాలిబన్ 1998 సి.ఈ. కా వాఖేఆ హై, మేరీ అహ్లియా ఉమ్మీద్ సే థీ(, దిన్ భీ “పూరే” హో గయే థే. డాక్టర్ కా కహ్‌నా థా కి షాయద్ **ఆపరేషన్** కర్నా పడేగా. తబ్‌లీగే ఖుర్ఆనో సున్నత్ కీ ఆలంగీర్ గైర్ సియాసీ తహ్రీక్, **దా'వతే ఇస్లామీ** కా **బైనల్ అఖ్వామీ** తీన్ రోజ़ా సున్నతో(భరా ఇజ్‌తిమా (సహరాఏ మదీనా ముల్‌తాన్) ఖరీబ్ థా. ఇజ్‌తిమా కె బా'ద్ సున్నతోంకీ తర్బియ్యత్ కె **30 దిన్ కె మదని ఖాఫ్లే** మే ఆషిఖానే రసూల్ కె హమ్‌రాహ్ సఫర్ కీ మేరీ నియ్యత్ థీ. ఇజ్తిమా కె లియే రవానగీ కె వఖ్త్, సామ్‌నే ఖాఫిలా సాథ్ లే కర్ అస్పతాల్ పహుంచా, చూంకీ ఖాన్‌దాన్ కె దీగర్ అఫ్రాద్ తఆవున్ కే లియే మౌజూద్ థే, అహ్లియ ఏ మొహ్‌తరమా నె అష్కబార్ ఆంఖోంసె ముఝే **సున్నతో(బరే ఇజ్తిమా** (ముల్తాన్) కే లియే అల్ వదా కియా.

మేరా జెహన్ యేహ్ బనా హువా థా కి అబ్ తో ముఝే బైనల్ అఖ్వామీ సున్నతో(బరే ఇజ్తిమా ఔర్ ఫిర్ వహా(సె 30 దిన్ కె **మదని ఖాఫ్లే** మే జరూర్ సఫర్ కర్నా హై కి కాష్! ఇస్కీ బర్కత్ సె ఆఫియ్యత్ కే సాథ్ విలాదత్ హో జాయే. ముఝ్ గరీబ్ కె పాస్ తో **ఆపరేషన్ కే అఖ్‌రజాత్** భీ నహీ(థే ! బహర్ హాల్ మై మదీనతుల్ ఔలియా **ముల్తాన్ షరీఫ్** హాజిర్ హో గయా. సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే గిడ్‌గిడా కర్ ఖూబ్ దుఆయే(మాంగీ. ఇజ్తిమా కీ ఇఖ్‌తితామీ రిఖ్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ కె బా'ద్ మై నె ఘర్ పర్ ఫోన్ కియా తో మేరీ అమ్మీజాన్ నె ఫ్రేమాయా : **ముబారక్ హో ! గుజేష్తా రాత్ రబ్బే కాఏనాత్ నె బిగైర్ ఆపరేషన్ కే తుమ్‌హే చాంద్**

సీ మదని మున్నీ అతా ఫేర్మాయీ హై. మై నె ఖుషీ సె ఝూమ్తే హుయే అర్జ్ కీ : అమ్మీజాన్ ! మేరే లియే క్యా హుక్మ్ హై? ఆ జావూ(యా 30 దిన్ కె లియే మదనీ ఖాఫిలే కా ముసాఫిర్ బనూ(? అమ్మీజాన్ నె ఫేర్మాయా "బేటా ! బే ఫిక్ర్ హో కర్ మదనీ ఖాఫిలే మే సఫర్ కరో."

అప్నీ మదనీ మున్నీ కీ జేయారత్ కీ హస్రత్ దిల్ మే దబాఏ **اَلْحَمْدُلِلّٰه** మై 30 దిన్కె మదనీ ఖాఫిలే మే ఆషిఖానే రసూల్ కె సాథ్ రవానా హో గయా. **اَلْحَمْدُلِلّٰه** మదనీ ఖాఫిలే మే సఫర్ కీ నియ్యత్ కీ బర్కత్ సె మేరీ ముష్కిల్ ఆసాన్ హో గయీ థీ **మదనీ ఖాఫిలో(కీ బహారోంకీ** బర్కత్ కె సబబ్ ఘర్ వాలోంకా బహుత్ జబర్ దస్త్ మదనీ జేహన్ బన్ గయా, హత్తా కి మెరే బచ్చోంకీ అమ్మీ కా కహ్నా హై, జబ్ ఆప్ **మదనీ ఖాఫిలే** కె ముసాఫిర్ హోతే హై(మై బచ్చో(సమేత్ అప్నే ఆప్ కో మహ్ఫూజ్ తసవ్వుర్ కర్తీ హూ(.

జిన్దగీ ఆసాన్ హో, ఖూబ్ ఫైజాన్ హోగమ్ కె సాఏ ఢలే(, ఖాఫిలే మే చలో
బీవీ బచ్చే సభీ, ఖూబ్ పాఏ(ఖుషీ ఖైరియత్ సె రహే(, ఖాఫిలే మే చలో

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(16) ఘర్ వాలోంపర్ ఇన్ఫేరాదీ కోషిష్ కీజియే

ఇస్లామీ బహ్నో ! యేహ్ మదనీ బహార్ అప్నే అందర్ ఇస్లామీ భాఇయో(ఔర్ ఇస్లామీ బహ్నో(సభీ కే లియే **రహమత్ కె మహక్తే మదనీ ఫూల్** లియే హుయే హై, ఇస్లామీ బహ్నోంకో చాహియే కి వోహ్ అప్నే బచ్చో(, ఉన్ కె అబ్బూ, అప్నే వాలిద్ సాహిబ్, భాఇయో(, వగైరా **మహారిమ్** పర్ ఖూబ్ **ఇన్ఫేరాదీ కోషిష్** కరే(, ఇత్నీ కరే(ఔర్ ఇత్నీ కరే(కి

సబ్ కె సబ్ పక్కే నమాజీ, సున్నతోంకే ఆదీ, హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కె పాబంద్, మదనీ ఇన్ఆమాత్ కె ఆమిల్, హర్ మాహ్ తీన్ దిన్ కె మదని ఖాఫిలోంకె ముసాఫిర్ ఔర్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె బాఅమల్ ముబల్లిగ్ బన్ జాయే(. ఇస్ తరహ్ اِنْ شَآءَ اللّٰه ఆప్‌కే లియే సవాబ్ కా అంబర్ లగ్ జాయేగా. సున్నతే(సీఖానే ఔర్ నేకియోంకీ తర్గీబ్ దిలానే కా అజీముష్షాన్ సవాబ్ కమానే కే లియే క్యా హీ అచ్ఛా హోతా కి ఆప్ **ఫైజానే సున్నత్** జిల్ద్ అవ్వల్ సె **"ఘర్ దర్స్"** షురూ కర్ దేతీ(! ఆప్ కీ తర్గీబ్ వ తహ్రీస్ కే లియే చార్ అహాదీసే ముబారకా పేష్ కీ జాతీ హై(:

చార్ ఫేరామీనే ముస్తఫా صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

(1) నేకీ కీ రాహ్ దిఖానే వాలా నేకీ కర్నే వాలే కీ తరహ్ హై.[(1)] **(2)** అగర్ అల్లాహ్ తఆలా తుంహారే జరీఏ కిసీ ఏక్ షఖ్స్ సె హిదాయత్ అతా ఫేర్మాయే తో యేహ్ తుంహారే లియే ఇస్ సె అచ్ఛా హై కి తుంహారే పాస్ సుర్ఖ్ ఊంట్ హో(.[2] **(3)** బేషక్ అల్లాహ్ తఆలా, ఉస్ కే ఫిరిష్తే, ఆస్మాన్ ఔర్ జమీన్ కీ మఖ్లూఖే యహా(తక్ కి చూంటియా(అప్నే సూరాఖో(మే ఔర్ మఛ్లియా((పానీ మే) లోగోంకో నేకీ సిఖానే వాలే పర్ **"సలాత్"** భేజ్‌తే హై(.[(3)] ముఫస్సిరే షహీర్ హకీముల్ ఉమ్మత్ హజ్రతే ముఫ్తీ అహ్మద్ యార్ ఖాన్ رَحْمَۃُ اللّٰہِ عَلَیْہ ఫేర్మాతే హై(: అల్లాహ్ కీ "సలాత్" సె ఉస్ కీ ఖాస్ రహ్మత్ ఔర్ మఖ్లూఖ్ కీ "సలాత్" సె ఖుసూసీ దుఆయే(రహ్మత్ మురాద్ హై. (మిర్ఆతుల్ మనాజీహ్, జి:1 స:200) **(4)** బెహ్‌తరీన్ సద్ఖా యేహ్ హై కి ముసల్మాన్ ఆద్మీ ఇల్మ్ హాసిల్ కర్ ఫిర్ అప్నే ముసల్మాన్ భాయియా కో సిఖాయే.[(4)]

مدینہ

(1)سُنَنُ التِّرمِذِیّ ج٤ ص٣٠٥ حدیث ٢٦٧٩ **(2)** صَحِیح مُسلِم ص ١٣١١ حدیث ٢٤٠٦
(3)سُنَنُ التِّرمِذِیّ ج٤ ص٣١٤ حدیث ٢٦٩٤ **(4)**سُنَن ابن ماجه ج١ ص١٥٨ حدیث ٢٤٣

ఫ़ర్మానే ముస్తఫా صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَ اٰلِہٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ కసరత్ సే దురూదే పాక్ పఢో బేషక్ తుమ్హారా ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ పఢ్నా తుమ్హారే గునాహోంకే లియే మగ్ఫిరత్ హై. -(జామె' సగీర్)

(17) బేటా సిహ్హత్ యాబ్ హో గయా

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కే బయాన్ కా ఖులాసా హై కి **దా'వతే ఇస్లామీ** కీ కుఛ్ ఇస్లామీ బహ్నే(**నేకీ కీ దా'వత్** దేనే కే లియే హమారే ఘర్ ఆయా కర్తీ, వోహ్ ముఝ్ పర్ ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్ కర్తే హుయే ఇస్లామీ బహ్నో(కే హఫ్తావార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** ఔర్ అలాఖాయీ దౌరా బరాయే **నేకీ కీ దా'వత్** మే షిర్కత్ కీ దా'వత్ పేష్ కర్తీ మగర్ మై సుస్తీ కె బాఇస్ ఇస్ సఆదత్ సె మహ్రూమ్ రహ్తీ. ఏక్ దిన్ అచానక్ మేరే బేటే కీ తబీఅత్ ఖరాబ్ హో గయీ, డాక్టర్ కో దిఖాయా తో ఉస్ నే **అందేషా** జాహిర్ కియా కి షాయద్ అబ్ యేహ్ బచ్చా ఉమ్ర్ భర్ టాంగోంకె సహారే చల్ న సకే, నీజ్ ఇస్కా దిమాగీ తవాజున్ భీ ఠీక్ నహీ రహా. యేహ్ సున్ కర్ మేరే పావ్(తలే సే జమీన్ నికల్ గయీ ! హర్ మా(కీ తరహ్ ముఝే భీ అప్నే బేటే సె బహుత్ మహబ్బత్ థీ, ఇస్ సద్మే నె ముఝే నీమ్ జాన్ కర్ దియా. కుఛ్ దిన్ ఇసీ హాలత్ మే గుజర్ గయే. ఏక్ దిన్ ఫిర్ వోహీ ఇస్లామీ బహ్నే(**నేకీ కీ దా'వత్** కే లియే ఆయీ. ఉన్హో(నే మేరే చెహ్రే పర్ **పరేషానీ** కే ఆసార్ దేఖే తో గమ్ ఖ్వారీ కర్తే హుయే పూఛా : "ఖైరియత్ తో హై ఆప్ పరేషాన్ దిఖాయీ దే రహీ హై(?" మై నే ఉన్హే(సారా మాజరా కహ్ సునాయా తో ఉన్హో(నే ముఝే బహుత్ హౌసలా దియా ఔర్ కహా కి ఆప్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **12 హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్** మే పాబందీ సె షిర్కత్ కీజియే ఔర్ వహా(పర్ అప్నే కే లియే దుఆ భీ మాంగియే, اِنۡ شَآءَ اللّٰہ ఆప్ కా బేటా సిహ్హత్ యాబ్ హో జాయేగా. చునాంచే మై నే 12 ఇజ్తిమాఆత్ మే

షిర్కత్ కీ పుఖ్తా నియ్యత్ కర్ లీ. జబ్ మై పహ్‌లీ మర్తబా **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షరీక్ హుయీ ఔర్ జబ్ వహా(రిఖ్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ హుయీ తో మై నే భీ అప్నే రబ్బే దావర్ సె అప్నే లఖ్తే జిగర్ కీ **సిహ్హత్ యాబీ** కీ గిడ్‌గిడా కర్ దుఆ మాంగీ. ఇజ్‌తిమా కె బా'ద్ జబ్ ఘర్ వాపస్ ఆయీ తో ముఝే అప్నే బేటే కీ తబీఅత్ పహ్లే సె బెహ్తర్ దిఖాయీ దీ. **اَلْحَمْدُلِلّٰہ** వఖ్త్ గుజ్‌ర్నే కే సాథ్ సాథ్ మేరా బేటా ముకమ్మల్ తౌర్ పర్ **సిహ్హత్ యాబ్** హో గయా. యూ(డాక్టరోంకె అందేషే గలత్ సాబిత్ హుయే ఔర్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె మెరా బేటా **చల్నే ఫిర్నే** భీ లగా. తా దమే తహ్‌రీర్ హమారా సారా ఘరానా **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **మదనీ మాహోల్** సే వాబస్తా హో కర్ జన్నత్ కీ తయ్యారీ మే మస్‌రూఫ్ హై.

మేరే గౌస్ కా వసీలా రహే షాద్ సబ్ ఖబీలా
ఇన్‌హే(ఖుల్ద్ మే బసానా మదనీ మదీనె వాలే

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب ! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

ఇస్లామీ బహ్నో ! దేఖా ఆప్ నె ! سُبْحٰنَ اللّٰہ సున్నతో(బరే ఇజ్తిమా కీ బర్కత్ సె కిస్ తరహ్ మన్ కీ మురాదే(బర్ ఆతీ హై(! ఉమ్మీదోంకీ సూఖీ ఖేతియా(హరీ హో జాతీ హై(, దిలోంకీ పజముర్దా కలియా(ఖిల్ ఉఠ్‌తీ హై(ఔర్ ఖానమా(బర్బాదోంకీ ఖుషియా(లౌట్ ఆతీ హై(. మగర్ యేహ్ జెహన్ మే రహే కి జెరూరీ నహీ(హర్ ఏక్ కీ దిలీ మురాద్ లాజెమీ హీ పూరీ హో. బారహా అయ్‌సా హోతా హై కి బందా జో తలబ్ కర్తా హై వోహ్ ఉస్ కె హఖ్ఖే మే బెహ్‌తర్ నహీ(హోతా ఔర్ ఉస్ కా సువాల్ పూరా నహీ(కియా జాతా. ఉస్ కీ ముహ్ మాంగీ మురాద్ న మిల్‌నా హీ ఉస్ కె

ఫ్రమానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్నే ముఝ్ పర్ దురూదే పాక్ నా పఢా తహ్ఖీఖ్ వోహ్ బద్బఖ్త్ హోగయా. -(ఇబ్నే సున్నీ)

లియే ఇన్ఆమ్ హోతా హై. మసలన్ యేహీ కి వోహ్ **ఔలాదే నరీనా** మాంగ్తా హై మగర్ ఉస్ కో మదనీ మున్నియోంసె నవాజా జాతా హై ఔర్ యేహీ ఉస్ కె హఖ్ మే బెహ్తర్ భీ హోతా హై. చునాంచే పారహ్ దూస్రా **సూరతుల్ బఖరహ్** కీ ఆయత్ నంబర్ **216** మే రబ్బుల్ ఇబాద్ కా ఇర్షాద్ హఖీఖత్ బున్యాద్ హై :

عَسٰۤى اَنْ تُحِبُّوْا شَیْــٴًـا وَّ هُوَ شَرٌّ لَّكُمْ

(پ۲ البقرة ۲۱۶)

తర్జమ ఏ కన్జుల్ ఈమాన్ : ఖరీబ్ హై కి కోయీ బాత్ తుంహే పసంద్ ఆయే ఔర్ వోహ్ తుంహారే హఖ్ మే బురీ హో.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(18) ఇసీ మాహోల్ ఆ'లా కో అద్నా కర్ దియా దేఖో

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా లుబ్బే లుబాబ్ హై కి వాలిదైన్ కె బేహద్ ఇస్రార్ పర్ మై నె ఖుర్ఆనే పాక్ హిఫ్జ్ కర్నే కీ స-ఆదత్ తో హాసిల్ కర్ లీ థీ మగర్ బా'ద్ మే ఇస్ కో దొహ్రానా ఛోడ్దియా థా జిస్ కీ వజహ్ సె వాలిదైన్ కో **సఖ్త్ తష్వీష్** థీ. ఇత్నీ అజీమ్ స-ఆదత్ హాసిల్ కర్ లేనే కె బా వుజూద్ అఫ్సోస ! మేరీ అమలీ కైఫియ్యత్ యేహ్ థీ కి మై నమాజోంకీ పాబందీ సె గాఫిల్ థీ. నిత్ నయే **ఫేషన** అప్నానే ఔర్ ఫిల్మీ గానే సున్నే కీ తో ఇత్నీ షౌఖీన్ థీ కి హెడ్ఫోన్ లగా కర్ బా'జే అవ్ఖాత్ తో సారీ సారీ రాత్ **గానే** సున్నే మే బర్బాద్ కర్ దేతీ ! **టీ.వీ. కీ తబాహ్ కరియో(** నె ముఝే బహుత్ బురీ తరహ్ అప్నీ లపేట్ మే లియా హువా థా, చునాంచే మై **ఫిల్మే(డిరామే**

ఫ్రేమానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ నే ముఝ్ పర్ దస్ మర్తబా సుబహ్ ఔర్ దస్ మర్తబా షామ్ దురూదే పాక్ పఢా ఉసే ఖ్రియమత్ కే దిన్ మేరీ షఫాఅత్ మిలేగీ-(మజ్మఉజ్ జవాఇద్)

దేఖ్నే కీ ఖూబ్ హీ రసియా థీ, బిల్ ఖుసూస్ ఏక్ గులూకార్ కె గానోంకీ తో ఇస్ ఖదర్ దీవానీ థీ కి మేరీ సహేలియా(మజాఖన్ కహా కర్తీ థీ(కి యేహ్ తో మర్తే వఖ్త్ భీ ఉస్ గులూకార్ కో యాద్ కర్తే హుయే దమ్ తోడేంగీ ! సద్ కరోడ్ అఫ్సోస్ కి అగర్ మై ఉస్ గులూకార్ కా కోయీ షో (ప్రోగ్రామ్) న దేఖ్ పాతీ తో రో-రో కర్ బురా హాల్ కర్ లేతీ యహా(తక్ కి ఖానా బీ ఛూట్ జాతా ! అల్ గరజ్ మేరే సుబ్హో షామ్ యూహీ గునాహో(మే బసర్ హో రహే థే. మేరీ ముమానీ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ఇస్లామీ బహ్నోంకె **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్** మే షిర్కత్ కియా కర్తీ థీ(. వోహ్ ముఝే భీ ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ దా'వత్ దేతీ మగర్ మై టాల్ దేతీ. ఉన్ కీ ముసల్సల్ **ఇన్ఫేరాదీ కోషిష్** కె నతీజే మే బిల్ ఆఖిర్ ముఝే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె హఫ్తేవార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ స-ఆదత్ హాసిల్ హో హీ గయీ. ఇజ్తిమా మే హోనే వాలే సున్నతో(భరే బయాన్, **జిక్రుల్లాహ్** ఔర్ రిఖ్త్ అంగేజ్ దుఆ నె ముఝ్ పర్ బహుత్ గహ్రా అసర్ డాలా. ఏక్ హల్ఖా జిమ్మేదార్ ఇస్లామీ బహన్ ముఝ్ పర్ బడీ షఫ్ఖత్ ఫేర్మాతీ(ఔర్ ముఝే ఘర్ సె బులా కర్ సున్నతోంకె సబబ్ మేరీ ఇస్లాహ్ కీ సామాన్ హోనే లగా హత్తా కి ఫిల్మే(డ్రామే దేఖ్నే, గానే బాజే సున్నే ఔర్ దీగర్ గునాహోంసె మై నె తౌబా కర్ లీ. **మక్తబతుల్ మదీనా** కె జారీ కర్దా **సున్నతో(బరే బయానాత్ కీ కేసిటే(** సున్తీ తో ఖౌఫే ఖుదా సె లరజ్ కర్ రహ్ జాతీ కి అగర్ యూ(హీ గునాహ్ కర్తే కర్తే ముఝే మౌత్ ఆ గయీ తో మేరా క్యా బనేగా ! ఇసీ తరహ్ మక్తబతుల్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : జిస్ కే పాస్ మేరా జిక్ర్ హువా ఔర్ ఉస్ నే ముఝ్ పర్ దురూద్ షరీఫ్ నా పఢా ఉస్నే జఫా కీ –(అబ్దుర్ రజ్జాఖ్)

మదీనా సె షాఏ హోనే వాలీ కుతుబ్ వ రసాఇల్ పఢ్ కర్ ముఝ్ మే ఎహ్సాసే జిమ్మేదారీ పైదా హువా ఔర్ మై భీ ఇస్లామీ బహ్నోంకె సాథ్ మిల్ కర్ **నేకీ కీ దా'వత్** ఆమ్ కర్నే మే మస్రూఫ్ హో గయీ. జిమ్మేదార్ ఇస్లామీ బహన్ ముఝే జో భీ జిమ్మేదారీ దేతీ(మై బ హుస్నో ఖూబీ నిభానే కీ కోషిష్ కర్తీ. యూ(దా'వతే ఇస్లామీ కా **మదనీ కామ్** కర్తే కర్తే **اَلْحَمْدُلِلّٰه** తా దమే తహ్రీర్ అలాఖాయీ ముషావరత్ కీ ఖాదిమా (జిమ్మాదార్) కీ హైసియ్యత్ సె **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదని కామ్ కో బఢానే మే కోషా(హూ(. **اَلْحَمْدُلِلّٰه** ముఫ్తీయే దా'వతే ఇస్లామీ హాఫిజ్ ముహమ్మద్ ఫారూఖ్ అల్ అత్తారి అల్ మదనీ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه కి జిన్ కె అహ్దే తాలిబే ఇల్మీ కా వాఖిఆ హై కి ఆప్ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ఖుర్ఆనే పాక్ కీ కుల్ సాత్ మన్జిలో(మే సె రోజానా ఏక్ మన్జిల్ తిలావత్ ఫేర్మాయా కర్తే థే మై భీ ఉన్ కీ పైరవీ మే రోజానా ఏక్ మన్జిల్ కీ దొహ్రాయీ కర్ కె హర్ సాత్ దిన్ మే ఏక్ బార్ ఖత్మే కీ సఆదత్ హాసిల్ కర్ రహీ హూ(. ఇలాహీ ఇస్తిఖామత్ దే.

ఇస్తిఖామత్ దీన్ పర్ యా ముస్తఫా కర్ దో అతా
బహ్రే ఖబ్బాబో బిలాలో ఆలే యాసిర్ యా నబీ

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب !   صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

దా'వతే ఇస్లామీ కా **మదనీ మాహోల్** కిత్నా ప్యారా ప్యారా హై. ఇస్ కె దామన్ మే ఆ కర్ముఆషరే కె న జానే కిత్నే హీ బిగ్డే హుయే అఫ్రాద్ బా కిర్దార్ బన్ కర్ సున్నతో(భరీ బా ఇజ్జత్ జిందగీ గుజార్నే లగే నీజ్ ఇస్లామీ బహ్నోంకె హఫ్తేవార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్ కీ

బహారే భీ ఆప్ కె సామ్‌నే హై(. జిస్ తరహ్ ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె బా'జోంకీ దునియవీ ముసీబత్ రుఖ్‌సత్ హో జాతీ హై. اِنْ شَآءَ الله ఇసీ తరహ్ తాజ్‌దారే రిసాలత్, షహన్‌షాహే నుబువ్వత్, సరాపా రహ్మత్, షఫీఎ ఉమ్మత్ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కీ షఫాఅత్ సె మా'సియ్యత్ కీ షామత్ కె సబబ్ ఆనే వాలీ ఆఖిరత్ కీ ఆఫత్ భీ రాహత్ మే ఢల్ జాయేగి.

టూట్ జాయేంగే గునహగారోంకె ఫౌరన్ ఖైదో బంద్
హష్ర్ కో ఖుల్ జాయేగి తాఖత్ రసూలుల్లాహ్ కీ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(19) మై ప్యాంట్ షర్ట్ పహన్‌తీ థీ

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కా బయాన్ కుఛ్ యూ(హై కి మై మగ్‌రిబీ తహ్‌జీబ్ కీ జునూన్ కీ హద్ తక్ దిల్‌దాదా థీ హత్తా ఖి లడ్‌కోంకీ తరహ్ ప్యాంట్ షర్ట్ పహ్‌నా కర్తీ, నా మహ్‌రమ్ మర్దోంకె సాథ్ బిలా ఝిజక్ గుఫ్తగూ కర్తీ ఔర్ బద్ తమీజ్ ఖిస్మ్ కె దోస్తోంకీ సొహ్‌బత్ మే రహా కర్తీ థీ. మేరే వాలిద్ సాహిబ్ హోటల్ చలా తే థే, మై ఇత్‌నీ బేబాక్ థీ కి వాలిద్ సాహిబ్ కె మన్‌ఆ కర్నే కె బా వుజూద్ హోటల్ కె కౌంటర్ పర్ బైఠ్ జాయా కర్తీ థీ ! మై ఏక్ స్కూల్ మే పఢ్‌తీ థీ, అల్లాహ్ కీ షాన్ కీ అచానక్ మేరే దిల్ మే దీనీ మద్రసే మే పఢ్‌నే కా షౌఖ్ పైదా హువా. మై నె జబ్ వాలిద్ సాహిబ్ సె ఇస్ కా ఇజ్‌హార్ కియా తో ఉన్‌హో(నె మౌఖా గనీమత్ జానా ఔర్ ముఝే హాథో(హాథ్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **మద్రసతుల్ మదీన** (లిల్ బనాత్) మే దాఖిల్ కర్వా దియా. మై నె వహా(ఖుర్‌ఆనే పాక్ పఢ్‌నా షురూ కర్ దియా. చంద్ దిన్ బా'ద్

ఫేర్మానే ముస్తఫా صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم హై : ముఝ్ పర్ దురూద్ పాక్ కీ కసరత్ కరో బేషక్ యేహ్ తుంహారే లియే తేహారత్ హై -(అబూ యా'లా)

హమారీ ముఅల్లిమా నె హమే సహ్రాయే మదీనా, మదీనతుల్ ఔలియా ముల్తాన్ షరీఫ్ మే హోనే వాలే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె సాలానా బైనల్ అఖ్వామీ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** కె బారే మే బతాయా ఔర్ ఘర్ ఘర్ జా కర్ **నేకీ కీ దా'వత్** కె జరీఏ ఇస్లామీ బహ్నో(మే ఇజ్తిమా కి దా'వత్ ఆమ్ కర్నే కీ తర్గీబ్ దీ. హమ్ ఖూబ్ జోషో ఖరోష్ కె సాథ్ ఇస్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ దా'వత్ ఆమ్ కర్నే మే మస్రూఫ్ హో గయీ. ముఝే ఇజ్తిమా కె ఆఖిరీ దిన్ కీ **ఖుసూసీ నిషస్త్** కా బడీ బేచైనీ సె ఇన్తిజార్ థా క్యూంకి మై నె పహ్లే కభీ భీ ఇజ్తిమా షిర్కత్ నహీ కీ థీ. బిల్ ఆఖిర్ ఇన్తిజార్ కీ ఘడియా(ఖత్మ్ హుయీ ఔర్ వోహ్ దిన్ భీ ఆ హీ గయా ! మైనె బడే జజ్బే కె సాథ్ సాలానా సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా కీ ఖుసూసీ నిషస్త్ మే షిర్కత్ కీ స-ఆదత్ హాసిల్ కీ. "జిస్ మే **"గునాహోంకా ఇలాజ్"** కె మౌజూ పర్ హోనే వాలా టెలీఫోనిక్ బయాన్ సున్నే కా షరఫ్ హాసిల్ హువా, బయాన్ సున్ కర్ మై ఖౌఫే ఖుదా సె థర్రా ఉఠ్, ముఝే ఏక్ దమ్ ఎహ్సాస్ హో గయా కి హాఏ హాఏ ! మై అప్నే రబ్ కీ కైసీ కైసీ నా ఫేర్మానియో(మే ముబ్తలా హూ(! ఆఖిర్ మే రిక్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ హుయీ, దౌరానే దుఆ ఇజ్తిమా మే షరీక్ బే షుమార్ ఇస్లామీ బహ్నోంకీ గిర్యా వ జారీ దేఖ్ కర్ మేరీ ఆంఖోంసె భీ **ఆంసూ** బహ్ నిక్లే, మెరా దిల్ నదామత్ కె సముందర్ మే గోతే ఖానే లగా. మై నె అల్లాహ్ కీ బార్గాహ్ మే అప్నే హర్ **గునాహ్ సె తౌబా** కీ ఔర్ అప్నే ఇస్లాహ్ కా **అజ్మే ముసమ్మమ్** కర్ లియా. **మద్రసతుల్ మదీనా** కె జరీఏ ఇజ్తిమా మే హాజిరీ ఔర్ వహా(లగీ హుయీ మదనీ చోట్ కీ

బర్కత్ సె మై **దా'వతే ఇస్లామీ** కె **మదనీ మాహోల్** సె వాబస్తా హో గయీ, మై నె షర-ఈ పర్దా షురూ కర్ దియా ఔర్ నమాజోంకీ భీ పాబందీ హో గయీ. ఆజ్ మేరే వాలిదైన్ ముఝ్ సె బహుత్ ఖుష్ ఔర్ దా'వతే ఇస్లామీ కె ఎహ్‌సాన్ మన్ద్ హై(కి జిస్ కీ బర్కత్ సె ఉన్ కీ ఫేషన్ జదా బేటీ **సున్నతో(భరీ జేందగీ** కీ షాహరాహ్ పర్ గామ్‌జన్ హో గయీ.

సున్నతే(ముస్తఫా కీ తూ అప్నాఏ జా
దీన్ కో ఖూబ్ మెహ్‌నత్ సె ఫైలాఏ జా
ఉస్ కో జో ఉన్ కె గమ్ కా తలబ్ గార్ హై
యేహ్ వసియ్యత్ తూ అత్తార్ పహుంచాఏ జా

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(20) మై రోజానా తీన్, చార్ ఫిల్మే దేఖ్ డాల్‌తీ !

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా ఖులాసా హై కి **దా'వతే ఇస్లామీ** కె ముష్క్‌బార్ **మదనీ మాహోల్** సె వాబస్తా హోనే సె ఖబ్ల్ మై ఏక్ మాడర్న్ లడ్‌కీ థీ. దున్యవీ తా'లీమ్ హాసిల్ కర్నే కా జునూన్ కీ హద్ తక్ షౌఖ్ థా, ఫిల్మ్ బీనీ కా భూత్ తో కుఛ్ అయ్‌సా సువార్ థా కి మై ఏక్ రాత్ తీన్-తీన్, చార్-చార్ ఫిల్మే దేఖ్ డాల్‌తీ ! ఔర్ గానోంకీ భీ అయ్‌సీ రసియా థీ కి ఘర్ కా కామ్‌కాచ్ కర్తే వఖ్త్ భీ టేప్ రికార్డ్ పర్ ఊంచీ ఆవాజ్ సె గానే లగాఏ రఖ్‌తీ. మేరీ ఏక్ బహన్ కో (జో కి షాదీ హో జానే కె బా'ద్ దూ(స్రే షహర్ మె రిహాఇస్ పజీర్ థీ(.) దా'వతే ఇస్లామీ సె బడీ మహబ్బత్ థీ. వోహ్ జబ్ కభీ బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) ఆతీ(తో ఇత్వార్ కె దిన్ దా'వతే ఇస్లామీ కె ఆలమీ మదనీ మర్కజ్ **ఫైజానే**

మదీనా మే హోనే వాలే హఫ్తేవార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే జెరూర్ షిర్కత్ కర్తీ, రాత్ మే ఇష్ఖే రసూల్ మే డూబీ హుయీ పుర్‌సోజ్ నా'తే(సునా కర్తీ(, జిస్ కీ వజహ్ సె ముఝే గానే సున్‌నే కా మౌఖా న మిల్‌తా చునాంచే ముఝే ఉన్ పర్ బహుత్ గుస్సా అతా బల్కి కభీ తో ఉన్ సె లడ్ పడ్‌తీ ! ఏక్ మర్తబా జబ్ వోహ్ **బాబుల్ మదీనా** ఆయీ తో ఖరీబ్ బులా కర్ నిహాయత్ షఫ్ఖత్ సె కహ్నే లగీ : "జో బేహూదా ఫిల్మే ఔర్ డిరామే దేఖ్‌తా హై వోహ్ అజాబ్ కా హఖ్దార్ హై." మజీద్ **ఇన్‌ఫేరాదీ కోషిష్** జారీ రఖ్‌తే హుయే బిల్ ఆఖిర్ ఉనహో(నె ముఝే **ఫైజానే మదీనా** మే హోనే వాలే సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కర్నే పర్ రాజీ కర్ లియా. మైనె హఫ్తేవార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ సఆదత్ హాసిల్ కీ. ఇత్తిఫాఖ్ సె ఉస్ దిన్ వహా(బయాన్ కా మౌజూ భీ **టీ.వీ. కీ తబాహ్ కారియా(**[1] థా యేహ్ బయాన్ సున్ కర్ మేరే దిల్ కీ కైఫియ్యత్ బదల్‌నా షురూ హో గయీ, రిఖ్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ నె సోనే పర్ సుహాగే కా కామ్ కియా, దౌరానే దుఆ ముఝ్ పర్ రిఖ్ఖత్ తారీ ఔర్ ఆంఖోంసె ఆంసూ జారీ థే, మై నె సచ్చే దిల్ సె అప్‌నే తమామ్ సాబిఖా గునాహో(సె తౌబా భీ కర్ లీ. اَلْحَمْدُ لِلّٰه జబ్ మై సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా సె వాపస్ ఘర్ కీ తరఫ్ రవానా హుయీ తో మేరా దిల్ టీ. వీ. కె గునాహో(భరే ప్రోగ్రామో(ఔర్ గానో(బాజోంసె **బేజార్** హో చుకా థా. ఇజ్తిమా సె వాపసీ పర్ అప్నే కమరే మే మౌజూద్ కార్టూనోంకీ **తసావీర్** ఉతార్ కర్ **కా'బ ఏ ముషర్రఫా**

مـــــدینہ

1.**అమీరె అహ్లె సున్నత్** دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه కీ ఆవాజ్ మే ఆడియో ఔర్ వీడియో కేసెట్ ఔర్ ఇసీ బయాన్ కా రిసాలా **మక్తబతుల్ మదీనా** సె హదియ్యతన్ తలబ్ కీజియే.

మజ్లిసె మక్తబతుల్ మదీనా

ఔర్ **మదీన ఎ మునవ్వరా** زَادَهَا اللّٰهُ شَرَفًا وَّتَعْظِيْمًا కె ప్యారే ప్యారే తుగ్‌రె ఆవేజా కర్ దియే. **اَلْحَمْدُلِلّٰه** తా దమే తహ్‌రీర్ మై **జామిఅతుల్ మదీనా** (లిల్ బనాత్) మే **దర్సే నిజామీ** కీ తా'లీమ్ హాసిల్ కర్ రహీ(హూ(నీజ్ అప్నే అలాఖే మే అలాఖాయీ ముషావరత్ కీ ఖాదిమా (జిమ్మాదార్) కీ హైసియ్యత్ సె **దా'వతే ఇస్లామీ** కా **మదనీ కామ్** కర్నే కే లియే భీ కోషా(హూ(.

సర్కార్ ! చార్ చార్ కా దేతా హూ(వాసితా
అయ్‌సీ బహార్ దో న ఖిజా(పాస్ ఆ సకే

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب !　　صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(21) మై 12 సాల్ సె ఔలాద్ సె మహ్‌రూమ్ థీ

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కా బయాన్ కుఛ్ ఇస్ తరహ్ హై కి మేరీ షాదీ కో 12 సాల్ కా తవీల్ అర్సా గుజర్ చుకా థా లేకిన్ మై ఔలాద్ కీ నే'మత్ సె మహ్‌రూమ్ థీ. ఏక్ మర్తబా మై నె **దా'వతే ఇస్లామీ** కె హఫ్తావార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ. ఇఖ్‌తితామ్ పర్ మేరీ ములాఖాత్ ఏక్ ముబల్లిగా ఇస్లామీ బహన్ సె హుయీ. ఉన్‌హో(నె ఇన్‌ఫిరాదీ కోషిష్ కర్తే హుఏ ముఝే మదనీ మాహోల్ కీ **బర్కతే(** బతాయీ. మై నె ఉన్ సె అప్నీ మహ్‌రూమీ కా తజ్‌కిరా కియా తో ఉన్‌హో(నె నిహాయత్ షఫ్‌ఖత్ సె కహా : ఆప్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె 12 సున్నతో(భరే ఇజ్తిమాఆత్ మె హోనే వాలీ దుఆ మే అప్నే లియే అల్లాహ్ కీ బార్గాహ్ సె ఔలాద్ కీ భీక్ తలబ్ కీజియే **اِنْ شَآءَ اللّٰه** **హుజూర్** صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కె సద్‌ఖే మే జరూర్ కరమ్ హోగా.

చునాంచె మై నె నియ్యత్ కర్ లీ. اَلْحَمْدُلِلّٰه సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే పాబందీ సె షిర్కత్ కీ బర్కత్ సె మేరీ దుఆయే(ఖబూల్ హుయియా ఔర్ **అల్లాహ్ పాక్** నె ముఝే **చాంద్ సా మదనీ మున్నా** అతా ఫర్మాయా ఔర్ ఇస్ తరహ్ మేరే ఉజ్డే చమన్ మే భీ బహార్ ఆ గయీ.

బహార్ ఆయే మేరే దిల్ కె చమన్ మే యా రసూలల్లాహ్
ఇధర్ భీ ఆ లగే ఛీంటా కోయీ రహ్మత్కె బాదల్ సె

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

ఇస్లామీ బహ్నో! హో సక్తా హై కి కిసీ కె జేహన్ మే వస్వసా ఆయే కి మై భీ తో అర్సే సె ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కర్తీ ఔర్ ఖూబ్ రో-రో కర్ దుఆ మాంగ్తీ హూ(మగర్ మేరే మసాఇల్ హల్ నహీ(హోతే, మేరా బేటా బే ఔలాద్ హై, బేటీ కా రిష్తా నహీ(ఆతా, బడీ బేటీ కీ తీన్ బేటియా(హై(బేచారీ ఔలాదే నరీనా కే లియే తరస్తీ హై వగైరా వగైరా తో అర్జ్ యేహ్ హై కి బిల్ ఫర్జ్ దుఆ కీ ఖబూలియ్యత్ కా అసర్ జాహిర్ న హో తబ్ భీ హర్ఫే షికాయత్ జబాన్ పర్ నహీ(లానా చాహియే. హమారీ భలాయీ కిస్ బాత్ మే హై ఇస్ కో యఖీనన్ **అల్లాహ్** పాక్ హమ్ సె జియాదా బెహ్తర్ జాన్తా హై. హమే హర్ హాల్ మే పాక్ పర్వరదిగార్ కా షుక్ర్ గుజార్ బందా బన్ కర్ రహ్నా చాహియే. వోహ్ బేటా దే తబ్ భీ ఉస్ కా షుక్ర్, బేటీ దే తబ్ భీ షుక్ర్, దోనో(దే తబ్ భీ షుక్ర్ ఔర్ న దే తబ్ భీ షుక్ర్, హర్ హాల్ మే షుక్ర్ షుక్ర్ ఔర్ షుక్ర్ హీ అదా కర్నా చాహియే. పారహ్ 25 **సూరతుష్షూరా** కీ ఆయత్ నంబర్ 49 ఔర్ 50 మే ఇర్షాదే బారీ తఆలా హై:

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ؕ يَهَبُ لِمَنْ يَّشَآءُ اِنَاثًا وَّيَهَبُ لِمَنْ يَّشَآءُ الذُّكُوْرَ ﴿۴۹﴾
اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَّاِنَاثًا ۚ وَيَجْعَلُ مَنْ يَّشَآءُ عَقِيْمًا ؕ اِنَّهٗ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ﴿۵۰﴾
(پ ۲۵ الشوریٰ ۴۹، ۵۰)

తర్జమ ఏ కన్జుల్ ఈమాన్ : అల్లాహ్ హీ కే లియే హై ఆస్మానో(ఔర్ జమీన్ కీ సల్తనత్, పైదా కర్తా హై జో చాహే, జిసే చాహే బేటియా(అతా ఫర్మాయే ఔర్ జిసే చాహే బేటే దే యా దోనో(మిలా దే బేటే ఔర్ బేటియా(ఔర్ జిసే చాహే బాంఝ్ కర్దే బేషక్ వోహ్ ఇల్మ్ వ ఖుద్రత్ వాలా హై.

సదరుల్ ఆఫాజెల్ హజ్రతే అల్లామా మౌలానా సయ్యిద్ ముహమ్మద్ **నఈముద్దీన్ మురాదాఆబాదీ** رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه ఫర్మాతే హై(, వోహ్ మాలిక్ హై అప్నీ నే'మత్ కో జిస్ తరహ్ చాహే తఖ్సీమ్ కరే జిసే చాహే దే. **అంబియా** عَلَيْهِمُ السَّلَام మే భీ యేహ్ సబ్ సూరతే(పాయీ జాతీ హై(. **హజ్రతే సయ్యిదునా లూత్** عَلٰى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام వ **హజ్రతే సయ్యిదునా షుఐబ్** عَلٰى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام కె సిర్ఫ్ బేటియా(థీ(కోయీ బేటా న థా ఔర్ **హజ్రతే సయ్యిదునా ఇబ్రాహీం ఖలీలుల్లాహ్** عَلٰى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام కె సిర్ఫ్ ఫర్జంద్ థే కోయీ దుఖ్తర్ హుయీ హీ నహీ(ఔర్ సయ్యిదుల్ అంబియా హబీబే ఖుదా **ముహమ్మదే ముస్తఫా** صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కో అల్లాహ్ తఆలా నె చార్ ఫర్జంద్ అతా ఫర్మాయే ఔర్ చార్ సాహిబ్ జాదియా(ఔర్ **సయ్యిదునా యహ్యా** عَلٰى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام ఔర్ హజ్రతే సయ్యిదునా **ఈసా రూహుల్లాహ్** عَلٰى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام కె కోయీ ఔలాద్ హీ నహీ(. (ఖజాఇనుల్ ఇర్ఫాన్, స:777, ఫైజానే సున్నత్, బాబ్ : ఫైజానే రమజాన్, జి:1, స:882)

(22) గునాహ్ కో గునాహ్ సమఝ్నే కా షఊర్ మిల్ గయా

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా లుబ్బే లుబాబ్ హై కి మై నమాజే(ఖజా(కర్ డాల్నే ఔర్ **బే పర్దగీ** జైసే గునాహో మే గిరిఫ్తార్ థీ. అఫ్సోస్ ! కి ముఝే గునాహ్ కో గునాహ్ సమఝ్నే కా ఎహ్సాస్ తక్ న థా. మై ఫిక్రే ఆఖిరత్ సె **గాఫిల్** ఔర్ ఇస్లామ్ కీ బున్యాదీ మా'లూమాత్ సె జాహిల్ థీ. దున్యవీ ఆసాఇషో(ముయస్సర్ హోనే కె బా వుజూద్ ఖల్బీ సుకూన్ నసీబ్ న థా. మై అజీబ్ బేచైనీ ఔర్ ఘుటన్ కా షికార్ రహ్తీ థీ. اَلْحَمْدُلِلّٰه ముఝే సుకూనే ఖల్బ్ మిల్ గయా ఔర్ ఇస్ కా సబబ్ యూ(హువా కి చన్ద్ ఇస్లామీ బహ్నోంకీ దా'వత్ పర్ ముఝే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ సఆదత్ మిలీ. వహా(మై నె సున్నతో(భరా బయాన్ సునా, అప్నే రబ్బే ఖదీర్ కా జిక్ర్ కియా ఇస్ కె బా'ద్ హోనే వాలీ రిఖ్ఖత్ అంగేజ్ దుఆ నె ముఝే ఝున్డోడ్ కర్ రఖ్ దియా ఔర్ మై నె రో-రో కర్ అప్నే గునాహోంసె **తౌబా** కీ, మేరే బే ఖరార్ దిల్ కో చైన్ మహ్సూస్ హువా ఔర్ అయ్సా లగా గోయా మేరే దిల్ సె కోయీ బోఝ్ ఉతర్ గయా హై. ఉస్ ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ బర్కత్ సే మై **మదనీ మాహోల్** సె వాబస్తా హో గయీ ఔర్ తాదమే తహ్రీర్ **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదనీ కామోంకీ తరఖ్ఖీ కే లియే కోషిష్ కర్ రహీ హూ(.

ప్యాసో ముజ్దా హో కి వోహ్ సాఖియే కౌసర్ ఆఏ
చైన్ హీ చైన్ హై అబ్ జామ్ అతా హోగా హై

(సామానే బఖ్షిష్)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(23) మై మూవీ బన్వాయా కర్తీ థీ

బాబుల్ మదీనా (కరాచీ) కీ ఏక్ ఇస్లామీ బహన్ కె బయాన్ కా ఖులాసా హై కి మై **దా'వతే ఇస్లామీ** కె మదనీ మాహోల్ సె వాబస్తా హోనే సె పహ్లే గానే బాజే బడే షౌఖ్ సె సున్తీ థీ, ముఝే మూవీ బన్వానే కా జునూన్ కీ హద్ తక్ షైఖ్ థా, జబ్ కిసీ షాదీ మే షరీక్ హోతీ ఔర్ వహా(రఖ్స్ కర్తీ తో ఖుద్ కహ్ కర్ ఖూబ్ **మూవీ** బన్వాయా కర్తీ థీ. మేరా దిల్ గునాహోంకీ లజ్జతో(మె కుఛ్ అయ్సా గిరిఫ్తార్ థా కి ముఝే న నమాజ్ ఖజా హోనే కా గమ్ హోతా న రోజా ఛూట్ జానే కా. హలాకతో(ఔర్ బర్బాదియోంకీ తరఫ్ యూ(రుఖ్ హువా కి ఖుష్ ఖిస్మతీ సె బా'జ్ ఇస్లామీ బహ్నోంకీ **ఇన్ఫిరాదీ కోషిష్** కె నతీజె మే ముఝే **దా'వతే ఇస్లామీ** కె హఫ్తావార్ సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా మే షిర్కత్ కీ సఆదత్ మిల్ గయీ. **అల్లాహు రబ్బుల్ ఇజ్జత్** కీ రహ్మత్ సె **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీ హాథో హాథ్ బర్కత్ యేహ్ మిలీ కి మై నె వహీ(బైఠే బైఠే అప్నే తమామ్ గునాహోంసె తౌబా కీ ఔర్ పాంచో(వఖ్త్ **నమాజే(** పఢ్నే ఔర్ రమాజానుల్ ముబారక్ కె రోజే రఖ్నే కీ పక్కీ నియ్యత్ కర్ లీ. اَلْحَمْدُلِلّٰه దా'వతే ఇస్లామీ కె **మదనీ మాహోల్** కీ బర్కత్ సె గునాహో(సె కనారా కషీ కా జేహన్ బనా ఔర్ ఫిక్రే మదీనా కె జరీఏ మదనీ ఇన్ఆమాత్ కా రిసాలా పుర్ కర్నే కీ సఆదత్ భీ నసీబ్ హో రహీ హై.

బఢా యేహ్ సిల్సిలా రహ్మత్ కా దౌరే జుల్ఫే వాలా మే
తసల్సుల్ కాలే కోసో(రహ్ గయా ఇస్యా(కీ జుల్మత్ కా

(హదాఇఖే బఖ్షిష్)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب !   صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ఆప్ భీ మదని మాహోల్ సె వాబస్తా హో జాఇయే

ఇస్లామి బహ్‌నో(! తబ్‌లీగే ఖుర్‌ఆనో సున్నత్ కీ ఆలంగీర్ గైర్ సియాసీ తహ్‌రీక్ **దా'వతే ఇస్లామి** కె మదని మాహోల్ సె వాబస్తా హోనే కీ బర్కత్ సె **అల్లాహ్ ఔర్ ఉస్ కే రసూల్** صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم కీ మెహర్బానీ సె బే వఖ్అత్ పథ్థర్ భీ అన్‌మోల్ హీరా బన్ జాతా, ఖూబ్ జగ్‌మగాతా ఔర్ అయ్‌సీ షాన్ సె పైకె అజల్ కో లబ్బైక్ కహ్తా హై కి దేఖ్నే సున్‌నే వాలా ఉస్ పర్ రష్క్ కర్తా ఔర్ అయ్‌సీ హీ మౌత్ కీ ఆర్‌జూ కర్నే లగ్‌తా హై. ఆప్ భీ దా'వతే ఇస్లామి కె **మదని మాహోల్** సె వాబస్తా హో జాఇయే. అప్నే షహర్ మే హోనే వాలే దా'వతే ఇస్లామి కె ఇస్లామీ బహ్‌నోంకె హఫ్తేవార్ **సున్నతో(భరే ఇజ్తిమా** మే షిర్కత్ కీజియే ఔర్ షైఖే తరీఖత్ **అమీరె అహ్‌లె సున్నత్** دَامَتْ بَرَکَاتُهُمُ الْعَالِیَه కె అతా కర్దా మదని ఇన్‌ఆమాత్ పర్ అమల్ కీజిఏ, اِنْ شَآءَ اللّٰه ఆప్ కో దోనో(జహాంకీ ఢేరో భలాఇయా(నసీబ్ హోంగి.

మఖ్బూల్ జహా భర్ మే హో దా'వతే ఇస్లామి
సద్‌ఖా తుఝే అయ్ రబ్బే గఫ్ఫార్ మదీనే కా

0126195

DAWAT-E-ISLAMI

మక్తబతుల్ మదీనా (దా'వతే ఇస్లామి)

పానీ కె ట్యాంకీ కె సామ్నే, మొఘల్ పురా, హైదరాబాద్.

ఫోన్ : 040-24572786

Email : maktaba.deccan@ gmail.com website : www.dawateislami.net

www.dawateislami.net